

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

আলোচনা

একচত্বাৰিংশতম সংখ্যা, ২০১৯-২০ বৰ্ষ

সম্পাদনাত
ভায়লিনা বড়া
সুমিত দাস

ভাষাৰ গাঁৱৰ

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা বঁটাৰ বিষয়া বাজীৰ ৰুদ্ৰ টাৰিয়াংৰ সৈতে ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা প্ৰাপকদ্বয়-জ্যোতিস্মান মৰাণ আৰু অমিত বিশ্বকৰ্মা

অমিত বিশ্বকৰ্মাই ২০১৮-১৯ বৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা বঁটাৰ "ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা" মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতি ৰামনাথ কোবিন্দৰ পৰা গ্ৰহণ কৰে।

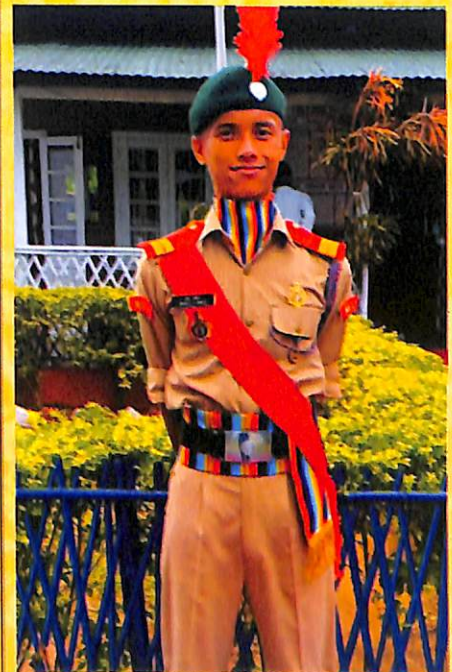
শুভাংগী নাথ

২০১৯ চনত সদৌ অসম যোগাসন প্ৰতিযোগিতাত ২য় স্থান আৰু Yoga Physique Association of Uttar Pradesh য়ে ২০২০ চনৰ জানুৱাৰী মাহত আয়োজন কৰা সৰ্বভাৰতীয় যোগাসন প্ৰতিযোগিতাত ৪ষ্ঠ স্থান প্ৰাপক।

আঁচল চন্দ্ৰা

Creation Motion Picture Guwahati য়ে ২০১৯ চনত আয়োজন কৰা All Assam Hidden Talent Competition ত গীত পৰিৱেশন কৰি ৪ৰ্থ স্থান প্ৰাপক।

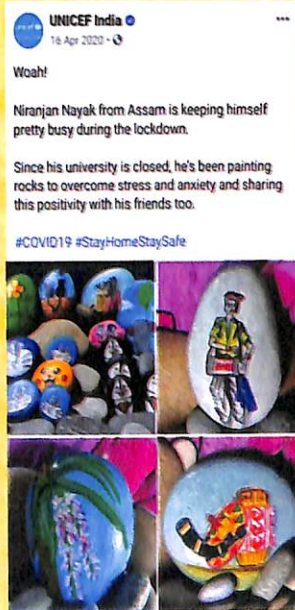

২০১৯-২০ বৰ্ষত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষাৰ্থী বাহিনীৰ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীত সেৱা আগবঢ়াই কেডেট প্ৰিন্স চিৰিং NCCৰ উত্তৰ পূব মণ্ডলৰ প্ৰশংসা লাভ কৰিছে।

ASSAM.NENOW.IN

ল'কডাউনৰ মাজতে শিলত ছবি আঁকি UNICEFৰ প্ৰশংসা বুটলিছে অসমৰ যুৱকে

#COVID19 #StayHomeStaySafe

ল'কডাউনত শিলাংকণ কৰি ইউনাইচেফৰ ভাৰতীয় শাখাৰ প্ৰশংসা বুটলিবলৈ সক্ষম হোৱা নিৰঞ্জন নায়ক।

डिगबै महाविद्यालय

आलोचना

एकचत्वारिंशत्तम् संख्या, २०१९-२० वर्ष

डिगबै महाविद्यालय

सम्पादनातः

भायलिना बड़ा, सुमित दास

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী (একচত্বাৰিংশতম সংখ্যা, ২০১৯-২০ বৰ্ষ) :
ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত, ভায়লিনা বড়া আৰু সুমিত দাসৰ দ্বাৰা
সম্পাদিত আৰু দি অসম কম্পিউটাৰচ্, তিনিচুকীয়াত মুদ্ৰিত।

সম্পাদনা সমিতি :

সভাপতি : ড° দীপ শইকীয়া

উপ-সভাপতি : ড° অৰুণ চন্দ্ৰ দত্ত

মুখ্য উপদেষ্টা : ড° মামণি শৰ্মা
কৰুণা ফুকন

উপদেষ্টা : ড° জয়ন্ত সন্দিকৈ
ড° পবিত্ৰ ভৰালী
সীমান্ত বৰদলৈ
ড° দেৱৰ্ষি গগৈ
ড° বিশ্বজিৎ শইকীয়া

সম্পাদকদ্বয় : ভায়লিনা বড়া
সুমিত দাস

সদস্য /সদস্যা : উষা মেচ
কৃষ্ণদেৱী ডাফলাৰী
অলিম্পীকা মেধি
সুজাতা দাস
নিৰঞ্জন নায়ক
বসন্ত কুমাৰ খাদুমীয়া

বেটুপাত : নিৰঞ্জন নায়ক

অঙ্গসজ্জা : সীমান্ত চেতিয়া

ডিটিপি : অংশুমালা, হিমাদ্ৰী, উজ্জ্বল, পংকজ

অলংকৰণ : জ্যোতি গগৈ

মুদ্ৰণ : দি অসম কম্পিউটাৰচ্, তিনিচুকীয়া-৭৮৬১২৬

উছৰ্গা

যোৱা বছৰ আমাৰ পৰা বিদায় লৈ অনন্ত ধামলৈ গতি কৰা
বিশিষ্ট সাহিত্যিক, লোক-সংস্কৃতিৰ গৱেষক,
অসম চৰকাৰৰ শিল্পী আৰু সাহিত্যিক পেন্সনাৰ
লোকশ্ৰী জয়কান্ত গন্ধীয়াদেৱৰ
পৱিত্ৰ স্মৃতিত এই সংখ্যাৰ
ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখন উৎসৰ্গিত কৰা হ'ল

১৯৪৪ চনৰ ২১ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে যোৰহাটৰ কৰঙা গন্ধীয়া গাঁৱত জন্ম হোৱা জয়কান্ত গন্ধীয়াদেৱৰ সাহিত্য
প্ৰতিভা ছাত্ৰ অৱস্থাতে অংকুৰিত হৈছিল। ১৯৬৬ চনত যোৰহাটৰ ধলাজান মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ত সহকাৰী শিক্ষক
হিচাপে যোগদান কৰি কৰ্মজীৱনৰ পাতনি মেলা গন্ধীয়াদেৱে পিছৰ কালত তিনিচুকীয়া মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়তো
শিক্ষকতা কৰিছিল। সুসাহিত্যিক সুৰেশ গোস্বামীয়ে প্ৰতিষ্ঠা কৰা নৃত্যপ্ৰধান সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান 'অসম কলা কেন্দ্ৰ'
তো তেখেতে শিক্ষকতা কৰিছিল। ১৯৭৪ চনত পুনৰ যোৰহাটলৈ উভতি গৈ চেনিমাৰা উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ত
শিক্ষক হিচাপে যোগদান কৰা গন্ধীয়াদেৱে ১৯৭৬ চনত অসম অইল কোম্পানীৰ বিদ্যালয়ত যোগদান কৰি ডিগৰৈতে
নিগাজীকৈ থাকিবলৈ লয়। ১৯৯৭ চনত অসম অইলৰ সঞ্চাৰ আৰু জনসম্পৰ্কৰক্ষী বিভাগত যোগদান কৰি তাৰ
পৰাই ২০০৪ চনত চাকৰি জীৱনৰ পৰা অৱসৰ গ্ৰহণ কৰে।

ছাত্ৰ অৱস্থাতে পৰা সাহিত্যচৰ্চা কৰা গন্ধীয়াদেৱৰ প্ৰথম কবিতাটো হৈছে 'এজাক কুকুৰ' নামৰ এটি চনেট
কবিতা। প্ৰকৃতাৰ্থত জয়কান্ত গন্ধীয়াদেৱৰ সাহিত্যিক জীৱন আৰম্ভ হয় 'ৰামধেনু', 'আমাৰ প্ৰতিনিধি' আলোচনী আৰু
'উৰুলী' নামৰ মহিলাৰ পষেকীয়া আলোচনীখনত প্ৰকাশিত বিভিন্ন লেখনিৰ দ্বাৰা। ১৯৬০-৬১ চন মানতে গল্প-
কবিতাৰে সাহিত্য জগতত ভৰি দিয়া গন্ধীয়াদেৱে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰালটোলৈ ৭২ খনকৈ গ্ৰন্থ আগবঢ়াই থৈ
গৈছে। ইতিমধ্যে তেখেতৰ ৬৮ খন গ্ৰন্থ প্ৰকাশ হৈ ওলাইছে; তাৰ ভিতৰত ৩৩ খন উপন্যাস, ৮ খন গল্পপুথি, ১০ খন
প্ৰৱন্ধ পুথি (৪ খন সম্পাদিত), শিশু গ্ৰন্থ ২ খন, পাঠ্যপুথি ১ খন, বিহু বিষয়ক গ্ৰন্থ ১৩ খন আৰু আত্মজীৱনী ১ খন।

তেখেতৰ অপ্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ হ'ল— অমাতৰ মাত (লিমাৰিক ছন্দৰ বচনা), সোণালী (তথ্যচিত্ৰ), গল্প সমগ্ৰ আৰু প্ৰবন্ধ সমগ্ৰ। শেহতীয়াকৈ মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰঘাট সমূহৰ পটভূমিত 'বন্ধন পানীৰ মাছ' নামেৰে আৰম্ভ কৰা উপন্যাসখন আধৰুৱা হৈ ৰয়। গন্ধীয়াদেৱে 'জয় ওজা' ছদ্মনামেৰে 'অসমৰ ঢোলবাদ্য' নামৰ এখনি গ্ৰন্থ আৰু ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ দ্বাৰা সম্পাদিত 'আমাৰ প্ৰতিনিধি' নামৰ আলোচনীখনত 'বিক্ৰম কুমাৰ' ছদ্মনামেৰে 'নীলা শিয়াল', 'চিকাৰী'কে ধৰি ভালেকেইটা গল্প প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছিল।

গন্ধীয়াদেৱে ১৯৯৫-৯৬ কাৰ্যবৰ্ষৰ বাবে ডিগবৈ সাহিত্য সেৱা সমিতিৰ সভাপতি, ১৯৯৯ আৰু ২০১১ কাৰ্যবৰ্ষত দুটা কাৰ্যকালৰ বাবে তিনিচুকীয়া জিলা সাহিত্য সভাৰ সভাপতি, সাতটা কাৰ্যকালৰ বাবে অসম সাহিত্য সভাৰ কাৰ্যনিৰ্বাহক সদস্য ৰূপে দায়িত্ব পালন কৰিছিল। 'বিহু সুৰক্ষা সমিতি অসম'ৰ অন্যতম কাণ্ডাৰী গন্ধীয়াদেৱে ২০১৫ চনত কেন্দ্ৰীয় সমিতিৰ এটা কাৰ্যকালৰ বাবে সভাপতিৰ আসন অধিষ্ঠিত কৰিছিল।

জয়কান্ত গন্ধীয়া আছিল একেধাৰে উপন্যাসিক, গল্পকাৰ, প্ৰবন্ধকাৰ, লিমাৰিক ৰচক, শিশু সাহিত্যিক, ব্যাকৰণবিদ, সাংস্কৃতিক কৰ্মী, বিহু-সংস্কৃতিৰ বিশেষজ্ঞ আৰু লোক সংস্কৃতিৰ গৱেষক। তেখেতে ১৯৯৫ চনত 'মোৰ ধন মইনা', 'বিহু বিনন্দীয়া' আৰু ২০০৯ চনত 'বিহুৰে বিৰিণা পাত' নামৰ শ্ৰব্য সঁফুৰা পৰিচালনা কৰিছিল।

জীৱনজোৰা সাহিত্য, সংস্কৃতি আৰু শিল্প সাধনাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে গন্ধীয়াদেৱলৈ অসম চৰকাৰে ২০০৩ চনত সাহিত্যিক পেঞ্চন আৰু ২০০৭ চনত শিল্পী পেঞ্চন আগবঢ়াইছিল। ১৯৯৬ চনত ৰাজ্যিক কৃতি শিক্ষক বঁটা আৰু ২০০০ চনত ৰসজ্ঞ কল্পদ্ৰুম (প্ৰকাশিত লিমাৰিক ৰাজিৰ বাবে) সন্মান তেখেতে লাভ কৰিছিল। ২০০৩ চনত মাধৱীলতা সাহিত্য বঁটা, ২০১৩ চনত 'লোক-প্ৰাণ' উপাধি আৰু ২০১৫ চনত বিহু সুৰক্ষা সমিতি অসমৰ 'লোকশ্ৰী' সন্মানেৰে এইজন প্ৰতিভাধৰ ব্যক্তিক সন্মানিত কৰা হৈছিল।

২০২০ চনৰ ১৪ ডিচেম্বৰ তাৰিখে এইজন মহান শিল্পীয়ে আমাৰ মাজৰ পৰা বিদায় লৈ অনন্তধামলৈ গতি কৰে। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় পৰিয়ালৰ হৈ তোখেতলৈ যাচিলোঁ একাজলি অশ্ৰু অঞ্জলি।

—সম্পাদনা সমিতি

শ্রদ্ধাঞ্জলি

সময়ৰ সোঁতে ধৰাৰ বুকুত
কত ছবি আঁকি যায়
শিল্প যদিও মৃত্যুৱে আজি
বিষাদৰ বীণ বায়
মহা-মনীষীৰ গুণৰ জেউতিত
সৰগে পাৰিজাত পায়

দেশৰ সামাজিক, ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক জগতলৈ অনবদ্য অৱদান আগবঢ়াই থৈ
বিগত সময়ছোৱাত আমাৰ মাজৰ পৰা বিদায় লোৱা অৰুণ জেটলি (ৰাজনীতিবিদ), সুশমা
স্বৰাজ (ৰাজনীতিবিদ), ৰত্ন ওজা (শিল্পী), পণ্ডিত যচৰাজ (ভাৰতীয় শাস্ত্ৰীয় সংগীত শিল্পী),
প্ৰণৱ মুখাৰ্জী (প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি), সুশান্ত সিং ৰাজপুত (অভিনেতা), ইৰফান খান (অভিনেতা),
ঋষি কাপুৰ (অভিনেতা), তৰুণ গগৈ (প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী), অৰ্চনা মহন্ত (শিল্পী), মনোৰঞ্জন গগৈ
(শিল্পী), ড° গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী (ভাষাবিদ), গগন চন্দ্ৰ অধিকাৰী (সাহিত্যিক), হেম ভৰালী
(গান্ধীবাদী নেত্ৰী), দেৱানন্দ কোঁৱৰ (প্ৰাক্তন ৰাজ্যপাল), আনোৱাৰ টাইমুৰ (প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী),
ডিয়েণ্ড মাৰাডোনা (বিখ্যাত ফুটবল খেলুৱৈ) আৰু লগতে মহামাৰীৰ সময়ত সহস্ৰজনৰ প্ৰাণৰক্ষা
কৰিবলৈ নিজৰ জীৱনকে উচৰ্গা কৰি আমাৰ মাজৰ পৰা বিদায় লোৱা ক'ভিড-যোদ্ধাসকললৈ
গভীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জনালোঁ।

—সম্পাদনা সমিতি

মহাবিদ্যালয় সঙ্গীত

ৰচনা : ড° কান্তেশ্বৰ ডেকা / বিমল গগৈ

সূৰ : ড° কান্তেশ্বৰ ডেকা / বৰুণ দেৱ

এয়া অসম দেশেৰে প্ৰান্ত,
য'ত পনীয়া সোণেৰে প্ৰাণৰন্ত
আছে এক কামনা অনন্ত,
মানৱ হৃদয় প্ৰাণৰন্ত ॥
এখন ছৰি এয়া বহুতো ৰঙৰ,
বহুত জনৰ আৰু বহুতো প্ৰাণৰ ;
তথাপিও এই ছৰি প্ৰাণেৰে জীৱন্ত,
মানৱ হৃদয় প্ৰাণৰন্ত ॥
সূৰ্জমুখী আমাৰে মন
উৰ্দ্ধমুখী আমাৰে মন,
আমি যাওঁ - শান্তিৰ পোহৰ বিচাৰি যাওঁ,
আমি যাওঁ - শান্তিৰ জোনাক বিচাৰি যাওঁ ॥
মহাপ্ৰলয়ৰ মহাভাৰতৰ
ইতিহাসত আমি পাওঁ
মহান মহান কত শ্ৰেষ্ঠ তুলিকা
মানৱক আমিয়ে বিলাওঁ ॥
ডিগৰৈ কলেজৰ কৃতিত্বৰে
দেশ-মাতৃৰ মুখ উজলাওঁ
আমি যাওঁ - জ্ঞানৰ পোহৰ বিচাৰি যাওঁ,
আমি যাওঁ - শান্তিৰ জোনাক বিচাৰি যাওঁ ॥

মহাবিদ্যালয়ৰ মূলমন্ত্ৰ

মহাবিদ্যালয়ৰ মূলমন্ত্ৰ “বিদ্যা দদাতি বিনয়ং”য়ে বিনয় প্ৰদায়ক জ্ঞানৰ তাৎপৰ্য বহন কৰিছে। জ্ঞান প্ৰদত্ত বিনয়ীভাৱৰ সৈতে নম্ৰতা, নিয়মানুৱৰ্তিতা আৰু সাংস্কৃতিক আচৰণবোধ একাত্ম। বিনয়ে এটা সমৃদ্ধময় জীৱনৰ বাট কাটিবলৈ যোগ্যতা নিশ্চিত কৰি ব্যক্তিৰ আত্মসম্পত্তি আৰু অন্তৰাত্মাৰ আনন্দক চিৰস্থায়ী কৰে।

এই বিধিবাক্য সাৰোগত কৰি এই মহাবিদ্যালয়ে প্ৰচেষ্টা কৰে ছাত্ৰ সমাজৰ চেতনাত বিনয়, নিয়মানুৱৰ্তিতা আৰু সাংস্কৃতিক আচৰণবোধ জাগ্ৰত কৰিবলৈ যাতে তেওঁলোকে সুলক্ষ্য স্থিৰ কৰাৰ লগতে সাৰ্বিক সমাজৰ হিতৈষী কাৰ্যত অৰিহণা যোগাব পাৰে।

মহাবিদ্যালয়ৰ দৃষ্টিভঙ্গী

মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বদা দৃষ্টি উৎকৃষ্ট শিক্ষা প্ৰদানৰ। উৎকৃষ্ট শিক্ষাই ছাত্ৰ সমাজক ভাৰতীয় সংস্কৃতি, ঐতিহ্য তথা মূল্যবোধৰ বিষয়ে উপদেশ প্ৰদান কৰাৰ লগতে আধুনিক কাৰিকৰী কৌশলসমৃদ্ধ আৰু গোলকীকৃত সমাজখনৰ চাহিদাসমূহ পূৰণৰ পথ নিৰ্দেশনা দিব।

আমাৰ সংকল্প

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে সংকল্প কৰে —

- শিকাৰুক এনে শিক্ষা প্ৰদান কৰাৰ — যিয়ে তেওঁলোকক দায়বদ্ধ আৰু নৈতিক গুণসম্পন্ন নাগৰিক হিচাপে গঢ় দিয়াৰ লগতে সৃষ্টিশীল তথা যুক্তিবাদী সমালোচক কৰিব আৰু তেওঁলোকক ফলপ্ৰসূভাৱে ভাব প্ৰকাশৰ কৌশল শিকাৰ;
- শিকাৰুৱে সং, দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞ আৰু সৌম্যভাবেৰে শিক্ষা আৰ্জিব পাৰে সেই উদ্দেশ্যে তেওঁলোকক উৎসাহ যোগাব;
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত বিশ্বমানৰ যোগ্যতা গঢ়ি তুলিব যাতে তেওঁলোকে জীৱনৰ অনাগত সুযোগ আৰু প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে;
- শৈক্ষিক পৰিৱেশ সুস্থ কৰি তুলিব যাতে উন্নত মানদণ্ডৰ শিক্ষা প্ৰদান তথা সংবৰ্ধন কৰিব পৰা যায়;
- সামূহিক কৰ্ম, নৱ্য কৌশল আৰু শিখৰ প্ৰাপ্তিৰ বাবে কৰা কৰ্মৰ যোগেদি ইয়াৰ সাংগঠনিক অংশসমূহৰ মাজত অটুট বন্ধন গঢ়ি তুলিব;
- সকলো জাতি, ধৰ্ম সম্প্ৰদায় আঁকোৱালি ল'ব পৰা ৰাষ্ট্ৰীয় একতা আৰু বিশ্বজনীন সংস্কৃতিৰ ভাব জগাই তুলিব।

আমাৰ বিশ্বাস

আমি বিশ্বাসী যে —

- সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভিতৰত সমাজৰ এজন মূল্যবোধসম্পন্ন ব্যক্তি হিচাপে বিকশিত হৈ উঠিবৰ বাবে অফুৰন্ত শক্তি অন্তৰ্নিহিত হৈ আছে।
- এজন ব্যক্তিৰ শিক্ষা ফলদায়ক হয় যেতিয়া তেওঁ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ ঘটায় আৰু ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় প্ৰযত্ন লয়।
- শিক্ষা ব্ৰহ্ম আৰ্জিব প্ৰক্ৰিয়া আৰু অৰ্থ সম্পন্ন শিক্ষাই জ্ঞান অৰ্জনৰ বাবে অনন্ত দিগন্তৰ পথ নিৰ্দেশনা দিয়ে।
- নিয়মানুৱৰ্তিতাৰ জ্ঞানে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দায়বদ্ধ কৰি তোলাৰ লগতে দায়িত্বশীল নাগৰিক হিচাপে গঢ় দিয়ে।
- এজন ব্যক্তিক সমাজৰ উপযোগী হোৱাকৈ গঢ় দিবলৈ হ'লে বৈজ্ঞানিক, কাৰিকৰী আৰু অৰ্থনৈতিক শিক্ষাৰ লগতে নৈতিক, বৌদ্ধিক আৰু আধ্যাত্মিক জ্ঞানসম্পন্ন শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগিব।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতীক

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতীকটোৰ আৰ্হি চিত্ৰিত কৰিছিল মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰাক্তন অধ্যাপক তথা ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভূতপূৰ্ব মহাবিদ্যালয় পৰিদৰ্শক প্ৰয়াত বিমল গগৈ ডাঙৰীয়া আৰু সেই সময়ৰ বিখ্যাত চিত্ৰশিল্পী, ভাস্কৰ তথা শেষ জীৱনত নেপালৰ ৰাজ কবিকপে প্ৰতিষ্ঠিত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ প্ৰয়াত হৰিভক্ত কটোৱালে।

প্ৰতীকটোত অংকিত অৰ্ধগোলকৃতিৰ গোলকটোৰ ওপৰত জখলাসদৃশ এটা স্তম্ভ আছে যি এছিয়াৰ প্ৰথম তৈল নগৰী ডিগবৈৰ ঐতিহ্যক সোঁৱৰায়। এই স্তম্ভ জ্ঞানৰ জখলাৰ প্ৰতীক যি আমাক দিগন্তপ্ৰসাৰী লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ সমৰ্থ কৰি তোলে। প্ৰতীকটোৰ তলৰ ফালে থকা ডেউকা দুখনে শিক্ষাৰ যোগেদি যে আমি জীৱনৰ উচ্চতম লক্ষ্য প্ৰাপ্তিৰ বাবে আগবাঢ়িব পাৰো সেই তাৎপৰ্য বহন কৰে। প্ৰতীকটোত থকা সূৰ্যৰ ৰশ্মিয়ে তাৎপৰ্য বহন কৰিছে আশা আৰু জ্ঞানৰ পোহৰ যি জীৱনৰ তমসা নাশ কৰিব আৰু সমগ্ৰ বিশ্ব জ্যোতিস্মান কৰি তুলিব। এই প্ৰতীকটো মহাবিদ্যালয়খনে বিশ্বাস কৰা নৈতিকতা আৰু মূল্যবোধৰ নিদৰ্শন যাক মহাবিদ্যালয়খনে সমাজৰ আন্তঃগাঁথনিত গ্ৰহিত কৰিব বিচাৰে। প্ৰতীকটোৰ অধঃস্থানত থকা 'হিতোপদেশৰ পৰা উদ্ধৃত বাক্যশাৰীয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ মূলমন্ত্ৰক দাঙি ধৰে'।

উৎস : Digboi College Prospectus 2013-14

অনুবাদ : শ্ৰীপবিত্ৰ ভৰালী (সহ: অধ্যাপক) আৰু ৰক্তিম বৰগোহাঁই (উ:মা: ২য় বৰ্ষ)

অসম সাহিত্য সভা

১৮৬০ চনৰ ২১নং অহিন অনুৰ্ননি ১৯২৪ চনত পঞ্জীকৃত আৰু ২০১৫ খ্ৰীষ্টাব্দত নবীকৃত

পঞ্জীয়ন নং - যোৱা/২৩৮/জি/১৪

কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় : চন্দ্ৰকাণ্ঠ সন্দিকৈ ভৱন, বোম্বাই-৭৮৫০০১ ▶ (০৩৭৬)২৩২৩৩৭৬

গুৱাহাটী কাৰ্যালয় : ভগবতী শ্ৰনাদৰকনা ভৱন, গুৱাহাটী-৭৮১০০১ ▶ (০৩৬১)২৫১২৮৩৩

ডিব্ৰুগড় কাৰ্যালয় : বাংছিয়া ভৱন, ডিব্ৰু - ৭৮২৪৩৩ ▶ (০৩৬৭১)২৭২৫৯৩ ■ পুৰ্ববী আপলিক কাৰ্যালয়, পুৰ্ববী - ৭৮৩৩০১ ▶ (০৩৬৬২)২৩২৫২৮

ডিব্ৰুগড় আপলিক কাৰ্যালয়, নামোপনকাল চহনীয়া মহতি ভৱন, ডিব্ৰুগড় - ৭৮৬০০৩ ▶ (০৩৭৩)২৩১৫১২৮

শিলচৰ আপলিক কাৰ্যালয়, শিলচৰ-৭৮৮০০১ ফেক্স- (০৩৮৪)২২৬৩৭৯৭ ■ উত্তৰ লক্ষীমপুৰ আপলিক কাৰ্যালয়, উত্তৰ লক্ষীমপুৰ ৭৮৭০০১

নগাঁও আপলিক কাৰ্যালয়, কনলাদেবী জোদী স্মৃতি ভৱন, মহিচন্দ্ৰ বনা গাওঁ, নগাঁও-৭৮২০০১

জালাহ আপলিক কাৰ্যালয়, অদ্যত-নিবেদিতা মেডি ভৱন, জালাহ, জালাহগাট-৭৮৩২৭ ■ মহলদৈ আপলিক কাৰ্যালয়, সাহিত্য সভা প্ৰকল্প, মহলদৈ, ধনং-৭৮৪১২৫

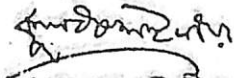
Website: www.asamsahityasabha.org ■ E-mail: asam_sahitya_sabha@gmail.com

শুভেচ্ছাবাণী

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ চনৰ বাৰ্ষিক প্ৰকাশন 'ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী' প্ৰকাশৰ পথত বুলি জানিব পাৰি মই সুখী।

যিকোনো শিক্ষানুষ্ঠানৰ আলোচনীখন সেই শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু বিশেষকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্য কৃতিৰ দাপোন স্বৰূপ। 'ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী'খনো একাধিক ৰুচিণীল লেখাৰে সৰ্বাসুন্দৰৰূপে প্ৰকাশ হৈ পাঠক-সমাজৰ সমাদৰ অৰ্জন কৰিব বুলি আশা কৰি মই সম্পাদনা সমিতিৰ আটাইলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

।। চিৰ চেনেহী মোৰ ভাষা জননী ।।

(ড° কুলধৰ মহিৰাণী)

সভাপতি

অসম সাহিত্য সভা

গুৱাহাটী, ২০ মাৰ্চ, ২০২১ খ্ৰীষ্টাব্দ

Prof. L.K. Nath, M. Pharm., Ph.D.
Vice - chancellor i/c,

DIBRUGARH UNIVERSITY

DIBRUGARH ♦ PIN - 786 004 ♦ ASSAM
Phone 0373 - 2370239 (Off)
Mobile : 9435476382
Fax : 0373-2370323
E-mail : vc@dibru.ac.in

Ref. No: DU/VC/GWM/21/203

Date: 06.04.2021.

শুভেচ্ছা বাণী

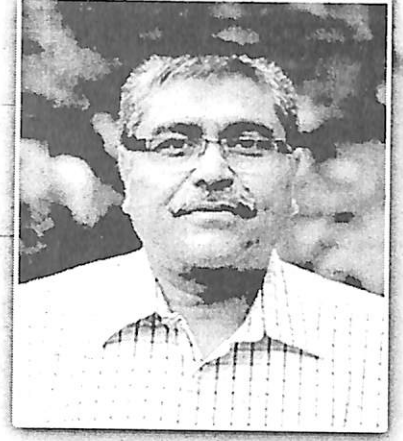
১৯৬৫ চনত স্থাপন হোৱা উজনি অসমৰ তিনিচুকীয়া জিলাৰ এখন অন্যতম লেখত ল'বলগীয়া উচ্চশিক্ষানুষ্ঠান ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাই পৰম্পৰা অক্ষুণ্ণ ৰাখি মহাবিদ্যালয়ৰ "ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী ২০১৯-২০২০" শীৰ্ষক বাৰ্ষিক আলোচনীখনি প্ৰকাশ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছে বুলি জানিবলৈ পাই সঁচাকৈয়ে আনন্দিত হৈছো।

মহাবিদ্যালয় এখনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনীখনিয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলৰ লেখা প্ৰকাশৰ যোগেদি তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা বিকাশত প্ৰভুত অৰিহণা যোগায়। এই শিক্ষাবৰ্ষৰ সংস্কৰণটি সৰ্বাংগ সুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পাওক আৰু পঢ়ুৱৈ সমাজেও আদৰি লওক।

আলোচনীখনিৰ পাঠকবৃন্দ আৰু প্ৰকাশৰ সৈতে জড়িত সমূহ ব্যক্তিলৈ আমাৰ শুভেচ্ছা থাকিল।

লীলাকান্ত নাথ
(ড: লীলাকান্ত নাথ)
উপাচাৰ্য (ভাৰপ্ৰাপ্ত)
ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়
ডিব্ৰুগড়

অধ্যক্ষ মেজৰ পৰা

একোটা বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ পাৰদৰ্শী কাৰ্যৱলীৰ খতিয়ান সহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আদিৰ চিন্তাশীল তথা সৃষ্টিশীল লেখনিৰে সমৃদ্ধ হৈ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী বিগত ন বছৰে নিয়মিতভাৱে প্ৰকাশ পাই আহিছে। যোৱা বছৰ আলোচনীখনৰ ৪০ তম সংখ্যা উন্মোচন কৰোতে আমি কোনেও কল্পনা কৰা নাছিলোঁ যে পৃথিৱীৰ মানৱজাতি এটা দীঘলীয়া ভয়াবহ সময়ৰ সন্মুখীন হ'বলৈ গৈ আছে বুলি। সকলোকে স্তম্ভিত, উদ্ভিগ্ন আৰু ভীতিগ্ৰস্ত কৰি কল্পনাভীত ক্ষীপ্ৰতাৰে চীন দেশৰ উহান চহৰত উদ্ভূত 'ক'ভিড-১৯' নামৰ ক'ৰনা ভাইৰাছে অতিমাৰীৰ কালাস্তক ৰূপ ধৰি নিমিষতে সমগ্ৰ বিশ্বক ছানি ধৰে। ক'ভিডৰ সৰ্বগ্ৰাসী সংক্ৰমণে বিশ্বত এতিয়াও সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি কৰি আছে। অগণন লোক আক্ৰান্ত হৈছে। মৃত্যুৰ সংখ্যা ভয়াৱহ ৰূপত বাঢ়িছে। ক'ভিডে সমগ্ৰ বিশ্বৰ বজাৰ পৰা ভিক্ষাবীলৈকে সময়ে সময়ে গৃহবন্দী কৰিছে। প্ৰাণঘাতী ক'ভিডৰ কবলত পৰি বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ ৰাজহাঁড় ভাগিছে। ২০২০ বৰ্ষটো প্ৰহেলিকাময় অভিশপ্ত বছৰ ৰূপে এক অবিস্মৰণীয় ভয়াবহ দুঃস্বপ্ন হৈ ইতিহাসৰ বুকুত জাহ গৈছে।

ক'ভিডাতংকই শৈক্ষিক দিনপঞ্জীত ছন্দপতন ঘটোৱাৰ আগলৈকে বিগত বছৰবোৰৰ দৰেই স্বছন্দে আগবাঢ়ে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বহুমুখী কাৰ্যসূচীসমূহ।

২০২০ চনৰ ২৩ জানুৱাৰী পৰা ২৮ জানুৱাৰীলৈ ৫৩ সংখ্যক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সফলতাবে অনুষ্ঠিত হয়। ২১ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে বৰেণ্য সাহিত্যিক পুণ্য শইকীয়াৰ বক্তৃতানুষ্ঠানেৰে উদ্ব্যাপিত কৰা হয় বিশ্ব মাতৃভাষা দিৱস। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অভিনয়ৰ প্ৰতি অনুৰাগী শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা ১ মাৰ্চ তাৰিখলৈ ত্ৰিপুৰাস্থ ৰাষ্ট্ৰীয় নাট্য বিদ্যালয় বিশেষজ্ঞৰ পাঠদান তথা পৰিচালনাৰে মহাবিদ্যালয় প্ৰেক্ষাগৃহত অনুষ্ঠিত হয় 'সৃজনীৰ বাবে অভিনয়' শীৰ্ষক তিনিদিনীয়া কৰ্মশালা। ৪ মাৰ্চ তাৰিখে উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ দ্বাৰা দিনজোৰা কাৰ্যসূচীৰে গ্ৰামীণ মহিলা-পুৰুষৰ বাবে কেনেকৈ কাঠফুলাৰ খেতি কৰিব পাৰি তাৰ দিহা প্ৰদানেৰে এখন কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত হয়। কৰ্মশালাত ৩৯ গৰাকী গ্ৰামীণ পুৰুষ-মহিলাই অংশগ্ৰহণ কৰে। সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীক যোগদানৰ প্ৰমাণ পত্ৰ প্ৰদান কৰা হয় আৰু বিনামূলীয়াকৈ কাঠফুলাৰ বীজ যোগান ধৰা হয়। ৭ মাৰ্চ তাৰিখে অনুষ্ঠিত আমন্ত্ৰিত সমল ব্যক্তিৰ বক্তৃতানুষ্ঠানত বাণিজ্য শাখাৰ স্নাতক মহলাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উদ্দেশ্যে বক্তৃতা প্ৰদান কৰে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাণিজ্য বিভাগৰ প্ৰাধ্যাপক অসিত সাহাই আৰু উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ স্নাতক মহলাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উদ্দেশ্যে বক্তৃতা প্ৰদান কৰে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ জীৱ বিজ্ঞান বিভাগৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত প্ৰাধ্যাপক পি. কে. বৰুৱাই। একেদিনাই অনুষ্ঠিত আন এটি অনুষ্ঠানত অসমীয়া বিভাগৰ স্নাতক মহলাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী মিলিত হয় মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন ছাত্ৰ সু-লেখক তথা গুৱাহাটী কলেজৰ অসমীয়া বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপক ড° ধৰণী লাহনৰ সৈতে অন্তৰংগ অলাপত।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ মান নিৰূপন কোষৰ উদ্যোগত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহযোগত মাৰ্চ মাহৰ ৬, ৭ আৰু ৮ তাৰিখে তিনিদিনীয়াকৈ উদ্ব্যাপিত হয় আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিৱস। ৬ মাৰ্চ তাৰিখৰ কাৰ্যসূচীত 'উত্তৰ পূৱ ভাৰতৰ নাৰী কণ্ঠ' শীৰ্ষক মনোমোহা বক্তৃতা প্ৰদান কৰে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপিকা ড° ডলী ফুকনে। তিনিটা দিনতে অনুষ্ঠিত হয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত ছবি অঁকা, কবিতা লেখা, ৰচনা আৰু আকস্মিক বক্তৃতাৰ প্ৰতিযোগিতা। ৮ মাৰ্চ তাৰিখৰ প্ৰেক্ষাগৃহত অনুষ্ঠিত সামৰণি অনুষ্ঠানত বিশিষ্ট অতিথিৰূপে উপস্থিত থাকে আবৃত্তিকাৰ-শিক্ষয়িত্ৰী সুদেৱা শইকীয়া। উক্ত অনুষ্ঠানত ছাত্ৰী নিবাসৰ আবাসীসকলে তেওঁলোকৰ দ্বাৰা ৰচিত আৰু পৰিচালিত নাৰী সৱলীকৰণ বিষয়ক এখন নাটিকা মঞ্চস্থ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও সেই দিনাই আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিৱস উপলক্ষে

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাণী বিদ্যা বিভাগ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনিৰ গোটে যুটীয়াভাৱে মহাবিদ্যালয়ৰ পোষ্যপ্ৰাম চৰাইপুং বনগাঁৱত এক সম্প্ৰসাৰণৰ কাৰ্যসূচী সম্পাদন কৰে।

মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক দিনপঞ্জীৰ ছন্দ পতন ঘটে মাৰ্চ মাহৰ মাজভাগৰ পৰা। ১৫ মাৰ্চ, ২০২০ তাৰিখে ক'ভিড মহামাৰীৰ সংক্ৰমণৰ প্ৰতিৰোধী ব্যৱস্থা হিচাপে অসম চৰকাৰে চৰকাৰী কাৰ্যালয়ৰ লগতে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহক উদ্দেশ্যি প্ৰথমখন জাননী জাৰি কৰে। যদিওবা সেই সময়লৈ ক'ৰণাত অসমৰ এজনো লোক আক্ৰান্ত হোৱা নাছিল, তথাপি মহামাৰী যাতে বিয়পি নোৱাৰে তাৰ বাবে সজাগ তথা সতৰ্কতা অৱলম্বনৰ ব্যৱস্থাকো অসম চৰকাৰে ১৬ মাৰ্চৰ পৰা ২৯ মাৰ্চলৈ অসমৰ সকলো শিক্ষানুষ্ঠান বন্ধ ঘোষণা কৰে। লগতে সেই সময়চোৱাত বিদ্যিত নোহোৱাকৈ শিক্ষানুষ্ঠানৰ কাৰ্যালয়সমূহৰ কাম-কাজ চলোৱাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে। সেই তাৰিখলৈ বিশ্বৰ ১২৩ খন দেশত ডেৰ লাখৰো ওপৰ লোক ক'ভিডত আক্ৰান্ত হয় আৰু ৫,৭০০ জনৰ মৃত্যু হয়। ভাৰতবৰ্ষত সেই পৰ্যন্ত ১,১২ জন লোক ক'ভিডত আক্ৰান্ত আৰু দুজনৰ মৃত্যু হয়। ইউৰোপ মহাদেশ ক'ভিড সংহাৰৰ অভিকেন্দ্ৰত পৰিণত হয় আৰু তাৰ পৰা সংক্ৰমণৰ সংহাৰলীলা আন মহাদেশসমূহলৈ ত্বৰিত হয়।

চৰকাৰী নিৰ্দেশনাসূৰি ২১ মাৰ্চ, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা সংক্ৰমিত ক'ভিড মহামাৰীৰ প্ৰতিৰোধাৰ্থে পৰৱৰ্তী জাননী নিদিয়া পৰ্যন্ত মহাবিদ্যালয় চৌহদত বাহিৰৰ লোকৰ প্ৰবেশ নিষেধ কৰা হয়। সকলো যোগাযোগ ই-মেইলৰ যোগেদি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। পঞ্চাছ শতাংশ শিক্ষক তথা কৰ্মচাৰীৰে কাম-কাজ চলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় আৰু বাকী পঞ্চাছ শতাংশই 'ৱ'কফ্ৰম হোম' অৰ্থাৎ ঘৰৰ পৰাই কাম-কাজ কৰাৰ দিহা দিয়া হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰৱেশ পথ আৰু অন্তৰ্ভাগত চাবোনেৰে হাত পখালন তথা চেনিটাইজাৰৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্যোগত জনসাধাৰণৰ মাজত সজাগতাৰ বাবে ক'ভিড মহামাৰীৰ প্ৰতিৰোধৰ বাবে ল'ব লগা সাৱধানতাৰ কথা লিপিবদ্ধ কৰি প্ৰস্তুত কৰা বেনাৰ ডিগবৈৰ বিভিন্ন ৰাজহুৱা স্থানত অঁৰা হয়।

২৩ মাৰ্চ, ২০২০ তাৰিখলৈ ক'ৰণা বিষয়ৰে যদিও অসম চুব পৰা নাছিল, দেশত ক'ভিড আক্ৰান্তৰ সংখ্যা হয়গৈ ৫৫০ জন আৰু মৃত্যু হয় ১২ জনৰ। সেই সময়লৈ সমগ্ৰ বিশ্বত ক'ভিডে প্ৰাণ কাঢ়ে সৰ্বমুঠ ১৮,২৫০ জনৰ আৰু ৪,০৭,৬৩৩ জন আক্ৰান্ত হয়। ক'ভিড সংক্ৰমণৰ অতিৰোধী ব্যৱস্থা ৰূপে ভাৰতৰ ১৯ খন ৰাজ্যত সম্পূৰ্ণ আৰু ৬ খন ৰাজ্যত আংশিকভাৱে লকডাউন ঘোষণা কৰে। সেই দিনাই অসমতো ৰাজ্য চৰকাৰে ২৪ মাৰ্চৰ সন্ধিয়া ৬ বজাৰ পৰা ৩১ মাৰ্চৰ নিশা ১২ বজালৈ বলবৎ হোৱাকৈ সমগ্ৰ ৰাজ্যতে লকডাউন কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰে। ৰাজ্য চৰকাৰৰ ঘোষণাৰ কিছু ঘণ্টাৰ পিছতেই 'জীৱন থাকিলেহে ধৰিত্ৰী থাকিব' বুলি বিশ্বত্ৰাস ক'ভিড সংক্ৰমণ শৃংখল উৎখাত কৰাৰ উদ্দেশ্যে দেশৰ মাননীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ২৪ মাৰ্চ, ২০২০ তাৰিখৰ মাজ নিশাৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ ১৪ এপ্ৰিল, ২০২০ তাৰিখ পৰ্যন্ত সমগ্ৰ দেশত ২১ দিনৰ লকডাউন ঘোষণা কৰে।

লকডাউনৰ সময়ত গৃহবন্দী আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্য যাতে অটুট থাকে, তেওঁলোকৰ শৈক্ষিক জীৱন যাতে ক্ষতিগ্ৰস্ত নহয় সেই লক্ষ্যৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে মাৰ্চ মাহৰ শেষৰ সপ্তাহৰ পৰা ৱাট্‌চআপ, গুগল ক্লাছৰুম, জোম ক্লাউড মিটিঙ আদি ই-মাধ্যমৰ জৰিয়তে অনলাইন পাঠদান আৰম্ভ কৰে। মহাবিদ্যালয়ৰ কলা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ দুয়োটা শ্ৰেণী, স্নাতক মহলাৰ আটাইকেইটি যান্মাসিক, পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ স্নাতকোত্তৰ মহলাৰ দুয়োটা যান্মাসিকৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সামৰি লোৱাকৈ প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ বাবে সুকীয়া সুকীয়াকৈ ৱাট্‌চআপ গ্ৰুপ তৈয়াৰ কৰা হয় মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ কাৰ্যালয়ৰ পৰা। এই ৱাট্‌চআপ গ্ৰুপসমূহৰ জৰিয়তে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ ক'ভিড সম্পৰ্কত সজাগতাকে ধৰি প্ৰয়োজনীয় নীতি-নিৰ্দেশনা, জাননী আদি নিয়মিত ৰূপত প্ৰেৰণ কৰি তেওঁলোকৰ লগত এক নিৰৱচ্ছিন্ন সম্পৰ্ক বজায় ৰখা হয়। লকডাউনৰ সময়ত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক পুষ্টিৰ বাবে, তেওঁলোকৰ সৃজনী প্ৰতিভা বিকাশ সাধনৰ অৰ্থে মহাবিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ মান নিৰূপণ কোষে ই-মাধ্যম যোগে ৰচনা, চুটিগল্প, কবিতা-লেখা আদি বিভিন্ন অনলাইন প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰে আৰু এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ফালৰ পৰা যোগাত্মক সঁহাৰি লাভ কৰা হয়।

লকডাউনৰ বাবে বহুলোকৰ উপাৰ্জনৰ পথ বন্ধ হৈ পৰে। বহুজনৰ ঘৰলৈ দুৰ্যোগ নামি আহে। শ্ৰম জীৱি শ্ৰমিকৰ পানীত হাঁহ নচৰা অৱস্থা হয়। এনেদৰে দুৰ্ভোগত ভোগা ডিগবৈ তথা ইয়াৰ দাঁতি কাষৰীয়া অঞ্চলৰ আৰ্থজনলৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা অধ্যক্ষকে ধৰি কৰ্মচাৰীসকলে খাদ্য-সামগ্ৰীৰ টোপোলা আৰু নিত্য প্ৰয়োজনীয় বস্তুৰ দানেৰে সহায়ৰ হাত আগবঢ়ায়। ক'ভিডৰ বিৰুদ্ধে যুঁজখনলৈ সাহাৰ্য ৰূপে অসম চৰকাৰৰ আহ্বানক সঁহাৰি জনাই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, অধ্যক্ষকে ধৰি সমূহ কৰ্মচাৰীয়ে মাৰ্চ মাহৰ দৰমহাৰ পৰা এদিনৰ দৰমহাৰ ধনৰ দানেৰে মুঠ ২,৬৩,৯৭৫ টকা মাৰ্ঘেৰিটা কোষাগাৰৰ জৰিয়তে অসম চৰকাৰৰ অসম আৰোগ্য নিধিলৈ আগবঢ়াই।

১০ এপ্রিল, ২০২০ তাৰিখে অসমত প্ৰথমজন লোক ক'ভিডত আক্ৰান্ত হৈ মৃত্যু হয় আৰু সেই তাৰিখলৈ অসমত ক'ভিডত আক্ৰান্তৰ সংখ্যা হয় ২৯ জন। দেশত আক্ৰান্তৰ সংখ্যা হয় ৭,৫৯৮ জন আৰু ১০০ জন লোকৰ মৃত্যু হয়। ক'ভিডৰ সংহাৰ লীলাত সেই দিনালৈ বিশ্বত আক্ৰান্তৰ সংখ্যা হয়গৈ ১৬ লাখৰো ওপৰ আৰু মৃত্যুৰ সংখ্যা হয়গৈ এক লাখ ডেৰ হাজাৰ জনৰো অধিক। ১২ এপ্রিল, ২০২০ তাৰিখে 'জীৱনো লাগিব, ধৰিত্ৰীও লাগিব' বুলি ভাৰতৰ মাননীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সমগ্ৰ দেশত ২৮ এপ্রিললৈ লকডাউন বৃদ্ধি কৰে।

লকডাউনৰ ফলত চৰকাৰী-বেচৰকাৰী খণ্ডত কাম বন্ধ হোৱাত বহুলোক কৰ্মহীন হৈ পৰে। অগণন মানুহে উপাৰ্জনৰ পথ হেৰুৱায়। আৰ্থিক মন্দাই ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰে। কাজেই ভাৰত চৰকাৰে ২১ এপ্রিল, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা দেশত লকডাউন কিছু শিথিল কৰে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগতে অসম চৰকাৰেও মান বিশিষ্ট সম্পাদনা নীতি পালনৰ মাজেৰে ৩৩ শতাংশ কৰ্মচাৰীৰ উপস্থিতিৰে চৰকাৰী-বেচৰকাৰী কাৰ্যালয়সমূহ খোলাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে। সেই মৰ্মে চাৰিটা সপ্তাহ সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ হৈ থকাৰ অন্তত অসমৰ মহাবিদ্যালয় সমূহৰ লগতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কাৰ্যালয় খোল খায় কৰ্মচাৰী আৰু অধ্যক্ষৰ নিয়মিত উপস্থিতিৰে। ক'ভিডৰ সংক্ৰমণৰ পৰা নিজকে ৰচাই ৰাখি, শাৰীৰিক উপস্থিতিৰে মহাবিদ্যালয়ত থাকি দৈনিক কাৰ্যালয়ৰ কাম-কাজ নিয়াৰিকৈ চলাই যোৱাটো আমাৰ বাবে এক প্ৰত্যাহ্বানত পৰিণত হয়। এই প্ৰত্যাহ্বান সাহসেৰে স্বীকাৰ কৰি আমি সকলোৱে কৰ্তব্য পালনত সফল হওঁ।

তিনিচুকীয়া জিলা প্ৰশাসনে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহ, বাণিজ্য বিভাগৰ সমূহ ভৱন, ইনড'ৰ ষ্টেডিয়ামকে ধৰি মহাবিদ্যালয়ৰ এছোৱা ক'ভিড কোৱাৰেণ্টাইন কেন্দ্ৰ ৰূপে ২০২০ চনৰ ১১ মে'ৰ পৰা ২৪ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখলৈ অধিগ্ৰহণ কৰে। অধিগ্ৰহণৰ এই সময়ছোৱাত মহাবিদ্যালয়ৰ মূল প্ৰৱেশদ্বাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি খেল-পথাৰসহ প্ৰেক্ষাগৃহ পৰ্যন্ত মহাবিদ্যালয়ৰ এক বৃহদাংশত সৰ্বসাধাৰণৰ প্ৰবেশ সম্পূৰ্ণ ৰূপে নিষিদ্ধ হৈ পৰে। এই সুদীৰ্ঘ পাঁচ মাহত আমি মহাবিদ্যালয়লৈ অহা যোৱাৰ বাবে ছাত্ৰী নিবাসৰ কাষৰ পথাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব লগা হয়। কোৱাৰেণ্টাইন কেন্দ্ৰৰ আৱাসীক পানী আৰু বিজুলী অবিলম্বিতভাৱে মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা বিনামূলীয়াকৈ যোগান ধৰা হয়। এই দৰেই ক'ভিডৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰৰ যুঁজখনলৈ সেৱা আগবঢ়াই ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় পৰিয়াল ধন্য হয়।

ক'ভিডৰ কবলত পৰি বিপৰ্যস্ত হয় শিক্ষা ব্যৱস্থা। অসমৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক শ্ৰেণীৰ প্ৰথম বৰ্ষৰ বাৰ্ষিক পৰীক্ষা ২৫ মাৰ্চৰ পৰা ১০ এপ্রিললৈ হোৱাৰ কথা আছিল। পৰীক্ষা বাতিল হয়। চৰকাৰৰ নিৰ্দেশত অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদে উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ সকলো পৰীক্ষাৰ্থীকে বিনা পৰীক্ষাৰে দ্বিতীয় বৰ্ষলৈ উত্তীৰ্ণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লয়। ১৮ জানুৱাৰী, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা আৰম্ভ হৈ এপ্রিলৰ শেষৰ সপ্তাহত সমাপ্ত হ'ব লগীয়া ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ দ্বিতীয়, চতুৰ্থ আৰু ষষ্ঠ বান্ধাসিকৰ শৈক্ষিক দিনপঞ্জীৰ শিক্ষক-শিক্ষাৰ্থীৰ শ্ৰেণী কোঠাৰ শিক্ষাদান গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া অৰ্ধাৰস্থাতে বিঘ্নিত হয়। তথাপিও অন্যান্য মহাবিদ্যালয়সমূহৰ দৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়েও ঘৰতে থাকি বৈদ্যুতিন অনলাইন মাধ্যমেৰে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আধৰুৱা পাঠদান সমাপ্ত কৰে। বিপন্ন শিক্ষা-ব্যৱস্থাক তোলি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হয়। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কলা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষলৈ উত্তীৰ্ণ হোৱা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত চৰকাৰৰ বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথিৰ যোগান ধৰা হয় মে' মাহৰ শেষৰ সপ্তাহত। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দৈনিক পাঠদান আৰম্ভ হয় ২৭ জুলাই, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা অনলাইন মাধ্যমেৰে। স্নাতক মহলাৰ দ্বিতীয় আৰু চতুৰ্থ বান্ধাসিকৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বান্ধাসিক শেষান্ত পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰ-পত্ৰ পূৰণ তথা মাচুল জমা কৰিলে যদিও ক'ৰণৰ বাবে তেওঁলোকৰো পৰীক্ষা বাতিল হয়। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ পৰামৰ্শ মতে, অসম চৰকাৰৰ নিৰ্দেশ মৰ্মে এইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মহাবিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ চেচ'নেল পৰীক্ষাত পোৱা নম্বৰৰ পৰা ৫০ শতাংশ নম্বৰ লৈ, তাৰ সৈতে পূৰ্বৰ বান্ধাসিকত অৰ্জন কৰা নম্বৰৰ ৫০ শতাংশ যোগদি লাভ কৰা মুঠ নম্বৰৰ ভিত্তিত পৰীক্ষাত নবহাকৈ পৰৱৰ্তী বান্ধাসিকলৈ উত্তীৰ্ণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লয় ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় কতৃপক্ষই। এইদৰে বিনা পৰীক্ষাৰে স্নাতক মহলাৰ তৃতীয় আৰু পঞ্চম বান্ধাসিকলৈ উত্তীৰ্ণ হোৱা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কলা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ দৈনিক পাঠদান আৰম্ভ হয় ২৪ আগষ্ট, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা বৈদ্যুতিন অনলাইন মাধ্যমেৰে।

ক'ভিডৰ বিভীষিকাই মহাবিদ্যালয়সমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নামভৰ্তি ব্যৱস্থাৰ পট পৰিৱৰ্তন কৰে। এইবেলি শিক্ষাৰ্থীসকলক ঘৰতে বহি নিজৰ পচন্দৰ শিক্ষানুষ্ঠানত নামভৰ্তিৰ বাবে আবেদন কৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি নাম লগোৱালৈকে সমস্ত কাম অনলাইন ব্যৱস্থাৰে সমাপন কৰাৰ দিহা দিয়ে অসম চৰকাৰৰ শিক্ষা বিভাগে। ক'ভিডৰ সংহাৰে জুৰুলা কৰা অসমৰ ৰাইজক আৰ্থিকভাৱে সকাহ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে, অসম চৰকাৰে বিধিগত ব্যৱস্থাবে, চৰকাৰৰ অধীনৰ সকলো মহাবিদ্যালয় তথা বিশ্ববিদ্যালয়ত অসমত বসবাস কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে নামভৰ্তি সম্পূৰ্ণভাৱে বিনামূলীয়া কৰে। উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ প্ৰথম

বাৰ্ষিকৰ কলা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখাৰ বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নামভৰ্তি প্ৰক্ৰিয়া অনলাইন যোগে জুলাই মাহত সম্পূৰ্ণ হয়। এইসকল নবাগতক আদৰণি তথা প্ৰয়োজনীয় দিহা পৰামৰ্শ দিয়াৰ মানসেৰে ৮ আগষ্ট, ২০২০ তাৰিখে অনলাইন মাধ্যমেৰে এখন আবেশানুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰায় ৭৫ শতাংশ নৱাগত এই অনুষ্ঠানৰ দ্বাৰা উপকৃত হয়। অনলাইন যোগে এইসকল উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ শিক্ষাৰ্থীৰ দৈনিক পাঠদান আৰম্ভ হয় ১০ আগষ্ট, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা। স্নাতক মহলাৰ কলা, বিজ্ঞান আৰু বাণিজ্য শাখাৰ প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ নামভৰ্তি প্ৰক্ৰিয়া অনলাইন যোগে সম্পূৰ্ণ হয় আগষ্ট মাহত। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰা স্নাতক মহলাৰ প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ এইসকল নৱাগতক স্বাগতম জনোৱা তথা মহাবিদ্যালয়খনৰ লগত সাম্যক ভাৱে পৰিচয় কৰি দিয়াৰ অৰ্থে অনলাইন মাধ্যমেৰে ২ চেপ্তেম্বৰ, ২০২০ তাৰিখে এখন আবেশানুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰা হয়। প্ৰায় ৮০ শতাংশ নৱাগতই সক্ৰিয়তাৰে এই অনলাইন অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰে। স্নাতক মহলাৰ এইসকল উৎসাহী নৱাগতৰ দৈনিক পাঠদান অনলাইন যোগে আৰম্ভ হয় ৩ চেপ্তেম্বৰ, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা।

অসম চৰকাৰে বান্ধি দিয়া মান সম্পন্ন সম্পাদনা নীতি মানি ২৬ চেপ্তেম্বৰ, ২০২০ তাৰিখৰ পৰা শ্ৰেণী কোঠাত শাৰীৰিক উপস্থিতিৰে উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পাঠদান আৰম্ভ হয়। ক'ভিডৰ সংক্ৰমণৰ ভয়ত এই ব্যৱস্থাত অতি কম সংখ্যক আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যোগদান কৰে। অধিকাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সমান্তৰালকৈ চলি থকা অনলাইন দৈনিক পাঠদানত অংশগ্ৰহণ কৰি থাকে।

মে' মাহত অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া স্নাতক মহলাৰ ষষ্ঠ বাৰ্ষিক শেযান্ত পৰীক্ষা ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ে অনুষ্ঠিত কৰে অক্টোবৰৰ ৬ তাৰিখৰ পৰা ২১ তাৰিখলৈ অনলাইন আৰু অফলাইন পদ্ধতিত। আন মহাবিদ্যালয়সমূহৰ দৰেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰহ সংখ্যক পৰীক্ষাৰ্থীয়ে অনলাইন পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হয়। অনলাইন পৰীক্ষাৰ বাবে লাগে এক সুনিৰ্দিষ্ট পৰিকল্পনা, লাগে সু পৰিচালিত নিৰ্ভুল বিশ্বাসযোগ্য পৃথক পৰীক্ষা ব্যৱস্থা। যাৰ অবিহনে অনুষ্ঠিত অনলাইন পৰীক্ষা পৰিণত হয় এক প্ৰহসনত।

২০২০ চনৰ চেপ্তেম্বৰ মাহৰ দ্বিতীয় সপ্তাহৰ পৰা ক্ৰমাগতভাৱে দেশত ক'ভিডৰ সংহাৰৰ প্ৰকোপ হ্রাস হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। চেপ্তেম্বৰ মাহৰ মাজ ভাগত দেশত ক'ভিডৰ গণ সংক্ৰমণ এসপ্তাহত গড়ে ৯২,৮৩১ জনৰ বিপৰীতে অসমত হয় ২,৮৩৭ জন। লাহে লাহে এই পৰিসংখ্যা নিম্নগামী হোৱা দেখা যায়। নৱেম্বৰ মাহৰ আগভাগত দেশত ক'ভিডৰ গণ সংক্ৰমণ এসপ্তাহত গড়ে ৪৬,১২৫ জনৰ বিপৰীতে অসমত হয়গৈ ৩৭১ জন। এই সময়লৈ দেশত ক'ভিডত সংক্ৰমিত হোৱা লোক মুঠ সংখ্যাই ৮২ লাখৰ সীমা অতিক্ৰম কৰে আৰু ১ লাখ ২২ হাজাৰৰো অধিক লোকে অকাল মৃত্যুক আকোৱালী ল'ব লগা হয়। এই সময়ত সমগ্ৰ বিশ্বত ক'ভিডত মৃত্যু হয় এসপ্তাহত গড়ে ৬,৪৮১ জনৰ।

২০২০ চনৰ ৩ নৱেম্বৰৰ পৰা অসম চৰকাৰৰ নিৰ্দেশ মৰ্মে মান বিশিষ্ট সম্পাদনা নীতি পালনৰ মাজেৰে মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শাৰীৰিক উপস্থিতিৰে দৈনিক পাঠদান কাৰ্যসূচী আৰম্ভ হয় এনেদৰে— আগবেলা তিনি ঘণ্টাকৈ স্নাতক মহলাৰ পঞ্চম আৰু তৃতীয় বাৰ্ষিকৰ সপ্তাহত ক্ৰমে ৪ দিন আৰু ৩ দিন, পাছবেলা ৩ ঘণ্টাকৈ উচ্চতৰ মাধ্যমিক শ্ৰেণীৰ দ্বিতীয় আৰু প্ৰথম বৰ্ষৰ সপ্তাহত ক্ৰমে ৪ দিন আৰু ৩ দিনকৈ। উপৰিঞ্চি ৰূপে ইয়াৰ সমান্তৰালকৈ উপৰোক্ত ক্লাছসমূহত চলি থাকে অনলাইনৰ দৈনিক পাঠদান।

বছৰটোৰ শেষাৰ্দ্ধত আহে ভাল খবৰ। ক'ভিডৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱৰ মাজত এই ভাল খবৰটো হৈছে যে বিজ্ঞানীসকলে বহু কষ্ট কৰি আমাৰ বাবে বহুকেইটা ভেকচিন প্ৰস্তুত কৰিছে যি ক'ভিডক প্ৰতিহত কৰিব বাবে হৈছে এক সবল অস্ত্ৰ।

২০২১ বৰ্ষাৰম্ভৰ লগে লগে ক'ৰণা ভাইৰাছ উৎপৰিবৰ্তন হৈ পুনৰ ভয়ঙ্কৰ ৰূপত গা কৰি উঠিছে। ক'ভিড সংক্ৰমণ ৰোধৰ বাবে বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাকে ধৰি চিকিৎসক-চিকিৎসা বিজ্ঞানীসকলে কিছুমান নুন্যতম সতৰ্কতা তথা সাৱধান বাণীৰ ধাৰাবাহিক ভাৱে প্ৰচাৰ কৰি আহিছে। যাৰ আধাৰতে প্ৰশাসনে ক'ভিড প্ৰট'কল জাৰি কৰিছে, বাধা নিষেধ আৰোপ কৰিছে। এই বাধা নিষেধ পালন কৰি ক'ভিড প্ৰতিৰোধী পৰিৱেশ এটা গঢ়ি তোলাটো এতিয়া আমাৰ সকলোৰে বাবে প্ৰধান কৰ্তব্য। কিয়নো ক'ভিড অতিমাৰীয়ে মৃত্যুৰ কিৰীলিৰে মানৱ সভ্যতালৈ ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছে।

ক'ভিড সৃষ্ট পৰিৱেশত গৃহত আৱদ্ধ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক বিকাশৰ অৰ্থে মহাবিদ্যালয়ৰ আভ্যন্তৰীণ মান নিৰূপণ কোষৰ উদ্যোগত মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো বিষয়ৰ বিভাগে সফলতাৰে অনুষ্ঠিত কৰে অনলাইন মাধ্যমেৰে বুজন সংখ্যক আঞ্চলিক, ৰাজ্যিক, ৰাষ্ট্ৰীয় তথা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ ৱেব-আলোচনা, বক্তৃতা তথা কৰ্মশালা। য'ত বহুকেইজন দেশী-বিদেশী প্ৰসিদ্ধ গৱেষক-অধ্যাপকে সমল ব্যক্তিকৰূপে অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই সকল বৰণ্য বিশেষজ্ঞৰ লগত মত-বিনিময় কৰি উপকৃত হয়। এই অনলাইন অনুষ্ঠানসমূহত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যয়নৰত তথা প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ উপৰিও অসম তথা দেশৰ আন আন ৰাজ্যৰ লগতে বিদেশৰ শিক্ষাৰ্থী আৰু বিশিষ্ট ব্যক্তিয়ে যোগদান কৰি লাভাশ্ৰিত হয়।

ক'ৰণাৰ বিভীষিকাৰ মাজতেই মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘকালীন সময়ৰ এটি অভাৱ পূৰণ হয়। ইণ্ডিয়ান অইল কৰ্পোৰেচন লিমিটেড (অসম অইল ডিভিজন), ডিগবৈ বিফাইনেৰীৰ উদ্যোগত নিগমৰ সামাজিক দায়বদ্ধতা অধীনত মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত বৃহৎ খোৱাপানী যোগান আঁচনি সম্পূৰ্ণ হৈ উঠে আৰু ২০২০ চনৰ গান্ধী জয়ন্তীৰ দিনা নিগমে অনাড়ম্বৰ এটি অনুষ্ঠানেৰে এই প্ৰকল্প মহাবিদ্যালয়লৈ হস্তান্তৰ কৰে। ইয়াৰ বাবে নিগমৰ সংশ্লিষ্ট সকলো ব্যক্তিলৈ আমাৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

ক'ভিড সংক্ৰমণৰ ভয়াবহতাৰ মাজতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনাৰ (এন.এচ.এচ.) স্বেচ্ছাসেৱক গোটো ডিগবৈ তথা ইয়াৰ দাঁতি কাষৰীয়া গ্ৰাম্যাঞ্চলসমূহলৈ আগবঢ়াই অনবদ্য ঐক্যসেৱা।

সমগ্ৰ তিনিচুকীয়া জিলাৰ নগৰ আৰু গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ মাজত ক'ভিডৰ প্ৰতি সজাগতাৰ বাবে আমাৰ এন.এচ.এচ.ৰ স্বেচ্ছাসেৱকে প্ৰাথমিক অফিচাৰৰ নেতৃত্বত হাতত লয় অভিনৱ কাৰ্যপন্থা। ক'ভিড-১৯ ৰ বিপক্ষে যুঁজিবৰ বাবে মান্ন পৰিধান কৰা, সামাজিক দূৰত্ব বৰ্তোৱা, সঘনে চাবোন পানীৰে হাত ধোৱা যে অত্যন্ত জৰুৰী সেই স্বাস্থ্যানুকূল বিধিসমূহ অসমীয়া, হিন্দী, বাংলা, নেপালী আৰু আদিবাসী ভাষাত নগৰ, গ্ৰাম্যাঞ্চল আৰু চাহ বাগিচাৰ জন সাধাৰণৰ মাজত তেওঁলোকে 'বাটচাপ'ৰ জৰিয়তে ভয়চ মেচেজ ৰূপে ফলপ্ৰসূতাৰে বহুলভাৱে প্ৰচাৰ কৰে। ক'ভিড-১৯ৰ প্ৰতি জন-সজাগতাৰ অৰ্থে এন.এচ.এচ.ৰ স্বেচ্ছাসেৱক সকলে দৃশ্য শ্ৰাব্য মাধ্যমত নিৰ্মাণ কৰে সুন্দৰ কাৰিকৌশলতাৰে কিছুসংখ্যক এনিমিটেড চুটি ছবি আৰু তেওঁলোকৰ স্ব-অভিনয়ৰে উপভোগ্য কিছু চুটি ছবি যিসমূহ ইউটিউব চেনেল, ফেচবুক আদি সামাজিক বৈদ্যুতিন মাধ্যমত প্ৰচাৰ হৈ জনপ্ৰিয় হয়। ২০২০ চনৰ মে' মাহত মাৰ্ঘেৰিটা মহকুমা প্ৰশাসনে আয়োজন কৰা ক'ভিড-১৯ৰ সজাগতাৰ অভিযানত আমাৰ এন.এচ.এচ.ৰ স্বেচ্ছাসেৱক সকলে পূৰ্ণ অংশগ্ৰহণ কৰি চৰকাৰী অভিযান সফল হোৱাত সহায় কৰে। আমাৰ স্বেচ্ছাসেৱক সকলে ক'ভিড যুদ্ধা ৰূপত অৱতীৰ্ণ হৈ ৰাজহুৱা স্থানত মান্ন নিপিন্ধা নাগৰিকক মান্ন পিন্ধিবলৈ পতিয়ন নিয়ায়। আমাৰ এন.এচ.এচ.ৰ স্বেচ্ছাসেৱক সকলে ডিগবৈস্থ ৰাজহুৱা বাছ আস্থানত যাত্ৰীৰ মাজত ৰ'টাবী ক্লাৰৰ সহযোগত বিনামূলীয়াকৈ মান্ন বিতৰণ কৰে আৰু ডিগবৈ টাউন কমিটিয়ে আগবঢ়োৱা ৰিম'ট হেণ্ড ৰাছিং মেচিনৰ সহায়ত যাত্ৰীৰ হাত ধুৱাই। আমাৰ স্বেচ্ছাসেৱক সকলে বাছ আস্থানত, বেংকসমূহৰ এ.টি.এম. তথা বজাৰৰ দোকান আদিৰ সন্মুখৰ পদপথত জনসাধাৰণৰ মাজত সামাজিক দূৰত্ব মানি চলাৰ নিৰ্দেশক চিহ্ন ৰূপে ৰঙেৰে বৃহৎ অংকন কৰে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.এচ.এচ.ৰ প্ৰ'গাম অফিচাৰ আৰু স্বেচ্ছাসেৱক সকলে গ্ৰাম্যাঞ্চলত ঘৰে ঘৰে গৈ তেওঁলোকে নিজে তৈয়াৰ কৰা মান্ন বিনামূলীয়াকৈ বিতৰণ কৰে। ইয়াৰ লগতে তেওঁলোকে হাত ধুবৰ বাবে চাবোন, দৰিদ্ৰসকলৰ বাবে অত্যাবশ্যকীয় খাদ্য সামগ্ৰী বিনামূলীয়াকৈ বিতৰণ কৰে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.এচ.এচ. গোটৰ একক প্ৰচেষ্টাত চৰাইপুং বনগাঁৱৰ সকলো গাঁওবাসীয়ে ক'ভিড-১৯ৰ স্বাস্থ্যানুকূল বিধিসমূহ বুজি উঠে আৰু মানি চলিবলৈ লয়। ফলস্বৰূপে চৰাইপুং বনগাঁও হৈ পৰে ২০২০ চনৰ মে' মাহত অসমৰ প্ৰথমখন গাঁও য'ত সকলো বাসিন্দাই স্ব-ইচ্ছাই মান্ন পৰিধান কৰে। এই বাতৰি ৰাজ্যিক তথা ৰাষ্ট্ৰীয় বাতৰি কাকতত তথ্য সহকাৰে প্ৰকাশ পায়।

যোৱা বছৰটোৰ দৰেই ২০২০ বৰ্ষতো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.এচ.এচ. গোট উজ্জলি উঠে ৰাজ্যিক তথা ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপটত। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাণিজ্য শাখাৰ কৃতি স্নাতক অমিত বিশ্বকৰ্মাই অৰ্জন কৰে এই বেলিৰ ভাৰত চৰকাৰৰ যুৱ কাৰ্যক্ৰম তথা ক্ৰীড়া মন্ত্ৰালয়ে আগবঢ়োৱা ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনাৰ স্বেচ্ছাসেৱকৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা। এই বঁটাত আছে এখন স্মাৰক আৰু নগদ এক লাখ টকা। অমিতে এই বঁটা লাভ কৰিছে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.এচ.এচ.ৰ স্বেচ্ছাসেৱক ৰূপে ২০১৬ চনৰ পৰা ২০১৯ চনলৈ তেওঁ আগবঢ়োৱা উল্লেখনীয় সেৱাৰ বাবে। ২০২০ চনৰ ২৪ চেপ্তেম্বৰ তাৰিখে ভাৰতৰ মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে অমিতক এই বঁটা অনলাইন যোগে প্ৰদান কৰে।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনা গোটৰ প্ৰ'গাম অফিচাৰ, প্ৰাণীবিদ্যা বিভাগৰ মূৰব্বী অধ্যাপক ৰাজীৱ ৰুদ্ৰ টাৰিয়াঙে তেওঁ আগবঢ়াই অহা অভিনৱ নিৰৱচ্ছিন্ন সৱল নেতৃত্বৰ বাবে লাভ কৰে ২০১৮-১৯ বৰ্ষৰ ৰাজ্যখনৰ এন.এচ.এচ.ৰ শ্ৰেষ্ঠ প্ৰ'গাম অফিচাৰ ৰূপে অসম চৰকাৰৰ সন্মানীয় ৰাজ্যিক বঁটা।

আনহাতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান শাখাৰ কৃতি স্নাতক সুগায়ক, নিপুন নৰ্তক তথা যোৱাবাৰৰ এন.এচ.এচ.ৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা প্ৰাপক জ্যোতিপ্ৰিয়ান মৰাণে তেওঁ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.এচ.এচ.ৰ স্বেচ্ছাসেৱক হিচাপে ২০১৫ চনৰ পৰা ২০১৮ চনলৈ আগবঢ়োৱা দৰ্শনীয় সেৱাৰ বাবে লাভ কৰে ২০১৮-১৯ বৰ্ষৰ ৰাজ্যখনৰ এন.এচ.এচ.ৰ শ্ৰেষ্ঠ স্বেচ্ছাসেৱক ৰূপে অসম চৰকাৰৰ ৰাজ্যিক বঁটা।

২০২০ বৰ্ষ হৈ পৰে আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বিদ্যাৰ্থী বাহিনীৰ (এন.চি.চি.) বাবে এক উল্লেখনীয় বছৰ। এই বছৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এন.চি.চি.ত ছাত্ৰ কেডাৰসকলৰ চিনিয়ৰ ডিভিজনৰ লগত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে সংযোজন হয় ২২ গৰাকী

ছাত্ৰী কেডাৰৰে এটি চিনিয়ৰ উইংছ। আমাৰ এন.চি.চি. কেডাৰে ২০২০ চনত নতুন দিল্লীত মাহজোৰা গণতন্ত্ৰ দিৱস শিবিৰত অসমক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু ২৭ জানুৱাৰীৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ বেলিত পাৰদৰ্শিতাবে যোগদান কৰে।

পূৰ্বৰ দৰে এই বেলিও স্নাতক শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দেখুওৱা উৎকৃষ্ট ফলাফলে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ লগতে সমগ্ৰ অঞ্চলটোলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছে। ২০২০ চনৰ স্নাতক শিক্ষান্ত পৰীক্ষাৰ ফলাফলৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে কলা, বিজ্ঞান তথা বাণিজ্য এই তিনিটা শাখাত মুঠতে ৯৩.৬৭ শতাংশ গড় উত্তীৰ্ণ হাৰেৰে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনৰ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ মাজত প্ৰথম স্থান দখল কৰি বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ মহাবিদ্যালয়ৰ খিতাপ অৰ্জন কৰিছে।

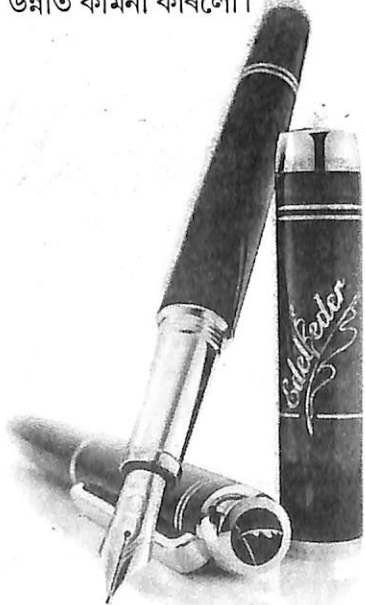
২০২০ বৰ্ষৰ স্নাতক শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত আমাৰ শিক্ষাৰ্থীয়ে বিজ্ঞান শাখাৰ উদ্ভিদ বিদ্যা বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ দ্বিতীয় স্থান, প্ৰাণী বিদ্যা বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ তৃতীয়, চতুৰ্থ, পঞ্চম আৰু সপ্তম স্থান, অংকশাস্ত্ৰ বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ চতুৰ্থ স্থান, ৰাসায়ন-বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ সপ্তম স্থান, পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পঞ্চম, ষষ্ঠ আৰু দশম স্থান, ইলেক্ট্ৰনিক্স বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথম, তৃতীয়, চতুৰ্থ, পঞ্চম আৰু ষষ্ঠ স্থান, কলা শাখাৰ দৰ্শন শাস্ত্ৰ বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ তৃতীয় আৰু বাণিজ্য শাখাৰ মাৰ্কেটিং বিভাগত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ চতুৰ্থ, ষষ্ঠ, অষ্টম আৰু নৱম স্থানেৰে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বেংক লাভ কৰিছে। এইবেলি স্নাতক শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত মেজৰ বিষয়ত কলা শাখাত ৬৯ জন, বিজ্ঞান শাখাত ৮৫ জন আৰু বাণিজ্য শাখাত ৩৭ জনেৰে মুঠ ১৯১ জনে প্ৰথম শ্ৰেণী লাভ কৰিছে। আনহাতে স্নাতক সাধাৰণ বিষয়ত কলা শাখাত ৫ জন আৰু বিজ্ঞান শাখাত ৩ জনেৰে মুঠ ৮ জনে প্ৰথম বিভাগ লাভ কৰিছে।

২০২০ চনৰ স্নাতক শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত শাখা অনুযায়ী উত্তীৰ্ণ হাৰ হৈছে— বাণিজ্য শাখাত ৯৫.১৮ শতাংশ, কলা শাখা ৯৪.২৩ শতাংশ আৰু বিজ্ঞান শাখাত ৯১.৬৬ শতাংশ। ২০২০ বৰ্ষত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ স্নাতক গৰাকীয়ে লাভ কৰা শতকৰা নম্বৰ হৈছে ৯০। উৎকৃষ্ট ফলাফলেৰে স্নাতক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা আমাৰ সৰহ সংখ্যক শিক্ষাৰ্থীয়ে দেশৰ আগশাৰীৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত স্নাতকোত্তৰ শাখাত নামভৰ্তি কৰি উচ্চ শিক্ষাৰ শিখৰ আৰোহণৰ দিশে অগ্ৰসৰ হৈছে।

২০২০ বৰ্ষৰ পদাৰ্থ বিজ্ঞান স্নাতকোত্তৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কৃতকাৰ্যতাৰে উত্তীৰ্ণ হৈ মহাবিদ্যালয়খনলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিছে।

শৈক্ষিক কৃতকাৰ্যতাৰ লগতে সমান্তৰালভাৱে কলা-সাহিত্য-সংস্কৃতি-ক্ৰীড়াৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে পাৰদৰ্শিতাতে অংশগ্ৰহণ কৰি আহিছে। ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আন্তঃমহাবিদ্যালয় প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ শিক্ষাৰ্থীয়ে পুৰুষ শাখাৰ ভাৰোত্তলনত এটিকে স্বৰ্ণ আৰু ব্ৰঞ্জ, শৰীৰ চৰ্চাত এটিকে ৰূপ আৰু ব্ৰঞ্জ পদক অৰ্জন কৰিছে। লক্ষীনাথ মৰাণ সম্পাদিত যোৱা বছৰৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনে লাভ কৰিছে ২০১৮-১৯ বৰ্ষৰ ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আন্তঃ মহাবিদ্যালয় আলোচনী প্ৰতিযোগিতাত তৃতীয় শ্ৰেষ্ঠ স্থান। এইবাৰকে ধৰি বিগত ছয় বছৰত পাঁচ বাৰেই আমাৰ মহাবিদ্যালয় আলোচনীয়ে লাভ কৰিছে এনে সুনাম। সুখ্যাতিৰ এই ধাৰা অব্যাহত থাকক!

শেষত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনীয়ে আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ আৰু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰিলোঁ।

ড° দীপ শইকীয়া

অধ্যক্ষ

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

২ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২১

মুখ্য উপদেষ্টাৰ একলম্ব

বিগত বছৰটোত ক'ভিড-১৯ মহামাৰীয়ে সন্তোষৰ সৃষ্টি কৰি সমগ্ৰ বিশ্বৰে জন-ধনৰ বিস্তৰ ক্ষতি কৰাৰ লগতে আমাৰ মানসিক জগতখনকো ভালদৰেই জোকাৰি থৈ গ'ল। সভ্যতাৰ উচ্চতম শিখৰত আৰোহণ কৰা মানৱ জাতিৰ সকলো আশা আকাংক্ষাক যেন ক'ভিডে চুৰমাৰ কৰি দিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছিল। ক'ভিডে অনেকৰ আপোনজনক কাঢ়ি নিলে; অনেকৰ সপোনবোৰ চাৰখাৰ কৰিলে। আমাৰ কোমলমতিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মনবোৰতো ক'ভিডে মিশ্ৰিত প্ৰভাৱ পেলাই থৈ গ'ল। ক'ভিডকালীন সময়ছোৱাত শিক্ষা ব্যৱস্থালৈ অকস্মাতে অহা পৰিৱৰ্তনবোৰে অধিকাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে শলঠেকত পেলাইছিল। লহপহকৈ বাঢ়ি অহা সপোনবোৰক যেন ক'ভিডে কলিতে মোহাৰি পেলাব — সেই আশংকাই মনত বাহ লৈ হতাশাৰ ৰূপ লৈছিল। পিছে সেই অনিশ্চয়তাৰে ভৰা দোমোজাময় কালিমাৰ অৱসান ঘটাই আমি ক'ভিডৰ বিৰুদ্ধে হোৱা ৰণত জয়ী হ'লোঁ। বিজ্ঞানৰ আশীৰ্বাদপুষ্ট মানৱ জাতিয়ে মহামাৰীটোৰ প্ৰতিষেধক উদ্ভাৱন কৰি উলিয়ালে। তাৰ ফলত বিশ্বৰ ব্যৱসায়-বাণিজ্যকে আদি কৰি আৰ্থসামাজিক জীৱনলৈ পুনৰ সুস্থিৰতা ঘূৰি আহিল। পিছে, ক'ভিডে থানবান কৰি জোকাৰি থৈ যোৱা আমাৰ মানসিক জগতখন পুনৰাই কিদৰে জীপাল হ'ব?

সাহিত্য হৈছে সেই সম্পদ যি মানুহৰ মানসিক জগতখনৰ কলীয়া ডাৱৰবোৰ আঁতৰাই মনবোৰক উদ্যমী কৰি তোলে। সাহিত্য জীৱনৰ সঞ্জীৱনী সুধা। সাহিত্যই মানুহৰ অন্তৰাত্মাৰ সতে ভাৱৰ আদান প্ৰদান কৰে; মানুহৰ জীৱন সুখকৰ কৰি তোলে, নিৰাশাক প্ৰশ্চয় নিদি উৎসাহৰ সতে কিদৰে সহবাস কৰিব পাৰি সাহিত্য অধ্যয়নে তাৰ প্ৰেৰণা দিয়ে। শ্বেইক্সপীয়েৰ, ডাণ্ডেৰ কবিতা পুথিয়ে, ৰবাৰ্ট লুইচ ষ্টিভেনচন বা জুল ভাৰ্ণৰ বিজ্ঞান সাহিত্যই, চাৰ আৰ্থাৰ কানন দয়লৰ ৰহস্য-সাহিত্যই মানুহক মোহাচ্ছন্ন কৰি পেলায়। হতাশাক আঁতৰাই, মনক পৰিস্ফুট কৰি ন ন সপোন দেখিবলৈ শিকোৱাত সাহিত্যৰ দৰে আন মহৌষধ নাই। ক'ভিড মহামাৰীয়ে দ্বিধাগ্ৰস্ত কৰি পেলোৱা আমাৰ মনবোৰ পুনৰ উজ্জীৱিত কৰি তোলাতো সাহিত্যই মূল ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ আলোচনীখনো এই দিশতে এটি সামান্য প্ৰয়াস। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্যচিন্তাই তেওঁলোকৰ লগতে পাঠক সমাজৰো মানসিক জগতখনক কিঞ্চিৎ পৰিমাণে হ'লেও সজীৱ কৰি তুলিব বুলি আমি আশাবাদী।

মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখন হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অদম্য উৎসাহ তথা সাহিত্যচেতনাৰ দস্তাবেজ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মনৰ পথাৰখনৰ সৃজনীমূলক তথা বৈচিত্ৰ্যময় লেখাসমূহ সংগ্ৰহ কৰি সেইবিলাক শৃংখলাবদ্ধভাৱে সজাই পাঠক সমাজলৈ আগবঢ়াই দিয়াৰ কাৰণে যথেষ্ট সুপৰিকল্পিত চিন্তাৰ আৱশ্যক। আলোচনী সম্পাদক ভায়'লিনা বৰা আৰু সুমিত দাসৰ সৈতে জড়িত হৈ সমূহীয়া চিন্তাধাৰাৰে আলোচনীখন প্ৰকাশৰ পৰ্যায়লৈ লৈ যাবলৈ আমি চেষ্টা কৰিছিলোঁ।

আলোচনীখনৰ প্ৰস্তুতি তথা প্ৰকাশৰ পথত পাতনিৰে পৰা দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়খনৰ অধ্যক্ষ ড° দীপ শইকীয়া দেৱৰ প্ৰতি এইখিনিতে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলোঁ। লগতে আলোচনীখন প্ৰকাশৰ পথত প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে বিভিন্ন সময়ত আমাক উপকৃত কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপকমণ্ডলী, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। সৰ্বশেষত আশা কৰোঁ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ আলোচনীখনে এক নতুন স্বাদ প্ৰদান কৰি পাঠক সমাজৰ মাজত সমাদৃত হ'ব।

ড° মামণি শৰ্মা
কৰুণা ফুকন
মুখ্য উপদেষ্টা

সংশয় আৰু সম্ভাৱনাৰ চাকনৈয়াত...

বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিৰ উদ্বৃতি আৰু আমাৰ কৰণীয়- মানৱ সভ্যতাৰ উদ্বৃতিৰ অন্যতম সোপান হৈছে বিজ্ঞান। বিজ্ঞানে মানৱ সভ্যতাক অভাৱনীয়ভাৱে আগুৱাই নিছে। অধ্যৱসায়, একাগ্ৰচিত্ত সাধনাৰ বলত বিভিন্ন পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ ভিত্তিত বিজ্ঞানীসকলে ন ন যন্ত্ৰপাতিৰ উদ্ভাৱন কৰিছে।

আজি সৰ্বত্ৰে কেৱল বিজ্ঞানৰেই জয়ধ্বনি। বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰৰ বলত মানৱ সভ্যতা সমৃদ্ধ হৈছে। বিজ্ঞানৰ বলতেই মানৱে চন্দ্ৰপৃষ্ঠত ভৰি দিছে, আন আন গ্ৰহবোৰৰ বিষয়েও অধ্যয়ন কৰিছে। বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিৰ প্ৰসাৰৰ বলতেই তাহানিৰ গৃহবাসী আদিম মানৱ-সমাজে আজিৰ উন্নত প্ৰযুক্তিৰ যুগত পদাৰ্পণ কৰিবলৈ সমৰ্থৱান হৈছে।

বিশ্বৰ কেইজনমান মহান মনীষীয়ে প্ৰণালীবদ্ধ বিশ্লেষণৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ অসাধাৰণ কল্পনা শক্তিয়ে ভালেমান নতুন তথ্যৰ সন্ধান দি কেইবাটাও দিশত জ্যোতি বিলাই গ'ল। এনেবোৰ উদ্ভাৱন, জ্যোতিময় চিন্তা-চৰ্চাই মানুহক অন্ধবিশ্বাসৰ গপ্তীৰ পৰা আঁতৰি মুক্ত মনেৰে চিন্তা-চৰ্চা কৰিবলৈ প্ৰেৰণা যোগালে। প্ৰকৃততে এনেবোৰ উদ্ভাৱনে অনুসন্ধিৎসু মনবোৰৰ দিগন্ত প্ৰসাৰত বিশেষভাৱে অৰিহণা যোগালে। এনে প্ৰেৰণাৰ ফলত ঔদ্যোগিক দিশত অভূতপূৰ্ব বিকাশ হ'ল। গ্ৰহ-গ্ৰহান্তৰ, তৰাৰ দেশলৈ যাত্ৰাপথৰ সূচনা হ'ল, ব্ৰহ্মাণ্ড সৃষ্টিৰ ৰহস্যৰ সন্ধানত বিজ্ঞানে বাট বুলিলে।

বিজ্ঞানে সুখ-স্বাচ্ছন্দ্য প্ৰদান কৰি মানুহক আৰামপ্ৰিয় কৰি তুলিছে। অন্যহাতে আৰামপ্ৰিয় মানৱক মুখামুখি কৰিছে অনেক সংকটৰ। অৱশ্যে এই দোষ আমি পোনপটীয়াকৈ বিজ্ঞানৰ ওপৰত জাপি দিব নোৱাৰো। বিজ্ঞানৰ অৱদানসমূহৰ প্ৰয়োগ জন কল্যাণৰ স্বার্থত হ'ব লাগিব। মানৱীয় প্ৰমূল্যবোধ গঢ়াৰ দায়িত্ব সমাজৰহে।

বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিৰ অত্যাধুনিক উদ্ভাৱন ম'বাইল, লেপটপ, ডেক্সটপ আদিয়ে ছাত্ৰসমাজৰ অনেক ক্ষতি সাধন কৰাও পৰিলক্ষিত হৈছে। উদ্যোগ-কাৰখানাৰ চিমনীৰে নিৰ্গত বিষাক্ত ধোঁৱাই বায়ুমণ্ডল

বিষাক্ত, প্ৰদূষিত কৰি তুলিছে। কৃষিভূমিত অতিমাত্ৰা ভেঁকুৰনাশক, কীটনাশক আদি ৰাসায়নিক দ্ৰৱৰ প্ৰয়োগৰ ফলত মাটিৰ জলধাৰণ ক্ষমতা, উৰ্বৰতা দিনক-দিন হ্রাস পাইছে। বৃহৎ বৃহৎ অৰণ্যখণ্ডল কাটি ৰাস্তা-ঘাট, দলং আদি নিৰ্মাণ কৰাৰ ফলত বৃহৎ পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ সমূহলৈ ভাবুকি নামি আহিছে। সম্প্ৰতি বিশ্বৰ কেইটামান জাতি এনে এক আনৱিক শক্তিসম্পন্ন সৰ্বধ্বংসকাৰী বোমাৰ অধিকাৰী হৈ পৰিছে যাৰ সহায়ত তেওঁলোকে চকুৰ পচাৰতে বিশ্বৰ বিস্তৃত অঞ্চলত প্ৰলয়ৰ সূচনা কৰিব পাৰে।

সকলো দিলেও বিজ্ঞানে সৃষ্টি কৰিছে বিভীষিকা। মানৱ সমাজে এই আৱিষ্কাৰসমূহৰ ব্যৱহাৰৰ মানসিকতা লক্ষ্য কৰিব লাগিব। সকলোৰে মনত কল্যাণকৰ ভাৱনা জাগি উঠিলে বিজ্ঞানে মানৱ সভ্যতাক বিস্ময়কৰ উন্নতিৰ দিশে লৈ যাব পাৰিব।

লকডাউন : কিছু ইতিবাচক অনুভৱ- অনেক শংকাৰ মাজেৰে এছোৱা সময় পাৰ হৈ গ'ল। এক দুৰ্যোগ। মহামাৰী কোভিড-১৯। এই অতিমাৰীৰ ভীতিগ্ৰস্ততাৰ পৰা মানৱ সমাজ এতিয়াও সম্পূৰ্ণৰূপে মুক্ত হ'ব পৰা নাই।

কোনোকালে মূৰ দোৱাৰ নোখোজা জীৱশ্ৰেষ্ঠই বন্দীত্বৰ জীৱন অতিবাহিত কৰিবলৈ বাধ্য হ'ল। আধুনিক পৰিকাঠামোগত ব্যৱস্থাও পৰাভূত, অব্যৱহৃত হৈ ৰ'ল এই প্ৰত্যাহ্বানমূলক সময়ছোৱাত।

প্ৰত্যাহ্বান/ দুৰ্যোগে সম্ভাৱনা, ইতিবাচক দিশৰ উন্মেষ ঘটায়। এই কথা আমি কোভিড-১৯ অতিমাৰীৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সমগ্ৰ দেশজুৰি ঘোষিত হোৱা তলাবন্ধৰ সময়ত লক্ষ্য কৰিছিলোঁ।

লকডাউনৰ আৰম্ভণিতে যুৱসমাজে ছ'চিয়েল মিডিয়াৰ মজিয়াত গ্ৰন্থ-চৰ্চা, গ্ৰন্থ আলোচনা কৰা পৰিলক্ষিত হৈছিল। যুৱসমাজে নিজে পঢ়া প্ৰিয় গ্ৰন্থৰ প্ৰিয় শাৰীবোৰ আপলোড কৰি এটা শৃংখলৰ যোগেদি গ্ৰন্থ আলোচনা আগবঢ়াই নিছিল। উক্ত শৃংখলাটোৱে যুৱসমাজত গ্ৰন্থচৰ্চাৰ এক জোৱাৰ বোৱাইছিল। অনেকে শ্ব'কেচত আলফুলে সাঁচি ৰখা প্ৰিয় গ্ৰন্থবোৰ পুনৰাই লুটিয়াই চাইছিল।

প্ৰথম পৰ্যায়ৰ লকডাউন চলি থকাৰ সময়তে অনেক শিক্ষাথীয়ে নিজে পঢ়ি ভালপোৱা গ্ৰন্থৰ শাৰী, প্ৰিয় গীতৰ কলি, নাটকৰ সংলাপ আদি উকা কাগজত ধুনীয়া হৰফেৰে লিখি ছ'চিয়েল মিডিয়াত আপলোড কৰিছিল।

বিভিন্ন শিক্ষানুষ্ঠান, স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠন, জনপ্ৰিয় ফেইচবুক গোট / পৃষ্ঠাই বিভিন্ন বিষয়ৰ ৰেব আলোচনা সত্ৰৰ আয়োজন কৰি প্ৰত্যাহ্বানমূলক সময়ছোৱাতে সৃষ্টিশীল চিন্তা-চৰ্চা প্ৰসাৰ ঘটাইছিল। উক্ত ৰেব সত্ৰবোৰত যুৱ প্ৰজন্মৰ যোগদান আছিল মন কৰিবলগীয়া।

লকডাউনৰ এই সময়ছোৱাত প্ৰকৃতিৰ বুকুত আয়োজিত হৈছিল সৃষ্টিৰ মেলা, পালিত হৈছিল আনন্দোৎসৱ। নিৰ্মল বায়ু, স্বচ্ছ আকাশ, নৱৰূপত প্ৰাণৱন্ত হৈছিল ধৰিত্ৰী।

গ্ৰন্থ অধ্যয়ন আৰু সাহিত্য :

গ্ৰন্থ অধ্যয়নে মানুহৰ জ্ঞান-বুদ্ধিৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ লগতে আনন্দ বৰ্দ্ধনতো সহায় কৰে। বিশ্বৰ এজন অন্যতম দাৰ্শনিক, মহান মনীষী চক্ৰেটিছে কৈছিল— “নিৰল আনন্দ আৰু নিবিড় সুখানুভূতি লাভৰ বাবে ভগৱানে মানুহৰ কাৰণে মাত্ৰ এটা পথেই সৃষ্টি কৰি গ'ল — গ্ৰন্থ প্ৰেম। অন্য যিকোনো সাংসাৰিক উপভোগে এদিন নহয় এদিন আমাৰ পৰা বিদায় লয়। কিন্তু কিতাপ, কিতাপ পঢ়াৰ অভ্যাস আৰু কিতাপৰ জ্ঞানে কোনো দিনেই আপোনাক এৰি নাযায়। গ্ৰন্থপ্ৰেম আপোনাৰ আজীৱন সংগী হৈ ৰয়।”

গ্ৰন্থ অধ্যয়নে মানুহক অৱসৰী সময়ত বিনোদন দিয়ে, জ্ঞানলিপ্সা বৰ্দ্ধনত সহায়ক হয়। মানুহক বিচিত্ৰ জ্ঞানেৰে জ্ঞানী কৰি তোলে। অনুসন্ধিৎসু মনত চিন্তাৰ বীজ বিস্তাৰণ কৰে।

ছাত্ৰ সমাজৰ মূল কৰ্তব্য হৈছে অধ্যয়ন। অধ্যয়নক জীৱনৰ মূল ব্ৰত হিচাপে লৈ ছাত্ৰ সমাজ ধাৰিত হয় প্ৰাপ্তিৰ সুউচ্চ শিখৰলৈ।

সাহিত্য সমাজৰ দৰ্পণ। সাহিত্যত জীৱনৰ প্ৰতিফলন ঘটে। সাহিত্যৰ সংজ্ঞাবদ্ধ কৰাটো বা সহজ কাম নহয়। ‘সহিত’ শব্দৰ পৰা ‘সাহিত্য’ শব্দটো উদ্ভৱ হৈছে বুলি কোৱা হয়। বুৎপত্তিগত অৰ্থৰ দৰেই সাহিত্যই মানুহৰ ‘সহিত’ থাকি, অনাদিকালৰে পৰা মানুহক জ্ঞান-বস, জীৱনৰীক্ষৰ প্ৰদান কৰি আহিছে। সাহিত্যৰ দাপোনতে প্ৰতিবিস্তৃত হয় মানুহৰ ব্যক্তিগত আৰু জাতীয় মানস।

সাহিত্য যদিওবা স্ৰষ্টাৰ হৃদয়ৰ উপলক্ষিৰ বাৎময় উপস্থাপন, তথাপি ই বস্তু, ব্যক্তি আৰু সমাজ নিৰপেক্ষ নহয়। সেয়েহে

সকলো যুগৰ সাহিত্যতেই প্ৰতিভাত হয় সমাজৰ আলেখ্য। গল্প, কবিতা, উপন্যাস, নাটক, আদিবোৰ হৈছে সাহিত্যৰ বিবিধ দিশ। এনেবোৰ সমলৰ মাধ্যমেৰে শ্ৰেষ্ঠাৰ মনৰ আশা-প্ৰত্যাশা, চিন্তা-চেতনা আদিৰ প্ৰতিফলন ঘটে।

আলোচনী প্ৰসংগত :

মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা প্ৰকাশিত বাৰ্ষিক মুখপত্ৰসমূহত বিবিধ চিন্তা, গৱেষণা আদিৰ প্ৰতিফলন ঘটে। ইতিহাস, কলা, সংস্কৃতি, বস-বচনা, ভ্ৰমণ, পৰ্যটন, কাব্য আদি বিবিধ সাহিত্য সমলৰ সমাহাৰ ঘটে মুখপত্ৰসমূহত। ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনীখনো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। সাহিত্যৰ বিবিধ দিশ সংপৃক্ত কৰি এই বৰ্ষৰ আলোচনীখন সুহৃদয় পাঠক সমাজৰ হাতত তুলি দিবলৈ পাৰ্থমাণে চেষ্টা কৰা হৈছে।

২০১৯-২০ বৰ্ষৰ আলোচনী সম্পাদকৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ বেলিকা আলোচনীখন সৰ্বাংগসুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ কৰি পাঠক সমাজৰ হাতত তুলি দিয়াৰ পৰিকল্পনা কৰিছিলোঁ। এই স্বপ্ন কিমান সফল হৈছে সেয়া সুহৃদয় পাঠক সমাজৰ বিচাৰ বিষয়।

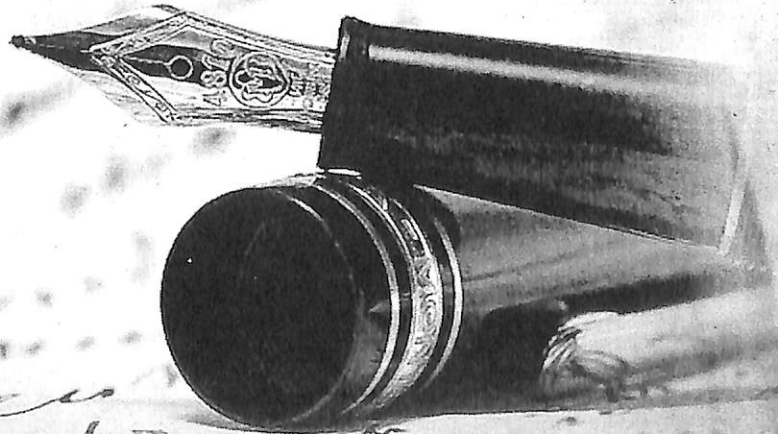
আলোচনীখন প্ৰকাশৰ বাবে শুভেচ্ছা-সন্দেশ প্ৰেৰণ কৰা ব্যক্তিসকলৰ ওচৰত আমি চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ব'লোঁ। যিসকল লেখক-লেখিকাই আলোচনীৰ উপযোগীকৈ সাহিত্য-সন্তাৰ দি আমাক উপকৃত কৰিলে তেওঁলোকলৈ আমাৰ মৈত্ৰী আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আলোচনীৰ বাবে লেখা সংগ্ৰহ কৰাৰ পৰা সম্পাদনা লৈকে আমাক সততে উৎসাহ যোগোৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° দীপ শইকীয়া, তত্ত্বাৱধায়িকা ড° মামণি শৰ্মা বাইদেউ, তত্ত্বাৱধায়ক ড° পৰিত্ৰ ভৰালী ছাৰ, ড° জয়ন্ত সন্দিকৈ ছাৰ, সীমান্ত বৰদলৈ ছাৰ, কৰুণা ফুকন ছাৰ, ড° বিশ্বজিৎ শইকীয়া ছাৰ আৰু ড° দেৱৰ্ষি গগৈ ছাৰলৈ আমাৰ পৰম শ্ৰদ্ধা, কৃতজ্ঞতা আৰু সেৱা যাচিলোঁ। প্ৰত্যেকটো কামতে আমাৰ লগত থাকি সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সতীৰ্থ ক্ৰমে নিৰঞ্জন, বসন্ত, নয়না, ধৰিত্ৰী, সৰুজানী, কৃষ্ণা, মনালিছা, অলিম্পীকা, উষা, সুজাতা, বশ্মিতা ধন্যবাদৰ পাত্ৰ।

মুদ্ৰণ আৰু প্ৰিন্টিঙৰ কাম সম্পন্ন কৰি আলোচনীখন আমাৰ হাতত সৰ্বাংগ সুন্দৰ ৰূপত তুলি দিয়াৰ বাবে 'দি অসম কম্পিউটাৰছ'ৰ স্বত্বাধিকাৰী ৰাজৰ্ষি গগৈ সমন্বিতে সমূহ কৰ্মকৰ্তালৈ আমাৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

পৰিশেষত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনীৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি আৰু শতায়ু কামনাৰে সম্পাদকীয় স্তম্ভৰ সামৰণি মাৰিছোঁ-

ভায়লিনা বড়া
সুমিত দাস
আলোচনী সম্পাদক

সম্পাদনা সমিতি ২০১৯-২০ বর্ষ

ড° দীপ শইকীয়া
সভাপতি

ড° অৰুণচন্দ্র দত্ত
উপ-সভাপতি

ড° মামণি শর্মা
মুখ্য উপদেষ্টা

ককণা ফুকন
মুখ্য উপদেষ্টা

ড° জয়ন্ত সন্দিকৈ, উপদেষ্টা
(সমন্বয়ক, আভ্যন্তরীণ মান নিশ্চিতকরণ কোষ)

ড° পবিত্র ভবালী
উপদেষ্টা

সীমান্ত বৰদলৈ
উপদেষ্টা

ড° দেৱৰ্ষি গগৈ
উপদেষ্টা

ড° বিশ্বজিৎ শইকীয়া
উপদেষ্টা

ভায়লিনা বড়া
সম্পাদিকা

সুমিত দাস
সম্পাদক

উষা মেচ
সদস্যা

কৃষ্ণাদেৱী ডাফলাৰী
সদস্যা

অনিম্পীকা মেধি
সদস্যা

সুজাতা দাস
সদস্যা

নিৰঞ্জন নায়ক
সদস্য

বসন্ত কুমাৰ থাদুৱীয়া
সদস্য

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

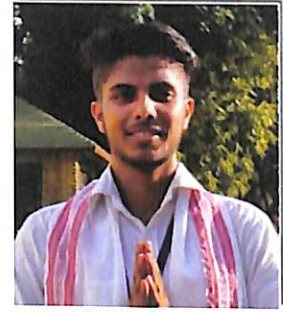
(২০১৯-২০ বৰ্ষ)

বিশাল শ্বাহী
সভাপতি

প্ৰাঞ্জল ডেকা
উপ-সভাপতি

মণিষ উপাধ্যায়
সাধাৰণ সম্পাদক

ভায়লিনা বড়া
আলোচনী সম্পাদিকা

সুমিত দাস
আলোচনী সম্পাদক

শ্বেতা ছেত্ৰী
তৰ্ক আৰু আলোচনা সম্পাদিকা

কুম্বাদেৱী ডাফলাৰী
সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

অভিশ্ৰুতি শইকীয়া
সমাজসেৱা সম্পাদিকা

কাশ্মিৰী হাজৰিকা
সাধাৰণ ক্ৰীড়া সম্পাদিকা

অমিত গোস্বাই
মুখ্য ক্ৰীড়া সম্পাদিকা

মানস দাস
লঘু ক্ৰীড়া সম্পাদক

বকি লিষু
শৰীৰ চৰ্চা সম্পাদক

অনিশা মাল্লাহ
ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা সম্পাদিকা

ৰঞ্জন তালী
ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা সম্পাদক

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

বিজ্ঞান শাখা

সুশ্ৰিয়া প্ৰসাদ
১ম শ্ৰেণী (উদ্ভিদ বিজ্ঞান)
বিতীয় স্থান, শ্ৰেষ্ঠ স্নাতক
(বিজ্ঞান)

অলিশা মিৰিপ
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

বিবেক দেৱ
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

জ্ঞানজ্যোতি শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

ইন্দু তিমচিৰা
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

মুদুলা দেউৰী
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

প্ৰতিমা শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

বিয়া ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

স্বৰনম লিশু
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

অলকা শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(উদ্ভিদ বিজ্ঞান)

নৰজিৎ শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী (বসায়ন বিজ্ঞান)
সপ্তম স্থান

অংকুন গগৈ
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

আতীশা প্ৰধান
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

লক্ষীনাথ মৰাজ
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

লক্ষ্যজ্যোতি মহন্ত
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

লক বাহদুৰ ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

মাধুৰ্য বৰুৱা
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

মমতা উপাধ্যায়
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

মোহন মুখাৰ্জী
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

অংশুমান সন্দিকৈ
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

নন্দিনী গগৈ
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

পঙ্কজ নেওগ
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

পূৰ্ণালী বৰা
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

বংগলু দেৱনাথ
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

সঞ্জনা দাস
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

সৌবভ শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

সুমিত আইচ
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

স্বাগত শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(বসায়ন বিজ্ঞান)

আলকা যাদৱ
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

আচিন্ত ছেত্ৰইন
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

বিনিতা যাদৱ
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

চন্দন ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

সীমলিনা শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

কবণ কুমাৰ বেলদাৰ
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

মৌচম উপাধ্যায়
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

মৌচমী আচাৰ্য
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

প্ৰিয়ংকা দেৱ
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

বিংকী সোনাৰ
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

ৰোহিত শ্ৰেষ্ঠা
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

কঞ্চ প্ৰসাদ শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

সুবজিত কানু
১ম শ্ৰেণী
(ইলেক'ট্ৰনিক)

অডিয়েক নাথ
১ম শ্ৰেণী (গণিত)
চতুৰ্থ স্থান

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

বিজ্ঞান শাখা

ভাস্কৰ তামাং
১ম শ্ৰেণী
(গণিত)

জুলফিকৰ আলি ছিদ্দিকি
১ম শ্ৰেণী
(গণিত)

এম. কোমল
১ম শ্ৰেণী
(গণিত)

নাবায়ণ ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(গণিত)

প্ৰেম শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(গণিত)

ববি মাল্লাহ
১ম শ্ৰেণী
(গণিত)

সাগৰ শ্বাহ
১ম শ্ৰেণী
(গণিত)

অক্ষয় মিশ্ৰ
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

আৰ্শিচমান বেনাভী
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

বিজয় কুমাৰ গুপ্তা
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

বিশাল দেৱবৰ
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

সুপ্ৰিয়া বৰগোহাঁই
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

চাও বোহিত চাওলিক
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

দিপাংকৰ শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

দিপ্ৰজিৎ নাথ
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

জোনমণি নাথ
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

মাইনাক দাস
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

মণিষা শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

প্ৰান্তিক মুৰ্খাজী
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

বজ্জিত নেওপানী
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

বিশুভাজ ফুকন
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

বোহিত কুমাৰ মাহাত্ত
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

শুভম শ্বাহ
১ম শ্ৰেণী
(পদাৰ্থ বিজ্ঞান)

অৰুনা তিমচিনা
১ম শ্ৰেণী (প্ৰাণী বিজ্ঞান)
তৃতীয় স্থান

প্ৰিয়ংকা দেৱনাথ
১ম শ্ৰেণী (প্ৰাণী বিজ্ঞান)
চতুৰ্থ স্থান

শুভম জেইচৰাল
১ম শ্ৰেণী (প্ৰাণী বিজ্ঞান)
চতুৰ্থ স্থান

সুপ্ৰিয়া শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী (প্ৰাণী বিজ্ঞান)
পঞ্চম স্থান

অশ্বিনী কুমাৰ গগৈ
১ম শ্ৰেণী (প্ৰাণী বিজ্ঞান)
সপ্তম স্থান

ইন্দিৰা উপাধ্যায়
১ম শ্ৰেণী (প্ৰাণী বিজ্ঞান)
দ্বাদশ স্থান

অমৰজ্যোতি শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

ভাৰ্গৱ গগৈ
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

বিজয়া মাৰিচা দেউৰী
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

কিৰণ দে
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

মুমত্বা গগৈ
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

নশিতা হুছেইন
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

নেহা শ্বাহ
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

নিহাৰিকা কলিতা
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

প্ৰগামী তামুলী
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

প্ৰিয়ঙ্কি জেইচৰাল
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

বাহুল দত্ত
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

কম্পা দেৱী
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

বোনিতা ৰাণা
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

বিজ্ঞান শাখা

সুমন নিবোলা
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

অন্তৰিকা প'ল
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

ত্ৰিদিপ ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

উদিত কোঁৱৰ
১ম শ্ৰেণী
(প্ৰাণী বিজ্ঞান)

কলা শাখা

কল্লজোতি নেওগ
১ম শ্ৰেণী
(অসমীয়া)

চুমি চাউৰক
১ম শ্ৰেণী
(অসমীয়া)

বৰ্ণালী নাথ
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

দেৰনিনা দে
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

কৰুনা বৰুৱা
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

নেহা জাভেদ
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

পল্লবী দেৱী
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

পাৰ্বিন বেগম
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

সৌমিত্ৰ মৰাণ
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

শুভাংগী নাথ
১ম শ্ৰেণী
(অৰ্থনীতি বিজ্ঞান)

দিপাঞ্জলী বৰগোহাঁই
১ম শ্ৰেণী (শিক্ষাতত্ত্ব)
২৩তম ছান, শ্ৰেষ্ঠ স্নাতক, কলা

অনামিকা মোষ
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অঞ্জলি অধিকাৰী
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অনু কুমাৰী বৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অৰ্বিনা নাচৰিম
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অৰ্পনা প্ৰধান
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অৰ্পিতা চেতিয়া
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অকশ বৰা
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

বিকাশ অধিকাৰী
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

বলিন্দ্ৰ দহোত্ৰীয়া
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

দীপানতি বাৰুে
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অৰ্জয় চাছ
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

দিপিকা ভূঞা
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

জিনা দুৰবা
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

মন্দিৰা কাৰ্কি
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

প্ৰজ্ঞানজ্যোতি কাতায়ন
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

স্মিতা ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

সুক্ৰেশ্বৰ মৰাণ
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

সুবজ দাস
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

ভূষাৰজ্যোতি বৰা
১ম শ্ৰেণী
(শিক্ষাতত্ত্ব)

অমৃতা শৰ্মা
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

কাজল দে
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

শৌনলি চামুন
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

কৌয়েল মোষ
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

কৃতি মিষে
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

কলা শাখা

বাধা প্ৰধান
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

বিয়া সবকাৰ
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

শ্ৰেয়সী চক্ৰৱৰ্তী
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

ভায়লিনা লাহন
১ম শ্ৰেণী
(ইংৰাজী)

ছবিলাল ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী (দৰ্শন)
তৃতীয় স্থান

প্ৰিয়া সিনহা
১ম শ্ৰেণী (দৰ্শন)
১৮তম স্থান

বালিকা ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

চান্দনী চিৰিং
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

দেৱিকা বাচনেট
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

শ্ৰীবেণ দাস
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

কবনী দাস
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

কুমুদ দাস
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

ময়ূৰী কলিতা
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

অমিত শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

সংগীতা ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

স্তাকি মাচিহ
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

সুনীতা ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(দৰ্শন)

অৰ্জুন ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

বিকাশ খাপা
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

জিনা ফুকন
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

লক্ষ্যধৰ বৰুৱা
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

মানসী চেতিয়া
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

নিবেদিতা শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

প্ৰিয়া চেতাজী
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

বাহুল ডেকা
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

ৰাজীৱ গগৈ
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

ৰূপম ফুকন
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

সমীৰা গগৈ
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

সোপালী গোৱালা
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

সুস্মিতা শইকীয়া
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

শ্বেতা খাপা
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

শ্বেতা ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

তাজমিন চুলতানা
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

উৰ্মিলা উপাধ্যায়
১ম শ্ৰেণী
(ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

জানকো চিংফৌ
১ম শ্ৰেণী
পাছ কৰ্চ

মেনিম নঙেমো
১ম শ্ৰেণী
পাছ কৰ্চ

মামুন দুৰৰা
১ম শ্ৰেণী
পাছ কৰ্চ

মনিষা ছেত্ৰী
১ম শ্ৰেণী
পাছ কৰ্চ

শিৱানী সোনাৰ
১ম শ্ৰেণী
পাছ কৰ্চ

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল

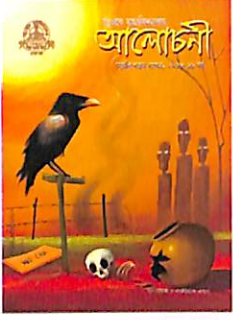
বাণিজ্য শাখা

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

আন্তঃমহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱ, ২০১৯-২০

আন্তঃমহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱত তৃতীয় স্থানপ্ৰাপ্ত মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী, ২০১৮-১৯বৰ্ষ

লক্ষ্মীনাথ মৰাণ

সম্পাদিত 'ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী'য়ে আন্তঃমহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী প্ৰতিযোগিতাত তৃতীয় শ্ৰেষ্ঠ আলোচনী হিচাপে বিবেচিত হয়।

বিতোপন সোণোৱাল

আন্তঃমহাবিদ্যালয়ৰ পুৰুষৰ শৰীৰ চৰ্চাত কপৰ পদক আৰু ভাবোত্তোলনত সোণৰ পদক বিজয়ী (৬৩-৭০ কে.জি)

গৌৰৱ সেন

আন্তঃমহাবিদ্যালয়ৰ পুৰুষৰ শৰীৰ চৰ্চাত কপৰ পদক বিজয়ী (৫০-৬০ কে.জি)

শুভৰাজ দহোত্ৰীয়া

আন্তঃমহাবিদ্যালয়ৰ ভাবোত্তোলনত ব্ৰঞ্জ পদক বিজয়ী (৬২-৬৫ কে.জি)

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠ বঁটাপ্ৰাপ্তসকল, ২০১৯-২০ বৰ্ষ

পায়েল সৰকাৰ
শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা

দধিমণি মৰাণ
শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ

প্ৰতিক্ষা তিৱাবী
শ্ৰেষ্ঠ মহিলা খেলুৱৈ পাঞ্জা

কল্লজিৎ খাখলাৰী
শ্ৰেষ্ঠ পুৰুষ খেলুৱৈ পাঞ্জা

বিতোপন সোণোৱাল
শ্ৰেষ্ঠ ভাব উত্তোলক ও মিঃ ডিগবৈ কলেজ

ৰিত্তা সেনাবৰীয়া দেউৰী
শ্ৰেষ্ঠ ভাব উত্তোলক মহিলা

আন্তঃবিভাগীয় সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা প্ৰতিযোগিতাত গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিক উপস্থাপন কৰি ১ম পুৰস্কাৰ লাভ কৰা অৰ্থবিজ্ঞান বিভাগৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দলটি

আন্তঃবিভাগীয় প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰতিযোগিতাত ১ম পুৰস্কাৰ লাভ কৰা প্ৰাণীবিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা "Vision"

সূচীপত্ৰ—

প্ৰবন্ধ সম্ভাৰ—

ভাষা, সাহিত্য, সমাজ, সংস্কৃতি

অসমীয়া ঐতিহ্যৰ সংকট	ড° মৃগাল কুমাৰ গগৈ	১
কেঁচামাটিৰ প্ৰতিমা	সুমিত দাস	৩
অসমীয়া গালি-শপনি : লোকভাষাৰ এক অনন্য অংগ	ধৰিত্ৰী সোণোৱাল	৫
বিহা	পূৰ্ণিমা শইকীয়া	৭
অসমৰ কাঁহ শিল্প : পৰম্পৰা আৰু সংৰক্ষণ	ড° লক্ষ্মী দেৱী	৯
অসমীয়া সংগীত-জগতলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ অৱদান সম্পৰ্কে এটি আলোচনা	প্ৰজ্ঞান জ্যোতি কাত্যায়ন	১৩
এক ব্যতিক্ৰমী প্ৰতিভা - হিমেন্দ্ৰ কুমাৰ বৰঠাকুৰ	মঃ চেহিদুল হাচান বৰা	১৬
আমিও অসমীয়া	হাছান আখটাৰ ফৰিদ্	১৮
Sattriya Nritya	Simran Kaur	২০
The Bodos	Usha Mech	২২
A thing of beauty is joy forever...	Shamima Akhtar	২৪

শিক্ষা

শিশুৰ বিকাশত গণ মাধ্যমৰ ভূমিকা	বৰ্ণু লাহন	২৫
শিক্ষণত অভিৰোচনৰ প্ৰয়োজনীয়তা	মুনমী গগৈ	২৮
কাৰ্ডিড-১৯ আৰু শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াৰ প্ৰভাৱ	প্ৰস্তুতি গগৈ	২৯
Population Education and its Role in Reducing Population Explosion	Shibangi Gupta	৩১
Basic Education: Its need and Measures for improvement	Hirok Jyoti Baruah	৩৩
Functions of Education: Individual and Social Perspective	Saurav Jyoti Moran	৩৬
নতুন শিক্ষা নীতিৰ মূল দিশসমূহ	সম্পাদনা সমিতি	৩৮

অৰ্থনীতি

চীনা সামগ্ৰী বৰ্জন : আৰেগ নে বিবেক?	কৰুণা ফুকন	৩৯
ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ সৰ্ববৃহৎ কৰ সংস্কাৰ : দ্ৰব্য আৰু সেৱা কৰৰ প্ৰৱৰ্তন	ইন্দিৰা মায়া ছেত্ৰী	৪২
Micro, Small & Medium Enterprises and Atmanirbhar Bharat	Rahul Yadav	৪৫
Changing Trend of Shifting Cultivation in North East India	Dipika Das	৪৭
Union Budget 2021-22: Fiscal Measures to Revive the Indian Economy	Suraj Hajong	৪৯
পৰিৱেশ আৰু অৰ্থনীতিঃ বহনক্ষম উন্নয়নৰ গুৰুত্ব	সমীৰণ গগৈ	৫৪

ইতিহাস

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাসৰ আলোচ্য কুণ্ডিকাৰ পৰা	সম্পাদনা সমিতি	৫৫
আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ এটি চমু আভাস	হীনা আহমেদ	৫৬
কাহানিও নেদেখা এটি স্মৃতিৰ পম খেদি ডেভিড ব্ৰনো	পংকজ কোঁৱৰ	৬১
আমাৰ অসমৰ কীৰ্তিচিহ্ন	শ্ৰীধা পাঠক	৬৯
Indus Valley Civilization	Monikanchan Borpuzari	৭১

ৰাজনীতি

ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থা আৰু সংবিধানৰ ৭৩ সংখ্যক সংশোধন
গণতন্ত্ৰ আৰু শিক্ষা
ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশ
লোক-প্ৰশাসনত নীতিশাস্ত্ৰৰ ভূমিকা
Politics

সুস্মিতা শইকীয়া ৭৫
নিভা দাস ৭৭
চিমা ৰাজখোৱা ৮০
বেশ্মী নাথ ৮২
Antara Hazarika ৮৪

প্ৰকৃতি আৰু পৰিবেশ চিন্তন

Importance of Biodiversity Celebration
পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা সমাধানত পৰিবেশ শিক্ষা আৰু জনসংখ্যা শিক্ষাৰ ভূমিকা
Harnessing the power of nature
Survey of Avifauna in Maguri-Motapung Beel area aftermath
the Eruption & subsequent burnout of Baghjan 5 Oil well

Pranami Tamuli ৮৫
বিপাংকী বিশ্বাস ৮৮
Mohan Mukherjee ৯১
Dr. Deborshee Gogoi ৯২

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি

RT-PCR
The International Year of the Periodic Table
Technology - Developing Mankind
এক বহুসময় স্থান : বাৰ্মুদা ত্ৰিভুজ
Physics : The Study of Nature
Acids and Bases: Their Domestic and Industrial Uses

Dr. Bishwajit Saikia ১০৩
Violina Borah ১০৫
Upamanyu Gogoi ১০৭
বাৰ্ণা লিষু ১০৯
Bimal Ghimire ১১১
Rashmita Borah ১১৩

দাৰ্শনিক চিন্তন

Educational Philosophy of Jean Paul Sartre
Environmental Ethics
হিন্দুধৰ্ম আৰু ইয়াৰ শাখা
The Analogy of Surviving

Anand Jyoti Chakma ১১৫
Dr. Reepa Sarmah ১১৮
ৰিকি শইকীয়া ১২১
Bipasa Saha ১২৪

শৰীৰ আৰু স্বাস্থ্য

Impact of Radiation from Mobile Phone on Human Health
Anatomy of Human Ear
Mental Illness
Bleak Sanitation Scenario: An Obstacle of Health Sector Development in India

Pranami Tamuli ১২৭
Bimal Ghimire ১৩০
Abhishruti Saikia ১৩২
Ankita Dey ১৩৪

ক্ৰীড়া আৰু খেল-ধেমালি

সমৰ কলা
Dhop Khel : A Traditional Game of Assam
শচীন টেণ্ডুলকাৰ

অৰূপ শৰ্মা ১৩৫
Abhilekh Dutta ১৩৭
পূৰ্ণকান্ত বৰগোঁহাই ১৩৯

নাৰী তুমি অনন্যা

Anti-Arrack Movement : A Women's movement in Andhra Pradesh
The Indian Sprinter - Hima Das

Nayan Nag ১৪১
Priya Chanda ১৪৩

Empowerment of Women
Indian Olympic Medal Winners (Women)

Plabita Baruah ১৪৫
Editorial Board ১৪৬

ক'ভিড-১৯ বিশেষ

মহামাৰী ক'ভিড-১৯ আৰু ইয়াৰ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, শৈক্ষিক আৰু মানসিক প্ৰত্যাহ্বান

Covid -19 pandemic and its challenges
Covid-19 Warrior: NSS Digboi College Unit
Lockdown
The Impact of Covid 19 Pandemic on various sectors of Indian Economy

বেশ্মি নাথ ১৪৭
Rima Das ১৫০
Nayana Saikia ১৫৩
Biraj Paul ১৫৬

কব'না ভাইৰাছ

Nishan Subedi ১৫৭
স্নিগ্ধা পাঠক ১৬০

অন্যান্য

Dignity of Manual Labour
Being Vegan
Caution or Risk, Take Your Pick!
Self Confidence: The Reason Behind Self Growth and Success
BTS - The most loved yet a criticised boy band
Facts Behind Some Common Indian Superstitions
উচ্চাকাঙ্ক্ষা
পৰচৰ্চা, সমালোচনা আৰু আত্মবিশ্লেষণ

Biswarup Mazumdar ১৬১
Violina Lahon ১৬২
Shamima Akhtar ১৬৫
Bishal Bhattacharjee ১৬৪
Manshi Chetia ১৬৬
Debjani Deb ১৬৮
আকাশ প্ৰতীম গগৈ ১৬৯
মৌমিতা দাস ১৭০

অনুভৱৰ পৃষ্ঠা

My Steps towards Rashtrapati Bhavan
Digboi College: My Alma Mater
মায়াৰী ফাগুন

Mr. Amit Biswakarma ১৭১
Aditya Hazarika ১৭৩
সাগৰিকা বুঢ়াগোহাঁই ১৭৪

ভ্ৰমণ কাহিনী—

চিৰযৌৱনা গোৱা আৰু মায়াৰী মুম্বাই

শুভাশীষ গগৈ ১৭৫

ডাক টোপোলাৰ পৰা—

মৰমৰ দেউতা
A Letter To My Mother

অভিশ্ৰুতি শইকীয়া ১৭৯
Antara Hazarika ১৮০

নাটক—

নন্দন-কাননৰ এজাক পক্ষী

খগেন বুঢ়াগোহাঁই ১৮১

গ্ৰন্থ পৰ্যালোচনা—

অস্তৰতম : সংগ্ৰাম, একাকীভৱ..... আৰু জীৱন
পখী বিষয়ক অনন্য পুথি “অসমৰ চৰাই-চিৰিকতি”

অলিম্পীকা মেধি ১৮৫
সুমিত দাস ১৮৬

ব্যংগ ৰচনা—

গ-অ'-অ'ল
কৌতুক

অন্তৰংগ আলাপ—

অৰ্কিড মানৱ ক্ষণজিৎ গগৈৰ সৈতে অন্তৰংগ সাক্ষাৎকাৰ

যুৱ উদ্যোগী বাৰ্জি গগৈৰ সৈতে এক্ষণিক

কবিতা কুঞ্জ—

জীৱন জিন্দাবাদ
আমি Lockdown
Blessing in disguise
দেউতা তোলৈ
বাৰ মাহে ফুলা শেৱালি জোপা
The Voice
I Don't Feel Anymore
A Hornbill's Plea
The Joy Eternal
ইটো সিটো বহুতো
Bidding adieu
মই হ'লোঁ পৰিপূৰ্ণা নাৰী
মই নাৰী, মই তেজস্বিনী
ভয়
সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ নিয়তি আৰু বৰ্তমান

গল্প গুচ্ছ—

দেওলগা পুখুৰী এটা আৰু তেজীমলাৰ মাহীমাকজনী
তেজৰ সম্পৰ্ক
মুক্তি
অভাৱ
শান্তি
ধ্বংসস্তূপৰ শেষত
উহান
দেশৰ শ্বহীদ
Heaven made me Realize!

কলা বাঁথিকা—

ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়-বৰীয়াৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰাক্তন সম্পাদকৰ তালিকা

মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহৰ ফলাফল

ৰাজীৱ ৰাজকোঁৱৰ ১৮৭
অভিজিত বুঢ়াগোহাঁই, নেত্ৰৰঞ্জন গগৈ ১৯০

সুমিত দাস, ভাললিনা বড়া,
সুজাতা দাস ১৯১
ভায়লিনা বড়া, অলিম্পীকা মেধি ১৯৫

স্নেতা ছেত্ৰী ১৯৯
প্ৰতুষ কিশোৰ ১৯৯
Priyanka Madaluwal ২০০
ভগতম চেতিয়া ২০১
নয়না শইকীয়া ২০২
M. Nancy Rao ২০৩
Ankita Dey ২০৩
Violina Borah ২০৪
Richard Gogoi ২০৫
অলিম্পীকা মেধি ২০৬
Raphiza Moran ২০৬
ৰাজশ্ৰী শইকীয়া ২০৭
স্নেতা ছেত্ৰী ২০৭
মহিমা তাঁতি ২০৮
প্ৰজ্ঞানজ্যোতি কাত্যায়ণ ২০৮

অলিম্পীকা মেধি ২০৯
স্নেতা ছেত্ৰী ২১২
চুমি চাউৰক ২১৩
ৰীপা বৰপাত্ৰ গোহাঁই ২১৪
গুণীন দাস ২১৫
ময়ূৰী কলিতা ২১৭
বিজয়লক্ষ্মী বৰুৱা ২১৯
পূৰ্ণিমা শইকীয়া ২২১
Nayana Saikia ২২৩

নিৰঞ্জন নায়ক, সৌৰভ দেৱনাথ ২২৫
সুজাতা দাস, মণিকাঞ্জন বৰপূজাৰী ২২৬

২২৭

২৪১

২৪৮

প্রবন্ধ অন্তৰ—

The poet gives us his essence, but prose takes the mould of the body and mind entire.

—Virginia Woolf

অসমীয়া ঐতিহ্যৰ সংকট

ড° মৃগাল কুমাৰ গগৈ

সহযোগী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

ইংৰাজী “heritage” শব্দটোৰ অসমীয়া ভাৱাৰ্থ ঐতিহ্য যদিও ইংৰাজীতকৈ অসমীয়াত ইয়াৰ অৰ্থব্যাপ্তি যথেষ্ট বেলেগ। ইংৰাজীত heritage ক tradition ৰ লগত সাঙুৰিও প্ৰয়োগ কৰা দেখা যায়। যদিহে heritage ক অসমীয়াত ঐতিহ্য বুলি ক’ব লগা হয়, তেনে এই ঐতিহ্যই কেৱল ইতিহাসৰ ইতিবাচক ভাবনাখিনিকহে সামৰিব; আনহাতে ইংৰাজী সমাৰ্থক পৰম্পৰা (tradition) শব্দই ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক সকলো সাংস্কৃতিক ভাৱনাকেই সামৰি ল’ব পাৰে।

নানান ভাষা-ভাষী, ধৰ্মাৱলম্বী, জাতি-জনজাতিৰে ভৰপূৰ ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ঐতিহ্যৰ সংকট অনেকদিনীয়া পুৰণি বিষয়। সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ দৰে বহু সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্যযুক্ত ৰাজ্যৰ স্থিতি বিৰল। বিশেষকৈ জাতি-জনজাতিৰ নিজা নিজা বিশেষত্ব অনুসৰি অসমৰ মানুহৰ ক্ষেত্ৰত নানানটা ভাষাৰ প্ৰয়োগ নিৰ্গত হৈছে। প্ৰাগ্-ঐতিহাসিক কালৰে পৰা এই বৈচিত্ৰ্য লক্ষ্য কৰা যায় যদিও ব্ৰিটিছ ৰাজত্বৰ লগে লগে স্বকীয় ভাষা সত্তাই সবল ৰূপত মূৰ দাঙি উঠে। সংস্কৃতিৰ এক প্ৰধান উপাদান ধৰ্ম-ব্যৱহাৰতকৈ আন এক প্ৰধান উপাদান ভাষা-ব্যৱহাৰেহে অসমৰ অসমীয়া চেতনাটোক বিভিন্ন যুগত বিভিন্ন আয়তন আৰু গতি দান কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। মধ্য যুগত টাই ভাষাৰ বিলুপ্তিকৰণ প্ৰক্ৰিয়াই উল্লিখিত সত্যটোক প্ৰতিষ্ঠিত কৰাত বিশেষ কাৰক হিচাপে সহায় কৰে। অৰ্থাৎ ভাষাই হৈছে সংস্কৃতিৰ আটাইতকৈ স্পৰ্শকাতৰ উপাদান, যিয়ে নেকি মানুহক এহাতে সংগঠিত কৰিব পাৰে, আনহাতে বিচ্ছিন্নও কৰিব পাৰে।

অসমৰ বিচিত্ৰ সংস্কৃতিৰ অনেক বাবেৰহণীয়া উপাদানৰ ভিতৰত কেৱল ভাষাক চৰ্চাৰ মাজলৈ বা বহুভাষিক এই অঞ্চলটোৰ ভাষা-আচৰণৰ কিছু দিশ আলোচনাৰ আওতালৈ আনিলেই ঐতিহ্যৰ সংকটৰ এছোৱা প্ৰকাশ পাই উঠিব বুলি আমাৰ ধাৰণা।

ওপৰত উল্লেখ কৰি অহা হৈছে যে ভাষা সংস্কৃতিৰ এক প্ৰধান উপাদান। বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ সাংস্কৃতিক উপাদানেৰে সমৃদ্ধ ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত জন-গাঁথনিৰ বিচিত্ৰতাৰ বাবেই

স্বাভাৱিকতে অজস্ৰ ভাষাৰ সন্মিলন ঘটিছে। ভাৰতৰ অন্যান্য কোনো ৰাজ্যতে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ দৰে অনেক ভাষাৰ উপস্থিতি লক্ষ্য কৰা নাযায়। বিশেষকৈ আৰ্য্যভিন্ন মঙ্গোলীয়, অষ্ট্ৰিক আৰু কিছু পৰিমাণে দ্ৰাবিড় ভাষাৰ লোকেৰে ৰাজ্যখন সমৃদ্ধ হৈ আছে। অথচ যিটো ভাষাৰে অঞ্চলটোৰ মানুহে ব্যৱহাৰিক জীৱনত ভাৱৰ আদান-প্ৰদান কৰে, সেইটো ভাষা হ’ল আৰ্যমূলজ সংস্কৃত ভাষা। তদুপৰি এই ক্ষেত্ৰত অসম বুলিলে বৰ্তমানৰ সংকীৰ্ণ ভৌগোলিক অসমৰ মানচিত্ৰখনক চকুৰ আগলৈ নানি অসম বুলিলে অৰুণাচল, নাগালেণ্ড, মণিপুৰ ত্ৰিপুৰা, মেঘালয় আদিৰ সংস্কৃতিকো সাঙুৰি ইয়াৰ ঐতিহ্যৰ ওপৰত দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰা দৰকাৰ। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ঐতিহ্য সমন্বিত ঐতিহ্য। প্ৰাকৃতিক ৰূপে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল একে জলবায়ুৰ অধীন হোৱা হেতুকে হিমালয়ৰ পৰা বৈ অহা মৌচুমী বায়ুয়ে উল্লিখিত অঞ্চলৰ প্ৰতি নিভৃত কোণক অনায়াসে স্পৰ্শ কৰে। সেই অনুপাতে ইয়াৰ সাংস্কৃতিক বিচিত্ৰতাৰ মাজত একে প্ৰতিফলিত হয়। কিন্তু প্ৰায় প্ৰত্যেক জাতি-জনজাতিয়ে নিজা নিজা ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিলেও কিন্তু বৃহত্তৰ অঞ্চলটোৰ লোকৰ যোগাযোগৰ প্ৰধান ভাষা সমন্বিত অসমীয়া ভাষা। ইয়াণ্ডাবু সন্ধিৰ পিছতেই ১৮৪৬ চনত বেপ্তিষ্ট মিচনাৰী, ব্ৰিটিছসকল আৰু কেইজনমান অসমীয়াৰ অহোপুৰুষাৰ্থত ‘অৰুনোদই’ আলোচনীৰ যোগেদি অসমীয়া ভাষাই এক স্বীকৃতি লাভ কৰিলে যদিও অসম সাহিত্য সভাইহে ‘অসম’ শব্দটোৰ লগত ‘ঈয়া’ প্ৰত্যয় সংযোগ কৰি ‘অসমীয়া’ অভিধাটো গঠন কৰিলে; আৰু তাৰ পিছৰ পৰাই ক্ৰমে ক্ৰমে এক ভাষিক চেতনাই বৃহত্তৰ অসমৰ মানুহক গ্ৰাস কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

উত্তৰ স্বাধীনতা কালত যি অসমীয়া মধ্যবিত্তীয় চেতনাৰ জন্ম হ’ল, সেই চেতনাৰ স’তে প্ৰাক্ স্বাধীনতাকালীন অসমীয়া চেতনাৰ বিস্তৰ প্ৰভেদ আছিল। হয়তো অসমীয়া মধ্যবিত্তীয়ই আশা কৰা মতে স্বাধীনতাৰ ফল লাভ নকৰিলে — যাৰ ফলত ১৯৫৪ চনত হোৱা ৰাজ্য পুনৰ-গঠন আয়োগৰ ফলশ্ৰুতিত অসমীয়াৰ ক্ষোভৰ উমি উমি জ্বলা জুই একুঁৰা স্থলি উঠিল।

১৯৫৭ চনৰ অসমৰ তেল-শোধানাগাৰ আন্দোলনৰ যোগেদিয়ে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয়বাদ বিৰোধী জুইকুঁৰা ভমককৈ জ্বলি উঠিল আৰু সি পৰৱৰ্তী কালত সম্প্ৰসাৰিত হৈ ভাষাসত্তা আৰু জাতিসত্তাৰ যোগেদি প্ৰকাশ লাভ কৰিলে। যাৰ ফলত ১৯৬০ চনৰ ৰাজ্য ভাষা আন্দোলন আৰু ১৯৭২ চনত অসমীয়া ভাষাক শিক্ষাৰ মাধ্যম কৰিবৰ বাবে ব্যাপক আন্দোলন গঢ়ি উঠিল। ৬০'ৰ আন্দোলনে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বিভিন্ন ভাষা-সংস্কৃতিৰ মাজত দূৰত্বৰ সূচনা কৰিলে — সি ধুকপ। অৱশ্যে ১৯৫৫ চন মানৰে পৰা ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজ্যসমূহৰ ভাষাভিত্তিক পুনৰ্গঠনৰ সময়ৰে পৰা এই বিদ্ৰোহী চেতনাই তলে তলে অনেক দূৰলৈ পোখা মেলিছিল। আৰু কিছু অন্যান্য কাৰকৰ লগতে এই সকলো ঘটনা-পৰিঘটনাৰ যোগ-বিয়োগৰ ফলতে ১৯৭৯ চনৰ পৰা সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ নেতৃত্বত বিদেশী বহিষ্কাৰ আন্দোলনৰ সূচনা হ'ল।

দেখা গ'ল যে স্বাধীনতাৰ আগত অসমত যি যি ভাষাসমূহক কেন্দ্ৰ কৰি সমন্বিত সংস্কৃতিৰ মানচিত্ৰ এখন চকুৰ আগত ভাহি আছিল, সি ক্ৰমে উত্তৰ স্বাধীনতা কালত স্তিমিত হৈ পৰে। স্তিমিত হৈ পৰা এনে কাৰণৰ বাবে ৰাজনৈতিক কাৰকো জড়িত হৈ আছে। দুই-এক চৰকাৰৰ বাহিৰে বেছিভাগ চৰকাৰেই অসমৰ থলুৱা মানুহৰ স্থিতিক আওকাণ কৰি কেৱল ভোটবেংকৰ স্বার্থতে বহিৰাগত অন্যান্যভাষীৰ লোক অসমলৈ কঢ়িয়াই আনিলে। অসম আন্দোলন বা বিদেশী আন্দোলনৰ ফলশ্ৰুতিতে লোকসভাত গৃহীত হৈ যিখন IMDT আইন (অবৈধ প্ৰব্ৰজনকাৰী নিৰ্ণয় আদালত) গঢ়ি উঠিল পাছলৈ আন্দোলনকাৰীৰ একাংশৰ ক্ষমতাৰ অপপ্ৰয়োগৰ কাৰণে সিয়ো ফুটকাৰ ফেন হৈ থাকিলগৈ। ফলত অসমত বহিৰাগতৰ

প্ৰব্ৰজন স্বাভাৱিক ভাৱেই হৈ থাকিবলৈ ধৰিলে। ২০১৯ চনৰ শেষৰ ফালে নাগৰিকত্ব সংশোধনী বিধেয়ক (CAB) খনো লোকসভাত গৃহীত হ'ল। ফলত অসমীয়াৰ জাতীয় সংকটে তীব্ৰতৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিলে; আৰু সময়ত ই ঐতিহ্যৰ সংকটলৈ ৰূপান্তৰ হৈ পৰিল।

পৰিসংখ্যা অনুসৰি দেখা যায় যে ১৯৭১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি অসমৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ৬০.৮৮ শতাংশ লোকে অসমীয়া ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিছিল। কিন্তু সেই অনুপাত ক্ৰমে হ্রাস পাই ২০০১ চনত অসমীয়া ভাষীৰ সংখ্যা হ'লগৈ ৪৮.৮১ শতাংশ। এই ঘটনাই কি সূচনা কৰে? ভাষা এটাৰ প্ৰয়োগৰ ওপৰতে একোটা বৃহত্তৰ জাতিসত্তাৰ সংস্কৃতি নিৰ্ণীত হয়। এনেদৰে বহিৰাগতৰ আগ্ৰাসনৰ ফলত অসমীয়া ভাষা কোৱা লোকৰ সংখ্যা ক্ৰমে হ্রাস পাই আহিলে বৃহত্তৰ অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰতিও ভাবুকি আহিব। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ অসম নামৰ এই ভৌগোলিক ভূখণ্ডৰ সংস্কৃতিক এতিয়াও বৃহত্তৰ অসমীয়া ভাষাই একত্ৰিত কৰি ৰাখিবৰ সক্ষম হৈ আছে। ইয়াৰ সামগ্ৰিক ধৰ্ম-চেতনা আৰু সংস্কৃতি-চেতনাৰ অতল তলিত বৃহত্তৰ অসমীয়া ভাষাই ক্ৰিয়া কৰি আছে। ভাষাৰ বেলিকা এনেকুৱা সংকট আহিলে মাধৱ কন্দলি আদিয়ে বাট কাটি দিয়া অসমীয়া ভাষাটোৰ ঐতিহ্যত যে যুগে ধৰিব সি ধুকপ। ☐

কেঁচামাটিৰ প্ৰতিমা

(প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডেৰ জীৱন আৰু গীত)

শ্ৰী সুমিত দাস
স্নাতক পঞ্চম বাণ্যাধিক

“একবাৰ হৰিবল মন বসনা
আৰ মানৱ দেহাৰ গৌৰৱ কৈব না...”
গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ একচ্ছত্ৰী সম্ৰাজ্ঞী পদ্মশ্ৰী প্ৰতিমা
বৰুৱা পাণ্ডে লোকগীতৰ জগতৰ এটি উজ্জ্বল তাৰকা। যিগৰাকী
কিন্মদন্তি নাৰীয়ে আজীৱন গোৱালপৰীয়া
লোকগীতৰ চৰ্চা কৰি বিশ্ববাসীৰ ওচৰত
প্ৰতিষ্ঠা কৰি গ’ল।

শৰতত বাৰিষাৰ গোমা
আকাশখন উজ্জ্বল হ’বলৈ ধৰে,
চাৰিওপিনে কঁহুৱা ফুল
ফুলে। শৰৎ নিৰ্মল,
নিচছল আনন্দৰ ঋতু।
এনে এক আনন্দময়
পৰিৱেশতেই, শাৰদীয়
দুৰ্গোৎসৱৰ আৰম্ভণি
ঘটা পৱিত্ৰ মহালয়া
তিথিত কলিকতাৰ
বালিগঞ্জত কিন্মদন্তি
শিল্পী প্ৰতিমা বৰুৱা
পাণ্ডেৰ জন্ম হৈছিল
১৯৩৪ খ্ৰীঃৰ ৩ অক্টোবৰৰ
দিনা। প্ৰতিমাৰ পিতা প্ৰকৃতিশ চন্দ্ৰ
বৰুৱা আৰু মাতৃ মালতীলতা বৰুৱা।

সম্ভৱতঃ মোগল সম্ৰাট ঔৰংগজেৰৰ তনয়া মেহেৰুনিচাৰ
পিছতে গৌৰীপুৰৰ প্ৰখ্যাত ৰাজপৰিয়ালৰ দুহিতা প্ৰতিমা বৰুৱাই
আছিল একমাত্ৰ ৰাজকুমাৰী, যিয়ে ৰাজকীয় আভিজাত্যৰ গুণীৰ
আঁতৰত থাকি সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজৰ সৈতে একত্ৰ হৈ জীৱন
যাপন কৰিছিল। ৰাজপৰিয়ালৰ কন্যা হ’লেও প্ৰতিমাই

ফোপোলা আভিজাত্য পচন্দ কৰা নাছিল, তেওঁ সাধাৰণ নাৰীৰ
দৰে থাকি ভাল পাইছিল।

ভাৰতীয় ছবিজগতৰ এজন সুপ্ৰসিদ্ধ প্ৰবাদপুৰুষ (দেৱদাস
খ্যাত) প্ৰমথেশ বৰুৱা আছিল প্ৰতিমাৰ খুৰাক। অবিভক্ত

গোৱালপাৰা জিলাৰ লোক-সংস্কৃতিৰ
নিৰলস সাধক নীহাৰবালা বৰুৱা
আছিল প্ৰতিমাৰ পেহীয়েক। এনে
এক সংস্কৃতিৱান ৰাজপৰিয়ালৰ
দুহিতা আৰু উপযুক্ত উত্তৰসূৰী
আছিল প্ৰতিমা বৰুৱা।

প্ৰতিমা বৰুৱাই
গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ
সাধনা কৰিবলৈ যাৰ পৰা
নিৰৱচ্ছিন্ন প্ৰেৰণা পাইছিল, যাৰ
পৃষ্ঠপোষকতাত তেওঁ
গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ
সম্ৰাজ্ঞী হৈছিল এনে প্ৰেৰণাৰ
মূলতে আছিল প্ৰতিমাৰ পিতৃ
প্ৰকৃতিশ চন্দ্ৰ বৰুৱা ওৰফে
লালজী। লালজীৰ জীৱন হাতী

সম্বন্ধীয় নানা ঘটনা-পৰিঘটনাৰে পৰিপূৰ্ণ। হাতী
চিকাৰত লালজীৰ অভিজ্ঞতা আছিল অনন্য। তেখেতৰ
তত্ত্বাৱধানত সদাধৃত জংঘলী হাতীকো পোহনীয়া হাতীলৈ পৰিণত
কৰা হৈছিল। তেওঁ আছিল এজন প্ৰখ্যাত হস্তী বিশাৰদ। হাতীৰ
মহল আৰু হাতীৰ তদাৰকীৰ কাৰণে তেখেতে ঘৰতকৈ বেছি
সময় হাবি-বননিত কটাইছিল। লালজী জংঘলত থকা
সময়ছোৱাত যুৱতী প্ৰতিমা দেউতাকৰ সহযোগী আছিল।
দেউতাকৰ আদেশত যুৱতী প্ৰতিমাই হাতীৰ কাৰণে কলপাত

কটা, দানা প্ৰস্তুত কৰা আদি কাম কৰিবলগীয়া হৈছিল। এইদৰে হাতীৰ কাম কৰোঁতে যুৱতী প্ৰতিমাৰ মাহুতসকলৰ লগত এক সু-সম্পৰ্ক গঢ় লৈ উঠিছিল। মাহুতসকলে তেওঁলোকৰ সুখ-দুখ মিহলি কৰি গোৱা গীতসমূহে প্ৰতিমাৰ মনত সাঁচ বহুৱাইছিল আৰু এই গীতসমূহৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তুলিছিল। মৈষাল, ফান্দী, মাহুত আৰু আন আন নাৰী-পুৰুষসকলৰ পৰা তেওঁ বালিকা কালতেই লোকগীতসমূহ বুটলি ফুৰিছিল। শিশু অৱস্থাৰ পৰাই লোক-সংগীতৰ সৈতে প্ৰতিমাৰ আছিল এক নিবিড় সম্পৰ্ক। এই সম্পৰ্কে দিলীপ কলিতাৰ সৈতে হোৱা এক সাক্ষাতত প্ৰতিমাই এনেকৈ কৈছে —

“ছোট্ট বেলাৰ থাকি। আমাৰ ৰাজপৰিয়ালত নানা ধৰণেৰ গীদাল বাইনেৰে বৈঠক হৈছিলেক। ওই থাকিয়ে মোৰ এই গান-বাজনাৰ প্ৰতি একটা আকৰ্ষণ আইসে। তাছাড়াও প্ৰত্যেক বছৰ কাৰ্তিক মাসে আমাৰ বাৰীত কাৰ্তিক পূজা হয়। এই পূজা গাৱেৰ মহিলাগুলাই সাৰা ৰাতি নাচিয়া, গান কৰিয়া অনুষ্ঠানটা পালন কৰে। এই গুলাতো ছোট্ট বেলাৰ থাকিয়া দেখিয়া আচ্ছুং। আৰ একটা জিনিস হৈল, মাহুতৰা হাতী বশ কৰাৰ সময় একৰকম গান কৰে। এই সমস্ত লোকাচাৰ গুলাৰ সংগেতো আমাৰ এক সাংঘাতিক ৰক্ত-মাংসৰ সম্পৰ্ক।” (প্ৰতিমা এক সোণালী কণ্ঠৰ উৎস সন্ধান, ড° প্ৰতিমা নিয়োগী, পৃ.) লেশমানো আভিজাত্যৰ চিন নথকা প্ৰতিমাৰ গানৰ দৰে জীৱন ধাৰাও আছিল সহজ-সৰল, নিৰ্ভেজাল।

তেখেতৰ কণ্ঠৰে নিগৰা প্ৰতিটো গান আছিল অবিকৃত, হালোৱা-হজুৱাৰ আৱেগ-অনুভূতিৰে ভৰপূৰ। ৰাজবংশী সম্প্ৰদায়ৰ ছোৱালী নোহোৱা সত্ত্বেও প্ৰতিমাই ৰাজবংশী গীত আৰু সংস্কৃতিক বহল পৰিসৰলৈ নিবলৈ অহৰহ চেষ্টা চলাইছিল। সকলোৱে কৈছিল — “অভদ্ৰ লোকৰ গান, ছোট মানুহৰ গান।” কিন্তু প্ৰতিমাৰ পিতৃ, প্ৰতিমাৰ উৎসাহদাতা। পিতৃ লালজীয়ে কৈছিল — “গাওক তাই, সবাই যদি ভদ্ৰলোকৰ গান কৰে, অভদ্ৰ লোকৰ গান কায় কৰবে?” প্ৰতিমা সৌভাগ্যৱতী। প্ৰতিমাই লালজীৰ দৰে দাৰ্শনিক পিতৃ, প্ৰমথেশ বৰুৱাৰ দৰে খুৰাক পাইছিল। সান্নিধ্য পাইছিল বিষ্ণু ৰাভা, হেমাঙ্গ বিশ্বাস, ভূপেন হাজৰিকাৰ দৰে মহান শিল্পীৰ।

প্ৰতিমাৰ গীতত মুগ্ধ হৈ ড° ভূপেন হাজৰিকাই লিখিছিল — “সাগৰ সংগমত কতনা সাঁতুৰিলোঁ। তথাপিতো হোৱা নাই ক্লান্ত। তুমি ক্লান্ত হবেনা।” বিষ্ণু ৰাভাই অটোগ্ৰাফত লিখিছিল — “প্ৰতিমা, তোমাৰ গানৰ নাই উপমা, তুমি গাই থাকা মা।”

কবি হীৰেন ভট্টাচাৰ্যই কৈছিল “আচলতে গোৱালপাৰাক অসমৰ ওচৰ চপাই আনিলে প্ৰতিমা বৰুৱাই।”

মাটিৰ গোন্ধেৰে পৰিপুষ্ট, হালোৱা-হজুৱাৰ অনুভূতি সমৃদ্ধ প্ৰতিমাৰ দৰদী কণ্ঠৰ গীতসমূহ শুনি ভূপেন হাজৰিকাদেৱে অভিভূত হৈছিল। প্ৰতিমাক ভূয়সী প্ৰশংসা কৰি তেওঁ এনেদৰে কৈছিল — “নহয় বঙালী, নহয় অসমীয়া, দুয়ো ভাষাৰ মাজত গানৰ

কথা আৰু সুৰ শুনিবলৈ বৰ মধুৰ। গানবোৰ শুনি ভাল পালোঁ। ছোৱালীজনীৰ সুৰত কিবা এটা মিঠা বিশেষত্ব আছে। অইনৰ লগত নিমিলে। গানবোৰ ছোৱালীজনীৰ কণ্ঠত ৰজিতা খাই পৰিছে। গান গাই থাকিলে ভৱিষ্যতে ডাঙৰ শিল্পী হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে।”

ভূপেন হাজৰিকাৰ পৰা লাভ কৰা প্ৰেৰণামূলক মন্তব্যই প্ৰতিমাক অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। স্ব-প্ৰতিভাৰে প্ৰতিমাই ৰেডিঅ’ কনচাৰ্টত যোগ দিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ৰাজবংশী লোকগীতক প্ৰতিমাই সুৰৰ পৃথিৱীত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। AIR ৰ গেংটক, শিলচৰ, ইশ্বল, আগৰতলা, গুৱাহাটী আদি কেন্দ্ৰত প্ৰতিমাই গীত পৰিৱেশন কৰিছিল।

শিল্পী জীৱনৰ প্ৰাপ্তিস্বৰূপে ১৯৬২ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ নলবাৰী অধিৱেশনত প্ৰতিমা বৰুৱাক ‘লোক সংগীতজ্ঞা’ উপাধিৰে বিভূষিত কৰে। ১৯৯১ চনত সন্মানীয় পদ্মশ্ৰী, ১৯৮৮ চনত সংগীত নাটক একাডেমী, ২০০০ চনত দাৰ্জিলিঙৰ উত্তৰ বংগ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা সন্মানী ডি লিট ডিগ্ৰী লাভ কৰে।

২০০২ চনৰ ২৭ ডিচেম্বৰ তাৰিখে কোটি কোটি চাষা-ভূষাক মাতৃহাৰা কৰি প্ৰতিমা বৰুৱা গুছি গ’ল। ৰুদ্ধ হ’ল তেওঁৰ কণ্ঠ। অভিভাৱকহীন হ’ল অনেক দোতৰা, সাৰেন্দা আৰু ঢোলবাদক। প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডেই নিজৰ শক্তিশালী, অনন্য কণ্ঠক স্তব্ধ কৰি সকলোকে মনে মনে কৈ থৈ গ’ল জীৱনৰ শাশ্বত সত্য —

মানৱ দেহা মাটিৰ ভাণ্ড

ভাঙিলে হৈবে খণ্ডৰে খণ্ড

ভাঙিলে দেহা জোৰা লাগিবো না... ☐

অসমীয়া গালি-শপনিঃ লোকভাষাৰ এক অনন্য অংগ

ধৰিত্ৰী সোণোৱাল
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

লোক-সংস্কৃতিৰ এক প্ৰধান ভাগ হ'ল লোক-সাহিত্য। অতীত কালৰে পৰা মানুহৰ মুখে মুখে প্ৰচলন হৈ অহা গীত-পদ, জনশ্ৰুতি, ফকৰা-যোজনা, সাঁথৰ, সাধুকথা, মন্ত্ৰ আদিকে লোক-সাহিত্য আখ্যা দিয়া হয়। লোক-সাহিত্য লোক-সমাজৰ স্বচ্ছ দাপোণ স্বৰূপ। লোকসাহিত্যৰ মাজেৰে প্ৰতিফলিত হয় লোক-মনোধৰ্মী বিভিন্ন লোকবিশ্বাসৰ প্ৰতিচ্ছবি। লোক-সংস্কৃতিবিদ ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ বৰুৱাৰ ভাষাত, “জাতিৰ আদিম অৱস্থাৰ পৰা সভাস্তৰলৈ আঁত নিছিকাকৈ চলি অহা জনশ্ৰুতিয়েই হ'ল লোক-সাহিত্য। ই গদ্য আৰু গীত দুয়ো ৰূপতেই যুগ যুগ ধৰি সমাজৰ মুখে মুখে সৃষ্ট আৰু সংৰক্ষিত।”

লোক-সাহিত্যৰ এটি প্ৰধান ভাগ হ'ল লোকভাষা। এই লোকভাষাসমূহৰ যোগেদি নিৰক্ষৰ চহা মানুহৰ মনৰ অভিব্যক্তি অতি সুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ পায়। অসমীয়া সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন গালি-শপনিসমূহ তথা শাও-শপনিসমূহ অসমীয়া লোকভাষাৰ এক অংগ। পৃথিৱীৰ প্ৰত্যেকখন সমাজতে মানুহক গালি পাৰিবলৈ তথা নিন্দা-ভৰ্ৎসনা আৰু শাওপাত দিবলৈ বিভিন্ন শব্দ তথা বাক্যৰ প্ৰচলন আছে। অসমীয়া সমাজতো এনে বহু গালি-শপনিৰ প্ৰচলন আছে, যিবোৰে অসমীয়া লোক-ভাষাক এক বৈচিত্ৰ্য দান কৰিছে। শাও-শপনি আৰু গালি-গালাজসমূহ সাধাৰণতে অসমৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ লোকৰ মাজতহে প্ৰচলিত। নগৰাঞ্চলত এইসমূহৰ বৰ বিশেষ প্ৰচলন নাই। শাও-শপনি বা গালি দিয়াটো গাঁৱৰ নিত্য-নৈমিত্তিক ঘটনা। গালি-শপনি পাৰোঁতে কোনো এজন ব্যক্তিৰ আন এজনৰ ওপৰত উঠা প্ৰচণ্ড খং বা ঘৃণাত ইজনে সিজনৰ প্ৰতি কেতবোৰ নিন্দা, ভৰ্ৎসনা তথা উপলুঙাসূচক বাক্যবাণ নিক্ষেপ কৰে। এই গালি-গালাজ বা শাও-শপনি দিয়া প্ৰথা অতীতৰে পৰাই আমাৰ সমাজত চলি আহিছে। উল্লেখযোগ্য যে গালি পাৰোঁতে ব্যৱহাৰ কৰা শব্দ বা বাক্যবিলাকৰ ভিতৰত বিদ্ৰূপাত্মক

শব্দ, উপলুঙাসূচক, মন্তব্য, অশ্লীল বাক্য প্ৰয়োগ আৰু যৌন-সম্বন্ধীয় বিষয়ৰ উল্লেখই প্ৰধান। সেয়ে এইবিলাকক ‘ইতৰ শব্দ’ বুলিও কোৱা হয়।

লোক-জীৱনে বিশ্বাস কৰে যে শাও-শপনি আৰু গালি-গালাজে কেতিয়াবা অভিশাপৰ ভূমিকাও পালন কৰিব পাৰে। শাও-শপনিৰ সৈতে বিভিন্ন শ্লীল-অশ্লীল মুদ্ৰাভংগী অংগাংগীভাৱে জড়িত হৈ আছে। অঙ্গ সঞ্চালন, অঙ্গি-ভঙ্গী আদি কৰি শাও-শপনি উচ্চাৰণ কৰিলে সি যাদু বা মন্ত্ৰৰ ক্ৰিয়া কৰে। কেতিয়াবা থু পেলাই শাও দিয়া হয়। কেতিয়াবা আঙুলি টোৱাই বা ফুটাই শাও দিয়া হয়। শাও দিয়াজনলৈ আঙুলি টোৱাৰ অৰ্থ হ'ল —মন্ত্ৰবাণ নিক্ষেপ। হাত দণ্ডা, বাহু জোঁকৰা, মেখেলাত ঢপলা পিটা আদি অঙ্গ সঞ্চালন শাও-শপনিৰ লগৰীয়া কথা। এই হাত, বাহু আদি আশ্ৰয়ালন কৰি শাও দিয়া যাদুবিদ্যাৰ লগত সম্পৰ্ক।

আহুদি কৰা অভিশাপৰ আন এটি ফাল। শত্ৰুৰ দেহত মন্ত্ৰপূত বস্তু সুমুৱাই দিব পাৰিলে অভাৱনীয় ফল ধৰে বুলি সাধাৰণৰ বিশ্বাস। শত্ৰুৰ চুলি, নখ, তেজ বা তেওঁ ব্যৱহাৰ কৰা কাপোৰ-কানি সংগ্ৰহ কৰি তাত শাও-শপনি উচ্চাৰণ কৰিলে সেইবোৰে অধিক ক্ৰিয়া কৰে বুলি সাধাৰণ লোকে বিশ্বাস কৰে।

কেতিয়াবা কেতিয়াবা শত্ৰুৰ চৌহদলে ছল, জেং, শিলগুটি, অপবিত্ৰ বস্তু দলিয়াই শাও-শপনি দিয়া হয়। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কাৰো নাম নধৰাকে গুৱাল গালি পৰা হয়।

এই গালি-গালাজ বা অভিশাপসমূহৰ বিজ্ঞানসন্মত যুক্তি আছেনে নাই সঠিকভাৱে ক'ব নোৱাৰি। কিন্তু ই আমাৰ মনস্তত্ত্বৰ ওপৰত গভীৰভাৱে ক্ৰিয়া কৰে। ইয়াৰ দ্বাৰা ব্যক্তিৰ আৱেগ-অনুভূতিত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰি।

অসমৰ উজনিৰ পৰা নামনিলৈ সকলো ঠাইতে কেতবোৰ

গালি-গালাজ আৰু শাও-শপনিৰ প্ৰচলন আছে। সেইসমূহ তলত দিয়াৰ দৰে শ্ৰেণীবিভাগ কৰিব পাৰি।

★ সমাজৰ উচ্চ-নীচ জাতিভেদ সম্পৰ্কীয় : অজাতবীয়, অজাতিত খোৱা, মটকৰ সঁচ, গৰিয়াত খোৱা, অশৰণীয়াৰ জাত ইত্যাদি।

★ সাধাৰণ ধৰ্ম-বিশ্বাস আৰু দেৱ-দেৱী সম্পৰ্কীয় : অধৰ্মীৰ পো, গো-বধী, ব্ৰহ্মধৰ্মী, গুৰু-গোসাঁই নমনা, গোসাঁইৰ তেজ খোৱা, বসাতলৈ যোৱা, দেউ-ব্ৰহ্ম নমনা, কুগ্ৰহে পোৱা, শিৰত শনি চৰা ইত্যাদি।

★ মৃত্যু আৰু দুৰাৰোগ্য ৰোগৰ কামনা কৰি : হাইজাত যোৱা, জহনিত যোৱা, মাউৰত মৰা, তেজ বতিয়াই মৰা, মুখত পোক লগা, পখৰা ওলোৱা, যমে নিব নজনা, বৰ ৰোগে ধৰা ইত্যাদি।

★ দাৰিদ্ৰ্যক কেন্দ্ৰ কৰি সৃষ্টি হোৱা গালি-শপনি : চুৰাপাত চেলেকা, ভিকছৰ জাত, হতশ্ৰী হোৱা, কুকুৰ মৰণে মৰা, টোকাই খোৱাৰ সঁচ ইত্যাদি।

★ পৰিয়াল-পৰিজনৰ অমঙ্গল কামনা কৰি : বাপেকৰ মূৰখোৱা, পৈয়েৰৰ মূৰখাঁতী ইত্যাদি।

★ কোনো ব্যক্তিক নিকৃষ্ট বুজাবলৈ : কুকুৰৰ পোৱালি, খাই গাহৰি, কুকুৰৰ জাত ইত্যাদি।

★ স্ত্ৰীলতা হানিকৰ তথা লজ্জাকৰ বিষয়ৰ শাও-শপনি : থিয়ে নাঙঠ কৰিম, লগুণ ছিঙিম, মেখেলা পিন্ধা, মেখেলা তলীয়া, কাণ কাটিম, মেখেলাৰে অটাম, বাঢ়নীৰে জাৰিম ইত্যাদি।

★ তিৰোতাক উদ্দেশ্যি প্ৰয়োগ হোৱা গালি-গালাজ : পাখৰী, বনৰী,

থুপৰী, কাঁঠবাজী, জীয়া বাঁৰী হোৱা, ফুলতে বাঁৰী হোৱা ইত্যাদি।

★ পুৰুষক উদ্দেশ্যি ব্যৱহাৰ হোৱা শাও-শপনি : মেখেলা ভাৰী, নেওচা খোচা, তিৰোতা সেকুৱা, মেখেলা পিন্ধা, মেখেলা তলীয়া ইত্যাদি।

এই গালি-শপনিসমূহ কোনো আনুষ্ঠানিক পদ্ধতিৰে শিকা নহয়। অতীতৰে পৰাই এইসমূহ মানুহৰ মুখে মুখে চলি আহিছে। মাথোঁ সময়ে সময়ে ইয়াৰ ৰূপ সলনি হৈছে। সময় গৈ থকাৰ লগে লগে কেতবোৰ নতুন নতুন গালি-শপনিও ইয়াৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে।

উজনি-নামনিকে ধৰি সমগ্ৰ

অসম জুৰি বহুতো গালি-গালাজ শাও-শপনিৰ প্ৰচলন আছে। এইসমূহ লিখি শেষ কৰিব নোৱাৰি। ঠাইভেদে গালি শপনিসমূহৰ প্ৰকাৰ তথা ৰূপ বেলেগ বেলেগ। বৰ্তমান সমাজত আধুনিক শিক্ষাৰ প্ৰভাৱ পৰি বহুতো গালি-শপনি মানুহৰ মুখৰ পৰা লাহে লাহে হেৰাই যাবলৈ ধৰিছে। অসমীয়া লোকভাষাৰ অনন্য অংগ এই গালি-শপনিসমূহৰ সংগ্ৰহ সেয়ে বৰ্তমান অপৰিহাৰ্য হৈ পৰিছে। লোকভাষাত সৌন্দৰ্য প্ৰকাশক এই গালি শপনিসমূহে অসমীয়া ভাষাটোক এক বৈচিত্ৰ্য দান কৰিছে। ☐

(বিঃদ্রঃ লেখাটি ইণ্টাৰনেট তথা ড° বিবিধি কুমাৰ বৰুৱাৰ 'অসমৰ লোক-সংস্কৃতি, গ্ৰন্থখনৰ সহায় লৈ লিখা হৈছে।)

ৰিহা

✍ পূৰ্ণিমা শইকীয়া

স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক (কলা)

সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ অন্যতম পথ নিদৰ্শক হৈছে সাজ-পাৰ। এটা জাতিৰ জাতীয় সাজ-পাৰ জাতিটোৰ সংস্কৃতিৰ পৰিচায়ক। নিজা জাতীয় সাজ-পাৰেৰে তেওঁলোক, ঐশ্বৰ্যশালী, সৌন্দৰ্যশালী। অসমত বাস কৰা বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ প্ৰত্যেকৰে নিজৰ নিজৰ সুকীয়া জাতীয় সাজ-পাৰ পৰিধান কৰা দেখা যায় বা প্ৰত্যেকৰে বিভিন্ন ধৰণৰ সাজ-পাৰ আছে। সাধাৰণতে অসমৰ অসমীয়া নাৰীৰ সাজ-পাৰলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে অসমীয়া নাৰীয়ে তিনিপদ প্ৰধান সাজ-পাৰ পৰিধান কৰে। মেখেলা, চাদৰ আৰু ৰিহা। সাধাৰণতে অসমৰ মহিলাসকলে মেখেলা-চাদৰৰ লগতে ৰিহা পৰিধান কৰে। 'ৰিহা' শব্দটো সংস্কৃত শব্দৰ পৰা উদ্ভূত হৈছে। ই বিশেষ্য পদ। ইয়াৰ আভিধানিক অৰ্থ হ'ল হৃদয়, বুকু, বুকুত মেৰিওৱা বস্ত্ৰ। এতেকে তিবোতাই গাত মেৰিওৱা এবিধ কাপোৰ হৈছে 'ৰিহা'। অৱশ্যে জনজাতীয় মহিলাসকলৰ সাজপাৰ কিছু পৃথক। এওঁলোকৰ সাজপাৰবোৰ সাধাৰণতে উজ্জ্বল বৰ্ণীন হয়। মেখেলা, চাদৰ, ৰিহা এই কেইপদ অসমীয়া সাজপাৰ অতি মাজিত আৰু সন্মানীয় সাজপাৰ।

আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ বাণীয়ে সোণৰ গুণাৰে কৰ্চিপৰ কাম কৰা পাট মেজাংকৰী

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বিহা পিন্ধিছিল। বিহাত চিত্ৰ-বিচিত্ৰকৈ ফুল বহা হৈছিল। কিংখাপৰ বিহাও পিন্ধিছিল। সম্ভ্ৰান্ত মহিলাসকলেও কিংখাপ, পাট মেজাংকৰী বিহা পিন্ধিছিল। সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ মহিলাই মুগা, এৰী আৰু কপাহী বিহা পিন্ধিছিল। অসমীয়া সাজ বিহাখনৰ মান সুকীয়া আৰু সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত মাত্ৰ অসমৰ বিভিন্ন জাতি বা জনজাতীয় মহিলাৰ সাজতহে বিহাৰ প্ৰচলন আছে।

অসমীয়া সমাজত তিনিবস্ত্ৰ পৰিধান নকৰিলে বুঢ়া-মেথাই, ডকত, বৈষ্ণৱ, গোসাঁই আদিয়ে পানী নোখোৱাৰ দৰে নিয়ম গ্ৰামাঞ্চলত এতিয়াও দেখা যায়। কোনো মাংগলিক অনুষ্ঠান বা কাৰ্য-কৰ্ম কৰোঁতে বিহা পৰিধান কৰাটো বাধ্যতামূলক। ই কেৱল ৰীতি-নীতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত তেনে নহয়, বিহাখনে নাৰীৰ শালীনতা আৰু আবুৰ ৰক্ষা কৰে। অতীজতে অসমীয়া মহিলাসকলে বিহাখন বুকুত মেৰিয়াই পিন্ধিছিল, কাৰণ তেতিয়া ব্লাউজৰ প্ৰচলন হোৱা নাছিল। বৰ্তমান সময়ত বিহাখন চাদৰৰ তলত, চাদৰৰ সমান্তৰালকৈ মহিলাসকলে মেৰিয়াই লয়।

দৰা-কন্যাৰ মিলনৰ সামাজিক অনুষ্ঠান বিবাহ সম্পন্ন হোৱাৰ দিনাৰ পৰাই কন্যাগৰাকীয়ে বিহা পৰিধান কৰে। তদুপৰি মাংগলিক কাৰ্য-কৰ্মত সেৱা লওঁতে বিহা পৰিধান কৰাটো নিয়ম। বিহাখনে বিহা নাচোঁতে বিহাৰ আঁচলটো আগফালে খুঁচি লৈ পৰিধান কৰে।

বিহাত দীঘল দীঘলকৈ দহি অতীজতে ৰাখিছিল। তেনেকৈ চেলেং বা চাদৰতো দীঘলকৈ দহি ৰখা হৈছিল। দহিবোৰ পকাই পকাই আগত গাঁঠি মাৰি দিয়া হৈছিল।

বিহা বোৱা পদ্ধতি :

বিহা বোৱা পদ্ধতিটো আন কাপোৰ বোৱাতকৈ অলপ বেলেগ ধৰণৰ হয়। বিহাখনৰ বোৱাৰ জোখ দীঘলে সাত-আঠ হাত আৰু বহলে এহাত এবেকেতে বা ডেৰ হাত লোৱা হয় বা ধৰা হয়। শিপিনীয়ে বিহাখনত ব' তুলোঁতে এবাটি

বেছিকৈ তোলে। সাধাৰণতে মেখেলা-চাদৰ, গামোচা, কমাল আদিত চাৰিবাটি ব' তোলে। বিহাখনত চাৰিবাটি ব' তোলাৰ লগতে আৰু এবাটি ব' বেছিকৈ তোলে। মুঠতে পাঁচ বাটি ব' তোলে। আৰু বেছিকৈ তুলি লোৱা ব' বাটিক ডবুৱা ব' বোলা হয়। এই ডবুৱাৰেই বিহাত কেঁচ বহা হয়। এই কেঁচবিধ বিশেষ ধৰণৰ বিহাত বহা ফুল। তদুপৰি বিহাৰ আগটোত বা আঁচলত বুটা বাছি ফুলো তোলা হয়। কিন্তু বেছিকৈ কেঁচ বাছি লোৱাহে দেখা যায়।

শিপিনীয়ে বিহাখন লগাওঁতে পাৰি দি লগায়। এই পাৰি ক'লা বা ৰঙা ৰঙৰ সূতাৰে দিয়া হয়। নাচনীয়ে নাচিবলৈ সাধাৰণতে ক'লা পাৰিৰ বিহাখন পৰিধান কৰে। পাৰি নিদিয়াকৈ উকা বিহাও বোৱা হয়। উকা বিহাত সাধাৰণতে মুগা, গুণা বা আন বিবিধ ৰঙৰ সূতাৰে ফুল বহা হয় বা কেঁচো বহা দেখা যায়। তাঁতশালৰ পৰা শিপিনীয়ে বিহাখন বাটি উলিওৱাৰ পাছত দহি বাটে। দহি হৈছে — আঁচলৰ আগত থকা দীঘল সূতা। বৰ্তমান সময়ত বিহাত 'থুপি দহি' (এক প্ৰকাৰৰ চুটি দহি) বুটা দেখা যায় যদিও পূৰ্বতে এই থুপি দহিৰ বিহা ব্যৱহাৰ কৰা নাছিল।

বিহা বিভিন্ন ধৰণৰ সূতা যেনে — মুগা, পাট, এৰী আৰু কপাহী আটাইকেইবিধেৰে বোৱা হয়।

বিহাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰবোৰ যেনে — কেছ বহা বিহা, দহিবাটা, গাৰী দিয়া বিহা, গুণাকটা বিহা, আচল পাৰিয়ে গুণাকটা বিহা, আচুতীয়া বিহা ইত্যাদি।

এই বিহাখন অসমীয়া নাৰীৰ অন্যতম মাজিত বস্ত্ৰ। এই বস্ত্ৰবিধ বৈশিষ্ট্যসম্পন্ন, শালীন আৰু সন্মানীয়। ইয়াৰ আদৰ আৰু প্ৰচলন হৈছে সুদূৰ প্ৰসাৰী। অসমীয়া নাৰীয়ে এই বিহাখন পৰিধান কৰি জাতীয় ঐতিহ্য ৰক্ষা কৰাৰ লগতে অন্য ঠাইতো স্বকীয়তা প্ৰকাশ কৰিছে। যি অসমীয়া জাতি, কৃষ্টি, সংস্কৃতিক অধিক মহীয়ান কৰি তুলিছে। ☐

ড° লক্ষ্মী দেৱী
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ

অসমৰ কাঁহ শিল্পঃ পৰম্পৰা আৰু সংৰক্ষণ

পাতনি :

অসমত প্ৰচলিত লোক-শিল্পসমূহৰ ভিতৰত কাঁহ শিল্প অন্যতম। সংস্কৃত কাংস্য শব্দৰ পৰা কাঁহ শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে। কাঁহ এবিধ মিশ্ৰ ধাতু। বাং আৰু তামৰ সংমিশ্ৰণত কাঁহ ধাতুৰ সৃষ্টি হয়। অতীতত অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ সাপতগ্ৰাম, বিলাসীপাৰা, বহা, তিতাবৰ, সৰ্থেবাৰী আৰু বৰাক উপত্যকাৰ কাছাৰ জিলাৰ খবিলপাৰ, লক্ষীমপুৰ, মণিপুৰী গ্ৰামাঞ্চল আদি কাঁহ শিল্পৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰ আছিল।^১ সময়ৰ সোঁতত অসমত উল্লিখিত ঠাইসমূহত গঢ় লৈ উঠা কাঁহশিল্পৰ কেন্দ্ৰসমূহৰ লাহে লাহে পতন ঘটে আৰু কুৰি শতিকাৰ তৃতীয় দশকৰ পাছৰে পৰা কেৱল সৰ্থেবাৰীতহে এই শিল্প জীয়াই আছে।^২ অসমত প্ৰচলিত কাঁহশিল্পৰ বিষয়ে হিতেশ ডেকা, লীলা গগৈ আদি বিভিন্ন সাহিত্যিকৰ ৰচনাৰাজিৰ মাজত উল্লেখ পোৱা যায়। আমাৰ এই প্ৰবন্ধত অসমৰ জনজীৱনত কাঁহশিল্পৰ ভূমিকা, কাঁহৰশালৰ বৰ্ণনা, কাঁহৰসকলৰ সমস্যা, কাঁহশিল্পৰ সংৰক্ষণ আদি বিভিন্ন দিশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ লোৱা হৈছে। প্ৰবন্ধটো প্ৰস্তুত কৰোঁতে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ সহায় লোৱা হৈছে।

কাঁহৰ সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰা কাঁহৰশালৰ বৰ্ণনা :

কাঁহৰ সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰাৰ কাৰণে কাঁহৰসকলে এটা ঘৰ নিৰ্মাণ কৰি লয়। এই ঘৰটোক গঢ়শাল বুলি কোৱা হয়। গঢ়শালত কাঁহৰ পৰা বিভিন্ন সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰোঁতে পাঁচজন বা সাতজন কৰ্মীয়ে একেলগে শ্ৰমদান কৰে। শ্ৰমৰ অভিজ্ঞতা আৰু দক্ষতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তেওঁলোকৰ কৰ্মবিভাজন কৰাৰ লগতে নামকৰণো কৰা হয়। গঢ়শালত থকা সকলো কাঁহৰৰ ভিতৰত মুখ্য কাঁহৰজনক ওজা কাঁহৰ আখ্যা দিয়া হয়। ওজা কাঁহৰৰ পৰিচালনাতেই গঢ়শালৰ সকলোবোৰ কাম সম্পন্ন হয়। গঢ়শালৰ হিচাপৰ বেছি অংশ ওজা কাঁহৰজনে পায়। ওজা কাঁহৰজনক বিভিন্ন কামত সহায় কৰি দিবলৈ এজন কাঁহৰ থাকে। এই কাঁহৰজনক গুৰেইলা (গুৰিয়াল) বুলি কোৱা হয়। কাঁহৰ তৈয়াৰী সামগ্ৰীবোৰৰ ক'লা অৱস্থাৰ পৰা কাঁহটো খন্তাৰে কাটি কাঁহৰ সোণালী বৰণলৈ পৰিৱৰ্তন কৰা কাঁহৰসকলক কাইটনাৰ (কাটনিয়াৰ) বুলি কয়। কাঁহৰ সামগ্ৰীবোৰ প্ৰস্তুত কৰোঁতে যি জন কাঁহৰে মিহি কৰা কাম সম্পাদন কৰে, তেওঁক মাথনাৰ (মাঠনিয়াৰ) বুলি কোৱা হয়। গঢ়শালত শ্ৰমদান কৰা মাথনাৰ, কাইটনাৰ, গুৰেইলা আদি সকলো কাঁহৰকে ভাইগা কাঁহৰ বোলা হয়। অৰ্থাৎ ওজা কাঁহৰ আৰু ভাইগা কাঁহৰ দুই প্ৰকাৰৰ কাঁহৰ সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰা লোক গঢ়শালত পোৱা যায়। গঢ়শালৰ কাৰিকৰী, ব্যৱসায়িক আদি বিভিন্ন দিশৰ পৰিচালনাৰ দায়িত্ব ওজা কাঁহৰজনে বহন কৰে।

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কাঁহৰ সামগ্ৰী প্ৰস্তুত প্ৰণালী :

বাং আৰু তাম মিহলাই কাঁহৰ সৃষ্টি কৰা হয় যদিও এই প্ৰথা ব্যয়বহুল হোৱাৰ কাৰণে বৰ্তমান কঁহাৰসকলে ভঙা কাঁহৰ পৰাই কাঁহৰ বিভিন্ন সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰে। কঁহাৰসকলৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় ভঙা কাঁহ পাকিস্তান, আফগানিস্তান আদিৰ পৰা আমদানি কৰা হয়। ভঙা কাঁহবোৰ আমদানি কৰোঁতে যিকোনো পাত্ৰ যেনে —কাঁহী, বাটি আদিৰ আকৃতিত লৈ অহা হয়। এই ভঙা কাঁহবোৰ হাতুৰীৰে ভাঙি সৰু সৰু টুকুৰা কৰি লৈ মূহীত ভৰাই আফৰৰ জুইত গলিবলৈ দিয়া হয়। জুইত গলোৱা ভঙা কাঁহখিনি আকত ঢালি দি ঠাণ্ডা হ'বলৈ দিয়া হয়। ঠাণ্ডা হোৱাৰ পিচত এই কাঁহৰ আকৃতি টেকেলী পিঠাৰ দৰে হয়। এনে আকৃতিৰ কাঁহবোৰক আওটা কাঁহ বুলি কোৱা হয়। আওটা কাঁহবোৰ ৰোলিং মেচিনত চেপি ঘূৰণীয়া আকৃতিৰ কৰি লোৱা হয়। কাঁহৰ এই আকৃতিক কিছুমান কঁহাৰে চেপা কাঁহ বুলি কয়। ইয়াৰ পিছত চেপা কাঁহ হাতুৰীৰে পিটি পিটি যি ধৰণৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰিব বিচাৰে তাৰে ৰূপ দিয়া হয়।

৪.০০ কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰী :

কাঁহৰ পৰা দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ বিভিন্ন সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰে যদিও সকলোবোৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সকলোবোৰ কঁহাৰ সমানে দক্ষ নহয়। কাঁহৰ উৎপাদিত সামগ্ৰী অনুযায়ী কঁহাৰসকল বেলেগ বেলেগ। উদাহৰণ স্বৰূপে — কাঁহীৰ কঁহাৰসকলে কাঁহীহে তৈয়াৰ কৰে, বানবাটিৰ কঁহাৰসকলে কেৱল বানবাটিহে তৈয়াৰ কৰে আদি। কাঁহৰ পৰা তৈয়াৰ কৰা সামগ্ৰীসমূহ এনেধৰণৰ :-

কাঁহী :

কাঁহৰ পৰা তৈয়াৰ কৰা সামগ্ৰীসমূহৰ ভিতৰত কাঁহী অন্যতম। আহাৰ খাবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা কাঁহেৰে নিৰ্মিত থালেই হ'ল কাঁহী। কাঁহীৰ আকৃতি অনুযায়ী নামবোৰ বেলেগ বেলেগ। উদাহৰণস্বৰূপে : কৰ্দেসিৰীয়া কাঁহী, চাখা কাঁহী, ডফলা কাঁহী, জুলখণ্ডা কাঁহী, পাণধোৱা কাঁহী, বৰ কাঁহী, বান কাঁহী আদি।

বাটি :

কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা বিভিন্ন সামগ্ৰীৰ ভিতৰত এটি প্ৰধান পাত্ৰ হ'ল বাটি। বাটি সাধাৰণতে জলপান, আদি খাবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা গোলাকাৰ পাত্ৰ। বাটিবোৰৰ আকৃতি অনুযায়ী নাম বুজোৱা শব্দবোৰ ভিন্ন। উদাহৰণস্বৰূপে - খুবকণীয়া বাটি, গাৰোখোৰা বাটি, চূচ বাটি, চাখা বাটি, জেল বাটি, তেল বাটি, বৰ বাটি, বাহিৰকণীয়া বাটি, বেতকণীয়া বাটি, মাইহাং বাটি, বানবাটি, হাতীখুজীয়া বাটি আদি।

বটা :

কাঁহৰ পৰা উৎপাদিত সামগ্ৰীসমূহৰ ভিতৰত কাঁহৰ বটা

উল্লেখযোগ্য। বটা হ'ল শৰাইতকৈ চাপৰ এবিধ খুৰা লগোৱা পাত্ৰ। আকৃতি অনুযায়ী বটাৰ নামবোৰ এনেধৰণৰ —ওঁখলপীয়া বটা, কাণকটা বটা, কৰ্দেসিৰীয়া বটা, গোলপেহীয়া বটা, চন্দ্ৰপেহীয়া বটা, টুপুৰাপেহীয়া বটা, টেমা বটা, নাগফেটা বটা, প্লেট বটা আদি।

লোটা :

কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰীসমূহৰ ভিতৰত লোটা অন্যতম। এই পাত্ৰটোৰ আকৃতি কলহৰ দৰে হ'লেও ডিঙিটো দীঘল আৰু চিয়া। লোটা কলহতকৈ সৰু পানী লোৱা পাত্ৰ। আকৃতি অনুযায়ী লোটাৰো বিভিন্ন নাম পোৱা যায়। উদাহৰণস্বৰূপে —কৰ্দেসিৰীয়া লোটা, খাৰুকণীয়া লোটা, চেলে লোটা, জালপেহীয়া লোটা, ডগ্‌ডগী লোটা, তিতাবৰীয়া লোটা, ভাটেকণীয়া লোটা আদি।

বাদ্যযন্ত্ৰ :

কাঁহী, বাটি, বটা আদি তৈয়াৰ কৰাৰ দৰে কিছুমান বাদ্যযন্ত্ৰও কাঁহৰ পৰা তৈয়াৰ কৰা হয়। কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা বিভিন্ন বাদ্যযন্ত্ৰবোৰ এনেধৰণৰ — বৰ কাঁহ, সৰু কাঁহ, খুঁটি তাল, জুৰি তাল, পাতি তাল, বৰতাল, ভোৰতাল, ভুটীয়া তাল (চিঙেন, পচাং, ভেৰি) আদি।

অন্যান্য সামগ্ৰী :

উল্লেখ কৰা সামগ্ৰীসমূহ কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা উপৰিও আন কিছুমান সামগ্ৰীও তৈয়াৰ কৰা হয়। সামগ্ৰীবোৰ হ'ল — কৰচ, গিলাছ, ঘটা, চৰিয়া, চামুচ, শৰাই, খৰিকা চুঙা, চাকিৰ গছা, চূণ ৰখা টেমী, দাপনী, ফুলদানী, ভোগজৰা, সঁফুৰা, হোকা আদি।

৫.০০ অসমীয়া জনজীৱনত কাঁহ শিল্পৰ ভূমিকা :

কাঁহৰ পৰা তৈয়াৰ কৰা দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ সামগ্ৰীসমূহে অতীজৰে পৰা পৰম্পৰাগতভাৱে অসমীয়া সমাজত বিশেষ সমাদৰ লাভ কৰি আহিছে। অসমীয়া জনজীৱনত কাঁহৰ সামগ্ৰীসমূহৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি কাঁহ শিল্পৰ ভূমিকাক তিনিটা দিশৰ পৰা আলোচনা কৰিব পাৰি। সেয়া হ'ল —

অৰ্থনৈতিক ভূমিকা :

কঁহাৰসকলে কাঁহৰ পৰা বিভিন্ন সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰি সেইবোৰৰ বিক্ৰীৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ জীৱিকা অৰ্জন কৰাৰ লগতে পৰিয়ালৰ ভৰণ-পোষণৰ দায়িত্ব বহন কৰি আছে। বৰ্তমান সময়ত সৰ্থেবাৰী কাঁহশিল্পৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ হোৱা হেতুকে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইলৈ 'অসম সমবায় কঁহাৰ সংঘ'ৰ জৰিয়তে উৎপাদিত সামগ্ৰীসমূহ বিক্ৰীৰ কাৰণে লৈ যোৱা হয়। 'অসম সমবায় কঁহাৰ সংঘ'ৰ দোকানবোৰত নিয়োগ হৈ থকা কৰ্মীবোৰেও এই শিল্পৰ জৰিয়তে আৰ্থিক উপাৰ্জন কৰিছে।

ইয়াৰ উপৰি কিছুমান লোকে গাঁৱে-ভূঁৱে কাঁহৰ সামগ্ৰীসমূহ লৈ গৈ ঘৰে ঘৰে বিক্ৰী কৰিও অৰ্থ উপাৰ্জন কৰি আছে। কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা ভুটীয়া তালবোৰ ভুটান, চীন আদিলৈ ৰপ্তানি হোৱাত বৈদেশিক মুদ্ৰা অৰ্জনতো যথেষ্ট সহায়ক হৈছে।

সামাজিক ভূমিকা :

কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰীসমূহ অসমীয়া সমাজৰ বিভিন্ন দিশত ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। সন্মানীয় লোকক আদৰণি জনোৱা, বিভিন্ন পৰীক্ষাত ভাল ফলাফল কৰা লোকক পুৰস্কৃত কৰা বা সন্মান জনোৱা আদি কাৰ্যত কাঁহৰ শৰাই বিশেষভাৱে ব্যৱহৃত হয়। সমাজৰ আগত দায়-দোষ লাগিলে দায় ভাঙিবৰ বাবে কাঁহৰ বটা বা শৰাইত গোটা তামোল-পাণ থৈ আঁঠুকাঢ়ি জগৰীয়াই নিজৰ দোষ স্বীকাৰ কৰিলে ৰাইজে সন্মতি জনাই দোষৰ পৰা মুক্ত কৰি দিয়ে। বিয়া-বাৰু, সবাহ আদিলৈ নিমন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত, জ্যেষ্ঠজনক মান ধৰা আদি বিভিন্ন কাৰ্যত কাঁহৰ বটা, শৰাই আদিৰ ব্যৱহাৰ হয়। সন্মানীয় ব্যক্তি, আলহী-অতিথি আদিক ভাত খাবলৈ দিওঁতে কাঁহৰ কাঁহী-বাটিৰ ব্যৱহাৰেৰে প্ৰতিজন অসমীয়াই গৌৰৱবোধ কৰে। ইয়াৰ বাহিৰে নিত্য ব্যৱহাৰ্য সামগ্ৰী হিচাপে কাঁহৰ সামগ্ৰীৰ ব্যৱহাৰ উল্লেখযোগ্য। কাঁহত জিংক থকাৰ বাবে কাঁহৰ খালত আহাৰ খোৱাটো এক স্বাস্থ্যসন্মত বিষয়। মানুহৰ দেহৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় জিংক কাঁহৰ খালত ভাত খোৱাৰ ফলত খাদ্যৰ জৰিয়তে দেহৰ অংগলৈ প্ৰবাহিত হয়। কাঁহৰ ফুলদানি, শৰাই আদিৰ জৰিয়তে গৃহসজ্জা কৰা দেখা যায়। ঘৰলৈ আলহী-অতিথি আহিলে কাঁহৰ বটা, শৰাই আদিত তামোল-পাণ খাবলৈ উলিয়াই দিয়া হয়। আনহাতে কাঁহৰ পাত্ৰত নাৰিকলৰ পানী, আদা, মৌ দি ৰাখিলে সি মদলৈ ৰূপান্তৰিত হয়।

সাংস্কৃতিক ভূমিকা :

অসমৰ সাংস্কৃতিক জীৱনত কাঁহশিল্পৰ ব্যৱহাৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। বিয়াৰ সময়ত বিভিন্ন কাৰ্যত কাঁহৰ সামগ্ৰীসমূহ ব্যৱহাৰ হোৱা লক্ষ্য কৰা যায়। জোৰণৰ দিনা কইনাঘৰৰ পদূলিমুখত দৰাপক্ষ আৰু কইনা পক্ষৰ মাজত শৰাই সলোৱাটো এক নিয়ম। দৰা পক্ষক আদৰিবলৈ আহোঁতে কাঁহৰ বৰকাঁহীত চাকি ছলাই কইনা পক্ষই আদৰি নিব লাগে। বিয়াৰ দিনা পানী তুলিবলৈ যাওঁতে কাঁহৰ লোটা এটা আগকলহ কৰি দৰা-কইনাৰ মাকে লৈ যায়। বিয়াৰ দিনা পদূলিমুখৰ কলৰ গুৰিত এখন শৰাইত এথোক কেঁচা তামোল থৈ নিমন্ত্ৰিত অতিথিসকলক আদৰণি জনোৱা হয়। কইনা সম্প্ৰদানৰ সময়ত সম্প্ৰদানৰ বাচন-বৰ্তন হিচাপে কাঁহৰ কাঁহী-বাটি, ঘটী, চৰিয়া আদিৰ ব্যৱহাৰে অসমীয়া সমাজত কাঁহ শিল্পৰ ভূমিকাৰ কথা কৈ সূচায়। নামনি অসমত বিয়াৰ পিছদিনা কইনাজনীক পদূলিমুখত আদৰাৰ পিছত সম্প্ৰদানত দিয়া বাচন-বৰ্তনবোৰ এখন

কাপোৰত পাৰি দি ভৰিৰে গচকি যাবলৈ দিয়ে। ইয়াৰ অৰ্থ এয়ে যে কাঁহৰ সামগ্ৰী প্ৰতিপত্তি আৰু সন্ত্ৰমসূচক; সেইকাৰণেই ইয়াক স্পৰ্শ কৰাৰ ফলত ঘৰখনৰ প্ৰতিপত্তি বৃদ্ধি পোৱাৰ লগতে সম্পত্তিশালী হয়।^৩ বিয়াৰ দৰা-কইনাই হাতত দাপনীখন লৈ থকাটো নামনি অসমত এক নিয়ম।

কাঁহৰ সামগ্ৰীসমূহ ধৰ্মীয় দিশতো ব্যৱহাৰ হোৱা দেখা যায়। পূজা-পাৰ্বণ, মন্দিৰ, গোসাঁইঘৰ আদিত নৈবেদ্য কাঁহৰ বটা, শৰাই আদিত আগবঢ়োৱা হয়। কীৰ্তনঘৰ, নামঘৰ, সভা আদিত ডাঙৰ শৰাইত গোসাঁই গামোচা ৰাখি তাৰ ওপৰত ভাগৱত শাস্ত্ৰখন থোৱা হয়। মন্দিৰ, গোসাঁইঘৰ আদিত পূজাৰ সময়ত ঘটী, কাঁহ আদি বজাই পূজাৰীয়ে ঈশ্বৰক পূজা কৰাৰ লগতে গোসাঁই ধোওৱা, শালগ্ৰাম ধোওৱা আদি বিভিন্ন কাৰ্যত কাঁহৰ বাচন-বৰ্তন ব্যৱহাৰ কৰে।

কাঁহৰ সামগ্ৰীসমূহৰ লগত বিভিন্ন লোক-বিশ্বাস জড়িত হৈ আছে। ব'হাগ বিহুৰ দিনা গৃহস্থৰ ঘৰত হুঁচৰি গাবলৈ আহোঁতে তামোল-পাণ আৰু অৰিহণা দি শৰাইখন আগবঢ়াই আশীৰ্বাদ ল'লে পুণ্য হয় বুলি অসমীয়া সমাজে বিশ্বাস কৰে। কাঁহৰ বটা অতি আদৰৰ। বটা ভৰিত লগাব নাপায় বুলি অসমীয়া সমাজত এক লোক-বিশ্বাস আছে।

কাঁহ শিল্পৰ সমস্যা :

অতীতৰে পৰাই কাঁহশিল্প পৰম্পৰাগতভাৱে অসমীয়া জনসমাজত প্ৰচলিত হৈ আহিছে যদিও বিভিন্ন সময়ত ই সমস্যাৰ মুখামুখি হ'বলগীয়া হৈছে। ইংৰাজসকল অসমলৈ অহাৰ লগে লগে বাণিজ্যিক ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন মেচিনৰ সহায়ত কম খৰচতে সামগ্ৰীৰ উৎপাদন হ'বলৈ ধৰিলে। ফলত বজাৰত কাঁহৰ সামগ্ৰীৰ দাম বেছি হোৱাত গ্ৰাহকসকলে ক্ৰয় নকৰা অৱস্থা এটা আহি পৰিল। আনহাতে কুৰি শতিকাৰ প্ৰায় দ্বিতীয় দশকলৈ এই শিল্পটো মহাজনসকলৰ তত্ত্বাৱধানত চলিছিল। তাৰ ফলস্বৰূপে কাঁহৰসকল মহাজনৰ শোষণৰ বলি হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল — 'বাণ্টিকাঁহ' আৰু 'মূলমৰা কাঁহ'ৰ দাম কাঁহৰসকলৰ পৰা মহাজনসকলে কাটি ৰাখিছিল। বাণ্টিকাঁহ হ'ল কাঁহৰ সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰোঁতে যিটো পৰিমাণৰ কাঁহৰ প্ৰয়োজন হয়, কেতিয়াবা প্ৰয়োজনীয় কাঁহতকৈ বেছি সোমাই যোৱা কাঁহ। এই বেছিকৈ সোমাই যোৱা কাঁহৰ মূল্য কাঁহৰসকলে হাতৰ পৰা দিব লাগিছিল। আনহাতে কাঁহৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰোঁতে কাঁহৰ কিছু অংশ জুইত পুৰি যায় নাইবা পৰিষ্কাৰ কৰোঁতে নষ্ট হৈ যায়। এই কাঁহখিনিয়ে হ'ল মূলমৰা কাঁহ। কাঁহৰসকলে কাঁহৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰি মহাজনক দিবলৈ যাওঁতে মহাজনসকলে এই মূল কাঁহৰ দামটো কাঁহৰসকলৰ মজুৰিৰ পৰা কাটি ৰাখিছিল। ১৯৩৩ চনত কাঁহৰসকলক মহাজনসকলৰ শোষণৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ 'অসম সমবায় কাঁহৰ সংঘ' স্থাপন কৰা হয়। এই

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

সমবায়খন স্থাপন হোৱাৰ ফলত ব্যক্তিগত মহাজনৰ সলনি সমবায়খন কাঁহৰ ব্যৱসায়িক দিশটোৰ লগত জড়িত হৈ পৰে আৰু প্ৰতি কিলোগ্ৰামত অতিৰিক্ত ত্ৰিশ গ্ৰামকৈ কাঁহ মূলমৰা কাঁহৰ পৰিৱৰ্তে কাঁহৰসকলক দিয়ে। 'অসম সমবায় কাঁহৰ সংঘ' ই কাঁহৰ সামগ্ৰীসমূহ উৎপাদনৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় ভঙা কাঁহ, এঙাৰ আদি যোগান ধৰাৰ লগতে সামগ্ৰীসমূহ বিক্ৰীৰো ব্যৱস্থা কৰে।

বৰ্তমান সময়ত কাঁহৰসকলৰ প্ৰধান সমস্যা হৈছে ভঙা কাঁহৰ যোগান। প্ৰচুৰ পৰিমাণৰ ভঙা কাঁহ কাঁহৰসকলক যোগান ধৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে বহুতো কাঁহৰশাল বন্ধ হ'ব লগা হৈছে। কাঁহৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰীসমূহ ভূটান, নেপাল আদি দেশলৈ যোৱাৰ ফলত ভঙা কাঁহৰ নাটনিয়ে দেখা দিছে। আনহাতে ভঙা কাঁহ বিদেশৰ পৰা আমদানি কৰিব লগা হোৱাতো এচাম মধ্যভোগী দুষ্ট ব্যৱসায়িক চক্ৰই গা কৰি উঠিছে। চৰকাৰে কাঁহৰ উৎপাদিত সামগ্ৰীসমূহ বিক্ৰীৰ-কাৰণে এখন উপযুক্ত বজাৰ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰাৰ ফলতো শিল্পটোলৈ সমস্যা আনিছে। পৰম্পৰাগত পদ্ধতিৰে কাঁহৰ সামগ্ৰীসমূহ উৎপাদন কৰি থকা বাবে কাঁহৰসকল অতি কম বয়সতে শাৰীৰিকভাৱে অসুস্থ হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। ফলত এই শিল্পটোৰ প্ৰতি যুৱচামৰ এক অনীহাৰ সৃষ্টি হৈছে।

কাঁহ শিল্পৰ সংৰক্ষণৰ উপায় :

অসমত প্ৰচলিত কাঁহশিল্পই কিছু পৰিমাণে হ'লেও অসমৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত সহায়ক হৈ আছে। সেয়েহে এই শিল্পটো আজিৰ দিনত সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিছে। কাঁহ শিল্পৰ প্ৰধান সমস্যা হৈছে কেঁচা সামগ্ৰী অৰ্থাৎ কাঁহৰ সমস্যা। এই সমস্যা আঁতৰোৱাৰ ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰ আৰু ভাৰত চৰকাৰে এক সংঘবদ্ধভাৱে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াব লাগিব। কাঁহৰ উৎপাদিত সামগ্ৰীসমূহ ভূটান, নেপাল আদিলৈ বপ্তানি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰাৰ লগতে আন দেশবোৰৰ লগতো যাতে এক বাণিজ্যিক সন্ধন গঢ়ি উঠে তাৰ ফলস্বৰূপে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপটত এখন বজাৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু ৰাজ্য

চৰকাৰৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। কাঁহশিল্পৰ কাৰিকৰী দিশৰো কিছু উন্নতি ঘটাব লাগিব। বৰ্তমান সময়ত ৰোলিং মেচিন আৰু হাৰা মেচিনহে কেৱল ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। উন্নতমানৰ আধুনিক যন্ত্ৰ-পাতিৰ প্ৰয়োগ কৰি শিল্পটোৰ প্ৰতি নতুন যুৱচামৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব লাগিব। জনসাধাৰণেও বজাৰত কিনিবলৈ পোৱা প্লাষ্টিক আদিৰ সামগ্ৰীসমূহ ক্ৰয় নকৰি কাঁহৰ সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰাৰ মানসিকতা গঢ়ি তুলিব লাগে। বৰ্তমান সময়ত দেখা দিয়া মানৱ দেহৰ বিভিন্ন বেমাৰৰ কাৰণ হৈছে প্লাষ্টিক আদিৰে তৈয়াৰী সস্তীয়া সামগ্ৰীসমূহৰ ব্যৱহাৰ। তাৰ পৰিৱৰ্তে কাঁহৰ সামগ্ৰী ব্যৱহাৰ কৰি নিজৰ দেহ নিৰোগী কৰি ৰখাৰ কথা চিন্তা কৰাৰ সময় সমাগত। ইয়াৰ উপৰি কাঁহৰ সকলোবোৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সকলো কাঁহৰ সমানে দক্ষ নহয় কাৰণে আজিৰ কাঁহৰে সাজি উলিওৱা সামগ্ৰী ভৱিষ্যতৰ কাঁহৰ এজনে তৈয়াৰ কৰিব নোৱাৰিবও পাৰে। আনহাতে ভৱিষ্যত কাঁহৰসকলে নতুন চিন্তাধাৰাৰে আধুনিক সামগ্ৰীও তৈয়াৰ কৰিব পাৰে। ফলস্বৰূপে কাঁহৰে নিৰ্মিত কিছুমান সামগ্ৰী হেৰাই যোৱাৰো উপক্ৰম হৈছে। গতিকে কাঁহৰ উৎপাদিত প্ৰত্যেকটো সামগ্ৰীয়ে সংগ্ৰহালয়ত সংৰক্ষণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰাটো উচিত বুলি বিবেচিত হয়।

সামৰণি :

অসমত প্ৰচলিত কাঁহশিল্পই অসমীয়া সংস্কৃতিৰ ঐতিহ্য বহন কৰাৰ লগতে কাঁহৰসকলৰ জীৱিকা নিৰ্বাহৰ সন্ধান দি আছে। কাঁহশিল্পৰ ব্যৱহাৰিক প্ৰয়োগ অসমীয়া জনসমাজত ইমানেই বেছি যে শিল্পটোৰ লগত জড়িত বিভিন্ন জতুৱা ঠাচ, প্ৰবাদ-প্ৰবচন, ফকৰা-যোজনা আদিৰ প্ৰচলনো অসমীয়া ভাষাত দেখিবলৈ পোৱা যায়। উদাহৰণস্বৰূপে — 'কাঁহ পৰি জিন যোৱা', 'খুঁটি তাল বোৱা', 'তাল জুৰীয়া', 'এখন তাল অকলে নাবাজে' আদি। অসমৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক, অৰ্থনৈতিক আদি বিভিন্ন দিশত পৰম্পৰাগতভাৱে অনবদ্য ভূমিকা আগবঢ়োৱা এই কাঁহ শিল্পৰ সংৰক্ষণৰ জৰিয়তে অসমীয়া লোকশিল্পক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপটত উপস্থাপন কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে। ☐

পাদটীকা :

- ১) শবৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী : 'কাঁহ শিল্প : এটি চমু আলোকপাত', কলাদৰ্পণ, সম্পাঃ খগেন্দ্ৰনাথ তালুকদাৰ পৃঃ ২০৭
- ২) প্ৰাগুপ্ত গ্ৰন্থ, পৃ. ২০৭
- ৩) গীতা ডেকা : সৰ্থেবাৰী অঞ্চলৰ লোক-সংস্কৃতিক অধ্যয়ন (কাঁহ শিল্পৰ বিশেষ উল্লেখনসহ), পৃ-১৩৭

সহায়ক গ্ৰন্থ :

- তালুকদাৰ, খগেন্দ্ৰ নাথ (সম্পা) : কলা-দৰ্পণ, আৰ্ট এণ্ড চাইন, জালুকবাৰী, গুৱাহাটী, ২০১৫
 শইকীয়া, নগেন : অসমীয়া মানুহৰ ইতিহাস, কথা প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, ২০১৩
 সেনাপতি, জয়া (সম্পা) : অসমীয়া লোক-সাহিত্য আৰু লোককলা (বৰ্ণাঢ়া জনগোষ্ঠীয় সম্বলিত), পাঞ্চজনা, গুৱাহাটী, ২০১৪)

অসমীয়া সংগীত-জগতলৈ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ অৱদান সম্পৰ্কে এটি আলোচনা

✍️ প্ৰজ্ঞান জ্যোতি শাণ্ডিলা
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই অসমীয়া সাহিত্য-জগতকে যে অকল চহকী কৰিছিল তেনে নহয়, তেখেতে অসমীয়া সংগীত-জগতকো এক নৱতম ৰূপ দিছিল। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত গীতসমূহৰ কিছুমান স্বকীয় গুণ বা বৈশিষ্ট্য আছিল। এই স্বকীয়তাৰ কাৰণেই গুণমুখ্ৰ সংগীতপ্ৰেমীসকলে তেখেতৰ গীতক 'জ্যোতি সংগীত' নামেৰে নামকৰণ কৰি বিশেষ মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিছিল। তেখেতৰ গীতসমূহত যে কেৱল অসমীয়া লোকসংগীতৰে সুৰ আছিল তেনে নহয়। তেখেতৰ গীতত ইংৰাজী আৰু হিন্দুস্তানী সংগীতৰ সুৰ-লয়, তাল-মানেও ঠাই পাইছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে সাধাৰণতে দুটা উদ্দেশ্য আগত ৰাখি নাটকসমূহত গীত সংযোজন কৰিছিল। প্ৰথমটো হ'ল চৰিত্ৰৰ মানসিক অৱস্থাৰ চিত্ৰণ আৰু দ্বিতীয়টো হ'ল পৰিৱেশ-পৰিস্থিতিৰ উজ্জ্বলতা, গান্ধীৰ্য বঢ়াবৰ বাবে অথবা পৰিৱেশ আনন্দমুখৰ নাইবা বিষাদময় কৰিবৰ বাবে।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ দ্বাৰা ৰচিত নাটকৰ প্ৰায়বোৰ গীতত ৰোমাণ্টিকতা দেখিবলৈ পোৱা যায়। এয়া তেখেতৰ নাটকৰ গীতৰ এটি বিশেষত্ব। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ 'শোণিত কুঁৱৰী', 'কাৰেঙৰ লিগিৰী' আৰু 'ৰূপালীম' নাটক বাহিৰে আনকেইখন নাটকৰ গীতত ৰোমাণ্টিকতা মুঠেই নাই। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ 'শোণিত কুঁৱৰী' নাটকত তেৰটা গীত সন্নিৱিষ্ট হৈছে। কিন্তু

তাৰে দুটা গীতৰ বাদে বাকীবোৰ গীত ৰোমাণ্টিক।
উদাহৰণস্বৰূপে —

গছে গছে পাতি দিলে ফুলৰে শৰাই (ৰাম ৰাম)
কলিয়া ভোমোৰা গুঞ্জৰি আহে গোন্ধকে ধিয়াই
(ৰাম ৰাম)

কোনে গোলাপী সখীক এনে হাঁহি দিলে
ৰূপতে ৰঙে চৰাই
ওৰণি তলতে পৰিমল ৰেণু
উৰুৱাই পৰনে দিলে বিলাই।

এই গীতটি 'শোণিত কুঁৱৰী' নাটকৰ আৰম্ভণি গীত আৰু
এই গীতটিয়ে উষা-অনিৰুদ্ধৰ প্ৰণয়ৰ আগজাননী দিছে।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ দ্বিতীয়খন নাটক 'কাৰেঙৰ লিগিৰী'ত
ৰোমাণ্টিক গীতৰ সংখ্যা কম। ৰোমাণ্টিকতা স্পষ্ট ৰূপত ফুটি
উঠা গীত এটিৰ পংক্তি তুলি ধৰা হ'ল —

যাউতিযুগীয়া ধনে মোৰ অ'
প্ৰাণতে দিলা মোক মৰম কুমলীয়া
মনত সোঁৱৰণি সুৱদীয়া
বুকুত ভালপোৱা অ' প্ৰাণৰে ধনে
যাউতিযুগীয়া ধনে মোৰ অ'।

এই গীতটিত শেৱালিয়ে নগাপাহাৰত থাকোঁতে সুন্দৰ

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কোঁৱৰৰ স্মৃতি সুঁৱৰি গাইছিল। এই গীতটিৰ জৰিয়তে শেৰালিৰ সুন্দৰ কোঁৱৰৰ প্ৰতি থকা মৰম আৰু ভালপোৱা স্পষ্ট ৰূপত ফুটি উঠিছে।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ তৃতীয়খন নাটক হ'ল 'ৰূপালীম'। এই নাটকখনত অৱশ্যে ৰোমাণ্টিক গীতৰ সংখ্যা কম।

জিলিকা পাখিৰে

অ' সোণ ম'ৰা চৰাই

ৰঙা সেউজীয়া তৰা ফুটুকীয়া

তোৰে গাত সৰাতে

অ' সোণ ম'ৰা চৰাই।

জুৰিটিৰ পাৰতে নাচে ঠেও ধৰি

তোৰ মৰমতে মৰোঁ

অ' সোণ ম'ৰা চৰাই।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ নাটকত সন্নিৱিষ্ট গীতৰ আন এটি বৈশিষ্ট্য হ'ল বিপ্লৱী মনোভাৱ। তেখেতে অসমীয়া সংগীতত প্ৰথম বিপ্লৱৰ সূচনা কৰে 'শোণিত কুঁৱৰী' নাটকৰ মাজেদি। তেওঁৰ এই নাটকখনত বিপ্লৱী চেতনাৰ প্ৰথম পদক্ষেপ দেখা যায় যদিও প্ৰবল ৰূপত প্ৰকাশ লাভ কৰিছে 'লভিতা' আৰু 'কনকলতা' নাটকৰ গীততহে। এই দুয়োখন নাটকতে বিপ্লৱী মনোভাৱ বা স্বদেশানুৰাগী গীতৰ সংখ্যা অধিক।

সাজু হ, সাজু হ, নৱ জোৱান!

সাজু হ, সাজু হ, নৱ জোৱান!

তই কৰিব লাগিব অগ্নিমান

জীৱন যৌৱন

কৰি প্ৰাণপণ

ৰাঙলী কৰি দে ৰণাংগন

জয় শঙ্খ বজা

পৃথিৱী কঁপাই

অত্যাচাৰকে কৰি বৰণ

স্বাধীনতা ধন

নতু মৰণ

লোহাৰে শিলেৰে

বান্ধি ল মন। (লভিতা)

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰোৱা 'কনকলতা' নাটকতো বিপ্লৱী গীত সন্নিৱিষ্ট হৈছে —

কোন ক'ত আছ

আহ অ' ডেকা ল'ৰা

তই সন্মুখত হ থিয়

মাতৃ পূজাৰ ভাগ ল'বলৈ দেৰি কৰ কিয়?

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ নাটকত সন্নিৱিষ্ট গীতৰ আন এটি বিশেষত্ব হৈছে শিল্প চেতনা। তেখেতৰ 'নিমাতী কইনা' নাটকৰ গীততহে শিল্প চেতনা উজ্জ্বল ৰূপত ফুটি উঠিছে —

'আজি পুৱতি

কিহৰে আৰতি

কি নৱীন বীণা বাজে

পোহৰৰ বাটে বাটে

হে মৌ অতিথি!

আহিলা কি অভিনৱ সাজে?

জ্যোতিপ্ৰসাদে নাটকৰ উপৰিও গল্প, উপন্যাস, বোলছবিৰ চিত্ৰনাট্য, বিবিধ ভাষণত গীতৰ প্ৰয়োগ কৰিছে।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গল্প আৰু উপন্যাসত সন্নিৱিষ্ট গীত : জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ প্ৰথম গল্পটি হ'ল 'ৰূপহী'। এই গল্পটোত সন্নিৱিষ্ট গীতত ৰোমাণ্টিকতা দেখা যায়। উদাহৰণস্বৰূপে :

বননিৰ চৰাই তই

কিনো গীত গাৱ ঐ

মন মোৰ বলিয়া কৰ,

কিনো ৰং চাৱ তই

কিনো গীত গাৱ ঐ

উৰি গছৰ ডালে ডালে পৰ।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ আন এটি গল্প হ'ল 'বগীতৰা'। এই গল্পটিতো ৰোমাণ্টিক গীতৰ লক্ষ্য কৰা যায় —

লুইতৰ বালি

বগী ধকেধকী

জোনাকত জিলমিল কৰে।

চকুৰ আগতে

তোমাৰ মুখনিয়ে

হাঁহি প্ৰাণে-মনে হৰে।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ একমাত্ৰ অসম্পূৰ্ণ উপন্যাসখন হ'ল 'আমাৰ গাঁও'। এই উপন্যাসখনত মাথোঁ এটি গীতহে পোৱা যায়। গীতটি হ'ল এনে ধৰণৰ —

মোৰ সোণৰ গাঁও

মোৰ সোণৰ গাঁও

বৰ ভাল পাওঁ!

আকাশ জুৰি সোণৰ তৰা।

মাটিও সোণতাকে চৰা

বুকু মৰমেৰে ভৰা
তোৰ সোণ হালধীয়া
ফুলা সৰিয়হডৰা
বৰ ভাল পাওঁ।

এই গীতটিত স্বদেশৰ মাটিৰ প্ৰতি যি মোহ তাক লক্ষ্য
কৰিব পাৰি।

কথাছবি আৰু বেকৰ্ভিঙত সন্নিৱিষ্ট গীত : জ্যোতিপ্ৰসাদৰ
'জয়মতী' বোলছবিখনত ৰোমাণ্টিক গীত প্ৰয়োগ হৈছে।
উদাহৰণস্বৰূপে এই বোলছবিখনৰ এটি গীতৰ কিছু অংশ তুলি
ধৰা হ'ল —

লুইতৰে পানী যাবি অ' বৈ
সন্ধিয়া লুইতৰ পানী সোণোৱালী
চহৰে নগৰে যাবি অ' বৈ
জয়াৰে কিৰীতি দেশে বিদেশে
সাগৰে নগৰে ফুৰিবি কৈ।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ আন এখন বোলছবি হ'ল 'ইন্দ্ৰমালতী'।
এই বোলছবিখনতো ৰোমাণ্টিক গীত সন্নিৱিষ্ট হৈছে।
উদাহৰণস্বৰূপে —

মোৰ মন বনতে তই কি বাঁহী বজালি
অ' সুন্দৰ —
সুন্দৰ সখা মোৰ চিৰ সুন্দৰ।
নিশা চন্দ্ৰাৱলী
তাতে তাৰে দীপিকাৱলী পাতি দিলি
নিশাৰ এন্ধাৰ তই হাঁহিত উজলালি
আনি দিলি পুৰতিৰ অনুপাৱলী...।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ 'মানব দিনৰ অগ্নিসুৰ' নামৰ এখন
অসম্পূৰ্ণ চিত্ৰনাট্য পোৱা যায়। এই চিত্ৰনাট্যখনত থকা
গীতসমূহত বিপ্লৱী চেতনা আৰু স্বদেশপ্ৰেম অতি সুন্দৰ ৰূপত
পৰিস্ফুট হৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে —

অগ্নিৰে মই খেলা খেলিছোঁ
মোৰ অগ্নিৰে ধেমালি
কোনো যদি নাহে
নালাগে আহিব
মোৰ অকলশৰীয়া
জীৱন উঠিব
দীপালী হৈ জ্বলি...।

'মানব দিনৰ অগ্নিসুৰ'ৰ বাদে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ বোলছবি
'জয়মতী' আৰু 'ইন্দ্ৰমালতী'ৰ লগতে 'শোণিত কুঁৱৰী' নাট্য-
নাটিকাত সন্নিৱিষ্ট গীতবোৰ ৰোমাণ্টিক।

জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ দ্বাৰা ৰচিত অন্যান্য গীত :
জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ নাটক, কথাছবি, গল্প উপন্যাসত
সন্নিৱিষ্ট গীতসমূহৰ উপৰিও আৰু বহুতো গীত পোৱা যায়।
জ্যোতিপ্ৰসাদে শোষক শ্ৰেণীয়ে সাধাৰণতে সহজ-সৰল মানুহক
কৰা অনায়াস-অত্যাচাৰৰ বিৰুদ্ধে বিৰুদ্ধাচৰণ কৰিছিল। তেখেতৰ
এই বিদ্ৰোহী ভাৱসমূহ এই গীতবোৰৰ জৰিয়তে প্ৰকাশ পাইছিল—

মোৰ কবিতাৰ
ছন্দত নাবাজে
মূঢ় ধনীৰ
ধনী ঝনৎকাৰ
অন্ধ অহংকাৰ
মোৰ কবিতাত
জাগে হাহাকাৰ
অপ্ৰকাশ মহাবেদনাৰ...

জ্যোতিপ্ৰসাদে জনসমাজক সকলো ধ্বংসকাৰী বা অশুভ
শক্তি নাশ কৰি সুখৰ এক পথ দেখুৱাবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। এই
প্ৰচেষ্টা বা চিন্তাধাৰা তেখেতৰ গীতৰ মাজতো পৰিস্ফুট হোৱা
দেখিবলৈ পোৱা যায়। যেনে —

সুন্দৰ তোক পূজা কৰা নাই
অকলৈয়ে তোক চাবলৈ
সুন্দৰ তোক পূজা কৰা নাই
অকলৈয়ে মই পাবলৈ।

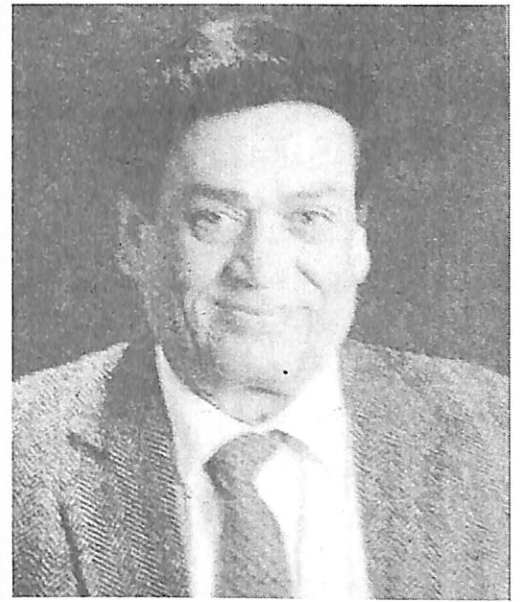
মোৰ যদি শত লিখা-নিলিখা গানে
ল'ব পাৰে তোৰ বৰ
তাৰে পোহৰাম মহাজনৰ মোৰ
হে চিৰসুন্দৰ!

অৱশেষত ইয়াকে ক'ব পাৰি যে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ
গীতসমূহত ভাৱ, ভাষা, সুৰ-লয়-তালৰ এক অপূৰ্ব সমাৱেশ
ঘটিছে। তেখেতৰ গীতত বিচাৰি পোৱা যায় অসমৰ
জনসাধাৰণক, তেখেতৰ গীতৰ মাজেদি সমাজৰ ক্ষমতালোভী
আৰু অত্যাচাৰী মানুহৰ পৰিচয় ফুটি উঠিছে। শেষত
জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই যে আধুনিক অসমীয়া সংগীত জগতৰ
পথ প্ৰদৰ্শক, সেয়া নিশ্চিতভাৱে ক'ব পাৰি। ☐

এক ব্যতিক্রমী প্রতিভা —হিমেন্দ্ৰ কুমাৰ বৰঠাকুৰ

✍ মঃ চেহিদুল হাচান বৰা
প্রাক্তন ছাত্ৰ

দুহেজাৰ বিশ (২০২০) চনৰ বছৰৰ শেষৰটো দিন একত্ৰিশ ডিচেম্বৰৰ দিনাই দুখজনক খবৰটো পালো। পুৱা “দৈনিক অসম” বাতৰি কাকতৰ প্ৰথম আৰু ষষ্ঠ পৃষ্ঠাত অসমৰ এগৰাকী অতি প্ৰতিভাৱান নাট্যকাৰ হিমেন্দ্ৰ কুমাৰ বৰঠাকুৰ দেৱৰ ৮৭ বছৰ বয়সত ২৯ ডিচেম্বৰ ২০২০ চনত কৰনাত মৃত্যুৰ খবৰটো পাই মৰ্মাহত হ’লো। ২৬ ডিচেম্বৰৰ নিশা ডিগবৈৰ ইটাভাটাৰ বিশিষ্ট শিক্ষক, অভিনেতা, নাট পৰিচালক বিচিত্ৰ দাস ছাৰৰ পৰা বৰঠাকুৰ দেৱৰ বিষয়ে কিছু তথ্য সংগ্ৰহ কৰিছিলোহে মাথোন আৰু ইমান সোনকালেই যে তেওঁ আমাক এৰি থৈ যাব সেই কথা সপোনতো ভবা নাছিলো। ১৯৩৩ চনত ডিব্ৰুগড় চহৰত জন্মগ্ৰহণ কৰা বৰঠাকুৰদেৱৰ পিতৃ আছিল শিৱসাগৰৰ বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ তথা বিখ্যাত “গোলাই চিৰিজ” নামৰ বহস্য কাহিনীৰ চিৰিজৰ স্ৰষ্টা কুমুদেশ্বৰ বৰঠাকুৰ। হিমেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱে কটন কলেজবাসী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়, আই আই টি খড়াপুৰ আৰু হাৰ্ভাৰ্ড বিশ্ববিদ্যালয় আদি শিক্ষানুষ্ঠানত অধ্যয়ন কৰিছিল। ১৯৭৩ চনত তেওঁ চাকৰিৰ বাবে আমেৰিকালৈ গৈ বষ্টন চহৰৰ স্থায়ী বাসিন্দা হয়। তাৰো আগতে তেওঁ

এগৰাকী অভিযন্তা ৰূপে নাগালেণ্ড আৰু ডিগবৈৰ “অসম আইল কোম্পানী”ত চাকৰি কৰিছিল। ১৯৭১ চনৰ ৯/১০ এপ্ৰিলত ডিগবৈৰ ইণ্ডিয়া ক্লাবৰ সৌজন্যত প্ৰথমবাৰৰ বাবে তেওঁৰ পূৰ্ণাংগ নাটক “বাঘ”খন মঞ্চস্থ কৰা হয় আৰু প্ৰথম নাটকখনেৰেই খলকনি তুলিবলৈ সক্ষম হোৱা তেওঁৰ আন আন একাঙ্কিকা নাটসমূহ হ’ল ‘দ্বীপ’ আৰু ‘সৰ্পিল’।

সেইদৰে পূৰ্ণাঙ্গ নাটসমূহ হ’ল ‘বাঘ’ আৰু ‘মমৰ ঘৰ’। ১৯৭১ চনত ‘দ্বীপ’ নাটখনে অসম নাট্য সন্মিলনৰ প্ৰথম পুৰস্কাৰ লাভ কৰে আৰু ১৯৭৪ চনত ভাৰত চৰকাৰৰ “আদান-প্ৰদান” আঁচনিৰ উদ্যোগত এই নাটখন পোন্ধৰটা ভাৰতৰ বিভিন্ন ভাষালৈ অনুবাদ কৰা হয়। সেইদৰে ‘সৰ্পিল’ নাটখনেও বিভিন্ন পুৰস্কাৰ আজুৰি আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল। আকাশবাণী ডিব্ৰুগড় আৰু গুৱাহাটী কেন্দ্ৰৰ যোগেদি ‘সৰ্পিল’ নাটখনি প্ৰচাৰিত হৈছিল আৰু বাংলা ভাষাতো এই নাটখন অনুদিত হৈছিল। “বিন্দু” (একাঙ্কিকা), Dena Paona, The Journey of Dinakar Mehta, The Portrait of Mahatma Gandhi, হিমেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱে আমেৰিকালৈ যোৱাৰ পাছত ৰচনা কৰা

নাটক। “দেনা পাওনা” নাটখন কবিগুৰু ববীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰৰ একে নামৰ গল্পৰ নাট্য ৰূপ। তেওঁ কৈছিল “নাট্যকাৰ হ’বলৈ নহয়, সমাজৰ আউল লগা সমস্যাবোৰ উপস্থাপন কৰিবলৈ মই নাটকক আহিলা হিচাপে লৈছিলো।” তেখেতৰ “বাঘ” নাটকখনে ১৯৭২ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ পূৰ্ণাংগ নাটৰ পাণ্ডুলিপি প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছিল।

বৰঠাকুৰদেৱে “Don’t burn my mother” ৰ উপৰিও কেবাখনো উপন্যাস ইংৰাজী ভাষাত লিখিছিল। মৃত্যুৰ সময়ত তেওঁ পত্নী আৰু এগৰাকী দুহিতাক ইহ সংসাৰত এৰি থৈ গৈছে। এটা কথা ভাবি বেয়া লাগে মৃত্যুৰ আগতে তেওঁৰ অসমলৈ অহাৰ ইচ্ছা পূৰণ নহ’ল। যি সময়ত অসমৰ নাট্য সাহিত্যত ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া, প্ৰফুল্ল বৰা, মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ, অৰুণ শৰ্মা আদি স্বনামধন্য নাট্যকাৰৰ নাটকে আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিছিল, সেই সময়তে এনে অনুপম নাটসমূহ কিদৰে ৰচনা কৰিছিল ভাবি অবাক লাগে। ইয়াত বোধকৰো তেখেতৰ দেউতাকৰ আশীৰ্বাদ আৰু এক আত্মিক সম্পৰ্ক জড়িত হৈ আছিল। তেখেতৰ নাটসমূহে দৰ্শকক মন্ত্ৰমুগ্ধ কৰাৰ লগতে অলেখ সমাদৰ, স্বীকৃতি

আৰু পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছিল। আশীৰ দশকৰ আৰম্ভণিৰ কেইটামান বছৰহে ডিগবৈত কটাই তেওঁ ডিগবৈবাসী সংস্কৃতিবান ৰাইজক ধন্য কৰি থৈ গৈছে। বিশেষকৈ আজিৰ নৱ প্ৰজন্মৰ বাবে এই লিখনটো সাজু কৰি উলিয়াইছো। তেওঁ 'বিন্দু' নামৰ অসমীয়া একাঙ্কিকা নাটখন আমেৰিকাত ৰচনা কৰিছিল। বিচিত্ৰ দাস ছাৰে কোৱামতে এই নাটখন অতি জটিল নাটক। এই নাটখন মঞ্চস্থ কৰিবলৈ যথেষ্ট চিন্তা-চৰ্চা আৰু অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন। আশা কৰোঁ ডিগবৈৰ নাট্যপ্ৰেমী সকলে এই নাটখন মঞ্চস্থ কৰি বৰঠাকুৰ দেৱলৈ মৰনোত্তৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাচিব আৰু আমাকো আমন্ত্ৰণ কৰিলে যথাসাধ্য উপস্থিত থাকিবলৈ যত্ন কৰিম। গুৱাহাটীৰ প্ৰবীণ নাট্য-গুৰু দুলাল ৰয় দেৱে 'বিন্দু' নাটকখন গুৱাহাটীত মঞ্চস্থ কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰি বিচিত্ৰ দাস ছাৰক লগ কৰি কপি এটা বিচৰাত কপিটো তেখেতৰ হাতত নাই, বেলেগৰ হাতত আছে বুলি জনালে। যদিও কাৰিকৰভাৱে নাট্যকাৰ হিমেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ দেৱৰ সৈতে আমাৰ এই জীৱনত সাক্ষাৎ নহ'ল তথাপিও তেখেতৰ নাটকৰ চৰিত্ৰ আৰু কাহিনীৰ সাৰ্বজনীনতাৰ বাবে তেখেতক আমাৰ নিচেই কাষৰ এজন সুভাৰাংক্ষী অভিভাৱক যেন লাগে। তেখেত আৰু তেখেতৰ নাটসমূহ ডিগবৈৰ গৌৰৱ আৰু স্বাভিমানৰ প্ৰতীক স্বৰূপ।

এইখিনিতে এটা কথা মনত পৰিছে। আজিৰ পৰা আঠাইশ নে ত্ৰিশ বছৰমানৰ আগতে বৰঠাকুৰদেৱৰ একমাত্ৰ জীয়াৰী ডিগবৈলৈ আহোতে বিচিত্ৰ দাস ছাৰক লগ কৰি হিমেন্দ্ৰ

বৰঠাকুৰদেৱৰ নাটসমূহত অভিনয় কৰা সমূহ অভিনেতা আৰু অভিনেত্ৰীক ইণ্ডিয়া ক্লাবত উপস্থিত হ'বলৈ কে এখন গ্ৰুপ ফটো তুলিছিল, যিখন ফটো বৰঠাকুৰদেৱে চাব বিচাৰিছিল। আন এটা মজাৰ কথা হ'ল বৰঠাকুৰদেৱে নাটকৰ অভিনেত্ৰী সকলক নিজৰ গাড়ীৰে ঘৰৰ পৰা উঠাই আকৌ নাটকৰ আখৰা সমাপ্ত হ'লেহে ঘৰত থৈ আহিছিল। বিভিন্ন নাট প্ৰতিযোগিতা সমূহত অসুবিধা নহ'বলৈ বৰঠাকুৰদেৱে নিশা বেলেগ বেলেগ সময়ত অভিনয়ৰ আখৰা কৰাইছিল। লগতে ক্লাবত চাহ, হৰলিঙ্গ আদিও ঘৰৰ পৰাই বনাই আনিছিল। নাটকৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁ কিমান চিৰিয়াছ আছিল ইয়াৰ পৰাই বুজিব পাৰি। অসম নাট্য সন্মিলনৰ কেইবাখনো নাট প্ৰতিযোগিতাত হিমেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ দেৱৰ একাঙ্কিকা নাট 'দ্বীপ' আৰু 'সৰ্পিল' নাটকে শ্ৰেষ্ঠ নাটক আৰু দাসে কেবাবাৰো শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতাৰ সন্মান লাভ কৰিছিল। ডিগবৈৰ একমাত্ৰ অসমীয়া ভাষী লোকৰ দুৰ্গোৎসৱ পালনৰ অনুষ্ঠান 'নৱজ্যোতি সংঘ'লৈ বৰঠাকুৰদেৱে পূজা আৰু প্ৰসাদৰ বাবে প্ৰত্যেক বছৰে একোটা মাননি আগবঢ়াইছিল সুদূৰ আমেৰিকাৰ পৰা। মই বিশেষকৈ বৰঠাকুৰ দেৱৰ নাটসমূহত অভিনয় কৰি আৰু স্মাৰকৰ দায়িত্ব পালন কৰি আনন্দিত হৈছিলো। অভিনেতা, অভিনেত্ৰী সকলেও নাটকৰ গভীৰতাত সোমাই যাবলৈ সুবিধা পাইছিল। বিশেষকৈ 'দ্বীপ' নাটকৰ বুঢ়া মানুহজনে, 'সৰ্পিল' নাটকৰ নায়ক তুমাৰ আৰু 'বাঘ' নাটকৰ কম-বেছি সকলো চৰিত্ৰ। ড° ভূপেন্দ্ৰ প্ৰসাদ শৰ্মা ডাঙৰীয়া ডিগবৈৰ 'লুইত শিল্পী সমাজ'ৰ

সভাপতি হৈ থাকোতে 'মমৰ ঘৰ' নামৰ নাটখনিত কেৱল মাত্ৰ এজন পুৰুষ অভিনেতা আৰু এগৰাকী মহিলা অভিনেত্ৰীৰ নাটক আছিল বাবে বহু প্ৰত্যাহ্বানমূলক নাটক আছিল। একমাত্ৰ চৰিত্ৰৰ অভিনেত্ৰী গৰাকীৰ অভাৱ হোৱাত বাণী বৰুৱা নামৰ নাৰ্ছ এগৰাকীক আনি অভিনয় কৰোৱাইছিল। শৰ্মাদেৱে গাড়ীত কেবাগৰাকীও নাৰ্ছ আনিছিল আৰু তাৰে ভিতৰত বাণী বৰুৱাক পৰিচালক বিচিত্ৰ দাস দেৱে নিৰ্বাচিত কৰিছিল। নাটকত নতুন নতুন আংগিকৰ প্ৰয়োগ, সমাজ জীৱনৰ এখনি সঁচা আৰু বাস্তৱ চিত্ৰ অংকণেৰে সমাজৰ সমস্যাসমূহ উদঙাই গভীৰ জীৱনবোধৰ বাৰ্তা বহন কৰা এই নাটসমূহ অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ মাইলৰ খুটি স্বৰূপ অমূল্য সম্পদ। ইংৰাজী দহ জানুৱাৰীৰ 'দৈনিক অসম' কাকতত প্ৰকাশিত সঞ্জীৱ হাজৰিকাদেৱৰ এটা চমু নিবন্ধৰ যোগেদি গম পালো যে বৰঠাকুৰদেৱৰ 'দ্বীপ' নামৰ বানপানীৰ পটভূমিত ৰচিত একাঙ্কিকা নাটখনি দিল্লীৰ 'নেচনেল বুক ট্ৰাষ্ট'ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত অসমীয়া একাঙ্কিকা নাটৰ সংকলন এটিত সন্নিৱিষ্ট হৈছিল। ১৯৮৪ চনৰ 'জ্যোতি ৰূপা একাঙ্কিকা নাট প্ৰতিযোগিতা'ত এই 'দ্বীপ' নাটখনে শ্ৰেষ্ঠ নাট্যকাৰৰ সন্মান লাভ কৰে। এই বাঁটা আৰু মানপত্ৰ সঞ্জীৱ হাজৰিকাই গ্ৰহণ কৰি 'ঐক্যতান'ৰ কাৰ্যালয়ত ভৱিষ্যতে দিবলৈ ৰাখি থয় যদিও সেই সৌভাগ্য অদ্যপি নহ'ল। বৰঠাকুৰদেৱৰ শোক সন্তপ্ত পৰিয়াল বৰ্গলৈ গভীৰ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিছো আৰু ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিছো তেখেতৰ বিদেহী আত্মাই যেন চিৰশান্তি লাভ কৰে। ☐

আমিও অসমীয়া

✍ হাছান আখটাৰ ফবিদ
প্রাক্তন ছাত্ৰ

“পামৰে পমুৱা
চৰৰে চৰুৱা
ঘিণালে যে মিঞা বুলি
নাই ভয় সংশয়
আমিও দিম পৰিচয়
তথাপি অসমীয়া বুলি”

—গায়ক তাজউদ্দিন আহমেদ।

কিছুমান মানুহে কয়, অসমত বসবাস কৰা মুছলমানসকল যুদ্ধবন্দী। আজি মই সেইসকলক ক’ব খোজোঁ যে, মোংগলে অসমত ভৰি দিয়াৰ ৪০০ (চাৰিশ) বছৰ আগৰ পৰাই খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মুছলমানসকল অসমত বসবাস কৰি আহিছে। তেওঁলোক সম্পূৰ্ণ অসমীয়া। অসমত বসবাস কৰা খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মুছলমানসকলৰ ইতিহাস ৮০০ বছৰীয়া পুৰণি।

অসমৰ মুছলমান সকলক কেইবাটাও ভাগত দেখা যায়। তাৰে ভিতৰত গৰীয়া (খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মুছলমান), মৰিয়া (খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মুছলমান) দেশী (খিলঞ্জীয়া মুছলমান আৰু অনা অসমীয়া মুছলমান) জলহা (চাহ জনগোষ্ঠী) ইত্যাদি।

খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মুছলমানসকলৰ মাতৃভাষা অসমীয়া।

এওঁলোক মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱৰ দিনৰ বা তাতোকৈ আগৰ পৰাই অসমত বসবাস কৰি আহিছে।

এই প্ৰবন্ধ লেখকৰ ককা স্বৰ্গীয় আব্দুল কৰিম বড়া আৰু তেওঁৰ পিতৃ স্বৰ্গীয় নবুউদ্দিন বড়াৰ বংশ আহোম বজা ঘৰীয়া আছিল। এওঁলোকৰ বংশক আহোম স্বৰ্গদেৱে ‘বড়া’ উপাধি প্ৰদান কৰিছিল। এই প্ৰবন্ধৰ লেখক স্বৰ্গীয় আব্দুল কৰিম বড়াৰ জী-নাতি।

আনহাতে প্ৰবন্ধ লেখকৰ আইতাক হাছানাৰা বেগম বড়া (প্ৰবন্ধ লেখক হাছানাৰা বেগম বড়াৰ জী-নাতি)ৰ পিতৃ স্বৰ্গীয় ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব ১৯১৪ চনৰ বিশ্বযুদ্ধত যোৱা এজন প্ৰথম অসমীয়া সৈনিক ডাক্তৰ আছিল।

ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব (প্ৰবন্ধ লেখকৰ আজুককা)ৰ জন্ম শিৱসাগৰ চৰেকাপাৰত আৰু তেওঁৰ সহধৰ্মিণী মেহেৰাফজুন (উজনি অসমৰ প্ৰাক্তন উপায়ুক্ত প্ৰয়াত মুহিবুদ্দিন আহমেদ চাহাবৰ বায়েক)ৰ ঘৰ শিৱসাগৰৰ ধাই আলিত। ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব চাহাবক ১৯১৪ চনৰ প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধত যোৱা ডাক্তৰ হিচাপে নিয়োগ কৰা হৈছিল।

যুদ্ধলৈ যোৱাৰ আগতে মেহেৰননিছাক আঙুঠি পিন্ধাই গৈছিল। যুদ্ধৰ পৰা অহাৰ পিছত ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব চাহাবে মেহেৰননিচাক বিয়া কৰায়। ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব চাহাবে ৰাজৈ বাগান (তেতিয়া ব্ৰিটিছৰ আমোলত)ত ডাক্তৰ হিচাপে নিযুক্তি পাইছিল। সেইখন চাহ বাগিচাত তেওঁ ২০ বছৰ চাকৰি কৰে।

ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব চাহাবে চাইকেল আৰু গাড়ী চলাব নাজানিছিল। তেওঁ ঘোঁৰাত উঠিহে অহা-যোৱা কৰিছিল। তেখেতৰ চাৰিজন ল'ৰা আৰু পাঁচজনী ছোৱালী আছিল। তেওঁলোকৰ নাম তলত উল্লেখ কৰা হ'ল।

পুত্ৰসকল : প্ৰয়াত মঃ চাইদুৰ ৰহমান (গুৱাহাটী), প্ৰয়াত তজমল হুছেইন (মৰিয়নি), প্ৰয়াত ইকৰাম হুছেইন (ডিব্ৰুগড়), প্ৰয়াত চফিউল হুছেইন (মৰিয়নি)।

জীয়ৰীসকল : প্ৰয়াত মাহমুদা খাতুন (শিৱসাগৰ), হাছানাৰা বেগম (ডিগবৈ), আৰজুবান বাণু (যোৰহাট), প্ৰয়াত হাচিনা মমতাজ (গুৱাহাটী), দিলুৱাৰা বেগম (মৰিয়নি)।

ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব চাহাবে ৰাজৈ বাগানৰ পৰা অৱসৰ লোৱাৰ পিছত তিতাবৰ ছৈয়দবাৰী চাহ বাগান মুৰব্বী (প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী চাহদুল্লাহ চাহাবৰ ভায়েক) লুতফুল্লাহ চাহাবে মাতি আনি তেওঁৰ বাগানত নিযুক্তি দিছিল। ১৫ বছৰ চাকৰি কৰা পিছত ডাক্তৰ আব্দুল মতলিব চাহাবে সেই বাগানতেই শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে।

বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়াত আমি হয়তো পাহৰি গ'লে ভুল হ'ব যে, এইসকল খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মুছলমান ব্যক্তিসকলৰো অসমৰ হকে দিয়া অৱদান, আহোমৰ

সৈন্য বাহিনী লগত দিয়া যোগদান আৰু বলিদান অতুলনীয় আছিল। তেওঁলোকৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য ব্যক্তিসকল হ'ল যথাক্ৰমে — (১) স্বৰ্গদেউ চাওলং চ্যাকাফাৰ প্ৰিয় সংগী 'চেংচাই গৰীয়া' (২) অসমৰ প্ৰথম মুছলমান 'আলি মেছ' (পূৰ্বতে মেছ বজা), ১২০৫ খ্ৰীষ্টাব্দ (৩) মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱৰ প্ৰিয় শিষ্য 'চান্দসাই' (৪) মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱৰ প্ৰিয় শিষ্য 'যৱন জয়হৰি' (৫) ১৭ শতিকাত মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱৰ বৰগীতক আঁকোৱালি লৈ জিকিৰ ৰচনা কৰা 'আজান ফকিৰ' (৬) ১৭ শতিকাত আহোমৰ স্বৰ্গদেউ গদাধৰ সিংহৰ দেহৰক্ষী 'ৰূপাই দা-ধৰা' (৭) ১৬৩৫ খ্ৰীষ্টাব্দত অসমৰ হাজোত মোগলৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়া আহোম সৈন্য 'কাছিম খাঁ' (৮) মহাবীৰ লাচিত বৰফুকনৰ তিনিজন দেহৰক্ষী 'চলাই ধন খাঁ', 'গেঁঠোৱা খাঁ' আৰু 'ভকুৱা খাঁ' (৯) আহোমৰ সেনাপতি 'হিলৈধাৰী বৰুৱা' ওৰফে 'ৰমজান আলি খাঁ' (১০) আহোম যুগৰ, শিৱসাগৰৰ শিৱদলৰ বিখ্যাত ঢুলীয়া 'কেৰকন গৰীয়া' (১১) আহোম স্বৰ্গদেউৰ বৰটোপ গজা 'গেক্লেলা গৰীয়া' (১২) আহোম ৰজাৰ বিশ্বস্ত কৰ্মচাৰী 'চুলতান গৰীয়া' (১৩) মানৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়া আহোমৰ সেনাপতি 'মিৰ দৌল্লা'।

শেষত বিশেষভাৱে উল্লেখ নকৰিলেও, আমি এটা কথা মনত পেলাব লাগিব যে বাঘ হাজৰিকা ওৰফে ইছমাইল ছিদ্দিকি কোন আছিল সকলোৰে জ্ঞাত। তেওঁ আছিল এজন খাতি খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মুছলমান আৰু ১৬৭১ খ্ৰীষ্টাব্দৰ শৰাইঘাট যুদ্ধৰ আহোম সেনাৰ পালি সেনাপতি।

সদৌ শেষত মই এইটোৱেই ক'ব খোজোঁ যে, এই মহান ব্যক্তিসকলৰ অপাৰ অৱদানৰ ফলশ্ৰুতিতে আজি বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঢ় লৈ উঠিছে। আমাৰ এই শংকৰ-আজানৰ দেশখনত আমিও শংকৰদেৱ আৰু চান্দসাই, মাধৱদেৱ আৰু যৱন জয়হৰি, লাচিত বৰফুকন আৰু বাঘ হাজৰিকা ওৰফে ইছমাইল ছিদ্দিকিৰ দৰে একেলগে মিলি-জুলি অসমৰ কল্যাণৰ হকে কাম কৰি অসমক এখন জগত বিখ্যাত সম্প্ৰীতি প্ৰধান দেশ হিচাপে যেন গঢ়ি তোলাঁ। ☐

প্ৰতিদিনে জীৱনটো উপভোগ কৰা, তেতিয়াহে ইয়াৰ আচল সোৱাদ পাবা।

— মাৰ্গাৰেট বুনেন

Sattriya Nritya

 Simran Kaur
H.S. 2nd Year, Arts

The word 'SATTRIYA' comes from the word 'SATTRA' which means monastery. In Sattriya dance we mostly devote to lord Krishna. Sattriya Nritya was originally discovered by Mahapurush Srimanta Shankardeva and Mahapurush Srimanta Madhavdeva in early 15th-16th century but it was recognized as one of the eight Classical dance forms of India on 15th of November 2000 by Sangeet Natak Academy. At that time Dr. Bhupen Hazarika was the chairman of Sangeet Natak Academy. Dr Bhupen Hazarika as a chairman of Sangeet Natak Academy during the period from 1998 to 2003 and Lt. Rakheswar Saikia Borbayan played a very important role to make sattriya as one of the eight Classical dance forms of India. Therefore in Assam the 15th of November is celebrated as SATTRIYA-NRITYA-DIVAS every year.

Srimanta Shankardeva was a saint scholar. He was a poet, a playwright, a social and religious reformer, who occupied an important place in the cultural history of Assam. Among others his contributions include theatrical performance known as Ankia Naat, Borgeet, which is sung during sattriya performance.

"EKASARANA DHARMA" a neo-vaishnavite movement he founded, resulted in an assembly, the state to practice this unique blend of music, dance, theatre and poem as a form of devotion.

The main characteristic of Sattriya is "ULLAH (a wavy like movement)" which we can see only in this dance form but not in the other classical dance forms. The primary stage of learning sattriya is known as 'MATI-AKHORA'(exercise). There are total approximate 64 mati akhoras.

After the completion of primary stage we move to the higher stage which is followed by jhumura nritya, nadubhangi nritya, Sali nass, bhujan bahar, sutradhari, gopi nach and many more.

The accompanying musical instruments in sattriya dance includes Khol (drum), Bahi (flute), Taal (cymbal), Harmonium and Violin. Once a domain of male monks at sattras (monasteries), now it is performed by both male and female. The male dancers appear in dhoti, cheleng chadar and paguri while the female dancers wear ghuri, cheleng chadar, kanchi and shira sthaan in white or raw silk set. But now in this modern period the dress also got a bit modernized without affecting the authenticity of the original dress code.

At present Sattriya Nritya is recognized as one of the subjects in the colleges and universities also. There is also a seven years of diploma course regarding sattriya nritya under SANGEET SATRA PARISHAD and SATRA MAHASABHA. There is also post graduate course in universities of Assam. Luit Konwar Rudra Baruah State College of Music, Guwahati is providing Performing Arts courses on sattriya dance.

Nowadays sattriya dance is not bounded within the perview of Assam or India but it has been popularized among the whole world. Sattriya dance was performed for the first time outside India at Jakarta, Indonesia by Lt. Rakheswar Saikia Barbayan sir and his team.

Some of the famous sattriya exponents are Lt. Rakheswar Saikia Barbayan, Nrityaacharya Padmashree Jatin Goswami, Bayanacharya Padmashree Ghanakanta Bora Borbayan, Dr. Bhabananda Borbayan, Dr. Mallika Kandali, Dr. Anwesha Mahanta, Sri Tileswar Tamuli

Borbayan, Sangeet Natak Academy Awardee Ram Krishna Talukdar, Sangeet Natak Academy Awardee Haricharan Bhuyan, Sri Parmananda Kakaty etc.

So sattriya has a huge history which cannot be explained in a nutshell. At present Sattriya dance is in which position is only possible

because of the struggle of our sattriya gurus .To promote and popularize sattriya dance all over the world our government must take initiative and it should include as a compulsory subject in our education system. By such initiative the students who do not get opportunity to learn sattriya dance inspite of their wish may be benefited. ☐

Classical Dance forms of India

Kathakali, Kerala

Odissi, Odisha

Bharata Natyam,
Tamil Nadu

Sattriya, Assam

Mohiniyattam, Kerala

Kathak, Uttar Pradesh &
Rajasthan

Manipuri, Manipur

Kuchipudi,
Andhra Pradesh

Compiled by
Editorial Board

The Bodos

✍ Usha Mech
B.A. 3rd Semester

Among all the early settlers in Assam, were the Bodos. Bodos are an anthropological and a linguistic ethnic group. Many researchers believe they originally belonged to the trans-Himalayas region located between Tibet and China whereas some of the other researchers specifically locates their land of origin to be in the plain areas of “Yung-Tszekiang” and ‘Huang-ho’ rives of China. Most of the scholars are of opinion that the Bodos migrated in about 500 B.C. After migrating they concentrated near the Brahmaputra Valley. Hence their population is scattered all over Assam and even beyond the state. A faction of migrants settled in the Jalpaiguri and Koach Bihar district of West Bengal while other faction of the same flow settled in Kokrajhar, Bongaigaon, Dhubri, Goalpara, Barpeta, Nalbari, Darrang, Sonitpur, Udalguri and Baksa districts of Assam. Earlier bodos were known as Danavas, Asuras, Rakhshasas, Daityas, Kiratas etc.

With the passage of time and the widespread of the tribe, now the Bodos are considered to be one of the largest indogenous tribe in Assam. They

were the earliest indo mongoloid migrants to eastern India and gradually spread all over North East, especially Assam, Tripura and Bengal. The Bodo speaking people call themselves as the Boro or Bodo fisa (means son of Bodo). The Bodo society is divided into clans. The clan names are used as surnames now a days. The clan names have a bearing on the work assigned to the clans. Eg The Swargiory – the people of heaven, Gayari-one who plants arecanut.

Traditionally Bodo economy is agro based. The chief occupation of Bodo people is rice cultivation. They also grow other crops such as mustard, pulses, arecanuts, sugar cane, jute etc. They used to do Jhum cultivation. They also rear endi worms.

The traditional God of the Bodos is Bathau which is worshipped once in a year by the entire village community. ‘Ba’ in Bodo language means five and ‘thou’ means deep philosophical thought. These five elements are Bas (Air), Orr/San (Fire/Sun/light), Ha (Earth), Okhrang (sky) and Dwi (water). This religion is invariably linked up with

and centred round the worship of Bathou Bwrai or Sri brai (Shib Bwrai) i.e the Supreme God of Bodos. Hence it is known as Bathau religion.

Festivals constitute a significant part of culture of the Bodo people. There are three seasonal festivals of the Bodos - Baisagu, Domashi and Katrigacha. These are similar to three Bihu

festivals of Assam. Baisagu is celebrated on the beginning of Vaisakh (mid April). The Domashi is an agricultural festival and is celebrated in post harvesting period. Katrigacha is observed on the last day of Ahin, The religious festivals of Bodo include garza kherai, Maraj, Salami, etc. Bodo women are expert weavers. The Bodo folk wear colourful dresses and enchanting ornaments. Traditionally Bodo men used to wear a garment called Gamsa, which are generally green in colour. The women wear 'Dokhona' covering the

body from the chest down to the ankle. The Bodo use varied type of ornaments in the nose, ears, neck and hand.

Bagurumba is the main folk dance of Bodo people which is performed by Bodo women with their colorful Dokhona, Jwmgra (fasra) and aronai.

In the sixth schedule of Indian Constitution the Bodos are recognised as a plains tribe. They have special power in the Bodoland Territorial Region. ☐

List of Sahitya Akademi Award winners for Bodo Language

Year	Author	Book	Category of Book
2005	Mangal Singh Hazowary	<i>Ziuni Mwkthang Bisombi Arw Aroj</i>	Poetry
2006	Katindra Swargiary	<i>Sanmwkhangari Lamajwng</i>	Novel
2007	Janil Kumar Brahma	<i>Dumphaoni Phitha</i>	Short Stories
2008	Vidyasagar Narzary	<i>Birgwsrini Thungri</i>	Novel
2009	Manoranjan Lahary	<i>Dainee?</i>	Novel
2010	Aurobindo Uzir	<i>Swdwbni Swler</i>	Poetry
2011	Premananda Mosahari	<i>Okhafwrni Dwima</i>	Poetry
2012	Guneswar Musahary	<i>Boro Khonthai</i>	Poetry
2013	Anil Boro	<i>Delphini Onthai Mwdai Arw Gubun Gubun Khonthai</i>	Poetry

Year	Author	Book	Category of Book
2014	Urkhao Gwra Brahma	<i>Udangnifrai Gidingfinnanwi</i>	Poetry
2015	Brajendra Kumar Brahm	<i>Baidi Dengkhw Baidi Gab</i>	Poetry
2016	Anjali Narzary	<i>Ang Mabwrwi Dong Daswng</i>	Poetry
2017	Rita Boro	<i>Thwisam</i>	Novel
2018	Rituraj Basumatary	<i>Dwngse Lama</i>	Short Stories
2019	Phukan Chandra Basumatary	<i>Akhai Athumniphrai</i>	Poetry
2020	Dharanidhar Owar	<i>Gwthenay Lamayao Gwdan Agan</i>	Short Stories

Compiled by Editorial Board

A thing of beauty is joy FOREVER...

✍ Shamima Akhtar
B.A. 2nd Semester

This famous line is the opening line of the famous work of John Keats, an English poet. The poet himself was a lover of beauty all through his short life. This line embodies a very natural truth about life.

The beauty that the poet had in mind is not the beauty which can be seen only and is bound by the physical realm of the world. Beauty in thought, feeling and expression is more transcendental, inexplicable and of purer quality. Such beauty is found in great work of art, literature and others like these.

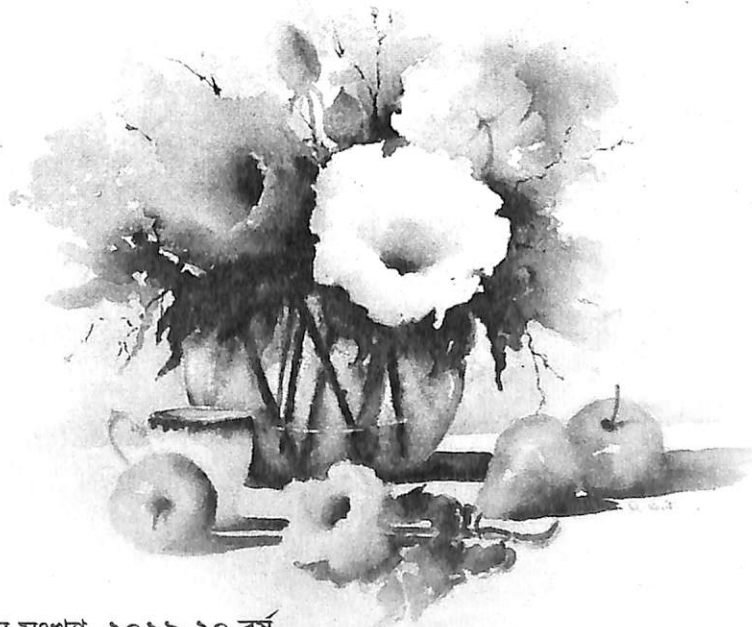
It is this beauty around us and within us that keeps us going on in life. It is this beauty that charms us, hypnotizes us and makes us fall in love with life. The beauty of little things that captures our senses gives us great joy. A gift from

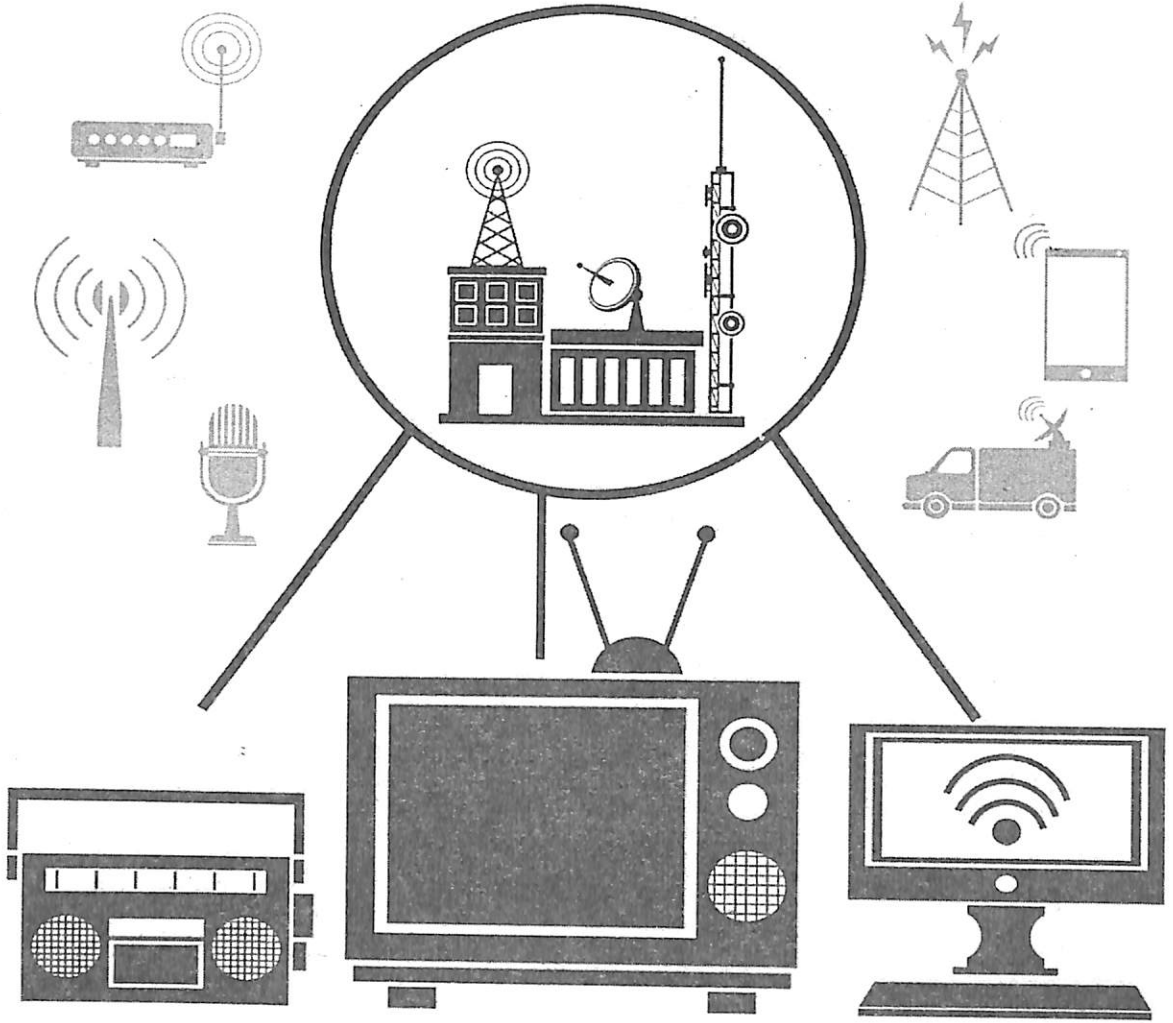
a loved one- no matter how small or insignificant it may be full of beauty for the recipient. A beginner's first painting - no matter how faulty - is full of beauty for the beginner as well as his teacher.

The beauty here lies in the feelings hidden behind a task itself.

“Beauty is truth, truth is beauty, that is all we know on earth, and all we need to know”. The beauty of everything-thought, feeling, action, word, effort etc. is the real truth behind it. It is the truth that every man thirsts for in his life and wants to achieve.

We only have to look deeper and feel with pure heart. Then only can we feel the beauty around and let it be a source of perpetual joy forever. ☐

শিশুৰ বিকাশত গণ মাধ্যমৰ ভূমিকা

যি মাধ্যমৰ যোগেদি বা যি অভিকৰণ বা উপায় বা ব্যৱস্থাৰ যোগেদি জনসাধাৰণৰ লগত চিন্তা-ভাৱনাৰ বিনিময় কৰিব পাৰি, পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিব পাৰি আৰু দৃশ্য-শ্ৰব্য উপকৰণৰ যোগেদি অগণন লোকৰ লগত সংযোগ স্থাপন কৰি জানিবলগীয়া কথা আকৰ্ষণীয়ভাৱে জানিব পাৰি তাকে গণ-মাধ্যম বোলা হয়। অৰ্থাৎ, যি মাধ্যমৰ যোগেদি জনগণৰ মনৰ ভাব-

অনুভূতি, চিন্তা-ক্ৰিয়া আদিৰ চাপ, মনোভাৱ, মূল্যবোধ আদি একে সময়তে অগণন লোকক আকৰ্ষণীয় ৰূপত প্ৰদান কৰিব পাৰি তেনে মাধ্যমবোৰকে গণ-মাধ্যম বা জনসংযোগৰ মাধ্যম বুলি কোৱা হয়।

সাম্প্ৰতিক সময়ত বিভিন্ন গণমাধ্যম, যেনে — ৰেডিঅ', টেলিভিছ্যন, কম্পিউটাৰ, ইণ্টাৰনেট আদিয়ে শিশুৰ বিকাশত যথেষ্ট প্ৰভাৱ

শ্ৰ ৰণ্টু লাহন
স্নাতক পঞ্চম বাৰ্ষাসিক

পেলোৱা দেখা গৈছে। তলত কেইবিধমান গণমাধ্যমৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা হ'ল।

ক) অনাতাঁৰ বা ৰেডিঅ' :
বিজ্ঞানৰ যিক্ৰেইটা চমকপ্ৰদ আৱিষ্কাৰে পৃথিৱীত যুগান্তৰ পৰিৱৰ্তন আনিলে,

সভ্যতাৰ ৰূপ সলাই দিলে, তাৰ ভিতৰত অনাতাঁৰ অন্যতম। অনাতাঁৰ হৈছে এক শ্ৰব্য সঁজুলি। এইবিধ সঁজুলিয়ে শিশুক শৈক্ষিক জ্ঞান প্ৰদান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। ৰেডিঅ' হৈছে বিদ্যুৎ চুম্বকীয় তৰঙ্গৰ এক কৌশল বা সংযোগ ব্যৱস্থা। যি যন্ত্ৰৰ সহায়ত তাঁৰ নোহোৱাকৈ এঠাইৰ পৰা কোনো শব্দ বা কথা আন এঠাইলৈ প্ৰেৰণ কৰা হয়, তাকেই অনাতাঁৰ বোলে। বাল্যকালত শিশুৰ বৌদ্ধিক, আৱেগিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক দিশৰ বিকাশত ৰেডিঅ'ই এক তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। ৰেডিঅ'ই পালন কৰা ভূমিকাবোৰৰ ভিতৰত কেইটামান উল্লেখযোগ্য ভূমিকা হৈছে —

১) ৰেডিঅ'ত প্ৰচাৰিত বিভিন্ন সামাজিক সচেতনমূলক অনুষ্ঠান তথা শিক্ষামূলক অনুষ্ঠানে শিশুৰ চিন্তা আৰু বোধশক্তি বিকাশত সহায় কৰে।

২) শিশুৰ ভাষা শিক্ষণ, সাংস্কৃতিক বিকাশ আদিত ৰেডিঅ'ৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। ই শিশুৰ ভাষা শুদ্ধিকৰণ, শব্দৰ উচ্চাৰণৰ স্পষ্টতা, কথোপকথন ক্ষমতা আদিৰ উৎকৰ্ষ সাধনত সহায় কৰে।

৩) ৰেডিঅ'ত সম্প্ৰচাৰিত হোৱা শিক্ষা-সংস্কৃতিমূলক অনুষ্ঠান, বক্তৃতা, কথিকা আদিৰ দ্বাৰা শিশুৱে ঘৰতে বিভিন্ন দিশৰ তথ্য-পাতি আৰু বা-বাতৰি লাভ কৰিব পাৰে।

৪) ৰেডিঅ'ই শিশুৰ কল্পনাশক্তি, সৃষ্টিশীল ক্ষমতা আৰু বৌদ্ধিক যোগ্যতাৰ উন্নতি সাধনত সহায় কৰে।

৫) ই শিশুৰ মনত কলা আৰু বিজ্ঞানৰ প্ৰতি আগ্ৰহ বৃদ্ধি কৰে আৰু তেনে মনোভংগী গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে।

গতিকে ৰেডিঅ'ক যদি শিশু আৰু

বয়স্ক জগতখনৰ লগত যোগসূত্ৰ কাৰক অনুষ্ঠান হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়, তেনেহ'লে ই শিশুৰ বাবে জনপ্ৰিয় হৈ উঠিব আৰু শিশুৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক, বৌদ্ধিক, নৈতিক, ভাষিক দিশৰ বিকাশত ইন্ধন যোগাব পাৰিব।

খ) দূৰদৰ্শন : দূৰদৰ্শন হৈছে শ্ৰৱণ-দৰ্শন সঁজুলিসমূহৰ ভিতৰত আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু আশ্চৰ্যজনক শিক্ষণ সঁজুলি। বৰ্তমান ইয়াৰ সহায়ত সমগ্ৰ বিশ্বৰ বা-বাতৰি, শিক্ষণ প্ৰণালী, বিভিন্ন জ্ঞান আদি ঘৰতে বহি আয়ত্ত কৰিব পাৰে। প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ আশ্চৰ্যকৰ আৱিষ্কাৰ দূৰদৰ্শনে এক শক্তিশালী শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ সঁজুলি হিচাপে এক বিশেষ স্থান লাভ কৰি আহিছে। ই হৈছে ৰেডিঅ' আৰু চলচ্চিত্ৰৰ এক সুৰুচিপূৰ্ণ তথা মধুৰ সমন্বয়। দূৰদৰ্শনে শিশুৰ বিকাশত পালন কৰা ভূমিকাবোৰৰ ভিতৰত কেইটামান উল্লেখযোগ্য ভূমিকা হৈছে —

১) দূৰদৰ্শনে শিশুৰ আগ্ৰহ, মনোযোগ, অনুৰাগ বৃদ্ধি কৰি শিশুৰ জ্ঞানৰ জগতখনৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰে। দূৰদৰ্শনৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰিত শিক্ষামূলক বা অন্যান্য সামাজিক অনুষ্ঠানবোৰে শিশুক কৌশলগত শিক্ষা আহৰণ কৰাত সহায় কৰে।

২) দূৰদৰ্শনে শিশুৰ নৈতিক চৰিত্ৰ গঠনত, সৌন্দৰ্যবোধৰ বিকাশ সাধনত, শিশুৰ সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহৰ বিকাশ আৰু উন্নতি সাধনত সহায় কৰে।

৩) ই তীক্ষ্ণ বুদ্ধিসম্পন্ন আৰু প্ৰতিভাশালী শিশুক তেওঁলোকৰ চাহিদা অনুসৰি জ্ঞান আহৰণ কৰাত, আত্ম-মূল্যায়ন কৰাত আৰু কৰ্ম দক্ষতা আৰু কৌশল বৃদ্ধিত সহায় কৰে।

৪) দূৰদৰ্শনৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানবোৰে শিশুৰ গঠনাত্মক দিশৰ

বিকাশ সাধনৰ লগতে আৱেগিক নিয়ন্ত্ৰণ, সময়ানুৱৰ্তিতা, নিয়মানুৱৰ্তিতা, অনুশাসন আদি দিশৰ বিকাশ সাধন কৰি শিশুৰ সুস্থ ব্যক্তিত্ব গঠনত সহায় কৰিব পাৰে।

৫) দূৰদৰ্শনৰ জৰিয়তে শিশুৱে পৃথিৱীৰ আচৰিত বস্তু, বিভিন্ন দেশত বসবাস কৰা লোকসকলৰ জীৱন ধাৰণা প্ৰণালী, সমাজ ব্যৱস্থা, সাংস্কৃতিক দিশ, অৰ্থনৈতিক দিশ, খাদ্যাভ্যাস, কৰ্মসংস্কৃতি ইত্যাদিৰ লগতে বিভিন্ন দেশৰ ভৌগোলিক অৱস্থানৰ বিষয়ে জানিব পাৰে।

৬) ই শিশুৰ শ্ৰৱণ-দৰ্শন ইন্দ্ৰিয়ক উদ্দীপিত কৰি বিষয়-বস্তু সম্বন্ধে সহজে প্ৰত্যয় বা ধাৰণা গঠনত সহায় কৰে। এইবোৰে শিশুৰ চিন্তাশক্তিৰ বিকাশ আৰু পঢ়া কৌশলৰ উন্নয়ন সাধন কৰে। দূৰদৰ্শনৰ অনুষ্ঠানবিলাক উপভোগ কৰি শিশুৱে দেশ-বিদেশৰ বিভিন্ন বা-বাতৰি আৰু তথ্য সংগ্ৰহ কৰাৰ লগতে ভাষা শিকনৰ ক্ষেত্ৰত পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব পাৰে।

দূৰদৰ্শনৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰিত শিক্ষণীয় বিষয়বস্তুবোৰ শিশুৰ বাবে সহজে বোধগম্য আৰু দীৰ্ঘস্থায়ী বিধৰ হয়। ইয়াৰ দ্বাৰা সম্প্ৰচাৰিত কাৰ্যসূচীয়ে শিক্ষাৰ্থীৰ মনোযোগ আৰু অনুৰাগ বৃদ্ধিত সহায় কৰে। পৰিমিতাচাৰী হৈ চলিলে ইয়াৰ পৰা আনন্দ-তৃপ্তি লাভ কৰিব পাৰি।

গ) কম্পিউটাৰ : সাম্প্ৰতিক সময়ত শিশুৰ বিকাশত কম্পিউটাৰে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান দখল কৰি আহিছে। প্ৰায় চল্লিশ বছৰ আগতেও মানুহৰ ধাৰণাতীত কিম্বা অকল্পনীয় যন্ত্ৰ হ'ল ইলেকট্ৰনিক্সৰ বিস্ময়কৰ আৱিষ্কাৰ— 'কম্পিউটাৰ'। কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰি শিশুৱে বিভিন্ন প্ৰয়োজনীয় তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব পাৰে। আজিকালি নিচেই

সৰুকালৰ পৰাই শিশুৱে কম্পিউটাৰত বিভিন্ন ধৰণৰ খেল খেলি বা প্ৰয়োজনীয় বিভিন্ন তথ্য সংগ্ৰহ কৰি কামৰ শুদ্ধতা, দক্ষতা আৰু গতি বঢ়াব পাৰে। কম্পিউটাৰে পালন কৰা ভূমিকাবোৰৰ ভিতৰত কেইটামান উল্লেখযোগ্য ভূমিকা হ'ল —

১) কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে শিশুৰ সঞ্চালনমূলক বিকাশ, বিশেষকৈ আঙুলিৰ সঞ্চালনমূলক বিকাশ সাধন হয়। ই শিশুক আত্মশিক্ষা লাভত সহায় কৰে আৰু সহজে আকৰ্ষিত কৰে।

২) কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰে শিশুক ধৈৰ্যশীল কৰি তুলিব পাৰে। ই শিশুৰ যুক্তিসংগত চিন্তাধাৰাৰ বিকাশ ঘটায়।

৩) শিশুৰ সমস্যা সমাধান কৰাৰ ক্ষমতা আৰু সৃজনীমূলক ক্ষমতাৰ বিকাশ সাধন কৰে। কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰে শিশুক শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহান্বিত কৰি তোলে।

৪) কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে শিশুৰ জ্ঞান, বোধ, প্ৰয়োগ কৌশল, প্ৰণালীবদ্ধকৰণ আদি দিশত শিশুৱে দক্ষতা লাভ কৰে। কম্পিউটাৰে শিশুৰ আগ্ৰহ, অভিযোজন, মনোযোগ বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰাৰ লগতে শিশুক ধৈৰ্যশীল কৰি তোলে।

৫) কম্পিউটাৰে জ্ঞানমূলক, সৌন্দৰ্যমূলক আৰু সঞ্চালনমূলক দিশৰ বিকাশ সাধন কৰে। ই শিক্ষাৰ্থীক অধিক জ্ঞান অৰ্জনৰ বাবে সংশ্লেষণ, বিচাৰকৰণ, আদান-প্ৰদান আদি কৰাত সহায় কৰে। ই শিশুৰ বৌদ্ধিক আৰু মানসিক বিকাশ সাধন কৰে।

কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰৰ উল্লিখিত ভাল দিশবোৰ থাকিলেও ইয়াৰ কিছুমান বেয়া প্ৰভাৱো দেখা যায়, যি শিশুৰ

সুস্থ বিকাশত বাধাৰ সৃষ্টি কৰে।

ঘ) ইণ্টাৰনেট : ইণ্টাৰনেট আধুনিক যুগৰ আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় মাধ্যম। ইয়াৰ জৰিয়তে শিশুৱে প্ৰয়োজন অনুসৰি দেশ-বিদেশৰ যিকোনো তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব পাৰে যি শিশুৰ বৌদ্ধিক আৰু মানসিক বিকাশত সহায় কৰে। ইণ্টাৰনেটৰ দ্বাৰা শিক্ষণীয় বিষয়বস্তুবোৰ বিভিন্ন আকাৰত, যেনে — শব্দ, দৃশ্য, শ্ৰাব্য, বৈখিক আদি অতি তীব্ৰভাৱে কম্পিউটাৰ পৰ্দাত যিকোনো ঠাইত, যিকোনো সময়ত প্ৰয়োজন সাপেক্ষে উপস্থাপন কৰিব পাৰি। ই শিশুৰ শিক্ষাক জীৱন্ত আৰু প্ৰাণৱন্ত কৰি তোলে, সংশ্লেষণাত্মক চিন্তাৰ বিকাশ সাধন কৰে আৰু বিভিন্ন কৌশল শিকাত শিশুক সহায় কৰিব পাৰে। ইণ্টাৰনেটে শিশুৰ বিকাশত পালন কৰা কেইটামান উল্লেখযোগ্য ভূমিকা হৈছে এনেধৰণৰ —

১) ইণ্টাৰনেটৰ জৰিয়তে শিশুৰ অনুসন্ধানমূলক দিশৰ বিকাশ সাধন কৰিব পাৰি। ইয়াৰ জৰিয়তে তেওঁলোকে বিচৰা যিকোনো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাব পাৰে।

২) ইণ্টাৰনেটৰ জৰিয়তে শিশুৱে ঘৰতে বহিয়েই চিত্ৰাংকণ প্ৰতিযোগিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ, কবিতা আদি লিখা প্ৰতিযোগিতা আদিত ভাগ ল'ব পাৰে,

যিবোৰে শিশুৰ সৌন্দৰ্যমূলক অনুভূতিৰ বিকাশ সাধনৰ লগতে ভাষা-সাহিত্যৰ দিশত বিকাশ সাধনত সহায় কৰে।

৩) ইণ্টাৰনেটে মানৱ সহযোগিতাৰ সম্প্ৰসাৰণ ঘটোৱাত সহায় কৰে। ইণ্টাৰনেটৰ জৰিয়তে শিশুৱে দুঃসাহসিক কাম কৰিবৰ বাবে বিভিন্ন কৌশল আহৰণ কৰিব পাৰে।

৪) ইণ্টাৰনেটৰ জৰিয়তে উপভোগ কৰা বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানবোৰে শিশুৰ সাংস্কৃতিক দিশৰ বিকাশত সহায় কৰাৰ লগতে ই শিশুৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক দুয়োটা দিশৰ বিকাশ সাধন কৰে।

৫) ইণ্টাৰনেটৰ জৰিয়তে দৃশ্য-শ্ৰাব্য, জীৱন্ত ছবিবোৰে শিশুৰ মনত প্ৰত্যয় জন্মোৱাৰ লগতে শিক্ষাৰ্থীৰ আনুভূতিক দিশৰ বিকাশ সাধনত অৰিহণা যোগায়। ই শিক্ষাৰ্থীৰ আগ্ৰহ, অনুৰাগ, প্ৰৱণতা, মনোযোগ বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে আনন্দদায়কভাৱে বিভিন্ন বিষয়ৰ জ্ঞান অৰ্জন কৰি জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰে।

কিন্তু, ইণ্টাৰনেটৰ অত্যধিক প্ৰয়োগে শিক্ষাৰ্থীৰ স্বতঃস্ফূত আৰু স্বাভাৱিক বিকাশত বাধাৰ সৃষ্টি কৰে। ই শিক্ষাৰ্থীক শ্ৰমবিমুখ কৰি তোলাৰ লগতে হাতে-কামে শিকাৰ জৰিয়তে প্ৰাকৃতিকভাৱে বাস্তৱ অভিজ্ঞতা লাভৰ পৰা বঞ্চিত কৰে। ☐

শিক্ষণত অভিৰোচনৰ প্ৰয়োজনীয়তা

মুনী গগৈ
স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক

সাধাৰণতে অভিৰোচন এনে এক প্ৰক্ৰিয়া, যাৰ দ্বাৰা মনৰ নিষ্ক্ৰিয় অৱস্থাক সক্ৰিয় আৰু গতিশীল ৰূপদান কৰি লক্ষ্য সাধনত সহায় হয়। অভিৰোচনক মনক সক্ৰিয় কৰা কাৰ্য বুলি ক'ব পাৰি। যিকোনো ক্ৰিয়া প্ৰবৃত্তিৰ লক্ষ্যত উপনীত হোৱাৰ বাবে ব্যক্তিয়ে মনত উৎসাহ-উদ্দীপনা আৰু কৰ্মস্পৃহা জগাই তোলা মনোবৈজ্ঞানিক প্ৰচেষ্টাকে অভিৰোচন বুলি কোৱা হয়।

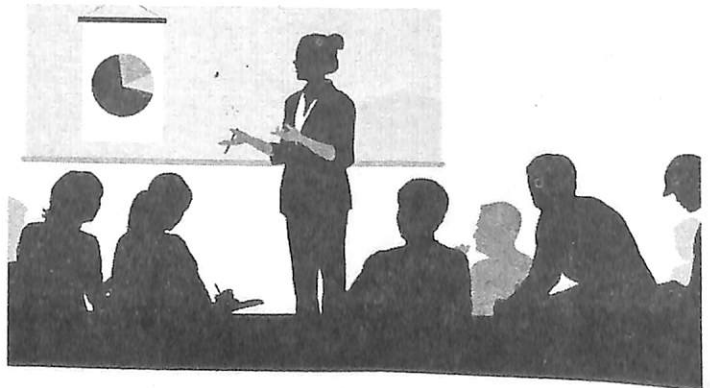
শিক্ষাৰ আনুষ্ঠানিক প্ৰক্ৰিয়াত অৰ্থাৎ শিক্ষা দান আৰু গ্ৰহণ কাৰ্যত সফলতা লাভ কৰিবলৈ অভিৰোচনৰ প্ৰয়োজন হয়। অভিৰোচনে যিকোনো কামৰ বাবে মানুহৰ মনত ইচ্ছা জগাই তোলে, আগ্ৰহ গঢ়ি তোলে আৰু শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে উপলব্ধি সৃষ্টি কৰে। অভিৰোচন শিক্ষণৰ প্ৰাণশক্তি স্বৰূপ। শ্ৰেণীকক্ষত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অভিৰোচিত কৰিবলৈ উপযুক্ত পৰিৱেশৰ প্ৰয়োজন হয়, যাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকক আগবঢ়াই নিবলৈ সুবিধা হয়। প্ৰণালীবদ্ধ, বিজ্ঞানসন্মত আৰু মনোবৈজ্ঞানিক প্ৰক্ৰিয়াৰে সৃষ্টি কৰা আকৰ্ষণীয় শিক্ষাৰ পৰিৱেশত শিক্ষা গ্ৰহণ, আচৰণ, পৰিশোধন আৰু ব্যক্তিত্ব বিকাশ প্ৰক্ৰিয়াক আকাংক্ষিতভাৱে আগবঢ়াই নিয়াৰ বাবে ছাত্ৰৰ মনত উৎসাহ, উদ্দীপনা, আগ্ৰহ আৰু মানসিক প্ৰস্তুতি সহজে জগাই তুলিব পাৰি।

অভিৰোচনে শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়া স্বতঃস্ফূৰ্ত আৰু গভীৰ কৰি তোলে। স্কুলৰ পৰিৱেশ, শিক্ষকৰ শিক্ষাদানৰ বাবে দৈহিক-মানসিক প্ৰস্তুতিৰ লগতে শিক্ষানুষ্ঠানৰ বৈষয়িক অৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰে। ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তেওঁলোকে অনুষ্ঠানখনৰ যিকোনো কাৰ্যসূচীত জড়িত হৈ পৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আশা-আকাংক্ষাৰ লগতে পৰিয়াল, সমাজ আৰু জাতিৰ আশা-আকাংক্ষাও জড়িত হৈ থাকে। ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আচৰণ নিৰ্দিষ্ট লক্ষ্যৰ দিশত পৰিচালিত কৰি ক্ৰিয়াৰ অগ্ৰগতিৰ পৰিমাণ নিৰূপণত সহায় কৰে। অভিৰোচন এটা গতিশীল আৰু উদ্দেশ্যধৰ্মী প্ৰক্ৰিয়া।

অভিৰোচনক শিক্ষাৰ উপায় আৰু ইয়াৰ অন্ত বা পৰিণতিস্বৰূপে গণ্য কৰা হয়। কিছুমান উপাদানে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত অভিৰোচনৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। সেই উপাদানবিলাক হৈছে — ভাল কাম কৰিলে প্ৰশংসা আৰু বেয়া কাম কৰিলে

দোষাৰোপ কৰি শিক্ষাৰ্থীৰ অভিৰোচন দৃঢ় কৰি তুলিব পাৰি। পুৰস্কাৰ আৰু শাস্তি প্ৰদানেও শিক্ষাত ইতিবাচক আৰু নেতিবাচকভাৱে অভিৰোচনৰ কাম কৰে। শিক্ষাৰ পৰিৱেশৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ্থীসকল স্বাভাৱিকতেই প্ৰতিক্ৰিয়াশীল। এনে পৰিৱেশে শিক্ষাৰ্থীৰ সকলো কাৰ্যতে অভিৰোচনৰ উৎস হিচাপে কাম কৰে আৰু তেওঁলোকক অধিক পৰিপক্বতাৰ দিশেৰে আগবাঢ়ি যোৱাত সহায় কৰে। অভিৰোচন নোহোৱাকৈ ফলপ্ৰসূ শিক্ষণ কেতিয়াও সম্ভৱ হ'ব নোৱাৰে।

বৰ্তমান সময়ত যিহেতু শিক্ষানুষ্ঠানৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যক্তিগত আৰু সমাজৰ স্বার্থ গভীৰভাৱে জড়িত হৈ আছে, সেয়ে ব্যক্তি আৰু সমাজৰ আশা-আকাংক্ষা অনুযায়ী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত অভিব্যক্তি জগাই তুলিব লাগে। এই দিশত শিক্ষানুষ্ঠান, শিক্ষক, প্ৰশাসক, পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতকাৰী আদি সকলোৱে উপযুক্ত পদক্ষেপ ল'ব লাগিব। শিক্ষক সকলৰ ব্যক্তিত্বই যিহেতু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়, সেয়ে তেওঁলোক সচেতন হোৱা উচিত। শিক্ষকৰ প্ৰতি নেতিবাচক মনোভাৱৰ এজন ছাত্ৰই কেৱল শিক্ষকৰ দুৰ্বলতাসমূহ দেখা পায়, যাৰ ফলত তেনে শিক্ষকে দিয়া শিক্ষাৰ পৰা তেওঁলোক উপকৃত নহয়। সেইবাবে ছাত্ৰৰ মনত অভিৰোচন সৃষ্টি কৰাৰ দিশত শিক্ষকে সুস্থ ইতিবাচক মনোভাৱ গঠন কৰি তোলাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। শিক্ষা প্ৰদান আৰু গ্ৰহণ কাৰ্য অধিক সফল কৰি তুলিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অভিৰোচিত কৰিব পাৰিব লাগিব। ইয়াৰ বাবে শিক্ষকসকলৰ পূৰ্ণ প্ৰস্তুতি, স্কুলৰ সুন্দৰ পৰিৱেশ, পাঠ্যক্ৰমৰ নতুনত্ব, শিক্ষক-ছাত্ৰৰ সুমধুৰ সম্পৰ্ক থাকিব লাগিব। এনেবোৰ কাৰণতে আধুনিক শিক্ষাত অভিৰোচন এক অপৰিহাৰ্য বিষয়ৰূপে বিবেচনা কৰা হৈছে।

ক'ভিড-১৯

আৰু

শিক্ষা ব্যৱস্থাত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

প্ৰস্তুতি গগৈ

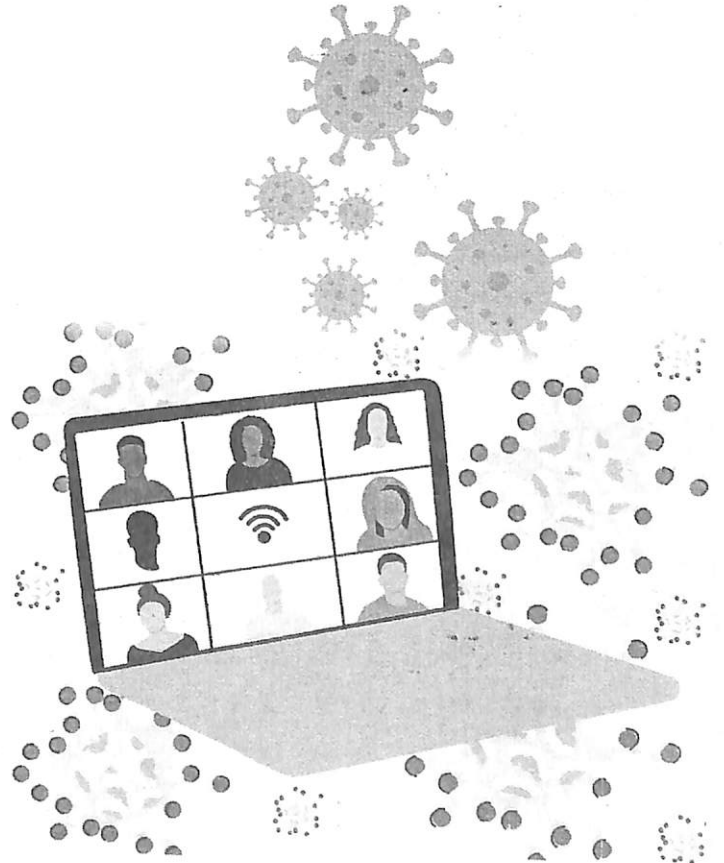
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

চন ২০২০। মৃত্যুৰ শংকা আৰু হতাশাৰ বৰ্ষ। এটি ভয়ংকৰ কিন্তু স্মৰণীয় বৰ্ষ। বিশ্বৰ ইতিহাসত লিপিবদ্ধ হৈ ব'ল এটা বছৰ। যিটো বছৰে কঢ়িয়াই আনিলে সমগ্ৰ বিশ্বৰ চুকে-কোণে মাথোঁ মৃত্যুৰ আৰ্তনাদ। কাৰণ পৃথিৱীৰ অসুখ হ'ল। যাৰ নাম ক'ভিড-১৯। যি অসুখে নমাই আনিলে পৃথিৱীৰ বুকুলৈ হাহাকাৰ।

চীনদেশৰ Wuhan ত কৰ'না নামৰ ভাইৰাছ বিধ প্ৰথম ধৰা পৰাৰ পিছতেই সমগ্ৰ বিশ্বতেই বিয়পি পৰিল আৰু দিনক দিনে ইয়াৰ সংক্ৰমন আৰু মৃত্যুৰ হাৰ ভাবিব নোৱাৰাকৈ বাঢ়িব ধৰিলে। পৃথিৱীৰ আন ঠাইৰ লগতে অসম তথা ভাৰততো কৰ'না ভাইৰাছ বিয়পি পৰিল। এই ভাইৰাছৰ সংক্ৰমন ৰোধ কৰিবলৈ ভাৰত চৰকাৰে ২৪ মাৰ্চ ২০২০ ৰ পৰা সমগ্ৰ দেশতে সম্পূৰ্ণ লকডাউন (Lockdown) ঘোষণা কৰিলে। এই লকডাউনৰ ফলত স্তব্ধ হৈ ব'ল গতিশীল ভাৰত। স্বাস্থ্য খণ্ডৰ লগতে আন সকলো ক্ষেত্ৰতে ব্যাপক প্ৰভাৱ পৰিল, বন্ধ হৈ পৰিল উদ্যোগ-প্ৰতিষ্ঠান, সকলো শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ। শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত শিক্ষাদান স্থগিত ৰখা হ'ল। যাৰ ফলত শিক্ষাবৰ্ষ নষ্ট হোৱাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বহুতো ক্ষতি হয়, শৈক্ষিক পৰিৱেশ নষ্ট হয়। গতিকে দেশৰ শৈক্ষিক খণ্ডতো কৰ'না ভাইৰাছে ভাবিব নোৱাৰা ধৰণে প্ৰভাৱ পেলায়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ নিজৰ মৰমৰ শিক্ষানুষ্ঠান খনৰপৰা দূৰৈত অৱস্থান কৰিব লগা হোৱাটো তেওঁলোকৰ বাবে বিৰক্তিদায়ক হৈ পৰিল। ইয়াৰ উপৰিও প্ৰত্যক্ষভাৱে শ্ৰেণীকোঠাৰ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰাটো তেওঁলোকৰ শৈক্ষিক অৱনতিৰ অন্যতম কাৰক হৈ পৰিল। যিহেতু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিদ্যালয়ত পুথিগত শিক্ষাৰ উপৰিও খেলা-ধূলাৰ সুবিধা লাভ কৰে, সেয়ে তেওঁলোকৰ বৌদ্ধিক বিকল্পৰ লগতে শাৰীৰিক বিকাশো হয়। কিন্তু বিদ্যালয় বন্ধ থকা বাবে তেওঁলোকে খেলা-ধূলাৰ পৰা বিৰত থাকিব

লগা হয়। সেয়ে তেওঁলোকৰ শাৰীৰিক বিকাশত বাধা আহি পৰে।

ব্যক্তিগত খণ্ডৰ প্ৰায়ভাগ বিদ্যালয়তে সাম্প্ৰতিক পাঠদানৰ সলনি অনলাইন পাঠদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল। যদিও বহুতো চৰকাৰী বিদ্যালয়ত এয়া খুব পৰিমাণে দেখা পোৱা নগ'ল। তদুপৰি আজিৰ দিনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে জন-সংযোগ আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ সঠিক প্ৰয়োগ আৰু উপযুক্ত ব্যৱহাৰ কৰি শিক্ষাগ্ৰহণ কৰিবলৈ অপাৰ্গ। কাৰণ বৰ্তমান অসম তথা সমগ্ৰ ভাৰততে

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

এই মাধ্যমে সমূহ আজিও শক্তিশালী আৰু সঠিকভাৱে কাৰ্যক্ষম হৈ উঠা নাই। গতিকে সাম্প্ৰতিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত এনে অদক্ষ প্ৰযুক্তিৰ যোগেদি শিক্ষাদানৰ চেপ্তাত বহুতো বহুমূলীয়া সময়ৰ অপচয় হ'ল। আমাৰ অসমতো এনে বহুতো অৰ্থনৈতিকভাৱে পিছপৰা গ্ৰামীন অঞ্চল আছে যিবোৰক আজিও আধুনিক বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিয়ে ঢুকি পোৱা গৈ নাই। তেনে অঞ্চলবোৰত সুগম ইণ্টাৰনেট ব্যৱস্থাটো দূৰৰে কথা, বিজুলীৰেই সুবিধা নাথাকে। তেনে ঠাইৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ইলেক্ট্ৰনিক মাধ্যমেৰে হোৱা পাঠদানত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ ব'ল। ইণ্টাৰনেটৰ সুবিধা থকা শিক্ষার্থীৰ মাজতো নেটৱৰ্কৰ সমস্যাই দেখা দিয়া পৰিলক্ষিত হয়। আনহাতে অনলাইন পাঠদান আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে যিসকলৰ ঘৰত এণ্ড্ৰইড ফোন নাই তেওঁলোক হতাশগ্ৰস্ত হ'ল। লকডাউনৰ বাবে সকলো উপাৰ্জনৰ পথ বন্ধ হৈ যোৱাত আৰ্থিকভাৱে জুৰুলা হৈ পৰা বহুতৰ বাবে সন্তানক স্মাৰ্ট ফোন এটা ক্ৰয় কৰি দিয়াটো সাগৰৰ তলিৰ মাণিক বিচৰাৰ দৰে হৈ পৰিল। যাৰ ফলত পাঠ গ্ৰহণত বহুতো সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হ'ল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল প্ৰায়োগিক শিক্ষা লাভৰ পৰাও বঞ্চিত হৈ থাকিব লগা হ'ল যাৰ বাবে বিষয়বস্তুৰ গভীৰতা হৃদয়ঙ্গম সম্পূৰ্ণৰূপে সম্ভৱ হৈ উঠা নাই। ইয়াৰোপৰি কভিডে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত মানসিক চাপ বৃদ্ধি কৰিলে। পৰীক্ষা সংক্ৰান্তীয় বিষয়সমূহত পৰীক্ষা হ'ব নে নহ'ব, এনে পৰিস্থিতিত পৰীক্ষা হ'লে কেনেকৈ অৱতীৰ্ণ হ'ব, এনে ভাবসমূহে তেওঁলোকক শংকিত কৰি তুলিলে। গতিকে বৰ্তমান সময়ত অনলাইন পাঠদানৰ ব্যৱস্থাটো আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ প্ৰাকৃতিক আৰু বাস্তৱ পৰিৱেশত অৰ্থাৎ শ্ৰেণীকোঠাৰ শিক্ষাৰ বিকল্প হিচাপে গণ্য কৰিব পৰা হোৱা গৈ নাই। যিটো কাৰণে শিক্ষার্থীসকল পুনৰ শ্ৰেণী কোঠালৈ উভতি আহিব লগা হ'ল। আনকি প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ যোগেদি লাভ কৰা শিক্ষাদানক মূল্যায়নৰ দিহা কৰিবলৈ সক্ষম নহৈ পৰীক্ষা বাতিল কৰি সকলোকে উত্তীৰ্ণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লগা হ'ল। কিন্তু ক'ভিড মহামাৰী কালত ঘোষণা কৰা এই লকডাউনে যে শিক্ষাখণ্ডৰ ওপৰত কেৱল কুপ্ৰভাৱহে পেলাইছে তেনে নহয়। কভিড ১৯ ৰ ফলত সকলো শিক্ষানুষ্ঠান তথা সমাজ জীৱন স্নাত্তাৰিক অৱস্থাৰ পৰা মানুহৰ জীৱনৰ পৰিৱৰ্তন হয়। ইয়াৰ ফলত প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সমাজৰ প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিয়ে পৰিৱৰ্তিত পৰিস্থিতিৰ লগত নিজকে খাপ খুৱাব লগীয়া হ'ল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ সঠিক আৰু উপযুক্ত ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ শিকে আৰু এক ঘেয়ামী শিক্ষাৰ সলনি zoom, google meet আদিৰ দ্বাৰা শিক্ষা গ্ৰহণৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হয়।

সাম্প্ৰতিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত ক'ভিড- ১৯ৰ প্ৰভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অভিভাৱকক শিক্ষাৰ দিশত নতুন চিন্তাচৰ্চা কৰিবলৈ অনুপ্ৰাণিত কৰিলে। অনলাইন শিক্ষাদানৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অভিভাৱক সকলে ঘৰতে থাকি সিহঁতক নিৰীক্ষণ কৰাৰ সুবিধা লাভ কৰিলে। কামৰ বাবে সন্তানক সময় দিবলৈ আহৰি নোপোৱা অভিভাৱকসকলে লকডাউনৰ বাবে যথেষ্ট আজিৰ সময় পোৱাত সিহঁতৰ সবলতা, দুৰ্বলতা খিনি নিৰীক্ষণ কৰি সিহঁতক উপযুক্ত দিহা পৰামৰ্শ দিবলৈ সুযোগ পালে। বিদ্যালয়খনে শিক্ষার্থীসকলক কেনেকৈ পাঠদান কাৰ্য চলাইছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ মাজৰ সম্বন্ধ কেনেকুৱা, পাঠদান প্ৰক্ৰিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বোধগম্য হৈছেনে আদি কথাবোৰ ঘৰতে থাকি অভিভাৱকে প্ৰত্যক্ষভাৱে জনাৰ সুবিধাও পালে। লগতে বিদ্যালয়বোৰত কম্পিউটাৰ শিক্ষা আৰু তথ্য আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব বৃদ্ধি পোৱা যায়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আত্মবিশ্বাস বৃদ্ধি পোৱা দেখা গ'ল। পৰম্পৰাগত শ্ৰেণীকোঠাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ ওপৰত অধিক নিৰ্ভৰশীল হৈ পৰা দেখা গৈছিল। কিন্তু অনলাইন ব্যৱস্থাৰ যোগেদি তেওঁলোকৰ বিষয় এটা নিজ প্ৰচেষ্টাৰে বুজি উঠাৰ অভ্যাস গঢ় লৈ উঠিল আৰু ইয়াৰ ফলত আত্মবিশ্বাস বৃদ্ধি পালে। ইয়াৰোপৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক উভয়ে হাতত যথেষ্ট সময় পালে যাৰ ফলত সৃজনী মূলক সাহিত্য বাজি লিখা মেলাত উৎসাহিত হ'ল। বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমৰ উপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ঘৰতে থাকি লাভ কৰা সময়খিনিত বাহিৰা সাহিত্য, ভ্ৰমণমূলক আদি কিতাপ পঢ়াৰ অভ্যাস গঢ় লৈ উঠিল। গতিকে কভিড-১৯ য়ে নতুন প্ৰজন্মক পাঠ্যক্ৰমৰ সীমাবদ্ধতাৰ পৰা আঁতৰাই বাহিৰা কিতাপৰ ঐশ্বৰ্যশীল জগতখনত প্ৰৱেশৰ পথ সুগম কৰি তুলিলে। মোবাইল ফোন, Whatsapp, Facebook, Android gameৰ পৰা পোৱা মনোৰঞ্জনতকৈ কিতাপ অধ্যয়নৰ পৰা পোৱা মনোৰঞ্জন যে স্থায়ী আৰু জ্ঞানবৰ্ধক সেইটো প্ৰমাণিত হ'ল। তদুপৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে শিক্ষকসকলেও বিভিন্ন অনলাইন আলোচনা (ৱেবিনাৰ) সমূহত ঘৰতে থাকি ভাগ ল'বলৈ সুবিধা পালে। নিজৰ জ্ঞান আন আন ঠাইৰ ব্যক্তিৰ লগত ভগাই ল'বলৈ সক্ষম হ'ল।

গতিকে আমি যদি কওঁ কভিডে আমাৰ শিক্ষাখণ্ডত কেৱল বেয়া প্ৰভাৱ পেলাইছে, তেতিয়া ভুল কোৱা হ'ব। কাৰণ কভিডে শিক্ষাদানৰ এক আধুনিক প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে জানিবলৈ সহায় কৰিলে। বৰ্তমানৰ অনলাইন পাঠদানসমূহ যথেষ্ট পৰিমাণে ভৱিষ্যতে আনুষ্ঠানিক পাঠদানৰ বিকল্প হিচাপে গণ্য কৰিব পৰা যাব। ☐

Population Education and its Role in Reducing Population Explosion

✍ Shibangi Gupta
B.A. 5th Semester

Today, the mother earth is facing the problem of population explosion as the global population is increasing at an alarming rate. The world population went up to 7 billion in 2011 from only 2.5 billion in 1950. The rapid increase in population has already adversely affected the scope of sustainable development, availability of health services and nutritional requirement. The increasing population is responsible for shortage of food, drinking water and many environmental problems. WWF's living planet Report – 2006 has confirmed that humanity is using the world's resources faster than they can be renewed. The unchecked population growth has retarded the growth process as a whole.

Unemployment of the educated as well as uneducated people is a very big problem created by over population. A high number of workers

exist for a limited number of vacancies and this leads to high rate of Joblessness or unemployment. Due to unemployment many people engage themselves in unlawful activities.

The rapid population growth is likely to reduce the per capita income, growth and well being. Rise in the population of the country leads to the rise in the poverty level.

It is also responsible for degradation of Environment and excessive use of natural resources. With the overuse of coal, oil and natural gas, it started producing some serious effects on our environment. Rise in the number of vehicles and industries have badly affected the quality of air. Since, population is growing rapidly it leads to deforestation, depletion of resources and causes different types of environmental concerns such as global warming, decreasing biodiversity, etc.

Standard of living in a country is also affected by its population. In India, there is a great shortage of nourishment, especially that of balanced diet. The standard of living is low and housing conditions are often very poor which leads to the health problems.

Poverty, illiteracy, early marriage, half success of the family welfare measures including family control devices are responsible for high birth rate in a developing country like India. The nation as a whole falls short of the target in the sphere of achieving major health and family planning goals. One of the major reasons behind the partial fulfilment of family planning goal is the lack of education especially the population education.

Population education:

Population education can be defined as a process of developing awareness and understanding of the population situation among people and making them responsible towards managing the population growth. Population education is a new concept. Due to the rapid increase of population the development of any country becomes stagnant and standstill. Population education is an educational programme which generates interest and opportunity to study the effects of population

growth in the situation of individual, family, community and county as a whole.

Population education will lead to the qualitative improvement of education. It increases the dignity of individual and democratic rights. It aims at limiting the size of the family and developing responsibilities.

According to UNESCO – “Population education is an educational programme which provides for a study of population situation of the family, community, nation and world, with the purpose of developing in the students rational and responsible attitudes and behaviour towards the situations.”

Population Education in India:

The size of population in India is increasing at the rate of 2.5 percent per annum. Its total population is little less than three times of USA's population, twenty one times the population of Canada and more than six times of Japan's total population. Due to this large size of population, the food problem continues in our country even after achieving great success of Green Revolution. The health and welfare services, infrastructural facilities fail to keep pace with the need of growing population

In 1951, India implemented the National Family Planning Programme and it became the first developing country to create a state sponsored family planning programme. However, its success is yet to be achieved fully. It is realized that educating the young ones and youth is a crucial part of tackling the population problem.

Under this backdrop population control becomes urgent and for that population education needs to be given top priority. The younger generation needs to be properly educated for leading a planned adult life. Education should be the driving force for developing right attitude towards population control. The drawbacks of large families are to be discussed in community forums.

Recognizing the importance of education in tackling the problem of growing population, a Population Education Programme was launched

in India in the year 1980 which had been designed to introduce population education in the formal education system. The programme has been sponsored by the Government of India, NCERT with UNESCO support to make it available for 143 million school children in primary, secondary and higher secondary schools in the country.

The implementing agency for this programme is the Ministry of Education. At the state level it is implemented by the state govts. The NCERT makes the provision for technical assistance. Dr. Chandra Sekhar, former Prime Minister of India emphasised the role of teachers in successful implementation of this programme. The population education programme in India has been developed in collaboration with the United Nations Funds for Population Activities (UNFPA) and with the active involvement of the Ministry of Health and Family Welfare.

The Population Education aims at –

- Generating interest to study the effects of population growth on individual, family, community and the country as a whole.
- Developing awareness about population control.
- Developing positive and healthy attitudes towards the family planning programmes.
- Enabling the learners to take a conscious and right decision about the prevailing population situation.
- Enabling the learners to acquire knowledge, skill and values necessary to remove the population problems that act as obstacles of social progress.

The problem of population explosion can be solved only when the objectives of population education are fulfilled in true sense. The sincere efforts from all corners like the govt, NGOs, mass media to strengthen the education and health facilities along with the family welfare services in the backward areas of our country can help to implement a fruitful population education programme. ☐

✍ Hirok Jyoti Baruah
B.A. 1st Semester

Basic Education: Its need and Measures for improvement

The chief aim of Basic education is to make a student self-reliant by enabling him to use his acquired knowledge and skill in practical affairs of life. So in the Basic Education Scheme an attempt has been made to establish a direct relationship between

knowledge and life. For a happy life it is necessary for an individual to have an ability to earn his own living.

It has been an aim of Basic education to develop the traits of ideal citizenship in the child so that he/she may fulfill his/her duties to the nation and

society in the long run. Therefore, under the Basic Education scheme provision has been made to educate the child about the responsibilities and rights of an ideal citizen in an organised manner.

Another aim of basic education that is the ideal of

self reliance has aroused some controversy amongst the educationists of the country. But this controversy has been misplaced and misconstrued. It is true that one of the chief aims of Basic education has been to install in the child a spirit of self-reliance, but at the same time the objective has been also to ensure his physical and mental development.

Under the Basic Education scheme it is the child who is the centre of education. The handicraft as a medium is useful as well as interesting to children. Therefore handicraft has to be used as a means to impart knowledge. Hence it will be wrong to say that under the Basic Education Scheme handicraft is the centre of education rather it is a medium of education. Under the Basic Education Scheme knowledge is given in an organised and systematic manner. Nothing is imposed on the child against his/her wishes. Handicraft like Spinning and Weaving under the Basic Education Scheme is just a medium.

The Flexibility of the curriculum and the free atmosphere for the child to perform according to his own capacity are other remarkable features of Basic education. Under this Scheme the teacher and the students are free to work according to their interest and there is no compulsion for

completing a prescribed portion due to fear of examinations.

The curriculum of Basic Education:

Basic education is designed for children between seven to fourteen years of age and accordingly the curriculum has been suggested. For the boys general science and for girls home science have been emphasized. The curriculum of basic education has emphasised on the following aspects :

1. Basic craft which includes Spinning and Weaving, Carpentry, Agriculture, Fruit and flower cultivation, Leather work, Culturing fish, Pottery, any handicraft according to the local needs, Home Science for girls etc.
2. Mother tongue.
3. Mathematics.
4. Geography, History and civics to be combined as social studies.
5. Painting, Music, dance etc.
6. Physical training, Drill Sports etc.
7. General Science comprising Physics, Chemistry, Botany, Zoology, Hygiene and Nature study.
8. Hindi for that area in which it is not the mother tongue. It has been a special feature of Basic education that it recommended Hindi in the

Devanagari script as the national language. English has not been given any place in this scheme.

Research Need and Steps for Basic Education:

Basic education has to face a number of problems. Educationists in the country have emphasised the necessity of research in Basic education, as research is likely to evolve the necessary measures for solving the problems faced by it. Some areas of research in this connection have been given below –

1. To find out devices for correlating the teaching of various subjects with different handicrafts.
2. To find out such subjects which may be useful in social and personal life of the student.
3. To organise the study materials for various subjects.
4. To find out ways and means for raising the intellectual and behavioural standards of Basic schools.
5. To make Basic education more attractive to students and the public.

It is true that the lack of research in Basic education has impeded its progress, but there are some other problems which have been responsible for the failure of Basic education.

Measures for improvement:

Following are some measures to be undertaken to

make Basic Education useful to the society:

➤ The study-materials should pertain to various aspects of life of the society concerned. This is very necessary for taking Basic education useful to the society.

➤ The whole structure of education will fail, if the very foundation, that is primary education is not made effective. Unfortunately our primary education which is for the majority of children in the rural area of our country appears extremely weak today.

Thus effective measures are to be implemented to remove the weaknesses of primary education particularly in rural areas.

➤ For raising the standard of Basic or primary education, it is also necessary to raise the standard of living of teachers. They should be adequately paid so as to have a decent living. In fact, the poor financial condition remains the fate of teachers of all categories in our country.

➤ Infact, Basic education

has not received the sympathetic support of all the sections of the Indian population. So majority of them prefer to send their wards to other schools. The various ministers in State and Central Governments who profess to be great advocates of Basic education, have considered educating their own children in Basic schools as degrading their dignity. The result is that most of the Basic schools have been housed in such poor building which neither stands the onslaught of the rainy season nor suits for winter and summer. At several places children of Basic schools are seen receiving education beneath the trees. Thus lack of proper infrastructure is a major problem of basic school. For improvement of basic education in our country proper infrastructural facilities are to be provided in basic schools.

➤ Most of the teachers, even if they are trained, cannot use handicraft as a medium of education. So they usually follow the traditional method

of teaching. The use of handicraft as a means of education is to be encouraged.

It is belived that children are entitled to a free, quality basic education. However, the aforesaid difficulties and problems have thrown Basic education in a neglected position and it no more attracts the attention and sympathy of those on whom the responsibility of organising our primary or Basic education falls.

Conclusion:

Giving the knowledge and skill to face daily life challenges of children and youths is the objective of a quality basic education. It also helps in reducing poverty, fostering economic growth, achieving gender equality and social development. Thus Basic Education Scheme should be given priority in Government policy making process. For the successful operation of basic Education Scheme the problems of poverty, child malnutrition and ill health are to be addressed in a planned manner. ☐

try not to become a man of **SUCCESS** but
rather try to become a man of **VALUE**

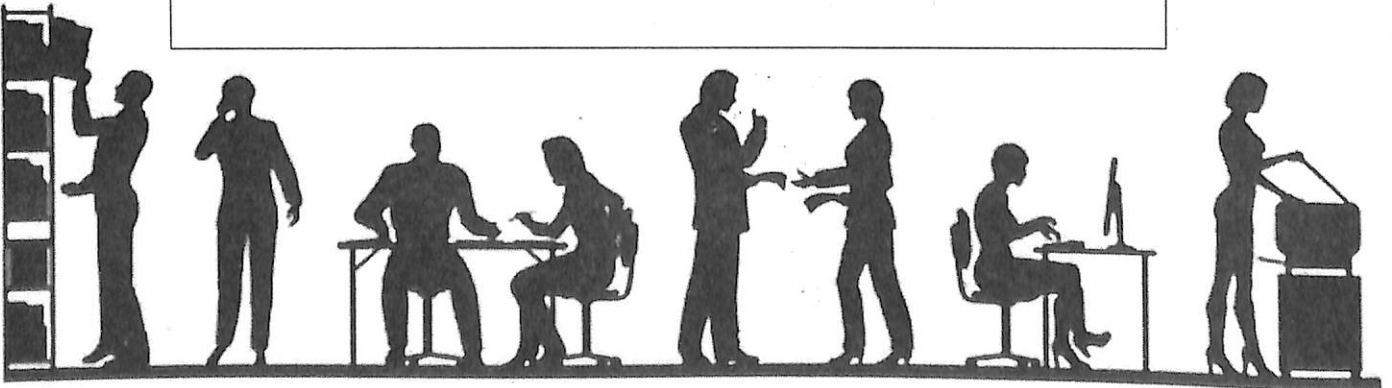

Functions of Education: Individual and Social Perspective

✍ Saurav Jyoti Moran
B.A. 5th Semester

Man lives in a society, acquires socialization through his contact with his family, his relatives, his neighbours and friends. He learns the ways of moving in society, of talking to people and that of mutual behaviour. From the social stand point, education must aim at developing those qualities in the individual which will help him to adjust with other members of society. Such qualities are sympathy, service, kindness, love, brotherhood, equality etc. By developing such qualities an individual can become a useful member of society. Education may help in solving the social problem that an individual faces in a social environment. It also gives importance on making each and every individual as an able citizen and helps the individuals in understanding the nation's social and cultural heritage, to confess own faults and weakness and making them capable and devoted to remove those faults and weakness.

John Dewey, the chief advocate of social aim, in his books 'Democracy and Education' and 'School and Society' emphasized that the development of society is of prime importance for the development of individuality. Education is a process of adjustment and therefore it must aim at helping to adjust person to person. It

should prepare a child to live as an effective member of society. Society is the end of which individual is a means. Education should aim at welfare and progress of the society. It should train individuals to conform to the ideals of the state. For the differences that exist among countries, people assign different reasons, such as geographical size and location on the globe, climate, natural resources, customs and traditions, cultural heritage etc. But in the ultimate analysis, it is education that comes out as the most decisive determinant of a country's progress and development. It is the total education system of a country-formal, informal and non-formal, all put together-which alone can enhance the quality of its citizens and it is the quality of the citizens that lies at the root of all progress and development of the country.

Therefore, the essential functions of education toward society are :-

1. Education supplies semi-skilled and skilled labourers and skilled technicians.
2. Education supplies educated manpower in every field of human endeavour.
3. Education creates honest, sincere, hard working and conscious citizens.
4. Education develops genuine love for one's own country.

5. Education increases social efficiency.
6. Education contributes towards national development.
7. Education brings social reform.
8. Education helps making healthy compromise between tradition and modernity.
9. Education makes a country economically powerful, politically stable and socially clean.
10. Education makes a country suitable to fit into the globalised world of today.

The above points summarise some functions of education towards the society which helps us to modify or develop our-self so as to contribute towards the society.

At last, we carefully and clearly come to know that the education for individuals and education for society are not contradictory to each other, they are rather complementary to each other. It is only good citizens that can create a good society and it is only a good society that can produce good citizen.

Thus functions of education towards individuals and functions of education towards society can go hand-in-hand without any conflict. These two functions are not mutually exclusive. ☐

An investment in knowledge pays the best interest.

-Benjamin Franklin

নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি - ২০২০ৰ মূল দিশসমূহ

দেশৰ সামগ্ৰিক বিকাশত শিক্ষাই আগবঢ়োৱা গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদানৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি শিক্ষাব্যৱস্থাক চলিত সময়ৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ পূৰণ কৰিব পৰাকৈ সংস্কাৰ সাধন কৰাৰ উদ্দেশ্যে ভাৰতবৰ্ষৰ নতুন “ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি - ২০২০” ত যোৱা ২০২০ চনৰ ২৯ জুলাইত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী নেতৃত্বাধীন ভাৰতৰ কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটে অনুমোদন জনায়। পূৰ্বৰ “ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি - ১৯৮৬”ৰ স্থান লোৱা এই নীতিয়ে ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষাব্যৱস্থাক প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰা উচ্চ স্তৰলৈকে এক নতুন দৃষ্টিভংগীৰে বহল প্ৰেক্ষাপটত সামৰি ল’ব।

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি - ২০২০ৰ মূল সংস্কাৰসমূহ :

- ভাষাৰ ক্ষেত্ৰতঃ নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি - ২০২০ য়ে মাতৃভাষা আৰু ৰাজ্যিক ভাষাসমূহক অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব। পঞ্চম শ্ৰেণীলৈকে সকলো শিক্ষাৰ্থীক নিজৰ ৰাজ্যৰ মাতৃভাষাতে পাঠদান কৰিব লাগিব। এই নীতিয়ে কোনো শিক্ষাৰ্থীৰ ওপৰত কোনো ভাষা বলপূৰ্বকভাৱে প্ৰয়োগ নকৰে।
- বিদ্যালয়ৰ শিক্ষাঃ ভাৰতৰ বিদ্যালয়-শিক্ষাৰ বৰ্তমানৰ গঠন “১০+২” আৰ্হিৰ সলনি “৫+৩+৩+৪” আৰ্হিত গঠন কৰা হ’ব। এই নতুন “৫+৩+৩+৪” আৰ্হি অনুসৰি শিক্ষাব্যৱস্থাক এনেদৰে গঠন হ’ব—
  - ১) বুনীয়াদী স্তৰ- এই স্তৰটো বহলভাৱে দুভাগত বিভক্ত কৰা হ’ব - প্ৰথমতে, তিনি বছৰৰ প্ৰাক-স্কুল বা অংগনবাদী আৰু দ্বিতীয়তে, প্ৰথম শ্ৰেণী আৰু দ্বিতীয় শ্ৰেণী বুনীয়াদী স্তৰত অন্তৰ্ভুক্ত হ’ব। এই স্তৰে ৩ৰ পৰা ৮ বছৰীয়া শিশুক সামৰি ল’ব। এই স্তৰত মূলতঃ কাৰ্যকলাপৰ জৰিয়তে অধ্যয়নক গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হ’ব।
  - ২) প্ৰাথমিক স্তৰ- এই স্তৰ তৃতীয় শ্ৰেণীৰ পৰা পঞ্চম শ্ৰেণীলৈ সন্নিৱিষ্ট হ’ব আৰু এই স্তৰে ৮ ৰ পৰা ১১ বছৰৰ শিক্ষাৰ্থীক সামৰি ল’ব। এই স্তৰতে ক্ৰমান্বয়ে লাহে লাহে কোৱা, পঢ়া, লিখা, শাৰীৰিক শিক্ষা, ভাষা, কলা, বিজ্ঞান আৰু গণিত আদি বিষয় সন্নিৱিষ্ট কৰা হ’ব।
  - ৩) মধ্যম স্তৰ- এই স্তৰে ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰা অষ্টম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক (১১ ৰ পৰা ১৩ বছৰৰ শিক্ষাৰ্থী সকলক) সামৰি ল’ব। এইটো স্তৰত সমাজ বিজ্ঞান, কলা, বিজ্ঞান, গণিত আৰু ইংৰাজী বিষয় বহল প্ৰেক্ষাপটত আলোচনা কৰা হ’ব।
  - ৪) মাধ্যমিক স্তৰ- এই স্তৰ নৱম শ্ৰেণীৰ পৰা দ্বাদশ শ্ৰেণীলৈ সন্নিৱিষ্ট হ’ব আৰু ই ১৪ ৰ পৰা ১৮ বছৰৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক সামৰি ল’ব। মাধ্যমিক স্তৰটো দুটা পৰ্যায়ৰ হ’ব। প্ৰথম পৰ্যায়ত- নৱম আৰু দশম শ্ৰেণীৰ আৰু দ্বিতীয় পৰ্যায়ত- একাদশ আৰু দ্বাদশ শ্ৰেণী। শিক্ষাৰ এই চাৰিবছৰতে শিক্ষাৰ্থীক বহুমুখী পাঠ্যক্ৰমৰ জ্ঞান দিয়া হ’ব আৰু লগতে গভীৰ আৰু জটিল চিন্তা-ধাৰাৰ প্ৰতি আকৃষ্ট কৰা হ’ব।
- ❖ পৰখ (PARAKH) নামৰ এখন মূল্যায়ন বৰ্ডৰ জৰিয়তে পৰীক্ষাবোৰ অনুষ্ঠিত কৰা হ’ব। পৰীক্ষা পদ্ধতি সহজ কৰিবলৈ এবছৰত দুটাকৈ পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰা হ’ব অৰ্থাৎ চেমিষ্টাৰ পদ্ধতিত মূল্যায়ন কৰা হ’ব। এই পৰীক্ষাৰ দুটা ভাগ থাকিব — বিকল্পধৰ্মী আৰু বৰ্ণনাধৰ্মী।
- ❖ নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি - ২০২০ ৰ মতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা পাঠ্যক্ৰমৰ অযথা বোজা হ্ৰাস কৰা হ’ব। এটা বিভাগৰ শিক্ষাৰ্থীয়ে আন এটা বিভাগৰ বিষয়ো অধ্যয়ন কৰিব পাৰিব আৰু ইচ্ছা অনুযায়ী যিকোনো ভাষা অধ্যয়নৰ সুবিধা লাভ কৰিব।
- ❖ এই শিক্ষা নীতিত ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পৰাই কম্পিউটাৰৰ ক’ডিং শিক্ষণৰ আৰম্ভণি কৰিব আৰু অভিজ্ঞতাসম্পন্ন শিক্ষণৰ কাৰ্য্যসূচী গ্ৰহণ কৰা হ’ব।
- ❖ শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে থকা মধ্যাহ্ন ভোজন আঁচনিৰ প্ৰসাৰ ঘটোৱা হ’ব। মুখ্যতঃ শিক্ষাৰ্থীৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হ’ব।

—সম্পাদনা সমিতিৰ দ্বাৰা সংগৃহীত

চীনা সামগ্ৰী বৰ্জনঃ আৰোগ নে বিবেক?

✍ কৰুণা ফুকন

সহকাৰী অধ্যাপক, অর্থনীতি বিভাগ

চীন দেশত উৎপত্তি হৈ সমগ্ৰ পৃথিৱীতে সন্ধানসৰ সৃষ্টি কৰি থকা ক'ভিড-১৯ মহামাৰীয়ে ভাৰতবৰ্ষতো হেজাৰ হেজাৰ লোকৰ প্ৰাণ লৈ থকাৰ সময়তে চীনা সৈন্যই নিয়ন্ত্ৰণ ৰেখা পাৰ হৈ কেইবাজনো ভাৰতীয় সৈনিকক নৃশংসভাৱে হত্যা কৰাৰ পিছত স্বাভাৱিকতে ভাৰতীয়ৰ মনত চীনবিৰোধী স্থিতি তীব্ৰতৰ হৈ পৰিছে আৰু তাৰ ফলস্বৰূপেই ভাৰতবৰ্ষত চীনা সামগ্ৰী বৰ্জনৰ দৰে জনমত গঢ় লৈ উঠিছে। যোৱা বিত্তীয় বৰ্ষত ভাৰতে ৬৮ বিলিয়ন আমেৰিকান ডলাৰৰ চীনা সামগ্ৰী আমদানি কৰাৰ বিপৰীতে প্ৰায় ১৭ বিলিয়ন ডলাৰৰ ভাৰতীয় সামগ্ৰী চীনলৈ ৰপ্তানি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। তাৰ ফলত ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰায় ৫০ বিলিয়ন ডলাৰৰ বাণিজ্যিক ঘাট হৈছে। আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ বিশ্বত চীন ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যতম বন্ধু ৰাষ্ট্ৰ হোৱা হেতুকে এতিয়াৰ পৰিস্থিতিত ভাৰতীয়ৰ মনত নিতান্তই আৱেগিকভাৱে উত্তৰ হোৱা বাণিজ্যিক যুদ্ধখনে আমাক লাভান্বিত কৰিব নে শ'লঠেকতহে পেলাব তাক লৈ চৰ্চা চলিছে।

ভাৰতবৰ্ষই চীনৰ পৰা আমদানি কৰা মূল সামগ্ৰীবোৰ হৈছে ইলেক্ট্ৰনিক আহিলা, যন্ত্ৰ আৰু যন্ত্ৰাংশ, ৰাসায়নিক পদাৰ্থ, সাৰ, ষ্টীল আদি। আনহাতে চীনে আমাৰ দেশৰ পৰা আমদানি

কৰা সামগ্ৰীসমূহ হ'ল কপাহ, তাম, প্লাষ্টিক, মূল্যৱান ধাতু, লৱণ আদি। ভাৰতত জনপ্ৰিয়তাৰ শীৰ্ষত থকা চীনা ব্ৰেণ্ডবোৰ হৈছে — শ্বাঅ'মি অ'প', ভিভ', হুৱাই, লেন'ভ' আদি।

সৰ্বজনবিদিত টিক-টক, পাবজি-মোবাইল, চেন্দাৰ আদি 'এপ' সমূহো চীন দেশৰে সৃষ্টি। স্মাৰ্টফোন, লেপটপৰ পৰা আৰম্ভ কৰি দেৱালীৰ লাইটকেইটাও চীনৰ পৰা আমদানি নকৰিলে আমাৰ নচলে। টেলিফোন আৰু ইণ্টাৰনেটৰ আহিলাসমূহ চীনৰ পৰা আনিবলৈ আমি

বাধ্য। চীনৰ মুঠ আমদানিৰ মাত্ৰ ০.৮ শতাংশ ভাৰতীয় সামগ্ৰীয়ে অধিকাৰ কৰি আছে;

আনহাতে ভাৰতৰ মুঠ আমদানিৰ ১৪ শতাংশই চীনা সামগ্ৰী। তেনেদৰে, চীনে ভাৰতলৈ ৰপ্তানি কৰা সামগ্ৰীৰ পৰিমাণ মুঠ চীনা ৰপ্তানিৰ ২.৩ শতাংশ; আনহাতে ভাৰতে নিজা ৰপ্তানিৰ ৫ শতাংশ চীনলৈ প্ৰেৰণ কৰে। ঔষধৰ উৎপাদনত ভাৰতে পৃথিৱীৰ ভিতৰতে শ্ৰেষ্ঠতা দাবী কৰে; কিন্তু ঔষধ প্ৰস্তুতকৰণৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় কেঁচামাল API (Active Pharmaceutical Ingredients) চীনৰ পৰাহে আমদানি

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কৰি অনা হয়। চীনা সামগ্ৰীৰ বজাৰ সমগ্ৰ বিশ্বতে আছে, কিন্তু চীনা আমদানিৰ অবিহনে ভাৰতীয় অৰ্থনীতি বৰ্তমান প্ৰায় অচল। ১৪ ট্ৰিলিয়ন আমেৰিকান ডলাৰৰে চীন হ'ল বিশ্বৰ দ্বিতীয় বৃহৎ অৰ্থনীতি। আনহাতে পঞ্চম স্থানত থকা ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ মূল্য হ'ল মাত্ৰ তিনি ট্ৰিলিয়ন ডলাৰ।

আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ ইতিহাস নতুন নহয়; নিজা দেশত উৎপাদন নোহোৱা সামগ্ৰী আন দেশৰ পৰা আমদানি কৰি অনা আৰু নিজা দেশত ৰাহিকৈ উৎপাদনৰ সুবিধা থকা সামগ্ৰীসমূহ অন্য দেশলৈ ৰপ্তানি কৰি বৈদেশিক মুদ্ৰা আহৰণেৰে সমৃদ্ধশালী হোৱাটো দেশসমূহৰ মাজত শ-শ বছৰৰ আগৰে পৰা চলি আহিছে। ঠাইভেদে প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ বিতৰণত বৈষম্য থকা হেতুকে দেশ এখনে নাগৰিকসকলৰ বাবে আৱশ্যকীয় আটাইবোৰ সামগ্ৰী নিজা দেশতে প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰে; আনহাতে কিছুমান সামগ্ৰী আকৌ নিজা প্ৰয়োজনীয়তাতকৈ কেইবাগুণো অধিককৈ উৎপাদন কৰিব পাৰে। জনসংখ্যা বা শ্ৰমিকৰ সংখ্যা বেছিকৈ থকা ভাৰত, বাংলাদেশ আদি দেশসমূহৰ শ্ৰম উৎপাদিত সামগ্ৰী (যেনে — কৃষিজাত সামগ্ৰী) উৎপাদন কৰাৰ অধিক সুবিধা থাকে আৰু সেইবোৰ অন্য দেশলৈ ৰপ্তানি কৰা হয়। তাৰ বিপৰীতে মূলধনৰ আধিক্য থকা জাপান, দক্ষিণ-কোৰিয়া আদি দেশে মূলধনজাত সামগ্ৰী (যেনে — লেপটপ, গাড়ী আদি) উৎপাদন কৰি ৰপ্তানি কৰে। আনহাতে ইচ্ছা থাকিলেও উৎপাদন কৰিব নোৱাৰা কিন্তু নহ'লেই নচলা খাৰুৱা তেলৰ দৰে অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰী সকলো দেশেই আমদানি কৰিবলৈ বাধ্য। আমদানিৰ তুলনাত ৰপ্তানি অধিক হ'লে দেশলৈ বৈদেশিক সম্পদৰ প্ৰবাহ ঘটে আৰু সি দ্ৰুততৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ বাবে অতিকৈ লাগতিয়াল।

বিংশ শতিকাত সামৰিক শক্তিৰ যোগেদি প্ৰভুত্ব বিস্তাৰ কৰা দেশসমূহে একবিংশ শতিকাত অৰ্থনৈতিক শক্তিৰ যোগেদি বিশ্বত থিয় দিবলৈ লৈছে। প্ৰতিখন দেশে অৰ্থনৈতিক বিকাশ দ্ৰুততৰ কৰিবৰ কাৰণে দিনে-নিশাই কাম কৰি আছে। নিজা অৰ্থনীতিক তিলমানো ক্ষতিসাধন কৰিব পৰা কাৰকক আজিৰ উন্নয়নকামী দেশে প্ৰতিহত কৰিবলৈ বাধ্য। আৰ্থিক বিকাশৰ এক মূল অংগ আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰতো কথাটো একেই; ৰপ্তানি হ্ৰাস ঘটাব পৰা কাৰকসমূহৰ পৰা আজিৰ দেশসমূহে যিমান পাৰি আঁতৰত থাকে। সেয়েহে কোনো দেশ এখনৰ ৰপ্তানিক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিব পৰা কাৰ্যকলাপৰ সূচনা ঘটাই অন্য দেশসমূহে বিশেষ দেশ এখনৰ ওপৰত হেঁচা প্ৰয়োগ কৰি যুদ্ধ নকৰাকৈয়ে ঈঙ্গিত লক্ষ্য আদায় কৰিব পাৰি।

প্ৰশ্নটো হ'ল, ভাৰতবৰ্ষই চীনৰ সৈতে সকলো বাণিজ্য সম্পৰ্ক ত্যাগ কৰিলে লাভ-লোকচান কি হ'ব? প্ৰথম কথা

হ'ল চীনে নিৰন্তৰ প্ৰয়াসৰ যোগেদি বিগত সময়ছোৱাত বিশ্বৰ বাণিজ্য সামগ্ৰী জগতখনক এনেদৰে গ্ৰাস কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল যে কেঁচামালেই হওক বা চূড়ান্ত সামগ্ৰীয়েই হওক চীনৰ পৰা আমদানি নকৰিলে নচলেই। বিশ্বৰ মুঠ নিৰ্মাণ সামগ্ৰীৰ ২৫ শতাংশ চীনতে প্ৰস্তুত হয়। মটৰ গাড়ী, কম্পিউটাৰ বা মোবাইল ফোনত কোনোবা নহয় কোনোবা এটি হ'লেও চীনত নিৰ্মিত অংগ থাকেই। ইণ্টাৰনেট জগতখনো চীনৰ ওপৰত যথেষ্ট নিৰ্ভৰশীল। দ্বিতীয়তে, চীনে আমাৰ পৰা যথেষ্ট সামগ্ৰী আমদানিও কৰে। ভাৰতবৰ্ষৰ মুঠ ৰপ্তানিৰ ৫ শতাংশ চীন দেশৰ। গতিকে আমি চীনা সামগ্ৰী বৰ্জন কৰাৰ দৰে তেওঁলোকেও ভাৰতীয় সামগ্ৰী বৰ্জন কৰিলে আমাৰো আৰ্থিক ক্ষয়-ক্ষতি হ'ব। বিগত চীন-আমেৰিকাৰ বাণিজ্য যুদ্ধত আমেৰিকাই চীনা সামগ্ৰীৰ ওপৰত আমদানি শুল্ক বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰত্যুত্তৰত চীনে আমেৰিকাৰ পৰা ৰপ্তানি হোৱা চয়াবিন আৰু অন্যান্য কৃষিজাত সামগ্ৰী গ্ৰহণ কৰিবলৈ অমান্তি হোৱাত আমেৰিকাৰ খেতিয়কসকল বিপৰ্যয়ৰ সন্মুখীন হৈছিল আৰু খেতিয়কসকলৰ স্বার্থত আমেৰিকান চৰকাৰে ২৮ বিলিয়ন মাৰ্কিন ডলাৰৰ পেকেজ ঘোষণা কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল।

আলপিনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি যুদ্ধবিমানলৈকে সকলো সামগ্ৰী চীনে নিজ দেশতে নিৰ্মাণ কৰে। সেয়েহে চীনক 'পৃথিৱীৰ কাৰখানা' (Factory of the World) বোলা হয়। পেনিচিলিনকে আদি কৰি আমেৰিকাৰ ৯০ শতাংশ এণ্টিবায়'টিক চীনত নিৰ্মিত হয়। চীনৰ পৰা আমদানি বাদ দিলে ভাৰতীয় বজাৰত ইলেক্ট্ৰনিক সামগ্ৰীসমূহৰ দৰ অভূতপূৰ্ব ধৰণে বৃদ্ধি ঘটিব। অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিৰ বলত চীনে কম দামতে সামগ্ৰীসমূহ বিশ্বৰ বজাৰত উলিয়াই দিবলৈ সক্ষম; ভাৰতত সেইবোৰ সামগ্ৰীৰ উৎপাদন ব্যয়বহুল হোৱা হেতুকে আমি অধিক দাম ল'বলৈ বাধ্য।

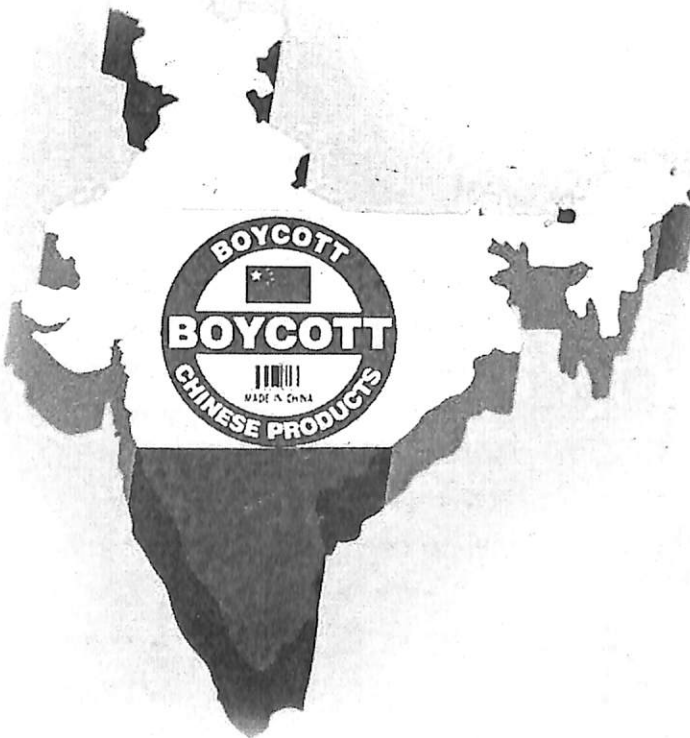
দেশ এখনৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰগতিত আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ অন্যতম ভূমিকা আছে। বাণিজ্যিক ৰাহিৰ যোগেদি দেশলৈ বৈদেশিক সম্পদৰ প্ৰবাহ ঘটে। বিশ্বযুদ্ধ আৰু মন্দাৱস্থাই ভাঙি পেলোৱা অৰ্থনীতিৰ পুনৰুদ্ধাৰৰ কাৰণে বিংশ শতিকাৰ প্ৰথমার্ধত বিশ্বৰ চহকী দেশসমূহে আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যত ৰাহি সৃষ্টি কৰিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছিল। তাৰ কাৰণে প্ৰতিখন দেশে ৰপ্তানি বৃদ্ধি কৰিব পৰা আৰু আমদানি হ্ৰাস ঘটোৱা বিভিন্ন আৰ্থিক কৌশলৰ উদ্ভাৱন ঘটাইছিল। মুদ্ৰাৰ অৱমূল্যায়ন (devaluation), আমদানি শুল্কৰ বৰ্ধিত প্ৰয়োগ আছিল তেনে কিছুমান কৌশল। যিহেতু এখন দেশৰ আমদানি আন দেশৰ কাৰণে ৰপ্তানি, সেয়েহে আমদানি হ্ৰাস কৰিব বিচৰা এনে বাণিজ্যিক কৌশলৰ ফলত একে অনুপাতত বিশ্ব বাণিজ্যৰ মুঠ ৰপ্তানিও হ্ৰাস পাইছিল আৰু তাৰ ফলত আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ

মুঠ আকাৰ দ্রুত গতিত কমি আহিছিল। এনে নীতিৰ ফলত যে দৰাচলতে কাৰো লাভ হোৱা নাই, লোকচানহে হৈছে সেয়া সকলো দেশে বুজি উঠি ১৯৪৪ চনৰ বিশ্ববিখ্যাত ব্ৰিটন-উদ সন্মিলনত আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যত বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পর্ক সৃষ্টিৰ কাৰণে 'গেট' চুক্তি (General Agreement on Tariff and Trade) স্বাক্ষৰিত কৰা হয়; আন্তৰ্জাতিক মুদ্রানিধি (IMF), বিশ্ববেংক আদিও স্থাপন কৰা হয়। 'গেট' চুক্তিৰেই ৰূপান্তৰ ঘটি ১৯৯৫ চনত বিশ্ব বাণিজ্য সংঘ (WTO) ৰ জন্ম হয়, যিটো অনুষ্ঠানে এক মিতব্যয়ী আৰু হস্তক্ষেপহীন, মুক্ত আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ কাৰণে নিজকে উৎসৰ্গিত কৰিছে। ভাৰত আৰু চীন দুয়োখন দেশ WTO ৰ সদস্যৰাষ্ট্ৰ হোৱা হেতুকে ভাৰতে পোনপটীয়াকৈ চীনা সামগ্ৰীৰ ওপৰত নিষেধাজ্ঞা বা অতিৰিক্ত শুল্ক আৰোপ কৰাত অসুবিধা আছে। কাৰণ, তাৰ প্ৰত্যুত্তৰত চীনকে আদি কৰি অন্য দেশসমূহেও ভাৰতীয় সামগ্ৰীৰ ওপৰত নিষেধাজ্ঞা আৰোপ কৰিলে ভাৰতৰে অপূৰণীয় ক্ষতি হ'ব। সেয়েহে তেনে প্ৰত্যক্ষ নীতিৰ সলনি আন দেশে টলকিব নোৱাৰাকৈ কিছুমান পৰোক্ষ নীতি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব; গ্ৰাহকে চীনা সামগ্ৰী কিনিবলৈ বাদ দিলেই চাহিদা হ্রাস পাই আমদানিও কমি যাব।

বিশ্বায়ন নীতি গ্ৰহণ, ভোগসৰ্বস্ব আলস্য জীৱন, ঘৰুৱা উদ্যোগসমূহৰ পতন (হত্যা?) আদি অনেক কাৰণৰ ফলত বিগত বছৰবোৰত ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ পৰনিৰ্ভৰশীলতা বৃদ্ধি পাইছে। নিত্যপ্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ উপৰিও

মূলধনী বিনিয়োগৰ কাৰণেও আমি বিদেশলৈ মুখ মেলি চাই থাকিবলগা হয়। দুশটা বছৰ ইংৰাজৰ অধীনত থকা কাৰণে ভাৰতীয়সকলৰ মনত জন্মগতভাৱে বিদেশী সামগ্ৰীৰ প্ৰতি দুৰ্বলতা আছে। আমাৰ ৰজা-প্ৰজা সকলোৰে বিদেশী গাড়ী, বিদেশী ডিগ্ৰীৰ প্ৰতি বিৰাট মোহ আছে। মধ্যবিত্ত লোকেৰে ভৰি থকা জনসংখ্যাৰ বিস্ফোৰণ ঘটা ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে দেশ এখনক অন্য উন্নত দেশসমূহে আকৰ্ষণীয় বজাৰ বুলি গণ্য কৰে; ৰং-বিৰঙৰ সস্তীয়া সামগ্ৰীৰে গ্ৰাহকক সন্মোহিত কৰে। বিদেশী সামগ্ৰী বুলি দহৰ আগত কৈ আমি যহাই ফুৰোঁ আৰু কোনো দেশে আমাৰ লগত যুদ্ধ কৰিবলৈ আহিলে সেই দেশৰ সামগ্ৰী বৰ্জন কৰিম বুলি ফেপেৰি পাতি ধৰোঁ। কেৱল চীনৰে কিয়, অন্য দেশসমূহৰ পৰাও যিমানদূৰ সম্ভৱ আমদানি কমকৈ কৰিলে ভাল।

মহাত্মা গান্ধীৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষত 'আত্মনিৰ্ভৰশীলতা' বিষয়টোৰ গুৰুত্বক নকৈ বখানিবলগীয়া হোৱাটো নিতান্তই পৰিতাপৰ কথা। আত্মনিৰ্ভৰশীল এদিনতে হ'ব নোৱাৰি; তাৰ কাৰণে চীনৰ দৰে বিবেকৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত ফলপ্ৰসূ নীতি অনুকৰণ কৰিব লাগিব। আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ জগতখনক হাতৰ মুঠিত ৰাখিবলৈ চীনে দক্ষিণ চীন সাগৰত কৃত্ৰিম দ্বীপ সাজি অসাধ্য সাধন কৰিছে আৰু আমি বিশ্বৰ সৰ্বোচ্চ মূৰ্তি সাজি বাঃ বাঃ লৈছোঁ। আগতে কিতাপত পঢ়িবলৈ পোৱা 'চীনৰ চকুলো' হুৱাহুৱা নদী এতিয়া চীনৰ আশীৰ্বাদ; তাত সাজি দিয়া বান্ধবোৰত বছৰি সাতহেজাৰ মেগাৱাটৰ বিদ্যুৎ উৎপাদন হয়। আমি আজিকোপতি অসমৰ বানপানী সমস্যাটোকে সমাধান কৰিব পৰা নাই। চীনৰ দৰে আত্মনিৰ্ভৰশীল হ'বলৈ হ'লে বছ কাম কৰিব লাগিব। পোনপ্ৰথমে, নম্বৰকেন্দ্ৰিক আৰু প্ৰায়োগিক গুৰুত্বহীন শিক্ষাব্যৱস্থাটোক ওফৰাই কাৰিকৰী আৰু বিজ্ঞান শিক্ষাক জনপ্ৰিয় কৰি তুলিব লাগিব। ধৰ্মাত্মক ৰজা-প্ৰজা আটাই উৎখাত কৰিব লাগিব; ঘৰুৱা উদ্যোগসমূহৰ পুনৰ্জীৱিতকৰণ, নতুন উদ্যোগৰ বিকাশ, গৱেষণা আৰু উন্নয়ন আদি বিষয়ত ব্ৰতী হ'ব লাগিব। 'মে'ক ইন ইণ্ডিয়া'ৰ দৰে নীতি হাতে কামে ৰূপায়ণ কৰিব লাগিব। ন-পুৰণি সামগ্ৰীসমূহৰ উৎপাদন বৃদ্ধিৰ কাৰণে চৰকাৰে অনুকূল পৰিৱেশ এটিৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। এই বিবেকৰ যুঁজখনত আৱেগৰো আৱশ্যকতা নোহোৱা নহয়। বিদেশী বস্তু দেখিলেই গা ইচাট-বিচাট কৰা আমাৰ গ্ৰাহকসকলে নিজা মানসিকতা সলনি কৰি দেশীয় সামগ্ৰীক আঁকোৱালি ল'ব লাগিব। কিন্তু কেৱল আৱেগৰ বশৱৰ্তী হৈ চীনৰ সৈতে বাণিজ্য সম্পর্ক ছেদ কৰিলে নিজৰ বিপদহে চপাই লোৱা হ'ব। ☐

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ সৰ্ববৃহৎ কৰ সংস্কাৰ : দ্রব্য আৰু সেৱা কৰৰ প্ৰবৰ্তন

✍ ইন্দিৰা মায়ী ছেত্ৰী
স্নাতক ষষ্ঠ বাণ্যাসিক

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ পৰ্যবেক্ষক সকলৰ বাবে ২০১৭ চনটো উল্লেখনীয় হৈ ৰব এনে এটা বছৰ হিচাপে যিটো বছৰত আমাৰ অৰ্থনীতিয়ে এখন দেশ, এখন বজাৰৰ দিশত আগবঢ়াৰ পথ মুকলি হয়। এই যাত্ৰাৰ আৰম্ভণি হ'ল ভাৰতবৰ্ষত দ্রব্য আৰু সেৱা কৰ (জি এছ টি) বলৱৎ হোৱাৰ দিনটোত। নিঃসন্দেহে স্বৰাজ্যোত্তৰ ভাৰতত কৰৰ ক্ষেত্ৰত কৰা গাঁথনিমূলক সংস্কাৰৰ ভিতৰত জি এছ টিয়েই সৰ্ববৃহৎ আৰু আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ সংস্কাৰ। ভাৰতবৰ্ষত জি এছ টি প্ৰবৰ্তনৰ ধাৰণাটোৰ পাতনি মেলা হৈছিল ২০০৩ চনৰ কেলকাৰ টাস্ক ফৰচৰ বিপৰ্যত। তাৰ পিছত সুদীৰ্ঘ ১৩ বছৰে হৈ অহা তৰ্ক-বিতৰ্ক, আলোচনা বিলোচনা আৰু সমীক্ষাৰ অন্তত সৰ্বসন্মতিক্ৰমে জি এছ টি বিধেয়কখন সংসদত গৃহীত হয় আৰু ভাৰতৰ মাননীয় ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে যোৱা ৮ ছেপ্তেম্বৰ ২০১৬ ত

ইয়াক অনুমোদন দিয়ে। এটা দশক ধৰি তীব্ৰ বাক-বিতণ্ডাৰ অন্তত সৰ্বসন্মতিক্ৰমে বিধেয়কখন গৃহীত হোৱাটো ভাৰতবৰ্ষৰ কো-অপাৰেটিভ ফেডাৰেলিজিমৰ এটা স্পষ্ট উদাহৰণ।

সাধাৰণ ভাষাত ক'বলৈ হ'লে জি এছ টি হ'ল সমগ্ৰ দেশতে প্ৰযোজ্য হোৱা এটা পৰোক্ষ কৰ। এইটো কৰ পণ্য সামগ্ৰী আৰু সেৱা কাৰ্যৰ ওপৰত আৰোপ কৰা হয়। অৰ্থাৎ এই কৰ আদায় দিয়াৰ দায়িত্ব হ'ল দেশৰ উদ্যোক্তা, ব্যৱসায়ী আৰু সেৱা কাৰ্য যোগানদাৰী (যেনে- Mobile service providers, consultants, chartered accountants, financial sector ইত্যাদি) সকলৰ। কিন্তু জি এছ টি যিহেতু এটা পৰোক্ষ কৰ, ইয়াৰ বোজা শেষত ভোক্তাসকলেই বহন কৰিব লাগে। আমি জানো যে ব্যৱসায়-বাণিজ্য, উদ্যোগ বা সেৱা কাৰ্যত জড়িত থকা যিকোনো ব্যক্তিয়েই আয়কৰৰ বাহিৰেও বহু কৰ দিবলগীয়া হয়। এনেধৰণৰ কৰবোৰ হ'ল-সেৱাকৰ, আবকাৰী কৰ, ভেলু এডেড টেক্স বা মূল্য সংযোজিত কৰ (VAT), বিশেষ কাষ্টম ডিউটী ইত্যাদি। এই কৰবোৰক সামূহিকভাৱে পৰোক্ষ কৰ বোলা হয়। এতিয়া এনেধৰণৰ প্ৰায়বোৰ কৰেই বিলুপ্ত কৰি তাৰ ঠাইত জি এছ টি প্ৰযোজ্য কৰা হৈছে।

জি এছ টিৰ দ্বাৰা ভাৰতবৰ্ষত পৰোক্ষ কৰ কেনেধৰণে আৰোপ কৰা হয় তাৰো আমূল

পৰিৱৰ্তন আহিল। জি এছ টিৰ আগতে আবকাৰী কৰ আৰোপ কৰা হৈছিল সামগ্ৰীৰ নিৰ্মাণত, VAT প্ৰযোজ্য হৈছিল সামগ্ৰীটো এটা স্তৰৰ পৰা আন এটা স্তৰলৈ যোৱাৰ সময়ত (যেনে- উৎপাদনকাৰীৰ পৰা পাইকাৰী ব্যৱসায়ী পৰা খুচুৰা ব্যৱসায়ীৰ ভোক্তা আদি) আৰু এইবোৰ কৰৰ পৰিমাণ সামগ্ৰীৰ মূল্যত যোগ হৈ গৈছিল। আকৌ কেন্দ্ৰীয় বিক্ৰী কৰ (চি এছ টি) আৰোপ কৰা হৈছিল যেতিয়া সামগ্ৰী এটা এখন ৰাজ্যৰ পৰা আন এখন ৰাজ্যলৈ নিয়া হৈছিল। এই ধৰণে ভোক্তাৰ হাতলৈ যাব পৰাকৈ সম্পূৰ্ণ হোৱা সামগ্ৰী এটাৰ ওপৰত আবকাৰী কৰ, VAT, CST আদিৰ বোজা আছিল আৰু এইটো উৎপাদন খৰচৰ অংশ বুলি ধৰা হৈছিল। স্বাভাৱিকতে এই কৰৰ বোজা সামগ্ৰীটোৰ বজাৰ মূল্যত অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিল। সেই কৰ আৰোপৰ প্ৰথাটো সলনি হ'ল জি এছ টি জৰিয়তে। জি এছ টিৰ অধীনত কৰ কেৱল যোগানৰ ক্ষেত্ৰতহে প্ৰযোজ্য হ'ব। জি এছ টি আইন অনুসৰি যোগানৰ সংজ্ঞা হ'ল পণ্য সামগ্ৰীৰ বিক্ৰী। জি এছ টিৰ এটা লেখত ল'বলগীয়া বৈশিষ্ট্য হ'ল যে এই কৰ যোগানৰ উৎসত নহয়, যোগানৰ গন্তব্য স্থানতহে (destination) আৰোপ কৰা হয়। সেয়েহে ইয়াক destination based tax বুলিও কোৱা হয়। জি এছ টি বলৱৎ কৰাৰ বাবে আমাৰ সংবিধানৰ সংশোধন কৰিবলগীয়া হৈছিল। ইয়াৰ কাৰণ বুজি পালে জি এছ টিৰ তাৎপৰ্য বুজি পোৱাত সুবিধা হ'ব। ভাৰতীয় সংবিধানে কৰৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ ক্ষমতাৰ বিভাজন স্পষ্ট কৰি থৈছে। সংবিধান অনুসৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সামগ্ৰীৰ উৎপাদন স্তৰলৈ সকলো সেৱা কাৰ্যৰ ওপৰত কৰ বহুৱাব পাৰে। ৰাজ্য চৰকাৰে আকৌ বস্ত বিক্ৰীৰ

ওপৰত কৰ বহুৱাব পাৰে। অৰ্থাৎ সংবিধান অনুসৰি বস্ত বিক্ৰীৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰাৰ অধিকাৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নাই (আন্তঃৰাজ্যিক বেচা-কিনাৰ বাহিৰে), তেনেকৈ সেৱা কাৰ্যৰ ওপৰত কৰ আৰোপৰ অধিকাৰ ৰাজ্য চৰকাৰৰ নাই। কৰ ক্ষমতাৰ এই বিভাজন সংবিধানৰ সপ্তম অনুসূচীৰ ২৪৬ ধাৰাত উল্লেখ আছে। স্বাভাৱিকতেই সামগ্ৰী আৰু সেৱা কৰ পৰিৱৰ্তন কৰিবলৈ সংবিধানৰ সংশোধন অপৰিহাৰ্য হৈছিল যাতে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যসমূহে লাগতিয়াল কৰ ক্ষমতা লাভ কৰিব পাৰে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে কেন্দ্ৰই বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত আৰু ৰাজ্যসমূহে সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত কৰ আৰোপৰ ক্ষমতা লাভ কৰিব। ২০১৬ চনত Constitution (122nd Amendment) Bill, 2014ৰ জৰিয়তে কৰা সাংবিধানিক সংশোধনে এইটো সন্তৰ কৰি তুলিলে আৰু ভাৰতবৰ্ষত জি এছ টি পৰিৱৰ্তনৰ বাট মুকলি হ'ল। এই সংশোধনীৰ জৰিয়তে এতিয়া সংসদ আৰু বিধানসভাৰ জি এছ টি আইন বলৱৎ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উম্মেহতীয়া অধিকাৰ (Concurrent Power) থাকিব। আন্তঃৰাজ্যিক যোগান আৰু আমদানিৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে Integrated GST (IGST) আৰোপ কৰিব পাৰিব। সাংবিধানিক সংশোধনৰ পিছতেই জি এছ টি কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে জি এছ টি পৰিষদ গঠন কৰি দিয়ে। এই পৰিষদৰ লক্ষ্য হ'ল সমগ্ৰ দেশত বস্ত সামগ্ৰীৰ এখন ৰাষ্ট্ৰীয় বজাৰ (national market)ৰ গঠন। এই পৰিষদৰ সদস্যসকল হ'ল—

- ১) কেন্দ্ৰীয় বিত্তমন্ত্ৰী (অধ্যক্ষ)
- ২) কেন্দ্ৰীয় বিত্ত ৰাজ্যমন্ত্ৰী আৰু
- ৩) ৰাজ্যসমূহৰ বিত্তমন্ত্ৰী বা চৰকাৰৰ দ্বাৰা মনোনীত আন বিভাগৰ মন্ত্ৰী।

দ্রব্য আৰু সেৱা কৰৰ হাৰ :

স্তৰ	জি এছ টি হাৰ	পূৰ্বৰ কৰৰ হাৰ	সামগ্ৰী
১	৫ শতাংশ	৯ শতাংশ	খোৱা তেল, মছলা, চাহ, কফি আদি
২	১২ শতাংশ	৯-১৫ শতাংশ	কম্পিউটাৰ, Processed খাদ্য সামগ্ৰী আদি
৩	১৮ শতাংশ	১৫-২১ শতাংশ	চাবোন, তেল, ছেভিং ক্ৰীম আৰু সকলো সেৱা কাৰ্য(মবাইল ছাৰ্ভিচ, ডি টি এইচ আদি)
৪	২৮ শতাংশ	২১ শতাংশ	বিলাসী সামগ্ৰী (বিলাসী গাড়ী আদি) ধূপাত, শীতল পানীয় ইত্যাদি)

জি এছ টিৰ প্ৰধান সুবিধাসমূহ হ'ল—

➤ পূৰ্বৰ কৰ ব্যৱস্থা আছিল এক জটিল ব্যৱস্থা কাৰণ কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যই বিভিন্ন পৰ্যায়ত বেলেগে বেলেগে বিভিন্ন কৰ যেনে কেন্দ্ৰীয় আৱকাৰী শুল্ক, বিক্ৰী কৰ, প্ৰবেশ কৰ আদি আৰোপ কৰিছিল কিন্তু জি এছ টি ব্যৱস্থাত এই সকলোবোৰ

কৰ একত্ৰিত কৰি এটা একক (Single) কৰ প্ৰৱৰ্তন কৰে। গতিকে দ্বৈত কৰৰ বোজাৰ (Double taxation) দৰে সমস্যাবোৰ দূৰ কৰি জি এছ টি ব্যৱস্থাই উদ্যোগৰ বাবে কৰ ব্যৱস্থাক সহজ কৰি তুলিব বুলি আশা কৰা যায়।

☞ দ্ৰব্য আৰু সেৱা কৰৰ আন এটা সুবিধা হ'ল সকলোবোৰ ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলত একে কৰ ব্যৱস্থাৰ (Uniform tax) প্ৰৱৰ্তন হ'ব। অৰ্থাৎ এটা বিশেষ দ্ৰব্য ক্ৰয় কৰোতে দিব লগা কৰৰ পৰিমাণ সমগ্ৰ দেশতে একে হ'ব। গতিকে দ্ৰব্যৰ দৰৰ ক্ষেত্ৰত ভিন্নতা হ্রাস পাব।

☞ পূৰ্বৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত দিব লগা হোৱা বিভিন্ন কৰে উৎপাদনকাৰীক অনুৎসাহিত কৰিছিল। সেয়ে উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠানে কাম্য স্তৰৰ উৎপাদন কৰাৰ পৰা বিৰত আছিল। জি এছ টি ব্যৱস্থাই এই সমস্যাৰ ওপৰত চকু ৰাখিছে আৰু উৎপাদনকাৰীক Tax credit দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। ই দেশৰ উৎপাদনক উৎসাহিত কৰি অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়াত সহায় কৰিব।

☞ জি এছ টি ব্যৱস্থাত কৰ ফাঁকি দিয়া কাৰ্যকৰণ ৰোধ কৰিব পৰা যাব কাৰণ এই কৰ ব্যৱস্থা অধিক স্পষ্ট বা স্বচ্ছ।

☞ জি এছ টি ব্যৱস্থাৰ ফলত চৰকাৰৰ কৰ ৰাজহৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি পাব কাৰণ ই কৰৰ আধাৰ বা পৰিসৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰিছে।

☞ দ্ৰব্য আৰু সেৱা কৰ ব্যৱস্থাই ৰপ্তানী কৰ ব্যৱস্থা দূৰ কৰিব। তাৰ ফলত বৈদেশিক লেন-দেনৰ ব্যয় হ্রাস পাব আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বজাৰত ভাৰতীয়

উৎপাদন খণ্ডৰ প্ৰতিযোগিতামূলক দক্ষতা বৃদ্ধি পাব।

☞ জি এছ টি ব্যৱস্থাত ব্যৱসায়ী সকলৰ হিচাপ-নিকাচ পৰীক্ষা কৰাটো বাধ্যতামূলক আৰু তাৰ বাবে এই ব্যৱস্থাই দেশত কলা টকাৰ প্ৰচলন ৰোধ কৰিব পাৰিব।

☞ জি এছ টিৰ প্ৰৱৰ্তনে দেশৰ কৰ ব্যৱস্থাৰ সৰলীকৰণ কৰে। উৎপাদনকাৰী আৰু ব্যৱসায়ীসকলে কৰ সংক্ৰান্তীয় প্ৰ-পত্ৰ পূৰ্বতকৈ কম পৰিমাণে জমা দিব লাগে। তাৰোপৰি কৰ সংক্ৰান্তীয় আইনবোৰ স্বচ্ছ হোৱাৰ বাবে কৰৰ প্ৰশাসনো সহজ আৰু অধিক দক্ষতাপূৰ্ণ হ'ব।

☞ জি এছ টিৰ প্ৰৱৰ্তন হ'ল ভাৰতীয় কৰ ব্যৱস্থাক Digitalization কৰাৰ দিশত এক পদক্ষেপ। এই ব্যৱস্থাত সকলোবোৰ ব্যৱসায়িক লেন-দেন জি এছ টি নেটৱৰ্কৰ যোগেদি নিৰীক্ষণ (Track) কৰা হ'ব।

☞ জি এছ টি ব্যৱস্থাত টোল গেট, চেক্ পোষ্ট আদি আঁতৰোৱা হ'ব আৰু তাৰ ফলত দেশৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ মাজত দ্ৰব্য সেৱাৰ মুক্ত প্ৰবাহ বা বাণিজ্য সম্ভৱ হ'ব।

জি এছ টিৰ অসুবিধা—

☞ বহুতো অৰ্থনীতিবিদে মত পোষণ কৰিছে যে জি এছ টি ব্যৱস্থাই দেশৰ স্থাৱৰ সম্পত্তিৰ (Real estate) বজাৰত ঋণাত্মক প্ৰভাৱ পেলাব। ইয়াৰ ফলত গৃহ নিৰ্মাণৰ ব্যয় ৪ শতাংশলৈকে বৃদ্ধি পাব আৰু সেয়ে চাহিদা প্ৰায় ১২ শতাংশলৈ হ্রাস পাব বুলি শংকা কৰা হৈছে।

☞ বহুতো বিশেষজ্ঞৰ মতে কেন্দ্ৰীয় দ্ৰব্য আৰু সেৱা কৰ আৰু ৰাজ্যিক দ্ৰব্য আৰু সেৱা কৰ একো নতুন বস্তু নহয়, কেৱল কেন্দ্ৰীয় আৱকাৰী শুল্ক আৰু মূল্য সংযোজিত কৰ (VAT)ৰ ই নতুন নামহে। গতিকে জি এছ টি ব্যৱস্থাই কৰৰ স্তৰ বিশেষ হ্রাস নকৰে।

☞ কিছুমান খুচুৰা দ্ৰব্যৰ বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত পূৰ্বতে কেৱল ৪ শতাংশহে কৰ আছিল। কিন্তু জি এছ টি প্ৰৱৰ্তনৰ ফলত এই হাৰ বৃদ্ধি পাব আৰু সেয়ে বস্ত্ৰ, সাজপোচাক আদিৰ মূল্য অধিক বৃদ্ধি পাব।

☞ বিমান সেৱা খণ্ডতো জি এছ টিৰ ঋণাত্মক প্ৰভাৱ পৰিব। বিমান সেৱাৰ টিকেটৰ ওপৰত থকা সেৱা কৰৰ পৰিমাণ ৬ শতাংশৰ পৰা ৯ শতাংশ আছিল। কিন্তু জি এছ টিৰ প্ৰৱৰ্তনৰ পাছত এই হাৰ ১৫ শতাংশতকৈয়ো অধিক হয়।

☞ জি এছ টিৰ প্ৰৱৰ্তনৰ পাছত পূৰ্ণ কৰ ব্যৱস্থাৰ পৰা নতুন জি এছ টি ব্যৱস্থালৈ বদলিকৰণ প্ৰক্ৰিয়াটো সমগ্ৰ অৰ্থ ব্যৱস্থাৰ বাবে বিৰক্তিকৰ হৈ পৰিছে।

☞ ক্ষুদ্ৰ আৰু মজলীয়া উদ্যোগৰ (SME) কৰৰ বোজা বৃদ্ধি পাইছে কাৰণ জি এছ টি প্ৰৱৰ্তনৰ পাছত তাৰ কাৰ্যকৰীকৰণৰ ব্যয় (Operational cost) বৃদ্ধি পাইছে।

গতিকে ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা দেখা গ'ল যে জি এছ টিৰ প্ৰৱৰ্তনৰ ফলত ভাৰতৰ সমগ্ৰ পৰ্যায় কৰ ব্যৱস্থাৰ চিত্ৰখনৰ পৰিৱৰ্তন সাধন হৈছে। অৱশ্যে ইয়াৰ সুফলসমূহ দীৰ্ঘকালতহে উপভোগ কৰিব পৰা যাব কাৰণ দ্ৰব্য আৰু সেৱাকৰৰ সফল ৰূপায়ণ এক দীৰ্ঘকালীন প্ৰক্ৰিয়া। ☐

MSME

MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES
 सूक्ष्म, लघु एवं मध्यम उद्यम
 OUR STRENGTH • हमारी शक्ति

Ministry of MSME, Govt. of India

Micro, Small & Medium Enterprises and Atmanirbhar Bharat

 Rahul Yadav
 B.A. 5th Semester

The Micro, Small and Medium Enterprise Development (MSMED) Act that came into the force with effect from 2nd October, 2006 has defined Micro, Small and Medium enterprises as follows :

A micro enterprise is a unit which invests up to Rs.25 lakh in plant and machineries in manufacturing sector while in service sector a micro enterprise invests up to Rs.10 lakh in equipment. A small enterprise in manufacturing sector is the unit in which the investment in plant and machineries is more than Rs 25 lakh but does not exceed Rs 5 crore while in small scale enterprises under service sector the investment in equipment is more than Rs 10 lakh but does not exceeds Rs 2 crore. Medium enterprises in manufacturing sector invest within the range of Rs 5 crore to Rs 10 crore in plant and machineries while medium enterprises under service sector make their investment in equipment within the range of Rs 2 crore to Rs 5 crore.

According to fourth All India Census Of Micro, Small and Medium Enterprise, 2006-07 (Development Commissioner, MSME, Government of India), out of 15.64 lakh registered operating enterprises in India, Micro and Small enterprises together constitute 99.83% while, only 0.17% is recorded as medium enterprises.

The Role of Micro and Small scale enterprises :

Micro and small scale enterprises have been playing an important role in Indian economy in terms of employment generation and growth. It

is estimated that this sector has been contributing about 40% of the gross value of output produced in the manufacturing sector. Moreover the generation of employment by the small scale sector is more than 5 times than that of large scale sector. Thus a brief discussion has been made about the important role played by Micro and Small scale enterprises in India.

The total number of small scale units has been increasing rapidly from 8.53 lakh unit in 1985-86 to 20.32 lakh in 2006-07. Moreover there are about 108.12 lakh unregistered small scale units in India. As compared to large scale units the small scale units have lower capital base ratio and lower wage rates. These small scale industries are producing various types of commodities starting from simple consumer goods to the manufacturing of sophisticated electronic goods.

Generation of Output and Employment :

Micro and Small scale industries are generally labour intensive and thus they are generating a huge number of employment avenues. The estimated employment of the small scale industries has increased from 129.8 lakh in 1991-92 to 312.5 lakh showing an increase of about 4.2%. According to the planning commission report in 2009-10 the small scale industries has created the employment avenues of 695 lakh.

Investment in small scale industries has been increasing at a faster rate. As per the statistics made available by Small Industries Development Organization (SIDO) total amount of investment

in the small scale industries of India was Rs 2233 crore in 1972-73; it increased to Rs 9585 crore in 1985-86.

Total production of small scale units has also been increasing at a higher rate. In values, the output increases by 12.6% during the period 2005-2006 to 2006-2007. According to the planning commission report 45% of the total output of the manufacturing sectors is produced by the small scale units.

The micro and small scale industrial sector's contribution towards export has been increasing significantly. The share of export from small scale sector in the total export of India has increased from 9.6% in 1971-1972 to 35% in 2001. According to the planning commission's report in 2009-10, 40% of total export was the contribution of small scale sector.

The micro and small scale units have been resulting a more equitable distribution of national income and wealth. The ownership of micro and small scale enterprises is quite widespread as compared to large scale industries. Due to the small investment requirement in plant and machineries the small entrepreneurs can also undertake micro and small scale units. Thus the development of small scale sector helps to attain inclusive growth in the economy.

Micro and Small enterprises can mobilize a good amount of savings and entrepreneurial skill from rural and semi urban areas which generally remained untouched by the large scale sector. A huge amount of idle resources (financial, physical and human resources) are being mobilized by micro and small enterprises.

Balanced regional development and better industrial relations :

Micro and Small scale enterprises are playing an important role in decentralising industrial units of the country. They diversify the industrial location to various regions of the country. In India as the large scale industries are mostly located in the states like Maharashtra, Gujarat, West Bengal, Tamil Nadu etc, the dispersal of micro and small scale industrial units throughout the country can achieve balanced pattern of industrial development in the country.

The micro and small scale enterprises are maintaining better industrial relations between the employees and labourers and thus can reduce the

frequency of industrial disputes. The large scale industries are facing the problem of strikes and lock out which disturbs the good industrial relations.

Atmanirbhar Bharat Abhiyan for MSMEs : The micro, small and medium business enterprises are considered as important vehicles for securing a sustainable economic development in most developing countries of the world, including India. The government of India and also that of Assam are offering various incentive and support measures for attracting more and more unemployed youths to start micro, small and medium business enterprises.

However, the MSME sector has been worst affected by the lockdown imposed by the government due to COVID-19 pandemic. The outbreak of Corona Virus in December 2019 has brought an unprecedented threat to this sector by disrupting the supply chain and reducing the demand, sale and profit. For the revival of the economy, on 12th May, 2020 the Prime Minister announced a package of Rs 20 lakh crore as an overall economic stimulus. The prime minister's speech emphasized that the MSME sector will act as the bedrock for economic revival.

The Central Government has announced the package of Rs 20 lakh crore under Aatmanirbhar Bharat Abhiyan (ABA) for implementing reforms across various sections including Micro, Small & Medium Enterprises (MSMEs), industries, labourers, middle class and others. This package was equal to 10% of India's Gross Domestic Product (GDP) and it was announced in five tranches. The first tranche of the ABA covers the support of Rs 3.7 lakh crore with various reforms for the MSMEs.

Subsequently, the Finance Minister announced six regulatory measures as part of the Atmanirbhar Bharat Abhiyan especially for the MSME sector. The union budget 2021-22 presented on 1st February, 2021 has doubled the allocation to Micro, Small and Medium enterprises (MSMEs) to Rs 15,700 crore for the next financial year. The budget estimates for the sector in the year 2020-2021 was Rs 7,572 crore.

When the survival of the MSME sector is at stake, Aatmanirbhar Bharat Abhiyan intends to address the needs of the MSME sector and to pave a path for long-term sustainability and profitability of MSMEs. ☐

Changing Trend of Shifting Cultivation in North East India

✍ Dipika Das
B.A. 5th Semester

Shifting cultivation is a primitive method of cultivation which is still practiced in the hill areas of north eastern states. In North East India it is known as Jhum cultivation or Jhumming. Shifting cultivation has its definite process. First, it needs selection of a plot. The next step is to cut the forest, bushes etc. in the month of December to January followed by drying and burning the jungle for making it clear. After that with the help of simple instruments holes are made on land for sowing seeds. Harvesting starts from the third month and it continues till December next. In this process of shifting cultivation, the original fertility of land along with the burned ashes makes it possible to raise good crops for few years. After that when all nutrients of the soil become exhausted the farmers shift to a new area for their settlement and cultivation.

Under the system of shifting cultivation there is no private ownership of land. The Jhummiias will have to shift from one area to another for cultivation and settlement. Under this situation the farmers do not take interest to undertake any measure for soil conservation and improvement.

Shifting cultivation causes deforestation on a large scale and is highly destructive to productive and protective values of forest. A recent report released by the Dehradun based forest survey of India reveals that in the early 1990s, Assam lost about 243 square kilometre of forest due to shifting cultivation. During the same period shifting cultivation deforested hundred square kilometre in Meghalaya, 28 square kilometre in Arunachal Pradesh and 10 square kilometre in Tripura. It is a great threat to the environment of the country.

The existing system of shifting cultivation has the inherent character of degradation of natural resources. It causes a high natural waste as it converts the green land into cultivable land for the major part of the Jhum cycle. The destruction of surrounding natural vegetation leads to environmental degradation and disturbs the ecosystem of the region. In Meghalaya Jhum cultivation has converted the thick evergreen forest belt of Cherrapunji, a place known for its highest rainfall in the world, into a dry land. This practice has resulted in excessive climatic changes in the region and destroyed the rare flora and fauna.

The most serious adverse effect of shifting cultivation is that destruction of forest in the hill areas causes heavy soil-erosion. During rainfall a consequence situation in the major rivers like Brahmaputra and Barak leading to heavy flood in the plain low lying areas. Moreover, the loss of top-soil in the hill areas to the extent to 22 percent of total soil due to Jhumming causes the serious fall in the fertility of the soil. Further several soil erosions on the hill top and catchment areas caused silting of river bed.

Earlier the Jhum cycle was forty to fifty years, thereby allowing sufficient time for natural regeneration of vegetation as compensation towards the environmental damages. Today the cycle of shifting cultivation has come down to two to five years. It is estimated that each year one percent geographical area of India's north east is being depleted of forest cover due to large scale cutting of trees for preparing land for Jhum cultivation. Data available show that between 1995 to 1997, 1875 square kilometre of forest area was lost due to shifting cultivation in the region.

Thus the existing system of shifting cultivation has the character of degradation of natural resources. Nevertheless, the system will have to persist as it is associated with socio cultural and economic life of the people of north eastern region. Therefore efforts have been made by the agricultural scientists, farmers and state governments towards the improvement of the system by taking suitable strategies. New scientific technologies are adopted for maintenance of soil fertility, checking soil erosion without distorting the tradition and culture of the tribal society.

Some Improved Practices :

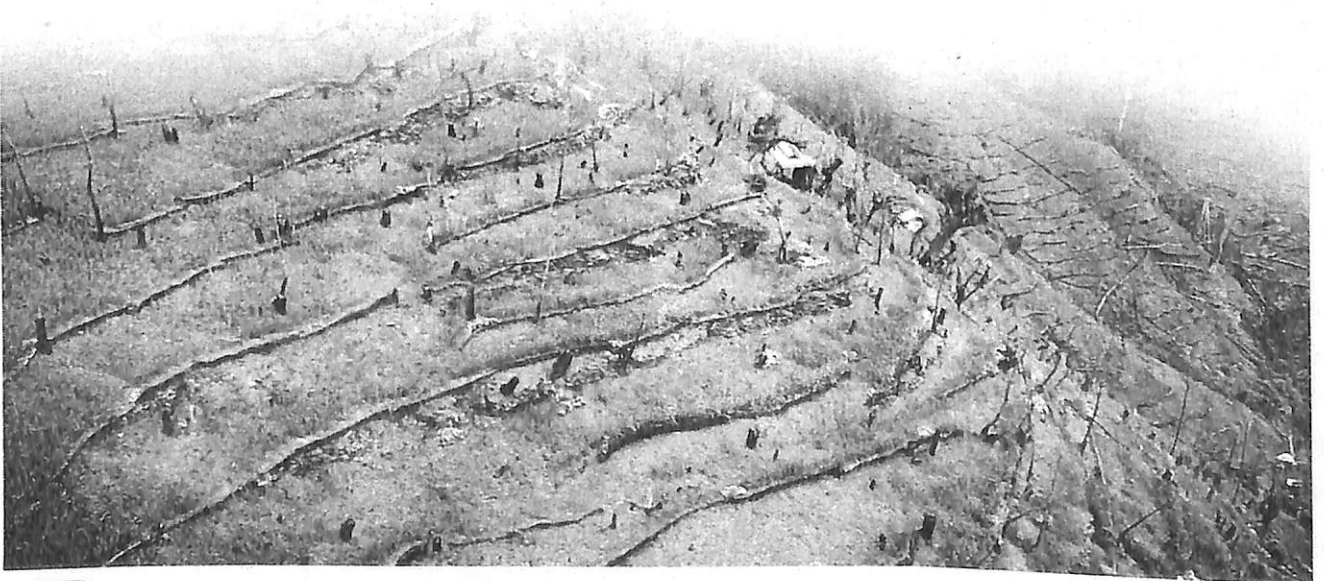
In some areas of north eastern region improved practices are adopted. They are –

- The old age tradition of constructing irrigated terraces of Nagaland is proved greatly effective for a settled agriculture. In Nagaland the state government with the effort of tribal communities has already brought considerable area under settled cultivation. Under this system the higher reaches of hills are utilised for tapping the water to irrigate the terraces. This has resulted significantly lower annual shifting of areas in Nagaland as compared to other states.
- In Meghalaya cultivators use a modified form of Jhumming called 'Ripbun' particularly in production of potato and

ginger. Under this system the heaping of the branches and twigs of trees along the slope of the plot are made. The twigs and branches are covered with soil for about ten to fifteen centimetre thickness. During the month of February to April these heaps are completely burnt and after that usual method of cultivation is followed.

- With a view to replacing the existing Jhumming by an alternative system the Indian Council of Agricultural Research (ICAR) complex for north eastern region developed a three tier system. Under this system the lower one third terraced areas is used for agriculture (paddy), the middle one third for horticulture while the top one third is for agro-forestry. This system has flexibility according to the needs and situations.
- The engineering practices like contour-ridges check dumps and are most efficient means to stabilise the hill slopes for permanent agriculture but they are very costly.

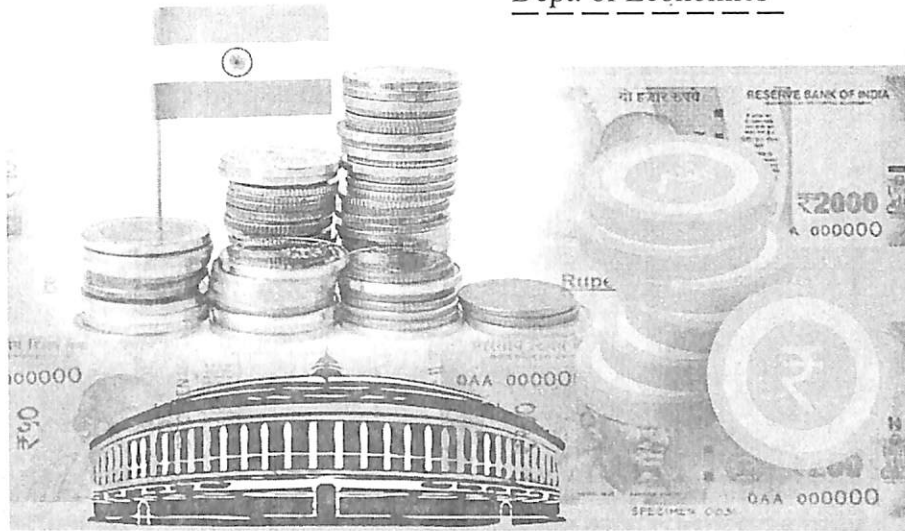
In the hilly areas of north eastern region an agricultural transition from shifting cultivation to commercial crops has been observed. However, the commercial cultivation in the region also failed to give food-security to the tribal people of the area. ☐

Union Budget 2021-22: Fiscal Measures to Revive the Indian Economy

✍ **Suraj Hajong**
Asst. Professor
Dept. of Economics

One of the most distressing years by far, 2020 marked the year of a deadly pandemic that drastically impacted health, businesses and communities across the globe. The Indian economy also got battered due to the subsequent lockdown which exposed gaps in the supply chain and delays in working around the social distancing norms. Critical indicators such as de-growth in the economy, contraction in GDP, widening of fiscal deficit and high inflation have highlighted the severe strike on the economy in the past year.

But as it is said. “There is hope after despair and many suns after darkness”, similarly, the Indian economy has started showing signs of recovery. Faced with the daunting twin tasks of pulling back the economy from the clutches of de-growth a slew of fiscal and non-fiscal measures were taken during the year to rebound the economy from the aftermath of the pandemic. This is evidenced by the pre-budget Economic Survey’s projection of 11% growth in real GDP for 2021.

Pre-budget, Hon’ble Finance Minister Nirmala Sitharaman hinted that Budget 2021-22 would be hailed as a “Never before Budget.” Public sentiment developed to expectations and raised curiosity regarding the growth and policy

path to provide the requisite momentum to India’s sustainable economic recovery.

Laying a vision for Atma Nirbhar Bharat, the Hon’ble Finance Minister has rested the budget proposals on six pillars - health and wellbeing, physical and financial capital and infrastructure, inclusive development for aspirational India, reinvigorating human capital, innovation and R&D, and minimum government - maximum governance.

With an aim to provide the impetus for growth revival, the Budget has largely focused on aspects of key areas such as healthcare improvement, infrastructure boost, supports for the MSMEs, skill development, etc.

Allocation of funds in this year’s Budget

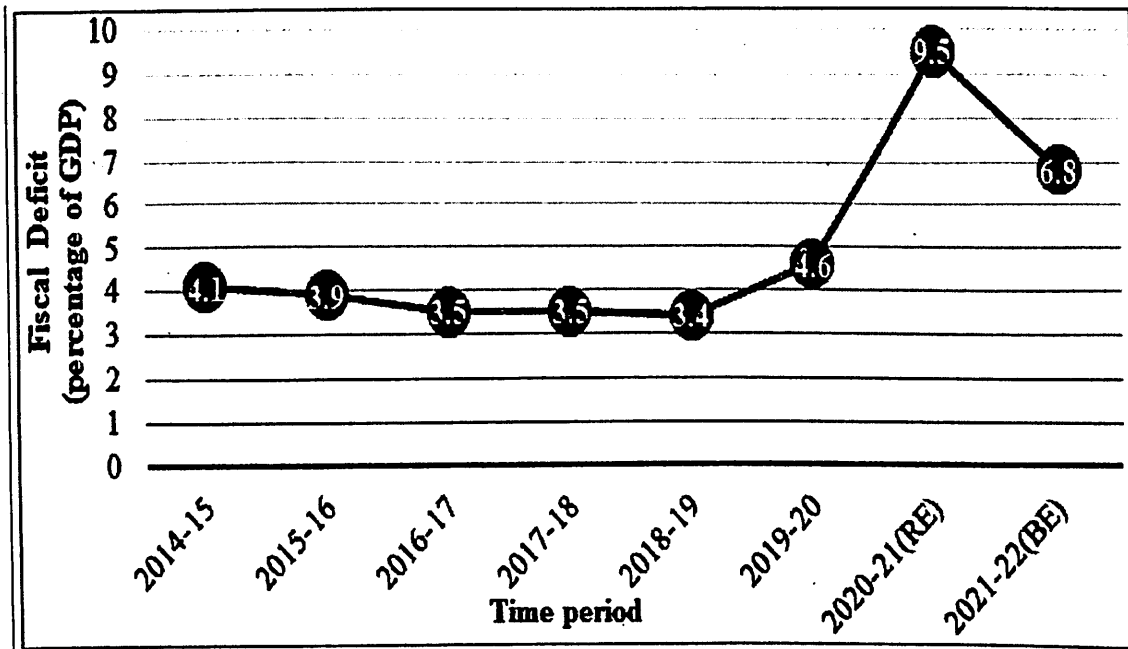

started with the announcement of PM Atma Nirbhar Swastha Bharat Yojana for which Rs.64,180 crores will be spending in over 6 years overall, the budget estimate for health and wellbeing is pegged at Rs.2,23,846 crore. A huge chunk of money approximately Rs 5.5 lakh crore is also set aside for investment in the infrastructure sector.

Now looking at the key points on India fiscal position we observe that our finance minister pegged fiscal deficit at 6.8% of GDP for the financial year 2021-2022 which was 9.5% of GDP for the financial Year 2020-21. This measure has been taken to ensure a spurt in the economic growth in Covid-19 affected economy. Budget estimates for expenditure in 2021-2022 are Rs.34.83 lakh crores. This includes Rs.5.54 lakh crores as capital expenditure, an increase of 34.5% over the previous Budget estimate figure. We all have seen this unexpected year of 2020, so we need contingency funds at the time of emergency to stabilize our economy. Therefore, the Contingency fund has also increased from Rs. 500 crores to Rs. 30000 crores. The government has discontinued the NSSF loan to FCI for food subsidy and defined food subsidy separately in the budget of about Rs.2.02 lakh crore, which has enhanced the transparency in the budget. The government has allowed states for additional borrowing of up to 4% of GSDP with 0.5% under special conditions.

If we critically analyse the changes in the Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act, we observe that the government has allocated Rs.34.83 lakh crore for expenditure, which is 15.6% of GDP and in the recent past, no union budget has exceeded the limit of 13.5%. Since the Capital expenditure got a big boost i.e. from Rs.4.12 lakh crore to Rs.5.5 lakh crore, so we are able to curtail the risk of inflation in the future by not increasing the revenue expenditure.

Fig :- 1

India (Source: Economic Survey of India 2021)

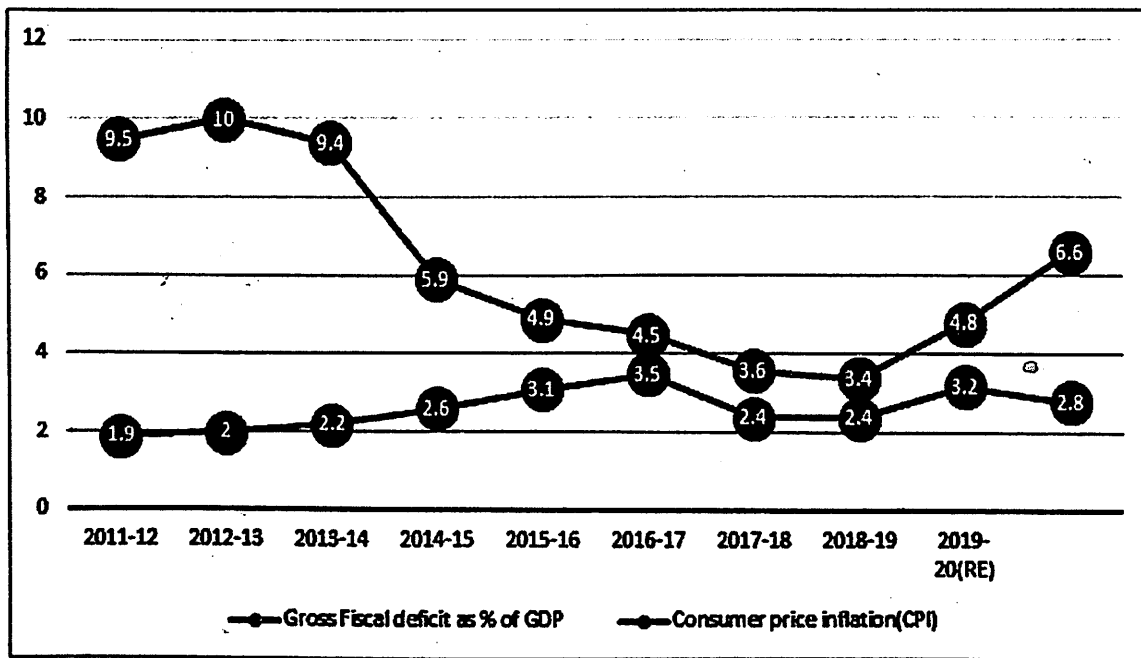
Above figure shows the fiscal deficit trend in India starting with a 4.1% of fiscal deficit in 2014 and now the revised estimate of fiscal deficit for the financial year 2020-21 stands 9.5% of GDP, which Government of India aimed to reduce to 3.5% of GDP. However, the current pandemic has changed the growth trajectory of not only India but all over the world and that's why due to lockdown

and shortfall in revenue, fiscal deficit shot up this high. Government of India was able to achieve the desired target of fiscal deficit in the year 2016-17 and 2017-18 i.e., for two consecutive years because of a sufficient amount of tax collection. In 2019-20 according to many economists, India was moving onto the starting path of the middle-income trap. India's GDP was 4% due to contraction in the secondary sectors, mainly the manufacturing and construction sector. Even though the tax collection in FY 2019-20 was \$3.46 trillion, which was more than the previous year i.e. \$3.33 trillion, fiscal deficit was high in 2019-20. Another reason for the high fiscal deficit in 2019-20 is because corona virus has hit the country.

The fiscal deficit is a very important concept as it not only affects the growth of a country it also impacts the price stability and inflation in a country. Fig. 2 shows the gross fiscal deficit and Inflation of India for the past 9 years.

Fig :- 2

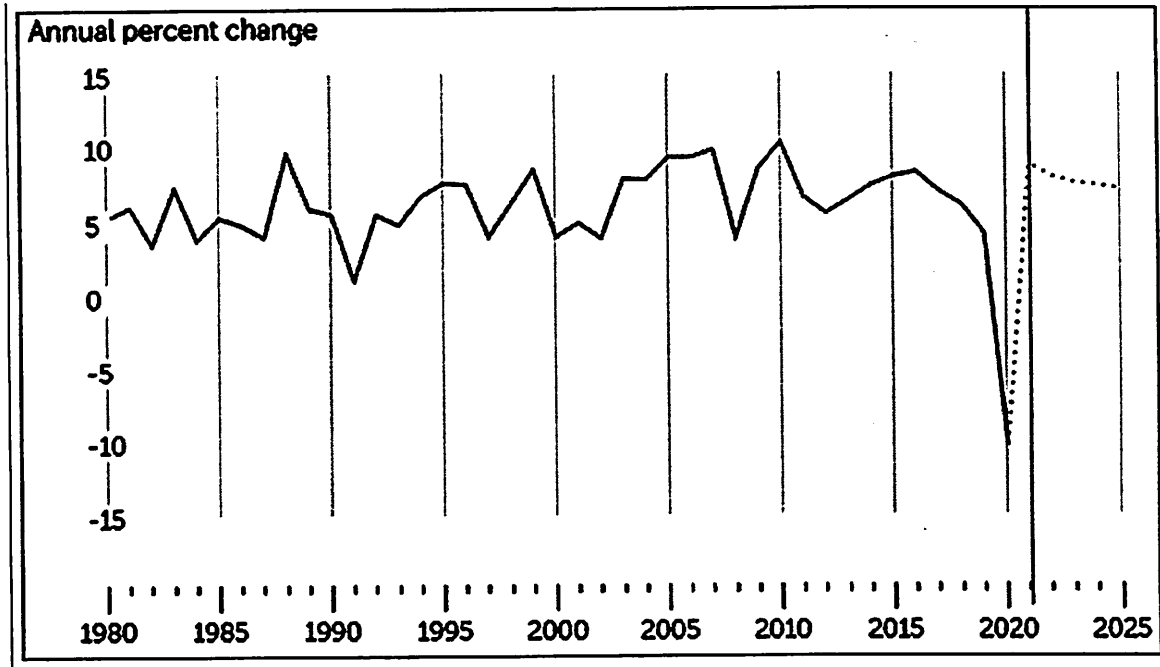
Inflation (Source: Economic Survey of India 2021)

A very bold step has been taken up by the government that it has broken the taboo of the 3% fiscal deficit target laid down in the Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act and rather defined this year's fiscal deficit goal to 6.8%. As we know this year a large amount of capital expenditure is on infrastructure sector so this will create the domino effect and shot up the growth.

The present scenario of India where the GDP is showing negative results and to turn the GDP figures positive Government of India has increased investment in the infrastructure sector leading to the growth in the demand for labour. Simultaneously, there will be demand for other commodities like cement, steel, power, and many other related commodities and this domino effect will ultimately lead to increase in the creation of wealth for both individual and nation in long term. Apart from this, the economy is now operational despite pandemic and may grow at 11.5% during 2021 as per the projection by IMF shown in the Fig.3.

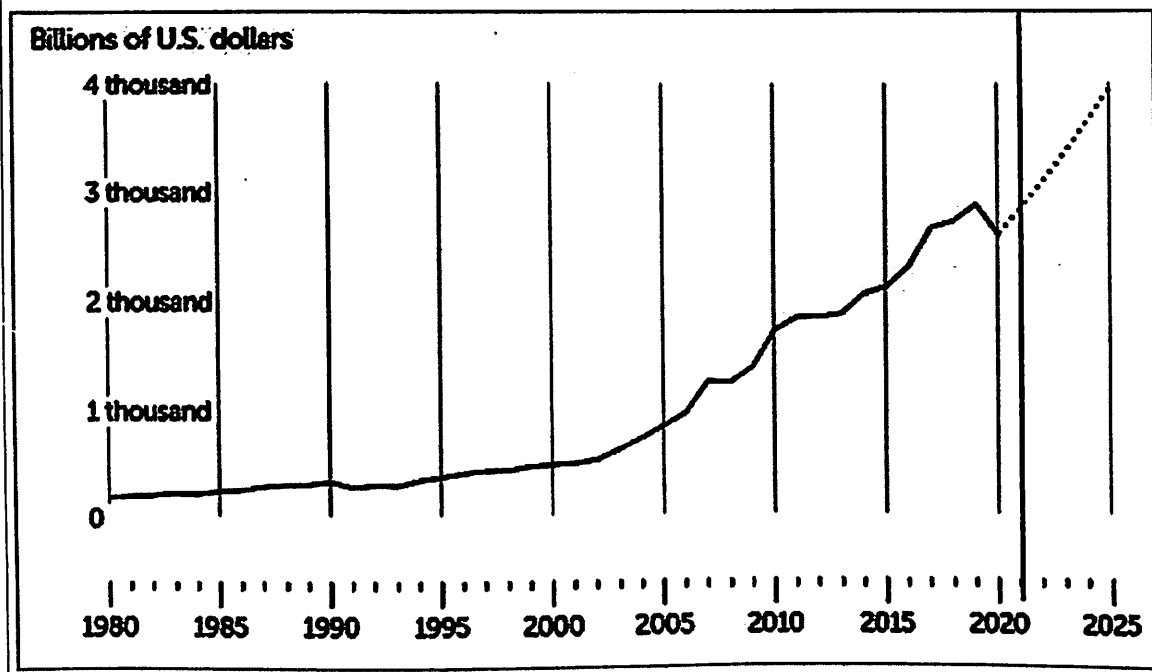

Fig :- 3

Growth Trend of India (Source: IMF)

Fig :- 4

Current prices (Source: IMF)

Being Bright star in Global Economy, the dream of 5 trillion dollar economy for India may come true in a little late, may be by 2026 if the fiscal instruments to boost investment and employment will

be used judiciously. This has already been projected by IMF as shown in the Fig. 3 and 4 and Fiscal Policy of Government of India is very much aligned to the Union Budget 2021-22 and IMF projection to achieve the goal.

Overall, against the backdrop of the fiscal constraints within which the Finance Minister had to operate, the measures announced seem to be in the right direction. These measures may accelerate overall growth along with healthcare development, consumption surge, and provide support to infrastructural developments, if implemented in the time to come and it can prove to be fruitful only if the required investments and policy implementation take place in the right direction. ☐

List of the Chairmen of India's Finance Commissions

Finance Commission	Year of establishment	Chairman	Operational duration
First	1951	K. C. Neogy	1952-57
Second	1956	K. Santhanam	1957-62
Third	1960	A. K. Chanda	1962-66
Fourth	1964	P. V. Rajamannar	1966-69
Fifth	1968	Mahaveer Tyagi	1969-74
Sixth	1972	K. Brahmananda Reddy	1974-79
Seventh	1977	J. M. Shelat	1979-84
Eighth	1983	Y. B. Chavan	1984-89
Ninth	1987	N. K. P. Salve	1989-95
Tenth	1992	K. C. Pant	1995-00
Eleventh	1998	A. M. Khusro	2000-05
Twelfth	2002	C. Rangarajan	2005-10
Thirteenth	2007	Dr. Vijay L. Kelkar	2010-15
Fourteenth	2013	Dr. Y. V Reddy	2015-20
Fifteenth	2017	N. K. Singh	2020-26

Compiled by Editorial Board

পৰিৱেশ আৰু অৰ্থনীতিঃ বহনক্ষম উন্নয়নৰ গুৰুত্ব

সমীৰণ গগৈ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

পৰিৱেশ আৰু অৰ্থনীতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক অতি নিবিড়। পৰিৱেশ বুলিলে কোনো জীৱৰ কেউকাষৰ অৱস্থা অৰ্থাৎ আমাৰ চাৰিওফালৰ অৱস্থা ক বুজো। ইয়াতে জীৱৰ স্থিতি আৰু বিকাশ নিৰ্ভৰ কৰে। পৰিৱেশৰ বিভিন্ন উপাদান থাকে আৰু সেই উপাদানবোৰে জীৱ আৰু জড় উভয়কে সামৰি লয়। অন্যহাতে অৰ্থনীতি বুলিলে কোনো এখন দেশ অথবা কোনো এটা অঞ্চলৰ দ্ৰব্য আৰু সেৱা উৎপাদন, যোগান, বিনিময়, বিতৰণ আৰু ভোগৰ বিষয়সমূহৰ কথা বুজোঁ। মানুহৰ জীৱন ধাৰণাৰ বাবে বিভিন্ন সম্পদৰ প্ৰয়োজন; কিন্তু প্ৰকৃতিৰ সম্পদবিলাক সীমিত আৰু মানুহৰ অভাৱ অসীম। সীমাহীন অভাৱ পূৰণৰ বাবে সীমিত সম্পদসমূহৰ সু-ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা সৰ্বোত্তম অভাৱ পূৰণ কৰাই অৰ্থনীতিৰ মূল উদ্দেশ্য বা লক্ষ্য।

পৰিৱেশ আৰু অৰ্থনীতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক এটা মুদ্ৰাৰ ইপিঠি-সিপিঠি কিয়নো পৰিৱেশ থাকিলেই অৰ্থনীতি থাকিব অৰ্থাৎ পৰিৱেশ অবিহনে অৰ্থনীতি শব্দটো মূল্যহীন। আন কথাত ক'বলৈ গ'লে পৰিৱেশে এখন দেশৰ অৰ্থনীতিৰ বিকাশত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ সম্পদে দেশ এখনক দ্ৰুত গতিত অৰ্থনৈতিকভাৱে আগুৱাই যোৱাত সহায় কৰে। অৰ্থাৎ পৰিৱেশৰ পৰা পোৱা সম্পদবিলাক ব্যৱহাৰ কৰি দেশৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশত সহায় কৰা হয়। কিন্তু এই বিকাশৰ ফলত পৰিৱেশ আৰু অৰ্থনীতি উভয়তে কিছুমান বেয়া আৰু ভাল প্ৰভাৱ পৰে। ইয়াৰ সম্পৰ্কে চমুকৈ এটা উদাহৰণৰ সহায়ত তলত বৰ্ণনা কৰা হ'ল —

ধৰা হ'ল কোনো এটা অঞ্চলত এটা উদ্যোগ স্থাপন কৰা হ'ল। উদ্যোগটোৰ স্থাপনৰ ফলস্বৰূপে সেই অঞ্চলত বসবাস কৰা নিৱনুৱা লোকসকল বনুৱালৈ পৰিণত হ'ল কিয়নো উদ্যোগটোত কাম কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় শ্ৰমিকৰ অভাৱ পূৰণ কৰা হ'ল। সেই অঞ্চলৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ সম্পদবিলাকে উদ্যোগটোৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কেঁচাসামগ্ৰীবিলাকৰ অভাৱ পূৰ কৰিলে। উদ্যোগটোৰ স্থাপনৰ ফলত সেই অঞ্চলত বসবাস কৰা জনসাধাৰণে কৰ্মস্থাপনৰ সুযোগ তথা সুবিধা পোৱাৰ উপৰিও কৃষকসকলৰ উৎপাদিত সামগ্ৰীবিলাক বিক্ৰী কৰি আয় অৰ্জনৰ তথা উপাৰ্জন ক্ষমতা বৃদ্ধি হ'ল। উপাৰ্জন বৃদ্ধি হোৱাৰ ফলস্বৰূপে সেই অঞ্চলটোৰ জনসাধাৰণৰ জীৱন ধাৰণাৰ মানদণ্ডৰ উন্নয়ন ঘটিল। আৰু পৰোক্ষভাৱে দেশৰ অৰ্থনীতিৰ বিকাশত অবিহণা আগবঢ়ালে।

উদ্যোগটো স্থাপনৰ ফলত যেনেদৰে সেই অঞ্চলটো উন্নত হয়, তাৰ লগে লগে পৰিৱেশৰ ওপৰত ঋণাত্মক প্ৰভাৱো

পৰে, কিয়নো উদ্যোগটোৰ স্থাপনৰ বাবে পৰিৱেশৰ গছ-গছনি কাটিব লগীয়া হয় যাৰ প্ৰভাৱ পৰিৱেশৰ ভাৰসাম্যতাত পৰে। ইয়াৰ উপৰিও উদ্যোগটোৰ অনিষ্টকাৰী পদাৰ্থবিলাকে সেই অঞ্চলৰ চৌপাশে থকা মাটি, পানী আৰু বায়ুত প্ৰৱেশ কৰি এইবোৰৰ স্বাভাৱিক বৈশিষ্ট্যবোৰ নষ্ট কৰে। তাৰ ফলত সেই মাটি, পানী, বায়ু জীৱ-জগতৰ ব্যৱহাৰৰ অনুপযোগী হৈ পৰে আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱত সেই অঞ্চলত বসবাস কৰা মানুহৰ স্বাস্থ্যৰ ক্ষতি হোৱাৰ লগতে জীৱ-জন্তুৰ স্বাস্থ্যৰো অৱনতি কৰে।

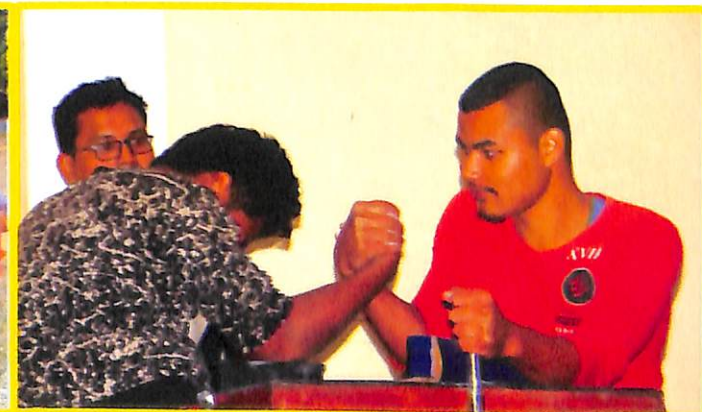
দ্ৰুততৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ যোগেদি জনসাধাৰণৰ জীৱনবোৰ সুখ-স্বাচ্ছন্দ্যৰ ভৰপূৰ কৰি তোলাৰ লগতে আৰ্থিক ক্ষমতাৰে আন্তৰ্জাতিক পৰ্যায়ত দেশসমূহৰ মাজত এক ঈৰ্ষণীয় স্থান অৰ্জন কৰাটো বৰ্তমান সময়ৰ প্ৰতিখন ৰাষ্ট্ৰৰে এক অন্যতম মূল উদ্দেশ্য হ'লেও খৰতকীয়া গতিৰে হ্ৰাস পাই আহিবলৈ ধৰা প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ভাঙাৰে সেই লক্ষ্য প্ৰাপ্তিৰ পথত অমীমাংসিত প্ৰত্যাহ্বান হিচাপে থিয় দিছে। আনহাতে অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপৰ পাশ্চাত্ৰীয়াত সৃষ্টি হোৱা জলবায়ু পৰিৱৰ্তন, সেউজ গৃহ প্ৰভাৱ আদি গোলকীয় প্ৰাকৃতিক সমস্যাই সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰে ভৱিষ্যতলৈ ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছে। এনে প্ৰেক্ষাপটতে বহনক্ষম অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ ধাৰণাটোৱে বৰ্ধিত জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

চলিত প্ৰজন্মৰ উন্নয়নৰ সাৰথি হোৱাৰ লগতে ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ আৱশ্যকীয় অৰ্থনৈতিক প্ৰয়োজনীয়তাৰ বাবেও যাতে যথেষ্ট পৰিমাণে প্ৰাকৃতিক সম্পদ ৰৈ যায় যাৰ নিশ্চিতকৰণেৰে চলাই নিয়া অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন নীতিক বহনক্ষম উন্নয়ন বোলা হয়। অৰ্থনৈতিক প্ৰয়োজনীয়তা, দ্ৰুত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ চাপ আৰু দেশসমূহৰ মাজত চলা অঘোষিত প্ৰতিযোগিতাই প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ উৰাল দিনক দিনে খহাই নিছে। সম্পদৰ লালসা আৰু আৱশ্যকতাত মানুহে সাগৰ তলিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ব্ৰহ্মাণ্ডৰ অন্য গ্ৰহতো অন্বেষণ চলাইছে। আমি এৰি থৈ যোৱা সম্পদহীন পৃথিৱী এখনত আমাৰ ভৱিষ্যত প্ৰজন্মই কিদৰে নিজা অৰ্থনৈতিক প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ পূৰণ কৰিব সেই প্ৰশ্নটোৱে প্ৰতিজন চিন্তাশীল মানুহৰ মন-মগজু জোকাৰি গৈছে।

বহনক্ষম অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ লক্ষ্য প্ৰাপ্তিৰ কাৰণে মানৱ-উন্নয়ন আৰু প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ সংৰক্ষণ— এই দুয়োটা মূল আৱশ্যকীয় বিষয়। মানৱ উন্নয়ন মানে হ'ল উন্নত শিক্ষা, সুস্বাস্থ্য আৰু গুণগত জীৱন নিৰ্বাহৰ সা-সুবিধা প্ৰদানৰ যোগেদি নাগৰিকসকলক মানৱ সম্পদলৈ ৰূপান্তৰিত কৰা। আনহাতে প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ সংৰক্ষণৰ কাৰণে কঠোৰ বন-নীতি আৰু পৰিৱেশ-নীতিৰ আৱশ্যক।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বেঙনি ২০১৯-২০ বৰ্ষ

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ ৰেঙনি ২০১৯-২০ বৰ্ষ

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন কাৰ্যৱলী

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যোগ দিৱস

বিশ্ব বক্তৃদান দিৱসৰ দিনা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ দ্বাৰা বক্তৃদান

মহাবিদ্যালয়ত অসম বিজ্ঞান সমিতিৰ ৫২ তম অধিবেশন

২০১৯ৰ ম্নাতক আৰু ম্নাতকোত্তৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিদায় সম্বৰ্ধনা

সুধাকণ্ঠ ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ ওপজা দিন আয়োজন

নাটক প্ৰশিক্ষণৰ কৰ্মশালা

ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা যোজনা দিৱস

আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিৱসত কবি সুদেষ্ণা শইকীয়াৰ দ্বাৰা আবৃত্তি

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন কাৰ্যৱলী

স্বাধীনতা দিৱস

বিশ্ব পৰিবেশ দিৱসত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ দ্বাৰা গছপুলি ৰোপণ

ধূপাতৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিজ্ঞাবন্ধ

প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'পানচৈ' উন্মোচনৰ মুহূৰ্ত্ত

ইংৰাজী বিভাগৰ আলোচনী 'Literary Ruminations' উন্মোচনী সভা

ডিগৰৈ IOCL (AOD) দ্বাৰা মহাবিদ্যালয়ত 'সতৰ্কতা সজাগতা সপ্তাহ' উদ্‌যাপন

লিংগ সংবেদনশীলতাৰ ওপৰত আলোচনা

গণতন্ত্ৰ দিৱস

প্ৰাক্তন ছাত্ৰ ড० প্ৰবীণ উপাধ্যায়ৰ দ্বাৰা আলোচনা সভা

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাসৰ আলেখ্য কৃষ্ণিকাৰ পৰা

Padmasree Kanooi laying the foundation stone of Digboi College

Proposal For Science & Arts Degree College In Digboi

Foundation Stone Laid By Padmasree H. B. Kanooi

The foundation stone laying ceremony of the proposed Digboi College was performed by Padmasree H. B. Kanooi, a leading industrialist and philanthropist from Dibrugarh, on 13th May in the presence of a large gathering from Digboi and the neighbour-
ing areas.

Shri Golokewar Baruah, Deputy Commissioner of Lakhimpur District presided over the ceremony held at the college's own piece of land measuring 75 bighas on the southeast of the Divisional Forest Office, Digboi.

Shri Kanooi in his speech expressed deep appreciation of the measures taken by Digboi public for spread of education in the locality and

disclosed that this would be the first affiliated college of the second university of Assam (proposed) to be established at Dibrugarh area. Shri Baruah in his presidential speech remarked that this college would fulfil a long-felt need of the area.

Proposed to be a degree college in arts and science, the classes are expected to commence from the coming academic year. At present the practical classes for science subjects will be held at the laboratory of Vivekananda Vidyalaya and the general lectures for both science and arts subjects at the Sarmistha Vidyalaya of Digboi.

Shri Baruah

Shri Kanooi

On the occasion of the foundation day a cultural show was also organised at Indra Club with Shri K. B. Kanooi, General Manager of Oil India Limited, as chief guest. The programme included a prize dance by the students of V.V. Girls' High School and a play by the Youth Association of Digboi.

১৯৬৫ চনত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ আধাৰশিলা স্থাপনৰ দৃশ্য

১৯৬৫ চনৰ এপ্রিল মাহত অসমৰ দৈনিক বাতৰি কাকতত প্রকাশিত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ আৰু প্ৰবক্তা নিযুক্তিৰ বাবে দিয়া প্ৰথম বিজ্ঞাপন

DIGBOI COLLEGE WANTED

APPLICATIONS are invited for the following positions—
1. Principal: Ist Class or High II Class M.A. or M.Sc. with atleast 10 years' experience in teaching profession.
2. Vice-Principal: Atleast Ist Class M.A. or M.Sc. with minimum five years' experience in teaching profession.
3. Lecturers: For Assamese, Bengali, Economics, Education, English, Geography, Hindi, History, Philosophy, Political Science, Sanskrit, Botany, Chemistry, Mathematics, Physics and Zoology. Minimum qualification required atleast Ist Class Master Degree. Pay and prospects etc. according to U. C. Scales Higher Initial pay may be considered in case of deserving candidates. Applications with copies of certificates and testimonials should reach the undersigned on or before 10th May, 1965.
Syed Merash Hussain, M.A.,
Secretary Digboi College,
A. O. C. Boys' High School,
P.O. Dibrui (Upper Assam),
SV, 1189/2

The First advertisement published in the month of April, 1965 in a daily newspaper for Recruitment of Principal, Vice-Principal, and lecturers for the newly established Digboi College

ডিগবৈ কলেজ আলোচনী

ডিগবৈ কলেজ আলোচনী

১ম বছৰ ৪

১ম সংখ্যা ৪

সম্পাদনা সমিতি :-

- অধ্যাপক - বৰিষ্ট্ৰ চৰকাৰ, আহ্বায়ক
- বিমল কুমাৰ গগৈ
- বাজ কপ সি
- অধ্যাপিকা - অকেলা বান্নম

সম্পাদক - ত্ৰিউপেন বৰঠাকুৰ ।

১৯৬৭ চনত প্রকাশিত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়
আলোচনীৰ প্ৰস্তাৱনা সংখ্যা

সম্পাদনা সমিতি

আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ এটি চমু আভাস

আহোমসকলে অসমত ছশ বছৰ ৰাজত্ব কৰি বৃহত্তৰ অসম আৰু অসমীয়া জাতি গঠন কৰিলে। প্ৰথমগৰাকী আহোম ৰজা চাওলুং চুকাফা হ'ল এহেজাৰ বছৰীয়া অসমৰ ইতিহাসৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ৰাজনীতিজ্ঞ আৰু প্ৰশাসক। বহু বুৰঞ্জীবিদে এই আহোম নামটোৰ পৰাই অসম নামটোৰ উৎপত্তি হোৱা বুলি কয়। ছশ বছৰীয়া আহোম ৰাজতন্ত্ৰৰ সময়ছোৱাত

শ্ৰী হীনা আহমেদ
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

ৰাজত্ব কৰা স্বৰ্গদেউসকলৰ এটি চমু আভাস দাঙি ধৰা হ'ল :

স্বৰ্গদেউ চাওলুং চুকাফা- (১২২৮-১২৬৮)

১১৮৬ খ্ৰীষ্টাব্দত অসমত আহোম ৰাজবংশৰ প্ৰতিষ্ঠাতা তথা চেনচেতত তাইপঙৰ কাৰেঙত বৰ অসম গঢ়োতা চাওলুং চুকাফাৰ জন্ম হৈছিল।

১২১৫ খ্ৰীষ্টাব্দত চুকাফাই নিজ ৰাজ্য ককায়েক চুপ্ৰাংফাক গতাই নিজে পশ্চিম ফালে আহি ১২২৮ খ্ৰীষ্টাব্দত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত উপস্থিত হয়। ১২৫৩ খ্ৰীষ্টাব্দত তেওঁ চৰাইদেউলৈ আহি তাতেই নগৰ পাতি স্থায়ী ৰাজধানী স্থাপন কৰে।

চাওলুং চুকাফাই সাত ৰাজ মাৰি এক ৰাজ কৰি বৃহৎ অসম আৰু অসমীয়া জাতি গঠন কৰিলে। তেওঁ অসমত ৰাজ্য স্থাপন কৰাৰ পিছতহে আমাৰ ৰাজ্যৰ নাম অসম হয়। চুকাফাই পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে বুৰঞ্জী লিখাৰ প্ৰথা প্ৰৱৰ্তন কৰে।

১২৬৮ খ্ৰীষ্টাব্দত এইজনা মহান সুদক্ষ সাহসী শাসনকৰ্তাৰ ৮২ বছৰ বয়সত স্বৰ্গগামী হয়।

স্বৰ্গদেউ চুতেউফা- (১২৬৮-১২৮১)

চুকাফাৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ চুতেউফা কোঁৱৰে ১২৬৮ খ্ৰীষ্টাব্দত আহোম ৰাজ সিংহাসনত উঠে।

স্বৰ্গদেউ চুতেউফাই কূটনৈতিক কৌশলেৰে কছাৰীসকলৰ পৰা দিখৌ নৈৰ পূব অংশ নিজ ৰাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰে।

১২৮১ খ্ৰীষ্টাব্দত ১৩ বছৰ কাল ৰাজপাট ভোগ কৰি এইজনা স্বৰ্গদেউৰ মৃত্যু হয়।

স্বৰ্গদেউ চুবিন্ফা- (১২৮১-১২৯৩)

১২৮১ খ্ৰীষ্টাব্দত চুতেউফা স্বৰ্গদেউ স্বৰ্গগামী হোৱাত তেওঁৰ জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ স্বৰ্গদেউ চুবিন্ফা আহোম ৰাজপাটত বহে।

এইজনা স্বৰ্গদেৱে শাসনৰ সুবিধাৰ অৰ্থে সমূহ প্ৰজাক বুঢ়াগোহাঁই আৰু বৰগোহাঁই দুটা ভাগত

ভাগ কৰি দিয়ে। চুবিন্ফাই বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ মানুহৰ মাজত সম্প্রীতি বন্ধাৰ্থে ৰাজকাৰ্য্যত সকলো জাতিৰ লোককে নিয়োগ কৰিছিল।

১২ বছৰ কাল ৰাজত্ব কৰি এইজনা স্বৰ্গদেউ ১২৯৩ খ্রীষ্টাব্দত স্বৰ্গগামী হয়।

স্বৰ্গদেউ ত্যাওচুখাংফা- (১২৯৩-১৩৩২)

১২৯৩ খ্রীষ্টাব্দত ত্যাওচুখাংফা আহোম ৰাজসিংহাসনত বহিয়েই ৰজা দুলাল নাৰায়ণৰ কমতা ৰাজ্য আক্রমণ কৰে। আহোম সৈন্যৰ পৰাক্ৰম দেখি কমতা ৰাজে ভয় খাই সন্ধিৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াই নিজ কন্যা ৰজনীক আহোম স্বৰ্গদেউলৈ বিবাহ দি মিত্ৰতাৰ পাশেৰে আবদ্ধ হয়।

প্ৰায় ৩৯ বছৰ কাল সু-খ্যাতিৰে ৰাজত্ব কৰি স্বৰ্গদেউ ত্যাও চুখাংফা ১৩৩২ খ্রীষ্টাব্দত মৃত্যু হয়।

স্বৰ্গদেউ চুখাংফা- (১৩৩২-১৩৬৮)

ত্যাওচুখাংফাৰ পাছত তেওঁৰ বৰপুত্ৰ চুখাংফা কোঁৱৰ ১৩৩২ খ্রীষ্টাব্দত আহোম ৰাজপাটত বহে।

ৰাজপাটত উঠিয়েই স্বৰ্গদেউ চুখাংফাই খালী হৈ থকা বুঢ়াগোহাঁইৰ আসন পূৰ্ণ কৰে।

১৩৬৮ খ্রীষ্টাব্দত প্ৰায় ৩২ বছৰকাল ৰাজত্ব কৰি স্বৰ্গদেউ চুখাংফাৰ মৃত্যু হয়।

স্বৰ্গদেউ চুতুফা- (১৩৬৮-১৩৭৬)

স্বৰ্গদেউ চুখাংফা অপুত্ৰক আছিল। সেয়েহে তেওঁৰ মৃত্যুৰ পাছত ভায়েক চুতুফা কোঁৱৰ ১৩৬৮ খ্রীষ্টাব্দত ৰজা হয়।

ৰাজপাটত উঠিয়েই স্বৰ্গদেউ চুতুফাই ৰাজ্য বিস্তাৰৰ অৰ্থে চুতীয়া ৰাজ্য আক্রমণ কৰে। কিন্তু যুদ্ধত আহোম সৈন্য পৰাজিত হোৱাত স্বৰ্গদেউ চুতীয়া ৰজাৰ লগত মিত্ৰতাৰ পাশত আৱদ্ধ হয়।

স্বৰ্গদেউ ত্যাওখামথি- (১৩৮০-১৩৮৯)

চুতুফাৰ মৃত্যুৰ পিছত উপযুক্ত কোঁৱৰ বিচাৰি নাপায় ৰাজ বিষয়াসকলে আলোচনা কৰি স্বৰ্গদেউ চুখাংফাৰ সৰু মাজু পুতেক ত্যাওখামথি কোঁৱৰক ১৩৮০ খ্রীঃত সিংহাসনত অধিষ্ঠিত কৰে।

ৰাজপাটত উঠিয়েই এইজনা স্বৰ্গদেৱে ভাতৃবধৰ প্ৰতিশোধ ল'বলৈ চুতীয়া ৰাজ্য আক্রমণ কৰে আৰু ৰাজ্যৰ শাসনভাৰ বৰকুঁৱৰীৰ হাতত দি যায়। সেই সময়ত বৰকুঁৱৰীৰ স্নেহতন্ত্ৰী শাসনত স্বৰ্গদেৱে হস্তক্ষেপ নকৰাত ডা-ডাঙৰীয়াসকলে এইজন ৰজাৰ শাসনৰ অৱলুপ্তি বিচাৰিলে। সেয়েহে ডা-ডাঙৰীয়াসকলে ১৩৮৯ খ্রীঃত স্বৰ্গদেউক কৌশলেৰে বধ কৰে।

স্বৰ্গদেউ চুডাংফা বা বামুণী কোঁৱৰ- (১৩৯৮-১৪০৭)

ত্যাওখামথিৰ পাছত সৰুকোঁৱৰীৰ পুত্ৰ বামুণী কোঁৱৰে চুডাংফা নামেৰে ১৩৯৮ খ্রীঃত ৰাজপাটত আৰোহণ কৰে। এইজনা স্বৰ্গদেউৰ দিনতে হিন্দু ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ ৰাজ-পৰিয়াল আৰু ডা-ডাঙৰীয়াৰ লগতে সকলো প্ৰজাৰ মাজলৈ সম্প্ৰসাৰিত হ'ল।

এইজনা স্বৰ্গদেৱৰ দিনৰ ঘটনাৱলীসমূহৰ ভিতৰত নবা ৰজাৰ লগত বিবাদ, কমতা ৰাজ্যৰ লগত ৰণ, বংগৰ চুলতানৰ লগত সংঘৰ্ষ আদিয়ে প্ৰধান।

প্ৰায় ৯ বছৰ কাল ৰাজত্ব কৰাৰ পাছত স্বৰ্গদেৱ চুডাংফা ১৪০৭ খ্রীঃত নিজে পতা চৰগুৱা নগৰতে স্বৰ্গগামী হয়। স্বৰ্গদেউ চুডাংফাৰ পিছত ক্ৰমে স্বৰ্গদেউ চুজাংফা (১৪০৭-১৪২২) আৰু স্বৰ্গদেউ চুফকফা (১৪২২-১৪৩৯) আহোম ৰাজ্যৰ ৰজা হয়।

স্বৰ্গদেউ চুচেনফা- (১৪৩৯-১৪৮৮)

১৪৩৯ খ্রীষ্টাব্দত স্বৰ্গদেউ চুফকফাৰ পুত্ৰ চুচেনফা কোঁৱৰে আহোম ৰাজ সিংহাসনত আৰোহণ কৰে। স্বৰ্গদেউ চুচেনফাৰ দিনতে ১৪৪৯ খ্রীঃত আহিন মাহত বৰদোৱাৰ কুসুম্বৰ শিৰোমণি ভূঞাৰ ঘৰত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ জন্ম হয়। ১৪৮৮ খ্রীঃত স্বৰ্গদেউ চুচেনফা স্বৰ্গগামী হয়।

স্বৰ্গদেউ চুহানফা- (১৪৮৮-১৪৯৩)

আহোম ৰাজত্বৰ দ্বাদশতম ৰজা স্বৰ্গদেউ চুহানফাৰ ৰাজত্বকালত কোঁচ ৰজা বিশ্বসিংহই আহোম ৰাজ্য আক্রমণ কৰে। যুদ্ধত কোঁচ ৰজা পৰাজিত হয়।

১৪৯৩ খ্রীঃত খেনলুঙ বুঢ়াগোহাঁই চক্ৰান্ত কৰি স্বৰ্গদেৱক হত্যা কৰে।

স্বৰ্গদেউ চুপিমফা- (১৪৯৩-১৪৯৭)

১৪৯৭ খ্রীষ্টাব্দত চুহানফা স্বৰ্গদেওৰ পুত্ৰ চুপিমফা কোঁৱৰ আহোম ৰাজপাটত বহে।

স্বৰ্গদেউ চুপিমফাই মাত্ৰ ৪ বছৰ কাল ৰাজপাটত ভোগ কৰি ১৪৯৭ খ্রীষ্টাব্দত স্বৰ্গগামী হয়।

স্বৰ্গদেউ চুহুংমুং- (১৪৯৭-১৫৩৯)

১৪৯৭ খ্রীষ্টাব্দত স্বৰ্গদেউ চুপিমফাৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ পুত্ৰ চুহুংমুঙে আহোম ৰাজপাটত বহে। চুহুংমুঙে দিহিঙ্গীয়া ফৈদৰ কোঁৱৰসকলৰ ভিতৰত সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ আছিল বাবে তেওঁক দিহিঙ্গীয়া ৰজা হিচাপেও জনা যায়।

স্বৰ্গদেউ চুহুংমুঙৰ ৰাজত্বকালৰ বিভিন্ন কাৰ্য্যৱলী হ'ল- বৰপাত্ৰ গোহাঁই পদবীৰ সৃষ্টি আৰু চাৰিঙ্গীয়া, তুংখুঙ্গীয়া আৰু তিপমীয়া এই চাৰি ফৈদৰ সৃষ্টি।

চুতীয়া ৰাজ্য আক্রমণ, কছাৰীৰ লগত যুদ্ধ, নগা বিদ্ৰোহ

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

দমন, নৰা বজাৰ লগত যুদ্ধ, মুছলমানৰ লগত যুদ্ধ আদি প্ৰধান ঘটনা তেওঁৰ শাসন কালতেই সংঘটিত হয়।

স্বৰ্গদেউ চুক্ৰেনমুং বা গড়গঞা বজা- (১৫৩৯-১৫৫২)

১৫৩৯ খ্ৰীষ্টাব্দত চুক্ৰেনমুং কোঁৱৰ আহোম ৰাজ সিংহাসনত বহে। ১৫৪০ খ্ৰীষ্টাব্দত এইজনা স্বৰ্গদেৱে চৰপুৱাৰ পৰা গড়গাঁৱলৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰিত কৰে। সেয়েহে এইজনা বজাক গড়গঞা বজা হিচাপেও জনা যায়।

১৫৪৬ খ্ৰীষ্টাব্দত চুক্ৰেনমুং স্বৰ্গদেউৰ ৰাজত্ব কালতে কোঁচ ৰজা নৰনাৰায়ণ নিৰ্দেশত তেওঁৰ ভাতৃ সেনাপতি চিলাৰায়ে আহোম ৰাজ্য আক্ৰমণ কৰে। কিন্তু ইয়াত আহোম সেনা পৰাজিত হয়।

১৫৫২ খ্ৰীষ্টাব্দত ১৩ বছৰ কাল ৰাজপাট ভোগ কৰি স্বৰ্গদেউ চুক্ৰেনমুং স্বৰ্গগামী হয়।

স্বৰ্গদেউ চুখামফা বা খোৰা ৰজা- (১৫৫২-১৬০৩)

১৫৫২ খ্ৰীষ্টাব্দত চুখামফা কোঁৱৰ আহোম ৰাজসিংহাসনত অধিষ্ঠিত হয়।

স্বৰ্গদেউ চুখামফা ৰাজপাটত উঠাৰ আগতেই হাতীৰ পৰা পিছলি ভৰি এখন ভগাৰ বাবে এওঁক খোৰা ৰজাও বোলা হয়।

স্বৰ্গদেউ চুখামফাৰ দিনৰ এক উল্লেখযোগ্য ঘটনা কোঁচৰ আক্ৰমণ। ১৫৫২ খ্ৰীষ্টাব্দত কোঁচ সেনাপতি চিলাৰায়ে প্ৰায় ৬০,০০০ সৈন্য লৈ জল আৰু স্থল উভয় পথেৰে আহোম ৰাজ্য আক্ৰমণ কৰে। যুদ্ধত আহোম ৰাজ্য পৰাজিত হয় আৰু কোঁচৰ তলতীয়া হয়। ১৬০৩ খ্ৰীষ্টাব্দত এইজনা স্বৰ্গদেউৰ মৃত্যু হয়।

স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহ বা বুঢ়া ৰজা- (১৬০৩-১৬৪১)

১৬০৩ খ্ৰীষ্টাব্দত আহোম ৰাজপাটত যিজন স্বৰ্গদেৱে আৰোহণ কৰিছিল তেওঁ আছিল অতি প্ৰতাপশালী ৰজা যাৰ বাবে তেওঁ নামেই পাইছিল প্ৰতাপ সিংহ। তেওঁৰ আহোম নাম আছিল চুচেংফা। তেওঁক স্বৰ্গনাৰায়ণ আৰু বুঢ়া ৰজা বুলিও কোৱা হয়।

স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহৰ ৰাজত্ব কালত আহোম আৰু মোগলৰ মাজত প্ৰত্যক্ষ যুদ্ধ সংঘটিত হয়। জনজাতি, অ-জনজাতি ৰজা একেলগ হৈ স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহক নেতা হিচাপে স্বীকাৰ কৰি মোগলক বাধা দিবৰ বাবে যুদ্ধৰ আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি যুদ্ধত পৰাস্ত কৰে।

স্বৰ্গদেউৰ প্ৰতাপসিংহৰ দিনতে অসমীয়া ভাষা ৰাজ্যিক ভাষা হৈ পৰিল। প্ৰশাসনীয় সুবিধাৰ বাবে স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপসিংহই বৰফুকন আৰু বৰবৰুৱা নামৰ দুটা পদৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

স্বৰ্গদেউৰ প্ৰতাপসিংহৰ ৰাজত্বকালতে অসমৰ অৰ্থনীতিৰ বুনিয়াদ গঢ়োতা মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাই স্বৰ্গদেউ প্ৰতাপ সিংহৰ নিৰ্দেশত পাইক প্ৰথাৰ প্ৰবৰ্তন কৰি বৰা, শইকীয়া হাজৰিকা, ৰাজখোৱা, ফুকন আদি বিষয়া পাতিছিল। প্ৰতিগৰাকী অসমীয়া তিৰোতাই সূতা কটা, প্ৰতিজন পুৰুষে আজৰি পৰত বাঁহ, বেতৰ কাম কৰাটো বাধ্যতামূলক কৰিছিল। ১৬৪১ খ্ৰীঃত এই প্ৰবল প্ৰতাপী, বিচক্ষণ ৰজাগৰাকীয়ে মৃত্যুক আকোৱালি লয়।

স্বৰ্গদেউ চুবমফা বা ভগা ৰজা- (১৬৪১-১৬৪৪)

আহোম ৰাজতন্ত্ৰৰ অষ্টাদশ ৰজা স্বৰ্গদেউ চুবামফাই ১৬৪১ খ্ৰীষ্টাব্দত ৰাজপাটত বহে। স্বৰ্গদেউ চুবামফাই তেওঁৰ বৰকুঁৱৰীৰ কথা শুনি ৰাজ্যত বহুত অকাৰ্য কৰিলে। অৱশেষত অতীষ্ঠ হৈ পাত্ৰ মন্ত্ৰীসকলে তেওঁক ভাঙি তেওঁৰ পুত্ৰ চুতিংফাক ৰজা পাতে। সেয়েহে চুবামফাক ভগা ৰজা বুলিও জনা যায়।

স্বৰ্গদেউ চুতিংফা বা নৰিয়া ৰজা- (১৬৪৪-১৬৪৮)

১৬৪৪ খ্ৰীষ্টাব্দত স্বৰ্গদেউ চুতিংফা আহোম ৰাজপাটত বহে। তেওঁ অসুখীয়া আছিল বাবে নৰিয়া ৰজা বুলি জনা যায়।

স্বৰ্গদেউ চুতামলা বা জয়ধ্বজ সিংহ- (১৬৪৮-১৬৬৩)

১৬৪৮ খ্ৰীষ্টাব্দত আহোম ৰাজতন্ত্ৰৰ বিংশতিতম ৰজা স্বৰ্গদেউ জয়ধ্বজ সিংহই সিংহাসন আৰোহণ কৰে।

স্বৰ্গদেৱে আউনীআটী অধিকাৰ নিৰঞ্জন বাপুত শৰণ লয়। স্বৰ্গদেউ জয়ধ্বজ সিংহই পোনপ্ৰথমে হিন্দু মতে শৰণীয়া হয়। তামৰ ফলিত লিখি সত্ৰ, দেৱালয়, ব্ৰাহ্মণক বহুতো মাটি-সম্পত্তি তেওঁৱেই পোনপ্ৰথমে দান কৰিছিল।

স্বৰ্গদেৱে মাজুলীত দক্ষিণপাট নামে ডাঙৰকৈ সত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰি বনমালী দেৱক অধিকাৰ পাতিলে।

স্বৰ্গদেউ জয়ধ্বজ সিংহৰ ৰাজত্বকালৰ এক উল্লেখযোগ্য ঘটনা হ'ল মিবজুমলাৰ অসম আক্ৰমণ। এই আক্ৰমণত আহোম সেনা পৰাজিত হ'ল আৰু মোগলৰ বশ্যতা স্বীকাৰ কৰিলে।

স্বৰ্গদেউ চুপুংমুং বা চক্ৰধ্বজ সিংহ- (১৬৬৩-১৬৭০)

স্বৰ্গদেউ জয়ধ্বজ সিংহ স্বৰ্গগামী হোৱাত ডাঙৰীয়াসকলে চাৰিং ৰজা চক্ৰধ্বজ সিংহক ১৬৬৩ খ্ৰীষ্টাব্দত আহোম ৰাজ সিংহাসনত বহুৱালে।

স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহৰ ৰাজত্বকালতে আৰম্ভ হয় বিখ্যাত শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ। এই যুদ্ধত সেনাপতি আছিল মোমাই তামুলী বৰবৰুৱাৰ নুমলীয়া পো-লাচিত বৰফুকন। মহাবীৰ লাচিত বৰফুকন আছিল এজন অতি সাহসী বিচক্ষণ আৰু পাকৈত সেনাপতি।

১৬৭০ খ্ৰীষ্টাব্দত স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহৰ মৃত্যু ঘটে।

এইজনা স্বৰ্গদেউৰ সাহস আৰু মনোবলৰ বাবেই অসমীয়া

সেনাই নিজ প্ৰাণক তুচ্ছ জ্ঞান কৰি জন্মভূমিক বক্ষা কৰিবলৈ আগবাঢ়ি গৈছিল।

স্বৰ্গদেউ চূন্যতফা বা উদয়াদিত্য সিংহ- (১৬৭০-১৬৭৩)

স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ ভায়েক মাজু গোহাঁয়ে চূন্যতফা নাম লৈ আহোম ৰাজপাটত বহে। এওঁৰ আন এটা নাম আছিল উদয়াদিত্য সিংহ। স্বৰ্গদেউ চক্ৰধ্বজ সিংহৰ অকালতে স্বৰ্গপ্ৰাপ্তি হোৱাত শৰাইঘাটৰ যুদ্ধ স্বৰ্গদেউ উদয়াদিত্য সিংহই চলাই যাব লগা হল। এই সময়ছোৱাত মোগল সেনাই বাৰে বাৰে গুৱাহাটী অধিকাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে যদিও সক্ষম হোৱা নাছিল। লাচিত বৰফুকনৰ নেতৃত্বত অসমীয়া সেনাই বীৰত্বৰে যুঁজি মোগলক মানাহ পাৰ কৰি খেদি থৈ আহিছিল।

স্বৰ্গদেউ চুৰুন্ফা বা ৰামধ্বজ সিংহ- (১৬৭৩-১৬৭৪)

১৬৭৩ খ্ৰীষ্টাব্দত উদয়াদিত্য স্বৰ্গদেউক হত্যা কৰি তেওঁৰ ভায়েক সৰু গোহাঁই আহোম সিংহাসনত উঠে। সিংহাসনত উঠিয়েই আহোম মতে নাম লয় চুৰুন্ফা আৰু হিন্দু মতে নাম লয় ৰাজধ্বজ সিংহ। স্বৰ্গদেউ ৰামধ্বজ সিংহৰ বিৰুদ্ধে চূতীয়া আৰু মিচিমিয়ে বিদ্ৰোহ কৰে যদিও স্বৰ্গদেৱে এই বিদ্ৰোহ কঠোৰ হাতেৰে দমন কৰে।

স্বৰ্গদেউ ৰামধ্বজ সিংহক হত্যা কৰাৰ পাছত ক্ৰমে এমাহ পোন্ধৰ দিনৰ বাবে স্বৰ্গদেউ চুপুং (১৬৭৪), কুৰি দিনৰ বাবে স্বৰ্গদেউ গোবৰ ৰজাক (১৬৭৪), স্বৰ্গদেউ চুজিন্ফাক (১৬৭৪-১৬৭৭), স্বৰ্গদেউ চুতেউফাক (১৬৭৭-১৬৭৯) আহোম ৰাজপাটত বহুৱায়।

স্বৰ্গদেউ চুলিক্ফা বা ল'ৰা ৰজা- (১৬৭৯-১৬৮১)

স্বৰ্গদেউ চুডেফাৰ হত্যাৰ পিছত ১৬৭৯ খ্ৰীঃত লালুক সোলা বৰফুকনে চামগুৰীয়া ফৈদৰ কোঁৱৰ চুলিক্ফাক আহোম ৰাজপাটত বহুৱায়। ৰাজপাটত বহি হিন্দু মতে তেওঁ নাম লয় ৰত্নধ্বজ সিংহ। চৈধ্য বছৰ বয়সতে ৰজা হৈছিল বাবে তেওঁক ল'ৰা ৰজা বুলিও কোৱা হয়।

ল'ৰা ৰজাক নাম মাত্ৰ ৰজা পাতি লালুক সোলাই ৰাজ্যৰ সম্পূৰ্ণ ক্ষমতা নিজৰ হাতলৈ আনে।

লালুক সোলাই ল'ৰা ৰজাৰ সিংহাসন নিষ্কণ্টক কৰিবৰ বাবে ৰাজকোঁৱৰসকলৰ অংগক্ষত কৰিবলৈ স্বৰ্গদেউক পৰামৰ্শ দিয়ে। সকলো ৰাজকোঁৱৰক অংগক্ষত কৰাৰ পাছতো তুংখুঙ্গীয়া ফৈদৰ গোবৰ গোহাঁইৰ পুত্ৰ বাহুবলী লাঙি গদাপাণিক অংগক্ষত কৰিবৰ পৰা নাছিল। গদাপাণিয়ে পত্নী জয়মতীৰ পৰামৰ্শ মতে নগা পাহাৰত আত্মগোপন কৰি থাকিল।

লালুকসোলাৰ হত্যাৰ পিছত বিষয়াসকলে আলোচনা কৰি

১৬৮১ খ্ৰীঃত চুলিক্ফাক সিংহাসন চ্যুত কৰি গদাপাণিক ৰাজপাটত বহুৱালে।

স্বৰ্গদেউ চুপাতফা বা গদাধৰ সিংহ- (১৬৮১-১৬৯৬)

১৬৮১ খ্ৰীঃত গোবৰ ৰজাৰ বৰপুত্ৰ গদাপাণিয়ে আহোম ৰাজ সিংহাসনত বহে। চুপাতফা আৰু গদাধৰ সিংহ নামেৰে পৰিচিত হয়।

ৰজা হৈয়ে গদাধৰ সিংহই গুৱাহাটী পুনৰ উদ্ধাৰ কৰিবলৈ কেইবাজনো বিষয়াৰ অধীনত এটা শকত সৈন্য বাহিনী গুৱাহাটী অভিমুখে পঠালে। আহোম সৈন্যই বাঁহবাৰী আৰু কাঁজলিৰ দুৰ্গ মোগলৰ পৰা কাঢ়ি লয়। গুৱাহাটীৰ ওচৰৰ ইটাখুলিত ১৬৮২ খ্ৰীঃত আহোম মোগলৰ যুদ্ধ হয়। এয়াই মোগল আৰু আহোমৰ শেষ যুদ্ধ। ১৬৯৬ খ্ৰীঃত স্বৰ্গদেউ গদাধৰ সিংহৰ মৃত্যু হয়।

স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহ বা চুখ্ৰাংফা- (১৬৯৬-১৭১৪)

গদাধৰ সিংহৰ মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ বৰপুত্ৰ লাই কোঁৱৰে ১৬৯৬ খ্ৰীষ্টাব্দত আহোম ৰাজসিংহাসনত উঠে। শিঙৰি ঘৰত উঠি তেওঁ আহোম মতে চুখ্ৰাংফা আৰু হিন্দু মতে ৰুদ্ৰসিংহ নাম লয়।

সিংহাসনত উঠিয়েই স্বৰ্গদেৱে মেটেকা নামৰ ঠাইত সু-পৰিকল্পিতভাৱে নগৰ স্থাপন কৰে।

স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহৰ দিনতে কছাৰী আৰু জয়ন্তীয়া ৰজাই মিলি আহোম সৈন্যক আক্ৰমণ কৰে। যুদ্ধত আহোম সেনা জয়ী হয়। কছাৰী ৰজা তাম্ৰধ্বজ আৰু জয়ন্তীয়া ৰজা ৰামধ্বজে আহোম ৰজাৰ শৰণাগ্ন হয়।

স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই ৰাজকাৰ্য পৰিচালনাৰ সুবিধাৰ্থে পাঁচটা নতুন খেলৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এই পাঁচটা খেল হৈছে বৈৰাগী, কাকতী, কটকী, দলৈ, খাউণ্ড।

আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ ভিতৰত স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহক তেওঁৰ বিভিন্ন কাৰ্যাৱলীৰ বাবে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ আখ্যা দিয়া হৈছে। সাহিত্য আৰু সঙ্গীত কলা ক্ষেত্ৰলৈ স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহৰ বৰঙনি আছিল অতুলনীয়। স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই অসমৰ বিহু নৃত্য-গীতক বংঘৰৰ সন্মুখলৈ উলিয়াই আনি ৰাজকীয় সন্মান দিছিল।

স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহৰ ৰাজত্বকালত ভালেমান খেল ধেমালীক ৰাজকীয় স্বীকৃতি দিয়া হয়। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ স্থাপত্য ভাস্কৰ্যৰ ক্ষেত্ৰলৈও স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহৰ বৰঙনি অমূল্য।

স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই তেওঁৰ ৰাজত্বকালত থলুৱা সংস্কৃতিৰ বিকাশৰ বাবে বাহিৰৰ বাহুকবনীয়া সংস্কৃতিৰ উপাদান আনি অসমীয়া সংস্কৃতিৰ নতুন ৰূপ দিছিল।

১৭১৪ খ্ৰীষ্টাব্দত বসন্ত ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহ স্বৰ্গগামী হয়।

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহ বা চুনতুফা- (১৭১৪-১৭৪৪)

স্বৰ্গদেউ কদ্রসিংহৰ অকাল মৃত্যুৰ পিছত তেওঁৰ বৰপুত্ৰ শিৱসিংহ কোঁৱৰে ১৭১৪ খ্ৰীষ্টাব্দত আহোম ৰাজ সিংহাসন আৰোহণ কৰে।

স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহই ফুলমতী নাচনিক বিয়া কৰায়। ১৭২২ খ্ৰীঃত জ্যোতিষীৰ গণনাত স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহৰ ছত্ৰভঙ্গ যোগ পৰে। সেয়েহে ফুলমতীয়ে ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰী নাম লৈ বৰবজা উপাধি গ্ৰহণ কৰি ৰাজ্যৰ শাসনভাৰ হাতত লয়। ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰীয়ে আহোমৰ মৈদাম দিয়া প্ৰথা উঠাই দি খৰি দিয়া নিয়ম কৰিছিল। তেওঁ ৰাজ্যত শিক্ষা বিস্তাৰৰ অৰ্থে কেইবাখনো সংস্কৃত টোল স্থাপন কৰিছিল। ৰাজধানীত বৰবজা পঢ়াশালী নামৰ এখন সংস্কৃত বিদ্যালয়ো স্থাপন কৰিছিল।

১৭৩১ খ্ৰীঃত বৰবজা ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰীৰ মৃত্যু হোৱাত স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহই তেওঁৰ ভনীয়েক দ্ৰোপদীক বিবাহ কৰাই মদাম্বিকা বা অম্বিকা নাম দি বৰবজা পাতে। সাহিত্য সংস্কৃতিৰ প্ৰতি অনুৰাগী এইগৰাকী বাণীৰ নিৰ্দেশমতেই সুকুমাৰ বৰকাইথে ১৭৩৪ খ্ৰীঃত হস্তী বিদ্যাৰ্ণৱ নামৰ হাতীৰ চিকিৎসা আৰু প্ৰশিক্ষণ বিষয়াৰ এখন সচিত্ৰ পুথি লিখি উলিয়াইছিল। এই গৰাকী বাণীয়ে কলঞ্চুপাৰত বিশাল পুখুৰী খন্দাই তাৰ পাৰত শিৱ দৌল, বিষ্ণু দৌল, দেৱী দৌল স্থাপন কৰে।

১৭৪৪ খ্ৰীঃত শিৱ সিংহৰ মৃত্যুৰ পাছত ক্ৰমে স্বৰ্গদেউ প্ৰমত্ত সিংহ (১৭৪৪-১৭৫১), ৰাজেশ্বৰ সিংহ (১৭৫১-১৭৬৯) লক্ষী সিংহ (১৭৬৯-১৭৮০), গৌৰীনাথ সিংহ (১৭৮০-১৭৯৬) কমলেশ্বৰ সিংহ (১৭৯৫-১৮১০) ৰাজপাটত বহে। স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহৰ ৰাজত্ব কালত বকতা আৰু কামৰূপত মাটি পিয়লৰ কাম কৰা হয়। স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহৰ ৰাজত্বকালত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে চাৰিজন ইংৰাজ ভ্ৰমণকাৰী অসমলৈ আহে। স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহই প্ৰায় ৩০ বছৰ কাল ৰাজত্ব কৰি ১৭৪৪ খ্ৰীঃত স্বৰ্গী হয়।

স্বৰ্গদেউ চন্দ্ৰকান্ত সিংহ -(১৮১০-১৮১৮), (১৮১৯-১৮২১)

স্বৰ্গদেউ কমলেশ্বৰ সিংহ স্বৰ্গী হোৱাত তেওঁৰ ভায়েক চাৰিং ৰজা আহোম ৰাজপাটত উঠে।

এইজনা ৰজাৰ দিনতে বদন চন্দ্ৰ বৰফুকনৰ সহায় ভিক্ষাৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই মানে অসম আক্ৰমণ কৰে। বদনচন্দ্ৰৰ লগত ৬০০০ মান সৈন্য আৰু ৪০০০ অসমীয়া সৈন্যৰ সন্মিলিত বাহিনী আৰু আহোম ৰাজকীয় বাহিনীৰ যুদ্ধ হ'ল। যুদ্ধত ৰাজকীয় বাহিনীৰ পৰাজয় হ'ল। বদন আৰু মানৰ অত্যাচাৰত দেশত হাহাঁকাৰৰ সৃষ্টি হ'ল। বদনচন্দ্ৰই মান আনি প্ৰজাৰ ওপৰত অত্যাচাৰ কৰাৰ বাবে পিছলৈ তেওঁক আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি হত্যা কৰা হ'ল। চন্দ্ৰকান্ত সিংহক সিংহাসনচ্যুত কৰি পুৰন্দৰ সিংহক (১৮১৮-১৮১৯) আহোম সিংহাসনত বহোৱা হ'ল। চন্দ্ৰকান্ত সিংহক ভৱিষ্যতে ৰজা হ'ব নোৱাৰাকৈ কাণ কাটি অংগক্ষত কৰা হ'ল। বদন চন্দ্ৰৰ অত্যাচাৰ আৰু নিজৰ সকলো দুখ দুদৰ্শাৰ কথা জনাই চন্দ্ৰকান্ত সিংহই মান দেশলৈ চিঠি পঠালে। এই খবৰ পাই মান ৰজাই ১৮১৯ খ্ৰীঃত মান সৈন্য অসমলৈ পঠায়। মানক বাধা দিব নোৱাৰি ৰুচিনাথ বুঢ়াগোহাঁই আৰু পুৰন্দৰ সিংহ গুৱাহাটীলৈ পলাই গ'ল। মানে চন্দ্ৰকান্ত সিংহক পুনৰ ৰজা পাতিলে। স্বৰ্গদেউ চন্দ্ৰকান্ত সিংহই ভৱিষ্যতে যাতে মানে আকৌ অসম আক্ৰমণ কৰিবলৈ আহিব নোৱাৰে তাৰ বাবে এটা গড় বন্ধাবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে। এই কথা গম পাই মান ৰজাই এদল মান সৈন্য অসমলৈ পঠালে। স্বৰ্গদেউ চন্দ্ৰকান্ত সিংহ গুৱাহাটীলৈ পলাই যায়। ৰাজধানী অধিকাৰ কৰি মানে বগা কোঁৱৰৰ পুতেক মান ৰজাৰ জেঠেৰীয়েক যোগেশ্বৰ কোঁৱৰক নামমাত্ৰ ৰজা পাতি নিজে দেশ শাসন কৰিবলৈ লয়। ১৮২৫ খ্ৰীঃত মানক খেদাই বৃটিছে অসমত শান্তি প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। মানৰ আক্ৰমণ আৰু ৰজাৰ কুশাসনৰ পৰা অসমীয়া প্ৰজাক ৰক্ষা কৰিবলৈ বুলি আহি বৃটিছে ১৮২৬ চনত অসম অধিকাৰ কৰে। ☐

History does not belong to us; we belong to it.

Hans- Georg Gadamer

কাহানিও নেদেখা এটি স্মৃতিৰ পম খেদি ডেভিদ ব্ৰনো

পংকজ কোঁৱৰ
প্রাক্তন ছাত্ৰ

ইন-কেম্প

নামটিক

২০-১২-১৯১৮

মোৰ কণমানি প্ৰিয়তমাজনী .....

..... আমি ইয়াৰ পৰা কোনো চিঠি-পত্ৰ পঠিয়াব নোৱাৰোঁ যেতিয়ালৈকে ডিগবৈৰ পৰা কোনো ডাকোৱাল নাহে। ডাকোৱালজন আহিলেই আমি তেওঁৰ হাতত পৰৱৰ্তী দিনৰ এখন বাজেটৰ সৈতে পিছদিনাই ঘূৰাই পঠিওৱাৰ সুযোগ গ্ৰহণ কৰোঁ। মই নিশ্চিত নহয় তেওঁ কেতিয়া আন এখন বাজেটৰ বাবে উপস্থিত হ'বহি। ভাগ্যক্রমে তেওঁক কাইলৈয়ো আশা কৰিব পাৰোঁ।

আমি যিকোনো মুহূৰ্ততে নাওবোৰ আহি পোৱালৈ আশাৰে বাট চাই আছোঁ। সেই কেইখন হয়তো কালিয়ে আহি পালেহিহেঁতেন, আজিও আহিব পাৰে, নতুবা কাইলৈৰ ভিতৰত নিশ্চিতভাৱে আহি পাবহি লাগে। নাৱেৰে খোৱাবস্তু আৰু সা-সুবিধা কিছুমানৰ সৈতে দুই-তিনিবিধমান বিশেষ বস্তু অহালৈ আশা কৰি আছোঁ আৰু সেইবোৰ দেখিলে সুখী হম।

ইয়াৰোপৰি আমি আশা কৰিছোঁ কেইখনমান নিয়মীয়া মাছমৰীয়া নাৱো কিছুমান মাছমৰীয়াৰে সৈতে আহি পাবহি, যিসকল এনে কামত অভ্যস্ত আৰু যাৰ কাৰণে প্ৰকৃতভাৱত আমি দুখন নৈৰ সংযোগস্থলৰ মাজৰ এই অকণমান ঠাইত আৱদ্ধ হৈ আছোঁ। যেনেকৈ আমাৰ পিছফালে অটব্য অৰণ্য আৰু দুয়োকাষে নৈ; সন্মুখৰ ফালেও আমি কম-বেছি পৰিমাণে আৱদ্ধ। মই ইটো পাৰলৈ পানী ভাঙি যাব পাৰোঁ, কিন্তু পানী আহি মোৰ কঁকাল পায়হি আৰু যিহেতু বিশেষকৈ এতিয়া বতৰ ঠাণ্ডা আৰু পানী চেঁচা, সেয়েহে মই বিশেষকৈ ইয়াকলৈ বিলাসিতা নকৰোঁ।

ইয়াত আমাৰ নাও আছে, কিন্তু সেইবোৰ ইমান ডাঙৰ আৰু গধুৰ, যে কলৈকো নিব নোৱাৰি — পানী তৰাং। আনকি যদি সেই কেইখন নিব লগাও হয়, মই সেই অভিযানত যাবলৈ লাজ পাম। কাৰণ যি দুজন তথাকথিত নাৱৰীয়া আছে, সিহঁতে এই কামৰ বিষয়ে একো নাজানে আৰু প্ৰকৃতভাৱত সিহঁত ৰাজমিস্ত্ৰীৰ যোগালীহে।

নৈৰ উজনিৰ ফালে ইয়াত এশাৰী সূঁতি আছে, তাৰে কিছুমান দেখাদেখিকৈ বিপজ্জনক যাব সৈতে খেলা কৰাৰ কথা ভাবিবই নোৱাৰি। মই দুখন নাও আনিবলৈ পঠাইছিলো কাৰণ আমি কোনো দ্বীপত বন্দী হৈ থকা যেন অনুভৱ কৰিছিলো আৰু যেতিয়া আমি তেওঁলোকক অহা দেখা পাম আমি নিজকে বিধ্বস্ত জাহাজৰ পৰা উদ্ধাৰ পোৱা যেন অনুভৱ কৰিম। যথেষ্ট দূৰ জংঘলৰ মাজেৰে খোজকাঢ়ি যাব নোৱাৰিম বুলি গম পাই মোক জংঘলৰ মাজেদি লৈ যাবলৈ মই হাতীও ৰাখি, থবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। ভাল বতৰতে জংঘলৰ মাজেৰে যাবলৈ বিৰক্তিকৰ। যিয়েই নহওক মই কোনো হাতী ৰাখি থব নোৱাৰিলো কাৰণ এইটো বনৰীয়া হাতী ধৰাৰ বতৰ আৰু আটাইবোৰ মজুত, ঘৰচীয়া হাতীয়েই সেই কামত ব্যস্ত।

হাতীৰ বিষয়ে কওঁতে — আমাৰ ডিগবৈৰ পৰা অনাবোৰৰ ভিতৰত দুটা ইয়াত আছে আৰু সিহঁতক নিশাহে শিকলি খুলি দিয়া হয় যাতে সেউজ খাদ্যৰ সন্ধানত সিহঁত বেছি দূৰলৈ বিচৰণ কৰিব নোৱাৰে। যোৱা নিশা বনৰীয়া হাতীৰ জাক এটা আহি একেবাৰে কেম্পৰ ওচৰ পাইছিলহি আৰু আমাৰ হাতীকেইটাৰ ফালে চোঁচা লৈছিল। সিহঁতৰ

ঘৰচীয়া জাতিভাই কেইটাৰ প্ৰতি সদায় এক বিদ্বেষভাৱ আছে। সিহঁত অহাৰ লগে লগে আমাৰ কেইটাই যথেষ্ট ভয় খালে। চিঞৰত গগণ ফালিলে আৰু ঠেং আচাৰিবলৈ ধৰিলে। আমাৰ কেম্পত থকা আমেৰিকান ডিলাৰজনে তেওঁৰ ৰিপিটাৰ ৰাইফলটো লৈ ওলাই আহিল আৰু শূন্যলৈ প্ৰায় বিশ জাঁই মান গুলি ফুটাই বনৰীয়া জাকক খেদি পঠালে।

বনৰীয়া হাতীবোৰ সাধাৰণতে যথেষ্ট ভয়াতুৰ হয় আৰু মানুহ জাতিক ঘিণ কৰে। সেয়ে মই ভাৱোঁ সিহঁত দুনাই ইয়ালৈ ঘূৰি নাহিবলৈ শপত খালে। কাৰ্পেটাৰ আৰু কুলীবোৰে ভীষণ ভয় খালে আৰু দৌৰি আহি আমাৰ কেম্প পালেহি। কিন্তু ..... তেওঁলোকে বুজি পালে ইয়াত ভয় কৰিব লগা একো নাই। গোটেই শীতকালছোৱাই বৰং ইয়াত আমাৰ ভাগ্য বেয়া আছিল বুলিয়ে ক'ব লাগিব। এয়া, অৱশ্যে, ওপৰে ওপৰে চাবলৈ গ'লে, স্বাভাৱিকতে কুলীবোৰে এইবোৰ গুৰুত্ব নিদিয়। কাম কৰিবলৈ অলপ বেছি দুৰ্দান্ত উৎসাহ এটা পোৱাৰ আগতেই ইয়াত স্পেনিছ ফ্লুৰ বেয়া সংক্ৰমণ আৰম্ভ হ'ল আৰু সিহঁতৰ আধাতকৈ বেছি সংখ্যকক শেষ কৰি দিলে ! বাচি থকা কেইটা ডিগৰৈলৈ পলায়ন কৰিলে আৰু দুনাই ঘূৰি আহিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিলে। ....."

— এয়া এখন এশ বছৰৰো অধিক পুৰণি চিঠিৰ কiyদাংশ ! চিঠিখন আছিল এজন পিতৃৰ, যি সেই সময়ৰ উজনি অসমৰ এক দুৰ্গম অঞ্চলৰ পৰা সুদূৰ ইংলেণ্ডত থকা নিজৰ চেনেহৰ জীয়েকলৈ লিখিছিল। সেই পিতৃজন আছিল আৰ্থাৰ বাৰ্ট্ৰাম হকিন্স চমুকৈ এ, বি, হকিন্স। সেই সময়ত নতুনকৈ গঢ় লোৱা আসাম অইল কোম্পানীৰ প্ৰথম জেনেৰেল মেনেজাৰ, বিখ্যাত আসাম ৰেলৱেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানী (AR & T Co.) ৰ কৰ্মচাৰী তথা ভাৰতীয় পেট্ৰ'লিয়াম উদ্যোগৰ অন্যতম বাটকটীয়া।

আৰ্থাৰ হকিন্সৰ আগতে তেওঁৰ ককায়েক ছিদনী চেণ্ডাৰছন হকিন্স আহি ১৮৮৯ চনত এ, আৰ, এণ্ড টি, কোম্পানীত যোগদান কৰিছিল। ছিদনী হকিন্সে এ. আৰ. এণ্ড টি. কোম্পানীত যোগ দিয়াৰ বছৰতে এছিয়াৰ তৈল উদ্যোগৰ ইতিহাসত এক যুগান্তকাৰী ঘটনা ঘটিল — অসমৰ ডিগৰৈত পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে আসাম ৰেলৱেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানীয়ে খাৰুৱা তেলৰ পুং খান্দিবলৈ আৰম্ভ কৰি সফলতা লাভ কৰে।

এয়া বৃটিছ বণিকৰ অসমত খাৰুৱা তেল অন্বেষণৰ কাহিনী। একাষাৰে বণিক বুলি ক'লে ভুল হ'ব। আচলতে এয়া

এখিনি দুৰ্দান্ত মানুহৰ এক নেৰানেপেৰা দুঃসাহসিক সফল অভিযানৰ কাহিনী। অসম-ব্ৰহ্মদেশ সীমান্তৰ দুৰ্গম পৰ্বত-কন্দৰ, নৈ-জান-জুৰি পাৰ হৈ হাবি-জংঘল ভাঙি প্ৰতিকূল সেমেকা বতৰ, হিংস্ৰ জন্তু-জানোৱাৰ তথা অসংখ্য জনা-নজনা কীট-পতংগৰ আক্ৰমণ, মেলেৰীয়া, ক'লা-জ্বৰৰ বাধা অতিক্ৰম কৰি অসমৰ মাটিত লুকাই থকা ক'লা-হীৰা কয়লা আৰু পনীয়া সোণৰ সন্ধানত মূৰৰ ঘাম মাটিত পেলোৱা এইসকলৰ প্ৰতিজনেই আছিল একোজন দুঃসাহসিক অভিযানকাৰী।

১৮৬৬ চনত উজনি অসমৰ জয়পুৰ অঞ্চলৰ নাহৰপুঙত মিঃ গুড এনাফে ভাৰতৰ প্ৰথম তেল কূপটো খান্দি তেল উদঘাটন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। কিন্তু উপযুক্ত প্ৰযুক্তি আৰু অৰ্থৰ অভাৱত তেল সৰবৰাহ কৰিব নোৱাৰি কাম তাতেই সামৰিব লগা হ'ল। পিছত মিঃ গুড এনাফৰ সফলতাত উৎসাহিত হৈ আসাম ৰেলৱেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানীয়ে ১৮৮২ চনৰ ৱ জানুৱাৰীত ভাৰত চৰকাৰৰ সৈতে লীজ এগ্ৰিমেন্ট কৰি এই অঞ্চলত খাৰুৱা তেল খননৰ অধিকাৰ লাভ কৰে। এ. আৰ. এণ্ড টি. কোম্পানীৰ ইঞ্জিনিয়াৰ উইলি নিওভা

লেকে ১৮৮৯ চনত ডিগৰৈৰ ৰ নং কূপটো খান্দিবলৈ আৰম্ভ কৰে আৰু ১৮৯০ চনত ৬৬২ ফুট খন্দাৰ পিছতে খাৰুৱা তেলৰ

সন্ধান পায়। আৰম্ভ হয় ভাৰতীয় তৈল উদ্যোগৰ জয়যাত্ৰা।

২০১৯ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ এঘাৰ তাৰিখৰ এটি অলস পুৱা। চাহৰ টেবুলত একাপ ফালাপ (চিংফৌ সম্প্ৰদায়ৰ পৰম্পৰাগত পদ্ধতিৰে কৰা চাহ)। এই কাপ ৰঙচুৱা চাহত চুমুক মৰাৰ লগে লগে এই যাদুকৰী পানীয়ৰ সুতীৰ স্বাদ যেন মোৰ শিৰা-উপশিৰাইদি বৈ গৈ মোৰ সমগ্ৰ দেহত বিয়পি পৰে আৰু মোৰ মগজুক কাৰ্যক্ষম কৰি তোলে।

হঠাৎ মোৰ মোবাইল ফোনটো বাজিল উঠিল।

জয়সুন্দাৰ ফোন।

জয়সুন্দা মানে জয়সু বৰগোঁহাই। ভাৰতীয় তৈল নিগমৰ এজন উপ-মহাপ্ৰবন্ধক। স্ব-প্ৰতিভাৰে বিকশিত এজন দুঃসাহসিক ক্ৰীড়া অনুৰাগী, প্ৰকৃতিবিদ তথা ফটোগ্ৰাফাৰ। আৰু লিখকো। মোৰ পছন্দৰ ব্যক্তি।

“কি কৰি আছা?” ফোন ৰিছিভ কৰাৰ লগে লগে সিফালৰ পৰা জয়সুন্দাৰ কণ্ঠস্বৰ ভাঁহি আহিল।

“ঘৰতে আছো। বিশেষ একো কৰা নাই।”

“তুমি এ, বি, হকিমৰ নাম শুনিছানে?”

“এ, বি, হকিম মানে আপুনি আসাম অইল কোম্পানীৰ প্ৰথম জেনেৰেল মেনেজাৰ এ, বি, হকিমৰ কথা কৈছে নেকি?” মই এনেয়ে ক'লো। আচলতে সেইকেইদিন মই আসাম অইল কোম্পানীৰ জন্ম সম্বন্ধে কিছু কথা পঢ়ি আছিলো।

“হয়, মই সেইজন হকিমৰ কথাই কৈছো। শুনা তেওঁৰ নাতিয়েক আহিছে ডিগবৈলৈ! দুদিন থাকিব ইয়াত। তুমি গৈ এবাৰ লগ কৰা।” জয়সুন্দাৰ কথা শুনি ৰোমাঞ্চিত হৈ উঠিলো।

“আচৰিত মই এই কেইদিন হকিমৰ কথাৰে ভাবি আছিলোঁ। আৰে নিশ্চয় লগ কৰিম। পিছে আপুনি তেওঁলোকক ক'ত লগ পালে?”

“ডিব্ৰুগড় এয়াৰপ'ৰ্টত! এটা ছাৰপ্ৰাইভ মিটিং বুজিছা। মই বেঙ্গালুৰুৰ পৰা আহি এয়াৰপ'ৰ্টৰ লাউঞ্জত মোক নিবলৈ অহা গাড়ীৰ বাবে বৈ আছিলো। মোৰ ওচৰতে এহাল ইংৰাজ ভদ্ৰলোক আৰু ভদ্ৰ মহিলা বহি আছিল। কৌতুহ'লবশতঃ চিনাকি হ'লো — ডেভিদ ব্ৰনো আৰু মেগী ব্ৰনো। ডিগবৈলৈকে যাব। কথাই কথাই ওলাল ডেভিদ ব্ৰনোৰ পুথ্যৈক (মাকৰ ফালৰ ককাক) বোলে আসাম অইল কোম্পানীৰ প্ৰথম জেনেৰেল মেনেজাৰ আছিল — নাম এ, বি, হকিম!!

“জয়সুন্দা আপুনি কিন্তু বৰ আচৰিত মানুহ। ক'ত যে কেনেকৈ লিংক লগাই পেলায়। আজি গধূলি যাব নেকি লগ কৰিবলৈ?”

“বৰা খবৰ কৰি চাওঁ। বয়সস্থ মানুহ সোনকালে শুই যাব পাৰে।”

জয়সুন্দাই ডেভিদ ব্ৰনোৰ সৈতে ফোনত যোগাযোগ কৰিলে আৰু পিছদিনা গধূলি এটা এপইন্টমেন্ট লোৱা হ'ল।

১২ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৯ চন। গধূলি প্ৰায় ছয়মান বজাত জয়সুন্দাই মোক তেওঁৰ গাড়ীৰে পিকআপ কৰিলে। আমাৰ লক্ষ্য ‘হৰ্ণবিল ভিলা’। এইটো ডিগবৈৰ শ্বিলিং ৰোডস্থিত ভাৰতীয় তৈল নিগম (অসম তৈল সংমণ্ডল) ৰ অধীনস্থ এটি অতিথিশালা। শ্বিলিং ৰোডৰ ধুনীয়া টিলাবোৰৰ মাজেদি যোৱা পাহাৰীয়া পথটোৰে গৈ ডিগবৈ গ'ল্ফ-ক'ৰ্চৰ সমীপৰ এটা টিলাৰ ওপৰতে এই “হৰ্ণবিল ভিলা”। চাৰিওফালে প্ৰকৃতিৰ অকৃপণ দান। ঠাইডোখৰ যেন অলপ নিজান, অলপ উমাল। ৰিছিপছন কাউণ্টাৰত খবৰ কৰি গম পালোঁ ব্ৰনো দম্পতী অলপ আগতে কৰবাৰ পৰা আহি পাইছেহি। আমি অহাৰ খবৰ দিলো।

প্ৰায় পাঁচ মিনিটমানৰ পিছতে ব্ৰনো দম্পতী দ্বিতীয় মহলাৰ পৰা লাউঞ্জলৈ নামি আহিল।

“নমস্কে মিঃ জয়সু, নাইচ টু মীট ইউ এগেইন!”

মিঃ আৰু মিচেছ ব্ৰনো আহি জয়সুন্দাক সম্ভাষণ জনালে। তাৰপিছত দুয়ো কৌতুহ'লেৰে মোৰ ফালে চালে।

“হি ইজ মিঃ পংকজ!! লোকেল ইয়ং মেন, ইন্টাৰেষ্টেদ ইন হিষ্ট'ৰী এণ্ড কালচাৰ। হি ইজ লাইক মাই ইয়ংগাৰ ব্ৰাদাৰ।

“অ' চ' নাইচ টু মীট ইউ পংকজ!!” বুলি ব্ৰনো দম্পতীয়ে মোৰ লগতো কৰমৰ্দন কৰিলে।

আমি লাউঞ্জটোৰ একোণত সজাই থোৱা চোফা কেইখনত বহিলোঁগৈ। মিঃ ব্ৰনো প্ৰায় পঁচাশী বছৰীয়া এজন ইংৰাজ ভদ্ৰলোক। তেওঁৰ পত্নী মেগীও এগৰাকী সপ্ৰতিভা ভদ্ৰমহিলা। ডেভিদ ব্ৰনো এনে এখিনি মানুহৰ উত্তৰপুৰুষ যাৰ পৰশত ডিগবৈ নামৰ এই সৰু চহৰখনতে ভাৰতীয় তৈল উদ্যোগে প্ৰাণ পাইছিল আৰু এখোজ দুখোজকৈ আগবাঢ়ি গৈ বৃহৎ উদ্যোগৰ ৰূপ লৈছিলগৈ। আমাৰ উদ্দেশ্য হ'ল তেওঁলোকৰ পূৰ্ব-পুৰুষৰ ইতিবৃত্ত আৰু কাৰ্য্যক্ৰমণিকাৰ সম্বন্ধে জ্ঞান আহৰণ কৰা।

এক সৌহাৰ্দ্যপূৰ্ণ কথা-বতৰাৰ মাজেৰে আমাৰ আলোচনা আগবাঢ়িল।

“লুক!” মিঃ ব্ৰনোই তেওঁৰ কেমেৰাত বন্দী হৈ থকা এখন ব্লেক-এণ্ড-হোৱাইট ফটো দেখুৱালে। এজন ভাৰতীয় মানুহৰ ছবি!

“হি ৰাজ জে, কে, খাচনবিচ! হি ৰাজ অলমষ্ট ছেম এজেদ উইথ মাই গ্ৰেণ্ড ফাদাৰ। হি ৰাজ দ্য অওনাৰ অৱ দ্য

ভেৰি অ'ল্ড ফটো ষ্টুডিঅ' অৱ দিচ টাউন।”

“ৰাও!” মই শলাগিলোঁ।

“মোৰ মায়ে যেতিয়া ডিগবৈৰ ফটো চাব খুজিছিল, লগে লগে ফটো তুলি প্ৰিন্ট কৰি ডিগবৈৰ পৰা লণ্ডনলৈ পঠিওৱাটো এটা সমস্যা আছিল। সেই কালত ডিগবৈত ফটো ষ্টুডিঅ' নথকাৰ বাবে ফটোৰ ফিল্মবোৰ লগে লগে প্ৰিন্ট কৰিব পৰা নগৈছিল। তেনেতে এবাৰ মোৰ ককাদেউতাই মাক চিঠিৰে জনালে যে ডিগবৈটো এটা ষ্টুডিঅ' হৈছে। জে, কে, খাচনবিচৰ ষ্টুডিঅ'। গতিকে এতিয়া নিয়মিত ফটো পঠাব পৰা যাব।

ব্ৰুনো দম্পতীয়ে আমাক বহুতো কথাৰ আভাস দিলে। আজিৰ পৰা এশ বছৰৰ আগৰ পৃথিৱীখনত সমাজ পাতি বাস কৰা কিছু সংখ্যক মানুহৰ কথা, যিসকলৰ নিৰলস প্ৰচেষ্টা আৰু উদ্ভাৱনী শক্তিৰ বলতে আমি মানৱ সমাজে আজি বহু আৰামদায়ক দিন দেখিবলৈ পাইছো।

“মিঃ এণ্ড মিচেছ ব্ৰুনো আপোনালোকৰ দুয়োজন ককাদেউতা ছিদনী হকিম আৰু আৰ্থাৰ হকিম বৃটিছ আমোলত ভাৰতীয় তৈল উদ্যোগৰ অন্যতম বাটকটীয়া আছিল। শুনিবলৈ পাইছো আপোনালোকৰ পৰিয়ালৰ অনেক লোকো সেই সময়ত বোলে বিখ্যাত এ, আৰ, টি কোম্পানীৰ সৈতে জড়িত আছিল।

আপোনালোকৰ সেইসকল উপৰিপুৰুষ ইয়ালৈ কেনেকৈ কি উদ্দেশ্যত আহিল, ইয়াত তেওঁলোকৰ জীৱন-শৈলী কি আছিল এইবোৰৰ বিষয়ে জানিবলৈ মনত অনেক খুঁৱনি আছে। সেইবোৰ প্ৰশ্ন আকাৰে আপোনালোকক দিব খুজিছো। আশাকৰোঁ আপোনালোকৰ পৰা এই বিষয়ে কিছু তথ্য পাম। আপোনালোকে সময়লৈ নিজৰ মতে জনালেই হব।” মই মোৰ উদ্দেশ্যৰ কথা ব্ৰুনো দম্পতীক জনালোঁ।

“মিঃ পংকজ আমি যিমান পাৰোঁ আপোনাক সহায় কৰিম। আপোনাৰ যি জানিবলগীয়া আছে আমাক ইমেইল কৰি সুধিব পাৰে।” মিচেছ ব্ৰুনোই তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ তথ্য সম্বলিত দুটামান বৃহৎ ফাইল দেখুৱালে। পিছে সকলোবোৰ চোৱাৰ সময় নহয়, কিছু পুৰণি চিঠি, নথি-পত্ৰ, ডায়েৰী .....। কিন্তু ইতিহাস অধ্যয়ণৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ নিজস্ব প্ৰয়াসক প্ৰশংসা নকৰি নোৱাৰিলো।

তেনেতে বাহিৰত বনৰীয়া হাতীৰ চিঞৰ শুনা গ'ল।

শ্বিলিং-বোডৰ পিছফালে ডিগবৈ অইল ফিল্ড। আজিৰ তাৰিখতো এইবোৰ হাবিতলীয়া অঞ্চল। বনৰীয়া হাতী আৰু অন্যান্য বনৰীয়া জন্তুৰ বিচৰণভূমি। হাতীৰ মাত শুনি ব্ৰুনো দম্পতী সচকিত হৈ উঠিল। তেওঁলোকে কেতিয়াও বন্য অৱস্থাত হাতীৰ সন্মুখীন হোৱা নাই। অথচ তেওঁলোকৰ ককাক আৰ্থাৰৰ এসময়ত এই অঞ্চলত হাতীৰ সৈতে সঘন সম্পৰ্ক আছিল।

“আপোনালোকৰ ককাক দিনৰ কিবা উল্লেখযোগ্য স্মৃতি ইয়াত দেখিলে নেকি?” মই সুধিলো।

“সময়ৰ সোঁতত বহুত স্মৃতি হেৰাই গ'ল। অৱশ্যে এটা আছে। বাংলো নাম্বাৰ ওৱান! যিটো তাহানিতে ককাই নিজৰ তত্ত্বাৱধানত সাজি ইয়াত থাকিহে অৱসৰ লৈছিল। এতিয়া অৱশ্যে অনেক পৰিৱৰ্তন কৰা হ'ল।”

মই শলাগিলো। “বাংলো নাম্বাৰ ওৱান” নামৰ এই বৃহৎ ঐতিহাসিক বঙলাটো এতিয়াও ডিগবৈ ৰেলৱে ষ্টেচনৰ কাষত এটা টিলাৰ ওপৰত সৰ্গৌৰে থিয় হৈ আছে।

এটা সময়ত আমি ব্ৰুনো দম্পতীৰ পৰা বিদায় লোৱাৰ সময় আহিল। দুখনমান ফটো লোৱা হ'ল। লগতে ফোনৰ নাম্বাৰ, ইমেইল আৰু ঠিকনাও।

“স্বাস্থ্যৰ যত্ন লব। পাৰিলে আকৌ আহিব।” মই ক'লো।

“আই এম নট ডেট অল্ড। একো অসুবিধা ন'হলে সোনকালেই আহিম।” স্বভাৱসুলভ ইংৰাজী মেজাজেৰে মিঃ ব্ৰুনোই ক'লে।

“আপোনালোকৰ লগত হোৱা এই সাক্ষাৎ সঁচাই মোৰ বাবে এক মধুৰ স্মৃতি হৈ ৰ'ব।

“উই আৰ অলচো চ’ হেপ্তী টু মীট ইউ! প্লিজ কীপ ইন টাচ। উই ফীল ম’ৰ কমফোৰটেবল ইন মেইল।”

মই জানিব খোজা কিছু প্রশ্ন তেওঁলোকলৈ মেইল কৰিলো। আৰু যথাসময়ত যোৱা ২০১৯ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ দহ তাৰিখে মোৰ মেইলৰ উত্তৰ আহিল। তেওঁলোকে লিখিলে—

পংকজ : মিঃ আৰু মিচেছ ব্ৰনো আমি সকলোৱে জানো যে যিকোনো কামৰে কিবা উদ্দেশ্যে থাকে। আপোনালোকৰ ডিগবৈলৈ অহাৰ উদ্দেশ্যৰ বিষয়ে ক’ব নেকি?

ডেভিদ ব্ৰনো : মই আৰু মোৰ পত্নী ২০১৬ চনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ডিগবৈলৈ আহিছিলো। আমি আমাৰ পৰিয়ালৰ ইতিবৃত্তৰ সম্বন্ধে জানিবলৈ উদগ্ৰীৰ আছিলো। ডিগবৈলৈ অহাৰ আগতে মই এটা কথাই জানিছিলো যে মোৰ মাতৃৰ জন্ম উজনি অসমৰ ডিব্ৰুগড় নামৰ এখন চহৰত হৈছিল আৰু মোৰ মাৰ ফালৰ ককাদেউতা আৰ্থাৰ বাৰ্ট্ৰাম হকিন্স আসাম অইল কোম্পানীৰ এখন জেনেৰেল মেনেজাৰ আছিল। আমাৰ এই ভ্ৰমণত আমি আগতে নজনা বহুত কথাও জানিব পাৰিলো। মোৰ পত্নী মেগীয়ে আমাৰ পৰিয়ালৰ ইতিহাসৰ ওপৰত গৱেষণা কৰি আছে যাৰ বাবে যথেষ্ট তথ্যৰ প্ৰয়োজন। সেই প্ৰয়োজনৰ খাতিৰতে আকৌ ২০১৯ চনত দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে ডিগবৈলৈ আহিবলৈ মন মেলিলো।

পংকজ : স্বৰ্গীয় আৰ্থাৰ বাৰ্ট্ৰাম হকিন্সৰ নাতি হিচাপে আমি তেওঁৰ বিষয়ে আপোনাৰ পৰা জানিব বিচাৰিম। লগতে তেওঁৰ ককায়েক ছিদনী চেণ্ডাৰছন হকিন্সৰ বিষয়েও। অনুগ্রহ কৰি তেওঁলোকৰ ডিগবৈলৈ অহাৰ আগৰ জীৱন, শিক্ষা আদিৰ বিষয়ে চমু বৰ্ণনা দিব।

ডেভিদ ব্ৰনো : মোৰ ককাদেউতা আৰ্থাৰ তেওঁৰ পিতৃ জৰ্জ হকিন্স আৰু মাতৃ জেন হকিন্সৰ সাতজন সন্তানৰ দ্বিতীয় কনিষ্ঠ সন্তান আছিল, যাৰ জন্ম ১৮৭২ চনৰ যোল্ল অক্টোবৰ তাৰিখে হৈছিল।

পিতৃ জৰ্জ হকিন্স LONDON BRITHTON AND SOUTH COAST RAILWAY (LBSCR)ৰ এজন ট্ৰেফিক মেনেজাৰ আছিল। সেই সময়ত ইংলেণ্ডত ৰেল লাইন বহোৱাৰ ধুম উঠিছিল আৰু LBSCR ফ্ৰান্সটো ৰেল লাইন বহোৱাৰ কামতো জড়িত আছিল।

জৰ্জৰ প্ৰথম সন্তান হাৰ্বাৰ্টেও LBSCRত এজন অভিযন্তা হিচাপে প্ৰশিক্ষণ সমাপ্ত কৰি ইন্সটিটিউট অৱ চিভিল ইঞ্জিনিয়াৰছৰ সভ্য হৈছিল। পিছত তেওঁ নিউজিলেণ্ডলৈ গুছি যায় আৰু তাতে এজন কৃষক হিচাপে নিগাজীকৈ

থাকিবলৈ লয়।

জৰ্জৰ দ্বিতীয় সন্তান ছিদনী চেণ্ডাৰছন হকিন্সৰ জন্ম হয় ১৮৬৫ চনৰ ১৫ মাৰ্চত। ককায়েকৰ দৰে তেঁৱো LBSCR ত অভিযন্তা হিচাপে প্ৰশিক্ষণ সমাপ্ত কৰি ফ্ৰান্স ৰেলৱেত কাম কৰিছিল আৰু ইন্সটিটিউট অৱ চিভিল ইঞ্জিনিয়াৰছৰ সভ্য আছিল। প্ৰথমে তেওঁ নিউ ব্ৰুছ নামে এখন আউট ষ্টেচন ডিষ্ট্ৰিক্টত কৰ্মৰত আছিল। পিছত তেওঁ LBSCR ৰ চাকৰি ইস্তফা দি ১৮৮৯ চনত ASSAM RAILWAYS AND TRADING COM.[AR&T CO.] যোগদান কৰি অসমৰ ডিব্ৰুগড়ত চুপাৰিণ্টেণ্ডেণ্ট অৱ দ্য কোম্পানী ল’ক’মোটিভ এণ্ড কেৰেজ ৱৰ্কছ হিচাপে দায়িত্ব লয়। ১৮৯০ চনত তেওঁ কলকাতাত ক্লাৰা স্কিটছ নামৰ এগৰাকী যুৱতীৰ সৈতে বিবাহ পাশত আৱদ্ধ হয়। সেই বিয়াত হাৰ্বাৰ্ট চেণ্ডাৰছন নামৰ ছিদনীৰ এজন সম্বন্ধীয়া ভায়েক উপস্থিত আছিল, যি ইষ্ট ইণ্ডিয়া ৰেলৱে কোম্পানীৰ কলকাতা কাৰ্যালয়ৰ দ্বিতীয় অধীক্ষক আছিল। ছিদনী আৰু ক্লাৰাৰ দুই সন্তান বিয়েট্ৰিছ আৰু চাৰ্লছ দুয়োৰে জন্ম অসমত। বিয়েট্ৰিছ অবিবাহিত হৈ থাকিল। বিয়েট্ৰিছৰ ভায়েক চাৰ্লছ এজন অভিযন্তা আছিল। তেওঁৰ দুটি সন্তান এতিয়াও জীৱিত।

জৰ্জৰ তৃতীয় সন্তান এমী আৰু চতুৰ্থ সন্তান লায়নেল দুয়ো অবিবাহিত আছিল। মই কেব্ৰিজত প্ৰাক-প্ৰাথমিক শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোঁতে প্ৰায়ে তেওঁলোকক লগ পোৱাৰ কথা মনত আছে। তথাপিও দুখৰ কথা তেওঁলোকে কেতিয়াও সম্ভৱত তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ বিষয়ে বিশদভাৱে নাজানিছিল বা এই বিষয়ে কথা পতা মনত নাই।

জৰ্জ আৰু জেন হকিন্সৰ পঞ্চম আৰু সপ্তম সন্তানৰ কম বয়সতে মৃত্যু হৈছিল।

মোৰ ককাদেউতা আৰ্থাৰ বাৰ্ট্ৰাম হকিন্স আছিল পৰিয়ালৰ ষষ্ঠ সন্তান ! তেওঁ ৰেলৱেত প্ৰশিক্ষণ লোৱা বা ইন্সটিটিউট অৱ চিভিল ইঞ্জিনিয়াৰছ সভ্য পদ লোৱা সম্পৰ্কে কোনো তথ্য নাই। S. N. VISWANATH ৰ “A HUNDREDS YEARS OF OIL” নামৰ গ্ৰন্থখনৰ এটি পাদটীকাত উল্লেখ কৰিছে যে মোৰ মাতৃয়ে গ্ৰন্থকাৰক জনাইছিল যে মোৰ ককাদেউতা এজন ভগ্ন স্বাস্থ্যৰ ব্যক্তি আছিল আৰু স্বাস্থ্যজনিত কাৰণতে ককায়েকৰ লগত থাকিবলৈ মাত্ৰ ১৭ বছৰ বয়সতে ভাৰতলৈ পঠিয়াই দিয়া হৈছিল।

কম বয়সতে ভাৰতলৈ গুচি অহাৰ বাবে হয়তো তেওঁৰ বিশেষ পঢ়া-শুনা কৰা ন’হল।

পংকজ : একে সময়তে মই জানিব বিচাৰিম কিয় আৰু

ডিগাঁও মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কেনেকৈ দুয়ো ভাতৃ ছিদনী আৰু আৰ্থাৰ ভাৰতলৈ আহিছিল।
তেওঁলোকৰ সমসাময়িক বা আগতেও আন কোনো সম্বন্ধীয়
লোক সেই সময়ত ইণ্ডিয়াত আছিল নেকি?

ডেভিদ ব্ৰনো : যি কেইটা কোম্পানীয়ে যুটীয়াভাৱে
ইণ্ডিয়াত আসাম ৰেলৱেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানী খোলাত
সহায় কৰিছিল, তাৰ ভিতৰত LBSCR ৰো আছিল। LBSCR
ৰ ছাৰ আৰ্থাৰ জে অট'ৱে, বাৰ্ট আদি আসাম ৰেলৱেজ এণ্ড
ট্ৰেডিং কোম্পানীৰ প্ৰাৰম্ভিক ডাইৰেক্টৰ আছিল।

হকিম ভাতৃদ্বয় কিহৰ তাড়ণাত আসাম ৰেলৱেজ এণ্ড
ট্ৰেডিং কোম্পানী (এ, আৰ, এণ্ড টি কোম্পানী)ত চাকৰি
কৰিবলৈ ইণ্ডিয়া পাইছিলহি সেয়া জনা ন'গলেও অনুমান কৰা
যায় ছিদনী হকিম LBSCR ত থাকোঁতেই এ, আৰ, এণ্ড টি
কোম্পানীৰ বিষয়ে জ্ঞাত হৈছিল আৰু নিশ্চয় কিবা লোভনীয়
আৰ্থিক আৰু অন্যান্য সা-সুবিধাৰ প্ৰস্তাৱ লাভ কৰিছিল যিটো
তেওঁ গ্ৰহণ কৰিছিল। আগতে উল্লেখ কৰাৰ দৰে যথেষ্ট কম
বয়সতে ভায়েক আৰ্থাৰো স্বাস্থ্যজনিত কাৰণত ককায়েকক
অনুসৰণ কৰি আহি ডিগাঁও পাইছিলহি। বিশাল পৰিয়ালটোৰ
আন বহু সদস্যৰ ইণ্ডিয়াৰ সৈতে আগৰে পৰা সম্পৰ্ক আছিল।

বৰ আমোদজনক কথা যে ছিদনী আৰু আৰ্থাৰৰ
মোমায়েক চাৰ্লছ ম'ৰলে চেণ্ডাৰছন (জন্ম ১২-১২-১৮২৯)
এজন আইনজ্ঞ আছিল আৰু ১৮৫৮ চনত কলকাতালৈ
আহিছিল। তেখেত ভাৰত চৰকাৰৰ চলিচিটৰ, হাইকৰ্টৰ পাল্লিক
প্ৰচিকিউটৰ, হাইকৰ্টৰ জজ, কলকাতাৰ লৰ্ড বিচপৰ ৰেজিষ্ট্ৰাৰ
আৰু সচিব হৈছিলগৈ। তেখেতো এ, আৰ, এণ্ড টি, কোম্পানীৰ
এজন ডাইৰেক্টৰ (১৮৮২-১৯০৬) আছিল (একে সময়তে
তেওঁৰ দুজন ভাগিন ছিদনী আৰু আৰ্থাৰো একেটা কোম্পানীৰ
চাকৰিত সোমাইছিল)। ১৮৮৯ চনত আসাম অইল কোম্পানী
যেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল, তেতিয়া তেওঁ আসাম অইল
কোম্পানীৰো এজন ডাইৰেক্টৰ হৈছিল। তেনেকৈ পৰিয়ালৰ
আন লোকৰো যোগসূত্ৰ আছিল ইণ্ডিয়াৰ লগত।

ছিদনী আৰু আৰ্থাৰৰ আন এজন মোমায়েক টমাছ
চেণ্ডাৰছনেও প্ৰথমতে LBSCR ত কাম কৰিছিল আৰু পিছত
১৮৬৫ চন মানত ইণ্ডিয়ালৈ আহি সংযুক্ত প্ৰদেশ (এতিয়াৰ
উত্তৰপ্ৰদেশ) টিৰহুতত নীল বাগানৰ মেনেজাৰ হিচাপে কামত
যোগ দিছিলহি।

পংকজ : হকিম ভাতৃদ্বয় অসমত থকাৰ সময়ছোৱাত
কেনেধৰণৰ পদবীত নিযুক্ত আছিল?

ডেভিদ ব্ৰনো : এ, আৰ, এণ্ড টি, কোম্পানী আৰু
আসাম অইল কোম্পানীৰ আৰ্কাইভত হকিম ভাতৃদ্বয়ৰ

কৰ্মজীৱনৰ বিষয়ে বহু তথ্য আছে। আমি বৃটিছ লাইব্ৰেৰীৰ
থেকাৰছ ডাইৰেক্টৰীত এ, আৰ, এণ্ড টি, কোম্পানীৰ বিষয়ে
অনুসন্ধান কৰিছিলোঁ। ছিদনী হকিম ১৮৮৯ চনত ইণ্ডিয়ালৈ
আহি ডিৰুগড়ত এ, আৰ, এণ্ড টি, কোম্পানীৰ ল'ক'মোটিভ
ৱৰ্কছ চুপাৰিণ্টেণ্ডেণ্ট হিচাপে যোগ দি ১৮৯৬ চনত জেনেৰেল
মেনেজাৰ পদলৈ পদোন্নত হয়। আনহাতে তেওঁৰ ভাতৃ আৰ্থাৰে
১৮৯১ চনত সেই কোম্পানীতে প্ৰথমে পাৰ্ছনেল এচিছটেন্ট
টু জেনেৰেল মেনেজাৰ হিচাপে যোগ দি ১৮৯৩ চনত
কোম্পানীৰ কলিয়ৰী ডিপাৰ্টমেন্টলৈ বদলি হৈ এচিছটেন্ট টু
কলিয়ৰী মেনেজাৰ পদত যোগ দিয়ে। ১৮৯৪ চনত তেওঁ
মাৰ্শেৰিটালৈ আহি "কলিয়ৰী ডিপাৰ্টমেন্ট একাউন্টছ"ৰ দায়িত্ব
লয়। ১৮৯৮ চনত তেওঁ আকৌ কোম্পানীৰ পাৰ্ছনেল
এচিছটেন্ট টু দ্য জেনেৰেল মেনেজাৰ পদলৈ বদলি হয়। তাৰ
পিছত ১৮৯৯ চনত আৰ্থাৰ হকিমৰ কোম্পানীৰ
"চুপাৰিণ্টেণ্ডেণ্ট অৱ লেবাৰ ডিপাৰ্টমেন্ট" পদলৈ পদোন্নতি
হয়। ১৯০৪ চনত তেওঁ নতুনকৈ গঠন হোৱা আসাম অইল
কোম্পানীত "জেনেৰেল মেনেজাৰ" হিচাপে যোগ দিয়ে আৰু
সেই পদতে থাকি তেওঁ ১৯২০ চনত স্বেচ্ছামূলক অৱসৰ লয়।

আমি এতিয়াও থেকাৰছ ডাইৰেক্টৰী অধ্যয়ন কৰি আছো
আৰু আমাৰ কাম এতিয়াও সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। তদুপৰি আমাৰ
আসাম অইল কোম্পানীৰ লিষ্টখন চাবলৈ এতিয়াও বাকী
আছে। ছিদনী হকিম ১৯১১ চনত ইংলেণ্ডলৈ ঘূৰি যায় যদিও
তেওঁ ১৯১৭ চনৰ পৰা ১৯৪০ চনলৈকে এ, আৰ, এণ্ড টি,
কোম্পানীৰ এজন ডাইৰেক্টৰ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি যায়।

পংকজ : আপোনাৰ ককা-আইতাৰ বিবাহ কেতিয়া
হৈছিল? আপোনাৰ মাতৃৰ জন্ম বোলে অসমত হৈছিল?

ডেভিদ ব্ৰনো : মোৰ ককাদেউতা আৰ্থাৰ হকিম আৰু
আইতা হেনৰিয়েট্টা হান্টাৰৰ বিবাহ ১৯০২ চনৰ ১০ জুলাইত
লণ্ডনৰ কেনছিংটনৰ চেণ্ট মেৰিজ চাৰ্চত সম্পন্ন হৈছিল। মই
নাজানো কেনেকৈ তেওঁলোকে ইজনে সিজনক লগ পাইছিল।
মোৰ আইতাৰ এগৰাকী ভগ্নীৰ বিবাহ ১৮৯৪ চনত ইলিয়ট
ড্ৰেক ব্ৰ'কমেন নামৰ ইণ্ডিয়াৰ বেঙ্গল হাইকৰ্টৰ এজন জজ'ৰ
সৈতে হৈছিল। সম্ভৱতঃ মোৰ আইতাই তেওঁৰ ভগ্নীক ইণ্ডিয়াত
লগ কৰিবলৈ আহোঁতে মোৰ ককাদেউতাৰ সৈতে সাক্ষাৎ
হৈছিল।

হয় মোৰ মাতৃৰ জন্ম ১৯০৬ চনৰ ৪ জানুৱাৰীত অসমৰ
ডিৰুগড় চহৰত হৈছিল। তেওঁ মোৰ ককাদেউতাৰ একমাত্ৰ
সন্তান আছিল।

পংকজ : হকিম ভাতৃদ্বয় ডিগাঁওত থকা সময়ছোৱাত

তেওঁলোকৰ পৰিয়াল আৰু স্থানীয় সমাজৰ লগত তেওঁলোকৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে জানিব বিচাৰো।

ডেভিদ ব্ৰনো : মোৰ ককাদেউতা মই জন্ম হোৱাৰ আগতেই ঢুকাইছিল। সেয়ে মোৰ ওচৰত তেওঁ ইণ্ডিয়াত থকা সময়ছোৱাৰ বিষয়ে কোৱা কোনো ব্যক্তিগত স্মৃতি নাই। মোৰ আইতা আৰু আনকি মোৰ মাতৃয়েও ইণ্ডিয়াৰ বিষয়ে কিবা কোৱা মোৰ মনত নপৰে।

পংকজ : সেই দিনবোৰত কোনো বিদ্যুতৰ সংযোগ নাছিল। এই অঞ্চলবোৰৰ আন্তঃগাঁথনি আছিল খুবেই বেয়া। ইণ্ডিয়া আৰু ইংলেণ্ডৰ মাজৰ যোগাযোগবোৰ প্ৰায়ে ভাপ-জাহাজৰ যোগেদি চলিছিল। এই বিষয়ে তেওঁ কিবা লিখিছিল নেকি?

ডেভিদ ব্ৰনো : চিঠি ভিতৰুৱা হাবিতলীয়া ঠাইৰ পৰা ডাকোৱালৰ যোগেদি মাৰ্ছেবিটালৈ আৰু তাৰ পৰা ট্ৰেইনেৰে কলকাতালৈ পঠিওৱা হৈছিল। প্ৰায় তিনিমাহ লাগিছিল এখন চিঠি গৈ ইংলেণ্ড পাবলৈ। দেখা গৈছিল সেই সময়ত নিশ্চয় একপ্ৰকাৰৰ নিয়মীয়া ডাকসেৱা চলি আছিল। কিয়নো মোৰ ককাদেউতাই প্ৰায়ে ডাক-জাহাজ ধৰাৰ কথা কৈছিল।

তেওঁ চিঠিবোৰত প্ৰায়ে এই অঞ্চলৰ সেমেকা জলবায়ু অতিপাত জাৰ আৰু বেয়া বতৰৰ কথা লিখিছিল।

পংকজ : এয়া ব্যক্তিগত বিষয় যদিও সেই যুগৰ এখন স্পষ্ট চলি পাবলৈ মই জানিব খুজিছো সেই সময়ত আপোনাৰ ককাদেউতাৰ ডিগবৈত উপাৰ্জন কেনে আছিল। সেই পৰিমাণৰ ধন ইণ্ডিয়া আৰু ইংলেণ্ডত পৰিয়াল চলাবৰ বাবে যথেষ্ট আছিলনে?

ডেভিদ ব্ৰনো : মই এই ক্ষেত্ৰত বিশেষ অৱগত নহয় যদিও তেওঁ টকা-পইচালৈ চিন্তিত আছিল। বিশেষকৈ অৱসৰৰ সময়ৰ কথা লৈ।

পংকজ : আপোনাৰ ওচৰত কিবা এনেকুৱা তথ্য আছে নেকি যি আপোনালোকৰ ককাদেউতাৰ কাম-কাজ, জীৱন সংগ্ৰামৰ ছবি প্ৰতিফলিত কৰে?

ডেভিদ ব্ৰনো : মোৰ ককাদেউতাহঁত অসমত থকাৰ সময়ছোৱাত তেওঁলোকৰ জীৱন সংগ্ৰাম সম্বন্ধে মোৰ ওচৰত যথেষ্ট কম তথ্য আছে। অৱশ্যে মোৰ ওচৰত ককা আৰ্থাৰ হকিম্বৰ এখন কেম্প ডায়েৰী আছে। ডায়েৰীখন ১৯১৬ চনৰ। তাত খাৰুৱা তেলৰ অনুসন্ধানত ককা এটা অভিযান আৰু খাৰুৱা তেল পুঙৰ পৰা পৰিবহণ কৰিবলৈ ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন কৰাৰ বিষয়ে এখন ছবি পোৱা যায়। ডায়েৰীখনৰ এটা কপি মই আপোনাক দিম।

তদুপৰি ককাদেউতাই ডিগবৈৰ পৰা ইংলেণ্ডত থকা মোৰ মালৈ (তেতিয়া তেওঁ যথেষ্ট সৰু আছিল) ১৯১৭ চনৰ পৰা ১৯২০ চনলৈ লিখা চিঠিবোৰ আছে। সঁচা কথা ক'বলৈ গ'লে তেখেত এজন ভগ্ন স্বাস্থ্যৰ লোক আছিল। তেওঁ ১৯১৭ চনত আকৌ ইণ্ডিয়ালৈ ঘূৰি যোৱাৰ আগতে ইংলেণ্ডত প্ৰায় ১৮ মাহ থাকি গৈছিল। আন স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাৰ লগতে তেখেতৰ বুকুৰ সমস্যা আছিল যিটো তেওঁ ইণ্ডিয়াত থকা বাকী দিনকেইটাত ভুগিছিল।

ভগ্ন স্বাস্থ্যৰ ব্যক্তি হোৱা স্বত্ত্বেও তেওঁ যথেষ্ট কৰ্মপটু আৰু এক কথাত “মেনেজ মাষ্টাৰ” আছিল। ডিগবৈৰ সুদৃশ্যৰ নং বঙলাটো, যিটো এতিয়া ভাৰতীয় তেল নিগম (অসম অইল ডিভিজন)ৰ কাৰ্য্যবাহী পৰিচালকৰ আবাসগৃহ, সেইটো তেওঁ নিজৰ উদ্যোগত সাজি উলিয়াই তাত থাকিহে অৱসৰ লৈছিল।

পংকজ : তেখেতে জীৱনত পোৱা কিবা পুৰস্কাৰ বা স্বীকৃতি বিষয়ে কিবা ক'ব নেকি?

ডেভিদ ব্ৰনো : মোৰ ককাদেউতা ১৯১৮ চনত অসম বিধান মণ্ডল (Legislative Council)ৰ এজন সদস্য মনোনীত হৈছিল।

পংকজ : আৰ্থাৰ হকিম্বে কোন বছৰত আসাম অইল কোম্পানী (এ, অ', চি)ৰ পৰা অৱসৰ লৈছিল?

ডেভিদ : মোৰ ককাদেউতাই ১৯২০ চনত ভগ্ন স্বাস্থ্যৰ বাবে আগতীয়া অৱসৰ লয়। অৱসৰৰ পিছত তেখেত ইংলেণ্ডলৈ ঘূৰি যোৱাৰ আগতে ককায়েক হাৰ্বাৰ্টক লগ পাবলৈ নিউজিলেণ্ডলৈ যায়। তাত তিনিমাহ থকাৰ পিছত ১৯২০ চনৰ ১২ আগষ্টত ইংলেণ্ডলৈ ঘূৰি যোৱাৰ পথত সমুদ্ৰযাত্ৰাত তেখেতৰ দেহাৱসান ঘটে।

পংকজ : সঁচাই যথেষ্ট কম বয়সতে অকাল মৃত্যুৰ ঘটিলেও আপোনাৰ ককাদেউতাৰ এটা যথেষ্ট কৰ্মবহুল, ঘটনাবহুল আৰু বৰ্ণাঢ্য জীৱনৰ অধিকাৰী আছিল। এতিয়া আপোনাৰ আৰু আপোনাৰ পৰিয়ালৰ বিষয়ে কিছু কথা কওক।

ডেভিদ ব্ৰনো : মই এগৰাকী অৱসৰপ্ৰাপ্ত খৃষ্টিয়ান এংলিকান যাজক আৰু মোৰ পত্নী মেগী এগৰাকী অৱসৰপ্ৰাপ্ত প্ৰবেচন অফিচাৰ। আমাৰ দুটি সন্তান। দুয়োটাই সাবালক।

পংকজ : আপোনাৰ উপৰিপুৰুষসকল প্ৰকৃত্যৰ্থতে একোজন দুঃসাহসিক অভিযানকাৰী আছিল। কিছুমান মানুহৰ অবিশ্ৰাম সাধনাৰ ফলতে এসময়ত বৃটিছ সাম্ৰাজ্যৰ জয়জয়কাৰ অৱস্থা হৈছিল। ডিগবৈৰ নিচিনা ঠাইত আহি তেওঁলোকে সেই যুগত ককা বিশাল কৰ্মৰাজী দেখি আপোনাৰ কেনে অনুভৱ হৈছে? এতিয়াও তৈল উদ্যোগত আপোনাৰ পৰিয়ালৰ

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কোনোবা জড়িত আছেনে? ইমান বছৰৰ পিছত আহি ডিগবৈত আপোনালোক কেনেদৰে আপ্যায়িত হ'ল? কেনে পালে ঠাইখন?

ডেভিদ ব্ৰুনো : মই যিমান দূৰ জানো, বৰ্তমান আমাৰ পৰিয়ালৰ কোনো লোক এতিয়া তৈল উদ্যোগৰ সৈতে বিশেষভাৱে জড়িত নহয়। আমি আমাৰ পৰিয়ালৰ ইতিহাস অধ্যয়ণ কৰিবলৈ আগ্ৰহী। সেয়াই আমাৰ ডিগবৈলৈ অহাৰ কাৰণ। আমি ইয়ালৈ আহি যথেষ্ট ভাল পালো আৰু আমাক ইয়াৰ ভাৰতীয় তেল নিগমৰ কৰ্পৰেট কমিউনিকেছনৰ বিষয়া গৰাকীয়ে খুব ভালদৰে আপ্যায়িত কৰিলে। লগতে মাৰ্ছেবিটাৰ ক'ল ইণ্ডিয়াৰ অফিচ আৰু কৰ্মচাৰীসকলকো লগ পোৱাৰ সুযোগ পালোঁ। ডিগবৈ চেণ্টেনেৰী মিউজিয়ামটো যথেষ্ট আকৰ্ষণীয় তথা তথ্য সমৃদ্ধ। আমাৰ পৰিয়ালৰ ডিগবৈৰ সৈতে থকা সম্বন্ধ আৰু সহযোগিতাৰ কথা সুঁৱৰি আমি গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছোঁ। আশাকৰোঁ আমি ভৱিষ্যতে আকৌ ডিগবৈ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ম।

সঁচাকৈয়ে এক সফল, গৌৰৱময় জীৱনৰ অধিকাৰী আছিল তেওঁলোক। আজিৰ পৰা প্ৰায় ডেবশ বছৰৰ আগৰ ডিগবৈ, য'ত আছিল কেৱল অৰণ্য অৰণ্য আৰু অৰণ্য! এই

অৰণ্যতে তেওঁলোকে আহি সৃষ্টি কৰিছিল সন্তাননা। সেই সন্তাননাকে সুযোগৰ উপযুক্ত প্ৰয়োগ কৰি গঢ়ি তুলিছিল বিশাল সাম্ৰাজ্য। আজিৰ প্ৰজন্মৰ দৰে তেওঁলোকে সুযোগৰ সন্ধানত পূৰ্ব নিৰ্ধাৰিত সন্তাননাপূৰ্ণ ঠাইলৈ ধাপলি মেলা নাছিল। সন্তাননা তেওঁলোকে নিজেই সৃষ্টি কৰিছিল আৰু সুযোগৰ সদব্যৱহাৰ কৰিছিল। অসমৰ বনৰীয়া চাহক উদ্যোগলৈ ৰূপান্তৰিত কৰি যিদৰে বিশ্বজোৰা ব্যৱসায় আৰম্ভ কৰিলে। ক'লা সোণ কয়লাকো ভূগৰ্ভৰ পৰা খান্দি উলিয়াই ইন্ধনৰ জোৰা মাৰিলে। সেই সময়ত পৃথিৱীতে তেনেই চালুকীয়া হৈ থকা পেট্ৰলিয়াম উদ্যোগৰ সফল সম্প্ৰসাৰন ঘটাই পেট্ৰলিয়াম উদ্যোগক এনে এক পৰ্যায়লৈ লৈ গ'ল যে কুৰি শতিকাৰ সভ্যতাক পেট্ৰলিয়াম সভ্যতা বুলি কোৱাত কাৰো দ্বিমত নাথাকিল। সেই উদ্যোগৰ স্বার্থতে প্ৰয়োজন অনুসৰি নগৰ, হাস্পিতাল আদি নিৰ্মাণ হৈছিল। বজাৰ, ৰেল লাইন বহোৱা হৈছিল। পৃথিৱীৰ কোনো ঠাই তেওঁলোকৰ বাবে পাণ্ডৰ বৰ্জিত ভিতৰুৱা ঠাই বুলি নাছিল। প্ৰয়োজন অনুসৰি যিকোনো ঠাইকে সন্তাননাপূৰ্ণ অঞ্চললৈ ৰূপান্তৰিত কৰিব পৰা তেওঁলোক আছিল একো একোজন ৰূপকাৰ। ব্যক্তিগত লাভালাভৰ কথা সকলোতকৈ পিছত আহিছিল আৰু সেয়াও তেওঁলোকৰে সৃষ্ট আছিল! ☐

আন্ধাৰ আঁতৰাবলৈ যিদৰে পোহৰৰ প্ৰয়োজন তেনেদৰে ঘৃণা আঁতৰাবলৈ প্ৰয়োজন প্ৰেম।

— মাৰ্টিন লুথাৰ কিং

আমাৰ অসমৰ কীৰ্তিচিহ্ন

শ্ৰী স্নিগ্ধা পাঠক

স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

আমাৰ অসমৰ পুৰণি বজাৰীয়া কীৰ্তি চিহ্নবোৰ ইতিহাস সাক্ষী কৰি আজিও চিৰযুগমীয়া হৈ আছে। সেই কীৰ্তিচিহ্নবোৰ অতীতৰ সোঁৱৰণি হৈ আজিও চালে চকুৰোৱাকৈ জিলিকি আছে। এই কীৰ্তিচিহ্নবোৰ হ'ল শিৱসাগৰৰ শিৱদৌল, শিৱসাগৰ পুখুৰী, জয়সাগৰ পুখুৰী, জয়দৌল, উমানন্দ, কামাখ্যা মন্দিৰ, বংপুৰৰ বংঘৰ, গড়গাঁৱৰ কাৰেংঘৰ, চৰাইদেউ, ঢেকীয়াখোৱা বৰনামঘৰ ইত্যাদি। এই কীৰ্তিচিহ্ন সমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ কিছু তথ্য দাঙি ধৰা হ'ল।

ক) শিৱসাগৰ পুখুৰী ও শিৱদৌলঃ ১৭৩৪ চনত স্বৰ্গদেউ শিৱসিংহৰ ৰাণী অম্বিকাই এই স্থানত এটা বৃহৎ পুখুৰী খন্দাই নিজ স্বামীৰ নাম অনুসৰি পুখুৰীটোৰ নাম শিৱসাগৰ ৰাখিছিল। কোনো কোনোৱে এই পুখুৰীক বৰপুখুৰী আৰু ভগৱান মহাদেৱ শিৱৰ নামত উচৰ্গা কৰা বাবে শিৱসাগৰ পুখুৰী বুলি কয়।

শিৱদৌল : শিৱদৌল হ'ল শিৱসাগৰ নগৰত থকা এটা প্ৰসিদ্ধ মন্দিৰ। ই ভাৰতৰ ভিতৰত ওখ শিৱ মন্দিৰ। মন্দিৰটোৰ উচ্চতা ১০০ ফুট (৩২ মিটাৰ)। এই মন্দিৰটোও শিৱসিংহৰ ৰাণী অম্বিকাই সজাইছিল। শিৱৰাত্ৰিৰ দিনা ইয়াত ডাঙৰ মেলা হয়।

এই দলৰ ওপৰত এটা সোণৰ কলচি আছে।

খ) জয়সাগৰ পুখুৰী ও জয়দৌলঃ ১৬৯৭ চনত স্বৰ্গদেউ ৰুদ্ৰসিংহই তেওঁৰ মাতৃ জয়মতীৰ স্মৃতি ৰক্ষার্থে এই পুখুৰী খন্দাইছিল। পুখুৰীটোৰ পাৰতে এটা দৌল সজাইছিল। সেই দৌলটো জয়দৌল বুলি জনাজাত। শিৱসাগৰ নগৰৰ পৰা ৫ কিঃ মিটাৰ দূৰত এই পুখুৰী আৰু দৌলটো অৱস্থিত।

গ) গড়গাঁৱৰ কাৰেংঘৰ : কাৰেংঘৰ হ'ল আহোমসকলৰ ৰাজপ্ৰসাদ। শিৱসাগৰৰ পৰা ১৩ কিঃ মিটাৰ পূবে ই অৱস্থিত। স্বৰ্গদেউ ৰাজেশ্বৰ সিংহই ইয়াক নিৰ্মাণ কৰিছিল। গড়গাঁৱৰ কাৰেংঘৰৰ নিচিনা ধুনীয়া

আৰু নানা কাৰুকাৰ্য্যৰে সুশুভিত ঘৰ পৃথিৱীত বিৰল।

ঘ) বংপুৰৰ বংঘৰ : বংঘৰ আহোমৰ ৰাজধানী বংপুৰত অৱস্থিত। ১৬৯৮ চনত বংপুৰক ৰাজধানী নগৰ হিচাবে প্ৰতিষ্ঠা কৰে। সুধাকণ্ঠ ভূপেন হাজৰিকাই ১৯৯৬ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ ৫৯ তম অধিৱেশনৰ সভাপতিৰ পদ অলংকৃত কৰিছিল। এই বংপুৰতে সাহিত্য সভাৰ অধিৱেশনৰ অনুষ্ঠিত হৈছিল। সুধাকণ্ঠই গীতো ৰচিছিল।

“বংপুৰ তোমাৰে নাম হওঁক মংগল তোমাৰ।

অতীতঘাটি চাইলে পাবা ঐতিহ্য অপাৰ

চাওলুং চুকাফাই ৰাখি গৈল খ্যাতি আলফুলে গঢ়ি দিলে অসমীয়া জাতি।”

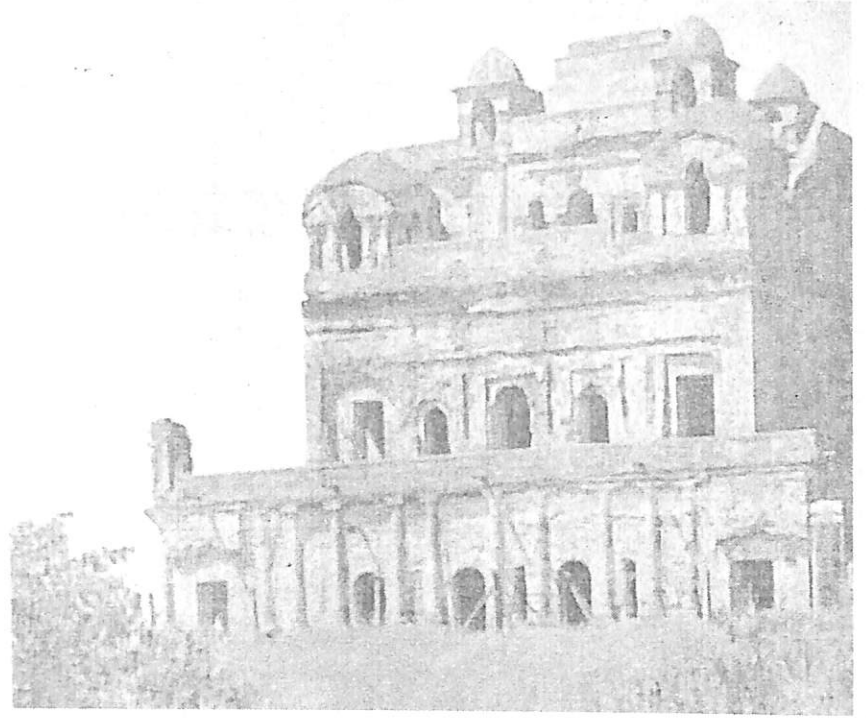
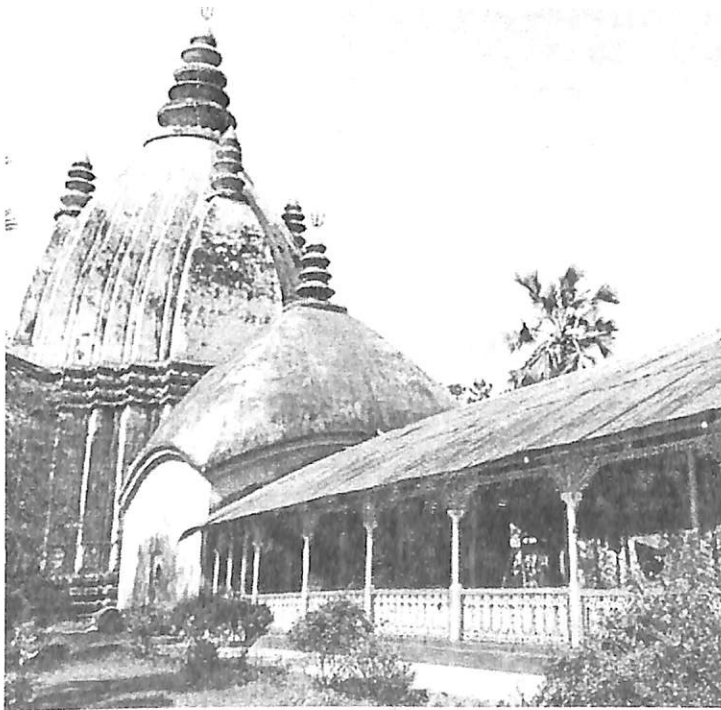

আহোম ৰজা আৰু দা-ডাঙৰীয়া সকলে পথাৰত হোৱা খেল-ধেমালি বহি চাবলৈ সজোৱা ঘৰ আছিল ৰংঘৰ।

ঙ) চৰাইদেউ : শিৱসাগৰ নগৰৰ পৰা ২৮ কিঃমিটাৰ দূৰত অৱস্থিত চৰাইদেউ আহোম সকলৰ মৈদামতলি আৰু আহোমৰ প্ৰথম ৰাজধানী। ১২৫৩ চনত প্ৰথমজনা আহোম স্বৰ্গদেউ চাওলুং চুকাফাই ইয়াত ৰাজধানী পাতিছিল। ১৯৯৩ চনৰ ১৫ আগষ্টত মহকুমা ৰূপে ঘোষণা কৰা হয়। বৰ্তমান চৰাইদেউক জিলা হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছে।

চ) ঢেকীয়াখোৱা বৰনাঘৰ : ঢেকীয়াখোৱা বৰনামঘৰ যোৰহাট নগৰৰ পৰা প্ৰায় ১৫ কিঃমিঃ পূৱত অৱস্থিত। ই এটা প্ৰসিদ্ধ নামঘৰ। ৪৫০ বছৰ আগতে মহাপুৰুষ মাধৱদেৱে এই নামঘৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। ভাদ মাহত গোটেই মাহ জুৰি ইয়াত চাৰি প্ৰসংগীয়া পালনাম হয় আৰু বহুতো ভক্তৰ সমাৰেশ ঘটে।

ছ) কামাখ্যা মন্দিৰ : গুৱাহাটী নগৰৰ পশ্চিমে নীলাচল পাহাৰৰ ওপৰত কামাখ্যা মন্দিৰ অৱস্থিত। ই হিন্দু সকলৰ

পবিত্ৰ তীৰ্থস্থান। দৈত্যৰাজ নৰকাসুৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰা এই মন্দিৰটো ১৫৫৩ চনত কালাপাহাৰৰ হাতত বিনষ্ট হয়। ১৫৬৫ চনত কোচৰজা নৰনাৰায়ণে এই মন্দিৰ পুনৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰে। হিন্দুসকলে জাগ্ৰত বুলি এই মন্দিৰক বিশ্বাস কৰে। মন্দিৰৰ সন্মুখত সৌভাগ্যকুন্দ অৱস্থিত। কামাখ্যা

মন্দিৰত আহাৰ মাহত অশ্বুবাচি মেলা হয় আৰু নানা ঠাইৰ ভক্ত সকলৰ সমাৰেশ হয়। কেইবাটাও উৎসৱৰ ভিতৰত অশ্বুবাচি মেলা আটাইতকৈ প্ৰখ্যাত। কামাখ্যা মন্দিৰৰ আৰু এটি অংগ শিলঘাট তো আছে। এই

অংগটি প্ৰমত্ত সিংহই সন্তান লাভৰ বাবে ১৭৪৫-৪৬ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল।

জ) অগ্নিগড়: কথিত আছে যে বানৰজাৰ জীয়ৰী উষা দেৱীক সুৰক্ষিত কৰি ৰাখিবৰ বাবে তেতিয়াৰ তেজপুৰ নগৰৰ চাৰিওফালে বান ৰজাই এটা 'অগ্নিগড়' মৰাইছিল। এই গড়ৰ মাজতে আছিল উষাৰ কাৰেং। এটি টিলাৰ ওপৰত এই গড়টো আছে। আগতে এই টিলাৰ পৰা জুই ওলাইছিল। সেইয়ে এই গড়ক অগ্নিগড় বুলি কয়। এই গড় বৰ্তমান পৰ্যটকসকলৰ আকৰ্ষণীয় স্থল। সুধাকণ্ঠ ভূপেন হাজৰিকাই তেজপুৰক লৈ লিখা এটি গীতত অগ্নিগড়ৰ কথা উল্লেখ আছে।

“আকাশী যানেৰে উৰণীয়া মনেৰে দোকমোকালিতে পশ্চিমেৰে পৰা বংগৰে পৰা মাৰিলো উষা। মোৰ লক্ষ্যস্থান হ'ল তেজপুৰ। ক'ত আছে অগ্নিগড় ক'ত মোৰ উষা নগৰ, পাওঁ পাওঁ যেন মোৰ উষাৰ নগৰ তেজপুৰ।”

Indus Valley Civilization

✍ Monikanchan Borpuzari

B.A. 3rd Semester

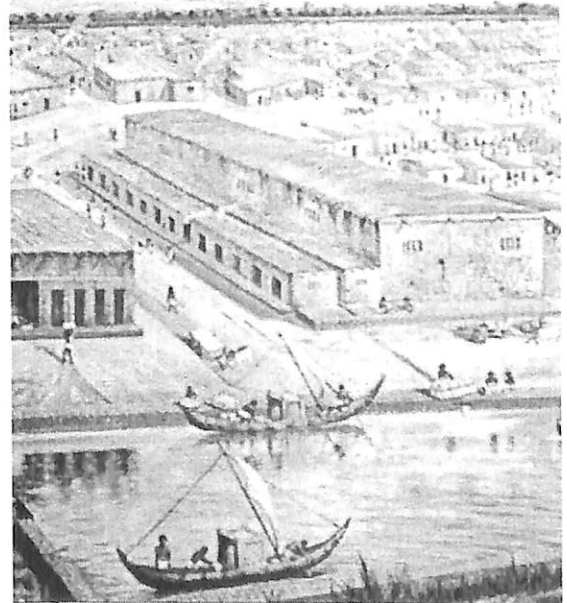
The Indus valley civilization was a cultural and political entity which flourished in the northern region of the Indian subcontinent between c.7000- c.600 BCE. Its modern name is derived from its location in the valley of the Indus River, but it is also commonly referred to as the Indus-Saraswati civilization (after the Saraswati River mentioned in vedic sources which flowed adjacent to the Indus) and the Harappan Civilization (after the ancient city of Harappa in the region, the first one found in the modern era). None of these names were derived from any ancient texts because, although scholars generally believe the people of this civilization developed a writing system (known as Indus script or Harappan script) it has not yet been deciphered.

The Indus valley civilization is now often compared with the far more famous cultures of Egypt and Mesopotamia, but this is a fairly recent development. The discovery of Harappa in 1829 CE was the first indication that any such civilization existed in India, and by that time, Egyptian hieroglyphics had been deciphered, Egyptian and Mesopotamian sites excavated and cuneiform would soon be translated by the scholar George Smith (1.1840-1876 CE). Archaeological excavations of the Indus Valley Civilization, therefore had a significantly late start comparatively, and it is now thought that many of the accomplishments and “firsts” attributed to Egypt and Mesopotamia may actually belong to the people of the Indus Valley Civilization.

The two best-known excavated cities of this culture are Harappa and Mahenjo-daro (located in modern-day Pakistan), both of which are once thought to have populations between 40,000-50,000 people, which is stunning when one realizes that most ancient cities had an average 10,000 people living in them. The total population of the civilization is thought to have been above 5 million, and its territory stretched over 900 miles (1500 km) along the banks of the Indus

River and then in all directions outward. Indus Valley civilization sites have been found near the border of Nepal, in Afghanistan, on the coasts of India and around Delhi, to name only a few locations.

Between c. 1900-c. 1500 BCE, the civilization began to decline for unknown reasons. In the early 20th century C.E. this was thought to have been caused by an invasion of light skinned peoples from the North known as Aryans who conquered dark skinned people defined by Western scholars as Dravidians. This claim, known as the Aryan Invasion Theory, has been discredited. The Aryans whose ethnicity is associated with the Iranian Persians - are now believed to have migrated to the region peacefully and blended their culture with that of the indigenous people while the term Dravidian is understood now to refer

to anyone, of any ethnicity, who speaks one of the Dravidian languages.

When the Indus valley civilization declined and fell is unknown, but scholars believe it may be due to climate change, the drying up of the Saraswati River, an alteration in the path of the monsoon which watered crops, overpopulation of the cities, a decline in trade with Egypt and Mesopotamia, or a combination of any of the above factors. In the present day, excavations continue at many of the sites found so far and some future findings may provide more information on the history and decline of the culture.

Discovery and Early Excavation :

The symbols and inscriptions on the artifacts of the people of the Indus Valley Civilization, which have been interpreted by some scholars as a writing system, remain undeciphered and so archeologists generally avoid defining an origin for the culture as any attempt would be speculative. All that can be known of the civilization to date comes from the physical evidence excavated at various sites. The story of the Indus Valley Civilization, therefore, is best given with the discovery of its ruins in the 19th century C.E.

James Lwis (better known as Charles Masson, 1.1800-1853 C.E) was a British soldier serving in the artillery of the East India company Army when, in 1827 C.E., he deserted with another soldier. In order to avoid detection by authorities he changed his name to Charles Masson and embarked on a series of travels throughout India. Masson was an avid numismatist (coin collector) who was especially interested in old coins and is following various leads, wound up excavating ancient sites on his own. One of these sites was Harappa, which he founded in 1829 C.E. He seems to have left the site fairly and quickly, after making a record of it in his notes but, having no knowledge of who could have built the city, wrongly attributed it to Alexander the Great during his campaigns in India C.326 BCE.

When Masson returned to Britain after his adventures (and having been somehow forgiven his desertion) he published his book narrative of various journeys in Balochistan, Afghanistan and the Punjab in 1842 C.E. which attracted the attention of the British authorities in India and

especially Alexander Cunningham. Sir Alexander Cunningham (1. 1814-1893 C.E), a British engineer in the country with a passion for ancient history, founded the Archeological survey of India (ASI) in 1861 CE, an organization dedicated to maintaining a professional standard of excavation and preservation of historic sites. Cunningham began excavations of the site and published his interpretation in 1875 CE (in which he identified and named the Indus script, but this was incomplete and lacked definition because Harappa remained isolated with no connections to any known past civilization which could have build it.

In 1904 C.E, a new director of the ASI was appointed Johns Marshall (I. 1876-1958 C.E), who later visited Harappa and concluded the site represented an ancient civilization previously unknown. He ordered the site to be fully excavated and at about the same time, heard of another site some miles away which the local people referred to as Mahenjo-Daro (“the mound of the dead”) because of bones, both animals and humans, found there along with various artifacts. Excavations at Mahenjo-Daro began in the 1924-1925 season and the similarities of the two sites were recognized, the Indus valley civilizations has been discovered.

Harappa and Mahenjo-Daro :

The Hindu tents known as the Vedas, as well as other great works of Indian tradition such as the Mahabharata and Ramayana were already well known to western scholars but they did not know what culture had created them. Systemic racism of the time prevented them from attributing the works to the people of Indus, and the same, at first, led archaeologists to conclude that Harappa was a colony of the summerians of Mesopotamia or perhaps an Egyptian outpost. Harappa did not conform to either Egyptian or Mesopotamian architecture, however, as there was no evidence of temples, palaces a monumental structures, no names of kings or queens or stela or royal statuary. The city spreaded over 370 acres (150 hectares) of small, brick houses with flat roofs made of clay. There was a citadel, walls, the streets were laid out in a grid pattern clearly demonstrating a high degree of skill in urban planning and, in comparing the two sites, it was apparent to the

excavators that they were dealing with a highly advanced culture.

Houses in both cities had flush toilets, a sewer system and fountains on either side of the streets were part of an elaborate drainage system, which was more advanced even than that of the early Romans. Devices known from Persia as “wind catchers” were attached to the roofs of some buildings which provided air conditioning for the home or administrative office and, at Mahenjodaro, there was a great public bath, surrounded by a courtyard, with steps leading down to it.

As other sites were unearthed, the same degree of sophistication and skill came to light as well as the understanding that all of these cities had been pre-planned. Unlike those of other cultures which usually developed from smaller, rural communities, the cities of the Indus Valley Civilization had been thought out, a site chosen and purposefully constructed prior to full habitation. Further, they all exhibited conformity to a single vision which further suggested a strong central government with an efficient bureaucracy that could plan, fund and build such cities. Excavations at both sites continued between 1944-1948 C.E. under the direction of the British archaeologists Sir Mortimer Wheeler (I. 1890-1976 CE) whose racialist ideology made it difficult for him to accept that dark-skinned people had built the cities. Even so, he managed to establish stratigraphy for Harappa and lay the foundation for the later periodization of the Indus Valley civilization.

Chronology :

Wheeler’s work provided archaeologists with the means to recognize approximate dates from the civilization’s foundations through its decline and fall. The chronology is primarily based, as noted, on physical evidence from Harappan sites but also from knowledge of their trade contacts with Egypt and Mesopotamia. Lapis lazuli, to name only one product, was immensely popular in both cultures and although scholars know it came from India, they did not know from precisely where until the Indus Valley civilization was discovered. Even though this semi-precious stone would continue to be imported after the fall of the Indus Valley civilization, it is clear that, initially, some of the export came from this region.

• Pre-Harappan - c. 7000 - c. 5500 B.C.E:

The Neolithic period best exemplified by sites like Mehrgarh which shows evidence of agricultural development, domestication of plants and animals, and production of tools and ceramics.

• Early Harappan - C.5500-2800 B.C.E :

Trade firmly established with Egypt, Mesopotamia and possibly China. Ports, docks and warehouses were built near waterways by communities living in small villages.

• Mature Harappan - C. 2800-c.1900

B.C.E : Construction of the great cities and widespread urbanization. Harappa and Mohenjodaro are both flourishing c.2600 B.C.E. Other cities, such as Ganeriwal, Lothal and Dholaria are built according to the same models and this development of the land continues with the construction of hundreds of other cities until there are over 1000 of them throughout the land in every direction.

• Late Harappan - c.1900 - c. 1500 B.C.E

: Decline of the civilization coinciding with a wave of migration of the Aryan people from the north, most likely the Iranian Plateau. Physical evidence suggests climate change which caused flooding, draught and famine. A loss of trade relations with Egypt and Mesopotamia has also been suggested as a contributing cause.

• Post Harppan - c. 1500 - c.600 B.C.E :

The cities are abandoned, and the people have moved south. The civilization has already fallen by the time Cyrus II (the Great, r.c. 550-530 B.C.E) invades India in 430 B.C.E.

Aspects of Culture :

The people seem to have been primarily

artisans, farmers and merchants. There is no evidence of a standing army, no palaces and no temples. The great bath at Mohenjo-daro is believed to have been used for rituals purification rites related to religious belief but this is conjecture, it could as easily have been a public pool for recreation. Each city seems to have had its own governor but, it is speculated, there must have been some form of centralised government in order to achieve the uniformity of the cities.

Among the thousand of artifacts discovered at the various sites are small, soapstone seals a little over an inch (3 cm) in diameter which archaeologists interpret to have been used for personal identification in trade. Like the cylinder seals of Mesopotamia, these seals are thought to have been used to sign contracts, authorize land sales and authenticâte point-of-origin, shipment, and receipt of goods in trade long distance.

The people had developed the wheel, carts drawn by cattle, flat-bottomed boats wide enough to transport trade goods and may have also developed the sail. In agriculture, they understood and made use of irrigation techniques and canals, various farming implements and established different areas for cattle grazing and crops. Fertility rituals may have been observed for a full harvest as well as pregnancies of women as evidenced by a number of figurines, amulets and statuettes in female form. It is thought that the people may have worshipped a Mother Goddess deity and, possibly a male consort depicted as a harmed figure in the company of wild animals. The religious beliefs of the culture, however, are unknown and any suggestions must be speculative. Their level of artistic skill is evident through numerous finds of statuary, soapstone seals, ceramics and jewellery. The most famous artwork is the bronze statuette, standing 4 inches (10 cm) tall, known as "Dancing girl" found at Mohenjo-daro in 1926 CE. The piece shows a teenage girl, right hand on her hip, left on her knee, with chin raised as though evaluating the claims of a suitor. An equally impressive piece is a soapstone figure, 6 inches (17 cm) tall, known as the priest-king, depicting a bearded man wearing a headdress and ornamental armband.

A particularly interesting aspect of the artwork is the appearance of what seems to be a unicorn on over 60 percent of the personal seals. There are

many different images on these seals but, as key notes, the unicorn appears on "1156 seals and sealings out of a total of 1755 found at Mature Harappan sites" (17). He also notes that the seals, no matter what image appears on them, also have markings which have been interpreted as Indus script, suggesting that the "writing" conveys a meaning different from the image. The "unicorn" could possibly have represented an individual's family, clan, city, or political affiliation and the "writing" one's personal information.

Decline :

Just as there is no definitive answer to the question of what the seals were, what the "unicorn" represented, or how the people venerated their Gods, there is none for why the culture declined and fell. Between c. 1900 - c. 1500 B.C.E, the cities were steadily abandoned, and the people moved south. As noted, there are a number of theories concerning this but none are completely satisfactory. According to one, the Gaggar-Hakra River, which is identified with the Saraswati River from vedic texts and which ran adjacent to the Indus River dried up c. 1900 B.C.E necessitating a major relocation of the people who had depended on it. Significant sitting at sites such as Mohenjo-daro suggests major flooding which is given as another cause.

Another possibility is a drop in necessary trade goods. Both Mesopotamia and Egypt were experiencing troubles during this same time which could have resulted in a significant disruption in trade. The Late Harappan period corresponds roughly with the Middle Bronze Age in Mesopotamia (2119-1700 BCE) during which the Sumerians the major trading partners with the people of the Indus Valley were engaged in driving out the Gutian invaders and between C. 1792-1750 B.C.E, the Babylonian king Hammurabi was conquering their city-states as he consolidated his empire. In Egypt, the period corresponds to the latter part of the Middle Kingdom (2040-1782 BCE) when the weak 13th Dynasty ruled just prior to the coming of the Hyksos and the central government's loss of power and authority.

The reason which early 20th century CE scholars seized on however, was none of these but they claim that the Indus Valley people had been conquered and driven south by an invasion of a superior race of light-skinned Aryans. □

ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থা আৰু সংবিধানৰ ৭৩ সংখ্যক সংশোধন

শ্ৰী সূক্ষ্মিতা শইকীয়া
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

ভাৰতবৰ্ষ এখন বিশাল গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ। ভাৰতৰ অধিকাংশ লোকেই (প্ৰায় ৭০%) গাঁৱত বাস কৰে। ভাৰতৰ দৰে গণতান্ত্ৰিক দেশ এখনত শাসন কাৰ্য সূচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰিবলৈ কিছুমান সৰু সৰু অনুষ্ঠানৰ প্ৰয়োজন হয়। কিয়নো ভাৰতৰ দৰে বিশাল দেশ এখনৰ জনসাধাৰণৰ সকলোবিলাক

সমস্যা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সমাধান কৰিবলৈ সমৰ্থ নহয়। যাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিত ভাৰতৰ নিচিনা দেশ এখনৰ সমাজ আৰু প্ৰশাসন ব্যৱস্থাত পঞ্চায়তীৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহক প্ৰধান মেৰুদণ্ড বুলি গণ্য কৰা হয়। পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠান সমূহেই হৈছে একমাত্ৰ প্ৰশাসনিক প্ৰতিষ্ঠান য'ত সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ জনসাধাৰণে

স্বাভাৱিকভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰিব পাৰে। বৰ্তমান সময়ত আমাৰ ভাৰতবৰ্ষত পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানসমূহক প্ৰশাসনৰ তৃতীয় স্তম্ভ বুলি গণ্য কৰা হয়।

মহাত্মা গান্ধীয়ে পঞ্চায়তৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল। স্থানীয় চৰকাৰৰ যোগেদি গাঁওসমূহৰ অৰ্থনৈতিক দিশটো সবল কৰি তুলিবলৈ সেই সময়ৰ ব্ৰিটিছ-ভাৰত চৰকাৰক দাবী জনাইছিল। যাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ এই সপোনক বাস্তৱত পৰিণত কৰিবলৈ আৰু গ্রামোন্নয়নৰ দিশটো বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰি তুলিবলৈ ভাৰত চৰকাৰে ১৯৯২ চনত ৭৩ সংখ্যক সংবিধান সংশোধন কৰি পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানক তিনি তৰপত বিভাজন কৰি সাংবিধানিক মৰ্যাদা প্ৰদান কৰে আৰু তেতিয়াৰ পৰাই পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানক গণতন্ত্ৰৰ তৃতীয় স্তম্ভ (Third Pillar of Democracy) হিচাপে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা হয়।

গ্রামোন্নয়নত পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানসমূহৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। বৰ্তমান সময়ত পঞ্চায়তসমূহক বাদ দি গ্রামোন্নয়নৰ কথা চিন্তা কৰিব নোৱাৰি।

পঞ্চায়তসমূহৰ যোগেদি গাঁৱৰ জনসাধাৰণে নিজৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় আৰু পৰিৱেশ সাপেক্ষে আঁচনি আদি নিৰ্বাচন কৰি ল'ব পাৰে।

ভাৰতৰ ৭৩ সংখ্যক সংবিধান সংশোধনী আইনৰ ব্যৱস্থাপনা :

৭৩ সংখ্যক সংবিধান সংশোধনীয়ে ভাৰতৰ গ্ৰাম্য পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থাত এক আমূল পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা কৰে। এই সংশোধনীয়ে স্থানীয় স্বায়ত্ত শাসনক অধিক শক্তিশালী কৰি তোলাৰ লগতে স্থানীয় সমস্যাবোৰৰ সমাধানৰ পথ প্ৰস্তুত কৰি তোলা।

সংবিধানৰ ১১ নং অনুসূচীত ৰাজ্যিক তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত ২৯ টা বিষয় পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ বিভিন্ন পৰ্যায়লৈ ৭৩ সংখ্যক সংশোধনীয়ে হস্তান্তৰ কৰিছে। ইয়াৰ উদ্দেশ্য হ'ল বিকেন্দ্ৰীকৰণ ব্যৱস্থাৰ যোগেদি পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানবোৰে যাতে অধিক ক্ষিপ্ৰ আৰু দৃঢ়তাৰে স্থানীয় গ্ৰাম্য জনসাধাৰণৰ কল্যাণ সাধন কৰিব পাৰে।

পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ নিৰ্বাচন :

৭৩ সংখ্যক সংশোধনীয়ে তিনি তৰপীয়া পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ বাবে প্ৰত্যক্ষ নিৰ্বাচনৰ ব্যৱস্থা বাহাল ৰাখে। পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ কাৰ্যকাল ৫ বছৰ। তিনিতৰপীয়া পঞ্চায়তীৰাজ ব্যৱস্থাত জনসংখ্যাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ সমষ্টিত বিভক্ত কৰি নিৰ্বাচনী আয়োগে প্ৰাপ্তবয়স্ক সকলৰ দ্বাৰা প্ৰত্যক্ষ ভোট প্ৰদানৰ জৰিয়তে গাঁও পঞ্চায়ত, আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আৰু জিলা পৰিষদ গঠন কৰে।

৭৩ সংখ্যক সংবিধান সংশোধনীৰ প্ৰধান উদ্দেশ্যসমূহ

১। গ্ৰাম্য জনসাধাৰণলৈ অধিক ক্ষমতা হস্তান্তৰ কৰা,

২। নিম্ন পৰ্যায়ত আঁচনি প্ৰস্তুত

কৰি গাঁওৰ জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি কৰি তেওঁলোকৰ সামৰ্থতা শক্তিশালী কৰি তোলা,

৩। জনসাধাৰণৰ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণে উন্নয়নমূলক কাৰ্য সম্পাদন বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰা,

৪। জনসাধাৰণৰ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণৰ দ্বাৰা উন্নয়নমূলক কাৰ্য সম্পাদন কৰি ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰা। পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ কাৰ্যৱলী আৰু ক্ষমতা :

৭৩ সংখ্যক সংবিধান সংশোধনীৰ জৰিয়তে পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানসমূহে বিভিন্ন উন্নয়নমূলক কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰি আহিছে। তলত চমুকৈ কিছু আভাস দিয়া হ'ল —

১। পঞ্চায়তীৰাজ প্ৰতিষ্ঠানসমূহে গ্ৰামাঞ্চল বিকাশৰ বাবে বছৰেকীয়া পৰিকল্পনা, বাজেট প্ৰস্তুত কৰা আদি কাৰ্য সম্পাদন কৰে

২। পঞ্চায়তসমূহে সম্পাদন কৰিব লগা এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম হ'ল কৃষি বিকাশ আৰু সম্প্ৰসাৰণ। ভাৰতবৰ্ষ এখন কৃষি প্ৰধান দেশ আৰু ভাৰতৰ প্ৰায় ৭০ শতাংশ লোক কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানসমূহে কৃষিক্ষেত্ৰত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা, অৱহেলিত আৰু অব্যৱহৃত মাটিৰ সদ ব্যৱহাৰ, কৃষিক্ষেত্ৰৰ সুৰক্ষা আদি কাৰ্যসমূহ সম্পাদন কৰে।

৩। গাঁৱৰ দুখীয়া-দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণক কৰ্মসংস্থাপন দিবলৈ পঞ্চায়তে কৃষিখণ্ডৰ উপৰিও পশুপালন, দুগ্ধ উন্নয়ন আৰু হাঁহ-কুকুৰা আদি পালন কৰাৰ ওপৰত বিশেষ কাৰ্যব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে।

৪। গ্ৰাম্য জনসাধাৰণৰ আৰ্থ-সামাজিক তথা জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিবলৈ মৌলিক প্ৰয়োজনীয় আন্তঃগাঁথনিসমূহ নিৰ্মাণ কৰাটো

পঞ্চায়তৰ দায়িত্ব। যাতায়াত, যোগাযোগ সুচল কৰি নগৰ আৰু গাঁৱৰ মাজত থকা ব্যৱধান হ্রাস কৰাটো সম্প্ৰতি এটি অনিবাৰ্য কাৰ্য।

৫। পঞ্চায়তসমূহৰ অন্য এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম হ'ল গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণ। গাঁও অঞ্চলত বসবাস কৰা জনসাধাৰণৰ বাসগৃহত উপযুক্ত আৰু নিয়মীয়াকৈ বিদ্যুৎ সংযোগৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ কাম পঞ্চায়তসমূহে পালন কৰে।

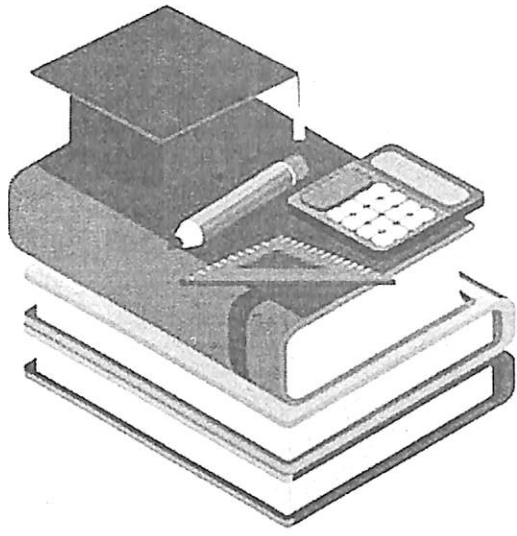
৬। প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ (১৪ বছৰ তলৰ) শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ শিশু তথা কিশোৰসকলক আকৰ্ষিত কৰা আৰু শিক্ষাৰ প্ৰতি জনসাধাৰণৰ মাজত সচেতনতা বৃদ্ধি কৰা পঞ্চায়তৰ প্ৰধান কাৰ্য।

৭। গ্ৰাম্য জনসাধাৰণৰ স্বাস্থ্যৰ উন্নতি আৰু পৰিয়াল কল্যাণমূলক বিভিন্ন আঁচনি তথা পদক্ষেপ পঞ্চায়তসমূহে গ্ৰহণ কৰে। মহামাৰী সদৃশ ৰোগৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়া তথা 'টিকাকৰণ আঁচনি সপ্তাহ'ত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ নিশ্চিত কৰিবলৈ জনসাধাৰণৰ মাজত সচেতনতা বৃদ্ধি কৰা পঞ্চায়তৰ দায়িত্ব

৮। আমাৰ সমাজৰ প্ৰায় আধা সংখ্যকেই হ'ল নাৰী। নাৰীসকলৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশটো টনকিয়াল কৰা তথা সমাজত নাৰীৰ মৰ্যাদা প্ৰতিষ্ঠা কৰাত পঞ্চায়তসমূহে বিশেষ কাৰ্যব্যৱস্থা হাতত লয়।

৭৩ সংখ্যক সংবিধান সংশোধনীক বৰ্তমান সময়ত ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজ অনুষ্ঠানৰ ইতিহাসত এক মেগনা কাটা বুলি অভিহিত কৰিব পাৰি। কিয়নো এই সংশোধনীয়ে পঞ্চায়তসমূহক ক্ষমতা প্ৰদান কৰি গাঁৱৰ জনসাধাৰণৰ সমস্যাসমূহ জিলা তথা ৰাজ্যিক প্ৰশাসনৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ লগতে গাঁওসমূহৰ বিকাশ সাধন কৰাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে। ☐

গণতন্ত্র আৰু শিক্ষা

✍ নিভা দাস

স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক

গণতন্ত্র শব্দটোৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ হৈছে Democracy। এই Democratia শব্দটো গ্ৰীক ভাষাৰ ‘Demos’ আৰু ‘Kratia’ এই শব্দ দুটাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে। ‘Demos’ মানে জনসাধাৰণ আৰু ‘Kratia’ মানে শাসন ক্ষমতা। গ্ৰীক শব্দ Democratia ৰ পৰাই Democracy শব্দৰ উৎপত্তি হৈছে। অসমীয়াত গণতন্ত্র বুলি কোৱা হয়। গতিকে গণতন্ত্রই জনসাধাৰণৰ শক্তি, জনসাধাৰণৰ শাসন আৰু জনসাধাৰণৰ কৰ্তৃত্বকে বুজাই। সেয়ে যি শাসন ব্যৱস্থাত ক্ষমতা জনসাধাৰণৰ হাতত ন্যস্ত হৈ থাকে তেনে শাসন ব্যৱস্থাকে গণতান্ত্ৰিক শাসন বোলা হয়। গণতন্ত্রৰ প্ৰকৃতি, বৈশিষ্ট্য আৰু গুণাগুণ সম্পৰ্কে আলোচনা-বিলোচনা এৰিষ্ট’টলৰ দিনৰ পৰাই চলি আহিছে। গণতন্ত্র সম্পৰ্কত বিভিন্ন পণ্ডিতে বিভিন্ন সংজ্ঞা দাঙি ধৰিছে। তেওঁলোকৰ ভিতৰে কেইজনমানৰ সংজ্ঞা তলত দাঙি ধৰা হ’ল। গণতন্ত্রত জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচিত সংখ্যাগৰিষ্ঠ প্ৰতিনিধিয়ে দেশৰ জনগণৰ মঙ্গলৰ কাৰণে দেশ শাসন কৰে। আমেৰিকাৰ প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী আব্ৰাহাম লিংকনে গণতন্ত্রৰ ব্যাখ্যা দাঙি ধৰি কৈছিল যে গণতন্ত্র হৈছে জনগণৰ দ্বাৰা, জনগণক লৈ আৰু জনগণৰ কাৰণে পৰিচালিত শাসন ব্যৱস্থা। গণতন্ত্র স্বাধীনতা, সাম্য, মৈত্ৰীৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত। সেয়ে ইয়াত জনগণৰ মতামত প্ৰকাশ কৰাৰ পূৰ্ণ স্বাধীনতা আছে। ইয়াত সকলোকে আইনগতভাৱে সম অধিকাৰ প্ৰদান কৰা হৈছে বাবেই ব্যক্তিয়ে নিজৰ যোগ্যতা, সামৰ্থ্য অনুযায়ী বিকশিত হোৱাৰ সুবিধা পায়।

চিলিৰ মতে, “গণতন্ত্র হ’ল এনে এক চৰকাৰ য’ত প্ৰত্যেকৰে অংশ গ্ৰহণৰ সুযোগ আছে।”

ডাইচিৰ মতে, “গণতন্ত্র হ’ল এনে এক শাসন ব্যৱস্থা য’ত শাসকসকল তুলনামূলকভাৱে জনসংখ্যাৰ এটি বিৰাট অংশ।”

বাৰ্কাৰৰ মতে, “আলাপ-আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে পৰিচালিত চৰকাৰেই হ’ল গণতন্ত্র।”

জনগণ সচেতন হ’লেহে গণতন্ত্রই সাফল্য লাভ কৰিব পাৰে। ইয়াৰ বাবে গণতান্ত্ৰিক দেশত বিনামূলীয়া বাধ্যতামূলক শিক্ষা প্ৰদান কৰাটো প্ৰয়োজনীয় নীতিত পৰিণত হৈছে। গণতান্ত্ৰিক শিক্ষাই আচাৰ-ব্যৱহাৰ, অভ্যাস, মূল্যবোধ, আচৰণ,

মনোভাৱ আদি যাতে উপযুক্তভাৱে গঠন কৰিব পাৰে তাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। শাসন কাৰ্যৰ উপৰিও সামাজিক জীৱন, পাৰিবাৰিক জীৱন, অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰ, শিক্ষানুষ্ঠান আদিতো এই গুণসমূহৰ প্ৰয়োজনীয়তা দেখা যায়।

গণতন্ত্ৰই শ্ৰেণীহীন আৰু ধৰ্মনিৰপেক্ষ সমাজ গঢ়ি তোলাত প্ৰাধান্য দিয়ে। ফলত জাতি, ধৰ্ম, ভাষা, বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সকলোৱেই শিক্ষামূলক, বৃত্তিমূলক আৰু অন্যান্য সামাজিক কামত অংশ গ্ৰহণ কৰাত সুবিধা পায়। গণতান্ত্ৰিক শিক্ষাৰ লক্ষ্যই ব্যক্তি আৰু সমাজ দুয়োটাৰে দিশত সুস্থ বিকাশ সাধনত

গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। সেয়ে এই লক্ষ্যই ব্যক্তিৰ শাৰীৰিক, মানসিক, আধ্যাত্মিক, নৈতিক, বৌদ্ধিক, সামাজিক, পাৰিবাৰিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক ইত্যাদি সকলো দিশতে সৰ্বতোমুখী বিকাশত গুৰুত্ব দিয়ে।

শিক্ষা এক সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া। শিক্ষাই শিশুসকলক বিভিন্ন সামাজিক কাৰ্য-কলাপত অংশগ্ৰহণৰ জৰিয়তে জীৱনক এক নিৰ্দিষ্ট পথেৰে আগুৱাই নিয়াত সহায় কৰে। শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ স্বৰূপ নিৰ্ভৰ কৰে সামাজিক জীৱনৰ গুণগত মানদণ্ডৰ ওপৰত। সেয়ে গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰই বা গণতন্ত্ৰই সামাজ্যতান্ত্ৰিক নীতিক সমৰ্থন জনাই শিক্ষাৰ নীতি নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে। শিক্ষাৰ নীতি নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত গণতন্ত্ৰই নিম্নোল্লিখিত বিষয়েকেইটাৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰে।

১) সমাজৰ প্ৰয়োজন

২) ব্যক্তিৰ প্ৰয়োজন

৩) শিক্ষা আৰু দৰ্শন

গণতন্ত্ৰ আৰু শিক্ষাৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে ১৯১৮ চনত

আমেৰিকাৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ পুনৰ্গঠন আয়োগে কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিছিল। সেইকেইটা হৈছে —

১) ব্যক্তিৰ নিজৰ, আন লোকসকলৰ আৰু সমাজৰ মংগল সাধন কৰিব পৰাকৈ কামৰ মাজেৰে প্ৰত্যেক ব্যক্তিকে নিজ নিজ ব্যক্তিত্ব গঠন কৰাৰ ওপৰত গণতান্ত্ৰিক শিক্ষাই বিশেষভাৱে গুৰুত্ব দিয়ে।

২) গণতান্ত্ৰিক শিক্ষাৰ জৰিয়তে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহে প্ৰত্যেক ব্যক্তিক জ্ঞান, অনুৰাগ, আদৰ্শ, অভ্যাস আৰু শক্তি প্ৰদান কৰি সামাজিক স্থিতি লাভ কৰাত সহায় কৰিব। সামাজিক স্থিতি সুদৃঢ় হোৱা ব্যক্তিয়ে তেওঁৰ নিজৰ আৰু সমাজৰ মহৎ উদ্দেশ্য সাধনৰ বাবে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাব।

গণতন্ত্ৰত শিক্ষাৰ ভূমিকা : সূনাগৰিকৰ বাবে শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে আমি এখন গণতন্ত্ৰত শিক্ষাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাটো প্ৰয়োজনীয় হ'ব। শিক্ষাই নাগৰিকসকলৰ মনত সামাজিক চেতনাবোধ জগাই তোলাৰ উপৰিও স্বদেশপ্ৰেমী কৰি তোলাত অধিক অৰিহণা যোগায়। নাগৰিকসকলৰ সামাজিক চেতনাবোধ আৰু স্বদেশপ্ৰেমে ৰাষ্ট্ৰৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত অধিক সহায় কৰে। নাগৰিকসকলৰ মনত জাতীয়তাবোধ জগাই তোলাটোও ৰাষ্ট্ৰৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ এটা গধুৰ দায়িত্ব। শিক্ষাই নাগৰিকসকলৰ মনত সামাজিক চেতনাবোধ জগাই তোলাৰ উপৰিও তেওঁলোকক সংযত, একতা আৰু ভাতৃত্ববোধৰ ভাৱেৰে অনুপ্ৰাণিত কৰি তোলে। নাগৰিকসকলৰ এই সকলোবোৰ গুণেই ৰাষ্ট্ৰখনৰ বিকাশত অধিক সহায় কৰে। আকৌ জাতীয় ঐক্য আৰু সংহতিৰ শিক্ষাই গণতন্ত্ৰৰ মূল চাবি-কাঠি বুলি ক'ব পাৰি।

গণতন্ত্ৰৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্য হ'ল নাগৰিকসকলৰ সৰ্বাংগীণ কল্যাণ সাধনৰ যোগেদি ৰাষ্ট্ৰখনৰ প্ৰগতিৰ কামনা কৰা। গণতন্ত্ৰৰ প্ৰকৃত অৰ্থ যদি জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা গঠিত, জনসাধাৰণৰ কাৰণে জনসাধাৰণৰ চৰকাৰ হয়, তেতিয়াহ'লে নাগৰিকসকলৰ কল্যাণ সাধন কৰাই ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ব। সমতা আৰু স্বাধীনতা হ'ল এখন গণতান্ত্ৰিক দেশৰ মূল বৈশিষ্ট্য। গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণাটো হ'ল এটা সুপৰিকল্পিত ধাৰণা। গণতন্ত্ৰৰ মাধ্যমত জনসাধাৰণে সাম্য আৰু স্বাধীনতাৰ সোৱাদ উপলব্ধি কৰি স্বাধীনভাৱে জীৱন-যাপন কৰিব পাৰে। এখন দেশৰ চৰকাৰ আৰু সেই দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মাজত নিবিড় সম্পৰ্ক আছে। এখন দেশৰ চৰকাৰৰ শাসন ব্যৱস্থাৰ পৰা শিক্ষা ব্যৱস্থাক পৃথক কৰিব নোৱাৰি। ইটো সিটোৰ লগত যেনেকৈ জড়িত, তেনেকৈ নিৰ্ভৰশীলো। সেয়েহে গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ শিক্ষাৰ লক্ষ্য তাৰ শাসন ব্যৱস্থাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই গ্ৰহণ কৰা হয়।

সমতা স্থাপন কৰাই হ'ল গণতন্ত্ৰৰ মূল উদ্দেশ্য। গণতন্ত্ৰ সাম্যৰ নীতিৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত। সেয়েহে শিক্ষাৰ লক্ষ্যও সাম্যৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাটো আৱশ্যক। গণতন্ত্ৰৰ সকলো নাগৰিককে জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে শিক্ষাৰ সমান অধিকাৰ দিয়াটো দৰকাৰ। তাৰ বাবেই ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ বিনামূলীয়া বাধ্যতামূলক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। গণতন্ত্ৰ ব্যক্তি স্বাধীনতাৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত বুলি অভিহিত কৰা হয়। গতিকে গণতন্ত্ৰত নাগৰিকসকলে স্বাধীনভাৱে নিজৰ ৰুচি-অভিৰুচি অনুযায়ী শিক্ষা লাভৰ সুবিধা পাব লাগিব। এখন গণতন্ত্ৰত নাগৰিকসকলক শিক্ষা দিয়াৰ কামখিনি সমাধা কৰিবলৈ যিবিলাক শিক্ষানুষ্ঠান গঢ়ি তোলা হয়, সেই সকলোখিনি গণতন্ত্ৰৰ চৰকাৰী যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হয়। যেতিয়ালৈ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো সকলোৰে বাবে প্ৰযোজ্য হৈ থাকিব তেতিয়ালৈ গণতন্ত্ৰ বৰ্তি থাকিব।

গণতন্ত্ৰ এখনত নাগৰিকসকলে সকলো ক্ষেত্ৰতে সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ কৰাটো বাঞ্ছনীয়। সেই সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণৰ সৈতে নিহিত হৈ থাকে গণতান্ত্ৰিক দেশখনৰ নাগৰিকসকলৰ শিক্ষাৰ দিশটো। এই বৈশিষ্ট্যৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত জনসাধাৰণক শিক্ষা প্ৰদান কৰি ৰাষ্ট্ৰৰ বিভিন্ন কাৰ্যকলাপত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত কৰি তোলাটো শিক্ষাৰ লক্ষ্য হোৱাটো দৰকাৰ। শিক্ষা নীতি, শিক্ষা পৰিকল্পনা, শিক্ষাৰ লক্ষ্য, শিক্ষাৰ আঁচনি আদি প্ৰস্তুত কৰোঁতে জনসাধাৰণক অংশগ্ৰহণ কৰিব দিয়াটো শিক্ষাৰ লক্ষ্য হ'ব লাগে। গণতন্ত্ৰত জনমতৰ ভূমিকা অতি তাৎপৰ্যপূৰ্ণ তথা প্ৰয়োজনীয়। জনমতক উপেক্ষা কৰি গণতন্ত্ৰ বৰ্তি থকাটো যেনেকৈ অসম্ভৱ, তেনেকৈ শাসনকাৰ্য চলোৱাটো সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে শিক্ষা ব্যৱস্থাত জনমতৰ ভূমিকাও অধিক হোৱাটো প্ৰয়োজন। গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰত শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰস্তুত কৰোঁতে নাগৰিক, শিক্ষাবিদ আৰু জনমতৰ অনুকূলে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। জনমতৰ অনুকূলে শিক্ষা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলে জনসাধাৰণ তথা নাগৰিকসকল উপকৃত হ'ব আৰু তাৰ ওপৰতে গণতন্ত্ৰৰ সফলতাও নিৰ্ভৰ কৰিব। গণতান্ত্ৰিক দেশ এখনৰ প্ৰকৃত লক্ষ্য হোৱা উচিত জনসাধাৰণক উপযুক্ত নাগৰিক কৰি গঢ়ি তোলা।

শিক্ষা ব্যৱস্থাটো হ'ল এখন ৰাষ্ট্ৰৰ এটা অত্যাবশ্যকীয় দায়িত্ব। ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাজনৈতিক আৰু সমাজতান্ত্ৰিক উদ্দেশ্যৰে সমাজবাদ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ হ'লে শিক্ষিত নাগৰিকৰ প্ৰয়োজন।

সেই শিক্ষিত নাগৰিকসকলে দেশখনৰ ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক উন্নতি সাধনত অবিহণা যোগাব পাৰিব। ৰাষ্ট্ৰখনৰ বিকাশ তথা উন্নতি নিৰ্ভৰ কৰিব নাগৰিকসকলৰ উৎপাদন শক্তিৰ ওপৰত। ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নতি আৰু বিকাশৰ স্বার্থতে নাগৰিকসকলক প্ৰকৃত শিক্ষা দিয়াৰ দায়িত্বটো ৰাষ্ট্ৰৰ ওপৰত নিহিত হৈছে। তাৰ ফলস্বৰূপে শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰসাৰ আৰু উন্নতি সাধনৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰৰ দায়িত্ব আগতকৈ অধিক বাঢ়িছে। আধুনিক সময়ত ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ দায়িত্ব অতি গধুৰ। আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ সফল প্ৰয়োগ নোহোৱালৈকে ৰাষ্ট্ৰসমূহে নাগৰিকসকলৰ শিক্ষাৰ দায়িত্ব লোৱা নাছিল। শিক্ষাৰ দায়িত্ব লৈছিল নানা ধৰণৰ বেচৰকাৰী অনুষ্ঠানসমূহে। উচ্চ শ্ৰেণীৰ নাগৰিকসকলক মাধ্যমিক শিক্ষা আৰু সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ নাগৰিকৰ বাবে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা চলি আছিল। এই ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰই উদাসীন মনোভাৱ লৈয়ে আছিল। পশ্চিমীয়া দেশত বিজ্ঞান আৰু শিল্পৰ বিকাশ সাধন হ'ল আৰু দেশবোৰে গণতান্ত্ৰিক স্বত্ব গ্ৰহণ কৰিলে। সেই সময়তো নাগৰিকসকলৰ সু-শিক্ষাৰ দায়িত্ব উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰই বহন কৰা নাছিল। কিন্তু সমাজতান্ত্ৰিক দেশবোৰে নাগৰিকসকলৰ জীৱনৰ সকলো শিক্ষাৰ দায়িত্ব নিজ হাতেৰে বহন কৰি আহিছে।

গণতন্ত্ৰ আৰু পাঠ্যক্ৰম : গণতান্ত্ৰিক সমাজত শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম বিষয়কেন্দ্ৰিক হোৱাৰ পৰিৱৰ্তে বিভিন্ন কাৰ্যাৱলীক অন্তৰ্ভুক্ত কৰাটো বাঞ্ছনীয়। এখন গণতান্ত্ৰিক দেশৰ নাগৰিকক সকলো প্ৰকাৰৰ গুণৰ বিকাশৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠানত সামাজিক পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰি অভিজ্ঞতা আহৰণ কৰাৰ সুবিধা দিব লাগে। গণতান্ত্ৰিক নাগৰিকত্বৰ বিকাশৰ বাবে ব্যক্তিৰ বিভিন্নতাক স্বীকাৰ কৰাৰ লগতে মনোবৈজ্ঞানিকসকলে বিভিন্ন বিষয় আৰু উদ্দেশ্যপূৰ্ণ হাতৰ কামসমূহক পাঠ্যক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিছে। এনে দৃষ্টিভঙ্গীক আগত ৰাখিয়েই শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমত ভাষা, সাহিত্য, গণিত, বিজ্ঞান, সমাজবিদ্যা, পৰিৱেশ শিক্ষা, ভূগোল, বুৰঞ্জী, নীতি শিক্ষা, সাধাৰণ বিজ্ঞান, চিত্ৰাংকন, সংগীত, স্বাস্থ্যবিজ্ঞান, সাধুকথা, হাতৰ কাম, অৰ্থনীতি, পৌৰবিজ্ঞান, মনোবিজ্ঞান, তৰ্ক, গাৰ্হস্থ্য বিজ্ঞান, কাৰিকৰি বিষয়, বাণিজ্য, কৃষি, সুকুমাৰ কলা আদিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়। ☐

ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশ

চিমা ৰাজখোৱা
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

চতুৰ্থ আৰু পঞ্চম শতিকা গ্ৰীচ দেশৰ বাবে এটা গৌৰৱৰ যুগ। প্ৰাচীন গ্ৰীচৰ নগৰ ৰাষ্ট্ৰবোৰত ৰাজনীতি বিজ্ঞান অধ্যয়নৰ চৰ্চা আৰম্ভ হয়। এই সময়ছোৱাত বিভিন্ন দাৰ্শনিকে ৰাজনৈতিক দৰ্শনত অধিক অৰিহণা যোগাইছিল। এই পণ্ডিতসকলৰ ভিতৰত ছক্ৰেটিছ, প্লেটো আৰু এৰিষ্ট’টল আছিল প্ৰধান। ছক্ৰেটিছৰ সময়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞানক ‘বিজ্ঞান’ হিচাপে জ্ঞাত হোৱা নাছিল। প্লেটোৱে তেওঁৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থ ‘দি ৰিপাব্লিক’, ‘দি ষ্টেটছমেন’ আৰু ‘দি ল’জ’ত আদৰ্শ ৰাষ্ট্ৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল। প্লেটো যিহেতু এজন দাৰ্শনিক আছিল, গতিকে

তেওঁ দাৰ্শনিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে ৰাজনীতি বিজ্ঞানক অধ্যয়ন কৰিছিল।

ৰাজনীতি বিজ্ঞানলৈ এৰিষ্ট’টলৰ অৱদান : এৰিষ্ট’টলে ৰাজনীতি বিজ্ঞানলৈ যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ বৰঙনি আগবঢ়াই গৈছে। এৰিষ্ট’টলক ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ ‘পিতৃ’ বুলি অভিহিত কৰা হয়। তেওঁ ‘Politics’ নামৰ গ্ৰন্থত ৰাষ্ট্ৰ, নাগৰিকত্ব, সংবিধান, বিপ্লৱ ইত্যাদিৰ বিষয়ে বিজ্ঞানসন্মতভাৱে আলোচনা কৰিছিল। তেতিয়াৰে পৰাই লাহে লাহে ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিষয়টো ক্ৰমবিকাশ আৰম্ভ হৈ বৰ্তমানৰ অৱস্থা পাইছেহি। ৰাজনীতি বিজ্ঞান এবিধ বিজ্ঞান হিচাপে গ্ৰহণ কৰি এৰিষ্ট’টলে ৰাজনীতি

বিজ্ঞানৰ কাঠামো গঠন কৰিছিল। এবিষ্ট'টলৰ এই 'Politics' গ্ৰন্থই ৰাজনীতি বিজ্ঞান অধ্যয়নৰ আৰু ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন ধাৰণাসমূহৰ ওপৰত এটা নতুন ধাৰাৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

গ্ৰীচত ৰাজনীতি বিজ্ঞানক প্ৰথম পৰ্যায়ত বিজ্ঞান হিচাপে জনা নাছিল। ৰাজনীতি বিজ্ঞান শব্দটো বুজাবলৈ তেওঁলোকে 'Polis' শব্দটোৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। যাৰ অৰ্থ আছিল 'নগৰ ৰাষ্ট্ৰ'। সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ ফলত ৰাজনীতি বিজ্ঞানক বুজাবলৈ আন এটা শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হয়, সেইটো হৈছে 'Politics'। ই এটা গ্ৰীক শব্দ। ষোড়শ শতিকাত ফৰাচী দাৰ্শনিক বডেই ৰাজনীতি বিজ্ঞান শব্দটো প্ৰথম ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

গ্ৰীকসকলৰ পিছত ৰোমানসকলে ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশ কৰে। ৰোমানসকলৰ পিছত ইংৰাজ দাৰ্শনিকসকলেও ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা যোগায়।

ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশৰ পৰ্যায়ঃ ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহৰ বিষয়ে চাৰ্লছ মেৰিয়াম আৰু বাৰবাৰা স্মিথে উল্লেখ কৰিছে। তেওঁলোকে চাৰিটা ভাগত এই পৰ্যায়বোৰক বিভক্ত কৰিছে। সেই পৰ্যায়সমূহৰ বিষয়ে তলত চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা হৈছে।

ক) প্ৰতপদী পৰ্যায় : (গ্ৰীক সাম্ৰাজ্যৰ পৰা ১৮৫০ চনলৈ) প্ৰাচীন ৰাজনৈতিক চিন্তাবিদসকলে ৰাজনীতি আৰু নৈতিকতাৰ মাজত পাৰ্থক্য নাৰাখিছিল। ছক্ৰেটিছ, প্লেটো, এবিষ্ট'টল, ষ্টাইকসকলে আদৰ্শ ৰাষ্ট্ৰৰ সন্ধান কৰিছিল। মধ্যযুগৰ আগষ্টাইন আদি লেখকে ৰাজনীতি আৰু ধৰ্মক

একাকাৰ কৰি খ্ৰীষ্টিয়ান ধৰ্মই পৃথিৱীত ঐশ্বৰিক ৰাষ্ট্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

খ) আনুষ্ঠানিক পৰ্যায় (১৮৫০-১৯০০) : বিকাশৰ এই পৰ্যায়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞানে এক স্বতন্ত্ৰ বিজ্ঞান হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত হপকিনছ (১৮৭৬), মিচিগান আদি বিশ্ববিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠাৰ দ্বাৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশত এক নতুন পৰ্যায় আৰম্ভ হয়। এই পৰ্যায়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞানীসকলে ঐতিহাসিক, বিশ্লেষণাত্মক আৰু আইনগত আনুষ্ঠানিক দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰিছিল।

গ) পৰিৱৰ্তনৰ পৰ্যায় (১৯০০-১৯২৩) : আনুষ্ঠানিক পৰ্যায়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞান পুথিভঁৰালৰ চাৰিবেৰৰ মাজত আবদ্ধ আছিল। কিন্তু পৰিৱৰ্তনৰ পৰ্যায়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞানে অনুষ্ঠানৰ কাৰ্যকৰী দিশ আৰু মানুহৰ কাৰ্যকল্পত মনোযোগ দিবলৈ ধৰিলে। ৰাজনৈতিক ক্ষমতা কাৰ কাৰ হাতত থাকে, ক্ষমতা কেনেকৈ প্ৰয়োগ কৰা হয়, চৰকাৰৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ কেনেকুৱা, নীতি-নিৰ্দ্ধাৰণ, ৰাজনৈতিক নেতৃত্বৰ চৰিত্ৰ আৰু প্ৰকাৰ আদি ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ অধ্যয়নৰ বিষয়বস্তু হৈ পৰিলে। ইয়াৰ উপৰিও ৰাজনৈতিক বল, প্ৰভাৱগোষ্ঠী আদি বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হ'ল।

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পিছৰ পৰা আধুনিক অৰ্থত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশ আৰম্ভ হয়। পৰম্পৰাগত অৰ্থত ৰাজনীতি বিজ্ঞান সমাজ-বিজ্ঞানৰ এটা শাখা আছিল। কিন্তু আধুনিক অৰ্থত ৰাজনীতি বিজ্ঞানে এটা সুকীয়া বিষয় হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰে। আধুনিক অৰ্থত ৰাজনীতি বিজ্ঞানে কেৱল ৰাষ্ট্ৰ আৰু চৰকাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰাত

বৰ্তি নাথাকি ইয়াৰ প্ৰসাৰতা বৃদ্ধি কৰে।

ঘ) আচৰণবাদৰ পৰ্যায় (১৯২৩-১৯৬০) : আচৰণবাদ কুৰি শতিকাৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান চৰ্চাৰ এক উল্লেখযোগ্য উদ্ভাৱন। মানৱ আচৰণক অধ্যয়নৰ মুখ্য বিষয়ৰূপে লৈ বৈজ্ঞানিক কৌশল প্ৰয়োগ কৰি বিষয়বস্তু অধ্যয়ন কৰা আৰু সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱা পদ্ধতিটোক সাধাৰণতে আচৰণবাদী পদ্ধতি বুলিব পাৰি। ব্ৰিটিছ ৰাজনীতি বিজ্ঞানী গ্ৰাহাম ৱালেছ আৰু আমেৰিকাৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞানী, চাৰ্লছ মেৰিয়ামে ৰাজনীতি বিজ্ঞান অধ্যয়নত আচৰণবাদী দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰিবলৈ বহুতো গৱেষকক অনুপ্রাণিত কৰিছিল। চাৰ্লছ মেৰিয়ামক আচৰণবাদৰ জনক বুলিব পাৰি।

এই চাৰিটা পৰ্যায়ৰ উপৰি আন এটা পৰ্যায়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিকাশ পৰিলক্ষিত হয়। সেইটো পৰ্যায় হৈছে উত্তৰ আচৰণবাদ (১৯৬০-বৰ্তমানলৈ) ডেভিড ইষ্টোৱনৰ আচৰণবাদক প্ৰমুখ্য কৰি আন এদল আচৰণবাদীয়ে আচৰণবাদী পদ্ধতি আৰু গৱেষণাৰ বিফলতা দাঙি ধৰিছিল। এইসকল আচৰণবাদীয়ে পৰম্পৰাগত আৰু আচৰণবাদী দৃষ্টিভংগীৰ মাজত সমন্বয় সাধনৰ যোগেদি নতুন এক পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছিল। এই পদ্ধতিকে উত্তৰ আচৰণবাদী বুলি কোৱা হয়।

১৯৯১ চনত শীতল যুদ্ধ অন্ত পৰাৰ পিছত আৰু ছোভিয়েট সংঘ পতনৰ পিছত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ নতুন ধাৰা কিছুমান আৰম্ভ হয়। ১৯৯১ চনৰ পৰা উদাৰীকৰণ, ব্যক্তিগতকৰণ আৰু বিশ্বায়ন চমুকৈ LPG ৰ ধাৰণাৰ বিকাশ আৰম্ভ হয়। যাৰ ফলত ৰাজনীতি বিজ্ঞানত সন্ত্ৰাসবাদ, গোলকীকৰণ, পৰিৱেশ সম্পৰ্কীয় আৰু সমাজবিজ্ঞানৰ সকলো বিষয়ৰ অধ্যয়ন কৰা হয়।

লোক-প্ৰশাসনত নীতিশাস্ত্ৰৰ ভূমিকা

শ্ৰী বৈশ্বী নাথ
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

লোক-প্ৰশাসন দেশ এখনৰ চালিকাশক্তি স্বৰূপ আৰু অসামৰিক সেৱাৰ বিষয়াসকল এই চালিকাশক্তিৰ একো একোটা অংগ। লোক-প্ৰশাসনৰ সু-পৰিচালনাত নীতিশাস্ত্ৰৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা আছে। নীতিশাস্ত্ৰ বুলিলে আমি সবল ভাষাত মানৱ

আচৰণৰ শুদ্ধ-অশুদ্ধতা, উচিত-অনুচিত, ভাল-বেয়া আদি দিশৰ অধ্যয়ন কৰাকে বুজোঁ। লোক-প্ৰশাসন অসামৰিক বা প্ৰশাসনিক বিষয়াসকলৰ আচৰণ, স্বভাৱ, চৰিত্ৰ আদিৰ ওপৰত বিশেষভাৱে নিৰ্ভৰশীল। সেইবাবে লোক-প্ৰশাসনে নীতিশাস্ত্ৰৰ অধ্যয়নক কেতিয়াও নুই কৰিব নোৱাৰে।

লোক-প্ৰশাসন পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত অসামৰিক বিষয়াসকল ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত হৈ থাকে। এই বিষয়াসকল বিশেষ কোনো নহয়, তেওঁলোক মানৱেই। তেওঁলোকৰ আচৰণৰ মূল্যায়ন কৰাৰো প্ৰয়োজনীয়তা আছে। অসামৰিক সেৱা বুলি ক'লেই ইয়াৰ নিজৰ এটা স্বকীয় সুকীয়া পৰিচয় আছে। ই হ'ল দেশ এখন সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাৰ এক যন্ত্ৰ স্বৰূপ। আৰু এই মহৎ সেৱাৰ বিষয়াসকল নীতিশাস্ত্ৰ,

UPSC Civil Service Exam

IAS, IPS and IFS

নৈতিকতা, মূল্যবোধ আদিক নিজৰ স্বভাৱত মিহলাই দেশৰ তথা সমাজৰ একো একোটা শ্ৰেণীৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰা উচিত। নীতিশাস্ত্ৰৰ জ্ঞানৰ অভাৱত তেওঁলোকৰ কিছুসংখ্যকে কিছু ক্ষেত্ৰত দেশৰ উন্নতি সাধন কৰাৰ বিপৰীতে দেশৰ ক্ষতিহে কৰি গৈছে।

বৰ্তমান সময়ত প্ৰশাসনিক বিষয়াসকলৰ মূল্যবোধৰ অৱক্ষয়ৰ এক প্ৰতিফলন হ'ল দুৰ্নীতিগ্ৰস্ততা। দুৰ্নীতি এটা অতি সৰু শব্দ, কিন্তু ই দেশ এখনৰ মূল শিপাক দুৰ্বল কৰি পেলায় আৰু দুৰ্বল শিপাই সমগ্ৰ বৃক্ষস্বৰূপ দেশখনক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে। দুৰ্নীতি সমাজ এখনৰ বাবে এক অভিশাপস্বৰূপ। দুৰ্নীতি উন্নয়নশীল অথবা উন্নত সকলো দেশৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাৰ সু-পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত হেঙাৰস্বৰূপ। পূৰ্বৰ ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ দৰে মহাশক্তিশালী দেশ দুৰ্নীতিৰ বাবে পতন হ'ব লগা হৈছিল। ইতিহাসৰ বহুতো উদাহৰণৰ পৰা আমি দুৰ্নীতিৰ যি ধ্বংসলীলা তাৰ বিষয়ে জানিব পাৰোঁ। ই সমাজ এখনক মন্ত্ৰৰ বিষৰ দৰে লাহে লাহে পংগু কৰি পেলায় আৰু সমাজখনে নিজৰ অস্তিত্ব হেৰুৱাই পেলায় লাহে লাহে ধীৰ গতিত। দুৰ্নীতি পৰায়ণ স্বভাৱে এই উচ্চস্তৰীয় বিষয়াসকলক সমাজৰ স্বার্থৰ পৰিৱৰ্তে নিজৰ স্বার্থ পৰিপূৰণত অধিক মনোযোগ দিয়াৰ বাবে আগ্ৰহী কৰি তুলিছে, যিয়ে সমাজৰ বিশেষকৈ ক্ষতি সাধন কৰিছে।

প্ৰত্যেক সমাজত নতুন প্ৰজন্মই পুৰণা প্ৰজন্মৰ পৰাই নীতিশাস্ত্ৰ, মূল্যবোধ, নৈতিকতা আদিৰ শিক্ষা লাভ কৰে। যদি বৰ্তমানৰ পৰিৱেশ দুৰ্নীতিপৰায়ণ হৈ থাকে তেন্তে নতুন প্ৰজন্মই কি শিকিব বৰ্তমান প্ৰজন্মৰ পৰা? — দুৰ্নীতি কৰা নে নিজৰ স্বার্থ সাধনৰ বাবে সমাজৰ স্বার্থক নুই কৰা। ই এক ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান হৈ থিয় দিছে বৰ্তমানৰ লগতে ভৱিষ্যত সমাজৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত। যিহেতু এই নতুন প্ৰজন্মই হৈছে ভৱিষ্যতৰ আশা-ভৰসাৰ স্থল। এনে এক অৱস্থাত বৰ্তমানৰ প্ৰজন্ম বিশেষকৈ দুৰ্নীতিত লিপ্ত হোৱা সমাজৰ শ্ৰেণীয়ে এই বিষয়ত

গভীৰভাৱে চিন্তা কৰাটো উচিত।

নীতি শাস্ত্ৰৰ গভীৰ অধ্যয়নে এই সমাজৰ বিশেষ শ্ৰেণীৰ মূল্যবোধৰ অৱক্ষয়ৰ সমস্যাৰ পৰিভ্ৰাণৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিব পাৰে। নীতিশাস্ত্ৰৰ বিষয়টো সমাজৰ সকলো ক্ষেত্ৰত কৰ্মৰত মানুহে অধ্যয়ন কৰি সমাজৰ উন্নতিৰ কামত অগ্ৰসৰ হ'ব পাৰে। অসামৰিক বিষয়াসকলে বিশেষকৈ নীতিশাস্ত্ৰৰ জ্ঞানক নিজৰ স্বভাৱ, চৰিত্ৰত প্ৰয়োগ কৰাটো বৰ্তমান সময়ৰ এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ চাহিদা। এনে নকৰিলে সমাজখনৰ কেতিয়াও উন্নতি সাধন কৰিব নোৱাৰিব।

নৈতিকতা, মূল্যবোধ প্ৰকৃততে অসামৰিক বিষয়াসকলৰ পৰিচয়। সাধুতা, সত্যনিষ্ঠতা, বিশ্বাস অৰ্জন কৰাৰ যোগ্যতা, জনসাধাৰণৰ প্ৰতি সহায়ৰ মনোভাৱ, সকলোৰে সম অধিকাৰক সন্মান, অনুশাসন, আত্মবিশ্বাস আদি নৈতিক গুণ অসামৰিক বিষয়াসকলৰ মাজত থকা অতিকৈ প্ৰয়োজনীয়।

বৰ্তমান সময়ত মানৱ মূল্যবোধৰ অৱক্ষয় ৰোধৰ বাবে অসামৰিক সেৱকসকলৰ পাঠ্যক্রমত নীতিশাস্ত্ৰৰ বিষয়টো অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। তথাপিও তাৰ উচিত ফলাফল এতিয়াও পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। প্ৰশাসনিক বিষয়াসকলৰ কিছুসকল এতিয়াও দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত হৈ আছে। বৰ্তমান সমাজৰ চাহিদা হৈছে দুৰ্নীতিমুক্ত প্ৰশাসন। এই চাহিদা পূৰণত হেঙাৰস্বৰূপে থিয় দিছে নীতিশাস্ত্ৰৰ অপ্ৰয়োগে। তেওঁলোক জ্ঞাত যে কি কৰা উচিত, কি কৰা অনুচিত। তথাপিও তেওঁলোকে নিজৰ স্বভাৱ সলনি কৰাৰ কোনো প্ৰচেষ্টা লোৱা নাই। গতিকে এনে এক অৱস্থাত সমাজৰ অন্য ব্যক্তিসকল সচেতন হোৱা উচিত আৰু এই উচ্চস্তৰীয় বিষয়াসকলক নিজৰ কাৰ্য সঘনাই মনত পেলোৱা উচিত, হয়তো তেতিয়া তেওঁলোক নিজৰ স্বভাৱ সলনি কৰাৰ কিছু চেষ্টা হাতত ল'ব।

নীতিশিক্ষা সমাজৰ এক শক্তিস্বৰূপ। ইয়াৰ প্ৰয়োগে সমাজক উন্নতিৰ শিখৰত অৱতীৰ্ণ কৰিব পাৰিব। ☐

"One who can't determine his goals; cannot win."

—Chanakya

POLITICS

✍ Antara Hazarika

B.A. 4th Semester

When we come across the word 'Politics', we usually think of the government, politicians and political parties. It is difficult to define politics as there are different views and definitions given by various philosophers and political scientists. Sometimes it is defined as the conflict between groups over something they both want. Another definition calls politics as "who gets what, when and how." Politics is the way that people living in groups make decisions. Politics is about making decisions in groups or other forms of power. It is about debating, discussing and making agreements between people so that they can live together in groups such as tribes, cities or countries.

In large group like countris, Some people may spend a lot of their time making such agreements. These people are called politicians. Politicians and people's representatives may get together to form a government. Government makes rules and laws to govern societies which tells everybody what he/she can do and can not do so as to maintain a safe and well ordered society. Politics does not limit to those in power

in the government. It is also about thoes who are in the run to achieve the same power.

For a country to have an organized government to work as per specific guidelines, we require certain organizations. All this is done with the help of politics only.

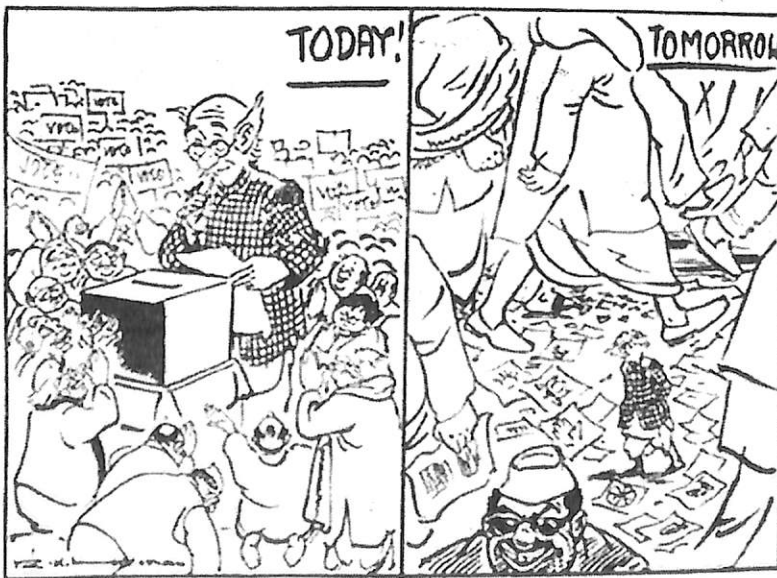
Politics can also be seen in other groups such as in companies, clubs, schools, churches, various organisations etc.

Politics is exercised on a wide range of social levels, from clans and tribes of traditional societies, through modern local governments, companies and institutions up to sovereign states, to the international level. In modern nations states, people often form political parties to represent their ideas. Members of a party often agree to take the same positions on many issues and agree to support the same changes to law and the same leaders. An election is usually a competition between different parties. Politics comprises all the activities of co-opration, negotiation and conflict within and between societies, whereby people go about organising the use, production or distribution of human, natural and other

resources in the course of the production and reproduction of their biological and social life..

The academic study of politics is reffered to as political science, political studies and public administration. It comprises numerous subfields, including comparative politics, political economy, polotical theory, political policy and administration.

The goal of political science is to deepen human understanding of the forms and nature of political action. This knowledge and understanding is valuable for all citizens. ☐

Importance of Biodiversity Celebration

✍️ **Pranami Tamuli**
B.Sc 6th Semester

Biodiversity is the enormous variety of plant and animal life in the world or in a particular habitat, a high level of which is considered to be important and desirable. There are at least 8 million species on this Planet including plants, animals, fungi, bacteria to name a few. The biodiversity we have today was formed through billions of years of evolution. Ecosystems like deserts, forests, wetlands, mountains, lakes, rivers are also a part of

biodiversity which allows living organisms to form a community and live together. "On land, the most important ecosystems and biodiversity refuges are forests, which are home to most of Earth's terrestrial biodiversity: 80% of amphibian species: 75% of bird species and 68% of mammal species," says UN quoting state of world's Forests.

India as a Mega Diversity Nation with 2.4 % of the world's area, has over 8% of the world's total biodiversity making it one of the 12 mega diversity countries in the world. This status is based on the species richness and levels of endemism recorded in a wide range of taxa of both plants and animals. India hosts 4 biodiversity hotspots: The Himalayas, The Western Ghats, The Indo Burma Region and The Sundaland (Includes

Nicobar Group of Islands).

These hotspots have numerous endemic species, plant and animal species that are found in a particular geographical region. A biodiversity hotspot is a biogeographic region that is both a significant reservoir of biodiversity and is threatened with destruction. However, about one million species are at the risk of extinction and we are losing species at a rate faster than any other times in human history, according to the UN.

So why celebrating biodiversity is needed?

Celebration of biodiversity as a day is much needed to increase understanding and awareness of biodiversity issues.

In 1992 state and government leaders agreed on a strategy for sustainable development at the United Nations Conference on Environment and development also known as 'The Earth Summit', in Rio De Janerio, Brazil. It was the first international Earth summit convened to address urgent problems of Environmental Protection. Sustainable development is a way to meet the needs of people all over the world and ensuring that planet Earth remains healthy and viable for future generation. In the Earth Summit, one of the most important agreements was the convention on Biological Diversity.

This Convention came into force on 29th December 1993 and thus it is designated as the International Day for Biological Diversity. From 2001, it was celebrated on 22nd May. In 1992, the text of the Convention on Biological Diversity was adopted at the United Nations at a conference in Nairobi, Kenya. Each year, International Day for Biodiversity focusses on a Particular theme and celebrate it accordingly.

On this day in the whole world, various counts are organised to make people understand the importance of biodiversity and what role it plays for the future.

Some of the activities are as follows :

1. Various booklets, leaflets and other educational resources are translated into local languages & are distributed among the public by

various NGOs, schools, colleges, etc.

2. A lot of information is distributed on biodiversity via schools, colleges, universities, radio and television.

3. Movies are also shown on environmental issues.

4. Exhibitions, seminars and webinars are also organized for students, professionals and also for the general public.

5. Planting trees and other plants at several places that help to prevent erosion.

Also politicians may deliver speeches mainly focusing on local environmental issues, various competitions for children and young people are also held. Due to Covid-19 this year celebration was in online mode.

There are a number of issues threatening our planet's biodiversity and about which people are made aware through much celebration. The threats are such as - climate change, deforestation and habitat loss, poaching, overexploitation, Invasive species (Introduction of Non Native species into an ecosystem), pollution, etc. Due to these above threats, biodiversity faced a lot of declination. Some of that are :

1. 75% of Genetic Diversity of agricultural crops has been lost.

2. 75% of the World's fisheries are fully or overexploited.

3. Upto 70% of the world's known species risk extinction if the global temperature rises by more than 35°C.

4. One-third of the reef building corals around the world are threatened with extinction.

5. Over 350 million people suffer from severe water scarcity, etc. (According to IUCN).

In fact, pandemic such as the latest COVID-19 (Coronavirus) outbreak force us to reconsider the protective role that biodiversity plays in the future of humankind. There is evidence to suggest that the loss of biodiversity could increase the number of cases of zoonosis, in other words, diseases transmitted from animals to humans. In fact, 70% of emerging infectious diseases in recent

years have stemmed from zoonosis. Since several species are often involved in the spread of infection, the loss of biodiversity and extinction of many of those species increases the chances of the pathogens reaching human beings.

Scientists believe that our planet's biodiversity has two protection mechanisms and they are as follows:

1. Dilution: when a virus reaches an intermediary host in which it is unable to achieve optimal concentration to thrive, meaning the chances of it continuing to spread are very low.

2. Buffer: when a virus reaches an intermediary host whose genetic diversity allows it to adapt to the virus, thereby becoming resistant.

Again, monitoring services of global forest watch has found that tropical countries have lost about 12 million hectare of forest cover in 2018 on account of forest fire, clearing of tree growth for extending cultivation, mining etc.

Deforestation leads to loss of habitat, more human - animal interaction and transmission of the virus. There is no wrong in mining coal or other natural resources. But if the extraction of natural resources destroys the abode of flora and fauna, then we should stop and think. There are many mischievous illegal works going on, inside various forests, reserve forests, wildlife sanctuaries, etc such as illegal coal mining, forest raw products smuggling like wood, soil, etc. to name a few. But questions arise why these things are openly going on? Can we never stop these illegal works? We can, if the entire human race realises the importance of biodiversity in our life.

It may take some time but we should go on trying to make every individual aware.

Tampering with nature is like tinkering with our future. When wildlife is safe in their natural habitat, human beings are safe.

Therefore, celebrating a day for biodiversity gives us the opportunity to be aware and make others aware of what is actually happening with our environment and to conserve our biodiversity by planting more trees, using natural resources sustainably etc.

Things we can do to conserve biodiversity at a very basic level are by :

1. Reducing food wastage.
2. Composting our food scraps.
3. Avoiding single use plastics like plastic straw, coffee cups, water bottles etc.
4. Promoting local and indigenous biodiversity for food and nutrition.
5. Reducing or eliminating use of chemical pesticides & fertilizer.

Biodiversity boosts ecosystem where each species, no matter big or small, all have an important role to play. Like a large number of plant species means a greater variety of crops, diversity in greater species ensures natural sustainability for all life forms and a healthy ecosystem can better withstand and recover from a variety of disasters. Hence, biodiversity is an integral part of life on which we depend.

“All for one and one for all,
keep biodiversity or our future may fall.”

- Anonymous

“ Biodiversity starts in the distant past and it points towards the future. ”

– Frans Lanting

ৰিপাংকী বিশ্বাস
স্নাতক পঞ্চম বাৎসৰিক

পাৰিপার্শ্বিক সমস্যা সমাধানত পৰিৱেশ শিক্ষা আৰু জনসংখ্যা শিক্ষাৰ ভূমিকা

পৰিৱেশ শব্দটোৰ ইংৰাজী
প্ৰতিশব্দ হৈছে — Environment ।
এই শব্দটো ফৰাচী শব্দ Enviro
ৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে। যাৰ অৰ্থ হৈছে
'around' অৰ্থাৎ, চৌপাশ।

আমাৰ চৌপাশৰ সমাজ আৰু
সমাজত বসবাস কৰা মানুহবোৰক লৈ
এটা পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হয়। কিন্তু
বিজ্ঞানীসকলৰ ভাষাত পৰিৱেশ বুলিলে
বায়ু, পানী, মাটি, উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীক
বুজায়। অৰ্থাৎ জীৱজগতক সামৰি ৰখা
বা আৱৰি ৰখা প্ৰকৃতিখনক পৰিৱেশ
বুলি কোৱা হয়। পৰিৱেশৰ বিভিন্ন
উপাদানসমূহ পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ
ওপৰত নিৰ্ভৰশীল, যিটো জীৱন ধাৰণৰ
বাবে অতি প্ৰয়োজনীয়।

মানুহৰ লগতে অন্যান্য জীৱ-
জন্তু, পশু-পক্ষী, উদ্ভিদ জগতৰ

অৱনতিৰ ফলত পৰিৱেশত ভয়াৱহ
সমস্যা সৃষ্টি হয়, ইয়াকে পৰিৱেশজনিত
সমস্যা বা পৰিৱেশ পৰিৱৰ্তন বুলি কোৱা
হয়। বৰ্তমান সময়ত আমি বহুতো
পৰিৱেশজনিত সমস্যাৰ মুখামুখি হৈছোঁ
আৰু বেয়া পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'ব লগা
হৈছে।

বিভিন্ন কাৰণত পৰিৱেশত
পৰিৱৰ্তন ঘটিব পাৰে। ইয়াৰ কাৰকসমূহ
হ'ল —

➤ মানুহৰ বিভিন্ন কাৰ্য-কলাপৰ
বাবে বনাঞ্চলৰ ওপৰত চলা অত্যধিক
অত্যাচাৰৰ বাবে বনাঞ্চলবোৰ ধ্বংস হৈ
গৈছে। হাবি-বন কাটি শেষ কৰাৰ ফলত
ভৱিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে ভাবুকিৰ সৃষ্টি
হৈছে। উপগ্ৰহৰ তথ্য মতে ভাৰতবৰ্ষই
১.৩ নিযুত হেক্টৰ বনভূমি হেৰুৱাব লগা
হৈছে। গছ-বন কটাৰ ফলত ভূমিক্ষয়,

বানপানী, বন্য প্ৰাণী লুপ্ত হোৱা আদি
পৰিণতি ভুগিব লগা হৈছে। উত্তৰ পূবৰ
মেঘালয়, পূব হিমালয়ত বনাঞ্চল ধ্বংসৰ
বাবে ভূমিক্ষয়ৰ সমস্যা বৃদ্ধি পাইছে।

➤ পৃথিৱীৰ উপৰিভাগত উত্তাপ
বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ
হ'ল — সেউজ গৃহ প্ৰতিক্ৰিয়া বা
প্ৰভাৱ। যিহেতু বৰ্তমান সময়ত দ্ৰুত
জনসংখ্যাই সৃষ্টি কৰা প্ৰদূষণসমূহ,
উদ্যোগ আৰু কল-কাৰখানাৰ পৰা
নিৰ্গত ঘোঁৰা, গাড়ী-মটৰ, যন্ত্ৰ-পাতি
আদিৰ ফলত বায়ু মণ্ডলত বিষাক্ত গেছৰ
মাত্ৰা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে এই গেছবোৰৰ
ভিতৰত কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড, অজ'ন,
মিথেন, ক্ল'ৰো ফ্ল'ৰো কাৰ্বন, জলীয় বাষ্প
আদি। যিবোৰ পৰিৱেশৰ বাবে অতি
ক্ষতিকারক। ইয়াৰ ফলত ধুমুহা,
বানপানী আদিৰ দৰে প্ৰবল পৰিক্ৰমাৰ

সন্মুখীন হ'বলগীয়া হয়।

➤ বায়ু প্ৰদূষণৰ বাবেই পৰিৱেশৰ ক্ষতি সাধন হয়। সাধাৰণ অৱস্থাত বায়ুমণ্ডলত কিছুমান অবাঞ্ছিত পদাৰ্থৰ বা বায়ুমণ্ডলত থকা বিভিন্ন উপাদানবোৰ যেনে — বিভিন্ন গেছ, ধূলিকণা আৰু তেজস্ক্ৰিয় পদাৰ্থ আদিৰ অতিৰিক্ত উপস্থিতিয়ে মানুহৰ লগতে অন্য জীৱ-জন্তু বা উদ্ভিদ জগতৰ ওপৰত যি অনিষ্টকাৰী প্ৰভাৱ পেলাই তাকে বায়ু প্ৰদূষণ বোলে।

➤ শব্দ হৈছে এক প্ৰকাৰৰ শক্তি যি বায়ু, তৰল আৰু কঠিন মাধ্যমত কম্পনৰ দ্বাৰা পৰিবহণ হয়। জীৱৰ স্বাভাৱিক জীৱন যাত্ৰাত কোলাহল বা চিঞৰ-বাখৰ এটা অবিচ্ছেদ্য অংগ। এই কোলাহল বা চিঞৰ-বাখৰ এটা নিৰ্দিষ্ট সীমা অতিক্ৰম কৰি গ'লেই মানুহৰ পৰিৱেশ বিনষ্ট হয়, যাক শব্দ প্ৰদূষণ বুলি কোৱা হয়।

➤ পানী প্ৰদূষণ হৈছে পৰিৱেশৰ আন এক সমস্যা। মানুহৰ অসচেতনতাৰ ফলত পানী প্ৰদূষণ ঘটে। কল-কাৰখানাৰ পৰা নানা ধৰণৰ দূষিত পদাৰ্থ যেনে ছালফিউৰিক এচিড, ক্লৰিন আদি জলাশয় নদীৰ লগত মিলিত হৈছে। ঠিক সেইদৰে, জীৱ-জন্তুৰ মল-মূত্ৰ, বেমাৰৰ বীজাণু, ৰাসায়নিক সাৰ, কীটনাশক দ্ৰব্য আদিয়ে জলভাগ দূষিত কৰি তুলিছে।

➤ পৰিৱেশৰ আন এক সমস্যা হৈছে এচিড বৰষুণ। এচিড বৰষুণৰ ফলত মানুহে কৰ্কট ৰোগ, হাওফাও ৰোগত ভোগা দেখা যায়। কল-কাৰখানা, গাড়ী-মটৰৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা ধোঁৱা আদিয়ে এচিড বৰষুণৰ সৃষ্টিৰ প্ৰধান কাৰণ।

সেয়েহে এনেধৰণৰ সমস্যাবোৰৰ

পৰা পৰিৱেশ প্ৰদূষণ হোৱা দেখা যায়।

পৰিৱেশীয় সমস্যাৰ সমাধান:

১) কল-কাৰখানাৰ নিৰ্গত হোৱা ধোঁৱাৰ বাবে ওখ চিমনিৰ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

২) ছালফাৰ যুক্ত কয়লা, ইন্ধন আদিৰ ব্যৱহাৰ বন্ধ কৰিব লাগে।

৩) নগৰ-চহৰৰ আৱৰ্জনা নৈত নেপেলাই তাৰ পৰা আধুনিক পদ্ধতিৰে সাৰলৈ পৰিৱৰ্তন কৰিব লাগে।

৪) প্লাষ্টিকৰ পৰা তৈয়াৰী সামগ্ৰীবোৰৰ ব্যৱহাৰ সম্পূৰ্ণ বন্ধ কৰিব লাগে।

৫) বিভিন্ন সামাজিক অনুষ্ঠান বিলাকত অপ্ৰয়োজনীয় কোলাহল, হাই-উৰুমি বন্ধ কৰিব লাগে।

৬) অবাঞ্ছিত বনাঞ্চল ধ্বংস কৰা বন্ধ কৰিব লাগে।

৭) আৱৰ্জনা নিষ্কাশণৰ বাবে বিজ্ঞানসন্মত পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিব লাগে।

৮) জৈৱিক আৰু অজৈৱিক আৱৰ্জনা পৃথকীকৰণৰ ব্যৱস্থা ল'ব লাগে।

পৰিৱেশৰ ওপৰত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ প্ৰভাৱ:

দ্রুত জনসংখ্যা বৃদ্ধিয়ে বনাঞ্চল ধ্বংস কৰাৰ লগতে জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যৰ প্ৰতিও ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছে। বনাঞ্চলৰ পৰিমাণ হ্রাস পোৱাটো হ'ল জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ এটা ঘাই কাৰণ। বনাঞ্চল ধ্বংসৰ ফলত গছ-গছনিয়ে ধৰি ৰখা বৃহৎ পৰিমাণৰ কাৰ্বন পুনৰ জলবায়ুলৈ ঘূৰি গৈ পৰিৱেশৰ ভাৰসমতাক বিনষ্ট কৰিছে। ২০৫০ চনৰ ভিতৰত বিশ্বৰ মুঠ জনসংখ্যাত ২.৭ বিলিয়ন জনসংখ্যাৰ সংযোজন হ'ব বুলি পূৰ্বানুমান কৰা হৈছে। এনে

হ'লে ভূমণ্ডলত দুখন আমেৰিকা ৰাষ্ট্ৰৰ জনসংখ্যাৰ সম পৰিমাণ যোগ হ'ব বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে। এই জন বিস্ফোৰণৰ বাবে আমাৰ ভূমণ্ডলৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ যেনে পানী, শক্তি, ভূমি আদিৰ অতিৰিক্ত প্ৰয়োগ হোৱাৰ লগতে অৰ্থনৈতিক তথা সামাজিক আন্তঃগাঁথনিসমূহে অত্যধিক বোজা বহন কৰিব লগা হৈছে।

সেয়ে পৰিৱেশৰ ভাৰসমতা বন্ধ কৰিবলৈ হ'লে জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো অতিকৈ আৱশ্যক হৈ পৰিছে। জনসংখ্যা সমস্যা সমাধানত জনশিক্ষা (Population Education)ৰ ভূমিকা:

জনসংখ্যা বুলিলে সাধাৰণতে পৃথিৱীত বাস কৰা মানুহ প্ৰজাতিৰ মুঠ সংখ্যাকে বুজা যায়। দ্রুত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ বাবে বিভিন্ন ধৰণৰ সমস্যা দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই সমস্যাসমূহ সমাধানত শিক্ষাই কিদৰে ভূমিকা পালন কৰে তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল।

শিক্ষার্থীসকলক ভৱিষ্যৎ পৰিয়াল পৰিকল্পনা সম্পৰ্কে যাতে বৰ্তমানেই অৱগত আৰু সজাগ কৰা হয় তাৰ বাবে বিদ্যালয় স্তৰৰ পৰাই জনসংখ্যা শিক্ষা প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত। প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰাই শিক্ষার্থীসকলক জনসংখ্যা বৃদ্ধি মানে কি, বিভিন্ন দেশত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ, জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ পৰা উদ্ভৱ হ'ব পৰা সমস্যা, সৰু পৰিয়ালৰ সুবিধা, ডাঙৰ পৰিয়ালৰ অসুবিধা আদি জ্ঞান দিব লাগে।

সাম্প্ৰতিক বিশ্বৰ প্ৰায়বোৰ দেশৰ শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰমত জনসংখ্যা শিক্ষাৰ বিষয়টো অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। বিভিন্ন উন্নয়নশীল দেশ যেনে — পাকিস্তান, ভাৰত, কোৰিয়া, দক্ষিণ আমেৰিকা

আদিত দিনক দিনে বৃদ্ধি পোৱা জনসংখ্যালৈ লক্ষ্য ৰাখি জনসংখ্যা শিক্ষাৰ ব্যৱস্থাত অত্যধিক গুৰুত্ব দিয়া হয়। সেয়ে ভাৰতবৰ্ষতো শিক্ষাৰ সকলো স্তৰতে জনসংখ্যা শিক্ষা বিষয়টো পাঠ্যক্রমত অন্তৰ্ভুক্তি অতি প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

জনসংখ্যা শিক্ষা সম্পৰ্কত কেইটামান পৰামৰ্শ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল —

১) জনসংখ্যা শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে শিক্ষার্থীক অৱগত কৰিব লাগে। সীমিত পৰিয়াল যে সুখী পৰিয়াল সেই সম্পৰ্কে জ্ঞান দিব লাগে আৰু সীমিত পৰিয়ালেহে দেশৰ জনসাধাৰণৰ জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাৰ লগতে পৰিৱেশৰ ভাৰসমতা ৰক্ষা কৰাত অৰিহণা যোগাব পাৰে তাৰ প্ৰতি সজাগ কৰি তুলিব লাগে।

২) শিক্ষাৰ প্ৰতিটো স্তৰতে শিক্ষার্থীসকলক পৰিয়ালৰ আকাৰ ডাঙৰ বা দেশৰ জনসংখ্যা অধিক হ'লে ব্যক্তি, পৰিয়াল, পৰিৱেশ আৰু দেশৰ কাৰণে কেনে সমস্যাৰ উদ্ভৱ হ'ব পাৰে সেই সম্পৰ্কে

পূৰ্বজ্ঞান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

৩) দেশৰ শিক্ষানুষ্ঠানত বৰ্তমানে চলি থকা সাধাৰণ বিষয়সমূহ যেনে — সমাজ বিজ্ঞান, বিজ্ঞান, স্বাস্থ্য শিক্ষা, নীতিশিক্ষা, গণিত, ভাষাশিক্ষা ইত্যাদিৰ মাজেৰে জনসংখ্যা শিক্ষা প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ ভূমিকাঃ

প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ লগত জড়িত বিভিন্ন বিষয়ৰ প্ৰতি সজাগতা সৃষ্টি কৰি এই পৰিবেশৰ গুণাগুণ ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে ল'ব লগা ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি সচেতন কৰাৰ এক প্ৰক্ৰিয়াই হ'ল পৰিৱেশ শিক্ষা। এই শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশক গভীৰ ভাবে বুজি পোৱাৰ লগতে পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ বাবে দায়িত্বশীল সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব পৰা দক্ষতা বৃদ্ধি কৰে।

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কেইটা হ'ল —

- পৰিৱেশৰ প্ৰতি অহা প্ৰত্যাহ্বানৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সজাগ আৰু সচেতন কৰি তোলা
- পৰিৱেশৰ গুণাগুণ

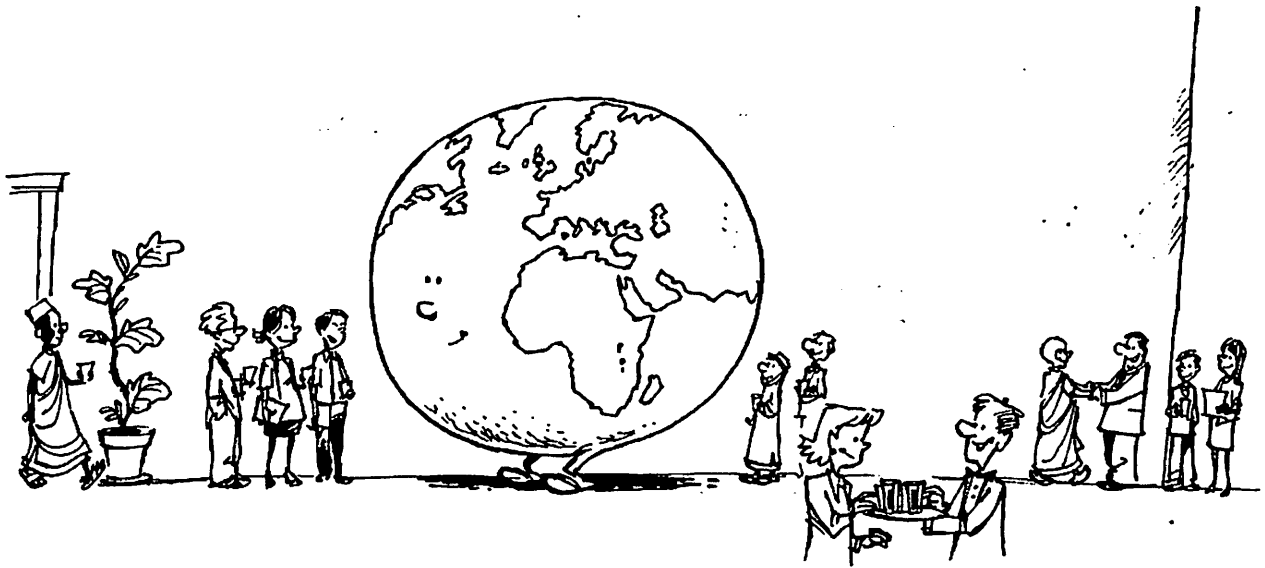
(Environmental Quality)

বাহাল ৰখা বা তাক উন্নত কৰাৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উৎসাহিত কৰা

- পৰিৱেশৰ সমস্যাসমূহ চিনাক্ত কৰা আৰু তাক সমাধান কৰিব পৰাকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দক্ষ কৰি তোলা
- পৰিৱেশৰ প্ৰতি ভাবুকি সৃষ্টি কৰা কাৰ্য-কলাপবোৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি কৰা।

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ এই উদ্দেশ্যসমূহ পূৰণ কৰিব পৰাকৈ এক গুণালীবদ্ধ পাঠ্যক্রমৰ প্ৰৱৰ্তনে প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ প্ৰতি অহা প্ৰত্যাহ্বানৰ মুখামুখি হ'বলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব। আমি সকলোৱে বুজি পাব লাগিব যে পৰিৱেশ শিক্ষা কেৱল এক পুথিগত শিক্ষা নহয়।

ইয়াৰ লগতে জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা দীৰ্ঘম্যাদী আঁচনিসমূহ কাৰ্যকৰী কৰাটো অতিকৈ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত জনসংখ্যা শিক্ষা প্ৰৱৰ্তন এক উল্লেখযোগ্য পদক্ষেপ বুলি বিবেচিত হৈছে। ☐

Harnessing the power of nature

✍ Mohan Mukherjee

B.Sc. 6th Semester

Our mother earth is approximately 4.5 billion years old and humans have existed for around 2.8 million years. We as human beings claim to be the most advanced and intellectual species on earth and boast about our supercomputers and various other technologies we have invented, but have we been able to harness what nature has to offer us? Are we really as advanced as we think we are? Solar energy is the ultimate source of energy in nature but even in our state of the art solar panels can only harness about 15-20% of the incoming radiation to usable energy whereas plants on the other hand, can efficiently convert 3-6% of the solar energy for all its energy needs to thrive in its environment, which for an immobile brainless living species is quite admirable.

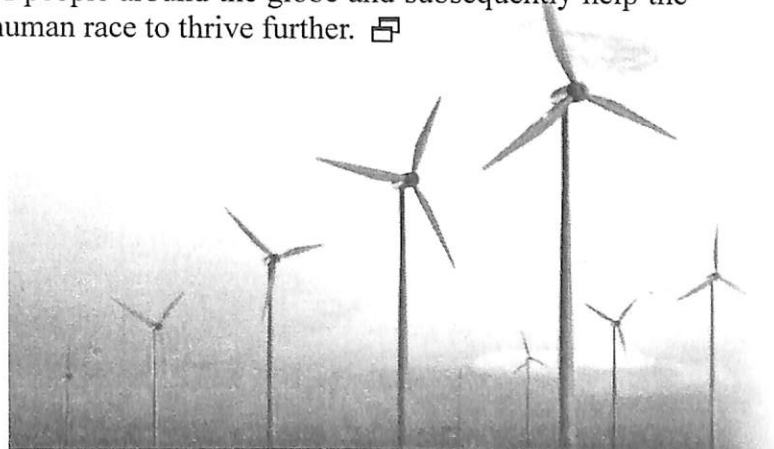
Although people were aware of a strange fish which would send shocks to someone who touched it and numb them but it would take almost a millennium for people to coin the term electricity and then another to harness it for constructive as well as destructive use, whereas a prehistoric era fish has been using it generation by generation for its defense as well as for securing its prey. Even though we have been able to harness the power of electricity from natural resources but its safe usage is still a matter of debate in many places, not to be mentioned that there are many people even in the 21st century who have no idea of what electricity is.

Similarly, there are multiple instances of wonders of nature which if harnessed properly can prove to be a big boost to the human race, may be if we were able to replicate photosynthesis, we could have saved the globe from the scarcity of food

and malnutrition or may be if we could harness the cell destroying venoms properly, reprogrammed them and use them for targeted elimination of malign cells in our body then we could have had saved many lives each year who are on death bed due to cancer. We could also try to harness neurotoxins and use them in a controlled way to cure neural diseases such as Parkinson's disease, disorder of central nervous system and seizures.

Nature has a solution to every problem around us but may be we have been underestimating nature for so long. Now that we have turned a blind eye on it and rather trusted our technological progress impulsively, no wonder that our technological progress has improved our quality of life but probably it's about time we learn from nature and its elements and explore solutions to the long-existing problems.

Just to end with a simple note covering few problems which the Human race is tackling right now, which few other species brush out easily, Bats are immune to Covid-19 although they are responsible for the spread, Sharks are immune to almost every known disease to humans including HIV and Cancer, Plants in their undisturbed habitat don't die due to malnutrition, Angler fish use bioluminescent even in the murky depths of the ocean where our ultimate source of energy cannot reach. If we can find out the answer to the 'WHY' of this above statements then we can definitely help a lot of people around the globe and subsequently help the human race to thrive further. ☑

Survey of Avifauna in Maguri-Motapung Beel area aftermath the Eruption & subsequent burnout of Baghjan 5 Oil well

✍ Dr. Deborshee Gogoi
Asstt. Prof., Dept. of Commerce

A major blowout that took place in Baghjan 5 Oil Well on 27th May, 2020 has posed serious threat to the rich biodiversity of the adjacent Maguri-Motapung Beel which is an IBA (Important Bird Area) site located in the district of Tinsukia, Assam. On June 09, 2020 the said well caught fire in between 13.00 hrs- 13.30 hrs. Wildlife Institute of India (WII) in their preliminary investigation report stated that the investigation team encountered a dead Gangetic River Dolphin and several carcasses of fishes, herpetofauna and insects during their on-site survey. The report also mentions about mortality and wilting of many plant species, and severe affect on the health of water, forests and grasslands due to oil spill.¹

The present survey was done to determine the present status of avifauna in Maguri-Motapung Beel area aftermath the eruption and subsequent burnout of Baghjan 5 Oil Well.

Introduction:

Remote sensing data shows that there are 3153 wetlands in Assam, which constitutes about 1.29% of the total geographical area of the state.² Among these 3153 wetlands present in the state of Assam, 'Maguri-Motapung Beel' of Tinsukia district holds an important position in terms of avian diversity. Almost all the wetland bird species found in Dibru-Saikhowa National Park are reported to have been sighted here.

---

¹ Wakid, A., Kolipakam, V., Qureshi, Q., Jacob, M., Gayathri, A., Rokade, A., Negi, R., Singh, V., Jhala, H. and Deori, S. (2020): Impact of oil well blowout at Baghjan oil field, Assam and resulting oil spill, on aquatic flora and fauna of surrounding landscape. Preliminary Report, Wildlife Institute of India.

² Baruah, P. , Sharma, P. and Goswami, D.C. : 'A Data base for Wetlands of Assam; A Study using Remote Sensing Technique' Proceeding of NAGI(Eastern region) National Conference on Environment and Sustainable Development, (1998), pp.27-34.

Maguri-Motapung Beel (27.57°N, 95.36°E; hereinafter, the Beel) is a ten square kilometre water body situated in Tinsukia town (Tinsukia District, Assam, India). Adjacent to the wetland there is also the Maguri and Koliapani grassland spread across an area of around ten square kilometre which is famous for grassland bird species. Maguri-Motapung wetland area is an important birding destination for tourists from across the world. The wetland complex is part of the Dibru-Saikhowa Important Bird Area (IBA IN-AS-13) (Islam & Rahmani 2004) but is located just outside the Dibru-Saikhowa National Park and Biosphere Reserve. The Beel (= wetland in Assamese) is located on the southern bank of the Dibru River, which is a tributary of the Brahmaputra. The Beel is connected to the Dibru River by a system of channels, and is very rich in aquatic life. The grasslands adjacent to the northern, and western, parts of the beel are an essential habitat for important grassland species like Black-breasted Parrotbill *Paradoxornis flavirostris*, Marsh Babbler *Pellorneum palustre*, Jerdon's Babbler *Chrysomma altirostre*, Swamp Francolin *Francolinus gularis*, and Swamp Prinia *Prinia cinerascens*. The main grass species here include: Andropogon species, *Arundinella bengalensis*, *Arundinella nepalensis*, *Narenga porphyrocoma*, *Saccharum reynaudiana*, *Saccharum arundinaceum*, *Saccharum procerum* (Meghela, Bhutang), *Seacharum spotaneum* (Kohua), *Arundo donax* (Nal), *Cynodon dactylon* (Dubori), *Imperata cylindrica* (Ulukher), *Erianthus ravennae* (Ikora), *Phragmites karka* (Khagori), *Themeda villosa*, *T. arundinacea*, and *Vetiveria zizanioides* (Birina).³

295 species of birds have been recorded from Maguri-Motapung Beel Area until now that includes 4 nos. of critically endangered (CR) species viz. Slender-billed Vulture *Gyps tenuirostris*, White-rumped Vulture *Gyps bengalensis*, White-bellied Heron *Ardea insignis* and Baer's Pochard *Aythya baeri*; 2 endangered (EN) species viz. Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola* and Swamp Prinia *Laticilla cinerascens*; 8 nos. of vulnerable (VUN) species viz. Marsh Babbler *Pellorneum palustre*, Black-breasted Parrotbill *Paradoxornis flavirostris*, Swamp Francolin *Francolinus gularis*, Jerdon's Babbler *Chrysomma altirostre*, Lesser White-fronted Goose *Anser erythropus*, Lesser Adjutant *Leptoptilos javanicus*, Common Pochard *Aythya farina*, Bristled Grass Warbler *Chaetornis striata*; and 10 nos. of Near Threatened (NT) species including Oriental darter *Aythya farina*; Falcated Duck *Mareca falcate*; Ferruginous Pochard *Aythya nyroca*; River Tern *Sterna aurantia*; River Lapwing *Vanellus duvaucelii*; Eurasian Curlew *Numenius arquata*; Black-tailed Godwit *Limosa limosa*; Spot-billed Pelican *Pelecanus philippensi*, Red-necked Falcon *Falco chicquera* and Black-headed Ibis *Threskiornis melanocephalus*. Moreover, Maguri-Motapung Beel has given two new birds to Indian subcontinent viz. Baikal Bush Warbler *Locustella davidi* and White-browed Crake *Porzana cinerea*.

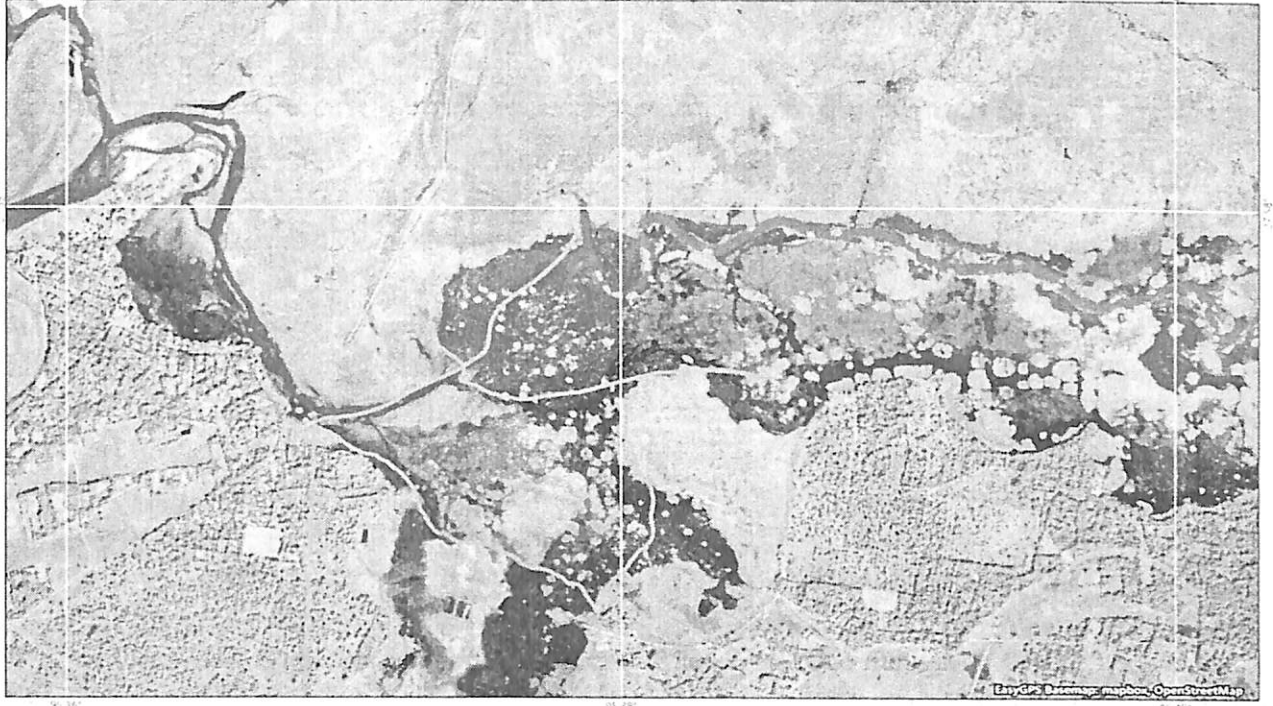
Methodology:

In order to identify the bird species present in the Maguri-Motapung area, Sample Plots method was used because the area of interest is too large to adequately survey in a short span of time. To get a better understanding of avifauna aftermath the eruption and subsequent burnout, and carryout an effective survey, the entire area was classified into 3 distinct categories viz. **the wetland, the grassland (burnout) area and grassland (intact) area**. The survey was based on observation and sound calls that was carried out twice a day (morning and evening) - when bird activity is at its maximum.

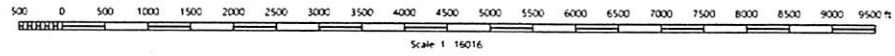
³. Gogoi, D., & Phukan, P. J., 2016. White-browed Crake *Amaurornis cinerea* in Maguri-Motapung Beel, Assam, India: a new species for South Asia. Indian BIRDS 11 (3): 79-80.

A) Birds observed during Wetland Survey:

Fig.1. GPS showing area covered during Bird Survey

**Wetland
Surveyed**

The bird survey in the Maguri-Motapung Beel (wetland) was carried on in a country boat covering an area of 3.96 square kilometres.

The list of Bird species encountered during this survey is tabulated below:

Common Name	Scientific Name	No. encountered	Status
ANSERIFORMES: Anatidae			
Cotton Pygmy Goose	<i>Nettapus coromandelianus</i>	6+	RESIDENT
Lesser Whistling Duck	<i>Dendrocygna javanica</i>	15+	RESIDENT
CUCULIFORMES: Cuculidae			
Indian Cuckoo	<i>Cuculus micropterus</i>	2+	RESIDENT
GRUIFORMES: Rallidae			
White-breasted Waterhen	<i>Amaurornis phoenicurus</i>	2+	RESIDENT
Watercock	<i>Gallicrex cinerea</i>	1+	RESIDENT
Purple Swampphen	<i>Porphyrio porphyrio</i>	4+	RESIDENT
PELECANIFORMES: Ciconiidae			
Asian Openbill	<i>Anastomus oscitans</i>	5+	RESIDENT
PELECANIFORMES: Ardeidae			
Yellow Bittern	<i>Ixobrychus sinensis</i>	6+	RESIDENT
Cinnamon Bittern	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>	2+	RESIDENT
Black Bittern	<i>Ixobrychus flavicollis</i>	2+	RESIDENT

Indian Pond Heron	<i>Ardeola grayii</i>	4+	RESIDENT
Cattle Egret	<i>Bubulcus ibis</i>	15+	RESIDENT
Purple Heron	<i>Ardea purpurea</i>	1+	RESIDENT
Intermediate Egret	<i>Ardea intermedia</i>	20+	RESIDENT
PELECANIFORMES: Phalacrocoracidae			
Little Cormorant	<i>Microcarbo niger</i>	6+	RESIDENT
CHARADRIIFORMES: Jacanidae			
Pheasant-tailed Jacana	<i>Hydrophasianus chirurgus</i>	2+	RESIDENT
Bronze-winged Jacana	<i>Metopidius indicus</i>	6+	RESIDENT
ACCIPITRIFORMES: Accipitridae			
Black-winged Kite	<i>Elanus caeruleus</i>	1+	RESIDENT
Shikra	<i>Accipiter badius</i>	1+	RESIDENT
CORACIIFORMES: Alcedinidae			
Stork-billed Kingfisher	<i>Pelargopsis capensis</i>	1+	RESIDENT
PSITTACIFORMES: Psittaculidae			
Rose-ringed Parakeet	<i>Psittacula krameri</i>	5+	RESIDENT
PASSERIFORMES: Dicruridae			
Black Drongo	<i>Dicrurus macrocercus</i>	4+	RESIDENT
PASSERIFORMES: Corvidae			
Rufous Treepie	<i>Dendrocitta vagabunda</i>	1+	RESIDENT
House Crow	<i>Corvus splendens</i>	2+	RESIDENT
PASSERIFORMES: Passeridae			
Eurasian Tree Sparrow	<i>Passer montanus</i>	2+	RESIDENT
PASSERIFORMES: Paridae			
Cinereous Tit	<i>Parus cinereus</i>	2+	RESIDENT
Zitting Cisticola	<i>Cisticola juncidis</i>	2+	RESIDENT
Plain Prinia	<i>Prinia inornata</i>	4+	RESIDENT
PASSERIFORMES: Pycnonotidae			
Red-vented Bulbul	<i>Pycnonotus cafer</i>	2+	RESIDENT
PASSERIFORMES: Sturnidae			
Asian Pied Starling	<i>Gracupica contra</i>	6+	RESIDENT
Common Myna	<i>Acridotheres tristis</i>	8+	RESIDENT
Jungle Myna	<i>Acridotheres fuscus</i>	6+	RESIDENT

Observations:

- Oil spills were visible in the water bodies adjacent to the accident site.
- Noise pollution created from the burnout oil well was very loud and disturbing.

B) Birds observed during Grassland (Burnout) Area Survey:

The team made extensive survey for birds in this part of the Maguri grassland which is most affected by the blowout and subsequent fire due to proximity with the accident site. The surveyed area of the affected grassland is shown with the help of the following map:

Fig.2. Satellite map showing area covered during Bird Survey

The list of Bird species encountered during the survey is tabulated below:

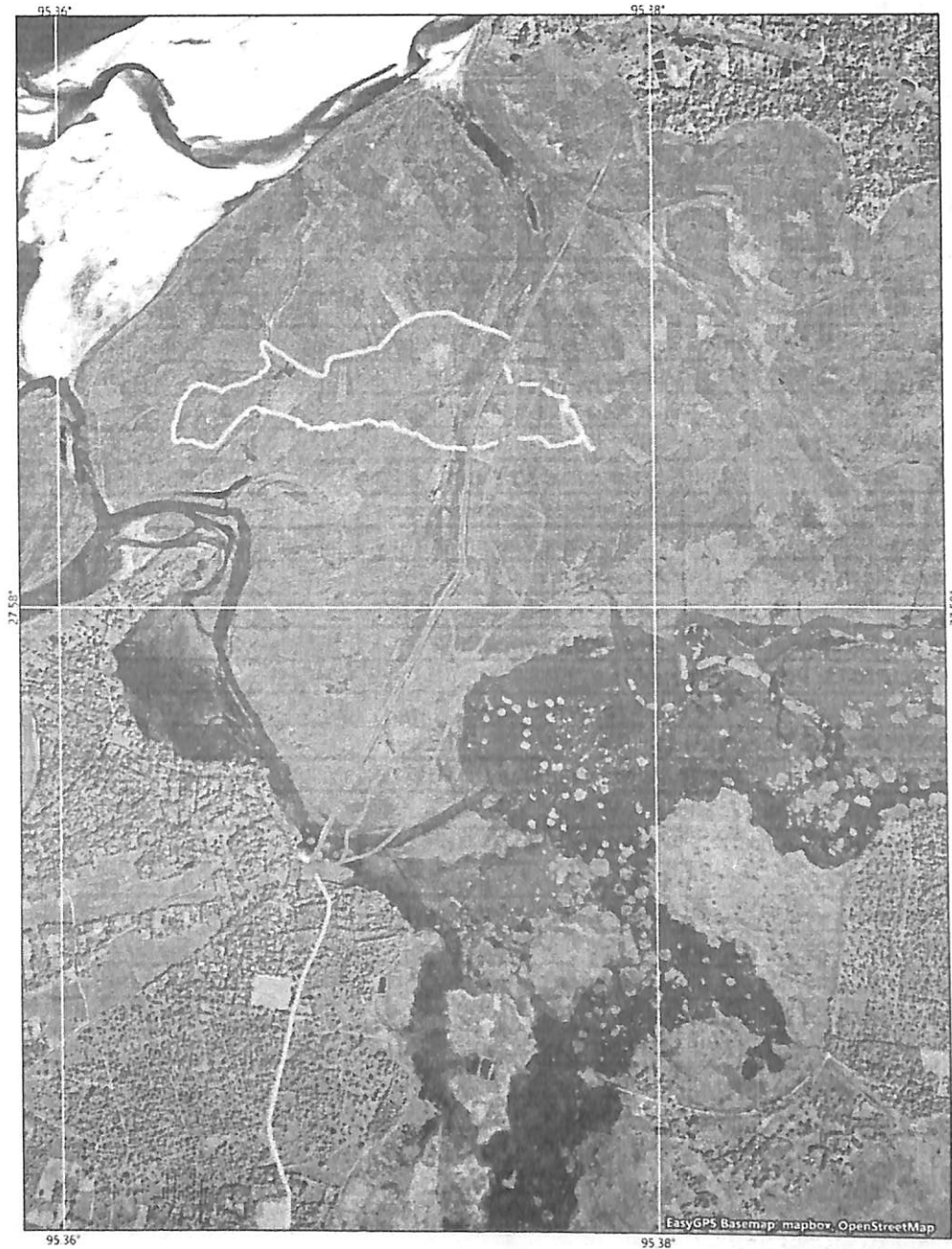
Common Name	Scientific Name	No. encountered	Status
ANSERIFORMES: Anatidae			
Lesser Whistling Duck	<i>Dendrocygna javanica</i>	2	RESIDENT
PELECANIFORMES: Ardeidae			
Cattle Egret	<i>Bubulcus ibis</i>	4	RESIDENT
CHARADRIIFORMES: Charadriidae			
Red-wattled Lapwing	<i>Vanellus indicus</i>	3	RESIDENT
CORACIIFORMES: Alcedinidae			
Pied Kingfisher	<i>Ceryle rudis</i>	1	RESIDENT
PASSERIFORMES: Dicruridae			
Black Drongo	<i>Dicrurus macrocercus</i>	2	RESIDENT
PASSERIFORMES: Alaudidae			
Bengal Lark	<i>Mirafra assamica</i>	1	RESIDENT

Observations:

- Oil spillage on land and nearby water bodies and nalas were visible.
- Bird activity and their presence were very low due to burning out of grassland habitat and severe sound pollution.

C) Birds observed during Grassland (Intact) Area Survey:

The survey team concentrated on this patch of grassland to determine the presence of bird species which is very much important to determine the immediate impact of blowout and subsequent burning. An area of 13.6 sq.km was covered during the grassland survey. The map below shows the area that was covered during the survey:

**Grassland
(Intact)**

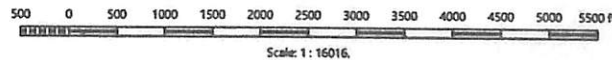

Fig.3. GPS showing area covered during Bird Survey

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

The list of Bird species encountered during the survey is tabulated below:

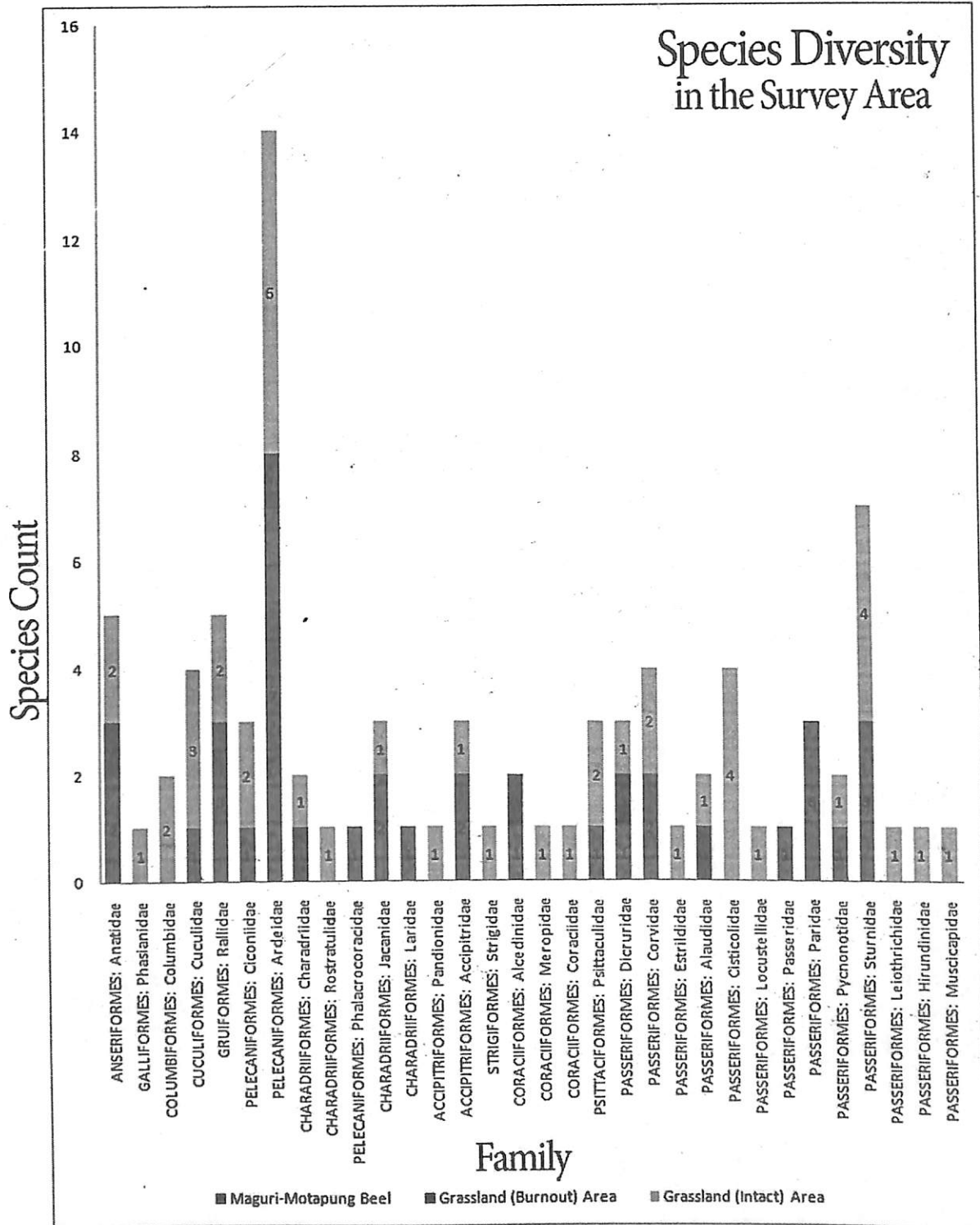
Common Name	Scientific Name	No. encountered	Status
ANSERIFORMES: Anatidae			
Lesser Whistling Duck	<i>Dendrocygna javanica</i>	8+	Resident
GALLIFORMES: Phasianidae			
Swamp Francolin	<i>Francolinus gularis</i>	4+	Resident
COLUMBIFORMES: Columbidae			
Spotted Dove	<i>Spilopelia chinensis</i>	2+	Resident
Yellow-legged Green Pigeon	<i>Treron phoenicopterus</i>	1+	Resident
CUCULIFORMES: Cuculidae			
Lesser Coucal	<i>Centropus bengalensis</i>	2+	Resident
Common Koel	<i>Eudynamis scolopaceus</i>	1+	
Indian Cuckoo	<i>Cuculus micropterus</i>	3+	Resident
GRUIFORMES: Rallidae			
White-breasted Waterhen	<i>Amaurornis phoenicurus</i>	4+	Resident
Purple Swamphen	<i>Porphyrio porphyrio</i>	4	RESIDENT
PELECANIFORMES: Ciconiidae			
Lesser Adjutant	<i>Leptoptilos javanicus</i>	1+	Resident
Asian Openbill	<i>Anastomus oscitans</i>	4+	Resident
PELECANIFORMES: Ardeidae			
Yellow Bittern	<i>Ixobrychus sinensis</i>	20+	Resident
Cinnamon Bittern	<i>Ixobrychus cinnamomeus</i>	2+	Resident
Black Bittern	<i>Ixobrychus flavicollis</i>	2+	Resident
Indian Pond Heron	<i>Ardeola grayii</i>	5+	Resident
Cattle Egret	<i>Bubulcus ibis</i>	10+	Resident
Intermediate Egret	<i>Ardea intermedia</i>	10+	Resident
PELECANIFORMES: Phalacrocoracidae			
Little Cormorant	<i>Microcarbo niger</i>	3+	Resident
CHARADRIIFORMES: Charadriidae			
Red-wattled Lapwing	<i>Vanellus indicus</i>	6+	Resident
CORACIIFORMES: Alcedinidae			
Pied Kingfisher	<i>Ceryle rudis</i>	2+	RESIDENT
CHARADRIIFORMES: Rostratulidae			
Greater Painted-snipe	<i>Rostratula benghalensis</i>	1+	Resident
CHARADRIIFORMES: Jacanidae			
Bronze-winged Jacana	<i>Metopidius indicus</i>	2+	Resident
CHARADRIIFORMES: Laridae			
River Tern	<i>Sterna aurantia</i>	1+	Resident
ACCIPITRIFORMES: Pandionidae			
Osprey	<i>Pandion haliaetus</i>	1+	Resident
ACCIPITRIFORMES: Accipitridae			
Black-winged Kite	<i>Elanus caeruleus</i>	1+	Resident
Shikra	<i>Accipiter badius</i>	1+	Resident
STRIGIFORMES: Strigidae			
Asian Barred Owlet	<i>Glaucidium cuculoides</i>	1+	Resident
CORACIIFORMES: Meropidae			
Green Bee-eater	<i>Merops Orientalis</i>	5+	Resident
CORACIIFORMES: Coraciidae			
Indochinese Roller	<i>Coracias affinis</i>	1+	Resident

PSTTACIFORMES: Psittaculidae			
Alexandrine Parakeet	<i>Psittacula eupatria</i>	6+	Resident
Rose-ringed Parakeet	<i>Psittacula krameri</i>	4+	Resident
PASSERIFORMES: Dicuridae			
Black Drongo	<i>Dicurus macrocercus</i>	5+	Resident
PASSERIFORMES: Corvidae			
Rufous Treepie	<i>Dendrocitta vagabunda</i>	1+	Resident
Large-billed Crow	<i>Corvus macrorhynchos</i>	2+	Resident
PASSERIFORMES: Estrildidae			
Black-headed Munia	<i>Lonchura malacca</i>	4+	Resident
PASSERIFORMES: Alaudidae			
Bengal Lark	<i>Mirafra assamica</i>	4+	Resident
PASSERIFORMES: Cisticolidae			
Zitting Cisticola	<i>Cisticola juncidis</i>	6+	Resident
Yellow-bellied Prinia	<i>Prinia flaviventris</i>	10+	Resident
Plain Prinia	<i>Prinia inornata</i>	4+	Resident
Common Tailorbird	<i>Orthotomus sutorius</i>	1+	Resident
PASSERIFORMES: Locustellidae			
Striated Grassbird	<i>Megalurus palustris</i>	6+	Resident
PASSERIFORMES: Pycnonotidae			
Red-vented Bulbul	<i>Pycnonotus cafer</i>	2+	Resident
PASSERIFORMES: Leiothrichidae			
Striated Babbler	<i>Argya earlei</i>	20+	Resident
PASSERIFORMES: Sturnidae			
Asian Pied Starling	<i>Gracupica contra</i>	15+	Resident
Common Myna	<i>Acridotheres tristis</i>	10+	Resident
Jungle Myna	<i>Acridotheres fuscus</i>	35+	Resident
Great Myna	<i>Acridotheres grandis</i>	15+	Resident
PASSERIFORMES: Hirundinidae			
Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>	6+	Resident
PASSERIFORMES: Muscipidae			
Oriental Magpie Robin	<i>Copsychus saularis</i>	2+	Resident

Observations:

- There was encouraging numbers of bird species present in the surveyed patch of grassland.
- The team observed a number of nesting sites of Asian Pied Starling and Black Drongo with chicks.
- Presence of oil spillage was observed in few patches of the surveyed grassland. However, sound pollution was very much evident in the entire area.

Species diversity in the above mentioned categories of survey can be represented with the help of following graph:

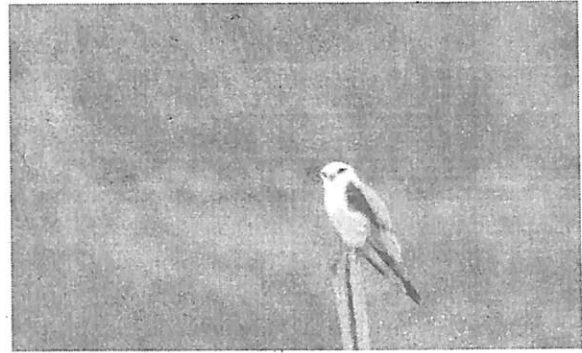
Going through the above graph, it is quite identifiable that species diversity is highest in the Grassland (Intact) Area, followed by Maguri-Motapung Beel area. The Grassland (Burnout) area is worst affected by the blowout and subsequent fire because of its proximity to the accident site.

GALLERY

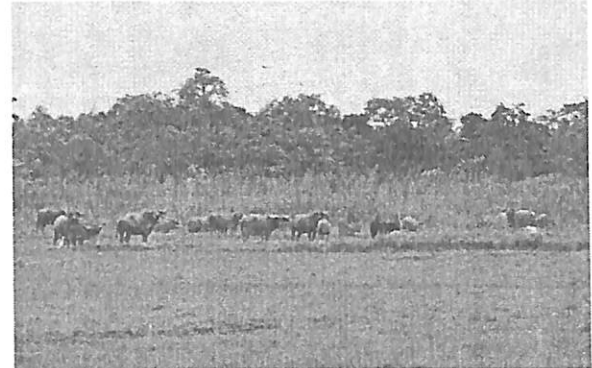
Aerial View of the flooded Grassland

Black-winged Kite recorded during the survey

An Abandoned nest of Asian Pied Starling

Wild Asiatic Water Buffalo encountered during survey

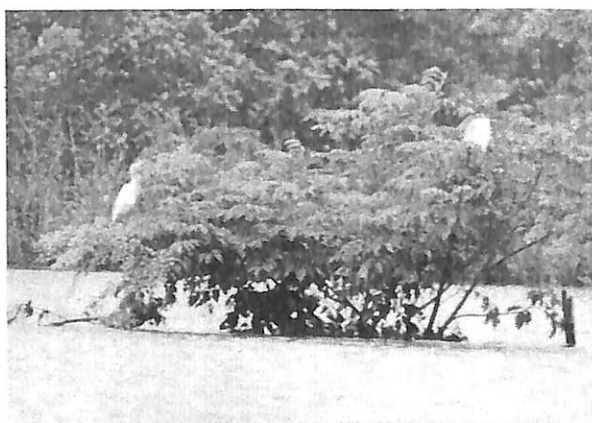
Little Cormorant

Oil spillage at 27°35.4980'N 95°22.7320'E

Rescued Blue-breasted Quail

Cattle Egrets Roosting during Flood

Major findings–

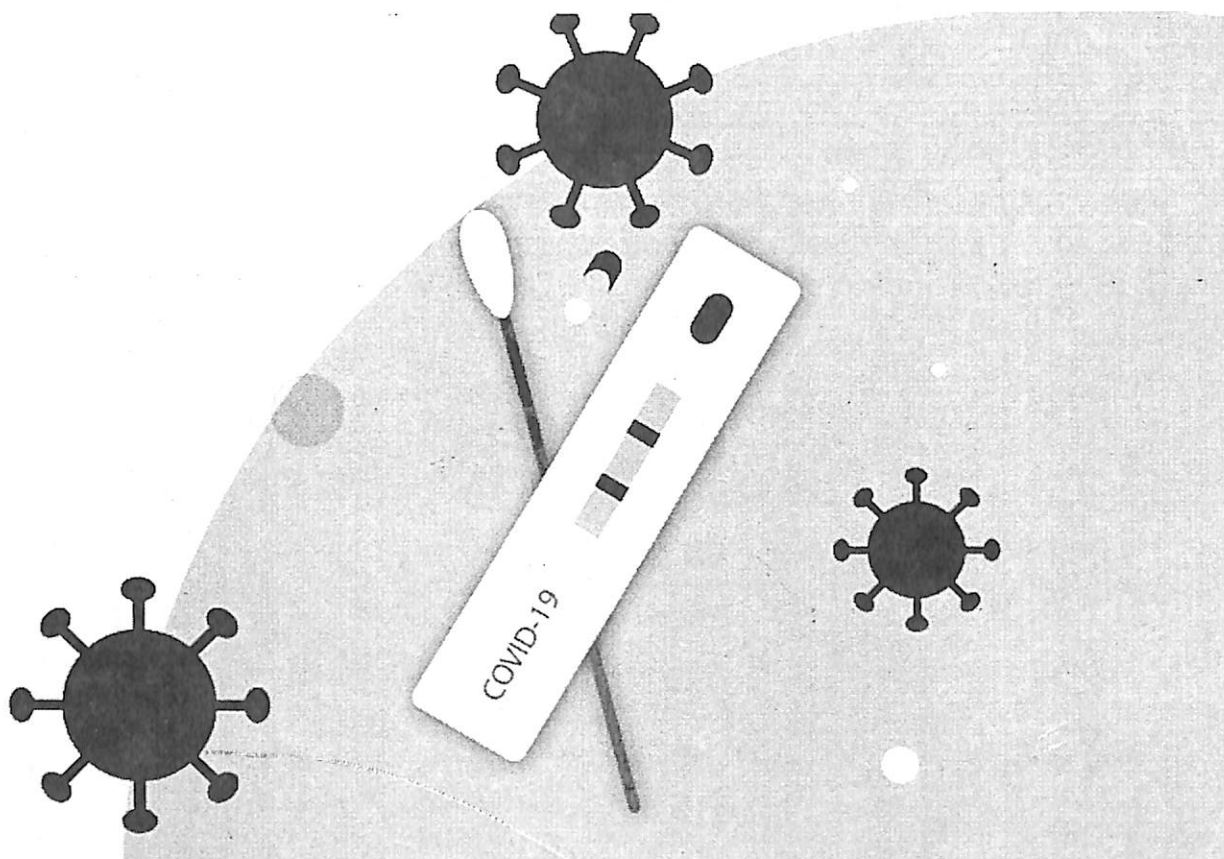
1. 58 species of birds of 32 families have been recorded during the survey.
2. The grassland adjacent to the accident area [Grassland (burnout)] is most affected by the oil blowout and subsequent fire.
3. Oil spillage is evident in the water body (27°35.4980'N 95°22.7320'E) and on land (27°35.4570'N 95°22.7910'E) adjacent to Baghjan 5 Oil Well.
4. The survey team tried to locate Marsh Babbler and Jerdon's Babbler (two key bird species of Maguri grassland) in the regular distribution locations inside the grassland area but could not detect their exact whereabouts. Two inferences can be drawn from this:
  - a. Since it is a breeding season and most likely chicks are present in the nests, birds are less responsive for which their presence could not be detected.
  - b. Due to disturbances caused by blowout and subsequent fire, the birds might move to some other grassland with fewer disturbances.
5. During the survey, only 4 nos. of *Alcedinidae* (*Kingfisher*) were recorded (two different species viz. 1 no. of *Pelargopsis capensis* and 3 nos. of *Ceryle rudis*). Further studies need to be initiated at the earliest to identify any such relationship (if exists) between contamination of water bodies, death of fish species and fewer number of kingfishers in the wetland.
6. The team witnessed 3 abandoned nests (1 no. of *Gracupica contra* and 2 nos. of *Dicrurus macrocercus*) during the survey.
7. Bird density was comparatively lower than previous years. A nesting colony of Egrets and Cormorants was observed in Notun Gaon area (27°57.3683'N 95°36.6534'E).
8. All the species recorded are resident Bird species.
9. On 6th June, 2020, a rare Blue-breasted Quail *Synoicus chinensis* was rescued by a team of birders from the grassland covered with oil. After initial check up by WTI veterinary, the bird was released into nearby grassland.
10. 21 nos. of Wild Asiatic Water buffalos were sighted in the Grassland during the survey.

Recommendations/Suggestions:

- In order to determine the exact impact of blowout and subsequent fire, a long term assessment needs to be initiated in both the grassland and wetland of Maguri-Motapung Beel area.
- Since, Maguri-Motapung Beel is a well-known destination for migratory bird species, assessment needs to be made on the impact of this accident on migratory birds during migration period.
- It is also advised that both the Central and State Government should be careful enough and make maximum efforts to assess all possible impacts/consequences before sanctioning any mining projects in a biodiversity and ecologically rich area. ☐

References:

1. Baruah, P., Sharma, P. & Goswami, D.C: 'A Data base for Wetlands of Assam; A Study using Remote Sensing Technique' Proceeding of NAGI(Eastern region) National Conference on Environment and Sustainable ,, (1998), pp.27-34.
2. Das, R.K., & Hatibaruah, B. (2014). *Birds of Maguri-Motapung Wetlands, Tinsukia, Assam, India*, Checklist, 2014.
3. Gogoi, D., & Phukan, P. J. (2016). White-browed Crake *Amaurornis cinerea* in Maguri-Motapung Beel, Assam, India: a new species for South Asia. *Indian BIRDS 11 (3)*: 79–80.
4. Grimmett, R., Inskipp, C., & Inskipp, T. (2011). *Birds of the Indian Subcontinent*. 2nd ed. London: Oxford University Press & Christopher Helm. Pp. 1–528.
5. Islam, Z.-u., & Rahmani, A. R. (2004). *Important Bird Areas in India. Priority sites for conservation*. 1st ed. Mumbai: Indian Bird Conservation Network: Bombay Natural History Society and BirdLife International (UK). Pp. i–xviii, 1–1133.
6. Wakid, A., Kolipakam, V., Qureshi, Q., Jacob, M., Gayathri, A., Rokade, A., Negi, R., Singh, V., Jhala, H. and Deori, S. (2020): Impact of oil well blowout at Baghjan oil field, Assam and resulting oil spill, on aquatic flora and fauna of surrounding landscape. Preliminary Report, Wildlife Institute of India.

RT-PCR (Reverse Transcription - Polymerase Chain Reaction)

 Dr. Bishwajit Saikia
Asstt. Prof., Dept. of Chemistry

PCR was developed in 1983 by Kary B. Mullis an American biochemist who won the Nobel Prize for Chemistry in 1993 for his invention. RT-PCR is commonly used in the diagnosis and quantification of RNA virus infections. RT-PCR means Reverse Transcription Polymerase Chain Reaction which involves reverse transcription of RNA to DNA followed by enzymatic amplification of specific DNA targets using polymerase chain reaction. It is a

chemical reaction which proceeds in exponential manner to produce desired product. DNA polymerase is responsible for DNA synthesis by adding nucleotide (a phosphate group, a 5-carbon sugar and a nitrogenous base) to the existing nucleotide primer (synthetic oligonucleotide probes). It is a cell-free DNA amplification technique.

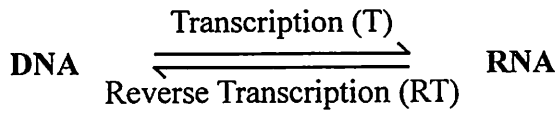
Some viruses such as the coronavirus (SARS-CoV-2), which causes COVID-19, only

contain RNA as its genetic material. In order for a virus like this to be detected in the body using RT-PCR, we need to convert its RNA to DNA because only DNA can be copied or amplified.

Initially RNA is extracted from the desired virus by using some chemical process (guanidinium thiocyanate-phenol-chloroform extraction) and converted into complementary DNA (cDNA) by using reverse transcription method. The cDNA is then used as a template for exponential amplification using PCR.

PCR is a three basic step process that is carried out in repeated cycles as follows.

Step 1: Denaturation (Separation of DNA strands)

Two strands in the previously synthesized DNA double helix are separated at about 95°C. The high temperature breaks the intra-molecular hydrogen bonds between two strands to isolate. Now each strand is a template on which a new strand is built. This process is required 2-3 min.

Step 2: Annealing (Renaturation)

In this step the temperature is decreased to about 55°C so that the primers (synthetic oligonucleotide probes) can anneal to the template. Primers bind to the target DNA sequences and initiate polymerisation process. Actually DNA polymerase can't initiate its nucleotide synthesis at its own and it requires a short stress of molecule which is provided in the form of primers. These are the short piece of DNA that sticks to one end of the strand. 30 sec to 1 min is required so that the primers bind to the complementary sequence

on each of the DNA single strands.

Step 3: Extension (Synthesis of DNA strand)

In this final step the temperature is raised to about 72°C and new strands of DNA are made using the original strands as templates. Free nucleotides are also added to build the new DNA strands, in addition, an enzyme is used, which is a specific type of protein is called a DNA polymerase that can read the bases on one strand and can attach the complementary base to the growing strand (end of the annealed primers). This process requires about 2-3 min.

Originally there was one double stranded piece of DNA and after polymerase is done, two identical pieces of DNA are formed. The number of copies doubles after each cycle. At the end of the cycle the temperature is raised and the process begins again. Using PCR it is possible to generate thousand to millions of copies of a particular section of DNA from a very small amount of DNA. Usually 25 to 30 cycles produce a sufficient amount of DNA for detection.

Finally some DNA binding Organic Dyes (such as SYBR Green) are used as fluorescent to monitor the real time PCR reactions. It binds to the minor groove of the DNA double helix and emits light upon excitation. The unbound dye exhibits very little fluorescence but when dye binds to double stranded DNA, the fluorescent is substantially enhanced. The intensity of fluorescence of the dye increases as the DNA accumulates with each successive cycle of amplification. And this intense fluorescence indicates the presence of virus in our body. Therefore, RT-PCR is a relatively simple and inexpensive technique and is widely used in biomedical science research. ☑

IYPT 2019

The International Year of the Periodic Table

Violina Borah
B.Sc. 3rd Semester

The Periodic Table of Chemical Elements is one of the most significant achievements in science, capturing the essence not only of chemistry, but also of physics, medicine, earth sciences and biology. 1869 is considered as the year of discovery of the Periodic System by Russian scientist Dmitri Ivanovich Mendeleev. He was very curious about the classification of chemical elements and for the first time he came up with the very comprehensive system for classifying chemical elements. He is also known as the Father of Periodic Table. 2019 is the 150th anniversary of the Periodic Table of Chemical Elements and has therefore been proclaimed the 'International Year of the Periodic Table of Chemical Elements [IYPT2019]' by the United Nations General Assembly and UNESCO.

Let us have a look at the history of the Modern Periodic Table.

We all know that matter exists in the form of elements, compounds and mixtures. A proper classification of elements was necessary for their easier and better understanding. There were a number of scientists who worked on the classification of elements over the period of two years. Johann Wolfgang Dobereiner, a German scientist, in 1829 found some groups of three elements which showed similar properties. These groups were called Dobereiner's Triads. If we observe a Triad Table, say Li, Na and K, we can see that the atomic mass of the middle element is approximately the mean of the atomic masses of the other two elements. However, Dobereiner could identify only some triads from the elements known. So, the system of triads was not useful.

Initially, the limited knowledge about elements was confined only to those elements of daily life like gold, silver, tin, copper,

lead and mercury. The first scientific discovery of elements occurred in 1849 when Henry Brand discovered phosphorus.

The next attempt to classify elements was made by British chemist, Newlands. By this time 56 elements were discovered. Newlands arranged all these elements in an increasing order of their atomic masses and found that every eighth element had properties similar to that of the first. He compared this to the octaves found in music and therefore, this classification was known as Newlands Octaves. However, Newlands could only arrange the elements up to calcium out of the total 56 elements known after which the elements did not show similar properties. Also several new elements that did not feature in Newlands Octaves were discovered.

After the failure of

Newlands Octaves, Dmitri Ivanovich Mendeleev, a Russian chemist, put forward the Mendeleev Periodic Table in the year 1869. He examined the relationship between the atomic masses of the elements and their physical and chemical properties. He believed that atomic mass of elements was the most fundamental property in classifying elements. He arranged the known 63 elements in the increasing order of their atomic masses and their properties. Mendeleev's law states that 'the physical and chemical properties of elements are a periodic function of their atomic masses.' Mendeleev's Periodic Table, however, had its own demerits. No fixed position could be given to Hydrogen in the table as it resembles alkali metals as well as halogens. At certain places an element of higher atomic mass has been placed before an element of lower mass. For example, Cobalt [Co] whose mass is 58.93 is placed before Nickel whose mass is 58.71. Also, some elements placed in

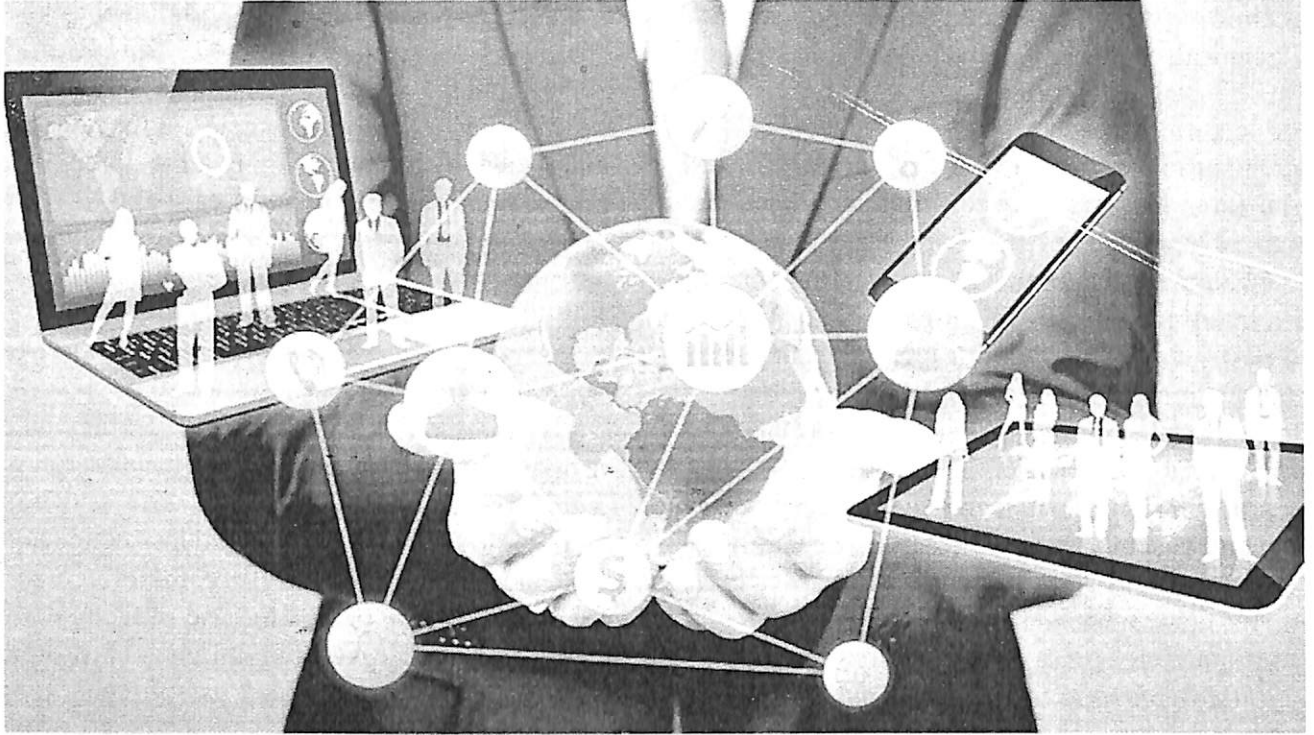
the same sub-group had different properties such as Manganese [Mn] which is placed with halogens which totally differ in properties. Thus, a need for a new classification emerged due to these irregularities.

In 1913, Henry Moseley gave the Modern Periodic Table by modifying Mendeleev's Periodic Table. He gave the Modern Law according to which "the properties of elements are periodic functions of their atomic numbers." Moseley classified the elements of the Periodic Table according to their atomic numbers instead of their atomic masses. The periodic table based on Modern Periodic Law is known as Modern Periodic Table. Many versions of this periodic table are in use but the one which is most commonly used is the long form of the Modern Periodic Table. The periodic table now has 118 confirmed elements from 1st (hydrogen) to 118 (oganesson) organised in 18 groups (vertical columns) and 7

periods (horizontal rows).

The Periodic Table represents an incredible level of insight on the part of human beings towards the inner workings of the universe around us. Let us try to imagine what it would be like without a periodic table. We would only have a list of all of the elements from 1 to 118 which would make much less order and much less meaning. For those of us who do not have perfect memories, it helps us to see things on an organised chart and to draw relationships between the different elements and to use the Periodic Table having the chart makes it much more useful. Early in 1869, it is said that Mendeleev was growing increasingly frustrated while preparing the second volume of his textbook "Principles of Chemistry." Though his first volume had been 600 pages long, Mendeleev had managed to cover barely eight of the 60 or so known elements in it. Facing a publisher's deadline for the sequel, he decided to sketch out a table, putting the elements in columns and rows, ordering them by atomic weight in a way that showed their chemical similarities. He dated the table 17 February in the Julian Calendar then used in Russia (corresponding to 1st March in the Gregorian Calendar used throughout Europe). This table became the basis for the one that now appears in the pages of every chemistry textbook and hangs in nearly every chemistry classroom around the world. ☐

Group	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	H																		He
2	Li	Be											B	C	N	O	F	Ne	
3	Na	Mg											Al	Si	P	S	Cl	Ar	
4	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr	
5	Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe	
6	Cs	Ba	* La	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn	
7	Fr	Ra	* Ac	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og	
			* La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb			
			* Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No			

Technology - Developing Mankind

 Upamanyu Gogoi
HS 1st year (Science)

“Historically, pandemics have forced humans to break with the past and imagine their world a new. This one is no different. It is a portal, a gateway between one world and the next. We can choose to walk through it, dragging the carcasses of our prejudice and hatred, our avarice, our data banks and dead ideas, our dead rivers and smoky skies behind us. Or we can walk through lightly, with little luggage, ready to imagine another world. And ready to fight for it.”— **Arundhati Roy**

Science and technological capabilities are fundamental for social and economic progress of the country. The necessity of harnessing science and technology for transforming rural India has long been recognised. In fact, Mahatma Gandhi had clearly shown an appreciation of this necessity. As early as 1935, at the All India Village Industries Association, Gandhiji initiated a

movement called “Science for people”, with an advisory board of national personalities including eminent scientists like J.C. Bose, P.C. Ray and C.V. Raman.

Developments in science and technology are altering the way people live, connect, communicate and transact, with profound effects on economic development of the country. For India to grow and develop its economy it is necessary to grasp and apply insights from science and technology and use them creatively. Innovation is the primary driver of technological growth and drives higher living standards .

Technology is the set of knowledge, skill, experience and techniques through which humans change, transform, and use our environment in order to create tools, machine, products and services that meet our needs and desire. The word

technology came from greek word TEKNE (technical, art or skill) and LOGOS (knowlegde).

The simplest form of technology is the development and use of basic tools. The prehistoric discovery of how to control fire and the later Neolithic Rcvolution increased the available sources of food, and the invention of the wheel helped human to travel in and control their environment. Developments in historic times, including the printing press, the telephone, and the internet, have lessened physical barriers to communication and allowed humans to interact freely on a global scale.

It is no secret that technology has become an integral part of our daily life. In particular, it has become rare to see children and teens without a digital device in hand wherever we go: restaurants, waiting rooms, parks, lodge and more.

However due to the rapid pace by which toddlers, children and teens are adopting technology into their lives, many people are questioning the effect it can have on their development. Although the negative effects of technology are frequently shown on the news and news of techonology has become some of the popular topics for debate, technology is being used more and more in educational settings, like the classroom. In the recent times due to pandemic we did our classes through apps such as ZOOM, GOOLE MEET, etc which are also a product of Technology. This leaves many of us wondering : Is technology all bad?

The COVID-19 has resulted in closing down of schools all across the world. Globally over 1 billion children are out of the classroom. As a result education has changed dramatically, with the distinctive rise of E-learning, whereby education is undertaken remotely and on digital platform. With the sudden shift away from the classroom in many parts of the globe, some are still wondering whether the adoption of online learning will continue to persist in post pandemic period and how such a shift would impact the worldwide education market.

In response to significant demand, many online learning platforms are offered free access

to their services, including platforms like BYJU'S, a Bangalore-based educational technology and online tutoring firm founded in 2011, which is now the world's most highly valued edtech company. Since announcing free live classes on its Think and Learn app, BYJU' has seen a 200% increase in the number of new students using its product, according to Mrinal Mohit, the company's Chief Operating Officer.

Why is it important to integrate technology in the classroom :

Teachers often find success when they take the oportunity to use technology in the classroom. There are various benefits and effects when technology is used for educational instruction and some may argue that not all of the effects are positive. But if we persue the use of technology in a routine then it won't be a mess. Thus there are some points to show how use of technology in classroom is beneficial.

Keeping students engaged : Whether students are working independently or collaboratively, technology engages students because it is interactive.

Helps students with different learning styles: Not all students learn and retain information in the same way or at the same speed. Technology is an opportunity for teachers to differentiate instruction to modify information according to the appropriate learning capabilities of their students. The use of technology can also allow students to work at their own paces.

Prepares students with life skills: Technology has become its own form of literacy because of how often it is used in everyday life. Many careers use at least one aspect of Microsoft Office or Google Drive on a daily basis: balancing budgets on spreadsheets, creating decks or slide shows to be presented, or attaching documents to emails to communicate important information. Allowing students to learn and refine these skills prepares them for life beyond the classroom.

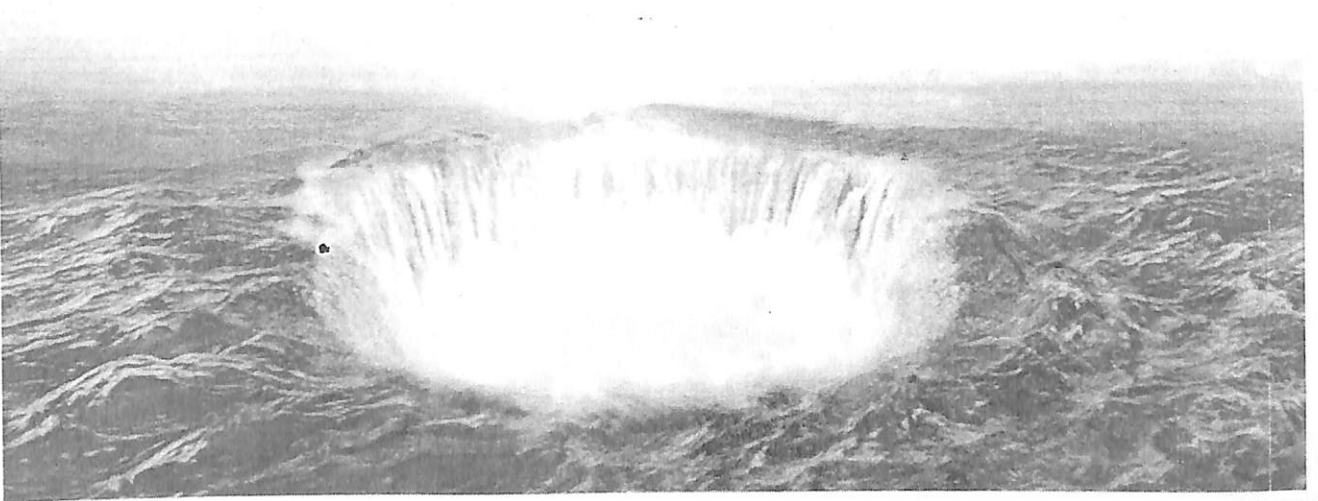
Although there are many negative effects of technology but we must forget those and use technology in a positive way for the betterment of the education system, society and the rural areas. ☐

এক বহস্যময় স্থানঃ বামুদা ত্ৰিভূজ

✍️ বাৰ্ণা লিন্দু
স্নাতক পঞ্চম বাণ্যাসিক

বামুদা ত্ৰিভূজ

পৃথিৱীৰ বহস্যময় ঠাইৰ অন্যতম। উত্তৰ আটলাণ্টিক মহাসাগৰৰ মাজৰ এটুকুৰা বহস্যময় স্থল অংশই হৈছে বামুদা ত্ৰিভূজ। এই অঞ্চলটোৰ তিনিটা স্থলভাগৰ দিশ হ'ল — ফ্লৰিডা, পুৰ্টৰিকো আৰু বামুদা। এই ত্ৰিভূজ আকাৰৰ অঞ্চলটো ২৫ৰ পৰা ৪০ ডিগ্ৰী উত্তৰ অক্ষাংশ আৰু ৫৫ ৰ পৰা ৮৫ ডিগ্ৰী, পশ্চিম দ্ৰাঘিমাংশত প্ৰায় ৩,৯০,০০০ বৰ্গ কিলোমিটাৰ জুৰি অৱস্থিত। সাগৰীয় জাহাজ এই অঞ্চল সুমুৱাৰ লগে লগে অভূতভাৱে সন্ধানহীন হৈ পৰে। যোৱা দুশ বছৰ মানত এই অঞ্চলটোত পঞ্চাশখনতকৈ অধিক জাহাজ আৰু বিশখনমান বিমান অন্তৰ্ধান হৈছে। ইয়াত হোৱা আচৰিত ঘটনাৱলীৰ বাবে বামুদা ত্ৰিভূজক ডেভিলছ ট্ৰাইংগল বুলিও কোৱা হয়। কোৱা হয় এই অঞ্চলটোত জাহাজ আৰু বিমান আহে কিন্তু কেতিয়াও ঘূৰি নাযায়। আনকি জাহাজৰ বা বিমানৰ কোনো এটা অংশও বিচাৰি পোৱা নাযায়। এইবিলাক যেন সাগৰৰ গভীৰতাত ক'ৰবাত হেৰাই যায়। প্ৰথমবাৰৰ বাবে ১৯৬৪ চনত ভিনচেণ্ট গেডিছে ঘটনা সংঘটিত হোৱা অঞ্চলসমূহক কেন্দ্ৰ কৰি তিনিটা ছবিলাইন আঁকি উলিয়াই আৰু ইয়াৰ নাম দিছিল বামুদা ত্ৰিভূজ। ইয়াৰ পাছতেই বামুদা ত্ৰিভূজৰ নাম লাহে লাহে বিখ্যাত হৈ পৰে। বহুতেই ইয়াৰ ওপৰত কাহিনী অথবা চিনেমা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ধৰে। কিছুমানে এই ঘটনাৱলীসমূহক ধৰ্মৰ লগত সংযোগ কৰি চাইছে। বামুদা ত্ৰিভূজৰ আচৰিত ঘটনাৱলী সম্পৰ্কে কলম্বাছে তেওঁৰ

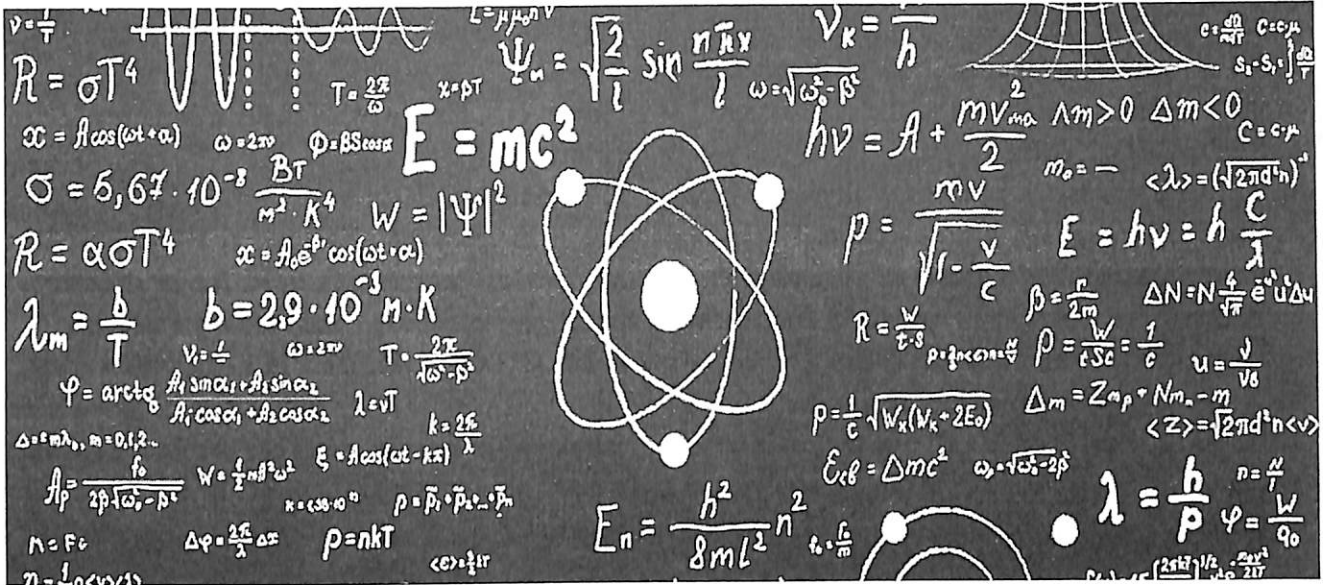

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ডায়েৰীত উল্লেখ কৰিছে। ১৪৯২ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ কোনোবা এটা দিনত কলম্বাছ এই অঞ্চলটোৰ পৰা পাৰ হৈ যাওঁতে উজ্জ্বল বস্মি দেখা পায়। এইদৰে ৯ জুলাই ১৯৪৫ চনত, ফ্লাইট ১৯ ইউ.এছ. নৌসেনাৰ এজন অফিচাৰে ১০জন সদস্যৰ লগত বাতি ৯ বজাত বোমা কঢ়িওৱাৰ প্ৰশিক্ষণ কৰি থাকোঁতে ৪ ঘণ্টাৰ পাছত এই বিমানৰ লগত সম্পৰ্ক হেৰাই যায়। ইয়াৰ পাছত এই বিমানৰ পৰা কোনো এছ.অ.এছ. মেছেজ বা ৰেডিঅ' চিগনেল পোৱা নগ'ল। ইয়াৰ পাছদিনাৰ পৰা অনুসন্ধান আৰম্ভ হ'ল। এই অনুসন্ধান দহ দিনলৈ চলি থাকিল। কিন্তু একোকে সন্ধান পোৱা নগ'ল। আনকি বিমানৰ কিছুমান অংশ যিবিলাক পানীত ওপঙিব পাৰে, সেইবিলাকো দহ দিনৰ অপাৰেশ্বনত পোৱা নগ'ল। এই ঘটনাৰ পাঁচ মাহৰ পাছত ত্ৰিপদ' বমাৰ্ছৰ এটা গ্ৰুপে ১৫ জন সদস্যৰ সৈতে ফ্লিডাৰ পৰা বিমান যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে। এই বিমান যাত্ৰা আছিল নতুন ছাত্ৰসকলৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ। এই যাত্ৰাত তেওঁলোকৰ পূব দিশত কাৰ্য সম্পূৰ্ণ কৰি ৯০° ঘূৰি ৭৩ মাইললৈকে উৰি পুনৰ সেই ঠাইলৈ ঘূৰি আহিব লগা আছিল। ইয়াৰ বাবে সময়ৰ প্ৰয়োজন ৩ ঘণ্টাৰ। সেইবাবে এই বিমানসমূহত ৩ ঘণ্টাৰ ইন্ধনহে ভৰোৱা হৈছিল। উৰণৰ ডেৰঘণ্টামানৰ পাছত তেওঁলোকৰ অৱস্থান সম্পৰ্কে কোনো শুং-সূত্ৰ পোৱা নগ'ল। কম্পাছেও কাম

কৰা বন্ধ কৰি দিয়ে। হঠাতে ফৰকাল বতৰ ডাৱৰীয়া বতৰলৈ পৰিৱৰ্তন হৈ পৰে। ৰেডিঅ' নিয়ন্ত্ৰক কমৰ লগত পাইলটসকলৰ সম্পৰ্ক শেষ হৈ যায়। প্ৰায় চাৰি ঘণ্টাৰ পাছত ইন্ধন শেষ হৈ এটা এটা কৰি সকলো বিমানৰ অংশ সমুদ্ৰত পৰি ভাঙি চূৰমাৰ হৈ যায়। ইয়াৰ পাছদিনা উদ্ধাৰকাৰী বিমানবাহিনী পঠিওৱা হ'ল, যি বিমান বতাহৰ লগতে পানীতো নামিব পাৰে। কিন্তু ডেৰঘণ্টাৰ পাছত এই বিমানো শান্ত হৈ পৰে। ঘটনাৰ পাঁচ দিন পাছত ১০০ বাৰতকৈ অধিক এই বিমানসমূহৰ অনুসন্ধান কৰা হ'ল। কিন্তু বিমানসমূহৰ কোনো শুং সূত্ৰ পোৱা নগ'ল। ফ্লাইট ১৯ ৰ সৈতে হোৱা এই ঘটনা বহস্য হৈয়ে থাকিল। মুঠতে এই অঞ্চলটোত সমুদ্ৰ একেবাৰে শান্ত অৱস্থাত থাকে, কোনো টোৰ সৃষ্টি নহয়। তাৰ পাছতো হঠাতেই জাহাজ পানীৰ ভিতৰলৈ বুৰ যাব ধৰে। যেন কোনো অদৃশ্য শক্তিয়ে সমুদ্ৰৰ ভিতৰৰ পৰা টানি আছে। এনেকুৱা ঘটনাৰ বেছিভাগ ঘটনাতেই জাহাজৰ সবিশেষ পোৱা নগৈছিল। সমুদ্ৰৰ কোনটো অংশত জাহাজ হেৰাই গ'ল তাৰ সন্ধান পোৱা কঠিন আছিল। এই বিষয়ে সময় সময় ধৰি গৱেষণা চলাই থকা হৈছে। কিছু বছৰৰ আগতেই NASA ই কৃত্ৰিম উপগ্ৰহৰ জৰিয়তে লোৱা ফটোত বাৰ্মুদা ত্ৰিভুজৰ ওপৰত হেঙ্গাগনেল ডাৱৰৰ উপস্থিতি প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল। এনেকুৱা ডাৱৰৰ শক্তিশালী হোৱাৰ বাবে ২৭৩

কিলোমিটাৰ প্ৰতিঘণ্টাৰ বেগত ঘূৰে। বিজ্ঞানীসকলৰ মতে এনেধৰণৰ ডাৱৰ সৃষ্টি হোৱাৰ সময়ত — এই ডাৱৰৰ জাহাজ বা বিমানক সাগৰত বুৰাই পেলোৱাৰ শক্তি থাকে। বাৰ্মুদা ত্ৰিভুজত কম্পাছে কাম নকৰাটো আছিল এটা ডাঙৰ প্ৰশ্ন! যিহেতু আমাৰ পৃথিৱীখন নিজেই এক ডাঙৰ চুম্বক। যাৰ জৰিয়তে পৃথিৱীৰ যিকোনো ঠাইত থাকিলে পৃথিৱীৰ চুম্বকীয় শক্তিৰ দ্বাৰা দিশৰ উমান পাব পাৰি। কিন্তু বাৰ্মুদা ত্ৰিভুজত এয়া হোৱা নাছিল। বিজ্ঞানীসকলে ইয়াৰ মাটিৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰোঁতে পালে যে এই ঠাইখন এক বৃহৎ চুম্বকীয় ক্ষেত্ৰ। সেয়ে ইয়াত এটাতকৈ বেছি কম্পাছ হোৱাৰ বাবে কম্পাছত ব্ৰেকডাউন আৰম্ভ হৈ যায়। ফ্লাইট ১৯ৰ ক্ষেত্ৰতো এয়াই হৈছিল। লগতে বৃহৎ চুম্বকীয় ক্ষেত্ৰৰ অধিকাৰী হোৱাৰ বাবে জাহাজ বা বিমানক সাগৰৰ তললৈ টানি নিয়ে। এনেকৈয়ে বাৰ্মুদা ত্ৰিভুজৰ ঘটনাৱলীৰ বিষয়ে বহু মত পোৱা যায়! এই সমূহ ঘটনাৱলী আছিল ১৯৪০-৬০ৰ ভিতৰৰ সময়ছোৱাৰ। তেতিয়া প্ৰযুক্তিবিদ্যা ইমান উন্নত নাছিল। এতিয়া জি.পি.এছ, কৃত্ৰিম উপগ্ৰহই পৃথিৱীক চালি-জাৰি চাই থাকে। কোনখন জাহাজ বা বিমান ক'ত আছে, এই সকলো বিষয়ে তথ্য থাকে। বিপদৰ আগতেই সতৰ্ক কৰি দিয়ে। সেয়ে বাৰ্মুদা ত্ৰিভুজত বিমান আৰু জাহাজৰ ঘটনা এতিয়া শুনিবলৈ পোৱা নাযায়। ☐

Physics : The Study of Nature

Bimal Ghimire
B.Sc. 2nd Semester

Ever since human being has opened his eye on this planet he has been watching strange event taking place around him. Nature provides him with sensation. He was able to see sun and stars appearing and disappearing regularly. He experienced the constant repetition of day and night. All these events give birth to science. Science is the pursuits and the application of the knowledge. There are different branches of science and Physics is one of them.

Physics is the branch of science concerned with the nature and properties of matter as well as energy. It involves the study of physical and natural phenomenon around us. Einstein through his famous “Mass-energy relation” ($E=mc^2$) was able to establish the correlation between the entities mass and energy. He showed that the mass and energy are inter-convertible into one another. This justified their placement together in one branch of science. Physics as a subject is divided into different branches, they are:

1. MECHANICS:

It is that branch of physics which deals with the study of properties of matter. In this branch we will be able to study the techniques of measurement, e.g. *elasticity, surface tension and gravitation etc.*

2. LIGHT:

In this branch of physics we deal with the geometric formation of image through lenses and mirror, eg: Interference, diffraction and polarisation.

3. ELECTROSTATICS AND ELECTRICITY:

In this branch we will be able to study the charge in rest and those in motion. A large no of appliances that we use in our daily life are the concern of this branch.

4. MODERN PHYSICS:

There are relatively new topics concerned with the new discoveries such as structure of atom, Radio-activity (fission and fusion reaction) etc. are done under the heading of modern physics.

5. MAGNETISMS:

This branch of physics deals with the study of the magnetic behaviours of the substances.

6. ELECTRONICS:

Electronics is the branch of physics which deals with the activity of the electron. The radio communication, Wireless-telegraphy and reception have been made possible due to the developments of this branch.

The above mentioned are some of the branches of physics which give us the basic idea. We know that we can stop/move by applying a force on it. Concept of forces plays an important role in the study of physics. Discovery of Gravitational force by Newton led to the explanation of the body falling towards the earth, rotation of planets around the sun along with so many other phenomena. Similarly the nature of the electric and magnetic forces led to the study of electromagnetism, which in turn is responsible for a vast no of discoveries. In physics we deal with the numbers of quantities, which may change during the process or time. Some laws of physics known as 'Conservation laws', establish their constancy. We also come across various energies such as mechanical energy, heat, light and sound etc. during the study of physics These laws are capable of being converted from one form to another. Study and advancement of physics have enabled the mankind to improve the way and means of life in much better way, Application of physics in

our daily life are to such a large extent that it is impossible to put them in the form of a list. However, some of the applications are listed below :

1. IN MEDICINE:

Principles of physics have been used in number of instruments used for healthcare of man.eg:- stethoscope and cardiograph etc.

2. MECHANICAL DEVICE:

Principles of lever and pulley etc. have been employed in large number of machines by which we are able to multiply effort to our maximum benefits.

3. SCIENTIFIC RESEARCH:

Many instruments based upon the principle of physics are being utilised in modern scientific research. Telescope and microscope are the examples of those.

Physics is awesome because we can relate physics with our daily life. Physics is not only restricted to its application in technology, but we also apply it in our everyday life. Physics is at work in our day to day activities such as playing, cutting, cooking, opening and closing things, walking, listening, watching, etc. Thus our life is governed by this branch of science. Various natural phenomena like lightning, cyclone, earth quake, solar and lunar eclipses, rainbows etc. are also governed by Physics. Thus it has been rightly said by Dan Brown, "the laws of Physics is the canvas God laid down on which to paint his masterpiece." ☐

It should be possible to explain the laws of Physics to a barmaid.

– Albert Einstein

Acids and Bases: Their Domestic and Industrial Uses

 Rashmita Borah
B.Sc. 2nd Semester

Acids and bases are chemicals which interact with each other resulting in the formation of salt and water.

In our everyday lives, we use many compounds such as orange and grapefruit that contain citric acid, milk which contains lactic acid.

An acid is a substance that is capable of donating a proton (hydrogen ion) to another substance. A base is a molecule or ion able to accept a hydrogen ion from an acid.

Acidic substances are usually identified by their sour taste. An acid is basically a molecule which can donate an H^+ ion and can remain energetically favourable after a loss of H^+ . Acids are known to turn blue litmus red.

Bases are slippery in nature. When these substances react with acids, they yield salts. Bases are known to turn red litmus blue.

There are three theories of acids and bases. They are as follows :

- The Arrhenius theory of acids and bases states that “an acid generates H^+ ions in a solution whereas a base produces an OH^- ion in its solution.”
- The Bronsted Lowry theory defines “an acid as a proton donor and a base as a proton acceptor.”
- The Lewis definition of acids and bases describes acids as electron pair acceptors and bases as electron-pair donors.

pH is a scale used to specify the acidity or basicity of an aqueous solution. The range goes from 0-14. pHs of less than 7 indicate acidity, whereas a pH of greater than 7 indicates a base.

Let us discuss the properties of acids and bases.

Acids are known to be corrosive in nature; when they react with metals, these substances produce H_2 gas. Acids are also good conductors of electricity and are sour in taste.

Bases are known to have a soapy texture when touched; they release OH^- ions when dissolved in water. Bases are also good conductors of electricity and are used in cleaning and disinfectant products.

Domestic and Industrial uses of acids and bases :

Based on the properties of acids and bases they can be used in different household and industrial fields. The uses are as follows.

Uses of Acids :

1. Vinegar, a diluted solution of acetic acid is used in food preparation in particular pickling liquids, vinaigrettes and other salad dressings. It is used in hot sauces, mustard, ketchup and mayonnaise; sometimes it is used in chutneys; thus it is primarily used as a food preservative. White vinegar can be used for cleaning windows, blinds, microwaves, coffee maker etc. It is also used as a weed killer.

2. Citric acid is an integral part of lemon juice and orange juice. It is used in various medicines, supplements, personal care products, household cleaners disinfectants etc. It can also be used in the preservation of food. It can help to remove hard water build up on dishes and glass ware, tea and coffee stains.

3. Sulphuric acid is highly acidic and is widely used in cleaning of metals, removal of impurities from oil, manufacturing of chemicals, synthesis of dyes, drugs, detergents, explosives etc. Batteries used to start the engines of automobiles commonly contain this acid. It is also used in the production of fertilizers.

4. Nitric acid is used in the production of ammonium nitrate for fertilizers, making plastics and in the manufacture of dyes. It is also used to make explosives like nitroglycerin and TNT.

5. Hydrochloric acid is industrially used to process steel, the material of choice for suspension bridges and cars and trucks. HCl is also used in the production of batteries, photoflash bulbs and fireworks. It is even used to produce sugar and to make gelatin.

6. Phosphoric acid is mainly used in the production of phosphate fertilizers. It is also widely used as electrolyte, etching agent, rust removal agent, PH modifier, household cleaning agent, dispersing agent and sanitizing agent. It

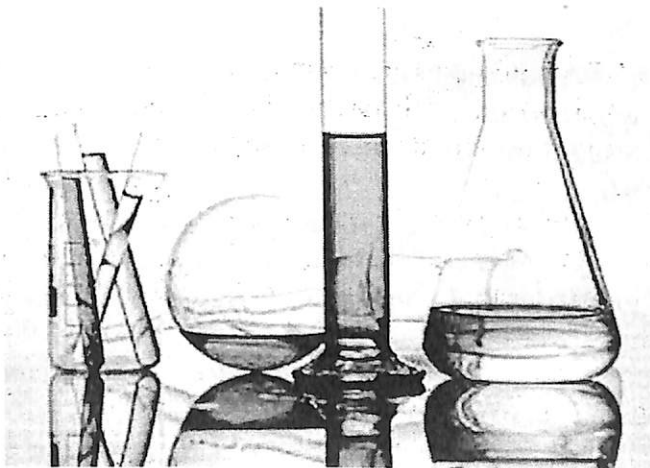
used in many soft drinks.

Uses of Bases :

1. Sodium hydroxide is useful for its ability to alter fats. It is used to make soap and it is the main ingredient in household products such as liquid drain cleaner.

2. Calcium hydroxide is used in industrial settings, such as sewage treatment, paper production, construction and food processing. It has also medicinal and dental uses. It is also known as slaked lime and is used to manufacture bleaching powder.

3. Magnesium hydroxide which is also called milk of magnesia is commonly used as laxative to relieve occasional constipation. It also reduces any excess acidity in the human stomach. It is therefore used as an antacid for symptomatic relief of stomach discomfort, indigestion, hyperacidity, heart burn etc.

4. Ammonium hydroxide is used as a cleaning agent and sanitizer in many household and industrial cleaners. Ammonium hydroxide is used in the manufacture of products such as fertilizer, plastic, rayon and rubber. It is a very important reagent used in laboratories.

5. Dry mixes used in painting or decoration are made with the help of calcium hydroxide. □

Educational Philosophy of Jean Paul Sartre

✍ Anand Jyoti Chakma
B.A. 3rd Semester

Jean-Paul Charles Aymard Sartre was born on 21st June, 1905 at Paris, France. Sartre was the only child of Jean-Baptiste Sartre (French Navy's Officer) and Anne-Marie (Schweitzer). When Sartre was two years old, his father died of an illness. Anne-Marie moved back to her parents house in Meudon to raise her child. Sartre's mother remarried when he was just twelve. Later the family moved to La Rocelle, where he was often bullied of his blind right eye.

He studied at the Ecole Normale Supérieure from 1924 to 1929. In the year 1931 he became a professor of Philosophy at Le. Havre. With the help of stipend from the institute Francais he studied the philosophies of Edmund Husserl and Martin Heidegger in Berlin 1932. Later he became interested in philosophy after reading Henri Bergson's essay 'Time and Free Will'. He earned a Doctorate in Philosophy in Paris at the Ecole Normale Supérieure, after getting inspired from Kant, Hegel, Husserl, Heidegger, Rasseau, Darwin, Mark etc.

He was awarded the 1964 Nobel prize but he refused it saying that the award was capitalist and bourgeois. Sartre became famous as the key figure in the philosophical movement known as Existentialism.

As per Sartre man is condemned to freedom, a freedom from all authority, which he may seek to evade, distort and deny but which he will have to face if he is to become a moral being. Freedom is acknowledged when a man makes commitment to himself as a role in the world without the 'solidarity' and interference of any law or individual. Sartre died at the age of 74 years in 1980. Around 50,000 people accompanied his coffin through the streets of Paris (after his death).

Jean-Paul Sartre is the leading proponent of French Atheistic Existentialism. In his theoretical writing, Sartre has laid the foundation for doctrine of human predicaments in modern age. His concern, however, has been to relate the theory of human response and practical demands of living. To achieve this end, he has carried his philosophical concepts into his novels, short stories, plays & film script, literary and political essays, and subjected them to the test of imaginative experiences.

Among all the existentialist thinkers (both theist and atheist), Sartre alone has very clearly represented the Existential Philosophical System. Existentialism was built around a key insight.

According to Sartre, "existence precedes essence" i.e., man's existence comes before its essence. Sartre explained that man first of all exists, encounters himself, surges up in the world and defines himself afterwards. According to him, man is nothing but that which he makes of himself. This is the first principle of his philosophy.

The existentialist Jean-Paul Sartre thought that human beings live in anguish. Not because life is terrible, but rather because we are not 'condemned to be free', we are thrown into existence, become aware of ourself and have to make choice. According to him, every choice reveals what we think a human being should be.

Concept of freedom :

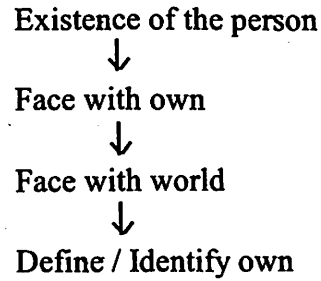
- According to Sartre, when individuals are able to fulfil their needs and requirements without the interference of others, is called freedom.
- Sartre said that every individual should

give importance on his existence.

- Freedom is nothing but when individuals will take firm resolutions.
- In order to attain existence, one must follow a particular goal.
- In order to attain freedom, one must be provided with free environment.
- Therefore, Sartre's concept on freedom is nothing but the concept of individual freedom.

Concept of Individualism :

- Where people can get freedom according to their own way.
- There should not be any predetermined aims & objectives.
- There are 4 stages through which individualism can be developed. According to Sartre :

Aim of Education According to Jean Paul Sartre :

According to Sartre:-

- 1) Education should give importance on individual differences because every individual has different interest, abilities, etc.
- 2) Education should give importance on individual freedom. He said that each and every individual should be given complete freedom to fulfill his/her aims and objectives.
- 3) Education should help in the development of unique nature of a person because every person has its own unique identity.
- 4) Education should help in all round development of the child. He also said that the education should be child-centred.
- 5) Education should help in the development of own experience of the children because every individual has his own talent.

6) Education should help in the development of creativity of children like handwork-bamboo work, weaving, etc.

7) Education should give importance on individual's knowledge, idea and opinion.

8) Education should teach students that man is nothing else but that what he makes of himself.

9) Education should help the individual to solve his/her own problems.

10) Education should help the child to be self-dependent and to face the world.

Method of teaching according to Jean Paul Sartre :

According to Jean Paul Sartre, the teacher should adopt the teaching method which can help the learner to do their duties and responsibilities for themselves as well as the society. The teaching should be based on such method which can give individual attention to each and every student and identify his/her innate qualities or potentialities which are unique from one another. He supports self observation and self-study method. Moreover, he gives importance on discussion method, induction method, informal method of teaching. The role of the teachers is to assist and guide the learners in the process of becoming intelligent, sensitive, choosing and creating individual who knows the obligation and responsibility of freedom. The teacher needs to understand his/her role in helping an individual to identify and know himself better.

Curriculum According to Sartre :

1) According to him the curriculum should be child centred. It should develop the needs and interest of the learners.

2) He said that the curriculum should include science based subject and the subjects related with humanity.

3) As a philosopher, he suggests four criteria of curriculum :

a) Child Centredness – It means it should be designed to promote a child's personal qualities rather than to provide training.

b) Utility – The state of being useful.

c) Advance based – Prior knowledge of the subjects

d) Realistic – Real experience knowledge.

4) Curriculum should include those subjects which can prepare the students to face the reality of the modern life.

5) Curriculum should give them the freedom of choice so that each of them can choose subjects of their own interest and capacity.

6) Curriculum should include those subjects which can help them in realizing the true meaning of freedom so that they can enjoy it in a constructive way.

Thus we see that Jean Paul Sartre's philosophy emphasises individual and it defends individual freedom and therefore his philosophy has often been considered as a ground to support a progressive student centered education system. ☐

“ Everyone thinks of changing the world, but no one thinks of changing himself. ”

Leo Tolstoy

Environmental Ethics is a part of philosophy which extends the boundaries of ethics from human to non-human world. It studies the ethical relationship between morally conscious human beings with morally unconscious things in the environment. Environmental ethics has evolved from the consciousness that just as we can have ethical relationship with other human beings in the society, in the same way we may have ethical relationship with natural objects also. Environmental Ethics says that our attitudes towards nature should be guided by ethical principles. It may be termed as a normative science which deals with the norms or principles which should govern our attitudes and dealing with nature. Environmental ethics also examines the moral values and status of the contents in the environment. The main aim of environmental ethics is to establish a pleasant relationship between human beings and non-human contents in nature.

Environment is all that which is surrounding us. In its wider sense environment refers to the sum total of all living and non-living components that surround and potentially influences an organism. The different components of environment are always interlinked and interdependent Ethics is the science of morality. The word 'ethics' comes from the Greek word 'ethos' meaning rules for behaviour in accordance with a system of values. Environmental ethics is a branch of ethics which has recent

development. It was developed as a specific philosophical discipline in the 1970's only as a reaction to the increasing awareness of the effects of technology, industry and population growth etc. in the 1960s.

Environmental ethics speaks of conserving and protecting nature. It seeks to outline our moral obligations towards nature. What should be our obligations towards nature and why should we have them? Do we have environmental obligations for the protection of the interests of human beings or for the sake of the interests of the entities in nature irrespective of human interests? In other words, should we protect nature for our own

Environmental Ethics

Dr. Reepa Sarmah
Asstt. Prof., Dept. of Philosophy

interest or for the sake of our moral responsibility towards nature? Philosophers have answered this question in two different ways.

Those who believe that we should protect nature for the protection of our own interests as well as the interests of our future generations are called Anthropocentric. Anthropocentrism is human centred or homocentric which holds that only human beings have independent moral status because only human beings are rational being who can think, argue and take decisions of life. Only human beings can form ideas about the means of life. On the other hand, nature is dumb and inert. So, man being superior to nature, can use nature for his own purpose. For Anthropocentrism nature has no intrinsic worth or value but instrumental value only as a means for human enjoyment. Anthropocentric also speaks of conserving nature but with a view to protect human interests. Anthropocentric attitude was highly influenced by the thinking of some traditional western philosophers who had no faith on the theoretical value of this empirical world. These philosophers made a distinction between appearance and reality. Plato, for example, said that the world of our experience is a shadow of reality. Reality is unknown and unknowable. We can know the appearance only. Greek philosopher Aristotle also said that only rational being have moral value or worth and all the non-rational being are inferior to human being. He said that plant exists for the sake of animals and brute beasts for the sake of man. Man has no moral responsibility

towards nature. In the middle age Thomas Aquinas also said, 'Animals are ordered to man's use in the natural course of things – man can use them without any injustice.' In modern period Rene Descartes, the French philosopher also said that only conscious object can have ethical value or worth. He claimed that it is man's task to make himself master and possessor of nature. After Descartes, Immanuel Kant, the German philosopher also said that only that can be the object of moral value which has the ability to be considered as subject and never as a means. He said that only human beings can be treated as an end in themselves. Even the philosophers like Hobbes, Locke & Rousseau etc. when claimed natural rights in the form of God-given rights to life, liberty and property, never talked of rights of nature. In this way, such believes that nature is a source of the objects of our enjoyment and that it does not have any ethical value was responsible for the growth of anthropocentric attitude. Since these philosophers had such an attitude toward this empirical world therefore it was thought by the people that the world do not have any intrinsic value. So there can be no question of conserving it.

The non anthropocentricism, on the other hand believe that nature has its own value irrespective of their usability by human beings. Nature has intrinsic value or worth and therefore we should regard nature. We should not destroy nature because each and every object in it has its own value. Philosophers like Leibnitz, Jeremy Bentham and Peter Singer etc. had non-anthropocentric attitude that hold that there is no logical basis of thinking that our moral considerations will remain confined to human beings only. According to Leibnitz there is no difference between man and nature. For him all those things which constitute our environment have ethical value. In contemporary philosophy, Peter Singer speaks of moral values of natural objects. Prior to him Bentham also said that man should not deprive natural objects and animals from ethical behaviour. Although animals can not, reason or talk yet he can suffer.

Anthropocentric ethics cannot be consider as ethical because it has a selfish motive. It speaks of conserving nature but for the protection of the interests of human beings. And a moral conduct mast involve a sense of respect for duty. The environmental ethics is that branch of ethics which speaks of conserving nature not for the sake of our own interests but because nature herself is variable.

Our Vedic texts also teach us "to live in harmony with nature." The essence of their teachings in the forms of Vedas, Upanishads, Smritis and Dharmashastras was to protect nature and its element, i.e. air, water, soil, land, vegetation and animals.

It was regarded as a sacred duty of every person to protect them. Many verses in the Rig-Veda and Atharvaveda have been devoted to the praise of Surya, Varuna Devota, Agni Devota, Prithvi mata, Vanya devi [goddess of forest] etc. Therefore, cutting of trees and polluting air, water and land were regarded as sin in the religious scriptures. Protection of their purity was considered to be the duty of everyone. Rigveda, Manusmriti and Charak Samhita have emphasized on purity of water and its healing and medicinal value.

Environmental Ethics have great significance in our present day society, because it teaches us to live harmoniously with natural objects. It makes us to realize that the components of nature are interlinked and interdependent. The industrial revolutions in the 1960s and 1970s brought about an ecological crisis in the world. This crisis composed of various environmental problems like air pollution, soil pollution, toxic chemical pollution, solid waste pollution, species extinction, overloaded global warming and climate change, ecological imbalance, resource shortage such as shortage of energy, cultivated land minerals and fresh water etc. These problems are adversely affecting human welfare and challenging the very sustainability of human civilization. Environmental Ethics helps to arouse ecological consciousness in our mind. Ecological consciousness is essential to live happily with nature. Ecological consciousness is very much essential for ecological balance. It shows a path to a sustainable future. Ecological consciousness helps one to abstain from cruelty towards all creatures and help to live happily with nature. Ecological consciousness leads towards the welfare of all in our environment and nature. Environmental ethics teaches us that we have some moral responsibilities towards nature. It is necessary to arouse an attitude of love and

worship towards nature in the minds of every human being. Environmental Ethics provides moral grounds for special policies which aim at protecting the earth's environment and remedying environmental degradation.

Environment ethics teaches us to be a good human being by exploring our feelings to the environment. We need to serve ourselves whether it pains us to see the earth exploited in such manner. It helps us to realize that we need air to breath, water to drink, earth to live on. In short, we need the environment to survive. It creates the awareness that we have already extracted too much from nature without giving back anything in return. It reminds us the Indian heritage to respect and reverse nature and all God's creation. It reminds us our duty towards nature as well as the objects in nature that cannot express their feelings and cannot demand their rights. Environment ethics has significance because it will help us to create pollution-free environment where all living and non-living being will be able to lead a happy and contended life. ☐

Bibliography :

1. Asian philosophy. vol 19 number 1, March 2009.
2. Edit. Sarmah. C & Das B. Moral Philosophy: Contemporary Perspective EBH Publishers (India) 2011.
3. The Journal of Value Inquiry, Vol. 43, no 2(2009) Edit- Magnell Thomas
4. Environmental Ethics Winter 2009, vol, 31, Nov 4.
5. Journal of ICPR, Vol XXVI, Number 3, July – September, 2009.
6. Singer Peter (2003) Practical Ethics, Cambridge University Press.
7. Brown M James, (1987) On Applying Ethics, Moral Philosophy and Contemporary Problems, Cambridge.

হিন্দুধৰ্ম আৰু ইয়াৰ শাখা

ৰিকি শইকীয়া
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

সমাজতত্ত্বৰ ভাষাৰে ক'বলৈ গ'লে ধৰ্ম হৈছে এক সামাজিক অনুষ্ঠান। প্ৰকৃতিৰ বুকুচাত ডাঙৰ-দীঘল হোৱা আদিম মানৱে প্ৰকৃতিৰ শক্তিৰ পৰা কেতিয়াবা ভীতিগ্ৰস্ত হৈ আৰু আন কেতিয়াবা উপকৃত হৈ প্ৰকৃতিৰ এক অদৃশ সৰ্বশক্তিমান সত্ত্বাৰ উপস্থিতিক বিশ্বাস কৰিবলৈ লৈছিল। তাৰ ফলতে ভগৱানৰ ধাৰণাটো সৃষ্টি হ'ল সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশৰ লগে লগে ভগৱানক উপাসনা কৰাৰ লগতে দৈনন্দিন জীৱন-যাপনৰ সৈতে জড়িত অন্য কেতবোৰ আধ্যাত্মিক নিয়ম-নীতিৰ সংযোজন ঘটি ধৰ্মৰ সৃষ্টি হ'ল। এজন মানুহৰ জন্মৰ পৰা মৃত্যুলৈকে অৱশ্যেই পালন কৰিবলগীয়া কৰ্মবোৰনো কি কি, মানৱ জীৱনৰ লক্ষ্যনো কি— এই সকলোবোৰ কথা ধৰ্মই বৰ্ণনা কৰে। সেয়েহে, ধৰ্ম কেৱল আধ্যাত্মিক ধাৰণাৰে সমষ্টি নহয় বৰঞ্চ ই মানৱ জীৱনৰ এক পথ প্ৰদৰ্শক আৰু সমাজ নিয়ন্ত্ৰক শক্তি। পৃথিৱীৰ অন্যতম ধৰ্ম হিন্দুধৰ্মকো সেয়েহে 'জীৱন নিৰ্বাহৰ এটি পথ' বুলি কোৱা হয়।

হিন্দুধৰ্ম পৃথিৱীৰ সকলোতকৈ প্ৰাচীন ধৰ্ম হিচাপে স্বীকৃত হৈছে। এই ধৰ্মক কোনো নিৰ্দিষ্ট ধৰ্ম প্ৰবৰ্তক নাই। বৰঞ্চ এই ধৰ্ম বহু ঋষি, মুনি, দাৰ্শনিক আদিৰ দ্বাৰা সৃষ্ট এটা জটিল ধৰ্ম। হিন্দু ধৰ্মটো বিশেষ কোনো জাতি-উপজাতিৰ ধৰ্ম নহয় নাইবা এই ধৰ্মটো কোনো বিশেষ ধৰ্মীয় মতৰ বিশ্লেষণ নহয়। বিশ্বৰ ভালেকেইটা ধৰ্ম হিন্দুধৰ্মৰ পৰাই উৎপত্তি হৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে — বৌদ্ধ, জৈন, শিখ আদি ধৰ্মসমূহ হিন্দু ধৰ্মৰ পৰাই উৎপত্তি হৈছে। হিন্দুধৰ্মৰ আকাৰ বহু ব্যাপক আৰু এই ব্যাপকতা থকাৰ বাবে ই এটা জটিল ধৰ্ম হিচাপে পৰিগণিত হৈছে — সেয়ে ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ বিশেষণ সম্ভৱ নহয়। প্ৰাচীন বিশ্লেষণৰ দ্বাৰা আমি মাত্ৰ ইয়াৰ আভাসহে পাব পাৰোঁ।

এটা সময়ত হিন্দু শব্দৰ অৰ্থ আছিল —সিন্ধু নদীৰ পাৰত থকা বাসিন্দাসকল। এই 'সিন্ধু' শব্দটোৰ ভুল উচ্চাৰণ হৈ 'হিন্দু' লৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল আৰু সিন্ধু নদীৰ পাৰৰ বাসিন্দাসকলক হিন্দু নামেৰে নামকৰণ কৰা হ'ল — এইদৰে হিন্দু শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে। এই হিন্দু ধৰ্মটো কোনো নিৰ্দিষ্ট সময়ত উৎপত্তি হোৱা নাই। কোৱা হৈছে যে হিন্দু ধৰ্মক ৰচনা কৰা হোৱা নাই। ই আপোনা-আপুনি গঢ়ি উঠিছে। বৰ্তমান ইয়াক কোনো নিৰ্দিষ্ট ধৰ্মমত নথকা জীৱন ধাৰণাৰ এটা পন্থা বুলি কোৱা হয়। এই ধৰ্মটো হৈছে এনেকুৱা এটা ধৰ্ম যাৰ অন্য কোনো ধৰ্মৰ লগত বিৰোধিতা নাই আৰু যি অন্য ধৰ্মৰ প্ৰগতিত সহায় কৰে, যি সমাজৰ

কলাগণ আৰু মানৱতা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ বিচাৰে, সেই ধৰ্মকেই সনাতন ধৰ্ম বুলি কোৱা হয়। হিন্দু ধৰ্মক সনাতন ধৰ্ম বুলি কোৱা হয় কাৰণ এই ধৰ্ম হৈছে মানৱতাৰ ধৰ্ম। এক সৰ্বজনীন মানৱতাৰ ধৰ্ম হিচাপে ই সদায়ে বৰ্তি থাকিব।

ইছলাম ধৰ্মৰ 'কোৰাণ', খ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ 'বাইবেল'ৰ দৰে হিন্দু ধৰ্মৰ কোনো ধৰ্মীয় পুথিৰ ওপৰত বৰ্তি থকা নাই। সেয়ে ক'ব পাৰি যে হিন্দু ধৰ্মটো বেদ, উপনিষদ, ভাগৱত গীতা, স্মৃতি, পুৰাণ, ৰামায়ণ, মহাভাৰতৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল এটা ধৰ্ম। সেয়ে হিন্দু ধৰ্মৰ আধাৰ অতিশয় জটিল। ভাগৱত গীতা হিন্দু ধৰ্মৰ অতি জনপ্ৰিয় আৰু পবিত্ৰ ধৰ্ম গ্ৰন্থ। কিছুমান ধৰ্মীয় পণ্ডিতৰ মতে ভাগৱত গীতা হিন্দু ধৰ্মৰ মূল আধাৰ। ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ উপদেশ বাণীৰ ওপৰত এই ভাগৱত গীতা প্ৰতিষ্ঠিত। হিন্দু ধৰ্মৰ গীতা আৰু উপনিষদ দুয়োখন গ্ৰন্থই অধ্যয়নৰ কাৰণে অতি উপযোগী গ্ৰন্থ। সৰহ সংখ্যক হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বী লোকৰ মাজত ৰামায়ণখন জনপ্ৰিয় গ্ৰন্থ।

হিন্দু ধৰ্মত যদিও কোনো ধৰাবন্ধা নীতি-নিয়ম নাই তথাপি এজন মানুহ হিন্দু হ'বলৈ হ'লে তেওঁৰ হিন্দু ধৰ্মৰ যিকোনো এটা শ্ৰেণীৰ অন্তৰ্গত হ'ব লাগিব। বিভিন্ন ক্ৰিয়া কৰ্ম ধৰ্মীয় বিশ্বাস আৰু দাৰ্শনিক ব্যাখ্যাকৰণৰ স্বৰূপিত হিন্দু ধৰ্মৰ জটিলতাৰ ধাৰণাই এই ধৰ্মৰ ঈশ্বৰৰ ধাৰণাতো জটিলতা সৃষ্টি কৰিছে। এই ধৰ্মত কোনো দেৱ-দেৱীত বিশ্বাস নকৰাকৈ এজন প্ৰকৃত হিন্দু হ'ব পাৰি। তথাপি গৰিষ্ঠ সংখ্যক হিন্দুৱে ঈশ্বৰৰ ওপৰত বিশ্বাস স্থাপন কৰিব লাগে, সেই ঈশ্বৰ এজনেই হওক বা বহু দেৱ দেৱীয়েই হওক। হিন্দু ধৰ্মীয় বিশ্বাসত বেদক মূল উৎস হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হয়। তথাপি ওপৰত উল্লেখ কৰাৰ দৰে গৰিষ্ঠ সংখ্যক হিন্দুৱে বহু দেৱ-দেৱীক উপাসনা কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়। যেনে—বিষ্ণু, শিৱ, গণেশ, দুৰ্গা, কালী, সৰস্বতী, লক্ষ্মী ইত্যাদি। সেয়ে হিন্দু ধৰ্মত ৩৩ কোটি দেৱতাৰ উল্লেখ আছে। তথাপি বেদত কোৱা হয় যে এই এক সত্তাকেই বহু নামেৰে নামকৰণ কৰা হয়।

হিন্দু ধৰ্মৰ প্ৰধান শাখা (Sects of Hinduism) :

পৃথিৱীৰ অন্য ধৰ্মৰ দৰে হিন্দুধৰ্মবো তিনিটা প্ৰধান শাখা আছে। এই শাখা তিনিটাৰ নাম ক্ৰমে শৈৱ (Saivism), শাক্ত (Saktism) আৰু বৈষ্ণৱ ধৰ্ম (Vaishnavism)। হিন্দু ধৰ্মৰ এই শাখা কেইটাৰ মাজত সম্পূৰ্ণ বুজা-পৰা আছে আৰু সেয়ে এই শাখা কেইটাৰ মাজত আন্তৰিক সম্পৰ্ক দেখিবলৈ পোৱা যায়। শাক্তধৰ্ম শৈৱ ধৰ্মৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে বুলি কোৱা হয়। তলত তিনিওটা শাখাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা দাঙি ধৰা হৈছে।

(ক) শৈৱ ধৰ্ম : শৈৱ ধৰ্মত মূল দেৱতা হিচাপে শিৱক পূজা কৰা হয়। শিৱক বৈদিক ধৰ্মৰ ৰুদ্ৰৰ আন এটা ৰূপ বুলি ধাৰণা কৰা হয়। শিৱক অনাৰ্যৰ দেৱতা বুলিও আখ্যা দিয়া হয়। শৈৱ ধৰ্মত শিৱক মূল সত্তা বা ঈশ্বৰ হিচাপে পূজা কৰা হয় আৰু তেওঁক বিশ্বৰ সংহাৰ কৰ্তা ৰূপে অভিহিত কৰা হয়। শৈৱ ধৰ্মত শিৱৰ এই সংহাৰকাৰী ৰূপটোক চিত্ৰিত কৰা হৈছে — এই চিত্ৰিত শিৱৰ কঁকালত বাঘৰ ছাল, ডিঙিত মনুম্বাৰ মুণ্ডমালা, শিৰত সৰ্প আৰু জঁটা, গাত ভস্ম আদি কল্পনা কৰা হৈছে। ইয়াৰ বিপৰীতে শিৱক পৰম দয়ালু পৰম হিতৈষী, দানশীল আদি নামেৰে নামকৰণ কৰা হৈছে। যি ভক্তৰ প্ৰাৰ্থনাত অতি সোনকালে

সন্তুষ্ট হয় আৰু ভক্তক কৃপা আৰু ফলাফল প্ৰদান কৰে। আনহাতে শৈৱ ধৰ্মত শিৱৰ, নৃত্যৰত ৰূপটোক অংকিত কৰা হৈছে। যাক 'নটৰাজ' নামেৰে জনা যায়। তেওঁৰ এই নৃত্যই সৃষ্টিকাৰী শক্তিক চিহ্নিত কৰে। শৈৱ ধৰ্মত বিশেষকৈ শিৱ লিংগক পূজা কৰা হয়।

শৈৱ ধৰ্মত শিৱক ভোলানাথ, মহেশ, পশুপতি, দক্ষিণামূৰ্তি, কৈলাশপতি, নীলকণ্ঠ নামেৰে জনা যায়। শৈৱ ধৰ্মৰ উল্লেখিত পুৰাণ কেইখন ক্ৰমে -- বায়ু পুৰাণ, লিঙ্গ পুৰাণ, কুৰ্মপুৰাণ, শিৱপুৰাণ ইত্যাদি। কালক্ৰমত শৈৱ ধৰ্ম চাৰিটা শাখাত বিভক্ত হয়। যেনে পাশুপাত, শৈৱ, কাপালিক আৰু কালমুখ। উল্লিখিত শাখা কেইটাৰ ভিতৰত পাশুপাত শাখাটোৱেই মুখ্য আৰু অতি পুৰণি। পাশুপাত ধৰ্মৰ মূল তত্ত্ব হ'ল — (১) পৰতত্ত্ব কাৰ্য (২) স্বতত্ত্ব কাৰ্য (৩) যোগ (৪) বিধি (৫) দুখান্ত। মানুহে দুখৰ পৰা নিবৃত্তি লাভ কৰিবৰ বাবে যোগাভ্যাস আৰু অন্যান্য উপায় অৱলম্বন কৰি দেহ-মনৰ পবিত্ৰতাৰে ঈশ্বৰ উপাসনা কৰি ঈশ্বৰৰ কৃপা লাভ কৰিব বিচাৰে।

(খ) বৈষ্ণৱ ধৰ্ম : বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰচাৰক ৰামানুজ আৰু মাধৱ। বৈষ্ণৱ ধৰ্মত বিষ্ণুকেই একমাত্ৰ দেৱতা হিচাপে পূজা কৰা হয়। বাকী দেৱ-দেৱীসকল এই বিষ্ণুৰেই বিভিন্ন ৰূপ বা প্ৰকাশ মাত্ৰ। সকলো দেৱতাৰ ভিতৰত বিষ্ণুৱেই সৰ্বক্ষমতা সম্পন্ন আৰু সৰ্বব্যাপক একমাত্ৰ সত্তা। তেওঁ দয়ালু, হিতৈষী আৰু সকলো গুণৰ অধিকাৰী। হিন্দু ধৰ্মত যি ত্ৰিমূৰ্তিৰ ধাৰণা পোৱা যায় সেয়াও এই বিষ্ণুৰেই বিভিন্ন ৰূপ বুলি ধাৰণা কৰা হৈছে। বিষ্ণুৰ তিনিটা ৰূপ যেনে — সৃষ্টিকাৰী, পালনকাৰী আৰু সংহাৰকাৰী ৰূপ। এই তিনিটা ৰূপৰ সৃষ্টিকাৰী ৰূপটোক ৰক্ষা, পালনকাৰী ৰূপটোক বিষ্ণু আৰু সংহাৰকাৰী ৰূপটোক শিৱ বোলা হয়। আচলতে এই তিনিটা একেজন ঈশ্বৰৰে তিনিটা ভিন্ন ৰূপ, সেয়ে তেওঁক জগতৰ সৃষ্টিকৰ্তা, পালনকৰ্তা আৰু সংহাৰকৰ্তা বুলি কোৱা হয়।

বৈষ্ণৱ ধৰ্ম ভক্তিমূলক ধৰ্ম। শ্ৰৱণ-

কীৰ্তনেই ইয়াত সৰ্বস্ব। নাম-প্ৰসংগৰ মাধ্যমেৰে বিষ্ণুক উপাসনা কৰা হয়। বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ দুটা ৰূপ — বাম আৰু কৃষ্ণ। এটা ৰূপে বিষ্ণুক আৰাধ্য দেৱতা হিচাপে ভাবে আৰু আনটো ৰূপ কৃষ্ণ বাসুদেৱক আৰাধ্য দেৱতা হিচাপে ভাবে। এই বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ লগত আৰু এটা নাম সাঙোৰ খাই আছে -- সেই নাম হ'ল নাৰায়ণ। মুঠতে ক'বলৈ গ'লে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম সম্পূৰ্ণ ভক্তিমূলক ধৰ্ম। এই ধৰ্মমতে ঈশ্বৰ উপাসনা উৎকৃষ্ট পথ 'নাম-প্ৰসঙ্গ'। নাম-প্ৰসঙ্গ, কীৰ্তন-ভজনৰ দ্বাৰাহে ঈশ্বৰ কৃপা, দয়া, লাভ কৰিব পাৰি। ইয়াত পূজা-পাতলতকৈ নামকহে বেছি প্ৰাধান্য দিয়া হৈছে।

(গ) শাক্ত ধৰ্ম (Saktism) : হিন্দু ধৰ্মৰ তৃতীয় পন্থাটো হ'ল শাক্ত ধৰ্ম। এই ধৰ্মই শক্তিক পূজা কৰে। এই শক্তিক দেৱী ৰূপে ধাৰণা কৰা হয়। দুৰ্গা, কালী আদি শক্তি অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱী। এই শক্তিপূজাক শিৱ শক্তি নামেৰেও জনা যায়। শাক্ত ধৰ্ম বহু তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰ, ক্ৰিয়া ক্ৰমেৰে ভৰপূৰ শাক্ত ধৰ্মত যোনি পূজা কৰা হয়। শৈৱ ধৰ্মত যেনেকৈ লিংগ পূজা কৰা হয় ঠিক তেনেকৈ শাক্ত ধৰ্মত যোনিক পূজা কৰা হয়। শক্তি ধৰ্মত শিৱ-শক্তিক একেলগে পূজা কৰা হয়। কাৰণ শিৱ আৰু শক্তি প্ৰকৃততে অভিন্ন। এটাৰ অবিহনে আনটো অৰ্থহীন হৈ পৰে। অসমৰ কামাখ্যা মন্দিৰ শক্তি পূজাৰ এক উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন। এই মন্দিৰত দেৱীৰ যোনিক পূজা কৰা হয়। কথিত আছে যে শিৱই সতীৰ মৃতদেহ লৈ ঘূৰি ফোৰোঁতে বিষ্ণুৰ সুদৰ্শন চক্ৰৰ দ্বাৰা সতীৰ শৰীৰ ছেদ কৰা হৈছিল। সতীৰ শৰীৰ ছেদ কৰি নিওঁতে সতীৰ যোনিভাগ অসমৰ নীলাচল পাহাৰত পৰে আৰু তাৰ পৰাই নীলাচল পাহাৰত কামাখ্যা মন্দিৰ স্থাপিত হয়। কালিকা পুৰাণ আৰু যোগিনী তন্ত্ৰ শাক্ত ধৰ্মৰ উল্লেখযোগ্য ধৰ্ম গ্ৰন্থ। শক্তিৰ অধিষ্ঠাত্ৰী দেৱীক বিভিন্ন ৰূপ বা আকাৰত পূজা কৰা হয়। যেনে দুৰ্গা, কালী, পাৰ্বতী, মহিষমৰ্দিনী, ভদ্ৰা, কালী, চামুণ্ডা, মহামায়া, কামেশ্বৰী, শিৱকামা, মনসা ইত্যাদি।

অসমৰ কামাখ্যাৰ উপৰিও আন আন ঠাইত এই শক্তি পূজাৰ প্ৰচলন আছে। ইয়াৰ ভিতৰত শদিয়াৰ তাম্ৰেশ্বৰী মন্দিৰ, শিলাঘাটৰ কামাখ্যা মন্দিৰত

শক্তিৰ পূজা প্ৰচলন আছে। শক্তি ধৰ্মত স্থান বিশেষে বলি-বিধান প্ৰথাও চলি আহিছে।

শাক্ত ধৰ্মৰ দুটা ভাগ — দক্ষিণাচাৰী শাক্ত আৰু বামাচাৰী শাক্ত। দক্ষিণাচাৰী পন্থাৰ অনুগামীৰ সংখ্যা অধিক। তেওঁলোকে লিংগ আৰু যোনিক শক্তিৰ প্ৰতীক হিচাপে পূজা কৰে। বামাচাৰীসকলৰ মাজত চক্ৰ পূজা প্ৰচলন আছে। চক্ৰপূজা সমজুৰা ভাৱে মাজৰাতি উদ্‌যাপন কৰা হয়।

ধৰ্ম সৃষ্টিৰ ইতিহাস বিচাৰ কৰি চালে দেখিবলৈ পাওঁ যে সামাজিক প্ৰয়োজনীয়তাতেই ধৰ্মৰ সৃষ্টি হৈছিল। মানুহৰ মাজত থকা বিভেদবোৰ আঁতৰাই একতা বৃদ্ধি কৰাৰ উদ্দেশ্যে আৰু এক সংযমী আৰু শান্তি-প্ৰিয় জীৱন-শৈলীৰে বসবাস কৰাৰ পথ প্ৰদৰ্শন কৰি সমাজ সংস্কাৰ কৰিবলৈকে ধৰ্মৰ সৃষ্টি হৈছিল। হিন্দুধৰ্মৰ মহান গ্ৰন্থসমূহ অধ্যয়ন কৰি আমি জীৱনৰ প্ৰকৃত মূল্য আৰু উদ্দেশ্য ভালদৰেই অনুধাৱন কৰিব পাৰো। এখন সুন্দৰ-সৱল সমাজ গঢ়ি তোলাটোৱে ধৰ্মৰ উদ্দেশ্য। অৱশ্যে চলিত সময়ত নিজৰ ন্যস্তস্বাৰ্থ পূৰণ কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে কিছুমান অসৎ লোকে ধৰ্মৰ নামত ৰাজনীতি কৰি সমাজত বিষবাত্প বিয়পোৱাৰ প্ৰয়াস কৰা দেখা যায় যিটো অতিকৈ পৰিতাপৰ বিষয়। ☐

“ The three essentials of Hinduism are belief in God, in the Vedas as revelation, in the doctrine of Karma and transmigration. ”

—Swami Vivekananda

The Analogy of Surviving

✍ Bipasa Saha
B.A. 4th Semester

From ashes rise the Gifted.
The Fallen gone beneath;
With Youth bemoaning her lose
Like a mother crying for her baby.

Everything begins at home. Here, we learn to crawl, to walk, to leap and to live. Here the wheel starts rotating; mud starts to take shape; the canvas fills with colours. Here, a mother nurtures her little baby, wrapping him in a little cocoon and protecting him from all evils. And then one fine day, a glorious butterfly emerges from the cocoon and flies away in the sky-unshackled and free. But do all butterflies get to fly? Do all babies grow into dashing, beautiful young people full of fire and bravery? It's bittersweet to not know whether the pupa survives or withers away before it even grows a pair of strong wings.

Such is the devastating tale of every teenager. Wrapped up in a cocoon, protected from the world, a little timid and afraid yet trying to be independent and strong, trying to be brave; developing a pair of new baby wings. Most live, with time strengthening their wings and experience stiffening their spine to handle its weight. While some few crumble beneath its burden, with time being the destructor of their will and plight. Such is the tale of every teenager. Just trying to survive. "May the strongest one persist", while a weak child perishes, trying, trying earnestly to be brave yet failing every single time. Sometimes nature playing its course, while

at times self-preservation failing to protect its own. The world is ever changing. Science is reaching new heights. Wars raging, countries and states all fighting for power and hoping for global peace. Ironic. I know. Yet the society remains unchanged. Fierce, unforgiving in their judgement and expectations. Expecting, always expecting. Expecting soldiers to protect us without any failure. Expecting the government to never make a single mistake, for cricketers to never loose a match and leaders to never get afraid. And expecting their next generation to have every good quality and nothing bad.

The end result? A few sleeping pills and a long, deep, endless sleep.

Suicide amongst teenagers and young adults have escalated at an alarming pace in the past decade, according to several health reports. While suicide has gradually become one of the vile reasons for death across the world, its increase among the young age group has exceeded all other age groups.

Where once, suicide among youths was relatively rare, studies show that from 2007-2017, the number of suicides among people of ages 10 to 24 suddenly increased 56 percent from 6.8 deaths per 1,00,000 people to 10.6 in 2017. Suicide has now become the second most common cause of death among teenagers and young adults, just slightly outpaced by accidents.

The sharp increase in suicide among young adults has frightened the mass and frustrated the

researchers who have been struggling to find the right reasons behind it. Some believe it to be the changing social structures, lack of community interaction, inappropriate use of media and technology or sky-rocketing academic and workspace competition influencing young minds. While others believe it to be a result of bullying and lack of adequate sleep. But if you were to ask me where it actually begins, I would say the real reason lies in the over-expectations and stereotypes, so helpfully provided by our generous society.

This great society that we live in has put together many beliefs on how a particular person should behave. We call it stereotypes. The main root of all evils are these stereotypes forced on people by some mightier than those personalities. Surely they must be Rapunzel's evil mother who, apparently, knows best.

Bullying, body shaming or sky-rocketing competition are all by-products of stereotypes based on the society's fairy tale expectations. It wasn't Arun's fault he was bulky, nor was it Ezra's mistake to be black. Kyro did not decide to be poor and Kumari couldn't help that she did not get above 90. But society tells us differently. And so we behave differently.

So Arun was body-shamed because of his weight and Ezra was mocked because of her colour. And so Kyro was bullied by his classmates because he was poor and little Kumari was rebuked by her teachers and parents for getting 'less' marks.

This sets off a chain reaction that leads towards an inexorable catastrophe. Stereotypes are nothing but a ridiculous image made to look good, that shows what an ideal human should be like. They are nothing but impractical expectations waiting to be failed. These stereotypes unknowingly take root inside every person and pave the way to negative reactions when that image of perfection is threatened.

The teenagers after being a victim of ill-treatment and ignorance by the society or by their own peers, start believing in their mind that maybe the fault lies in them. They try to punish themselves because they feel inferior. They try to punish themselves to believe that they are

inferior. Because we tell them that they lack something. They punish themselves into soundless sadness. And everyday as the taunts, the mocking and the rebukes continue, they keep falling into a pit of complete sadness called depression, where even happiness fears to linger. If we pay attention, we may just notice something is wrong and help those troubled ones to climb back into light before they forget what light even is. But that is the problem. We don't notice. Or at least until it is very, very late. And they leave their existence, searching for freedom that life couldn't give them; searching for a place where they won't be judged for their every mistake. Is it escaping? Is it escaping if they only crave for freedom? Freedom from the darkness where their mind resides. Freedom from the expectations the society burdens them with. Freedom to breathe freely without remorse.

And so I am lost
Under a burden so heavy
They put me in a room
with no windows no escape
In an abyss of total captivity.

Suicide is not just an issue. It is becoming an epidemic that results from self-deprecation and silence. But why do they remain silent? Why don't they Speak out? Surely, someone would have helped them if they had just asked for it. The truth is, they do ask for help. Sometimes with words, sometimes with their silence itself. People are just too ignorant about these matters to actually help them out. When the over-zealous guy in class goes aloof all of a sudden, it may be a sign. Or if the pretty, calm girl in your group starts getting irritated about small things for no reason, it could be a sign. If a child suddenly goes from jolly and boisterous to timid and sensitive, something might be up. They do show signs, people just fail to notice them at the right time.

Friends think that their suffering friend is just being over-dramatic. They are too busy cracking jokes, sharing memes and taking care of their own problems to take notice if their friend is going through a rough time. And it is true. Everyone is busy with their own lives. And not everyone is a certified psychologist. But if it involves your

closest friend, then the chances of your knowing if something is wrong are the highest. We live in an era where technology keeps us acknowledged with the briefest of facts. We know what depression, anxiety and panic is and we also know how a person suffering from these behaves. We just need to be alert enough to be able to perceive the signs when hard times strike.

While it is pretty normal for parents to rebuke their kids, they forget that children too have a limit. You cannot keep pumping a balloon and not expect it to burst. Children are like that. You can only push your expectations on them up to a certain limit, after which they won't be able to take it anymore. Parents tend to forget sometimes that their teen kids are still growing. They still have a lot of growing up to do. Understand that your expectations can only go so far. A child cannot shine in all aspects of his/her life. Teach them that it is okay to fail. As long as they learn something from it. If you want your children to be strong, you will have to teach them about weakness first. As you teach them the importance of strength, teach them the power of tears too. One can only know strength when he has seen weakness.

People are made of both the positive and the negative. The good and the bad. The more and the less. Bullying, body-shaming, mockery and prejudice arises when children are taught that inferiority is failure. Alone, we cannot shape the society. But we can shape the children in our family. Just like darkness and light are both the two parts of a day, a person too is made up of equal parts of strengths and weaknesses, virtues and vices and advantages and shortcomings. And life is made of both highs and lows.

You cannot cage a bird before it has seen her first glimpse of sunlight and expect her to not get burned when you finally set her free.

We society cannot be changed. Stereotypes will continue to rule us as long we let them. Many have tried and many are still trying. Maybe in the next twenty years a revolution will change our twisted imagery of perfection and teach us to be proud of our imperfections. Until then, we can

help each other by just being there. Talk, share and care. However, if you feel your voice remains unheard and you cannot express your pain, don't worry. The government brings help to your fingertips. Many helpline communities like AASRA, an Indian Suicide Helpline Directory, provides a number (+91 9820466726) for suffering teenagers as well as adults with on call counselling sessions that are completely non-judgemental and confidential. You can also write to them onaasrahelpline@yahoo.com with any of your worries and concerns. You can be best assured that none of your calls are saved or recorded and your identity remains anonymous at all times. All you need to do is pick up your cell phone and make a phone call.

To those who are suffering, I know, you must be in pain. You may feel like you are caged. But you are not. Your mind might be telling you to give up, but listen your heart pumping blood for you. It has not stopped yet. That rhythm is endless. Don't let your mind overpower you. Dear people, it is just a farce. That room you think you are caged in? It does have a door. Albeit hidden. All you need is a little strength. Push harder and keep pushing until you see a tiny ray of light peeking through that door. Don't let the mind engulf the being. You do not live in your mind. Your mind lives in you. There is an entire universe behind this crushing darkness. Someone wise once said, "If you are going through hell, keep walking. Why would you want to stay in hell." Just keep going, keep trying the light is just on the other side of your pain. It may take you a while to get there. But trust me, it will be all worth in the end.

For to give up easy,

It is what it is.

But going on takes courage

And the Lord has blessed you plenty.

With bravery and strength

Keep moving. Do not give up,

Let the Lord guide you

To reason, to purpose

Towards a new dawn of living.

Because while the full stop provides relief.

Ellipses were always my favourite. ☐

Impact of Radiation from Mobile Phone on Human Health

✍ Pranami Tamuli

B.Sc 6th Semester

Can you think of going out for the day without your mobile phone? Yes, almost all of us feel handicap without a mobile phone nowadays. Mobile phone is a powerful tool supporting us in communicating people to people, receiving information, data storage as music system, as camera, as a clock, time keeping, alarm, as TV, as radio, calculator internet browser, as a computer. GPS, as tool of game, as a torch light and many more.

Information and communication are the most important factors for the progress of a civilization and the mobile phone is the perfect tool for it. Mobile phone use is ubiquitous with an estimated 5 billion subscription globally. The number of mobile phone subscribers in India reached 1.18

billion as of January 2020, according to the Telecom Regulatory Authority of India.

Radiation from a mobile phone during communication :

The ultra high frequency (UHF) portion of the radio frequency spectrum are used in mobile phone for transmission and reception of the signals with peak powers in the range of 0.1 to 2 watts. The power falls off rapidly with increasing distance from the headset. The World health organisation (WHO) has classified the mobile phone radiation on the International Agency for Research on Cancer [IARC] scale into Group B-possibly carcinogenic. It represents, when there is inadequate evidence of carcinogenicity in humans but here is sufficient evidence of carcinogenicity in experimental animal. It means that there "could be some risk" of carcinogenicity. Therefore the research on the effect of long-term and heavy use of mobile phone needs to be conducted.

Studies show that mobile phone radiation can possibly cause health problems such as high blood pressure, brain tumors, senility and dementia, Parkinson, autism, fatigue headaches, sleep disruptions, altered memory function, poor, concentration etc.

Researchers have not found any direct relation of possible development of cancer and mobile phone radiation. However, the electromagnetic fields associated with mobile phones may play a role in speeding up the development of an existing cancer. But the interphone study found no evidence to support this theory.

Human body exposed to radio frequency radiation :

Unlike ionizing radiation such as X-rays or gamma rays, the radio frequency waves can neither break chemical bonds nor cause ionization in the human body. At the frequencies used by mobile phones, most of the energy is absorbed by the skin and other superficial tissues. In the case of a person using a mobile phone, most of

the heating effect will occur at the surface of the head causing its temperature to increase by a fraction of a degree. In this case, the level of temperature increase is an order of magnitude less than that obtained during the exposure of the head to direct sunlight. The brain's blood circulation is capable of disposing of excess heat by increasing local blood flow. However, the cornea of the eye does not have this temperature regulation mechanism.

The rate at which radiation is absorbed by the human body is measured by the Specific Absorption Rate [SAR]. In the USA the Federal Communications Commission has set a SAR limit of 1.6 W/kg, averaged over a volume of 1 gram of tissue for the head. In Europe, the limit is 2W/kg, averaged over a volume of 10 grams of tissue. In India the Department of Telecommunications (DoT) has adopted the International Commission for Non Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) guidelines and limited the SAR value of 2 W/kg localised for head and trunk in the frequency range of 10 Mhz to 10Ghz.

In May 2011, the World Health Organisation's International Agency for Research on Cancer has classified the electromagnetic fields from mobile phones and other sources as "possibly carcinogenic to humans" and advised the public to adopt safety measures such as; use of hands-free to decrease the radiation to the head, keeping the mobile phone away from the body and not to use telephone in a car without an external antenna.

Safety tips to limit the exposure :

1. Limit the amount of time you spend on the phone.

2. Use the speakerphone instead of putting the phone to the ear, this is probably one of the single most important steps we can take other than not using our cell phone. Keep the mobile phone as far as possible from your body when you do not use it. Some cell phone occupants like to place the cell phones in pockets of their pants while they are on. The lower part of human body absorbs

radiation more quickly than the upper part.

3. While using headphones one should choose wireless headsets than wired headsets. The headphone wire not only transmits the radiation but also works as an antenna which attracts electromagnetic fields from the neighbourhood. When using a cell phone without a headset, one should wait for the call to connect before drawing it close to his/her ear.

4. Avoid or limit the call duration where signal strength is very weak.

5. Avoid answering calls in enclosed metal spaces such as elevators or vehicles –the radiation can be stronger.

6. Avoid phone call while driving or walking on the street.

7. Children should be allowed to use the cell phone in case of emergency only.

8. If possible use the land-based phone. But do not use non-cellular wireless phone operates other than the frequency of the 900Mhz.

9. Limit your exposure to Wi-Fi router. Find out where they are located in your work environment and stay away from them.

10. Select the cell phone handset with lower SAR (Specific Absorption Rate). Check the SAR number shown in the instruction manual.

Base station tower :

While transmitting and receiving a signal from a mobile phone at the base station antennas (less than 100 watts), the electronic field intensity drops rapidly with distance away from the antenna. Again, weaker the signal strength of the base station, higher the power radiation from the mobile phone.

Telecommunication workers who spend time at a short distance from the active equipment, for the purpose of testing, maintenance, installation, etc., may be at risk of much greater exposure than

the general population.

Important guidelines for installation of the mobile towers :

India is currently following the 'ICNIRP' (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) guidelines for the installation of the base station mobile phone tower.

The Environment Protection Act, 1986 and rules made there under, directs all mobile phone service providers to follow the following guidelines strictly at the time of installation of the mobile towers

1. No tower would be installed within 100 metre radius of hospitals and educational institutes.

2. First preference shall be given to the location of tower in the forest areas.

3. Second preference shall be given to the location of tower in the open or public areas away from residential locations.

4. Where it is not possible to avoid the location of the tower in residential area, the same shall be located in open space or park, with prior consent of owners of adjoining residential houses.

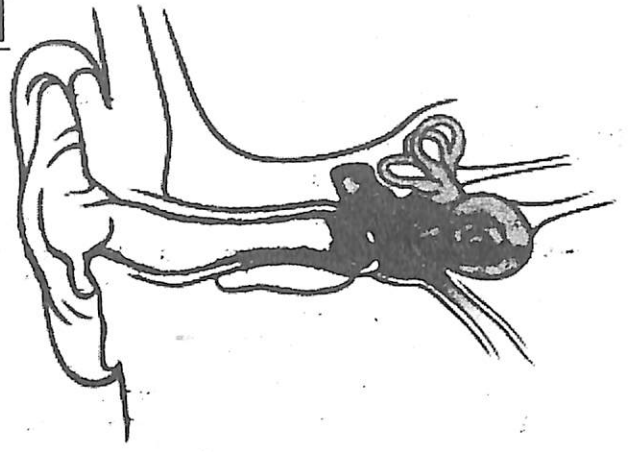
5. The Base Station Antennas should be at least 3 metres away from the nearby building and antennas should not directly face the building. Further, the lower end of the antenna should be at least 3 metre above the ground or roof.

6. Access to Base Station Antenna sites should be prohibited for general public.

7. Longer stay in the zone should be discouraged even for the maintenance personnel.

8. Sign boards/Warning signs are to be provided at Base Station Antenna sites which should be clearly visible and identifiable.

We must remember that without a healthy life of the civilized people, a civilization cannot progress. ☐

Anatomy of Human Ear

✍ **Bimal Ghimire**
B.Sc, 2nd Semester

Whenever we discuss about the anatomy of something it is very necessary to understand the term what is anatomy? In a very simple language it is the branch of science concerned with the bodily structure of humans, animals and other living organisms. Meanwhile when it comes about the anatomy of human ear it includes the function and structure of human ear.

At the very beginning we know that the function of the human ear is to transmit the sound to the brain through the parts of ear. Now what makes the sound produced by an object reach to our ear? Sound is the form of energy, just like heat and light. When we strike the bell, it makes a loud ringing noise. Now instead of listening to the bell, put your finger on the bell after you have struck it. Can you feel shaking? That too and fro motion is called vibration. Now the sound moves through the medium by alternately contracting and expanding parts of the medium travelling through. This compression and expansion creates the minute pressure differences that perceive the sound.

Hearing is the sense endowed to us, thanks to the presence of human auditory system. This auditory system gives us the ability to receive the sound by detecting the vibration as mentioned earlier. Now it is very necessary to know how human ear converts pressure differences into perception. We will now take a closer look on how this is achieved. We are going to start where a sound wave starts its journey from outside to our brain.

The whole process is basically divided into three parts : 1) outer ear process, 2) middle ear process, 3) inner ear process.

Outer ear process :

When we see someone, the all we see is a small portion of very complex mechanisms. The flap of cartilage is known as pinna. This folds of cartilage help in reflecting the incoming sound wave and also affect its intensity. This effect allow the brain to figure out the direction of the source of sound. The pinna is opened to the ear canal, the ear canal is small cylindrical tube about 2.5 cm long. This canal leads to a vibrating membrane commonly known as eardrum.

The eardrum makes the beginning of the middle ear process.

Middle ear process :

The sound wave striking the eardrum creates a vibration in the air filled cavity of the middle ear. The sound waves are in the form of the pressure difference as mentioned earlier and these are now transferred from here to the cochlea, the inner ear by the means of the three smallest bones in human body. They are Malleus (Hammer), Incus (Anvil) and Stapes (Stirrups). Upto this part the sound is still in the wave form and transferred to inner ear.

Inner ear process :

Cochlea is divided into three chambers, called scale. The ear structures are covered

with tiny hair and these convert the sound wave in the form that is audible to us. It is that the sound wave is converted to nerve impulse that is sent to the brain via the auditory nerve. This electrical impulse that is perceived by us makes us the sensation of hearing.

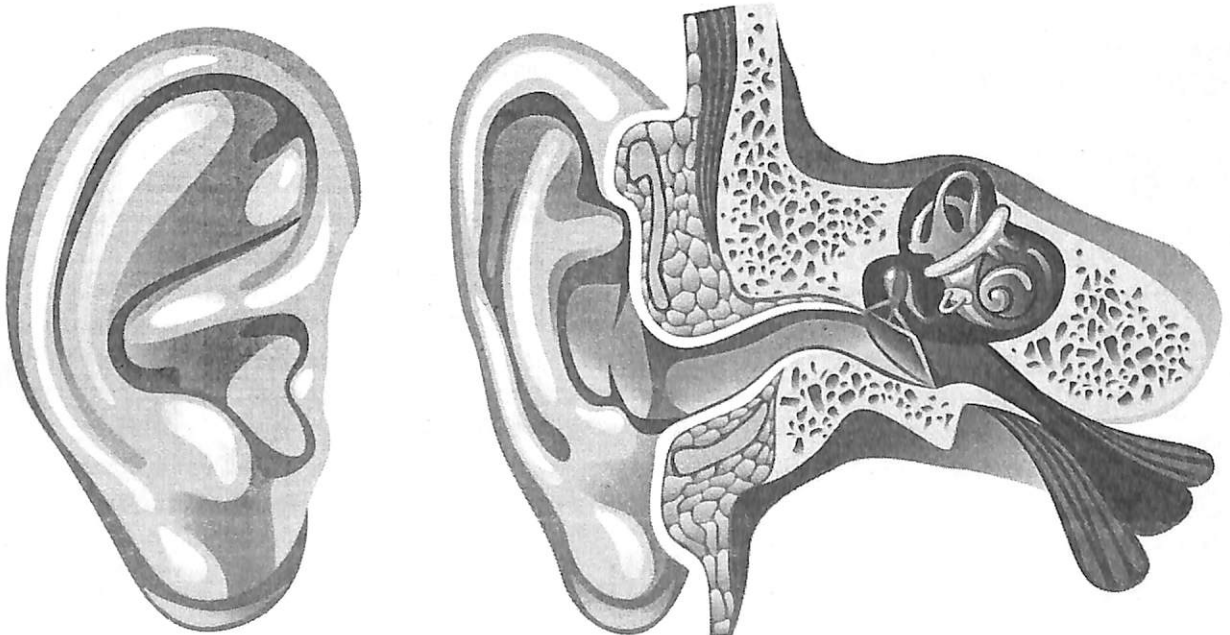
So when it seems one can hear a sound immediately, it travels a long distance before it is understood. Hearing is the ability to perceive sound by detecting the minute pressure difference and this is done by the organ called ear. It is among the five sense organs and it defines how we see and experience. It works under the certain frequency range. The normal hearing frequency range of a healthy young

person is about 20 to 20,000 Hz and as we get older, our ability to hear high pitched sounds begins to decrease. This range is different for different animals.

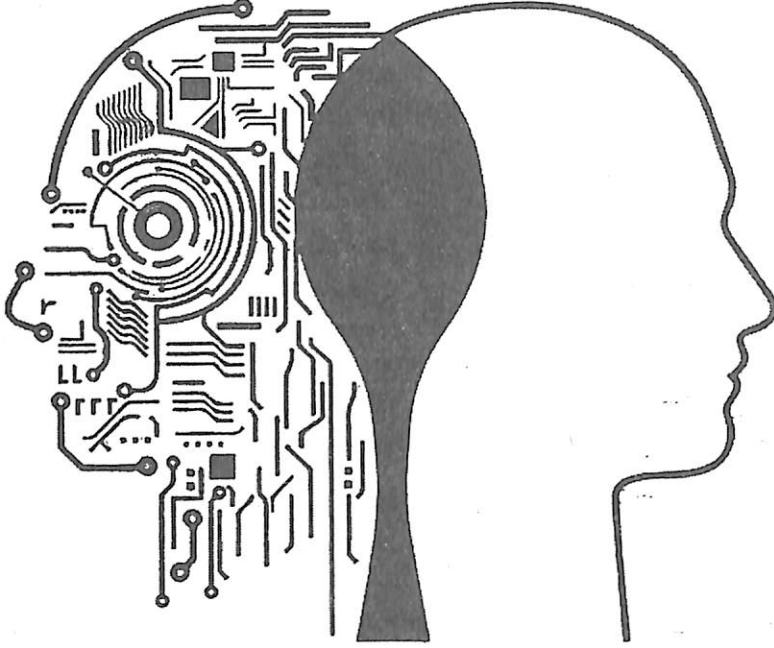
According to one study, the approximate range (Hz) for different species are Human (64-23,000 Hz), Dog (67-45,000 Hz), Cat (45-64,000 Hz), Caw (23-35,000 Hz), Horse (55-33,500 Hz).

Research on human hearing Vs animal hearing range shows that, our sense of hearing is far surpassed by many in the animal kingdom.

This article explains the anatomy of human ear, it is an amazingly very complex process which gives new dimensions of the world. ☐

Mental Illness

✍️ **Abhishruti Saikia**

B.A. 2nd Semester

The World Health Organisation defines health as a state of complete physical, mental and social well being, not merely the absence of disease or infirmity. The mental health is as important as the physical health.

During the recent years growing mental health crisis has been experienced by both advanced as well as developing nations. The British Charity Mind refers to a statistics that one in four people will experience some form of mental illness in any given year.

Mental illnesses are health conditions involving changes in emotion, thinking or behaviour (or a combination of these). Mental illnesses are associated with distress and problems functioning in social, work or family activities.

According to clinical psychologists, Attention Deficit Hyperactivity Disorder, behaviour problems, anxiety and depression are the most commonly diagnosed mental disorder among youngsters today.

Psychological Research identifies many types of mental disorders. Some of those are –

1) Anxiety disorders, including panic disorder obsessive-compulsive disorder and phobias.

2) Depression, bipolar disorder, and other mood disorders.

3) Eating disorders.

4) Personality disorders.

5) Post-traumatic disorder.

6) Psychotic disorders, including schizophrenia.

A mental illness can have an effect on every aspect of a person's life, including thinking, feeling, mood and outlook and such areas of internal activity as family and marital life, sexual activity, work, recreation and management of material affairs.

The main causes of mental illness are pointed out as:

- Childhood abuse, trauma or neglect.
- Social isolation or loneliness
- Experiencing discrimination and stigma.
- Social disadvantage, poverty.
- Losing someone close to us.
- Severe or long term stress
- Having a long term physical health condition
- Unemployment or losing job.
- Family conflicts, relationship difficulties. etc.

Some sign of mental illness are identified as:

- Feeling sad or down
- Confused thinking or reduced ability to concentrate.
- Excessive fears or worries or extreme feelings of guilt.
- Withdrawal from friends and activities.
- Significant tiredness, low energy or problems in sleeping.
- Detachment from reality, paranoia or hallucinations.
- Inability to cope with daily problems or stress.
- Trouble in understanding and relating to situations and to people.

- Problems with alcohol or drug use.
- Major changes in eating habits.
- Sex drive changes.
- Excessive anger, hostility or violence.
- Suicidal thinking.

Prevention of mental illness:

There is no sure way to prevent mental illness. However, if any one has a mental illness, taking steps to control stress, to increase his/her resilience and to boost low self-esteem may help keep his/her symptoms under control.

According to Clinical Psychologist, the steps to be followed are:

1. Pay attention to warning signs. Contact doctor or therapist if any one notices any changes in symptoms or how he/she feels. Consider involving family members or friends to watch for warning signs.

2. One should get routine medical care. He/she should not neglect checkups, should keep visiting to primary care provider, especially if he/she is not feeling well.

3. One should take good care of himself. Sufficient sleep, healthy eating and regular physical activity are important.

4. Doing yoga, pranayamas etc are very helpful. Regular yoga practice creates mental clarity and calmness, increases body awareness, relieves chronic stress patterns, relaxes the mind, centers attention and sharpens concentration. And meditation is especially beneficial for reducing stress. Studies show that it can also reduce depression and anxiety and helps people to manage chronic pain. Pranayama is effective in reducing stress by having our body breathe in more oxygen. There are multiple variations and each one helps to cool the mind and reduce stress. Both anxiety and depression can be cured doing pranayama regularly.

Some yoga poses for mental health and wellness are:

- Balasana
- Viparita Karani
- Uttanasana
- Sethubandhasana
- Shavasana
- Matchhyasana
- Bhujangasana

- Kapalbhati Pranayama
- Paschimottasana

Some Pranayams for mental health and wellness are:

- Lengthening exhale
- Abdomen breathing
- Breath focus
- Equal Breathing
- Resonant breathing
- Lions breath
- Guided meditation

One can find these yogas and pranayamas in youtube easily or can contact a yoga tutor.

5. Experts say that to boost mental health focus should be given on eating plenty of fruits and vegetables along with foods rich in Omega-3 fatty acids, such as salmon. Dark green vegetables in particular are brain protective, Nuts, seeds and legumes, such as beans are also excellent brain foods.

Some fruits which are good for mental health are apples, bananas, grapefruit, citrus fruits, fresh berries and kiwi fruit.

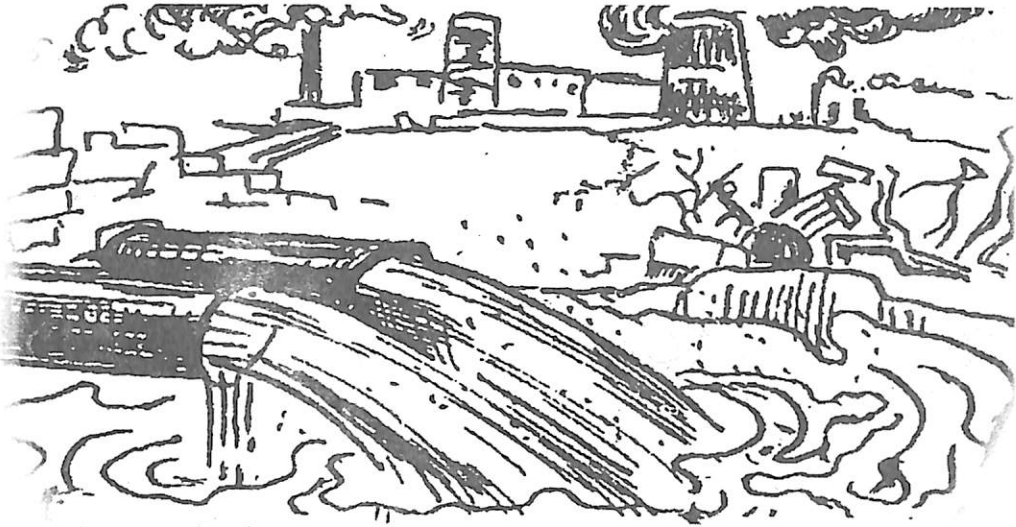
Some vegetables which are good for mental health are carrots, dark leafy greens such as spinach, lettuce, cucumber, broccoli, cauliflower, cabbage, kale and brussels etc.

Brazil nuts, fatty fish (salmon, sardines trout, herring) eggs, pumpkin seeds, dark chocolate, turmeric, yogurt are also very good to help in curing anxiety and depression.

If any one shows signs of mental illness, there should be an open and honest discussion with him or her. To give professional care may not be possible for everyone but offering moral support and encouragement helps a lot. One can also help his/her loved one to find a qualified mental health professional and make an appointment for immediate counselling.

Most mental illnesses don't improve on their own, and if untreated, a mental illness may get worse over time and cause serious problems. So, if any one has signs or symptoms of a mental illness or if his/her loved one shows signs of mental illness, a primary care provider or a mental health professional should be contacted for consultation.

Mental illness should be considered as a medical problem like other diseases. It should not be considered as a matter to be ashamed of. ☐

Bleak Sanitation Scenario: An Obstacle of Health Sector Development in India

 Ankita Dey
B.A. 1st Semester

The health scenario of India is not satisfactory. Every year India experiences high infant mortality rate and under five child mortality rate etc. India's poor sanitation and poor drinking water facilities worsen the situation. It is to be noted that India has spent over \$3 billion between 1986 and 2014 on construction of toilets across the country. From 2014 the NDA government has spent an additional amount of \$31 billion during the five year plan under the scheme of Swachh Bharat Abhiyan. The mission continued with a plan to build over 100 million toilets in rural areas alone. According to the government record, it constructed over 97 million household toilets using public money of Rs.16,912 crore during 2001 to September 2017. Moreover, from 1986 to 1999, nine million toilets were constructed under the central rural sanitation program. Different states of India such as Uttar Pradesh, Madhya Pradesh and Bihar have the worst sanitation indicators. Ironically these are the states which spent the most amount of money over last 15 years on sanitation facilities. Despite such massive investments and sanitation campaigns over the years India have unfortunately yielded poor results. Even today India has the largest number of population which defecates in open.

It is mention worthy that some poorer countries like Bangladesh and Nepal have improved sanitation coverage faster and surpassed India in the last two decades.

According to unofficial studies like the SQUAT survey which was done in five northern states it is observed that at least 40 percent of households with newly built toilets has a member of the family still defecating in the open.

The major states of India like Uttar Pradesh, Madhya Pradesh, Andhra Pradesh and Bihar add to the bleakness of the worse sanitation scenario of the country. In the above mentioned states more than 50 percent households live without latrines. India is a country which ranks highest in percentage of households without latrines, among the neighbouring states. Data will show it more clearly –China has only 1 percent, Pakistan has 23 percent, Bangladesh has 3 percent as against 53 percent of households in India without latrines.

The above mentioned data shows clearly the poor sanitation and toilet facilities in India. This scenario adds to the poor health condition of India. Therefore, it is a matter of concern that India is going under the darkness of impoverished health condition. This situation is needed to be checked as soon as possible, before India faces health disasters. ☐

সমৰ কলা

অক্ষয় শৰ্মা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

‘সমৰ কলা’ অতি পুৰণি যোগ ব্যায়াম অথবা আত্মৰক্ষাৰ কৌশল বুলি ক’লেও বঢ়াই কোৱা নহ’ব। এই কলাক শাৰীৰিক ব্যায়ামৰ স’তে তুলনা কৰি ক’ব পাৰি। শৰীৰ চৰ্চাৰ অবিহনে সুস্থ শৰীৰৰ কথা কল্পনাৰ বাহিৰত। সমৰ কলাই সুস্থ শৰীৰৰ পূৰ্ণতা প্ৰদান কৰা একমাত্ৰ আহিলা। আত্মৰক্ষাৰ কথাও সুকীয়া। আমাৰ জীৱনত কাৰোবাৰ স’তে যুঁজ বাগৰ হ’বও পাৰে নাইবা কাৰোবাৰ স’তে যুঁজ বাগৰ নোহোৱাকৈ জীৱনৰ যৱনিকা পৰিব পাৰে। ই হ’ল আমাৰ জীৱনৰ বাহিৰাগত শত্ৰু। ইয়াৰ উপৰিও আমাক কিছুমান অন্তৰ্নিহিত শত্ৰুয়ে পৰাস্ত কৰাত অহৰহ চেষ্টা কৰি থাকে। সেইবোৰ হ’ল আমাক অসুস্থ কৰা ৰোগ ব্যাধিসমূহ। যেনে — বহুমূত্ৰ উচ্চ-নিম্ন ৰক্ত চাপ, অল্পপিত্তৰ কথা আদি উল্লেখ কৰিব পাৰি। শৰীৰ দুৰ্বলতাৰ সুযোগ লৈ এই ৰোগসমূহে আমাৰ জীৱনটো বিষময় কৰি তোলে। সমৰকলাক শাৰীৰিক ব্যায়াম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি ৰোগ সমূহৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাব পাৰি। শাৰীৰিক ব্যায়াম হ’ল একমাত্ৰ ঔষধ যাৰ দ্বাৰা শৰীৰৰ ৰোগ শৰীৰতে শেষ হয়।

এতিয়া মই ক’বলৈ লৈছোঁ দহোটা মুখ্য সমৰ কলাৰ বিষয়ে—

প্ৰথমতে, টাইকোৱানডু এই কলা মূলৰূপত কোৰিয়াৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছিল বুলি বিশেষজ্ঞসকলে কয়। এই কলা পাঁচ হাজাৰ বছৰৰ পুৰণি বুলি ঠাৱৰ কৰা হৈছে। ই উচ্চ আৰু উন্নত কিক্ৰ বাবে বিখ্যাত। টাইকোৱানডু হ’ল একমাত্ৰ সমৰকলা যি সৰ্ব প্ৰথমে অলিম্পিকৰ সম্পৰ্কলৈ আহিছিল।

দ্বিতীয়তে আহিল একিডু, এই সমৰকলাত বিৰোধীক

মাৰপিত বা দুখ পোৱাৰ বিষয় হ’ব নালাগে। এই সমৰকলাৰ বিশেষত্ব হ’ল বিৰোধীয়ে যাতে দুখ নোপোৱাকৈ পৰাজয় বৰণ কৰে। সেই বাবে এই সমৰকলাক পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ শান্তিপূৰ্ণ

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

সমৰকলা হিচাপে বিবেচনা কৰা হৈছে।

তৃতীয়তে আহিল জুজুচু। ই হ'ল জাপানৰ এক বিশেষ সমৰকলা। চামুৰাই সকলে অস্ত্ৰহীন হোৱাৰ পাছত এই কলা আত্মৰক্ষাৰ কৌশল হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। শত্ৰুক দাঙি দূৰলৈ পেলাই দিয়া এই সমৰকালৰ একমাত্ৰ কৌশল। এই কলাৰ অন্য এক বিশেষত্ব হ'ল শত্ৰু পক্ষক উত্তেজিত কৰি পৰাস্ত কৰা।

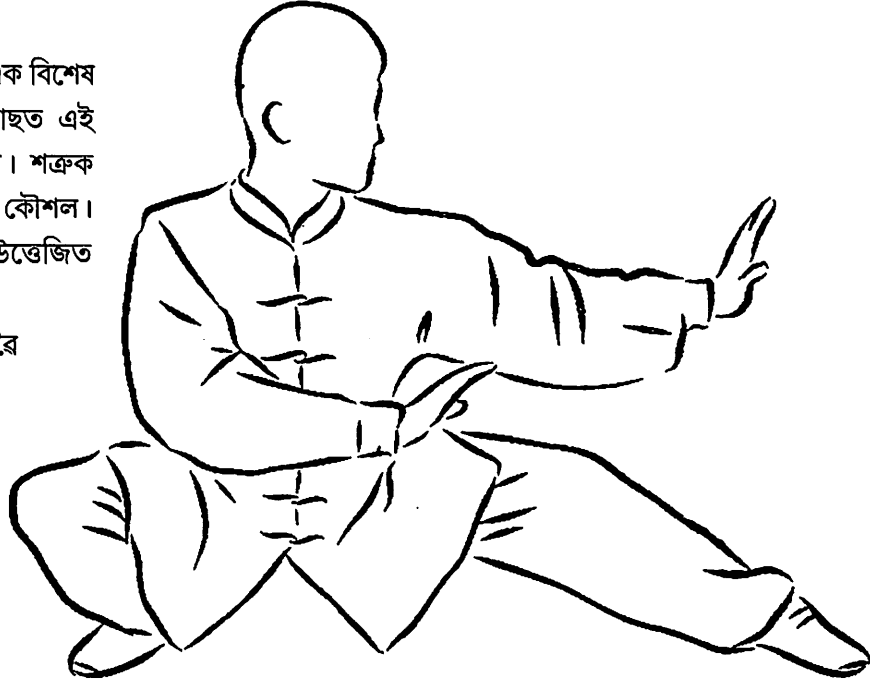
চতুৰ্থতে আহিল নিন্জাচু। নিন্জাচুত খেলুৱৈ সকলক নিন্জা নামে জনাজাত। বহুতো কথা ছবিত এই কলা দেখুৱা হৈছে। কিছুদিনলৈ এই সমৰকলা এক বহস্যৰ আঁৰত আছিল। অন্য সমৰকলাৰ দৰে নিন্জাচুত হাত-ভৰি ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাহিৰেও গোপন কিছু অস্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই অস্ত্ৰ ব্যৱহাৰে আন কলাতকৈ ইয়াক পৃথক কৰি ৰাখিছে। ইয়াৰ উপৰিও নিন্জাচুত অস্ত্ৰ কিছুমান ৰাসায়নিক দ্ৰব্যৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। শত্ৰুক পাছফালৰ পৰা গোপন ভাৱে কেনেকৈ আক্ৰমণ কৰে তাৰ কৌশল শিকোৱা হয়।

পঞ্চমতে আহিল উইংচুং। এই সমৰকলা সোতৰ শতিকাৰ পৰা জনপ্ৰিয়তাৰ শাৰীলৈ আহিল। এই সমৰকলাৰ অংগী-ভংগীসমূহ জীৱজন্তুৰ অংগী-ভংগীৰ স'তে মিলে। এই সমৰকলাৰ বিশেষত্ব হ'ল আক্ৰমণ আৰু আত্মৰক্ষা একে সময়তে কৰা হয়।

ষষ্ঠতে আহিল কেৰাটে, কেৰাটাৰ অৰ্থ হ'ল খালি হাত। এই সমৰকলা তেইশ বছৰ পুৰণি। শৰীৰৰ অংগসমূহক অস্ত্ৰৰদৰে শক্তিশালী কৰি শত্ৰুক পৰাস্ত কৰাই এই কলাৰ মূল লক্ষ্য। এংকুইট্যাক আধুনিক কেৰাটেৰ পিতৃ হিচাপে গণ্য কৰা হয়।

সপ্তমতে আহিল কুংফু, প্ৰকৃততে ক'বলৈ গ'লে কুংফু হ'ল বৰ্তমান সময়ৰ আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় সমৰকলা। কুংফুৰ অৰ্থ হ'ল নিজাকৈ ডাঙৰ বা শক্তিশালী শত্ৰুক পৰাস্ত কৰা। এই কলা প্ৰথমে ভাৰতৰ পৰাই চীন দেশলৈ গৈছিল বুলি প্ৰখ্যাত আছে। এজন ভাৰতৰ বৌদ্ধগুৰুৱে এই কলা চীন দেশত প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছিল।

অষ্টমতে, আহিল মুইথাই। মুইথাই হ'ল থাইলেণ্ডৰ ৰাষ্ট্ৰীয় খেল। মুইথাইক পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ঘাটক সমৰকলা হিচাপে

বিবেচনা কৰা হয়। বহুতে ইয়াক আঠ অংগৰ খেল বুলিও কয়। এই কলাত শৰীৰৰ আটাইতকৈ শক্তিশালী অংগৰে আটাইতকৈ দুৰ্বল অংগত আঘাত প্ৰয়োগ কৰা হয়। সেইবাবে এই সমৰকলাত প্ৰহাৰত ক্ষন্তেকতে শত্ৰুৰ মৃত্যু পৰ্যন্ত হ'ব পাৰে।

নৱমত, আহিল কৰব মাগা। ইয়াৰ আৱিষ্কাৰক লম ই লিষ্ট এল ফিল। পৃথিৱীৰ যিমানবিলাক সমৰকলা আছে সেই সকলো খেলুৱৈক বশ কৰিব পৰাকৈ কৰব মাগাক তৈয়াৰ কৰা হৈছে। বহুতো সমৰকলাই কৰব মাগাক নিজৰ পথত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। কৰব মাগাক বাচ, ট্ৰেইন বাস্তা-ঘাট আদিত নিজক বচাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই সমৰকলাক ইজৰাইলৰ ৰাষ্ট্ৰীয় কলা হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া হৈছে।

দশমতে আহিল কালা ৰিপায়াটুত, এই সমৰ কলাক সকলো সমৰ কলাৰ জনক বুলি কোৱা হয়। পৌৰাণিক শাস্ত্ৰ অনুসৰি এই সমৰকলাৰ জনক হ'ল শ্ৰীপৰশুৰাম। এই পৰশুৰামে পাছলৈ খাম্বি আগষ্টক এই বিদ্যা শিকাইছিল বুলি উল্লেখ আছে।

সামৰণিত বৰ্ধিত অপৰাধ জনিত ঘটনাৰ বাবে বিশেষকৈ নাৰীসকলে সমৰকলা শিকাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিছে। নাৰী শিক্ষাই হ'ল শেষ আধাৰ যি অহা প্ৰজন্মক শিক্ষিত আৰু সুস্থ হিচাপে গঢ় দিব পাৰিব। ☐

বিঃদ্রঃ শ্ৰীঅক্ষয় শৰ্মা চেকেণ্ড ডান ব্লেকবেল্ট (অকিনাওৱা ছবিনবিও চবিনকান কেৰাটে) ফাষ্টডান ব্লেকবেল্ট (কেৰাটে এচ'চিয়েচন অৱ ইণ্ডিয়া)।

Dhop Khel : A Traditional Game of Assam

 Abhilekh Dutta
B.Sc 3rd Semester

Human beings have been playing various sports and games since ages. The forms of the games vary from place to place and they have changed in different times. Games are spontaneous activities that human beings have ever acquired. Games are the result of those activities, which have been carried out by the people, irrespective of caste, gender, social status or colour, in order to maintain the physical strength and enjoy the leisure times. At the beginning, human beings collected all the materials, needed for games, from the surrounding nature. Each and every tribe of the world has its own traditional games which are one of the intimate aspects of their respective folk culture. American folklorist Richard Mercer Dorson (1916-1981), while dividing the research areas of folk culture, has included the “games and sports” into the social folk custom. Birinchi Kumar Baruah (1908-1964), one of the greatest folklorist of Assam, has termed “games and sports” as one of the most important elements of the folk culture. Those games and sports, which

have prevailed in a community or society from one generation to another generation, from one age to another age, or from one place to another place in a continuous manner are considered as “traditional games”. Like the other parts of the world, various traditional games have been in existence in Assam also among the inhabitants. The games played in the rural areas are prominent among all the traditional games. In Assam, the games which were widely popular under patronization of the mighty Ahom Kings, became the traditional games of Assam. Writings about the games played during the days of the Swargadeos (Ahom Kings) have been

found in the Sanchipatt(the bark of the Sanchi tree used for writing manuscripts)s. It is impossible to have the real evidences to know whether these games have remained in their original forms or they have changed or distorted over time. The manuscripts of Pre-Sankardeva Era, Sankardeva Era (15th Century to 16th Century) and Post Sankardeva Era have also carried the descriptions of various traditional sports of Assam. In the course of time, some rules of the games of older times have been lost and even names of some of the games have been lost. However, even amidst these changes, some old games do still exist in some rural areas, especially in tribal areas, which are not influenced by the modern developments.

There are many traditional games and one of which is Dhophkhel.

Dhophkhel is also known as Dhoph Khel and Dhoop Khel. It is a traditional indigenous ball game played in Assam, India. Traditionally, the game was played to observe the spring and New Year festival of Bihu and thus is a seasonal game. It was also played once as a spectator sport for royal patronage of the Ahoms. It is among the unusual and lesser-known sports of the state. Dhoph that is a ball, is thrown by the player in the air with intention to throw it in the opponent's court and if in case the ball does not cross one's court and falls there only, then the players have to throw the ball again. While the opponent team has to catch the ball and again the player of other team has to throw the ball if the opponent fails to catch it but if the player catches the ball then he/she has to throw it towards a player who stands at the opposite end of the court and the player is called Katoni. If the player, who is Katoni, fails to catch the ball then the team loses the chance of throw and the other team gets the opportunity to throw the ball. The game is not as simple as it sounds and is filled with complications with its complicated structure- if the Katoni is hit below the waist then it is considered a kota and thus the katoni loses his status of ghai which was a name initially used for all players and becomes a bondha or hoia. The Bondha has a tough task to perform which is that he/she has

to go to opponent's team with an intention to avoid the opponent team's players to catch the ball and catch the ball himself and reaches in his court without any physical contact between the opponent team's player and the ball, this strategy is called aulia. Thus, if he succeeds in doing so then the player again becomes a ghai and such move is called hora. Also, the player has to make sure that he/she does not go out of the field while making such an attempt. When 10 ghais of a team, turns into hoia or bondha then the last ghai becomes a ghai katoni, and if kota is done to him then it is called as piriutha and it signifies victory for the side. The team which has more number of ghais, is declared the winner and in case there are equal numbers of ghais then the game is drawn.

About the game :

There are two teams of eleven members. The field measures 125 m x 80 m and there is a central point. Two lines are drawn at a distance of 125 ft on each side of the point at the center. At the four points where the kai meets 125 m lines, 4 flags are planted in the four corners known as chukor nishan. In each half of the field, there is one point each at a distance of 13'6" from the center and the circles which surround them are known as gher. The game is not restricted to any specific gender and thus is played by both men and women. A rubber ball is used in the game which is called as Dhoph thus the game is called Dhoph Khel. Like all other games, this game also requires skills and the player needs to be physically fit, have good speed, high stamina, and acrobatic skills. The game is sometimes also seen similar to Kabbadi.

Present Day Situation:

A game which was once played for royal patronage as well is now no longer played and many efforts are being made in order to revive it. Naoren Mohen, the founder of modified Northeast India has identified some indigenous sports, Dhophkhel is one of them and is trying to groom them among the youth. More such efforts should be made such as by spreading knowledge about the sports and providing proper training and opportunities to youth, we can keep alive the essence and fun of this sports. ☐

ক্ৰিকেট জগতৰ মহানায়ক শচীন টেণ্ডুলকাৰ ১৯৭৩ চনৰ ২৪ এপ্ৰিল তাৰিখে মহাৰাষ্ট্ৰত জন্মগ্ৰহণ কৰিছিল। তেখেতৰ পিতৃৰ নাম হ'ল ৰমেশ টেণ্ডুলকাৰ আৰু মাতৃৰ নাম হ'ল ৰজনী টেণ্ডুলকাৰ। শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ উচ্চতা আছিল ১.৬৫ মিটাৰ। তেখেতে ১৯৯৫ চনত অঞ্জলি টেণ্ডুলকাৰ ৰ লগত বিয়াত বহে। তেখেতৰ বৰ্তমান বয়স হ'ল ৪৮ বছৰ। ক্ৰিকেট জগতৰ নায়ক শচীন টেণ্ডুলকাৰক God of Cricket বুলিও কোৱা হয়। তদুপৰি তেখেতক Little master, master blaster আদি নামেৰেও জনা যায়। বিভিন্ন নামেৰে জনাজাত শচীন টেণ্ডুলকাৰক বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন সন্মানেৰে সন্মানিত কৰা হৈছিল। সেইবোৰৰ ভিতৰত অৰ্জুন বঁটা (১৯৯৪), খেলৰত্ন বঁটা (১৯৯৭), পদ্মশ্ৰী বঁটা (১৯৯৯), পদ্ম বিভূষণ (২০০৮), ভাৰত ৰত্ন (ফেব্ৰুৱাৰী ৪, ২০১৪) আদিয়েই উল্লেখযোগ্য। ২০১২ চনৰ ২৬ এপ্ৰিল তাৰিখে ৩৯ বছৰীয়া শচীন টেণ্ডুলকাৰ ৰাজ্য সভাৰ সদস্য হিচাপে মনোনীত হয়।

God of Cricket নামেৰে জনাজাত শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ প্ৰথমখন Test Match আছিল ১৯৮৯ চনত পাকিস্তানৰ বিৰুদ্ধে, যেতিয়া তেওঁৰ বয়স আছিল মাত্ৰ চাৰে পোন্ধৰ বছৰ। সেই প্ৰথম Test match খনৰ প্ৰথম তিনিখন খেলত ভাৰত-পাকিস্তানৰ মাজত সমান হৈছিল। কিন্তু চতুৰ্থখন খেলত পাকিস্তানে জয়ী হোৱাটো প্ৰায় নিশ্চিত। কিয়নো সেই সময়ত পাকিস্তানত Waqar Younis, Wasim Akram আদিৰ দৰে খুব জোৰেৰে বল দিয়া বলাৰ আছিল আৰু তাতে সেইদিনাৰ খেল পথাৰখন তৃণাবৃত আছিল। গতিকে সেইদিনা পাকিস্তান জয়ী হোৱাটো নিশ্চিত। যিহেতু Test match পাঁচদিনীয়া হয়, Test match ৰ শেষৰ দিনা

শচীন টেণ্ডুলকাৰ

পূৰ্ণকান্ত বৰগোঁহাই
স্নাতক প্ৰথম শাখাসিক

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ভাৰতৰ ৱিকেট (Wicket) গ'ল চাৰিটা আৰু বাকি থাকিল ৭ জন তাৰে ৬ জনেহে wicket ল'ব পাৰিব। সেই ৬ জনে গোটেই দিনটো বেটিং কৰিব লাগিব। ৪ টা wicket যোৱাৰ পাছত বেটিঙত এফালে আছিল ৰবী শাস্ত্ৰী আৰু আনফালে আছিল নবজিত সিং সিদ্ধু। পাকিস্তানৰ বলাৰে দিয়া বলৰ কোব তেওঁলোকৰ বেতৰ বাহিৰে সকলোতে লাগিছিল। এনেতে ৰবী শাস্ত্ৰী out হ'ল আৰু তাৰ পিছত সেই চাৰে পোন্ধৰ বছৰীয়া শচীন টেণ্ডুলকাৰ বেটিং কৰিবলৈ আহিল। এফালে বল দিব পাকিস্তানৰ Waqar Younis। যেতিয়া Waqar Younis এ প্ৰথমটো বল দিলে ৰকেটৰ দৰে বল গৈ শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ বেটত নালাগি নাকত লাগিল আৰু লগে লগে তেওঁ বেহুছ হৈ ঢলি পৰিল। শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ নাকেৰে তেজ ওলাই বাঙলী হ'ল, ডাক্তৰে তেওঁক চিকিৎসা কৰিলে। তেতিয়া নবজিত সিং সিদ্ধু এ তেখেতে দুখ পোৱা বাবে আৰু খেলিব নালাগে বুলি কৈছিল। ইমান প্ৰচন্দ জোৰত বলটো মুখত লগাব পাছত কোনোৱে

বেয়া নাপাই বুলি সাধাৰণ মানুহ এজনে খেলপথাৰৰ পৰা গুছি আহিল হয়, কিন্তু শচীন টেণ্ডুলকাৰ সেই সময়ত ঘপককৈ ঠিয় হ'ল আৰু নবজিত সিং সিদ্ধুৰ মুখলৈ চাই দুটা শব্দ ক'লে “মে খেলুংগা” যি দুটা শব্দই শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ জীৱনৰ গতিপথ সলনি কৰি পেলালে। তাৰ পিছত শচীন টেণ্ডুলকাৰ বেটিং কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে আৰু এফালৰ পৰা Waqar Younis এ বল দিলে। প্ৰচন্দ জোৰত দিয়া পিছৰ বলটোত শচীন টেণ্ডুলকাৰে কোব দিলে আৰু লগে লগে Four। তেতিয়াও তেজ নিগৰিয়ে আছে টোপ টোপ...। ইমানতে শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ দিনটো শেষ হোৱা নাছিল। সেই Four টো কোবোৱাৰ পাছত শচীন টেণ্ডুলকাৰ আৰু নবজিত সিং সিদ্ধুয়ে সেইদিনা গোটেই দিনটো বেটিং কৰিলে আৰু ভাৰতে পাকিস্তানৰ লগতে খেলখন সমান কৰিলে, কিন্তু দুয়োজনে out এ নহ'ল। খেলখনেই আছিল শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ জীৱনৰ প্ৰথমখন খেল যিখনে শচীন টেণ্ডুলকাৰ জীৱনৰ মাত্ৰা উন্নত কৰি দিলে। যদি

শচীন টেণ্ডুলকাৰে সেই নাকত বল লগাব পিছত বেটিং নকৰি গুছি গ'ল হেঁতেন হয়তো পিছৰ খেলখনত তেওঁ সুবিধা নাপালেহেঁতেন। লগতে আমিও তেওঁক ক্ৰিকেট জগতৰ নায়ক হিচাপে নাপালোঁ হয়।

এনেকৈয়ে কষ্টৰ মাজেৰে একো একোজন তৰা তাৰকাৰ জন্ম হয় যাক নায়ক ৰূপে আখ্যা দিব পাৰি। শচীন টেণ্ডুলকাৰে যেনেকৈ সেই কঠিন মুহূৰ্ততো দুটা শব্দৰে দৃঢ় সংকল্প লৈছিল “মে খেলুংগা”, ঠিক সেইদৰে যেতিয়া আমাৰ জীৱনলৈ কঠিন মুহূৰ্তবোৰ আহে আমিও তেতিয়া সকলোৱে দৃঢ় সংকল্প ল'ব লাগে যে “মই কৰিম, মই পাৰিম।” শচীন টেণ্ডুলকাৰৰ দৰে আৰু বহুতো ব্যক্তি আছে যাক আমি আমাৰ জীৱন পথত আগুৱাই যোৱাত অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস হিচাপে ল'ব পাৰোঁ। তেনে ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত আমি ক'ব পাৰোঁ যে এণ্ড ফ্ৰাংক, মেৰী কম, হিমা দাস আদি ব্যক্তিসকলৰ কথা। এই ব্যক্তিসকলেও আমাৰ জীৱনৰ বাবে একো একোজন অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস।

সত্যক কেতিয়াও ঢাকি ৰাখিব নালাগে কাৰণ সত্যই অক্ষকাৰক ঘৃণা কৰে।

— মহাত্মা গান্ধী

Anti-Arrack Movement: A Women's movement in Andhra Pradesh

✍ Nayan Nag
B.A. 4th Semester

Arrack is a distilled alcoholic drink produced from fermented mash of malted rice. It is a low cost liquor that is generally consumed by the poorer section of the society. As it is an unrefined form of liquor, its consumption, has more harmful effects on health. Therefore, protesting against the production and sale of arrack a spontaneous movement was started by the poor womenfolk of Andhra Pradesh in a small village Dubagunta of Nellore District in 1992. At that time, most of the liquor contractors supplied arrack

in a huge amount and its consumptions has started increasing among rural men.

According to one study report, in the state of Andhra Pradesh, the average family income was Rs. 1,840 per annum in 1991-92, of which Rs.830 was spent on liquor. This affected the family as well as the economy as a whole. Women had to face the brunt of violence emerging from intoxicated family members.

It has affected the family structure, financial status and physical and mental health. It was the intoxicated picture in the rural areas of Andhra Pradesh and women are the worst suffer. The women had to withstand its repercussion in terms of domestic violence, sexual harassment, financial burden of the family and many more.

Under all these pressure, an Adult literary Drive has been taken place with the help of women that aims at making the women literate in Dubagunta village. The women with large number of populations started protesting against the consumption of arrack under this drive. Due to this, the liquor contractor pressurised to suppress women and stop this movement. But, gradually the movement becomes so powerful that women in Nellore District curtailed the supply of arrack and demanded for the complete

abolition of its sales. It has become a social cause in India and about more than 5000 women united together to fight against it in Andhra Pradesh.

The movement analyzed the nexus between crime and government. At the time of demanding in banning of liquor, government becomes adamant to continue the selling of liquor. This is because, the liquor contractor provides heavy revenue to government. The government ignored the social causes, mental health of people and politicians promoted an illegal activity of revenue generation.

The movement influenced the pro women revolt against any injustice to them due to which the women slowly organised themselves in the patriarchal society. Anti-arrack movement emphasized on fighting against any kind of evil and injustice in society and awakened self-confidence and sense of power in women.

The anti-arrack movement resulted in the declaration of total prohibition of liquor in the state. The agitation was so strong that it resulted in the change in political party in power in the state. Thus the feminist way of looking at the social issues gets its importance. It is a testimony to the power of women working together for a social cause. ☐

“ Strong women are not simply born. They are forged through the challenges of life. With each challenge they grow mentally, emotionally and spiritually. They move forward, their head held high with a strength that can not be denied. They are women that have been through the storm and survived. They are warriors. ”

—Anonymous

The Indian Sprinter -

HIMA DAS

 Priya Chanda
B.Sc. 3rd Semester

For years women have been disregarded from sports entirely and no one seemed to bat an eye, along with the fact that women are not taken as seriously in majority of the major sporting franchises. It's mainly men that we see dominating the roles as sport icons or even adopted as role models to the future generations of athletes. That being said 'are there no females'? But, now the scenario has been changed, women too are being talked about in sports and there's no doubt that they have been delivering outstanding

performance. One such rising sports personality among the women is Hima Das, a young, powerful, enthusiastic, athlete from Assam. She is nicknamed as Dhing Express. She holds the current Indian national record in 400 meters with timing of 50.79s that she clocked at the 2018 Asian Games in Jakarta, Indonesia. She is the first Indian athlete to win a gold medal in a track event at the IAAF World U20 championships at just 18. But her journey was not an easy one. She had to cross several barriers to reach this milestone. Das was born at Kandhulimari

village near the town of Dhing in her home state of Assam to Ranjit Das and Jonali Das. They belong to the Assamese Kaibarta community of Assam. Her parents are farmers by profession. She is youngest of five siblings. Born in a poor family uninvitedly brings various problems. She always dreamt of making it big as a footballer. But as far would have it, she turned out to be toast of India's sprinting world instead. Smitten by football since she was a child, Hima always wanted to persue the beautiful game as a career. But once playing for her school, her

raw race caught the attention of her physical education teacher. Hima agreed to give athletics a try on her teacher's insistence and then fate took its turn. The 'Dhing express took rapid strides and within a short period of time became one of the most highly-rated runners nationally. Hima's talent couldn't be ignored anymore and soon enough she made her international debut at the 2018 Commonwealth Games in Gold coast, Australia.

Though the 100 m and 200 m were her pet events early on, Hima ran the 400 m in Australia and finished a respectable sixth.

A couple of months later, at the IAAF world U20 championships, she graduated from being a prodigious talent to an overnight sensation with a gold medal win in the 400 m event, beating USA's youth champion Taylor Mauson.

The Indian sprinter then never looked back. She continued impressing in her break through year. She won the silver medal in the women's 400 m at the 2018 Asian Games in Jakarta. In the finals, she

clocked 50.79 seconds– a national record till date.

The sprinter was also part of the women 4×400 m and 4 × 400 m mixed relay teams which bagged Asian Games gold at Jakarta.

She was conferred with various prestigious awards, one of those was Arjuna Award. She has been appointed as a civil servant under the post of Deputy Superintendent of Police in Assam Police Service cadre by Assam Public Service Commission without her appearing for the combined competetive examination but through direct entry mode.

Hima was unstoppable since then. From July 2019, onwards she went on an incredible run in different tournaments in Europe, winning five gold medals in a period of just 19 days. Winning a 200 meter gold medal at the Poznan Athletics Grand Prix in Poland followed by a second at the Kutno Athletics meet in the same country, she was at the peak of success. She went on to win three more, two in 200 m and one in 400 m at different athletics meets in the Czech

republic.

She was then called 'the Golden Girl' after such a winning series of Gold. Her journey started with breezing past her village's rice fields barefooted had transformed to a brand. Das was a true inspiration for the youth.

Soon many sports brands were approaching her with lucrative deals. She was gaining lots of appreciations from every corner of India.

Das's name was embossed on a top sportswear shoes.

With true hardwork, dedication, immense mental and physical strength the Indian sprinter proved it to everyone that nothing can stop you in the world. If you're aimed and fully focused on your goals then you can achieve anything. One after the other she left a benchmark in her field and the journey still continues. Hima Das is a real example of women empowerment. Her exceptional journey will surely motivate all the women out there who dream to persue sports as their career.

She made India proud. A true sportsperson she is. ☐

Empowerment of Women

 Plabita Baruah

B.A. 1st Semester

Women's empowerment is the process of empowering women. Empowerment can be defined in many ways, however, when talking about women's empowerment, empowerment means accepting and including women who are on the outside of the decision-making process into it. Women's empowerment is the most crucial point to be noted for the overall development of a healthy society. The rights and freedoms that women have today are the results of the fights that the empowered women fought against it. The acts of these empowered women show that it is time that women, too, can enjoy all the freedoms and rights.

India is a country that lacks women's empowerment. The girls in India don't get access to higher education. Instead, the girls are married off at a young age. Child marriage is prevalent in the country. The women can't pursue a career of their own because they don't have an education.

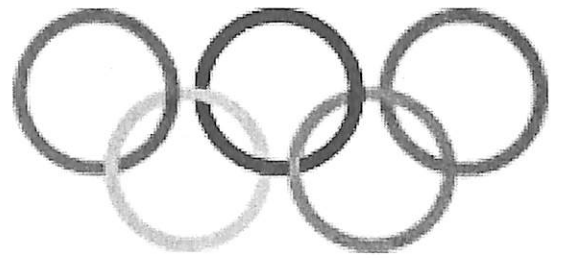
The World Bank also defines the term empowerment as "the process of increasing the capacity of individuals or groups to make choices and to transform those choices into desired actions and outcomes."

This process includes those actions which

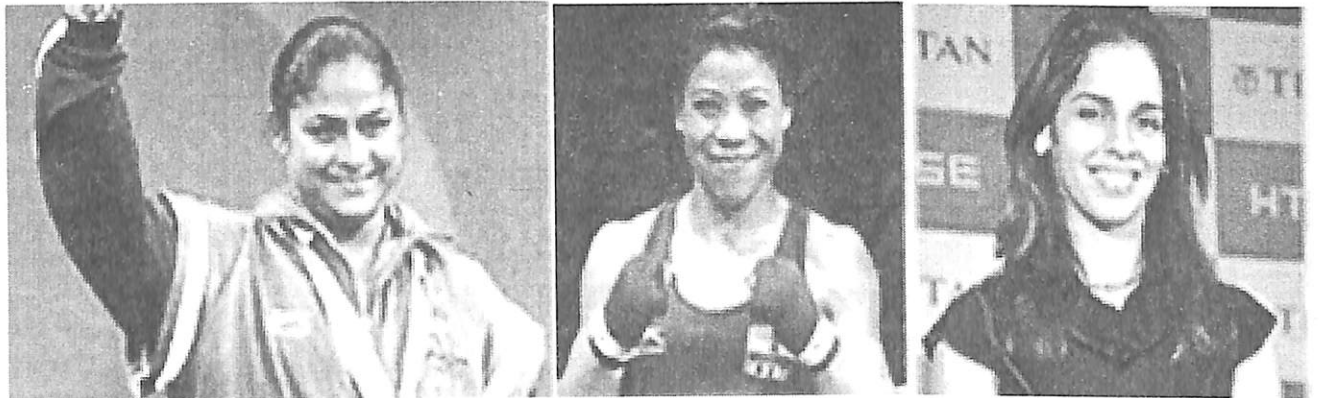
can build individual and collective assets and improve the efficiency and fairness of the organizational and institutional context which govern the use of these assets.

It ranges from self-strength to efficiency building of women. However, empowerment of women now can be categorized into five main parts – social, educational, economic, political and psychological. Thus, Empowering women is essential to the health and social development of families, communities and countries. When women are living safe, fulfilled and productive lives, they can reach their full potential. contributing their skills to the workforce and can raise happier and healthier children.

Hence, from the above we can conclude that Women Empowerment means believing that all women are important, beautiful and valid, regardless of what stereotypes and patriarchal expectations say. It means lifting up and supporting the women around you. Women must be given equal opportunities in every field. It is rightly said that "feminism is not about making women strong. Women are already strong. It's about changing the way the world perceives that strength." ☐

Indian Olympic Medal Winners (Women)

Name	Olympic Games	Event	Medal
Karnam Malleswari	Sydney, 2000	Weight Lifting	Bronze
Mary Kom	London, 2012	Boxing	Bronze
Saina Nehwal	London, 2012	Badminton	Bronze
P V Sindhu	Rio, 2016	Badminton	Silver,
Sakshi Malik	Rio, 2016	Wrestling	Bronze
Chanu Saikhom	Tokyo, 2020	Weight Lifting	Silver
Lovelina Borgohain	Tokyo, 2020	Boxing	Bronze
P V Sindhu	Tokyo, 2020	Badminton	Bronze

—Compiled by Editorial Board

মহামাৰী ক'ভিড-১৯ আৰু ইয়াৰ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, শৈক্ষিক আৰু মানসিক প্ৰত্যাহ্বান

শ্ৰী ৰেশ্মি নাথ
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

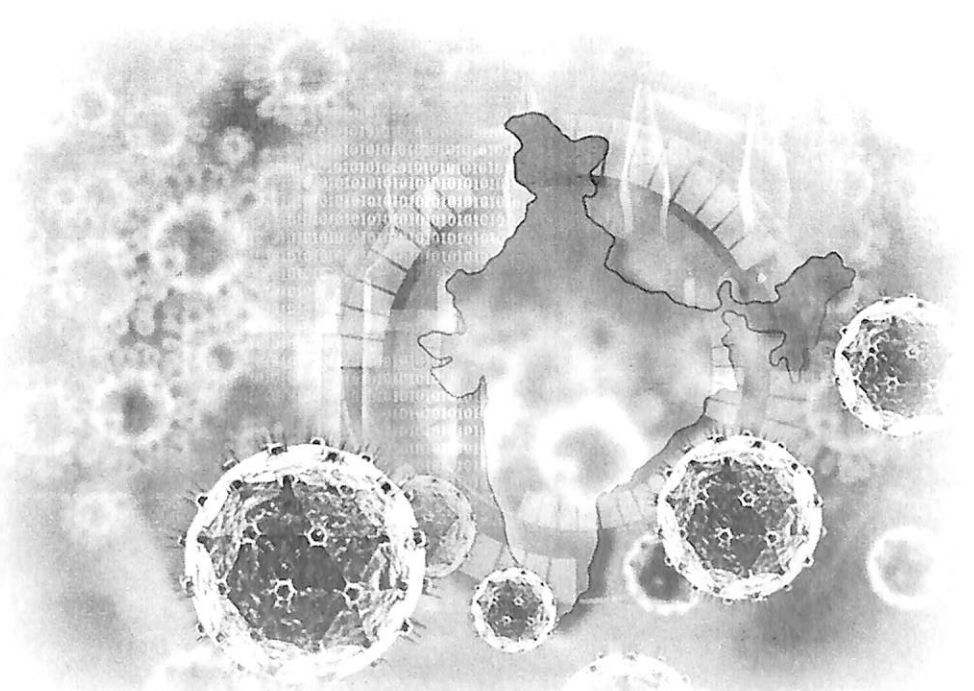
আৰম্ভণি :

'কৰ'না' নামৰ ভাইৰাছৰ পৰা হোৱা ৰোগবিধক বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা (World Health Organisation) য়ে 'ক'ভিড-১৯' নামেৰে নামকৰণ কৰিছে। 'কৰ'না' এবিধ চকুৰে মনিব নোৱাৰা অত্যন্ত ক্ষুদ্ৰ আকৃতিৰ ভাইৰাছ।

'কৰ'না' ভাইৰাছৰ উৎপত্তি হয় আমাৰ ওচৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ চীন দেশত। চীন দেশৰ 'যুহান' (Wuhan) চহৰত থকা জীৱ-জন্তুৰ বজাৰৰ পৰাই এই ভাইৰাছবিধ প্ৰথমে বিয়পে। তাৰ পিছত লাহে লাহে ই সমগ্ৰ চীন দেশকে আক্ৰান্ত কৰি তোলে।

উল্লেখযোগ্য যে কৰ'না ভাইৰাছ দেহত প্ৰৱেশ কৰাৰ লগে লগে ৰোগৰ লক্ষণ প্ৰকাশ নহয়। চিকিৎসা বিজ্ঞানীসকলৰ মতে এই ভাইৰাছবিধৰ মানৱ শৰীৰত সংক্ৰমণ ঘটাৰ ১৪ দিনৰ পিছৰ পৰাহে ই নিজৰ লক্ষণসমূহ প্ৰকাশ কৰে। 'ক'ভিড-১৯' ৰোগবিধৰ প্ৰধান লক্ষণসমূহ হৈছে প্ৰথমতে পানীলগা, দ্বিতীয়তে উশাহ-নিশাহ লোৱাত কষ্ট হয়। কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত বমি আৰু ডায়েৰিয়াৰ লক্ষণো দেখা দিয়ে।

বৰ্তমান সময়ত এই ৰোগবিধ বিশ্বৰ প্ৰায় ২০০ ৰো অধিক দেশত বিয়পি পৰিছে। এনে এক পৰিস্থিতিত বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই 'ক'ভিড-১৯' ৰোগক মহামাৰী বুলি ঘোষণা কৰিছে। বৰ্তমান সমগ্ৰ পৃথিৱীত প্ৰায় ২০ লাখতকৈ অধিক সংখ্যক লোক 'ক'ভিড ১৯'ত আক্ৰান্ত হৈছে আৰু প্ৰায় ২ লাখৰ আশে-পাশে লোক মৃত্যুৰ মুখত পৰিছে। এই ৰোগে উৎপত্তিৰ মূল 'চীন' দেশতকৈ আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰক অধিকভাৱে জুৰুলা কৰিছে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ পিছতে নাম আহি পৰে ইটালী, ফ্ৰান্স, স্পেইন ইত্যাদি দেশৰ। এই ৰোগে বিশ্বৰ প্ৰায় সকলো দেশকে জুৰুলা কৰি পেলাইছে। আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষতো প্ৰায় ১১ হাজাতকৈ অধিক লোক আক্ৰান্ত হৈছে আৰু প্ৰায় ৪০০ ৰ আশে পাশে লোক মৃত্যুবৰণ কৰিছে। দিনক দিনে এই

সংখ্যা বৃদ্ধি পাই গৈছে। চীনৰ 'য়ুহান' আমেৰিকাৰ 'নিউয়ৰ্ক'ৰ দৰে 'ক'ভিড-১৯'য়ে ভাৰতবৰ্ষৰ 'মহাৰাষ্ট্ৰ'ক অধিকভাৱে আক্ৰান্ত কৰিছে। 'মহাৰাষ্ট্ৰ'তে প্ৰায় ২০০০ ৰ আশে-পাশে লোক আক্ৰান্ত গৈছে। এই পৰিস্থিতি দিনক দিনে আৰু বেয়াৰ পথতে আগবাঢ়ি হৈছে। মনুষ্য জাতিৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি যেন ভাবুকি আহি পৰিছে।

চিকিৎসাবিজ্ঞানীসকলৰ মতে সেইবাবে সামাজিক দূৰত্ব (Social distancing) বজাই ৰখাটোহে একমাত্ৰ উপায় 'ক'ৰ'না' ভাইৰাছৰ সংক্ৰমণ ৰোধ কৰিবৰ বাবে। ইয়াৰ উপৰি পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন হৈ থাকিও ইয়াৰ সংক্ৰমণ ৰোধ কৰিব পাৰি।

সামাজিক দূৰত্ব বজাই ৰাখিবৰ বাবে বিভিন্ন দেশৰ চৰকাৰে 'লকডাউন'ৰ পথ বাছি উলিয়াইছে। 'লকডাউন' এক উত্তম প্ৰচেষ্টা সামাজিক দূৰত্ব বজাই ৰখাৰ। কিন্তু এই লকডাউনৰ ফলত মানুহে অধিক সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে। 'ক'ভিড-১৯' আৰু ইয়াৰ সামাজিক প্ৰত্যাহ্বান :

মানুহ সামাজিক প্ৰাণী। মানুহে সমাজত বাস কৰি ভাল পায়। মনুষ্য জাতিয়ে অকলশৰীয়াইকৈ জীৱন-যাপন কৰিব নোৱাৰে। 'ক'ভিড-১৯'ৰ প্ৰতিৰোধৰ বাবে মানুহে যিমান সম্ভৱ সামাজিক আচাৰ-অনুষ্ঠান, সভা-সমিতি আদি পৰিত্যাগ অথবা বৰ্জন কৰা উচিত। 'ক'ভিড-১৯'ৰ ধ্বংসলীলা ৰোধ কৰাৰ একমাত্ৰ উপায়ৰূপে পৰিগণিত হৈছে সামাজিক দূৰত্ব বজাই ৰখা (Social distancing)। অৱশ্যে যেতিয়ালৈকে ইয়াৰ প্ৰতিৰোধকৰ আৱিষ্কাৰ নহয় তেতিয়ালৈকে সামাজিক দূৰত্ব বজাই ৰাখিয়েই আমি এই ৰোগৰ সংক্ৰমণ ৰোধ কৰিব পাৰিম।

কিন্তু কিছুমান অসচেতন মানুহে সামাজিক দূৰত্ব বজাই নাৰাখি নিজে সংক্ৰমিত হোৱাৰ লগতে নিজৰ পৰিয়াল, সমাজ আদিকো এই ৰোগৰ কবলত পেলাইছে। এনে এক অৱস্থাই সামাজিক প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে।

আকৌ, চৰকাৰে সামাজিক দূৰত্ব বজাই ৰাখিবৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা 'লকডাউন'ৰ ব্যৱস্থাকো নামানি, ইয়াৰ নীতি-নিয়ম ভংগ কৰি সামাজিক প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে।

আমি জানো যে মানুহৰ বাবে সামাজিক দূৰত্ব বজাই ৰখাটো অতি কষ্টকৰ। মানুহে সমাজৰ অবিহনে জীৱন অতিবাহিত কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু সামাজিক দূৰত্বতাই ইয়াত শাৰীৰিক দূৰত্ব বজাই ৰখাৰ কথাকে বুজাইছে। মানসিক দূৰত্বতাৰ নহয়। গতিকে আমি আমাৰ আত্মীয়-স্বজন অথবা বন্ধুসকলৰ লগত ম'বাইল ফোনৰ সহায়ত, ছ'চিয়েল মিডিয়া (Social Media) ৰ সহায়ত যোগাযোগ বৰ্তাই ৰাখিব পাৰোঁ। এনে কৰিহে আমি 'ক'ভিড-১৯'ৰ সংক্ৰমণৰ পৰা আমাৰ সমাজক বচাব পাৰিম। অযুক্তিকৰ কামত ঘৰৰ পৰা ওলোৱা পৰিত্যাগ কৰিব লাগিব। সামাজিক আচাৰ-অনুষ্ঠান বৰ্জন কৰিব লাগিব।

চৰকাৰে বাৰে বাৰে স্কীমনি দিয়াৰ পিছতো সামাজিক দূৰত্ব / ব্যৱধান বৰ্তাই ৰখাৰ অক্ষমতাৰ এক উচিত উদাহৰণ হৈছে আমাৰ দেশৰ দিল্লীত হোৱা 'নিজামুদ্দিন মৰকজ'ৰ তবলিগি জামাতৰ ঘটনা। এই ঘটনাই দিল্লীত 'ক'ৰ'না সংক্ৰমিত লোকৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱাৰ এক অন্যতম আৰু প্ৰধান কাৰণ।

গতিকে 'ক'ভিড-১৯'য়ে অনা সামাজিক প্ৰত্যাহ্বানৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দি আমি আমাৰ সমাজখনক বচাই ৰখাৰ চেষ্টা কৰাটো আমাৰ এক কৰ্তব্য।

'ক'ভিড-১৯' আৰু ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰত্যাহ্বান :

'ক'ভিড-১৯'য়ে বিশ্বৰ অৰ্থনীতিত এক বৃহৎ প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে। বিশ্বৰ আৰ্থিক মহাশক্তি আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰক এই ৰোগে অধিকভাৱে প্ৰভাৱান্বিত কৰিছে। আমেৰিকা, ইটালী আদি দেশসমূহ আৰ্থিকভাৱে অতি সবল। আনকি বিশ্ববেংকত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰায় ৩০-৪০% অংশ আছে। কিন্তু বৰ্তমানৰ 'ক'ভিড-১৯'ৰ সংক্ৰমণৰ বাবে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ ভৱিষ্যতে মহাশক্তি হৈ থাকিব পাৰিব নে নাই সেয়া সন্দেহজনক হৈ পৰিছে। ইয়াৰ অন্যতম কাৰণ হ'ল 'ক'ভিড-১৯'ৰ চিকিৎসাৰ বাবে সংক্ৰমিত দেশসমূহে বৃহৎ পৰিমাণৰ ধন খৰচ কৰিবলগীয়া হৈছে। ইয়াৰ বিপৰীতে লক ডাউনে আয়ৰ পৰিমাণ সীমিত কৰিছে। গতিকে আয়তকৈ ব্যয় বেছি হৈছে। তাৰ ফলত যি কোনো দেশৰে অৰ্থনীতিৰ ক্ষেত্ৰত ভাবুকিৰ সৃষ্টি হৈছে। ই দেশসমূহত মুদ্রাস্ফীতি অথবা মন্দা অৱস্থাবো সৃষ্টি কৰিব পাৰে। বিশ্ববেংকৰ স্কীমনিৰ মতে বৰ্তমানৰ 'ক'ভিড-১৯'ৰ বাবে পাকিস্তানত মন্দাৱস্থা দেখা দিব পাৰে।

আমি ভাৰতবৰ্ষৰ কথা এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখ কৰিব পাৰোঁ। আমাৰ দেশৰ অৰ্থনীতি ইউৰোপীয় দেশসমূহৰ দৰে অতি সবল নহয়। বৰ্তমান 'ক'ভিড-১৯'ৰ সংক্ৰমণৰ পৰা সংক্ৰমিত ব্যক্তিসকলক আৰোগ্য কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে যথেষ্ট পৰিমাণৰ ধন খৰচ কৰিবলগীয়া হৈছে। আকৌ চৰকাৰে ইয়াৰ প্ৰতিৰোধৰ বাবেও বিভিন্ন ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। দুখীয়া সকলক ন্যূনতম প্ৰয়োজনীয় খাদ্যৰ যোগান ধৰিছে, যিহেতু লকডাউনৰ বাবে এওঁলোকে আয় অৰ্জন কৰিবলৈ অসমৰ্থ হৈছে। এইসমূহে ভৱিষ্যতে দেশৰ অৰ্থনীতিক জুৰুলা কৰিব

পৰাৰ সম্ভাৱনা আছে। অন্যহাতে উদ্যোগ-পাতি, কল-কাৰখানা, বজাৰ-সমাৰ আদি বন্ধ হোৱাৰ বাবে চৰকাৰৰ আয়ৰ পৰিমাণো সীমিত হৈছে। যিয়ে ভৱিষ্যতে সংকটৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

‘ক’ভিড-১৯’ আৰু ইয়াৰ শৈক্ষিক প্ৰত্যাহ্বানঃ

‘ক’ভিড-১৯’য়ে শিক্ষাজগতৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে। শিক্ষাজগত বুলিলে আমাৰ মনত ধাৰণা আহে শ্ৰেণীকোঠাত শিক্ষকে শিক্ষাৰ্থীক জ্ঞান প্ৰদান কৰাৰ এক পৰিৱেশ। শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ মাজৰ সম্পৰ্ক অতি নিবিড়। এই সম্পৰ্কত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে ‘ক’ভিড ১৯’য়ে। সমগ্ৰ পৃথিৱীৰ শিক্ষাৰ্থীসকলে বিশেষভাৱে এই প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে। কাৰণ ‘ক’ভিড-১৯’ৰ সংক্ৰমণ ৰোধৰ বাবে সকলো শিক্ষানুষ্ঠান যেনে স্কুল, কলেজ আদি বন্ধ কৰিবলগীয়া হৈছে। এনে এক অৱস্থাত শিক্ষাৰ্থীসকলে বহুতো প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে।

বিশ্বৰ আগশাৰীৰ দেশৰ শিক্ষাৰ্থীসকল এই সমস্যাৰ পৰা ইমানভাৱে প্ৰভাৱিত হোৱা নাই। কাৰণ এই দেশসমূহৰ শিক্ষাৰ্থীসকল ‘ক্লাছ’ৰ ওপৰত বিশেষভাৱে নিৰ্ভৰশীল নহয়। কিন্তু ভাৰতবৰ্ষৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ বিপৰীতে পৰম্পৰাগত শৈক্ষিক ব্যৱস্থাৰ ওপৰত শিক্ষাৰ্থীসকল নিৰ্ভৰশীল। বৰ্তমান সময়ত ‘ক’ভিড-১৯’ৰ সংক্ৰমণ ৰোধ কৰিবৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ বন্ধ কৰা হৈছে।

এইবোৰৰ উপৰিও বহুতো পৰীক্ষা বাতিল কৰিবলগীয়া হৈছে; যিয়ে শিক্ষাজগতত এক জোকাৰণিৰ সৃষ্টি কৰিছে।

এনে এক পৰিস্থিতিত শিক্ষাৰ্থীসকলৰ সন্মুখত বিশেষ প্ৰত্যাহ্বান আহি পৰিছে। এই প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈ আমি আমাৰ সুন্দৰ ধাৰাখনক ‘ক’ভিড-১৯’ৰ ধ্বংসলীলাৰ পৰা আৰোগ্য কৰি ৰখাটোৱে আমাৰ নৈতিক কৰ্তব্য।

ক’ভিড-১৯ আৰু ইয়াৰ মানসিক প্ৰত্যাহ্বানঃ

ক’ভিড-১৯ য়ে অনা আটাইতকৈ ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান হৈছে মানসিক প্ৰত্যাহ্বান। ক’ভিড ১৯ ৰ সংক্ৰমণে বিশ্বত যি ভয়াৱহ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে সি মানসিক প্ৰত্যাহ্বান আনিছে। সমগ্ৰ বিশ্বত প্ৰায় ২১ লাখ লোক সংক্ৰমিত হৈছে আৰু তাৰে প্ৰায় ১.৫ লাখ মানুহ মৃত্যুৰ মুখত পৰিছে। অকল আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰতে প্ৰায় ৩ লাখৰ অধিক লোক সংক্ৰমিত হৈছে আৰু ইয়াৰে প্ৰায় ৩০ হাজাৰ মানুহ মৃত্যুৰ মুখত পৰিছে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ চিকিৎসা পদ্ধতি গোটেই বিশ্বতে শ্ৰেষ্ঠ। এনে এখন দেশত এনে এক পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱে মানুহক বাৰুকৈ বিচলিত কৰি তুলিছে। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰই এতিয়ালৈকে স্থিতি নিয়ন্ত্ৰণলৈ আনিব পৰা নাই।

ইয়াৰ বিপৰীতে আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষৰ চিকিৎসা পদ্ধতি আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ দৰে উন্নত নহয়। চিকিৎসকৰ সংখ্যাও জনসংখ্যাৰ অনুপাতে কম। আমাৰ দেশ বিশ্বৰ দ্বিতীয় জনবহুল দেশ। যদি আমাৰ দেশত কৰ’না ভাইৰাছৰ সংক্ৰমণ ৰোধ কৰাত ব্যৰ্থ হয় তেন্তে ই ধ্বংসলীলা আৰম্ভ কৰিব।

আকৌ, লকডাউনৰ বাবে দুখীয়া জনসাধাৰণ বিশেষকৈ দৈনিক শ্ৰম কৰা শ্ৰমিকসকল বাৰুকৈ প্ৰভাৱিত হৈছে। তেওঁলোকে দুবেলা দুমুঠি অন্নৰ পৰাও বঞ্চিত হৈছে। তেওঁলোকে এফালে কৰ’নাত আক্ৰান্ত হোৱাৰ পৰা ভয় কৰিছে আৰু আনফালে অনাহাৰে আছে। গতিকে এনে এক পৰিস্থিতিয়ে বাৰুকৈ মানসিক প্ৰত্যাহ্বানৰ সৃষ্টি কৰিছে।

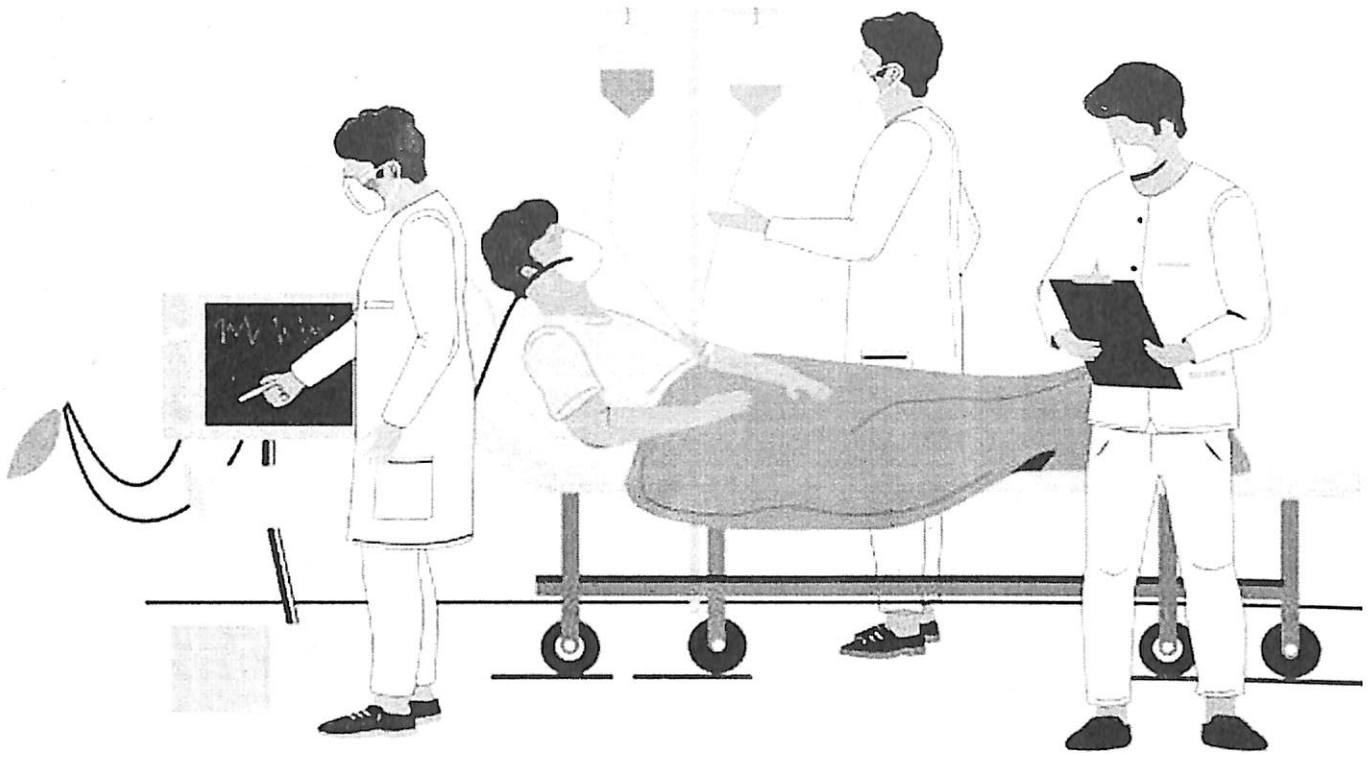
আক্ৰান্তসকলৰ মানসিক স্থিতি ঠিক কৰিবলৈ, সবল কৰিবলৈ, তেওঁলোকৰ বাবে মনোবিজ্ঞানীসকলৰ সহায় ল’বলগীয়া হৈছে। এই মনোবিজ্ঞানীসকলে ৰোগীক আশাৰ ৰেঙনি দি তেওঁলোকক এই ভাইৰাছৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিবলৈ অনুপ্রাণিত কৰে।

এই ৰোগৰ ধ্বংসলীলাৰ বিপৰীতে সংক্ৰান্ত লোকসকলৰ আৰোগ্য হোৱাৰ খবৰেও এক আশাৰ ৰেঙনি আনি দিছে। সমগ্ৰ পৃথিৱীত প্ৰায় ৫ লাখতকৈ অধিক লোক সংক্ৰমিত হৈ আৰোগ্য হৈছে।

সামৰণি :

‘ক’ভিড-১৯’ৰ সংক্ৰমণ ৰোধ কৰিব নোৱাৰিলে ই ধ্বংসলীলা আৰম্ভ কৰিব। আমাৰ দেশৰ কিছুমান বিশেষ ধৰ্মাৱলম্বী লোকসকলে বিশ্বাস কৰি আছে যে ভগৱানে তেওঁলোকক সংক্ৰমিত হ’ব নিদিয়ো। কিন্তু তেওঁলোক যে এই কথাৰ পৰা অজ্ঞাত যে ছৌদি আৰৱৰ ৰাজপৰিয়ালৰ প্ৰায় ১৫০ জন লোক সংক্ৰমিত হৈছে। এনে এক মহামাৰীক ধৰ্মৰ নামত অৱহেলা কৰাটো উচিত নহয়। ভাইৰাছে হিন্দু বা মুছলিম চিনাকি কৰি সংক্ৰমিত নকৰে। গতিকে এনে লোকসকল সচেতন হোৱা উচিত।

আমি সকলোৱে ধৰ্ম, জাতি, বৰ্ণ আদিৰ লোক একেলগ হৈ এই মহামাৰীৰ পৰা সমগ্ৰ ধাৰাখনক সুৰক্ষিত কৰিব লাগিব। এই ৰোগৰ যোদ্ধা চিকিৎসাকৰ্মী, পুলিচ, চাফাই কৰ্মী আদিক সন্মান দিব লাগে। এনে এক পৰিস্থিতিত তেওঁলোকে ভগৱানৰ কাম কৰিছে, মানুহক নতুন জীৱন দিয়াত। ☐

Covid -19 pandemic and its challenges

 Rima Das
M.Sc. Physics

What it is : Coronavirus disease (COVID-19) pandemic is an infectious disease caused by a newly discovered coronavirus also known as severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-coV-2). This new virus and disease were unknown before the outbreak began in Wuhan, China in December, 2019. We have been familiar with the term corona virus during the severe acute respiratory syndrome [SARS] outbreak in 2003. Both COVID-19 and SARS are caused by coronaviruses. A recent study found that the new coronavirus has a 79% genetic similarity to the SARS virus. Despite being some similarities there

are lots of other differences between the two. Corona virus runs its course in an infected person and then leaves the body like other viruses. During the course of stay, it aggravates many of existing health conditions such as heart disease, lung disease.

Causes :

The new coronavirus spreads from person to person among those in close contact. The virus is mainly transmitted through contact with respiratory droplets released when someone with the Virus coughs, sneezes, or talks. These droplets land on objects and surfaces around the person.

Thus the virus spreads if a person touches a surface with the virus on it and touches his or her mouth, nose or eyes.

Symptoms :

Signs and symptoms of COVID-19 may appear 2 to 14 days after exposure and includes fever, cough, shortness of breath, runny nose, tiredness, diarrhoea, vomiting, and headache.

The severity of COVID-19 can range from very mild to severe. Some people become infected but don't develop any symptoms and don't feel unwell. Some people recover from the disease without needing special treatment. People who are older or who have existing chronic medical conditions, such as heart disease, lung disease or diabetes, or who have compromised immune systems may be at higher risk of serious illness. People with cough, fever and difficulty breathing should seek medical attention.

Social impact :

we are facing a global health crisis as the spread of the virus is killing people, spreading human suffering and upending people's lives. COVID-19 which has been characterized as a pandemic by the World Health Organization(WHO), is attacking societies at their core. The outbreak affects all segments of the population and is particularly destructive to members of those social groups in the most vulnerable situations including people living in poverty situations, older persons, persons with disabilities, youth and indigenous peoples. Early evidence indicates that the health and economic impacts of the virus are being borne disproportionately by the poor people. For example homeless people, because they may be unable to safely shelter in place, are highly exposed to the danger of the virus. People without access to running water, migrants or displaced persons also tend to suffer disproportionately from the pandemic.

On March 24, 2020, the government of India announced a 21 days nationwide lockdown to prevent the spread of coronavirus in the country.

The lockdown has already disproportionately hurt marginalized communities due to loss of livelihood and lack of food, shelter, health and other basic needs. The lockdown left thousands of migrant workers stranded, with rail and bus services shut down. The closing of state borders have caused disruption in the supply of essential goods, leading to inflation and fear of shortages. Thousands of homeless people are in need of protection. Police actions to punish those violating orders have reportedly resulted in abuses against people in need.

On March 26, the central government announced a relief package of 1.7 trillion rupees to provide free food and cash to the poor and vulnerable populations, and health insurance for health workers, among other things.

Educational impacts :

Many governments around the world have temporarily closed educational institutions in an attempt to contain the spread of COVID-19 pandemic. The global lockdown of educational institutions is going to cause major interruption in learning, disruptions in internal assessments, and many exams have been postponed or cancelled. Top colleges and institutions have moved classes online. There is panic all around and educators and students are like confused as to next steps with respect to educational objectives. COVID-19 pandemic has unleashed the biggest calamity that humanity has faced so far. Universities and top ranked institutions have started taking online classes, tests and assignments. Since the world has slowed down we can make use of the time in developing ourselves by self study.

Economic impact :

The coronavirus has had a significant impact on the global economy. An outbreak from China has gone everywhere. The effect of the virus is likely to be seen long after medical science offers a cure or at least a vaccine for COVID-19. Several estimates are now available on the economic loss which shows the world is already in an economic

crisis. A 2019 joint report from World Health Organization and the World Bank estimates the impact of such a pandemic at 2.2% to 4.8% of global GDP.

As Prime Minister Narendra Modi said in his address to the nation when he addressed a 21 days lockdown, if this pandemic is not contained, it could take us back by decades. The Indian economy is expected to lose over Rs 32,000 crore every day during the first 21 days of lockdown which was declared following the coronavirus outbreak. Supply chains have been put under stress with the lockdown restrictions in place. Major companies in India have temporarily suspended or significantly reduced operations. Young startups have been impacted as funding has fallen. Stock market in India posted their worst losses in history.

The Government of India has announced a variety of measures to tackle the situation, from food security and extra funds for healthcare, to sector related Incentives and tax deadline extensions. On 1 April, World Bank approved \$1 billion in support to India to fight against coronavirus pandemic.

Psychic impacts :

As on 7 April, 2020, total cases of Covid-19 were 12,79,722 worldwide out of which total deaths were 72,614. People around the world are facing increasing mental health issues due to Covid-19 pandemic. It is inducing a considerable degree of fear, worry and concern in the population at large and among certain groups in particular, such as older adults, care providers and people with underlying health conditions. The psychological impact to date is elevated rates of stress and anxiety, Persons with mental health issues are by and large vulnerable to day-to-day stressful events; their ability to cope with such stressors is generally not adequate. It is well

known that any physical or psychological stressors can tilt the balance negatively, even in those who are well under control of their symptoms and have been managing their lives effectively.

Conclusion :

India is at a crucial juncture in its fight against Covid-19. It has responded with urgency and determination as reflected in the Prime Minister's bold and decisive leadership. The government has also aggressively stepped up the response measures- find, isolate, test, treat and trace. WHO stands together in solidarity with the government in its firm resolve to overcome this unprecedented challenge. India's 21 day lockdown may have successfully suppressed the epidemic. Physical distancing is one of the best ways to slow the epidemic. Since there is no vaccine to kill novel coronavirus, the disease remains invincible in a sense. Social distancing is the principle that has been used in many other countries along with India in order to contain the spread. Covering up one's mouth with clean handkerchief or tissue is necessary to reduce the chances of novel coronavirus infection. Soap or hand sanitizers work like an anti-virus programme. Washing hands frequently is a preventive measure. Medical masks if worn properly can help to prevent the spread of novel coronavirus.

Our government, police, doctors, healthworkers have been working day and night to protect us from the novel coronavirus at the risk of their lives. The most important factor in preventing the spread of the virus locally is to empower the citizens with the right information and taking precautions as per the advisories. We can together fight with this virus by maintaining social distancing and supporting the government and all other poor peoples who really require our helping hands in this tough times. ☐

Covid-19 Warrior: NSS Digboi College Unit

✍️ **Nayana Saikia**
B.A. 5th Semester

2020 brought an unseen disaster which shook the globe immensely. A virus born in Wuhan city of China widespread throughout the world as a pandemic. The situation worsened to total shutdown of almost all the countries on the globe. The lockdown continued for consecutive 6 to 7 months. The viral disease brought by the coronavirus or Covid-19, preyed millions of humans to death bed and millions of others to sick bed. The generation experienced the most dangerous phase of the age; from the static economic condition to food scarcity, failure of health emergencies to scarcity of burial grounds and every other things stood still including educational institutions, banks, public transportations, shopping malls, and even daily markets (unless ordered by governments to reopen). The only way of communication was social media, mass media and telephonic conversations, i.e, virtually people were connected. People along with their physical health deprivation and economic scarcity, were also facing mental disturbances because of the total physical cut off from family, friends or the society. In India many people even became unemployed which also tensed them as there were no source of earning. The time was very crucial for the whole world. But there were who helped us to fight the war of Covid-19 in a brave way. Those superheroes are

doctors, WHO, nurses, sweepers, hospital workers, soldiers, governments and the burial or cremation workers. Along with these people there were several more who helped people in the tough times; teachers, various NGOs, National Service Scheme and NYKS volunteer of India and several other NGOs who served the stray dogs too.

Meanwhile being a social service team, NSS Digboi College Unit came with several initiatives at micro level to at least help the local people of its area. Through social media several virtual steps were initiated to give mental support to the people along with message which include do's, don'ts and the norms to follow during the pandemic. NSS Volunteers of Digboi College also voluntarily took some initiatives to do some fieldwork, following the guidelines laid down by the government. Along with the NSS volunteers the programme Officer of NSS Digboi College

Unit, Mr. Rajib Rudra Tariang also worked virtually as well as in field to help the local people in the pandemic situation. Following were the initiatives taken by the Covid-19 warriors of NSS Digboi College Unit :-

1. Audio and Video messages:

In the very initial period of lockdown when there were no physical interaction between the people, the volunteers of NSS Digboi College unit created some audios and videos with messages for the people to make them mentally strong and share important precautions to be taken during Covid-19, including all the do's and don'ts and the norms. These audios and videos were shared through social media, to the known people through Whatsapp and were uploaded to Youtube and Facebook. Also some volunteers played the audios in their locality by following norms. The videos & audios were made in six languages, Assamese, Hindi, Adivasi, Bengali, Nepali and English.

2. Short-Drama and Animated messages:

Following the trend of the modern generation the volunteers of NSS Digboi College Unit thought of sharing messages through short-dramas and animated videos for the children. These videos were uploaded in Youtube and Facebook and the volunteers also shared them through Whatsapp with their friends, families and their neighbours to focus on the do's, don'ts, rules and regulations to be followed and some strong messages to make them strong. These videos were made from homes individually by the volunteers and later they amalgamated by editing them.

3. Making of Mask and distribution of Mask:

As there are many people in our society who couldn't afford to buy mask to get protected from Covid-19 and mask became an essential item during the pandemic, so the volunteers of NSS Digboi College unit decided to make masks at home and distribute them in their locality. The

volunteers made three layered mask which were somewhat similar to N95 mask, also they posted the making process of mask in Youtube and Facebook so that people can make their own mask at home. As a team NSS Digboi College unit volunteers prepared approximately 2500 masks (both hand-made and machine made) at home and distributed them among the needy.

4. Taking care of elderly people :

The Covid-19 mostly preyed the old age people. So it was a danger for the elderly people to go out and arrange for food and other necessity. NSS volunteers of Digboi College unit tried to help the elderly people of their area by providing the basic necessary food materials and also 3 layer mask who couldn't afford them. Also they and their programme officer helped some of the families financially in the medical emergency times.

5. Distribution of basic food items:

The NSS volunteers of Digboi College helped some of the needy people by providing the basic food items in their areas as there were people who couldn't even afford a meal for a day during the pandemic situation.

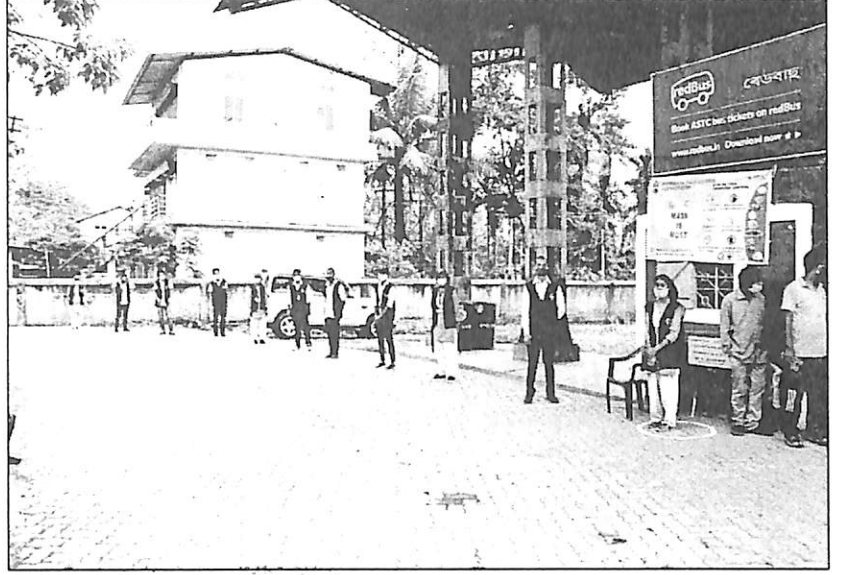
6. Mask is Must Campaign:

When the pandemic situation became normal to some extent the public buses were allowed to transport people following Covid protocols, some volunteers of NSS Digboi College were allotted the duty of monitoring the ASTC bus stand of Digboi, the allotment was given from the SDO Civil, Margherita. The volunteers were handed with masks which they were supposed to distribute among the travellers having no mask and were asked to demonstrate about the importance of wearing mask in the the pandemic situation. Along with the volunteers the programme officer also helped in the successful completion of the campaign.

7. Making of social distancing circles in public

places :

The volunteers of NSS Digboi College Unit along with their programme officer took initiatives of making social distancing circle in the public places like ATMs, shops, ration shops, bus stands etc. This was necessary because people usually made no queue while standing in public places, but after the circles were made they were compelled to follow the rules of standing in the social distancing circles.

8. Awaring Soraipung Forest Villagers & Distributing mask to all the villagers :

Digboi College has an adopted village, Soraipung Forest Village. NSS Digboi College unit organized its special camps in this village. Being the parent of the village it was a responsibility to serve the people in the pandemic situation. When the situation became normal to some extent and got permitted to physically serve the people following the protocols, two NSS volunteers along with their programme officer went to the village and created awareness among the people explaining them about the disease and the situation. The masks made by the NSS volunteers were collected and were distributed among all the villagers of the Soraipung village. The village was made cent percent mask proof

village. The videos and audios with messages made by the volunteers were also sent to them through whatsapp groups. It was made sure that they stay safe from getting preyed by the disease. These were some activities carried by NSS Digboi College Unit Covid-19 warriors.

“Charity Begins At Home”, and the nation we live in is our home, it is our duty to serve her well. It is not necessary to make huge changes, just a small step can make great contribution. A huge thanks to all Covid warriors, united we stand to win even the toughest battles.

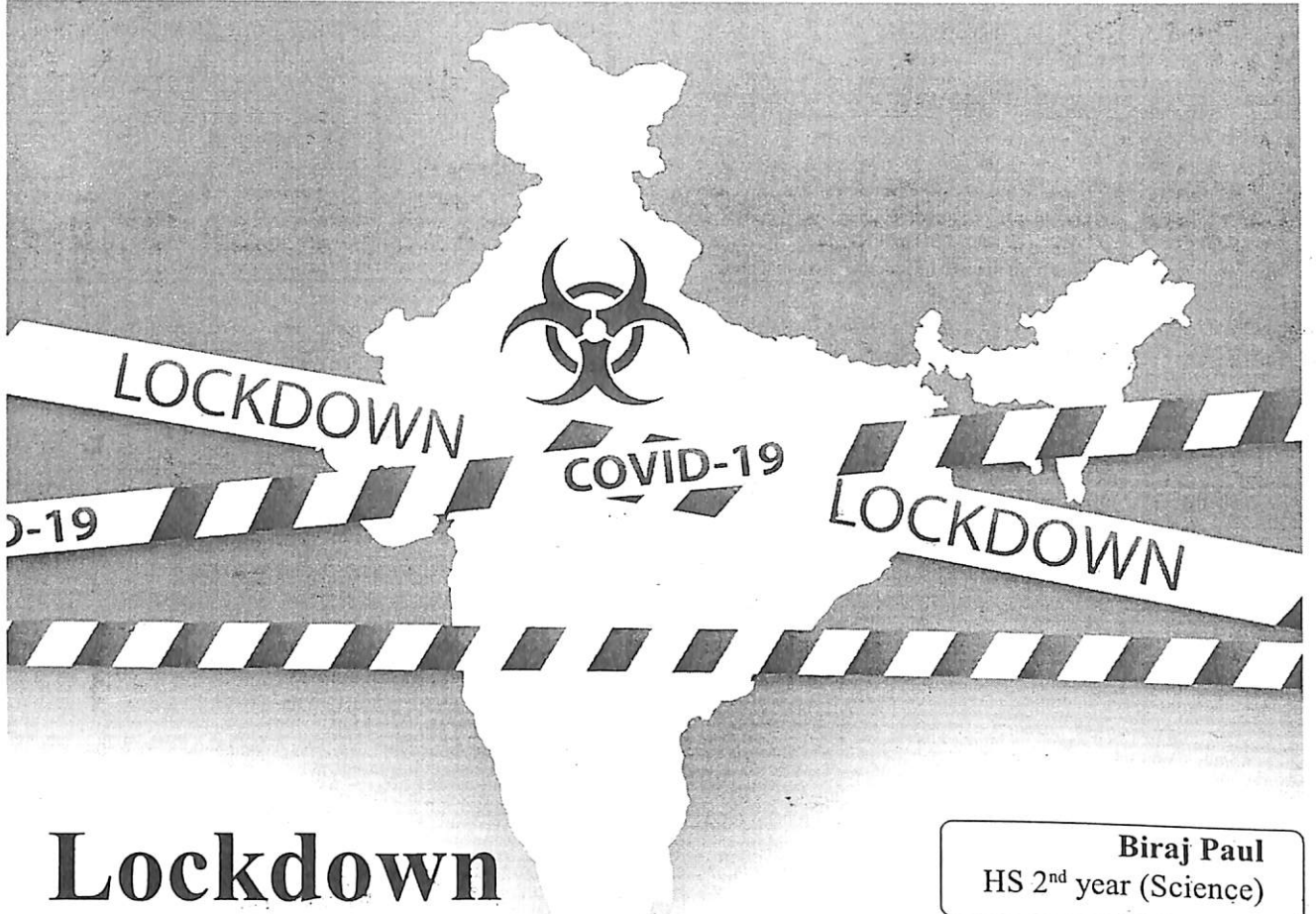
NSS Digboi College Unit: NOT ME BUT YOU.

NSS Digboi College unit pays its deepest condolences to the people who lost their lives in the toughest war of Covid-19. May their souls rest in peace. ☑

“ Social work is a band-aid on the festering wounds of society.”

—Alexander Chase

Lockdown

Biraj Paul
HS 2nd year (Science)

Yesterday when I slept after having my dinner, suddenly I woke up at midnight, I tried to sleep a lot but in vain so I went out and sat on a chair located on the veranda, I suddenly felt that a cool breeze was blowing and I noticed that the betel nut trees of my house were moving as if they were dancing of joy. Suddenly I realized that during this pandemic situation where everybody is locked in their own house, everywhere there is crisis of food, they are walking thousands of kilometres towards their house due to the absence of transportation, many people are unable to conduct their marriages, attend the funeral of their loved ones and the other important social events. Life is quite difficult for us because in a nation where we have been taught from the very childhood that we should be friendly to others and establish a friendly relationship even with the strangers. But during this adverse situation it seems that mother nature is taking care over her other children i.e., the plant kingdom

and animal kingdom except humans. As she has witnessed only harm and destruction in every direction when she used to take care of us but now to punish us she has diverted her hands of blessings from us to the other children of her. We should not be angry on her but we must think that it is the result of all the ill deeds that we performed so long. But we don't need to worry that she is ignoring us because a mother is always a mother and she knows how to punish as well as to forgive. Now in this situation as we are repenting on our deeds, Mother Nature will surely help us to get rid of this issue and will be free again. But we must remember that we should not break her trust and should learn a lesson from it. Suddenly then I realized that my mom woke up so I went back to my bed and slept. ☐

The Impact of Covid 19 Pandemic on various sectors of Indian Economy

 Nishan Subedi
B.A 5th Semester

The outbreak of corona virus disease 2019 (Covid-19), first identified in Wuhan, the capital of Hubei, China in December 2019 and since then having spread globally, it has been recognised as a pandemic by the WHO on 11th March 2020. India is widely affected by this pandemic. As on 19th April, 2021, 15.3 Million cases of covid-19 have been confirmed in India with more than 181 thousand deaths.

Taking into consideration its several intensity, seen in the context of India having the high density of population, the Government, both at Union and State levels, took

necessary actions on war footing to prevent the spread of this pandemic. It was all the more so when it is known that this deadly disease has no medicinal cure.

The effect of corona virus is badly felt and noticed in the world's most developed countries like USA, Britain, Italy, Germany etc. Obviously, the economy of India was

bound to be affected not only because of its domestic slowdown but also because of international recession. Learning the lessons from the developed countries like Spain and Italy, India put all its machinery and material into motion to curb and / or prevent the disease. What started as one day Janta curfew on 22nd March 2020 by the Prime Minister of India and lockdowns by the state government, the entire country was declared to be under lockdown from the midnight of 24th March 2020, which extended for more than 60 days.

Due to the impact of coronavirus pandemic the economic activity of India has been largely disruptive. Almost all the sectors have been adversely affected as domestic demand and exports sharply plummeted with some notable exceptions where high growth was observed. An attempt is made to analyse the impact and possible solutions for some key sectors.

Food and Agriculture

Since agriculture is the backbone of the country and a part of the government announced essential category, the impact is likely to be low on both primary agricultural production and usage of agro inputs. Several state governments have already allowed free movement of fruits, vegetables, milk etc. Online food grocery platforms are heavily impacted due to unclear restrictions on movements and stoppage of logistics vehicles. RBI and Finance

Minister announced measures will help the industry and the employees in the short term. Insulating the rural food production areas in the coming weeks will hold a great answer to the macro impact of Covid-19 on Indian food sector as well as the economy as a whole.

Aviation and Tourism

The contribution of the Aviation sector and Tourism to our GDP stands at about 2.4% and 9.2% respectively. The Tourism sector served approximately 43 million people in Financial year 2018-19. Aviation and Tourism were the first industries that were hit significantly by the pandemic. The common consensus seems to be that Covid will hit these industries harder than 9/11 attack and the Financial crisis of 2008. These two industries have been dealing with severe cash flow issues since the start of the pandemic and are staring at a potential 38 millions lay-offs, which translates to 70% of the total work force. The impact is going to fall on both, white and Blue collar jobs. According to Indian Association of Tour Operators (IATO) estimates, these industries may incur losses of about 85 billion Rupees due to travel restrictions. The pandemic has also brought about a wave of innovation in the fields of contactless boarding and travel technologies.

Telecom

There has been a significant amount of changes in the telecom sector of India even before the Covid 19 due to brief price wars between the service providers. Most essential services and sectors have continued to run during the pandemic. Thanks to the implementation of the 'work from home' system due to travel restrictions. With over 1 billion connections as of 2019, the telecom sector contributes about 6.5% of GDP and employs almost 4 million people. Increased broadband usage had a direct impact and resulted in pressure on the network. Demand has been increased by about 10%. However, the Telecom's are bracing for a sharp drop in adding new subscribers. As a policy recommendation, the government can aid the sector by relaxing the regulatory compliances and provide moratorium for spectrum dues, which can be used for networks expansions by the companies.

Pharmaceuticals

The pharmaceuticals industry has been on the rise since the start of the covid-19 pandemic, especially in India, the large producer of generic drugs globally. With a market size of \$ 55 billion during the beginning of 2020, it has been surging

in India , exporting Hydroxychloroquine to the world, especially to the USA, UK, Canada and the Middle-East.

There has been a recent rise in the prices of raw materials imported from china due to the pandemic. Generic drugs are the most impacted due to heavy reliance on imports, **disrupted supply-chain and labour unavailability** in the industry, caused by social distancing. Simultaneously, the pharmaceutical industry is struggling because of the government imposed bans on the export of critical drugs, equipment and PPE kits to ensure sufficient quantities for the country. The increasing demand for these drugs, coupled with hindered accessibility is making things harder. Easing the financial stress on the pharmaceutical companies, tax-relaxations, and addressing the labour force shortage could be the differentiating factors in such a desperate time.

Oil and Gas

The Indian oil and Gas industry is quite significant in the global context – it is the third largest energy consumer only behind USA and China and contributes to 5.2% of the global oil demand. The complete lockdown across the country slowed down the demand of transport fuels (accounting for 2/3rd demand in oil and gas sector) as auto and industrial manufacturing declined and goods and passenger movement (both bulk and personal) fell. Though the crude prices dipped in this period, the government increased the excise and Special excise duty to make up for the revenue loss, additionally, road cess was raised too. As a policy recommendation, the government may think of passing on the benefits of decreased crude prices to end consumers at retail outlets to stimulate demand.

Covid- 19 vaccination: An Economic Booster

International Labour Organization projected that economy of most countries will recover in the 2nd half of

2021 after the rolling out of Covid-19 vaccination. India can also expect to boost up its economy after kicking off its nationwide covid-19 immunisation programme. According to Arup Mitra, professor of Economics, Institute of Economic Growth, University of Delhi, “Vaccination will wipe out the fears and help everyone participated and perform their bit in the process of growth and development. However more important is to initiate proper planning for the informal economy.” The ray of hope is seen as India is now emerging as the Covid-19 vaccine manufacturing hub of the world.

Beyond Covid-19: The New Normal

In view of the scale of disruption caused by the pandemic, it is evident that the current downturn is fundamentally different from recessions. The sudden shrinkage in demand and increased unemployment are going to alter the business landscape. Adopting new principles like ‘Shift towards localization, cash conservation, supply chain resilience and innovation’, will help business in treading a new path in this uncertain environment. ☐

“ There cannot be prosperity without security. ”

–Francois Hollande

কৰ'না ভাইৰাছ

✍ স্নিদ্ধা পাঠক
স্নাতক তৃতীয় বাণাসিক

(১)

২০১৯ বৰ্ষৰ ডিচেম্বৰ মাহত চীন দেশত
কৰ'না মহামাৰীৰ হৈছিল প্ৰাদুৰ্ভাব
সেই মহামাৰীয়ে ক'ভিড-১৯ নামলৈ
সমগ্ৰ বিশ্বজুৰি বিস্তাৰিলে প্ৰভাৱ।

(২)

কৰ'না শব্দটি গঠিত হৈছে ইংৰাজী
ছয়টি আখৰ মিলি
সংক্ৰমিত হৈ কৰ'না মহামাৰীয়ে
বিশ্ববাসীক খাইছিল খুলি খুলি।

(৩)

বিশ্বৰ লাখ কোটি লোক কৰ'নাত
আক্ৰান্ত হৈ মৃত্যুক লৈছিল সাৱটি
বিশ্বব্যাপি প্ৰাদুৰ্ভাব হোৱা ব্যাধি
কৰ'নাই সকলোৰে মনত সৃষ্টি কৰিছিল আশান্তি

(৪)

২০২০ বৰ্ষৰ ২৫ মাৰ্চ দিনটো
সমগ্ৰ বিশ্বত স্মৃতি চিন হৈ ব'ল
সেই দিনটোৰ পৰা কিছু দিনলৈ
সমগ্ৰ বিশ্বজুৰি লকডাউন হ'ল।

(৫)

দোকান পোহাৰ শিল্প বাণিজ্য
অন্যান্য অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠান
বন্ধ হৈ নিজম পৰি ব'ল
কাৰোবাৰ আকৌ কৰ'না ৰোগত
আক্ৰান্ত হৈ জীৱন বেলি
চিৰদিনলৈ মাৰ গ'ল।

(৬)

এই ৰোগৰ পৰা হাত সাৰিবৰ বাবে
বিশ্বজুৰি চৌদিশে প্ৰচাৰিত হ'ল
তিনিটি উপায় কৰ'ণা পৰা বক্ষা পৰা
সামাজিক দূৰত্ব, মুখাৱৰণ আৰু
চেনিটাইজেচন এই তিনি
উপায় অৱলম্বন কৰা

(৭)

শিক্ষানুষ্ঠান স্কুল, কলেজ আৰু
বিশ্ববিদ্যালয় আদি চৰকাৰে
দিলে বন্ধ কৰি
আৰক্ষী বিভাগ, চিকিৎসক
স্বাস্থ্যকৰ্মীয়ে কৰ'না
প্ৰতিৰোধৰ বাবে অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা কৰিছিল
নিজৰ স্বাৰ্থ এৰি।

(৮)

২০২১ৰ নতুন বছৰৰ আৰম্ভণিতে
ওলাল কৰ'না মহামাৰীৰ ভেকচিন
এই ভেকচিনে বিশ্ববাসীৰ জীৱনলৈ
আনে যেন দুৰ্দিনৰ মাজত সুদিন

(৯)

ঈশ্বৰৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিছোঁ
কৰ'না ভেকচিনৰ চিকিৎসাই
এই ভয়ানক মহামাৰীক কৰক পতন
কৰ'না মহামাৰীত আক্ৰান্ত
হোৱা প্ৰতিজন ৰোগীয়ে
পায় যেন নতুন জীৱন। ☑

Dignity Of Manual Labour

✍ Biswarup Mazumdar

B.Sc. 1st Semester

Manual labour is that labour, which we undergo with our body. In other words, this labour is just physical labour. It is different from the labour involving the mind or the brain.

Manual labour is as much necessary as mental and intellectual labour. The question of dignity arises because in many circles manual labour is considered as a matter of shame or to degrade one's self respect. But this mentality is totally wrong and it is understood from the following.

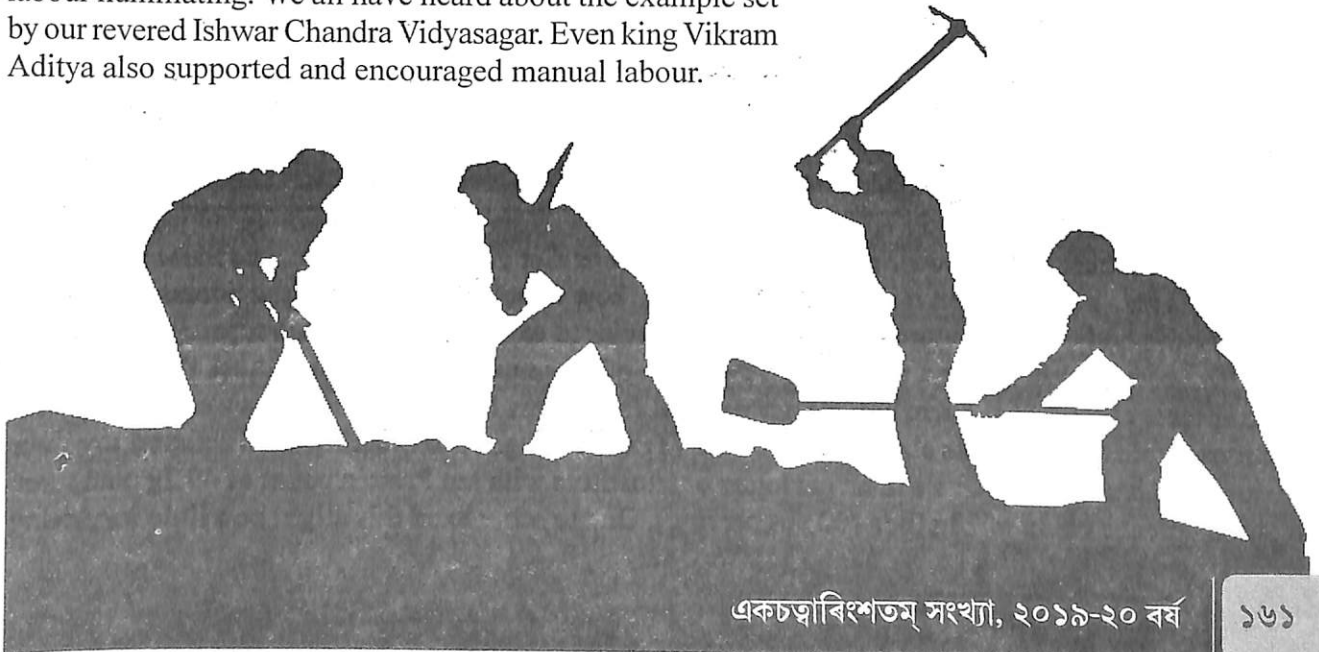
First all labour, be it mental or physical, are equally valuable. Man must work to arrange meal for atleast two times a day, which will keep him alive. Physical labour is essential even for keeping good health. Secondly, we must understand that there is no shame in manual labour. Some people don't want to do small works. There was a notion that gentleman should not do anything with this own hands. The works will be done by salaried workers with poor earnings. The result was, in the competition of life they lagged behind and lived a wretched life. Fortunately, the time has changed today, even highly educated people are not ashamed of manual labour. There is shame only in dishonest work.

Great people of the world had never considered manual labour humiliating. We all have heard about the example set by our revered Ishwar Chandra Vidyasagar. Even king Vikram Aditya also supported and encouraged manual labour.

Mahatma Gandhi, the father of our nation also emphasized on dignity of labour. Truth, non-violence, simplicity and dignity of labour were the basic principles of Gandhian thought. He learnt the principle of bread labour from Tolstoy. The Bread labour means that we should earn our living by manual labour.

"Earn thy bread by the sweat of thy brow" says the Bible. Thus the needs of the body should be fulfilled through bodily labour.

The dignity of manual labour cannot be contravened. The sooner we realise it, the better for us, for our future and for our country. All advanced nations of the world long ago gave up vanity and we must follow their examples. ☐

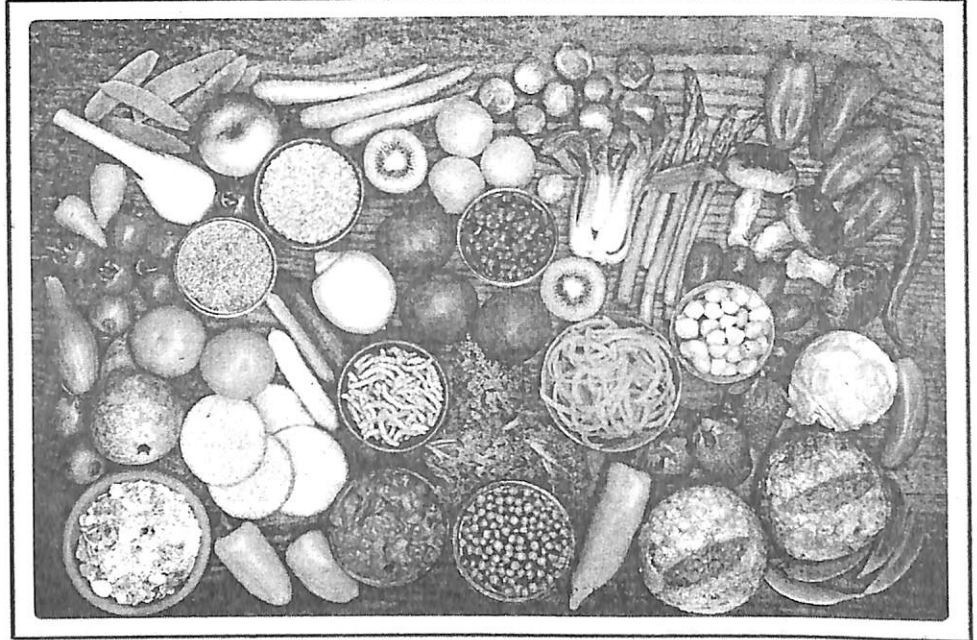
Being Vegan

✍️ **Violina Lahon**
B.A. 6th Semester

Vegans avoid consuming or using animal products. Being a dietary vegan is the practice of abstaining from the eating of animal products. 'Meat' is a sort tempting, irresistible, and luscious kind of a thing and I believe that one is lucky, if he/she is raised as a vegan by his/her parents. I don't know how to say it, but it's not just appealing to humans but to all other kind of living beings (specially the wild animals), that once they get the taste of it, they literally turn into a wild beast. And in the case of humans specially once it has been tasted, it is nearly impossible to say no, until and unless, one has developed some sort of medical resistance to eat meat.

The world's greatest Scientist Albert Einstein once quoted "Nothing will benefit health and increase the chances for survival of life on Earth as the evolution to vegetarian diet."

Now many people have the wrong concept, that a baby raised without getting the nourishment of animal meat and dairy products (specially milk) will grow a weaker body and underdeveloped physic with lots of diseases and illness waiting for them in near future. But it is really wrong. In fact, it's a little bit

vice versa. But here comes how one has to choose his/her diet even being a vegan because a plate full of greens is also not sufficient if he/she doesn't know how to balance it, with all the necessary nutrient needs for the body. Hence, a proper knowledge is required to even be a vegan, because one needs to know the corresponding vegan foods as substitute of the animal products, to meet the nutritional requirements of the body. There are famous parallel food items for the vegans that we commonly hear of, for example Soya Chunks also known as TVP (Textured Vegetable Protein). It's a defatted soy flour product, and it's often used as a meat analogue or substitute with the Protein count of 49.2g compared to animal meat's count of 23g (per 100g of serving). On the other hand this might be a little surprising

to know that we even have alternative milk. Yes, there are a lot of alternative milks that are easy to make at home from soya, almonds and coconut. But the best and the easiest alternative milk is the coconut milk. These are just few of the many examples of alternative vegan foods. Many countries including India have started to open Convenience Stores that are mainly dedicated to vegan products. When one just thinks it all starts and ends with food but it's just the beginning, there's still a surprise in the corner of the whole concept of veganism. One might have heard of vegan beauty products but has anybody come across vegan clothes? Well, clothes made without the use of any animal product and without any animal exploitation is known as vegan clothes.

As far as the discussion might go, veganism is not only an emotional decision but also a fundamental one. Human body can survive without eating and exploiting animals, we were not born omnivores, we were raised omnivores. The fact that we can dominate over all other species, shouldn't lead us to kill them with any means necessary.

If we go back to myths, a lot can be related, even if it's not scientifically proven about the earth's creation, the creation of humans as God's most favourite being that he gave his own outer appearance to them. The story of Adam and Eve, the story of Satan and the story of fallen angels, the story of loss of Eden's Garden by mankind and the later life of suffering of humans on Earth. Let's come straight to the point, according to my mythical view point, all humans on earth are half God, half devil. Both of them are the two different faces of the same coin. They both reside inside us in a perfect balance and harmony. It was from here that I draw this vision - after Satan was thrown down to another world of boiling fire and humans thrown down to earth, there was a huge clash between God and Evils on the topic that who can capture and influence more of the human civilization, the Good or the Bad. This is the conflict that leads humans to have both

personalities of good and bad (refer to Taijitu Circle, the symbol of good and bad residing in one body, in Taoism). Now the point is that, it all depends on us, whom we feed the most, the Good or the Bad. Similarly, Veganism is a little feeding of the Good or the God inside one person. And that's not surprising because all religion and scriptures tell the same, the instruction to live in harmony.

Humanity is that religion that captures all other religion on this earth. And it never tells to harm any other living being that's weaker than human race. But let the carnivores do their job, they can't go vegan, that's their nature of being WILD. But humans? We were not meant to be wild, we were made dynamic by God, given a brain to think and a heart for compassion, We can think of alternatives and survive without meat.

But that's not all. It doesn't end there. Even our environment, the economy, the trades, ecological balance, political secrecy and many more are affected. New diseases and viruses are the result of meat consumption and illegal framing of big dairy and meat industries. Ecological imbalance and extinction of species are results of meat consumption, all these big farms and factories are now involved trade and business and hence animal exploitations are ruthless, because anything and everything that matters to humans is just money making. And politically the whole scenario is just boosted and protected under the dominance of power.

I am just 20, and with a slow and steady motive I am trying my best to become a vegan. Though it's not possible for me to turn vegan just in one night, as I belong to a community of meat eaters and due to unrefusable norms of family and friends. I can still change as an individual. And sure I will.

We are humans, we can't be the superior form of God, we can't be that perfect and we can't come out of all of our darkest colors (mistakes), but if we try WE CAN BE THE LIGHTEST SHADE OF GREY. ☐

 Bishal Bhattacharjee
B.Sc 4th Semester

Self Confidence: The Reason Behind Self Growth and Success

We all know that, to achieve success in life we should have some aim, however having aim is also not sufficient to achieve success until if we don't have confidence on ourselves to achieve that and this confidence on ourselves is called self confidence, which leads us to success.

Many times it has been observed that, people make aim and try their best to achieve success, however they fail and cannot reach at the peak point of the success. This happens due to lack of confidence on them to fulfil their aim. Due to lack of self confidence they always rely on other for taking any kind of decision in regard to their aim or anything else. They feel that, they are not able to take their decision in any matter and so they blindly believe on other's decision or advice. The people who are not well wishers of them utilise the chance and manipulate them and distract them from their aim which leads them to the failure. And if such people make aim in their life, then also it will be not so much worthy for them.

So friends before making aim, it is most important to have confidence on yourself to fulfil your aim as because a person with aim but without self confidence is just like a car without steering. Since a car without steering cannot reach its destination, similarly a person with aim but without self confidence cannot conquer success in his life. So friends just keep confidence on yourself and never let anyone to judge you, as it

is you who know yourself better than anybody else. Thus I would like to say that a person with aim may not achieve success, however a person having aim along with self confidence will definitely achieve success.

A self confident person accepts and trusts himself and has a sense of control in his/her life. After identifying own strengths and weaknesses he/she can set realistic goals of life. Self confidence helps to handle criticisms. It creates openness to try new things in life. A self confident person is able to devote his/her resources to fruitful uses without wasting his/her time and energy on worrying about the result. To boost up the level of self confidence the following strategies can be taken :

- A person should not compare himself with other. It is rightly said that, "A flower does not think of competing to the flower next to it. It just blooms."
- One should be good to others.
- To focus on the blessings of own life.
- To avoid the company individual who constantly judge and compare other persons.
- To create a social circle of people who support and motivate others.

Lastly I would like to conclude with the words of Peter T. McIntyre, "Confidence comes not from always being right but from not fearing to be wrong."

Caution or Risk, Take Your Pick!

 Shamima Akhtar

B.A. 2nd semester

For me, without hesitation, I say that it is better to live a life in which risks are taken. I am one who subscribe to the saying “no venture, no gain.” Only when we take the risk, do we realize our full potential. I remember the period just prior to examination when almost everybody was putting in great efforts to cram in as much knowledge as possible into their heads, fed with all their overtly cautious behaviour, I took the risk of venturing out to the local multiplex to have a good time. When my friends found out, they thought I was made to take such risk. Well, let them think what they want, the point is I did not fail in the examinations. In fact I performed better than many of the so called caution students. It is better to risk and discover our abilities and weakness instead of hiding behind our fears and wonders for the rest of our lives whether we could have done something or not. Time and tide wait for no man. We are young ones— either we use our opportunities or see them vanish forever into the past. I firmly believe that “The master has failed more times than the beginner has even tried.”

Again I must stress that the risk taken should be ‘calculated’ risk. Only a fool will try to fly an

aeroplane without any basic training and awareness of the danger involved. Flying an aeroplane is a very risky job, but if we are to fly we have to be brave enough to take the risk.

It is thus, the same in other areas of life. If we are to learn something, we have to take risk. If we want something, we have to take risk. We would not have any friends if we had not taken the risks of reaching out to other people and might get rejected in return.

Risk taking helps to boost up self confidence and it opens up possibilities. It is important to try, to learn, to fail, to grow, to explore and to go beyond the limit. Saying ‘yes’ to things outside ones comfort Zone has its merit. Though taking risk does not always lead to success, yet a failure by taking risk can help one to grow as a person.

Many risk – takers failed in their ventures. Sailors died aboard. But we did not stop taking the risk. The discoveries and gains that result from our ventures, know no limits and we go on again to risk what life has to offer. Thus in the words of Stephen McCranie, “Opportunity does not come gift wrapped. You must take risks. In fact “risk is the price one pays for opportunity.” ☐

BTS - The most loved yet a criticised boy band

People often ask me why I have so much craze for BTS or why I love BTS or why BTS? It's simply a boy band. But, BTS is not simply a boy band but a "great role model" for millions and millions of people and who have achieved at such a young age and who have helped a lot of people of own generation that hardly one could imagine. Truthfully, the core reason for loving BTS has been stuck inside me for over a year and that I haven't been able to voice it. And so, it's been lurking in my brain, waiting for me to

 Manshi Chetia
B.Sc. 5th Semester

figure it out. Now again, one may ask, what is BTS?

BTS, also known as “Bangtan Sonyeondan” or “Bullet proof Boy Scouts” or “Bangtan Boys”, is a seven-member South Korean boy band that debuted in 2013. The members are Kim Nanjoon (RM), Kim Seokjin (Jin), Min Yoongi (Suga), Jung Hossok (J-Hope), Park Jimin (Jimin), Kim Tachyung (V), Jeon Jungkook (Jungkook). Their musical style has evolved to include a wide range of genres. Their lyrics, often focused on personal and social commentary, touch on the themes of mental health, troubles of school-age youth, loss, the journey towards loving oneself, and individualism. Their work features reference to literature and psychological concepts and includes an alternative universe storyline. Fans of the band refers to as “ARMY” which stands for “Adorable Representative MC for Youth”, and one of the huge and strongest fan base.

Though BTS has huge fan base, yet this band is one of the most criticized band among all the others. Some people have even abused them with certain words that are really unpleasant to hear. One such word is “transgender”. As we all know, the word “transgender” has a negative notion in our society. But being a huge BTS fan, I would like to mention that the members of BTS are ordinary people who initially belonged from a middle class family and grew up to be the most followed band in the world, gathering huge fan base because of their tremendous amount of effort in music.

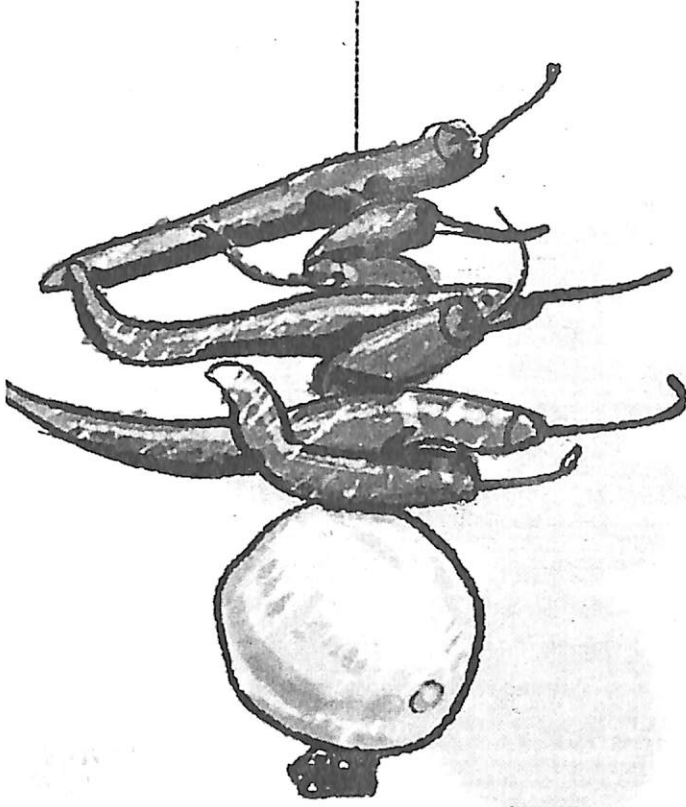
BTS has actively been a part of anti-violence campaign with UNICEF. Through the “BTS Love Myself” campaign, they join UNICEF Korea to end violence against children and teenagers, with the hope of making the world a better place through their music. Their famous lines – “no matter who you are, where you are from, your skin colour, your gender identity,

just speak yourself. Find your name and find your voice by speaking yourself”. So, this has not only brought greater awareness of the need to protect young people suffering from violence, but it has also inspired the ARMY to get involved and donate to their cause as well. BTS not only taught me to love myself but also inspired me to find my dream, and to work hard towards it relentlessly whether or not success is rewarding me. At first I was really a shy kind of girl hiding behind others, scared of what people thought of me but now I can proudly say that I can speak to people, I can speak to the world. Yes, that’s who I became and I’m still learning to love and make myself a better person with each passing day. In the end, I would like to mention that BTS would always be my favourite band not only because of their music but also for their outstanding social work they have been doing, are doing and will be doing in the upcoming days to come. ☑

“ I always preferred to hang out with the outcasts, because they were cooler; they had better taste in music, for one thing, I guess because they had more time to develop one with the lack of social interaction they had! ”

–John Hughes (American Film Director)

✍ Debjani Deb
B.Sc. 4th semester

Facts Behind Some Common Indian Superstitions

1. Do not step out during an eclipse : The superstition about “Rahu’s Head” blocking the sun is a story woven around this practice. But the actual fact that lies behind this is that observing the sun during a solar eclipse can cause retinal burns or “eclipse blindness.”

2. Bath after attending a funeral ceremony: Stories about the departed’s soul got linked to this practice. But this was actually done in order to prevent infection from the dead body as vaccination was not available earlier.

3. Do not cut nails after sunset : Nail clippers are sharp and require precision and in the absence of light, one could get hurt. Hence it was said earlier to cut nails during the day.

4. Eat curd and sugar before heading out: There is a superstition that eating curd and sugar before heading out brings good luck. But the actual fact is to keep one cool because India has tropical climate that recommends the consumption of curd which has cooling effect on the stomach. The sugar is added as it provides instant glucose.

5. Swallow Tulsi leaves, never chew : It is widely believed that Tulsi is Goddess Lakshmi’s avatar and hence one should not chew the leaves but directly swallow them. But the actual fact is to prevent degradation of the enamel as Tulsi (Holy Basil) leaf contains a little amount of Arsenic. ☐

উচ্চাকাঙ্ক্ষা

✍️ আকাশ প্রতীম গগৈ
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

মানুহৰ মন নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে বৈ থকা এখন বোৱঁতী নদীৰ সোঁত। ই কেতিয়াও থমকিব নোখোজে, নিবিচাবে স্থবিৰতা। অনেক ঘাত-প্রতিঘাত, বাধা বিফলতা, কষ্টৰ সত্বেও নিজৰ সপোনবোৰ, আশাবোৰ পূৰণৰ এক প্ৰচেষ্টাত ব্ৰতী হয় অবিৰতভাৱে। এবুকু সপোন, এবুকু আশাক বাস্তৱৰ পৰশেৰে উজ্জীৱিত কৰাৰ স্বার্থত বাধা, বিফলতা, হতাশাবোৰৰ সৈতে যুঁজ দি মানুহে জীৱন যুঁজত আগুৱাই যায় নতুন উদ্যমেৰে, নতুন উৎসাহেৰে। মানুহৰ মনৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষাই মানুহক থমকি ৰ'বলৈ নিদিয়ে, বৰঞ্চ সপোনবোৰ দিঠক কৰাৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষাই জীৱনক কৰি তোলে প্ৰাণময়।

উচ্চাকাঙ্ক্ষাহীন জীৱন গছৰ সৰা পাতৰ দৰেই নিস্প্ৰাণ, নিস্তেজ, মৃতপ্ৰায়। ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে উচ্চাকাঙ্ক্ষাপূৰ্ণ জীৱন সদা প্ৰাণৱন্ত, চঞ্চল আৰু চিৰযৌৱন। উচ্চাকাঙ্ক্ষাই প্ৰদান কৰে অসম্ভৱক সম্ভৱ কৰি তুলিবলৈ সাহস, প্ৰেৰণা আৰু মনোবল। মানুহৰ মনৰ এই উচ্চাকাঙ্ক্ষাৰ বাবেই হয়তো এসময়ত নাঙঠ হৈ গুহাত বাস কৰা

মানুহ আজি মহাকাশ বিজয়ৰ গৌৰৱেৰে গৰ্বিত।

গতিকে সপোনবোৰে, উচ্চাকাঙ্ক্ষাবোৰে প্ৰতিক্ষণতে মানুহক প্ৰেৰণা দিয়ে জীৱনত কিবা এটা কৰিবলৈ, আগুৱাই যাবলৈ।

সপোন, উচ্চাকাঙ্ক্ষা আৰু লক্ষ্যপ্ৰাপ্তিৰ নেৰা-নেপেৰা প্ৰচেষ্টাৰ বাবেই মেট্ৰিকত তৃতীয় বিভাগত উৰ্ত্তীৰ্ণ হোৱাজনেও অসামৰিক সেৱাৰ বিষয়া হোৱাৰ সপোন আঁকিব পাৰে দুচকুত, তাক বাস্তৱায়িতো কৰিব পাৰে। এজনী অখ্যাত গাঁওৰ ছোৱালীয়ে দৌৰি জগত জিনিব পাৰে নিজৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষাৰ বলতেই। উচ্চাকাঙ্ক্ষাৰ লেকামডাল যেতিয়ালৈকে সততা আৰু সুস্থ বিবেকৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত হৈ থাকে তেতিয়ালৈকে ব্যক্তিগত ক্ষেত্ৰতেই হওক বা সামাজিক ক্ষেত্ৰতেই হওক কোনোধৰণৰ অস্থিৰতাৰ সৃষ্টি নহয়। সততাৰ ভেটিত গঢ় লোৱা উচ্চাকাঙ্ক্ষাবোৰ পৱিত্ৰ। পবিত্ৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষাবোৰে মানুহক সফলতাৰ পথ দেখুৱায়। যিবোৰ উচ্চাকাঙ্ক্ষাৰ পবিত্ৰতা থাকে সেই উচ্চাকাঙ্ক্ষা প্ৰশংসনীয় আৰু ই মানুহৰ জীৱনলৈ সফলতা আনে।

উচ্চাকাঙ্ক্ষাহীন জীৱন ব'ঠা নোহোৱা নাৱৰ দৰে। মানুহে সপোন দেখিব লাগে আৰু সেই সপোন পূৰণ কৰিবলৈ আগ্ৰহী হ'ব লাগে। মানুহৰ জীৱনলৈ সফলতা-বিফলতা আহি থাকে। বিফলতাবোৰক বাদ দি, জীৱনৰ ই এক অভিজ্ঞতা বুলি উপলব্ধি কৰি নিজৰ আকাঙ্ক্ষাবোৰক পূৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। উচ্চাকাঙ্ক্ষাবোৰ কেৱল নিজৰ উন্নতি সাধনৰ বাবেই নহয়, সমাজৰ কল্যাণৰ বাবেও হ'ব লাগে। ই মানুহক জীৱনত আগুৱাই যাবলৈ প্ৰেৰণা দিয়ে। ☐

পৰচৰ্চা, সমালোচনা আৰু আত্মবিশ্লেষণ

মৌমিতা দাস

স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

অসমীয়া মানুহ আৰামপ্ৰিয়। লগতে কথাচহকী বুলিও বদনাম এটা আছে। সেয়েহে দুই তিনিজন মানুহ লগ হ'লেই পোনোই অনুপস্থিত আন এজন ব্যক্তিক আলোচনাৰ বিষয়বস্তু হিচাপে টানি আনি চৰ্চা কৰাটো আমাৰ সহচৰ প্ৰবৃত্তি। তেনে পৰচৰ্চাবোৰত সেই তৃতীয় ব্যক্তিজনৰ হাজাৰটা ভাল গুণ থাকিলেও সেইবোৰে ঠাই নেপায়। তৃতীয় ব্যক্তিজনৰ বেয়া গুণবোৰক কলাসুলভ ভাৱে উপস্থাপন কৰি এনে আড্ডাবোৰ যে ইমান বসাল হৈ পৰে তাক অংশগ্ৰহণকাৰীয়েহে বুজি পায়। বহুমূলীয়া সময় নষ্ট হয় যদিও সেয়েহে এনে আলোচনাবোৰে আমাক আড্ডাখুলীলৈ টানি

আজৰি সময়খিনি সদব্যৱহাৰ কৰিবৰ বাবে আড্ডা এক ফলপ্ৰসূ উপায় হ'ব পাৰে যদিহে আলোচনাৰ বিষয়বস্তু গঠনমূলক হয়। ফেচবুককে আদি কৰি অনেক বিশ্ববিখ্যাত প্ৰতিষ্ঠানৰ জন্ম আড্ডাত হোৱা গঠনমূলক আলোচনাৰ যোগেদিয়েই হৈছিল। গ্ৰীক দাৰ্শনিক প্লেটোৱে চক্ৰেটিছৰ স'তে আড্ডাত বহি গণিত, ইতিহাস, দৰ্শন, অৰ্থনীতি আদি বিষয়ৰ তত্ত্বগধুৰ আলোচনা কৰিছিল আৰু তাৰ দ্বাৰা মানৱ জাতিৰ জ্ঞানৰ উৎকৰ্ষ সাধন হোৱা নতুন তত্ত্ব আৱিষ্কাৰ হৈছিল। ছেমুৱেল জনছনে ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰথমখন অভিধান লিখি উলিয়াবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল আড্ডাত হোৱা আলোচনাৰ আলম লৈয়েই। স্বেচ্ছাছাৰী জাৰৰ শাসনৰ পৰা ৰাছিয়াক মুক্তিৰ পথ দেখুওৱা লেনিনে বিপ্লৱৰ কৌশল আয়ত্ব কৰিছিল আড্ডাবোৰত হোৱা সাৰগৰ্ভ আলোচনাৰ যোগেদিয়েই। এনে আৰু বহু উদাহৰণ ওলাব।

আজৰি সময়ৰ আলোচনাৰ বিষয়বস্তু সৎ, গঠনমূলক আৰু তত্ত্বগধুৰ হ'লে তেনে আড্ডাই সমাজৰ স্বৰূপেই সলনি কৰি পেলাব। কিন্তু অসমীয়া সমাজত তেনে ছবি সুদূৰ পৰাহত। চৰাঘৰত আথে-বেথে বহাই লোৱা অতিথিজনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি কাৰ্যালয়ৰ জীৰণী কোঠাৰ সহকৰ্মীজনলৈকে আমি পৰচৰ্চা কৰাৰ লগৰী হিচাপে বাচি লওঁ। এনে পৰচৰ্চাবোৰ ইমানেই আমোদ-দায়ক হৈ পৰে যে আমাৰ বহুমূলীয়া সময়বোৰ ক্ষয় হৈ থাকিলেও আমাৰ অকনো গা নোপোৰে।

এঠাইত পঢ়িবলৈ পাইছিলোঁ যে পৰচৰ্চা কৰা লোকসকল ভেনামাখিৰ দৰে। ভেনামাখিয়ে গোটেই সুন্দৰ শৰীৰটো

থাকোঁতেও যিদৰে কেঁচা ঘাঁড়োখৰতহে পৰে, তেনেদৰেই পৰচৰ্চা কৰোঁতাসকলে চৰ্চিতজনৰ আটাইবোৰ ভাল গুণ একাধৰীয়াকৈ থৈ কেৱল বেয়াবোৰতহে মন দিয়ে। পৰচৰ্চাত বুৰ যোৱাসকলে এইটো ভাবি চাবলৈ কোনোদিনে আহি নেপায় যে তেওঁলোকো ধোৱা তুলসীৰ পাত নহয় আৰু তেওঁলোকৰ বেয়াবোৰো আনে আমোদ পোৱাকৈ আলোচনা কৰে। তেওঁলোকৰ বেয়া গুণবোৰৰ বৰ্ণনাৰেও জীপাল হয় আন কাৰোবাৰ আড্ডা। পৰচৰ্চাই মানুহক ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে অহংকাৰী কৰি পেলায়। পৰচৰ্চাত নিমগ্ন হৈ থাকোঁতে নিজৰ এনে অনুভৱ হয় যেন কোনোদিনে নিজে কোনোধৰণৰ ভুলে কৰি পোৱা নাই।

পৰচৰ্চা আৰু সমালোচনাৰ মাজত প্ৰাৰ্থক্য আছে। সমালোচনা নিৰপেক্ষঃ ভাল আৰু বেয়া দুয়োটা দিশকে উদঙাই দিয়া নিৰ্ভীক আলোচনাই চমু অৰ্থত সমালোচনা। ই সাহিত্যৰো অংগ। নিৰপেক্ষ সমালোচনাই সমালোচিত ব্যক্তিগৰাকীক উপকৃত কৰেঃ তাৰ যোগেদি তেওঁ নিজৰ ভুলবোৰ চিনি লৈ সংশোধনৰ সুযোগ পায়। সুষ্ঠু আৰু নিৰ্ভীক সমালোচনা গণতন্ত্ৰৰ সফলতাৰো এক চৰ্ত।

পৰচৰ্চা আৰু সমালোচনা এই দুয়োটাৰ উদ্ভূত থকা কৰ্মটি হ'ল আত্মসমালোচনা। ই প্ৰতিজন সফল ব্যক্তিকে আত্মবিশ্লেষণৰ কৌশল। নিজৰ ভুলবোৰ নিজেই চিনাক্ত কৰি সেইবোৰৰ প্ৰতিকাৰৰ ব্যৱস্থাৰ যোগেদি সফলতাৰ পথত আগুৱাবলৈ সহজ। তদুপৰি আত্মসমালোচনাৰ যোগেদি ব্যক্তিৰ আত্মোপলব্ধি ঘটেঃ তেওঁ বুজি উঠে যে ভুল কৰাটো বা হোৱাটো মানুহৰ কিমান সহচৰ। এই উপলব্ধিয়ে তেওঁক অহংকাৰী হ'বলৈ নিদিয়ে। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথাটো হ'ল ই আমাক পৰচৰ্চাৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখে, কাৰণ আমি বুজি উঠোঁ যে নিজৰ ভুলবোৰৰ দৰেই আন এজনৰো ভুল হোৱাটো বিশেষ একো ডাঙৰ কথা নহয়।

পৰচৰ্চাক পৰিহাৰ কৰি আত্মসমালোচনা কৰিলেহে আমাৰ জ্ঞান আৰু বুদ্ধিৰ প্ৰকৃত বিকাশ ঘটিব। আমি আমাৰ ভুলবোৰ চিনি লৈ সেইবোৰৰ শুধৰণিৰ পথ বিচাৰি উলিয়াব পাৰিম, ভুল কৰোঁতাজনৰ প্ৰতি সহানুভূতি জনাবলৈ শিকিম, অহংকাৰৰ পৰা আঁতৰত থাকিম।

My Steps towards **Rashtrapati Bhavan**

✍ **Amit Biswakarma**
NSS Awardee, 2018-19

I am that boy who is fed by a daily wage earner (my uncle) and was taken care of by aunty (my father's young sister) who gifted her whole life so that I can go to school with clean uniform and polished shoes. I am that little child who lost his mother when he was only 18 months old. I am that boy who saw the painful death of his father only because he can't afford those costly medicines.

To be very frank, since childhood, my dream had been to become a real-life warrior, a real hero. That's why I always try to find rays of lights in the darkness. After appearing matriculation, I joined a Printing Press to purchase my books, pay tuition fees and aunt's medicine, and also to purchase that 11 rupees SMS pack for chatting with newly made college friends. When I promoted to B.Com, I have also tried many other part-time

professions like Waiter, Videographer at Marriages, home tutor, etc.

How has NSS shaped my life:

It all started on 14th June 2017, when I donated for some drops of life in a Blood Donation Camp, organized by NSS Digboi College. That immense happiness, self-satisfaction, optimism which I experienced that has become my addiction, my passion, and journey towards President House has started.

I will not bore you by listing all my activities during my Volunteership but I would be happy to mention briefly some most important chapters out of many which turn whole life.

When there is will there is way!

I was given the opportunity to represent whole north east of India in the National Integration Camp at Hyderabad. It was a confluence of distinctive and colourful

culture of various states of India. We called it a Mini-India where everyone is supposed to share his/her vibrant culture through dance, drama, theatre or music etc. So, it is the best platform for us to present a taste of the rich cultural flavour of Assam to whole India.

But the problem with me was, I don't know how to synchronize my hips, with the brisk tunes and bits of Dhul, Taal and Gogona. I told Rajib Rudra Tariang Sir (In Charge of our Team) that I can't do such an injustice to one of the incredible Dances of the world-Bihu which needs years of practice to perform in such a big platform.

Then, Sir gave me the mantra, when there is will there is way! Then, what happened you know! Our team was the best cultural presenter out of twelve states of India in the National Integration Camp (NIC).

Every Experience gives a lesson and every lesson changes a Person!

During the winter vacations, we used to visit Saraipung Forest Village for a week and try to understand the diverse socio-economic complexities of Indian villages. The Saraipung Forest Village had only one L. P. School with only one teacher for 4 different primary classes while the High School was about 8 km on foot.

During Swachh Bharat Summer Internship and Flood Donation camps also, I visited many villages of Assam where I actually realized the words of

Gandhiji “the soul of India lives in its Village”.

I observed, despite sufferings, how people are enjoying the journey of ups and downs of life. I remember, how Aditya, a 6 years old boy from Saraipung was laughing and playing with his friends, despite no slipper on his feet in the cold December morning. These experiences taught me those lessons which books can't illuminate.

The influence of a good teacher can't be erased!

During my college life, I am also deeply influenced by my “Gurus”. They are the ones who

hold my hands and take me to the gate of Rashtrapati Bhavan. Contributions of Rajib Rudra Tariat Sir and Ashokananda Chakrabarty Sir to my life are indispensable. Frankly speaking, they are my role model.

So, in this manner, the life of that Waiter at Marriage parties was enriched by NSS. There are lots of other thoughts too in my mind which I want to share with you but as I am preparing for UPSC Civil Services, time is not allowing me to complete this article. I hope, we will meet again and can able to complete the full story. Till then, stay tuned. ☐

Digboi College: My Alma Mater

✍ Aditya Hazarika
Alumni - Batch 2018-19

Parents often dream big for their children and so about their education. Having a lot of aspirations and a dream to get myself admitted to one of the prestigious colleges of the state yet remained a dream forever. Losing my father right before my graduation diverted my journey to a different direction and things became more difficult to focus on my college admission. No, I never imagined to witness such a green campus ever in my life and to witness a barking deer roaming inside the college. No, I never imagined of having such wonderful professors in my life who did not just give us lessons on History, Geography, Polity, Maths and Economics but also become our guide, lay the foundation of our career, inspire us with their off topic lectures and teach us to be proud of the institution where we made through for the next three years.

Five years down the memory lane and yet everything remains so fresh. Those were the days when the narrow foot path was less used for walking and more to students who were often seen gossiping about their life talks, cracking jokes and enjoying their off periods, the days when the gatekeepers were teased to take bribe and let us leave the college campus. The tall yellow building is the College Library where only the professors and smartest kids enter but remained a haunted place for the rest. The fear of Dr. Arun Dutta Sir's classes, the excitement of Banjit Sir's classes, the fun during Jitu Sir's classes and the inspiring lectures of Janardan Sir still make us feel if we could go back to those hall rooms of M12 and M8.

Those were the days when the college field brought joy among the hostel boys and to every student and even to the professors during College Week. The Commerce block where students had no idea about the rest of the college students but pretended to be the students of the same college.

Three years of my college days was a journey filled with both sweet and bitter memories. But the pride of being in one of the growing institutions and to have the best campus for the students still remains. It is worth to mention the hard work and the tireless efforts of the entire college fraternity led by our then respected principal. The College Campus was a home away from home and thus it always left a soft corner to every student who passed out from this wonderful institution.

People who go to college are incredible. We go to classes, we read and absorb and are comprehensively tested on heavy amounts of various materials. During those days, we sleep very little. We party too much. Someone is always sick. Someone is always complaining. We become attached to close friends. We smother each other. We lean too much. We think often of the past and want to go back. But we know we cannot.

We all have separate lives, families, backgrounds and pasts. We live totally different from how we used to live. Sometimes we get frustrated and want to give up, but we never stop trying. Sometimes we disregard health. We eat awful foods. We are forced to think about the future, We are scared and confused. We reach out for things, yet we don't find them. We try to sort out our minds, which are filled with studies, worries, problems, memories, emotions, feelings. We wander the halls looking for happiness. We hurt ourselves a lot. But we keep going and dreaming.

Dreams keep us going and they always will. Those were the dreams that we all have received from our Alma Mater. All we can do is to be thankful that we have something to hold onto, like dreams, the memories and each other. Thank you for the beautiful three years of my life that I shall keep close to my heart for the rest of my life. ☑

মায়াৰী ফাগুন

“শুকান মনৰ তুমি উন্ননা ফাগুন
জুৰিটিৰ পাৰে পাৰে, লঠঙা গছৰ আঁৰে আঁৰে
পলাশ, মদাৰৰ লুকা-ভাকুৰ খেল।
হয়, এয়া তোমাৰেই আগমন।
চঞ্চলা প্ৰেমিকাৰ শিৰে শিৰে গুঞ্জৰিত
তুমি যেন এটি চিনাকি সুৰ।
ধূলিয়ৰি ভাৱনাৰ মাজতো নানা বঙৰ বোল
শুকান মনৰ তুমি উতনুৱা ফাগুন।”

ফাগুন। ফাগুন মানেই বঙা, বঙা মানেই মদাৰ, পলাশ, শিমলু। বসন্ত বুলিলেই যেনেকৈ কপৌ আৰু তগৰৰ কথা মনলৈ আহে, শবৎ বুলিলেই শেৱালি, তেনেদৰেই ফাগুন বুলি ক’লেই প্ৰথমে মনলৈ আহে মদাৰ, পলাশ, শিমলু। মদাৰক বাদ দি কিন্তু ফাগুন অসম্পূৰ্ণ যেন এক নিবিড় সম্পৰ্ক, নজনা, নুশুনা, অচিনা। ডাঠ কুঁৱলীৰ আৱৰণ, নিয়ৰ সনা নিৰ্জন নিশাবোৰ, নীৰৱ দুপৰবোৰ আৰু সেমেকা পুৱাৰ কুঁৱলীৰ আঁচলখন আঁতৰাই ধৰালৈ নামি আহে ফাগুন। যদিও ফাগুন শুকান তথাপিও ফাগুনৰ লগত থাকে নীলা আকাশখন, লগত তুলাহেন ডাৱৰৰ উৰি থকা শুভ্ৰ চপৰাবোৰ, হিয়া-মন জুৰ পেলাই যোৱা মনপৰশা বতাহজাকৰ লগতে পুৱা কুঁৱলীৰ আৱৰণ ফালি ওলাই অহা কোমল ব’দজাক আৰু লঠঙা গছবোৰৰ আঁৰে আঁৰে বঙা বঙৰ বোল।

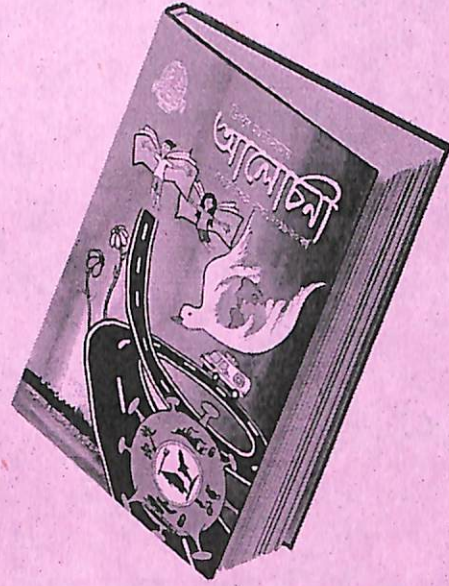
ফাগুন অনন্য। ফাগুন অতুলনীয়। ফাগুনে মনত প্ৰশান্তি দিয়ে। যেনেকৈ লঠঙা গছবোৰক আকাশৰ পৰা সৰি পৰা বৰষুণৰ টোপালবোৰে সজীৱ কৰে, এটি কলি দুটি পাত দেখিবলৈ পাওঁ, ঠিক তেনেদৰেই ফাগুনে দিয়ে জীয়াই থকাৰ ন ন হাবিয়াহ। যদিও যুক্তিমতে ফাগুন মানেই ধূলি আৰু ধূলি মানেই শুকান তথাপিও ফাগুনৰ আছে এক সুকীয়া নিজস্বতা। শব্দৰে ফাগুনৰ নিজস্বতাক, সৌন্দৰ্যক বৰ্ণনা কৰিব নোৱাৰি। ফাগুন যেন বৈ আহে হৃদয়ৰ এক নিভৃততম কোণৰ পৰা আৰু

বৈ যায় হৃদয়ৰ পৰা হৃদয়লৈ।

ফাগুনে যদি কেতিয়াবা মনটো উৰুঙা কৰে, কেতিয়াবা কৰে চঞ্চল, কেতিয়াবা যদি উন্ননা আৰু কেতিয়াবা মনলৈ কঢ়িয়াই আনে বেদনাসিক্ত অলেখ-অব্যক্ত ভাৱনা। সৰা পাতে পাতে ফাগুন নামে, কিন্তু সৰাপাতৰোটো থাকে এটা সেউজীয়া অতীত, সেউজীয়াৰ পৰা হালধীয়া আকৌ হালধীয়াৰ পৰা সেউজীয়া হোৱাৰ অতীত। তেজৰঙা মদাৰ, পলাশে কঢ়িয়াই আনে বুকুত হেজাৰ ভালপোৱা, শিমলু তুলাৰ লগত উৰে ভালপোৱাৰ ৰাগি। স্থিৰভাৱে বৈ থকা নদীৰ বুকুত জিলিকে জোনৰ প্ৰতিচ্ছবি, যিবোৰৰ অনুভৱে মনলৈ কঢ়িয়াই আনে এক অনাবিল সুকীয়া উন্মাদনা। ফাগুন মানেই বঙৰ সমাহাৰ। ফাগুনে লৈ আহে বঙৰ উৎসৱ ফাকুৱা। ফাগুন মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ দৌলযাত্ৰা আৰম্ভ হয়। এই উৎসৱত ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ আৰাধনা কৰা হয় আৰু ইজনে সিজনৰ গাত ফাকু-ৰং সানি প্ৰীতি-আনন্দ কৰে।

এই সকলোবোৰ সামৰিয়েই মায়াৰী ফাগুন সম্পূৰ্ণ। যাৰ বৰ্ণনা শব্দৰে প্ৰকাশ কৰা বহু কঠিন। ই হৈছে প্ৰকৃতিৰ এক অনৱদ্য উপহাৰ। সঁচাকৈয়ে ফাগুন বিচিত্ৰ। ফাগুনৰ বিচিত্ৰতাই কঢ়িয়াই আছে নতুনত্ব। এই সময়তেই প্ৰকৃতিত পাতল সেউজীয়া আৱৰণ এখনে চতুৰ্দ্দেশে আৱৰি ধৰিব আৰম্ভ কৰে, কাৰণ ফাগুনে লৈ আহে বসন্তৰ আগমনৰ বতৰা, যিয়ে প্ৰকৃতিক সেউজীয়াৰ বস্ত্ৰ পিন্ধাই ফুল-পাতেৰে জাতিস্কাৰ কৰি প্ৰকৃতিত আনে নৱ-উল্লাসৰ এক শ্যামল প্ৰতিশ্ৰুতি। যদিও ফাগুন শুকান তথাপিও ধবংসৰ অবিহনেতো সৃষ্টি নিৰৰ্থক। ফাগুন যে এনেকুৱাই মিঠা মিঠা চাৱনিৰে হিয়া-মন জুৰায়।

ভ্রমণ কাহিনী—

The world is a book, and those who do not travel read only one page.

—Saint Augustine

চিৰযোৱনা গোৱা আৰু ময়াৰী মুম্বাই

“The world is a book and those who donot travel read only a page.” – Saint Augustine

২০১৭ চনৰ অক্টোবৰ মাহ, শাৰদী ৰাণীৰ লয়লাস আগমনে ইতিমধ্যে পৰিৱেশ মধুময় কৰি তুলিছে। আমাৰো মন উগুলা-থুগুলা। জ্যেষ্ঠ সহকৰ্মী টাৰিয়াং ছাৰ (ৰাজীৱ ৰুদ্ৰ টাৰিয়াং) আৰু কিশোৰদা (কিশোৰ হালৈ) আৰু তেওঁৰ বৌ (পত্নী) তথা আমি দুয়ো যোৱাৰ মন বান্ধিলোঁ গোৱা আৰু মুম্বাইলৈ। বাকীসকল আগতে এই ঠাইলৈ যোৱা নাই। মই আগতে এবাৰ গৈছিলোঁ যদিও ৰূপৰ ৰাণী গোৱাৰ অপৰূপ সৌন্দৰ্যত অৱগাহন সম্পূৰ্ণই নহ’ল। মন তেতিয়াও অতৃপ্ত। গোৱা আৰু মুম্বাইৰ ময়াৰী সুবাস যেন নাকত লাগিছে। সাগৰ তীৰত ঘূৰিম, সাগৰীয় খাদ্য খাম, ঘূৰিম-ফুৰিম আৰু বহুতো। আস! মনলৈ যেন উভতি আহিছে সেই কলেজীয়া উন্মাদনা।

সময় নষ্ট নকৰি টাৰিয়াং ছাৰলৈ ফোন লগালোঁ। ছাৰ দেৰি নকৰি ফ্লাইটৰ টিকেট কাটিয়েই দিওঁ নেকি? ছাৰৰ উত্তৰ, “মোৰ আপত্তি নাই, কিশোৰহঁতক সোধা।” মই ক’লো — “তেওঁলোকে বা ফোন উঠাবনে?” “কিয়?” ছাৰ ঘড়ীলৈ চাওক, এতিয়া বাতি ১২.৩০ হৈছে। তথাপি কিশোৰদাই ফোন উঠালে। তেওঁলোকৰ একো আপত্তি নাই। বচ, টিকেট কটা হৈ গ’ল। পিছে তাৰ পিছতহে মন কৰিলোঁ, আমি খবৰ কৰোঁতে কেইটামান নামৰ spelling ভুল হৈ গ’ল। ফ্লাইটৰ নিয়ম এই সংক্ৰান্তত যথেষ্ট কাঢ়া। আৰম্ভ হৈ গ’ল দুশ্চিন্তা। অৱশ্যে যেনিবা ছাৰে Indigo ৰ গ্ৰাহক সেৱা বিষয়ক অনুৰোধ কৰি সমস্যাটো সমাধান কৰিলে। তেতিয়া সময় বাতি প্ৰায় ১.৩০ বাজিছিল।

আমাৰ ফ্লাইট আছিল গুৱাহাটীৰ পৰা গোৱা। সময় লাগে

শুভাশীষ গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপক, অৰ্থনীতি বিভাগ

তিনিৰ পৰা চাৰি ঘণ্টাৰ ভিতৰত। সৰু কিন্তু চাফ-চিকুণ গোৱা বিমান বন্দৰত নামি মনটো ভাল লাগি গ’ল। তাৰপৰা এখন টেক্সী লৈ আমি বাটত থকা ধুনীয়া ৰেষ্টোৰেণ্টত খাদ্য গ্ৰহণ কৰি আগতেই বুক কৰি থোৱা হোটেললৈ বুলি অগ্ৰসৰ হ’লোঁ। গোৱা পৰ্যটন নিৰ্ভৰ ৰাজ্য। গতিকে পৰ্যটকৰ সন্তুষ্টিৰ বাবে গোৱাৰ চৰকাৰ আৰু ব্যক্তিগত উদ্যমীসকলে অহোপুৰুষাৰ্থ কৰে। কাজেই গোৱাৰ সৰু-বৰ সকলো ৰেষ্টোৰেণ্টেই চাফা আৰু চকুত লগা। আমাৰ হোটেলখন আছিল Williams Beach Retreat. ৰেষ্টোৰা, খেলাৰ সা-সুবিধা, চুইমিং পুল সমৃদ্ধ হোটেলখন বিখ্যাত Colva Beach ৰ পৰা মাত্ৰ সাতশ মিটাৰ দূৰত অৱস্থিত। অৱশ্যে পৰ্যটকসকলে বেছিকৈ Baga Beach ৰ ওচৰতহে থাকিবলৈ পছন্দ কৰে, কিয়নো সন্ধিয়া সেই Beach খন আটকধুনীয়া আলোকসজ্জাৰে জিলিকি উঠে আৰু বিভিন্ন পণ্য সামগ্ৰীৰ মেলাও বহে। এইবোৰ কথা পিছতহে জানিব পাৰিছিলোঁ।

গোৱা বুলি ক’লেই প্ৰধানকৈ আকৰ্ষণীয় পৰ্যটনথলী হ’ল ইয়াৰ Beach সমূহ। আজিৰ প্লাষ্টিক প্ৰদূষণৰ যুগতো এই Beach সমূহ আটকধুনীয়া কৰি ৰাখিব পৰাটো সঁচাই গোৱাবাসীৰ অনন্য কৃতিত্ব। আমি পৰিভ্ৰমণ কৰা Beach কেইখন আছিল Colva Beach, Calangute Beach, Baga Beach, Anjuna Beach, Candolin Beach, Bogmalo Beach আদি। গোৱা এখন সৰু ৰাজ্য হিচাপে দুখন জিলাত বিভক্ত। North Goa আৰু South Goa. আমি প্ৰধানকৈ

North Goa তেই ভ্ৰমণ কৰিছিলোঁ। সাগৰৰ অশান্ত ঢৌৱে খুন্দিয়াই থকা নীলিম সমুদ্ৰলৈ চাই নিজৰ মাজতে মগন হৈ পৰিছিলোঁ। প্ৰিয় কবিৰ কবিতা আওৰাইছিলোঁ ‘সাগৰ দেখিছা? দেখা নাই কেতিয়াও?... নীলিম সলিলবাশি, বাধাহীন উৰ্মিমালা, আছে দূৰ.... দিগন্ত ব্যাপি।’

Beach সমূহৰ বাহিৰেও চিৰযৌৱনা গোৱাত পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰিব পৰা সকলো উপাদানেই আছে। সেইবাবে বছৰৰ বাৰমাহেই ইয়াত দেশী-বিদেশী পৰ্যটকে ঠাহ খাই থাকে। গোৱা বুলি ক’লেই হিন্দী চলচ্চিত্ৰত দেখুওৱা বিভিন্ন Casino, বিবিধ পানীয়, সুস্বাদু সাগৰীয় খাদ্য, ভাসমান জাহাজত নৃত্য-গীতৰ অনুষ্ঠান, Speed Boat আদি স্বচক্ষে দেখা পাই অভিভূত হৈ পৰিছিলোঁ। গোৱাত এটা সময়ত পৰ্তুগীজ উপনিৱেশ আছিল। সেইবাবে এতিয়াও তাত পৰ্তুগীজ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন কীৰ্তিচিহ্ন, অট্টালিকা আদি বিদ্যমান। ইয়াৰ ভিতৰত Candolin Beachৰ ওচৰত আছে সুবিশাল পৰ্তুগীজ কাৰাগাৰ তথা দুৰ্গ Aquada Fort. এতিয়াও প্ৰায় অক্ষত অৱস্থাত থকা এই ঠাই ভ্ৰমণ কৰি আমি অভিভূত হৈছিলোঁ। সাগৰতীৰৰ উত্তাল ঢৌ, বতাহ আৰু তাৰ কিনাৰত সগৌৰৱে থিয় দি থকা এই দুৰ্গ তথা কাৰাগাৰে আমাৰ মন উন্মনা কৰি তুলিছিল। এই দুৰ্গৰ বাহিৰেও গোৱাৰ এক প্ৰসিদ্ধ পৰ্যটনস্থলী হ’ল Bom Jesus Basilica নামৰ বিখ্যাত গীৰ্জাটো। ইয়াতে St. Francis Xavier ৰ মৃতদেহ সযতনে সংৰক্ষণ কৰি থোৱা আছে। এই মৃতদেহক লৈ বহুতো কিস্কদন্তীলৈও প্ৰচলিত হৈ আছে। এই ঠাইত প্ৰবেশ কৰিলে মনলৈ এক সুন্দৰ প্ৰশান্তি আহে।

ইয়াৰোপৰি এঠাইত এটা ব্যক্তিগত পৰ্তুগীজ ঘৰ বৰ্তমান পৰ্যটন স্থলী হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। পিছত গম পাইছিলোঁ

যে গোৱাত তেনে প্ৰাসাদ আৰু কেইবাটাও আছে। ইয়াৰে আমি ভ্ৰমণ কৰাটো আছিল Casa Araujo Alvares Loutolim. প্ৰায় আঢ়ৈশ বছৰ পুৰণি এই ৰাজপ্ৰাসাদ সদৃশ ঘৰটোৰ মালিক আছিল এজন প্ৰসিদ্ধ আইনজীৱী। তাত আমাক দেখুওৱা হৈছিল অতি বিলাসী আৰু বিজ্ঞানসন্মতভাৱে সজা সুদৃশ্য কোঠাসমূহ। এটা Recorded Voice ৰ সহায়ত আমাক Guide কৰা হৈছিল। এটা কোঠা এৰি আনটোত প্ৰবেশ কৰিলেই স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে লাইটবোৰ জ্বলে আৰু সাংগীতিক ধ্বনিৰ মাজেৰে Recorded Guide দিয়া হয়। আমি বিস্ময় মানিছিলোঁ যে সেই সময়তে তাত বিক্ৰিজাৰেটৰ, Ice Maker, Mixer Grinder তথা শিশুৱে ব্যৱহাৰ কৰা বিভিন্ন অত্যাধুনিক সামগ্ৰী England বা Portugal ৰ পৰা আনি ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বহুতো দুৰ্লভ চিত্ৰ আৰু গৃহসজ্জাৰ সামগ্ৰীও সযতনে ৰাখি থোৱা আছিল।

ৰূপৰ ৰাণী গোৱাৰ সৌন্দৰ্য আৰু পৰ্যটন থলী চাই বা লিখি শেষ কৰা সহজসাধ্য নহয়। তথাপিও আমাৰ সকলোৰে মনত বৈ গ’ল Motor Boat ত সাগৰৰ উপকূলত ঘূৰা ডলফিন চাবলৈ কৰা যাত্ৰা, গোৱাৰ প্ৰসিদ্ধ কাজু (যদিও গোৱাত কাজু উৎপাদন নহয়, ই কাজুৰ বৃহৎ বজাৰহে), পৰম্পৰাগত পানীয়, সাগৰীয় মাছ আৰু অন্যান্য খাদ্য আৰু... আৰু Beachত আপোন পাহৰা হৈ কৰা সেই হাঁহি-ধেমালি, ফুৰ্তি-তামাচা তথা প্ৰাণখোলা আনন্দসমূহলৈ। প্ৰায় চাৰিটা দিন গোৱাৰ মায়ৱী বান্ধোনত বান্ধ খাই এটা সময়ত আমি আহি পাইছিলোঁ ট্ৰেইন ষ্টেচনত। খুবসন্তৰ ষ্টেচনটো Vasco-Da-Gama অথবা Madgaon আছিল। অ’ আৰু এটা কথা, গোৱাত ৰে’ল ব্যৱস্থা Konkan Railway য়ে চলায়। আগতে ই ব্যক্তিগত আছিল। এতিয়া ভাৰত চৰকাৰৰ অন্তৰ্গত। চাফ-চিকুণতা, দ্ৰুততা, নিয়মানুৱৰ্তিতা আৰু সুন্দৰ খাদ্যৰ বাবে Konkan Railway বিখ্যাত। আমিও আমাৰ এৰাতিৰ ট্ৰেইন যাত্ৰাত আমেজ লৈছিলোঁ সুন্দৰ খাদ্যৰ। আমাৰ লক্ষ্য আছিল মুম্বাই। মায়ানগৰী মুম্বাই।

পিছদিনা ৰাতিপুৱা মুম্বাইত উপস্থিত হৈ আগতেই বুক কৰি থোৱা হোটেলত উঠিছিলোঁ। ইতিমধ্যে গোৱা ভ্ৰমণৰ মাদকতাই আমাৰ মনবোৰ জীপাল কৰি ৰাখিছে। কিন্তু মায়ানগৰীও জানো কম। ই যে শত যৌৱনৰ সঞ্চিত শক্তি, উদ্যম আৰু ময়াৰ অন্য নাম। আমি মুম্বাইত সন্ধান কৰিছিলোঁ জীৱনৰ, অভিজ্ঞতাৰ, সুন্দৰৰ। আমাৰ মনবোৰ আকৌ চঞ্চল।

আনন্দত নাচি উঠিছিল। আমি চাই গৈছিলোঁ বিখ্যাত সিদ্ধি বিনায়ক মন্দিৰ, হাজী আলি দৰগাহ আদি প্ৰসিদ্ধ ধৰ্মীয় স্থানসমূহ। অন্তৰত বাজি উঠিছিল আধ্যাত্মিকতাৰ সংগীত। সন্ধিয়া জুহু বিচ্ছ আৰু ইয়াৰ আশে-পাশে ঘূৰিছিলোঁ; মুম্বাইৰ জনপ্ৰিয় খাদ্য পানীপুৰি, ভেলপুৰি, Vada Pao আদিৰ সোৱাদ লৈছিলোঁ; বাস্তাৰ কাষৰ বজাৰবোৰত উদ্দেশ্যবিহীনভাৱে ঘূৰিছিলোঁ। ইয়াৰোপৰি বলিউডৰ জনপ্ৰিয় তাৰকাসমূহৰ বাসস্থানসমূহ এফালৰ পৰা চাই গৈছিলোঁ।

মুম্বাই অতি জনপ্ৰিয় পৰ্যটনস্থলী হ'ল Gateway of India আৰু Elephanta Cave। Gateway of India ১৯১১ চনত তেতিয়াৰ ইংলেণ্ডৰ বজা আৰু বাণী (পঞ্চম জৰ্জ আৰু এমপ্ৰেছ মেৰী)ৰ প্ৰথম ভাৰত আগমনৰ উপলক্ষ্যত ব্ৰিটিছ শাসকসকলে সজাইছিল। অৱশ্যে এই আদৰণি তোৰণৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য ১৯২৪ চনতহে সম্পূৰ্ণ হৈছিল। এই তোৰণৰ কাষতে আছে বিখ্যাত তাজ পেলেচ আৰু Tower Hotel. মুম্বাইলৈ অহা প্ৰায় প্ৰত্যেক পৰ্যটকে এই ঠাইখনলৈ আহি সময় পাৰ কৰা আৰু ফটো উঠাটো এক অৱধাৰিত নিয়মত পৰিণত হৈছে। অৱশ্যে এই ঠাইখিনি ২০০৬ আৰু ২০০৮ চনত সন্ত্ৰাসবাদী আক্ৰমণৰো সন্মুখীন হৈছিল। তেতিয়াৰপৰা এই ঠাইখিনিত নিৰাপত্তা ব্যৱস্থা কটকটীয়া কৰি তোলা হৈছে। Gateway of India ৰ পৰাই আটকধুনীয়াকৈ সজাই ৰখা সৰু সৰু জাহাজত উঠি Elephanta Cave লৈ যাব পাৰি। প্ৰায় এঘণ্টাৰ সুমধুৰ সমুদ্ৰ যাত্ৰাৰ অন্তত আমি গৈ উপস্থিত হৈছিলোঁ Elephanta Cave ত। ই বৰ্তমান UNESCO ৰ World Heritage Site ৰ অন্তৰ্গত। এই গুহাত থকা মন্দিৰসমূহ মূলতঃ ভগৱান শিৱৰ। এই ঠাইখন দৰাচলতে এটা দ্বীপৰ ওপৰত অৱস্থিত। দ্বীপটোৰ নামো Elephanta Island. ইয়াত থকা মন্দিৰসমূহৰ পাঁচটা হিন্দু মন্দিৰ আৰু কেইটামান বৌদ্ধ স্তূপ আছে। এই মন্দিৰসমূহ খুবসন্ত্ৰ পঞ্চমৰপৰা নৱম শতিকাৰ ভিতৰত গঢ়ি তোলা হৈছিল। বিশাল বিশাল শিলৰ গুহাসমূহত অতি শিল্পীসুলভ নিপুণতাৰে কাটি উলিওৱা ভগৱানৰ মূৰ্তি আৰু বেদীসমূহ দেখিলে বিস্ময় মানিব লাগে। এই গুহা মন্দিৰৰ নামকৰণ কৰিছিল পৰ্তুগীজসকলে।

তেওঁলোকে বিভিন্ন স্থাপত্য-ভাস্কৰ্যৰ ভিতৰত সুবৃহৎ হাতীৰ স্থাপত্য দেখি এই নামকৰণ কৰিছিল।

মুম্বাইত থাকোঁতেই এটা ঘটনাও ঘটিল। মেৰাইন ড্ৰাইভত সূৰ্যাস্ত আৰু নৈশ মুম্বাইৰ সৌন্দৰ্য চাই আপোন পাহৰা হৈ ঘূৰি আহোঁতে টেক্সীতে সহধৰ্মিণীৰ পাৰ্ছটো থাকি আহিল। তাতে পইচাৰ উপৰিও কিছু গহনা আৰু পান কাৰ্ডক ধৰি অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ নথি-পত্ৰ আছিল। সাংঘাতিক দুশ্চিন্তাত পৰিলোঁ। লগত থকা ছাৰ আৰু কিশোৰ দা, বোয়ে সান্ত্বনা দিলে। ভাগ্যে টেক্সীখন Uber ৰ আছিল। Complain টো দিলোঁ। কিন্তু Complain দিয়া শেষ হওঁতেই টেক্সী ড্ৰাইভাৰজনে নিজে ফোন কৰিলে। তেওঁ বস্তটো সযতনে থৈ দিয়া বুলি জনালে। ইফালে আমি মুম্বাইত আছোঁ মাথোঁ এদিন। তেওঁ প্ৰায় গোটেই ৰাতিয়েই ভাড়া মাৰি ঘূৰি ফুৰে। শেষত যেনিবা এঠাইত লগ কৰি সুকলমে বস্তটো ঘূৰাই ল'লোঁ। আমাক বস্তটো ঘূৰাই দিবলৈয়ে তেওঁ ব্যৱসায়িক ক্ষতি কৰিও প্ৰায় এঘণ্টা আমাৰ বাবে বৈ দিলে। অতি বাস্ত চহৰ মুম্বাইত Time is Money. তাৰ মাজতো এনে সততা আৰু বদান্যতা সঁচাই অনুপম। মায়ানগৰী আমাৰ বাবে হৃদয়ৱানো হৈ পৰিল।

মুম্বাইত ইয়াৰোপৰি আমি Bombay Natural History Society ত সোমালোঁ। ১৮৮৩ চনতে গঠন হোৱা এই বেচৰকাৰী (BNHS) সংস্থাটোৱে জৈৱ-বৈচিত্ৰ সংৰক্ষণ আৰু গৱেষণা কাৰ্য চলায়। তেওঁলোকৰ বিভিন্ন জীৱ-জন্তু আৰু পক্ষীৰ সংৰক্ষিত জীৱাশ্ম আৰু অৱশেষ খোৱা সংগ্ৰহালয়ো আছে। এইসমূহ অৱশ্যে সকলোৰে বাবে মুকলি নহয়। টাৰিয়াং

ছাৰ আৰু কিশোৰদাহঁত প্ৰাণীবিদ্যা বিভাগৰ। তেওঁলোকৰ এইক্ষেত্ৰত আগ্ৰহ যথেষ্ট বেছি। জৈৱ-বৈচিত্ৰৰ সংৰক্ষণৰ সক্ৰিয় কৰ্মী টাৰিয়াং ছাৰৰ আগ্ৰহ আৰু অনুৰোধত তেওঁলোকে আমাক সংগ্ৰাহালয়ৰ দুস্প্ৰাপ্য জীৱ-জন্তু, পক্ষী-পখিলা আদিৰ সংৰক্ষিত অৱশেষবোৰ দেখুৱালে। ছাৰৰ উজ্জ্বল হৈ উঠা মুখখন দেখি আমিও আহ্লাদিত হ'লোঁ।

লাহে লাহে আমাৰ উভতনি যাত্ৰাৰ সময় হৈ আহিল। বিভিন্ন হাঁহি-ধেমালি আৰু আনন্দ-ফুৰ্তিৰ মাজেৰে এইকেইটা দিন কেনেকে পাৰ হৈ গ'ল গমেই নেপালোঁ। ফ্লাইটতো আমাৰ ধেমালি গুছা নাছিল। ফ্লাইটত খোৱা বস্ত্ৰৰ দাম সাধাৰণ দামৰ প্ৰায় আঠ-দহগুণ। মই ধেমালি কৰি ছাৰক ক'লোঁ — ছাৰ হয় মই ফ্লাইটতে দোকান দিম, নহয় এদিন Aviation Minister হৈ এই দামবোৰ কমাই দিম।” সঁচাকৈ নষ্টালজিক স্মৃতি হৈ হৃদয়ৰ মণিকোঠাত বৈ যাব সকলোবোৰ। ভ্ৰমণ কৰি বিভিন্ন প্ৰান্তৰ জীৱন, সমাজ, সংস্কৃতিৰ অভিজ্ঞতা লোৱা, বিভিন্ন মানুহৰ সৈতে মত বিনিময় কৰা আৰু আনন্দত নিজকে বিলীন কৰি দিয়াৰ কি যে অতীৰ সুখ। চুটি মানৱজীৱনত বিচিত্ৰতা

আনিবৰ বাবে ইয়াতকৈ শ্ৰেষ্ঠ উপায় আৰু কি থাকিব পাৰে। উভতিবৰ সময়ত মনে মনে Robert Frost ৰ কবিতাৰ এটি পংক্তি মনে মনে আওৰালোঁ —

Woods are lovely, dark and deep
But I have promises to keep
And miles to go before I sleep
And miles to go before I sleep.

কাণে কাণে যেন চিৰযৌৱনা গোৱা আৰু মায়ানগৰী মুস্বাইক কৈ আহিলোঁ — আকৌ আহিম তোমালোকৰ বুকুলৈ, যদি জীৱনে সুযোগ দিয়ে পুনৰ আহিম, আৰু কিছু অৰ্থপূৰ্ণকৈ, আৰু অলপ জীৱন তৃষা লৈ। আকাশৰ বিশালতা আৰু সমুদ্ৰৰ গভীৰতাই বাবে বাবে প্ৰেমিক কৰিছে আমাক এই জীৱনৰ, এই জগতৰ। প্ৰাত্যহিকতাৰ যন্ত্ৰণাই কোঙা কৰি পেলোৱা মনবোৰত এমুঠি তৰাফুলীয়া জোনাক হৈ যেন আবিৰ সানিলা। সেই আবিৰৰ মৃদু সুবাস উশাহত টানি লৈ বিদায় জনাইছোঁ হে মায়ানগৰী মুস্বাই আৰু ৰূপৰ বাণী গোৱা। পুনৰ অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে... ☐

(সমগ্ৰ যাত্ৰাটো পৰিপূৰ্ণ কৰি তোলাৰ বাবে প্ৰাণীবিজ্ঞান বিভাগ, ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সহকাৰী অধ্যাপক বাজীৰ ৰুদ্ৰ টাৰিয়াং ছাৰ আৰু ড° কিশোৰ হালৈ তথা সহকাৰী অধ্যাপিকা ড° মণিকংকনা কলিতালৈ এই ছেগতে আন্তৰিক ধন্যবাদ যাচিলোঁ।)

ডাক টোপোলাৰ পৰা—

Or don't you like to write letters? I do because it's such a swell way to keep from working and yet feel you've done something.

—Ernest Hemingway

মৰমৰ দেউতা

অভিগতি শইকীয়া
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

মৰমৰ দেউতা,

মৰম ল'বা। মা আৰু তুমি দুয়ো ভালে আছানে? দুয়োলে বৰকৈ মনত পৰে কেতিয়াবা। ইমান দিন হ'ল ঘৰলৈ যাবলৈ নোপোৱা। ল'কডাউনত সকলো ক্লাচ অনলাইনত মানে ম'বাইলতে কৰিবলগীয়া হ'ল। আমাৰ তাত নেটৱৰ্ক নাপায় বুলি যোৱা নহ'ল। পিছে মই ভালেই আছোঁ। দেউতা। এইবাৰ তোমাক ভাল খবৰ এটা দিও। পৰীক্ষা শেষ হোৱাৰ পাছতে গাঁৱলৈ যাম আৰু এইবাৰ মই অকলে নহয় মোৰ লগতে কলেজৰ বন্ধু কেইজনমান, দাদা-বাইদেউ আৰু ছাৰৰ সৈতে মুঠ মিলাই ৫০ জন মান যাম। বহু দিনৰ মূৰত আপোন ঠাইখনত আকৌ থাকিবলৈ পাম। এতিয়া আহো মূল কথাই। আমি ইমানবোৰ যে গাঁৱলৈ যাম তাৰ কাৰণটো শুনি তুমি বৰ আনন্দ পাবা।

আমাৰ কলেজৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি (NSS) বুলি এটা গোট আছে। এই গোটটোৰ উদ্দেশ্য হ'ল সমূহীয়া সেৱাৰ যোগেদি তথা সামাজিক কৰ্মৰ জৰিয়তে যুৱ শিক্ষার্থীসকলৰ ব্যক্তিত্বৰ সৰ্বাত্মক বিকাশ সাধন কৰা আৰু সমাজৰ উন্নতি তথা প্ৰগতিত অৰিহণা যোগোৱা। এই ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনিৰ প্ৰতিগৰাকী স্বেচ্ছাসেৱকে অৰ্থাৎ আমি অতি কমেও দুবছৰ সেৱা আগবঢ়াব লাগে। এই দুবছৰত অতি কমেও ২৪০ ঘণ্টা কাম কৰিব লাগে। আৰু এই ২৪০ ঘণ্টাৰ পৰা ১২০ ঘণ্টা আমি বিশেষ শিবিৰ কাৰ্যসূচী Special Camping Programme কৰোঁ। এই বিশেষ শিবিৰ কাৰ্যসূচীৰ বাবেই আমি এইবাৰ আমাৰ গাঁওখন নিৰ্বাচন কৰি তালৈ যাব উলাইছোঁ।

দেউতা তোমালোকে সদায়ে আমাৰ গাঁওখনৰ বাবে বিভিন্ন কাম কৰি আহিছা। এইবাৰ গাঁওখনৰ উন্নতিৰ বাবে আমি এটা সুবৰ্ণ সুযোগ পাইছোঁ। এতিয়াৰ পৰাই তুমি মোহন মামাইতৰ লগ-লাগি এই ৭ দিনীয়া বিশেষ শিবিৰৰ কথা গাঁওবাসীক জনাবা। এই শিবিৰৰ জৰিয়তে আমি গাঁওত বৃক্ষৰোপণ, পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাকৰণ, অনাময় শৌচাগৰ নিৰ্মাণ, জলচ্ছেদ ব্যৱস্থাপনা আৰু পতিত মাটি উন্নয়ন, নিৰাপদ আৰু বিশুদ্ধ খোৱাপানীৰ ব্যৱস্থা কৰা, স্বাস্থ্য শিক্ষাৰ সজাগতা, এইড্ছ (AIDS) বাগিয়াল দ্ৰব্যৰ অপব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে সজাগতা অনুষ্ঠান, পৰিয়াল কল্যাণৰ সজাগতা কাৰ্যক্ৰম, মহিলাৰ মৰ্যাদা উন্নয়নৰ সজাগতা কাৰ্যসূচী, বক্তৃদান শিবিৰ আদি অনুষ্ঠান গাঁৱত কৰিম। আৰু লগতে গাঁওবাসীৰ অৰ্থনৈতিক সবলতাৰ বাবে কেঁচুসাৰ, কাঠফুলা খেতি, এৰীপলু পালনৰ শিক্ষণ আৰু লগতে পশু চিকিৎসা শিবিৰ অনুষ্ঠিত কৰিম।

তুমি ব্ৰজেন খুৰা, মীনু মাহীতৰ লগ লাগি থকা আৰু খোৱাৰ ব্যৱস্থাটো কৰিবা। ছাৰহঁতে কৰিবলৈ কোৱা নাই যদিও তোমাক জনাই থৈছোঁ। অহঃ আৰু এটা কথা ক'বলৈ পাহৰিছিলোঁৱেই, অকণমানিহঁতক ক'বা সদায় ৰাতি চিনেমাও দেখুওৱা হ'ব।

বৰ ভাল পাব তাহাতি। লগতে বহু কথা শিকিবও কাৰণ চিনেমাবোৰ শিক্ষামূলক হ'ব।

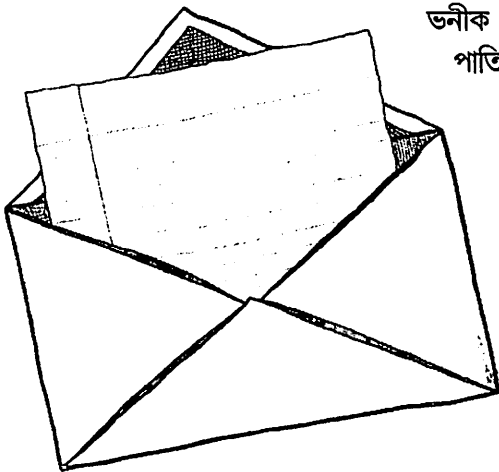
ভনীক ক'বা ধুনীয়াকৈ বিহু এটা শিকি থবলৈ আমি শেষত সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান এখন পাতিম। দেউতা মনটো বৰ ভাল লাগিছে। এইবাৰ চাগে গাঁওখনত নতুন পোহৰ আহিব।

মই ভালকৈ পঢ়া-শুনা কৰি আছোঁ। তুমি চিন্তা কৰি নাথাকিবা। আজৰি সময়ত এনেবোৰ কাম কৰোঁ। তুমি ভাল পোৱাৰ দৰেই। আমাৰ যে ছাৰজন দেৱতুল্য জানা দেউতা। তেওঁ সমাজৰ বাবে ইমান নিস্বার্থভাৱে কাম কৰিব পাৰে। তেওঁৰ নামটো ৰাজীৱ ৰুদ্ৰ টাৰিয়াং। তোমাক চিনাকী কৰোৱাই দিম। তুমি লগ পাই বৰ ভাল পাবা।

আজিলৈ সমাৰণি মাৰিছোঁ; ভালদৰে থাকিবা। দৰৱ-পাতিবোৰ সময়মতে ল'বা সোনকালে লগ পাম। আৰু মাক মোৰ মৰম দিবা।

ইতি

তোমাৰ মৰমৰ পাহীমা

✍ Antara Hazarika
B.A. 4th Semester

A Letter To My Mother

Mother,

I'm sorry that you were born as a princess but left being treated as a slave. I'm sorry that you were born as a woman. I'm sorry that men of my land don't treat woman as human. I'm sorry mother, you're not pretty because you're brown. I'm sorry mother, you're not a female because you play sports. I'm sorry mother you're not so perfect. I'm sorry mother, you don't deserve love or respect.

I'm sorry mother, as your son I did a sin too. I love a man. I'm a disgrace to this normal world. Mother I'm so not normal. Mother I'm not a man. Mother they say "you have a disease," "you need a cure." Mother, aren't we all God's children, aren't we all supposed to love, did God made a certain norm to love? Did anyone ever met God, because they say only a man and woman should fall in love with each other. Mother, you and I, we both are sinners.

Mother can you find me a place where I can breathe freely?

Thank you,
Your Offspring

নাটক—

I regard the theatre as the greatest of all art forms, the most immediate way in which a human being can share with another the sense of what it is to be a human being.

—Oscar Wilde

নন্দন-কাননৰ এজাক পক্ষী

ৰচনা - খগেন বুঢ়াগোহাঁই

প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

চৰিত্ৰসমূহ : ১) ৰূপম (কলেজৰ ছাত্ৰ), ২) নয়ন (কলেজৰ ছাত্ৰ), ৩) অনিল (কলেজৰ ছাত্ৰ), ৪) পাপৰি (কলেজৰ ছাত্ৰী), ৫) বন্দিতা (কলেজৰ ছাত্ৰী)

মঞ্চ পোহৰ হয়

(আবেলি সময়ৰ দৃশ্য। খেল পথাৰৰ কাষত এজোপা গছৰ তলত এখন মটৰ চাইকেল থাকিব। নয়ন আৰু অনিলে দুফালে মূৰ কৰি ঘাঁহৰ ওপৰত বহি মোবাইলত গেম খেলি থাকিব। মিউজিকত গেম খেলাৰ গুলীয়া-গুলীৰ শব্দ ভাঁহি থাকিব।)

অনিল : ... তোৰ Left ত চা... মাৰ-মাৰ।

নয়ন : ... মৰিলে... ঐ কৰবাত Sniper আছে। বিচাৰচোন তাক... সেইটো ওপৰত আছে। ৰ, মাৰিছো তাক... মৰিল।

অনিল : ব'ল আগবাঢ়... ঐ সেইকেইটা Rightত মাৰ।

নয়ন : ধেং, মৰি গ'লো। ক'ৰবাত আৰু Sniper আছে।

...ঐ অনিল, পাপৰিয়ে তোক কল কৰিছিল নেকি?

অনিল : (গেম খেলি থাকে) কৰিছিল।

নয়ন : দাৰ্জিলিংৰ Tour টোৰ কথা কিবা কৈছিল?

অনিল : ধেং, মোকো মাৰি দিলে। বহুত Danger Sniper আছে।

নয়ন : দাৰ্জিলিংৰ Tour ৰত যাবিনে?

অনিল : যামতো, তই নেযাঅ' নেকি?

নয়ন : যাম বুলি ভাবি আছে। কিন্তু ঘৰত মানে Father ৰক এতিয়াও কোৱাই নাই নহয়। Money... Money।

অনিল : আৰু কোন-কোন যাব? ছোৱালী কিমানজনী যাব?

নয়ন : পোন্ধৰজনীমান যাব বুলি কৈছে।

অনিল : শুকুলা বৰফৰ... শীতল পৰশত

ৰচিম এটি আলসুৱা সুৰ

সাৰদী কোমল... মিঠা আবেগত

আলফুলে আকিম তোমাৰেই নীলিম ছবি।

নয়ন : ঐ আগতে গৈ লছোন। তাৰ পিচত আৰম্ভ কৰিবি। কবিতা আৰম্ভ হ'লেই নেকি? অ, সৌটো ৰূপম আহিছে।

(ৰূপম সোমাই আহে।)

অনিল : এটি-দুটি খোজেৰে আহি, লাজুকি মিঠা হাঁহিটি বোৱাই লবানে আকোৱালি তোমাৰ হিয়াত শুৱাই।

ৰূপম : মোক Help এটা কৰনা, প্লিজ।

অনিল : ধেং, তই একদম বৰ।

নয়ন : ইমান দেৰি কৰিলি যে? ঐ ৰূপম, দাৰ্জিলিঙলৈ যাবি নহয়? পাপৰিয়ে ক'ল কৰিছিল। লিষ্টখন ফাইনেল কৰিবলৈ কৈছে। এইকেইদিনতে ট্ৰেইনৰ টিকেট বুক কৰি থ'ব।

ৰূপম : ঐ অনিল, প্লিজ, টকা ১০০০/- ধাৰে দেচোন। তোক Next week অ'ত বিটাৰ্ন কৰি আছে।

অনিল : আৰে, মোৰ নিজৰে পকেট খালী। তোক ক'ৰ পৰা দিম। কিন্তু, তোক টকা কেলেই। কি কাম আছে।

ৰূপম : মেছৰ ফিজ দিব লাগে। টকা এহেজাৰ খৰচ হৈ গ'ল। ঘৰৰ পৰা আকৌ টকা বিচাৰিলে গালিহে খাম। কি কৰিম ভাবিয়েই পোৱা নাই। ঐ নয়ন, তোৰ আছে যদি দে না প্লিজ।

নয়ন : মোৰ পকেট খৰচ তিনি-চাৰিশ মান আছে। মোকেই লাগিব নহয়।

অনিল : মেছৰ টকাখিনিনো কিয় খৰচ কৰিলি? লগে লগে দি দিব লাগিছিল।

ৰূপম : সিদিনা তহঁতি চিকেন-পোলাওৰ পাৰ্টি খোৱাৰ কথা কোৱা নাছিল জানো? খৰচ হৈ গ'ল।

অনিল : তোৰ Father ক কথাটো ক। Father টকা পঠাই দিব। টেনচন কেলেই লৈছ।

ৰূপম : সেইটোয়েইটো টেনচন। খুজিবও নোৱাৰো, আৰু খুজিলেও নাপাওঁ।

অনিল : তই, একচুৱেলি টকা উলিয়াবই নেজান। মোৰ পৰা অলপ শিকিবি। সিদিনা মাক ক'লো, মা, লগৰবোৰে কেণ্টিনত মোৰ সন্মুখতে Momo, Chicken পোলাও খাই থাকে। মই চাই থাকো মা। ঘৰলৈ আহোঁতে মেগী একপেকেট কিনি আনো। বৰ বেয়া লাগে মা। আৰে পিচদিনাই দুই হাজাৰ টকা মোৰ একাউণ্টত সোমোৱাই দিলে। আৰে টকা বিচাৰিব জানিব লাগে।

ৰূপম : তোৰ কথা বেলেগ ভাই। তোৰ ঘৰো ইয়াতে। তোৰ মা-দেউতা দুইজনেই চাকৰি কৰে। মোৰ দেউতা আকৌ খেতিয়কহে।

নয়ন : তথাপি, তোৰ Father ক এবাৰ তোৰ problem টো বুজাই ক। নহ'লে মাৰক ক।

ৰূপম : ঠিক আছে, ক'ল কৰিছোঁ। তহঁতি মনে মনে থাক (মোবাইল উলিয়াই call কৰে।)..... Hello মা,

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

(সিফালৰ পৰা দেউতাকৰ মাত শুনা যাব)

দেউতাক : অ ৰূপম, মই দেউতাৰেহে কৈছো।

ভালে আছনে?

ৰূপম : ঠিকেই আছে। দেউতা মা আছনে? মাক ফোনটো দিয়কচোন।

দেউতাক : মা-ৰ ঘৰত নাই অ। শেৱালিহঁতৰ ঘৰলৈ ওলাই গৈছে। কিবা কথা আছিল নেকি?

ৰূপম : দেউতা কথা এটা আছিল। মোক টকা অলপ লাগিছিল, বৰ আৰ্জেন্ট।

দেউতাক : সিদিনা টোলৈ টকা পঠাইছিলোহে। আকৌ টকা কেঁলে?

ৰূপম : মানে দেউতা, মোৰ লগৰ কেইজনক পাৰ্টি এটা দিব লাগে।

দেউতাক : পাৰ্টি, তই কিহবাত জিকিছ নেকি?

ৰূপম : নহয় দেউতা, এনেই পাৰ্টি এটা।

দেউতাক : হেৰ তহঁতৰ কি হ'ল অ? টকা-চকা নাই দেই। ক'ৰ পৰা দিম টকা? টকা নিবিচাৰিবি ফোন ৰাখ। হোহ, কুকুৰৰ পুতেকে পাৰ্টি দিয়ে।

(লাইন কাট খায়)

নয়ন : ঐ অনিল, আমাৰ লগত কুকুৰৰ পুতেক এটা আছে বুলি গমেই পোৱা নাছিলো।

ৰূপম : ইনচাল্ট নকৰিবি, মাঠা এনেয়ে বেয়া হৈ আছে। খেং চান্দা, এইটো কি লাইফ হ'লনে? পঢ়াৰ টেনচন, টকা টেনচন, পৰীক্ষাৰ টেনচন। ইফালে মোবাইলৰ ৰিচাৰ্জো আজি শেষ হ'ব।

অনিল : আৰে, ইমান টেনচন নল'বি। চব ঠিক হৈ যাব। আৰু ডাইৰেক্ট পাৰ্টি খোৱাৰ কথা ক'লে টকা দিব নেকি?

নয়ন : ঐ, মনে মনে থাক, সোৱা পাপৰি আহিছে।

(এনেতে পাপৰি আৰু বন্দিতা সোমাই আহে।)

পাপৰি : তহঁত আহি ইয়াত আড্ডা মাৰি আছ, ইফালে মই ফোন কৰি কৰি হাইৰান। এ অনিল, ফোন ৰিচিভ নাই কৰা কিয়?

দাৰ্জিলিঙৰ Tour ৰ লিষ্টখন বনালিনে?

(সকলোকে নিমাত দেখি।)

অ, কি হ'ল? তহঁতি কিবা তপস্যা কৰি আছ নেকি?

ৰূপম : নাই এনেয়ে।

বন্দিতা : অ, হয় নেকি? আমি অহাত যেতিয়া বেয়া পাইছ, যাওঁগে।

অনিল : খেং, বেয়াই পালি নেকি? অলপ টেনচনত আছো। ৰূপমৰ প্ৰলেম এটা হৈছে।

বন্দিতা : তাৰ টো সদায় problem থাকেই। এইটোতো, নতুন কথা নহয়। বাৰু ক'চোন, আকৌ কি problem ওলাল।

ৰূপম : আৰে, বাদ দে, না, মোৰ problem ৰ কথা। বেলেগ কথা পাত।

পাপৰি : খংটো চোৱা। হ'ব বাৰু, নকও তেন্তে। পিছে তোৰ মেছ ফিজ দিবলৈ কিমান টকা চৰ্ত হৈছে?

ৰূপম : তই কেনেকৈ গম পালি?

পাপৰি : তহঁতৰ হোষ্টেলৰ মেছফিজৰ লিষ্টখন দেখি গম পালো আকৌ।

ৰূপম : লিষ্টখন তই ক'ত পালি?

পাপৰি : তহঁতৰ লগৰ এটাই ভুলতে মোলৈ পঠাই দিলে।

নয়ন : ৰূপমক টকা এহেজাৰ লাগে। আছে যদি Help কৰ না।

পাপৰি : ঠিক আছে বাৰু। টকা এহেজাৰ মই দিব পাৰিম। বহ, দিয়েই দিছো।

(টকা উলিয়াই দিয়ে।) হো, ল। এতিয়া টেনচন ফ্ৰি।

বন্দিতা : কিন্তু ৰূপম, ডাষ্টৰে মেডিচিন এটা দিয়াৰ আগতে, অন্য কোনো চাইড এফেক্ট যাতে নহয়, সকলো চাই লৈহে মেডিচিন দিয়ে।

ৰূপম : মানে তই কি ক'ব বিচাৰিছ?

বন্দিতা : মই ক'ব বিচাৰিছো, যিবোৰ কামে, যিবোৰ কথাই তোক পিচত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে, সেইখিনি নকৰিবিচোন। সিদিনা তই চিকেন-পোলাঅৰ পাৰ্টি দিওতেই গম পাইছিলো, পিছত যে তোৰ কিবা problem নিশ্চয় হ'ব।

পাপৰি : এহ, এতিয়া সেইবোৰ কথা বাদ দে। দাৰ্জিলিঙৰ

Tour টোৰ কথা ক। লিষ্টখন Final কৰিলিনে?

নয়ন : নাই, এতিয়াও কৰা নাই।

বন্দিতা : কৰা নাই মানে, তহঁতি যাৰিতো?

নয়ন : যাৰলৈতো আমাৰ সকলোৰে মন আছে। কিন্তু ঘৰৰ পৰা টকা দিয়ে বা নিদিয়ো।

পাপৰি : তহঁতি মানে ঘৰত এতিয়াও Tour টোৰ কথা কোৱাই নাই।

নয়ন : ঘৰত ক'বলৈ সাহেই হোৱা নাই।

অনিল : ইহঁতকেইটা সদায়েই লেট। মইতো যাম খাটাং।

পাপৰি : যি কৰ সোনকালে কৰ। মুঠতে দাৰ্জিলিঙলৈ এইবাৰ যামেই। আৰু মাত্ৰ ২৫ দিন আছে।

বন্দিতা : সোনকালে ট্ৰেইনৰ টিকট বুক নকৰিলে পিচত নাপামেই। মুঠতে আজি ফাইনেল কৰিবই লাগিব।

ৰূপম : মোৰটো দেখিছই। মই টকা ক'ৰ পৰা মেনেজ কৰিম? তহঁতি যা, বেয়া নাপাৰি। মোক এইবাৰলৈ বাদ দে।

নয়ন : টকা মোকো নিদিব হয়তু!

ৰূপম : খেং ক'ৰবাত কিবা এটা চাকৰি কৰিব পৰা হ'লে!

নয়ন : মই এটা কথা ভাবিছো! আমি এটা কাম কৰো দে।

পাপৰি : কি কাম?

নয়ন : আমি ক'ৰবাত পাৰ্ট-টাইম জব কৰো দে।

অনিল : কি ক'লি? পাৰ্ট-টাইম-জব কৰিব? হা...

হা...

নয়ন : হাঁহিলি যে? আমি নোৱাৰিম নেকি?

অনিল : কেতিয়া কৰিব? আমাৰ Study কি হ'ব?

College কি হ'ব?

নয়ন : বাহিৰৰ দেশবোৰত দেখোন বহুতে part time job কৰিয়েই ইউনিভাৰ্ছিটিত পঢ়ি আছে, টকা জমা কৰি আমাৰ ইয়ালৈকো দেখোন Tour ত আহে।

অনিল : সেইবোৰ বাহিৰৰ দেশৰ কথা। part time job কৰিবলৈ আমাৰ এইখন চহৰত Industry কেইটা আছে?

বন্দিতা : পাৰ্ট-টাইম-জব মাত্ৰ Industry ত হে কৰিব পাৰি নেকি? মানুহৰ ঘৰতো কৰিব পাৰি।

অনিল : ঘৰত মানে? ঝাড়ু মৰা, বাচন ধোৱা কাম? তহঁতৰ মাঠা বেয়া হোৱা নাইতো?

পাপৰি : হুলস্থূল নকৰিবচোন? নয়নে ভাল কথাই কৈছে। আমি পাৰ্ট-টাইম-জব কৰিম। দিনত দুই ঘণ্টাকৈ। কলেজো চলি থাকিব, Study ও চলিব।

বন্দিতা : আমি যে ঘণ্টাই-ঘণ্টাই মোবাইলত টাইমবোৰ lost কৰি আছোঁ, তাতকৈ আমি এইটো কৰিলে Better হ'ব।

ৰূপম : তহঁতি যি কৰ কৰ। মই কিন্তু ক'ৰবাত কিবা এটা কৰিম। অন্ততঃ ঘৰখনক সহায় কৰা হ'ব। তহঁতি হয়তু নেজান, মোৰ মা বেমাৰী, মাহটোত তিনি-চাৰিবাৰ মেডিকেল নিব লাগে, দেউতা খেতিয়ক। দেউতাই অকলে কিমান কৰিব। ঝাড়ু-মৰা, বাচন ধোৱা যি কামেই হওক মই কৰিম।

পাপৰি : তই আবেগিক নহবিচোন। তোৰ লগত আমি আছো নহয়।

বন্দিতা : আমাৰ ঘৰ ইয়াতে। ঘৰত টকা-পইচাবো অসুবিধা নাই। তথাপি তহঁতৰ লগত ময়ো আছো। স্মৃতি, কৰিনাহঁতকো কম।

নয়ন : বঢ়িয়া, আমাৰ দাৰ্জিলিং যোৱাৰ খৰচ ওলাই যাব।

অনিল : ঠিক আছে বাক। মানুহৰ ঘৰত আমি part time job কৰিম। কিন্তু কি কাম কৰিম? কিবা কাম কৰিব জানোনে? তহঁতি ভাত বনাব জান? শাক-পাচলিয়েই হয়তু কাটিব নাজান? মোক যদি কয় সৌ বাৰীখনৰ পৰা মানিমুনি-মচন্দৰী অলপ চিঙি আনচোন, লগে-লগেই পলাই আহিব লাগিব। আজিলৈকে কোৰখনকেই চুই পোৱা নাই।

নয়ন : এৰা কথাটো ভবাই নাছিলো। মই দেখোন মাছবোৰেই ভালকৈ চিনি নেপাও।

বন্দিতা : মোৰ কথা এটা মনত পৰিছে। শৰাইঘাটৰ যুদ্ধত অসমীয়া সৈন্যৰ হাতত হাবি, মোগলৰ সেনাপতি ৰামসিংহই কৈছিল — জীৱনত প্ৰথম এনে এটা জাতি দেখিলো, যিটো জাতিৰ প্ৰতিজন মানুহেই খেতি কৰিব জানে, বৰটোপ

হিলেৰে, তৰোৱাল লৈ যুদ্ধ কৰিবও জানে। কথাটো মনত পৰি বৰ লাজ লাগিছে।

নয়ন : এতিয়াও পাৰিম। আমাৰ মনটোহে এলেছৱা হ'ল।

ৰূপম : সঁচা কথা। আমাৰ অভ্যাসে এলেছৱা হ'ল।

কিন্তু তেজত সেই এতিয়াও আছে।

অনিল : ঐ, সৌ জোপা এজাৰ গছনে জামুকৰ গছঐ ক'চোন।

নয়ন : এইজোপা এজাৰ গছেই হ'ব।

অনিল : সেইটোৱেইতো ডাঙৰ কথা।

পাপৰি : সেইজোপা এজাৰো নহয়, জামুকো নহয়, সেইজোপা নাহৰ গছহে।

অনিল : তই কেনেকৈ জানিলি?

পাপৰি : মই বহুত গছেই চিনি পাওঁ। শাক-পাচলি, মাছো বহুত চিনি পাওঁ। ভাত বনাবও জানো।

ৰূপম : তই এইবোৰ কেনেকৈ জানিলি? মানে কেনেকৈ শিকিলি?

পাপৰি : আগ্ৰহ আছিলে কাৰণে শিকিলো আৰু মা-দেউতাই এইখিনি কথা মোক সৰুৰে পৰাই শিকাই আহিছিল।

বন্দিতা : চা অনিল, আমি এইখন চহৰত, এইখন কলেজত পঢ়ি নতুন কিবা এটা যদি কৰি দেখুৱাব পাৰো, বহুতৰ বাবে আমি আদৰ্শ হম। কলেজতো সকলোৱেই পঢ়ে, নতুনকৈ কিবা এটা কৰাটোহে ডাঙৰ কথা।

নয়ন : বেলেগ নহ'লেও, পিচতো আমি ক'ব পাৰিম। part time job কৰি আমি কলেজত পঢ়িছিলো। গতিকে এটা কাম কৰো দে, এই কামবোৰ শিকিবলৈ আমাৰ গ্ৰুপটোৰ মাজতেই দুদিনীয়া এটা workshop কৰো। আমাৰ কলেজৰ যে মালিজন ৰমেন কাইয়ে কামবোৰ শিকাব পাৰিব।

পাপৰি : কাৰেক্ট। প্ৰথমতে কামবোৰ শিকিলে ভাল হ'ব।

বন্দিতা : আৰু এটা কথা। আমাৰ প্ৰত্যেকৰে কোনটো কামত কি কি Talent আছে কৈ যা। মই বেডকম, ড্ৰইংকম আৰু কিটচেন কেনেকৈ সজাব আৰু চিজিল লগাব লাগে ভালকৈ জানো।

নয়ন : বেডকম, ড্ৰইংকম সজাবলৈ আমাক মাতিব জানো?

পাপৰি : কিয় নেমাতিব? কিছুমানৰ ঘৰত Husband wife দুয়োজনেই চাকৰি কৰে। ঘৰৰ ভিতৰৰ কামবোৰ কৰিবলৈ Time য়েই নাপায়। কিছুমানৰ ঘৰত চাবিচোন, দেখিবি — ইফালে কাপোৰৰ দম, সিফালে কাপোৰৰ দ'ম, ল'ৰা-ছোৱালীৰ পঢ়াৰ টেবুলৰ ওপৰতো কাপোৰৰ দ'ম। আলনাৰ অৱস্থা ই নাই। কাগজ-পত্ৰ, ফাইল ভিতৰত য'তে, ত'তে খেলি-মেলি হৈ পৰি থাকে।

বন্দিতা : আমি যদি সেইবোৰ Discipline কৈ সজাই দিও ভাল নেপাবনে। ফিজটো দিবই লগতে আমাকে Thanks দিব। ঘৰৰ picture change কৰি দিম।

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

অনিল : ভাত বন্ধা আৰু ঘৰ সজোৱাত মোৰ কিন্তু এটা নাম আছে দেই। ব-হু-ত আইটেম বনাব জানো মই।

ৰূপম : তেনেহ'লে আৰু কি চিন্তা? এইয়াহে আমাৰ অনিল। মই বাৰী আৰু চোতাল চিজিল কৰিম। ফুল-চুল কই মই বৰ ভাল পাও। চবৰে ঘৰতে একোখন ফুলৰ garden বনাই দিম।

পাপৰি : দৰ্কাৰ হ'লে আমি বেলেগ মানুহো ৰাখি লম্ব। বন্দিতা, মই আৰু অনিলে ঘৰৰ ভিতৰৰ কাম কৰিম।

নয়ন : বাকী থাকিল কাপোৰ ধোৱা। মই কাপোৰ ধোৱাৰ দায়িত্বটোকে লৈছো।

ৰূপম : আমি এটা গ্ৰুপ খুলিম।

নয়ন : গ্ৰুপটোৰ নাম হ'ব... (ভাবে) কি নাম... কি নাম...।

অনিল : নন্দন-কানন।

পাপৰি : নন্দন-কানন, বঢ়িয়া। নন্দন-কানন বৰ্কাৰ গ্ৰুপ।

বন্দিতা : নন্দন কাননৰ আমি হ'লো একোজন মালি।

ৰূপম : মই কিন্তু এক নম্বৰ মালি দেই।

নয়ন : এতিয়া চিন্তা কৰ কাম আমি কেনেকৈ বিচাৰিম।

অনিল : আৰে, কাম আমি কিয় বিচাৰিম? কামে আমাক বিচাৰিব। (মোবাইলটো দেখুৱাই) এইটো, ফেচবুক, Whats app গ্ৰুপত Advertise দিম। চাবি মানুহক টাইম দিব নোৱাৰিব।

ৰূপম : (ফোনত নম্বৰ ডাইল কৰি) অলপ মনে মনে থাকচোন। হেল্ল দেউতা,... শুনকচোন দেউতা, মই কাম এটা কৰিব বিচাৰিছো। (মিউজিক চলি থাকিব, লগে লগে আকাৰ ইংগিতেৰে কথা কৈ থাকিব।)... দেউতা (আবেগিক হৈ) দেউতা...

নয়ন : ৰূপম, তই কান্দিছ কি?

পাপৰি : দেউতাই কিবা ক'লে নেকি?

ৰূপম : দেউতাই কান্দিছে পাপৰি। দেউতাক প্ৰথম কন্দা দেখিছো। দেউতাই কৈছে, “ৰূপম, আন দেউতাকৰ দৰে তোক মই সুবিধাবোৰ দিব পৰা নাই কাৰণে তই লোকৰ ঘৰত কাম কৰিব বিচাৰিছ। মই বৰ দুখীয়া ৰূপম। তই বিচৰা আনন্দখিনিও মই দিব পৰা নাই। মোক খং নকৰিবি। তহঁতক আশীৰ্বাদ কৰিছো, ভাল কামবোৰ সদায় ভগৱানে সহায় কৰিব।” মা-দেউতাই মোক বৰ ভাল পায় অ।

নয়ন : তোৰ দেউতা বৰ ভাল মানুহ ৰূপম।

ৰূপম : দেউতাই আৰু কি ক'লে জান, “হেৰা শুনিছানে, আমাৰ এই ৰূপম কুকুৰটো মানুহ হ'ল অ।”

অনিল : মা-দেউতাৰ পৰা আশীৰ্বাদ পাইছো যেতিয়া আমি সফল হমেই।

পাপৰি : মই Principal চাবলৈ call এটা কৰো ৰ। ছাৰক আগতে এবাৰ কথাটো সুধি লোৱাটো ভাল হ'ব। কলেজৰ Reputation ৰ কথা আছেতু।

অনিল : ছাৰক আকৌ কিয় সুধিব লাগে? ছাৰে কেতিয়াও নিদিয়।

পাপৰি : (ফোন কৰি) ছাৰ, মই আপোনাৰ student পাপৰি বৰুৱাই কৈছো, (মিউজিক চলি থাকিব, তাৰ লগে লগে ফোনত কথাবোৰ কৈ থাকিব।) হ'ব ছাৰ। (পাপৰি গহীন হ'ব)

নয়ন : কি হ'ল পাপৰি? ছাৰে কি বুলি ক'লে?

বন্দিতা : তই মনে, মনে আছ কিয়? কি ক'লে ছাৰে?

পাপৰি : ছাৰে নালাগে বুলি কৈছে। নোৱাৰিবা বুলি কৈছে।

অনিল : আৰে মই আগতেই কৈছিলো। আমি এইবোৰ কৰিলে কলেজৰ বদনাম হ'ব পাৰে। ছাৰে কেতিয়াও নিদিয়। তোক ষ্টোন কৰিবলৈ কিহে পাইছিল?

পাপৰি : ছাৰে কৈছে — বেলেগৰ ঘৰত প্ৰথমে নোৱাৰিবা। প্ৰথমে ছাৰৰ ঘৰৰ পৰাই কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ কৈছে।

সকলোৱে : কি??

পাপৰি : ছাৰে আমাক লৈ গৌৰৱ কৰিছে বন্দিতা।

ৰূপম : নন্দন-কানন-বৰ্কাৰ গ্ৰুপ জিন্দাবাদ।

সকলোৱে : জিন্দাবাদ-জিন্দাবাদ।

অনিল : ঐ চুপ, (মোবাইলটো উলিয়াই) সকলোৱে শুনক। নন্দন-কানন-বৰ্কাৰ গ্ৰুপ সুলভ মূল্যেৰে সুশুংখলিত ভাৱে ঘৰুৱা সকলো কামৰ বাবে নন্দন-কানন বৰ্কাৰ গ্ৰুপক এই নম্বৰত call কৰি আগতীয়াকৈ বুক কৰক। কামৰ সময় পুৱা ৬.০০ বজাৰ পৰা ৮ বজালৈ আৰু সন্ধিয়া ৪ বজাৰ পৰা ৬ বজালৈ। তহঁতৰ নম্বৰবোৰ দি দিছো দেই। তোৰ নম্বৰটো ক'চোন (প্ৰত্যেকেই ফোনৰ নম্বৰ ক'ব।) আধু দিও?

ৰূপম : দে।

অনিল : ৰহ, লাইক আৰু কমেণ্ট চাওঁ।
1...2...3...5...10...18

পাপৰি : (এনেতে ফোনৰ call আহে) হেল্ল...। হয়, নন্দন-কানন-বৰ্কাৰ গ্ৰুপ, কওকচোন কেনেদৰে সহায় কৰিব পাৰো। হয় কৰো...। কেতিয়া...। ... পৰহিলৈ আমাৰ বুক হৈ আছে। পিছদিনাহে পাৰিম। ... ঠিক আছে, আপোনাক এড্ৰেচটো আৰু ফোন নম্বৰটো মোৰ এই নম্বৰতে পঠাই দিয়ক।

(এনেতে বাকী কেইজনৰ ফোনো ৰিং হ'ব। গোটেই কেইজনে ফোনত ব্যস্ত থাকিব। মিউজিক চলি থাকিব)

সকলোৱে : নন্দন-কানন, Online বুকিং start।

(আঁৰ কাপোৰ পৰে।)

সমাপ্ত

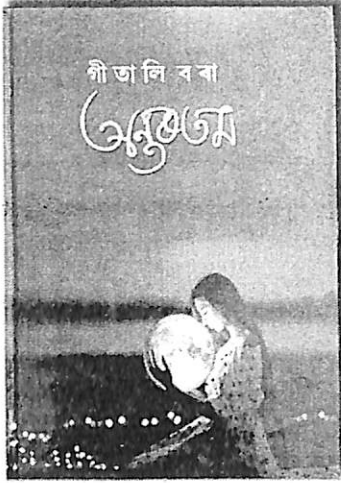
গ্ৰন্থ পৰ্যালোচনা—

পৰিৱৰ্তনশীল জীৱনত অন্তহীনভাৱে ঘটি থকা ঘাট-প্ৰতিঘাটৰ পৰা নিজকে ৰক্ষা কৰাৰ বাবে ওৰেটো জীৱন সুখ আৰু আনন্দৰ উৎস হ'ব পৰাকৈ আৰু জগতৰ ভ্ৰুকুটি, অৱজ্ঞালৈ আওকান কৰি নিজক বজাই ৰাখিবলৈ মই যদি কিবা এটা ৰুচি ল'ব লগা হয়, সেয়া গ্ৰন্থ অধ্যয়ন।

—চাৰ জন হাশ্বেল

অন্তৰতম : সংগ্রাম, একাকীত্ব.... আৰু জীৱন

✍ অলিম্পীকা মেধি
স্নাতক তৃতীয় বাৎসৰিক

দামঃ ৩৩০, পৃষ্ঠাঃ ৪১২

যাৰ হাতত একো অপশ্যান নাথাকে তেৱেই সবাটোতকৈ শক্তিশালী। celebral palsy ত ভূগা বুম্পাৰ মাতৃৰ হাতত আৰু কোনো অপশ্যান নাছিল, বুম্পাক কেন্দ্ৰ কৰিয়ে গঢ়ি উঠিছিল তেওঁৰ চৌপাশ,

তেওঁৰ পৃথিৱীখন। অথবা প্ৰিয়াই কোৱাৰ দৰেই হয়তো “বুম্পাক তেওঁ জন্ম দিলে কিন্তু প্ৰকৃতাৰ্থত বুম্পাইহে তেওঁক ভাঙি পিটি নতুনকৈ গঢ়িলে” সহজ নহয় সেইসকল মাতৃৰ মনোজগতখন যাৰ সন্তান বিশেষভাৱে সক্ষম, যেনেকৈ সহজ নহয় বিশেষভাৱে সক্ষম শিশুসকলৰ জীৱন। প্ৰিয়াৰ দৰে মাকবোৰৰ মনোজগতখন সদায় এডাল বিৰাটকায় অজগৰে কুণ্ডলী পকাই মেৰিয়াই থাকে... ভয়, শংকা, হতাশা... অথবা একাকীত্বৰ (?)

উপন্যাসখনৰ মুখ্য চৰিত্ৰ প্ৰিয়া আৰু বুম্পা হলেও গাৰ্গী নিলমৰ দৰে চৰিত্ৰবোৰো যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ, খুবেই মননশীল উপন্যাসখনত প্ৰতিটো চৰিত্ৰৰ সৈতে ইমানলৈকে একাত্ম হ'ব পাৰি যে চৰিত্ৰবোৰৰ বিষাদে বুকুত শূলে বিদ্ধাদি বিদ্ধে, সৰু সৰু কথাবোৰেও বোবা কৰি পেলাই, কান্দিবও নিদিয়ৈ। সৰু সৰু চৰিত্ৰবোৰেও গ্ৰাহ কৰি পেলাই সময়বোৰ, একঅৰ্থত লেখিকা সফল চৰিত্ৰবোৰ ফুটাবলৈ... সেই যে অঞ্জুলা নামৰ নৱপৰিণীতা অভিনেত্ৰী গৰাকী যাৰ দুয়োটা ভৰি উৰুতে কাট খাই গৈছিল... অসম্ভৱ মানসিক দৃঢ়তা, জীয়াই থকাৰ সুৰ্যমুখী হেপাঁহ!

Semi autobiographical হ'লেও লেখিকা গীতালী বৰাৰ ভাষাতেই তথাপি অন্তৰতম উপন্যাস। অন্তৰতম কথাবোৰ কোৱাটো সহজ নহয়, সহজ নহয় অন্তৰতম কথাবোৰ হৃদয়ঙ্গম কৰাটো। কথাবোৰ কৈ কৈ শেষ হৈ যোৱাৰ পিছত ৰৈ যোৱা অৱশিষ্টখিনিয়ৈই অন্তৰতম,

যি একান্তই নিজৰ। বুকুত প্ৰোথিত হৈ থকা কথাবোৰেই অন্তৰতম। পক্ষাঘাতগ্ৰস্ত বুম্পা অথবা স্নায়ুপেক্ষীৰ ক্ষয়িষ্ণুতাত ভূগা নীলমৰ মাতৃৰ মনোজগতৰ হাহাকাৰখিনিৰে সৃষ্টি হোৱা উপন্যাস অন্তৰতম। বাহ্যিক পৃথিৱীখনৰ পৰা আতৰি আমাৰ নিজৰ পৃথিৱীখনৰ কোনো নহয় কোনো ঠাইত আমি সকলোৱেই একাকীত্বত ভূগো, একাকীত্ব ব্যাধি নহয়, হয়তোবা ই ক্ষোভ, যত্ননা, কব নোৱাৰা বিষখিনি, আঁকিব নোৱাৰা ছবিখন। সেইক্ষেত্ৰত সৃষ্টিশীল মানুহবোৰৰেই ভাল, তেওঁলোকে নিজক উবুৰিয়াই দিব পাৰে কেনভাচত নতুবা আঁকিব পাৰে চিয়াঁহীৰে। লেখিকাৰ সবল বিশ্লেষণত গাৰ্গী, সৈকত, বত্ৰোতমাহঁতৰ তুলিকাৰে জী উঠিছে একাকীত্ব... ক'ত নাই ই ...! মন্দাৰমনিৰ সাগৰ সৈকতৰ তীৰত অকলশৰে বহি থকা ছোৱালীজনী, দানৱ অৰণ্য এখন, আধাখোৱা চাহকাপ, অথবা ভঙা কলহটো... “শিল্পীৰ চেতনাতহে মৃত্যুৰ পাছতো মানুহৰ সমাধিক একাকীত্বই আৱৰি ধৰিব পাৰে” (৯১) অঞ্জুলাই দেখুৱাইছে everyone is not escapist. Escapist হ'বই বা কিয় আপোনাৰ কাষত অহিন কোনো নাথাকিলেও আপুনি আছে নিজক হেৰুৱালেহে বিপদ।

সুস্থ সবল সন্তান এটিৰ স্পৃহাত আদিত্য আৰু তন্ময় কোনোবাখিনিত একাকাৰ হৈ পৰিছে। একেই বিষ এটা বুকুত লৈ কোনোবাখিনিত মিলি পৰিছে প্ৰিয়া আৰু গাৰ্গীও। অতবোৰ সমাজৰ হাতোৰাৰ মাজৰ পৰাও আৰম্ভ কৰিছে এক অনন্ত যাত্ৰা,, মাথো প্ৰাণৰ পুতলীকেইজনীৰ বাবে....। কিছূ অন্তৰতম কথাৰেই এই অন্তৰতম। ডা° বিনীতৰ কথাৰে “সকলো শিশুৱেই ভগৱানৰ সন্তান। বিশেষভাৱে সক্ষম শিশুবিলাক ভগৱানৰ বিশেষভাৱে প্ৰিয় সন্তান। ভগৱানে সিহঁতক সেইবোৰ মানুহৰ ওচৰলৈকেহে পঠায় যি সিহঁতক অতি বেছি মৰম কৰিব পাৰে, যত্ন ল'ব পাৰে। যি সাহসী আৰু শক্তিশালী হয়” (১৬৭)

সকলো কথাই কোৱা নাযায়, সকলো বিষেই ভগাব পৰা নাযায়। কোমল সঁতি এটি হৈ বৈয়েই থাকিব এই অন্তৰতম।

গীতালি বৰাৰ কিতাপ প্ৰথমবাৰৰ বাবে হাতত তুলি লৈছিলো আৰু বুকুত ঘৰ কৰি ললে। ☐

অসমৰ চৰাই-চিৰিকতি

অপৰ্ণ দত্ত

বিবিধ বকমৰ সৰু-বৰ বিচিত্ৰ চৰাইৰ প্ৰজাতিৰে অসমৰ শ্যামলভূমি চহকী। অসমত চৰাইৰ বিবিধতা মন কৰিবলগীয়া। আৱাসিক চৰাইৰ উপৰিও বিভিন্ন সময়ত অসমৰ বুকুলৈ হাজাৰ-হাজাৰ মাইল দুৰৈৰ পৰা বিভিন্ন আলহী চৰাই আহে। শীতৰ প্ৰকোপ সহিব নোৱাৰি চৰাইবোৰে অসমৰ বুকুলৈ সদলবলে ঢাপলি মেলে। আৱাসিক আৰু পৰিভ্ৰমী আলহী চৰাইৰ সমন্বয়ত সমৃদ্ধ হয় অসমৰ পাৰিপাৰ্শ্ব। বিভিন্ন সুৰৰ কলৰোলত মধুৰ আৰু সু-সমন্বিত তানৰ সৃষ্টি হয়। উল্লেখযোগ্য যে এই পৃথিৱীত মানুহৰ বহু পূৰ্বেই চৰাইৰ আৱিৰ্ভাৱ হৈছিল। গতিকে মানৱ সভ্যতাই তাহানিৰে পৰা এই পৃথিৱীত চৰাইৰ সৈতে সহাবস্থান কৰি আহিছে। পৃথিৱীত চৰাইৰ অপৰিহাৰ্যতাৰ কোনো নুই কৰিব

পখী বিষয়ক অনন্য পুথি “অসমৰ চৰাই-চিৰিকতি”

শ্ৰী সুমিত দাস
স্নাতক পঞ্চম বাণাসিক

নোৱাৰে। লোক-সংস্কৃতিতো চৰাইয়ে উল্লেখযোগ্য সমল আগবঢ়াইছে। জনজীৱনৰ কোঁহে-কোঁহে চৰাইৰ সৈতে থকা আত্মীয়তাৰ উমান পোৱা যায়। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ দ্বাৰা ৰচিত অনুপম কাব্য কীৰ্তনৰ “হৰমোহন”ত চৰাইৰ বিবিধতাৰ উল্লেখ পোৱা যায়। কামৰূপী লোকগীত, গোৱালপৰীয়া লোকগীততো চৰাইৰ উল্লেখ মন কৰিবলগীয়া। বিভিন্ন জনশ্ৰুতিত চৰাইবোৰে স্থান দখল কৰিছে।

অসমীয়া সাহিত্যত প্ৰকৃতি পৰিৱেশ সম্পৰ্কীয় গ্ৰন্থৰ অভাৱ বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰা হয়। চালুকীয়া গতিত এই সাহিত্যই অৱস্থান কৰিছে। পখী বিষয়ক সাহিত্যত কিছু অনন্য প্ৰয়োজনীয় গ্ৰন্থ ইতিমধ্যে প্ৰকাশিত হৈছে। তাৰ ভিতৰত ৰেখা প্ৰকাশনৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত অপৰ্ণ দত্তদেৱৰ “অসমৰ চৰাই-চিৰিকতি” এখন সচিত্ৰ অৱশ্যে পঠনীয় গ্ৰন্থ। গ্ৰন্থখনত লেখকে পখীজগতৰ বিভিন্ন কথাক খুব প্ৰাঞ্জলভাৱে বৰ্ণনা কৰিছে। পৃথিৱীত পখীৰ আৱিৰ্ভাৱ, চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য, পখীকুলৰ সংকট, জাতিংগাৰ পখী ৰহস্য, অসমৰ ভূমিত উপলব্ধ পখীসমূহৰ বিজ্ঞানসন্মত বৰ্ণনা, বিলুপ্তিৰ পথত উপনীত হোৱা পখী শগুন আদিৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়াইছে। চৰাই অধ্যয়নত আগ্ৰহী পাঠকে অনন্য পাঠানুভূতি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব। □

ব্যংগ ৰচনা—

ক্লান্ত মানুহৰ বাবে হাঁহি হ'ল বিশ্রাম, হতাশাগ্ৰস্তৰ বাবে আশাৰ
জ্যোতি, দুখী-তাপীৰ বাবে সূৰ্যৰ কিৰণ আৰু সকলোৰে
শাৰীৰিক তথা মানসিক কষ্ট দূৰ কৰাৰ মহৌষধ।

—লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

গ-অ'-অ'ল

ৰাজীৱ ৰাজকোঁৱৰ

প্ৰাক্তন ছাত্ৰ

কলেজত পঢ়িবলৈ যোৱাৰ আগলৈকে মই মাত্ৰ দুটা খেলহে খেলিব জানিছিলোঁ। দুয়োটা ল অদ্যাক্ষৰৰ। এটা লুডু আৰু আনটো লৰ মৰা।

এডমিশ্যনৰ দিনা যেতিয়া মোক সোধা হ'ল প্ৰয়োজন হ'লে মই কলেজক কি কি খেলত প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পাৰিম, তেতিয়াও মোৰ মুখেৰে সেই দুটা খেলৰ নামহে ওলাল। এটা প্ৰচণ্ড ইতিকিৎসূচক বাক্যেৰে মোক বুজাই দিয়া হ'ল যে লুডু নামৰ কোনো মান্যতাপ্ৰাপ্ত খেল নাই। সেইটো আজৰি পৰত তিবোতা বা সৰু ল'ৰা-ছোৱালীয়ে খেলা খেলহে। অ, লৰ মৰা বা দৌৰ প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে সমূহীয়া অভ্যাসৰ সময়ত দেখা যাব সেইফেৰাত কিবা প্ৰতিভা লুকাই আছে নেকি! পিছে দুৰ্ভাগ্যবশতঃ সেয়াও নেচেল! চাৰিশ মিটাৰৰ দৌৰত বোলে মই কলেজৰ একেবাৰে শেষত দৌৰ সামৰা খেলুৱৈ জনতকৈও পঞ্চাশ মিটাৰমান পিছত থাকিলোঁ!

কোনোৱে বোলে সন্দেহেই কৰিছিল মই দৌৰ পূৰ্বা কৰিব পাৰিমনে নাই! আনৰ কথা নকৱেই এটা সময়ত মোৰ নিজৰে সন্দেহ হৈছিল নিজৰ ওপৰতে।

“এনে কেলেছ্ৰা প্ৰতিযোগীয়ে কলেজক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব লাগিলে কলেজৰ নাম ফাটিফুটি যাব!”

এই ইতিকিৎসা নীৰৱে হজম কৰি থ'লোঁ।

পিছে ইণ্টাৰ কলেজত খেলাৰ ভাগ্যালিপি যে মোৰ কপালত ট-টকৈ জিলিকি আছিল সেয়া কোনে জানিছিল?

ঘটনা বা দুৰ্ঘটনাটো এনেকুৱা -

তেতিয়া ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ইণ্টাৰ কলেজ ফুটবল প্ৰতিযোগিতা চলি আছিল। কেনেবাকৈ চুচৰি-বাগৰি আমাৰ কলেজ গৈ ছেমিফাইনেল পালেগৈ। আৰু মাত্ৰ এখন খেলত জিকিব পাৰিলেই ফাইনেল! ইঞ্জিনিয়াৰিং লাইনৰ কলেজ হোৱাৰ বাবেই চাগে খেলা-ধূলাৰ প্ৰতি আগ্ৰহ থকা ল'ৰা-ছোৱালীৰ সংখ্যা কম। গোটেই কলেজ জাৰি-জোকাৰি কোনোৰকমে এটা ফুটবল দল হৈছিলগৈ।

যিহেতু সেইবাৰ আমাৰ কলেজে ছেমিফাইনেল খেলিব, গতিকে খেলখন আমাৰ কলেজ ফিল্ডতে খেলুওৱাৰ সিদ্ধান্ত ল'লে

বিশ্ববিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষই। এই কথাত কলেজত খদমদম লাগিল। ফিল্ডখন ঠিক কৰা, আউট লাইনৰ যাঁহ-বন কটা, গ'লপ'ষ্ট নতুন কৰা, আউট লাইনটো ভালকৈ চিহ্নিত কৰা আদি কামবোৰ খৰধৰকৈ কৰা হ'ল। মুঠতে এটা মৃদু উত্তেজনাই কলেজখন কঁপাই থকা হ'ল। ফুটবলৰ নামত তেতিয়া নতুনকৈ অহা টিভিত দুই এখন ডাঙৰ খেল দেখিবলৈ পাওঁ। তেতিয়া বিশ্ব ফুটবলৰ হিৰো মাৰাডোনা; ডিয়েগো মাৰাডোনা।

আমি তেতিয়া মাৰাডোনাৰ নাম দিছিলো-গোণা মহ বা এডিঙিয়া গড়। কাৰণ বলটো ভৰিত লৈ দৌৰাৰ ধৰণটো এই দুটা দুৰ্ভাগ্য প্ৰাণীৰ লগতহে মিলে! লগতে শক্তিশালী গাঠলু দেহ-গঠন। সন্মুখত পোৱা বিপক্ষৰ খেলুৱৈক অনায়াসে মহটিয়াই নিয়ে। ভুলবশতঃ কোনো খেলুৱৈয়ে তেওঁৰ গাত খুন্দা খালে দহ ফুটমাহন আঁতৰত চিটিকি পৰে। আকৌ গললৈ স্ট্ৰট ল'লে বলেৰে সৈতে গ'লকীপাৰজনক গ'লত সুমুৱাই দিয়ে। ইণ্টাৰ কলেজ ফুটবলৰ ছেমিফাইনেল চমু চাপি অহাৰ লগে লগে কলেজত উত্তেজনা বাঢ়ি গ'ল। খেলুৱৈৰ বাবে নতুন জাৰ্ছি, লাইনছমেনৰ বাবে নতুন ফ্লেগ, গ'ল প'ষ্টৰ নতুন নেট সকলো যোগাৰ হ'ল। কিন্তু যোগাৰ নহ'ল সেই নেট ৰক্ষা কৰিব পৰা খেলুৱৈজনৰ। অৰ্থাৎ কলেজৰ নিৰ্ভৰযোগ্য গ'লকীপাৰজন হঠাৎ অন্তৰধান! দুদিনমান দেখাদেখিয়েই নাই। চাৰিওফালে বিচাৰ-খোচাৰ আৰম্ভ হ'ল। ক'লে গ'ল লৰাটো? হোষ্টেল-মগিটৰ ৰমেনেহে খবৰ দিলে - দুদিনমান আগতে তাৰ তীৰকঁপে স্বৰ উঠিছিল। সি মেডিকেল কলেজৰ ডাক্তৰক দেখুৱাবলৈ বুলি ছুটি লৈ গৈছিল। দুটামান ল'ৰা মেডিকেললৈ চাপলি মেলিলে। গধূলি পৰতহে খবৰ আহিল বোলে আমাৰ গ'লকীপাৰ কঁপি-কঁপি মেডিকেলৰ বিছনাত পৰি আছে। ভাল হ'বলে কমেও এসপ্তাহ আৰু ফুটবল খেলিবলৈ লাগিব অতিকমেও এমাহ।

কলেজ চৌহদত হাঁহকাৰ লাগিল। ইমান বছৰৰ মূৰত উজনি অসমৰে এখন উল্লেখযোগ্য খেল হোৱাৰ কথা, সেইখনো কেৱল গ'লকীপাৰৰ অভাৱত হাৰিবলগা হোৱাটো বৰ বেদনাদায়ক কথা হ'ব। এনে দুখৰ বোজা কোনোৰকমে বহন কৰিব পাৰিলেও লাজৰ বোজা বহন কৰা অসম্ভৱ।

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কলেজ টীমটোৰ বাকী কেইজনৰ কোনোবাই গ'ল কীপিং কৰিব নেকি সুধি চোৱা হ'ল।

কোনোৱেই মান্তি নহ'ল। ছাত্ৰ, শিক্ষক সকলোৱেই ওচৰে-পাজৰে কোনোবা ভাল খেলুৱৈ আছে নেকি, ওচৰৰ গাঁও কিখনত এদিনৰ বাবে হ'লেও এজন গ'লকীপাৰ পোৱা যায় নেকি খবৰ খাতি কৰিলে। নীতিবহিৰ্ভূত হ'লেও শেষ উপায় সেয়াই আছিল। পিছে নিয়মবহিৰ্ভূতভাৱে খেলাবলৈও নিয়মিত গ'লকীপাৰ এজন পোৱা নগ'ল। গতিকে এতিয়া শেষ উপায় হ'লগৈ কলেজৰে কোনোবা এজন ছাত্ৰ বা শিক্ষকক গ'ল পষ্টৰ আগত থিয় কৰোওৱা।

তেনেতে ঘটনা ঘটিল। আমাৰ অঞ্চলৰ পৰাই মোৰ লগত একেলগে একেখন কলেজতে পঢ়িবলৈ যোৱা ল'ৰা এটাই স্পৰ্টছ চেফ্ৰেটেবীক ক'লে — “ইয়াৰ (মানে মোৰ) ভায়েকে বৰ ভাল গ'ল-কীপিং কৰে। অঞ্চলটোৰ লগতে টাউনখনতো তাৰ বিৰাট নাম। ইণ্টাৰ-ডিষ্ট্ৰিক্টো খেলিছে বহুবাৰ। ইয়ো (মানে মই) চেষ্টা কৰিলে নিশ্চয় পাৰিব! ইনচাৰ্জ মোক মাতি নি বিভিন্ন প্ৰশ্ন কৰি গ'ল — “ভায়েকৰ খেল চাইছনে নাই, চালে খেলিবলৈ মন যায়নে নাই, ভৰিত কেতিয়াবা ফ্ৰেন্সাৰ-ট্ৰেন্সাৰ হৈছিল নেকি, ইত্যাদি ইত্যাদি। শেষত ফৰমান জাৰি কৰিলে — “তোৰ ব্লাডত আছে তই পাৰিবি। ছেমিফাইনেলত আমাৰ কলেজৰ হৈ গ'লকীপিং তয়ে কৰিব লাগিব। ফুটবল ফিল্ডত কোনোদিন নামি নোপোৱা চেপেটা এটাই কেৱল ব্লাডত থকা বাবেই পোনচাটে ইণ্টাৰ-কলেজ ছেমিফাইনেলত খেলিব পাৰেনে নাই সেয়াও এক গৱেষণাৰ বিষয় হ'ব পাৰে বুলি মোৰ বিশ্বাস হ'ল। প্ৰিঞ্চিপালৰ কোঠাত এখন “সৰু সভা পাতি ঘোষণা কৰা হৈছিল — “আজিৰ পৰা কলেজৰ নতুন গ'লকীপাৰ ই (মানে মই)।” পিছদিনা আমাৰ বিপক্ষ দলৰ এখন খেল দেখুৱাবলৈ আমাক লৈ যোৱা হ'ল। দলটোৰ খেল দেখি মোৰ আৰু ভয় সোমাল। তাতে দলটোত আছে এজন দুৰ্দান্ত মাৰাডোনা। দহ নম্বৰ জাৰ্চি পৰিহিত এইজনা মাৰাডোনাইও আচল মাৰাডোনাৰ সকলো গুণ যেন আহৰণ কৰি পেলাইছে। বিপক্ষৰ খেলুৱৈক অনায়াসে ছিটিকাই দি গ'ললৈ লয় একোটা দুৰ্দান্ত স্ট্ৰ। বলৰ লগতে প্ৰায় গ'লকীপাৰো উৰি যায়। এইজনাই গলৰ ফালে বল লৈ গ'লেই ফিল্ডৰ বাহিৰতে ত্ৰাসত চকু মুদি দিওঁ। ছেমিফাইনেলত এইজন মাৰাডোনাৰ বল প্ৰতিহত কৰি কলেজৰ সন্মান ৰক্ষাৰ ভাৰ পৰিছে কোনোদিনে গ'ল পষ্টৰ আগত থিয় দি নোপোৱা এই নিমাখিত প্ৰাণীটিৰ ওপৰত।

খেলৰ দিনা পুৱাৰ পৰাই কলেজত উখল-মাখল পৰিৱেশ।

পঢ়া-শুনাত অলপ ভাল, আবৃত্তি, তৰ্ক, লিখা-মেলা আদিত মোৰ অলপ নাম ধাম আছিল।

এইবাৰ “ই ফুটবলো খেলে নেকি” খবৰৰ এটা কৌতুহলে কলেজত গা কৰি উঠিল।

ইফালে আকৌ কলেজৰ পৰিৱেশটোৰ লগত খাপ খুৱাকৈ পুৱাৰ পৰাই আৰম্ভ হ'ল এজাক বৰষুণ।

ঠায়ে ঠায়ে জমা হ'ল পানীৰ ডোঙা। কোনোবাই ক'লে — “বৰষুণ জাকৰ পৰা ভাল হৈছে, আন কোনোবা উষ্টাদে আকৌ কৈ থ'লে — “আজি আমি বৰষুণৰ দৰে গ'ল খাব লাগিব চাই থাক।”

মই কিন্তু ভাল হ'ব বেয়া হ'ব একো বুজি নাপালোঁ।

এনেকৈয়ে হুইছেল বাজি উঠিল আৰু কিনকিনিয়া বৰষুণৰ মাজতে খেল আৰম্ভ হৈ গ'ল।

নিজৰ দলৰ খেলুৱৈকে আচৰিত কৰি প্ৰথম গ'লটো দিলে আমাৰ দলে। গ'ল খাই বিপৰীত পক্ষ অধিক দুৰ্দান্ত আৰু বেপৰোৱা হৈ উঠিল। মাৰাডোনাৰ গাত যেন ভূতহে লগিলে। সকলোকে চাহি-মুহি আনি এবাৰত সি ফৰৱাৰ্ডৰ এজন খেলুৱৈলৈ এটা সুন্দৰ পাচ দিলে। সন্মুখত কাকো নেদেখি তেওঁ বলটো পোনচাটেই গললৈ লৈ আহিল। গলবন্ধৰ আগৰ পৰা সি দান্তিক দৃষ্টিৰে চৌদিশে এবাৰ চালে। মই কি কৰোঁ নকৰোঁ কৰি থাকোঁতেই হঠাতে এটা ডাঙৰ বৰষুণৰ টোপাল চিখাই মোৰ চকুতে সোমালহি। চকুৰে একো নেদেখাকৈয়ে নাৰ্ভাছ হৈ সোঁহাতেৰে চকুটো মচিয়েই হাতখন যিমান পাৰোঁ সিমান সোঁহাতে প্ৰসাৰিত কৰি দিলোঁ। চকু মেলিহে গম পালোঁ যে মই নভৱাকৈয়ে বলটো আহি মোৰ হাততে লাগিলহি।

চৌদিশ উৎফুল্লিত চিঞৰ শুনিহে গম পালোঁ যে অমুকাই জীৱনৰ প্ৰথমটো গ'ল বচাই দিলোঁ।

দহমিনিটমান গ'ল কি নগ'ল মই মনিব পৰাৰ আগতেই ভৰিত বল লৈ সন্মুখত স্নয়ং মাৰাডোনা! হু এতিয়া বলটোৱে ক'ত খুন্দা মাৰিব, কিমান তীব্ৰতাৰে খুন্দা মাৰিব আদি ভয়লগা কথাবোৰ ভবা-গুণা কৰি থাকোঁতেই মাৰাডোনাই বলটো লাহেকৈ ঠেলি দিলে আৰু মই একো কৰিবলৈ পোৱাৰ আগতেই বলটো মোৰ দুই ভৰিৰ মাজেদি লাহেকৈ সৰকি গৈ নেট চুলোঁগৈ। আৰু বা এনেকুৱা কেইটা নিৰ্লজ্জ গ'ল খাব লাগে তাকে ভাবি-গুণি মই বৰষুণৰ সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰাত লাগিলো। আৰু গ'ল পিছে নহ'ল। নিৰ্দিষ্ট সময়ত খেল ড্ৰ! এইবাৰ পেনাল্টি স্ট্ৰ! এই কাৰবাৰটোৰ সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব গ'লকীপাৰজনৰ। ইনচাৰ্জ মোক ভয় নকৰিবলৈ কৈ শুভেচ্ছা জনাই গ'ল। আন

বিভিন্নজনেও বৰষুণৰ মাজতে আহি মোক শুভেচ্ছা জনালে। এতিয়া কলেজৰ মান-সন্মান যে সকলো কেৱল আৰু কেৱল মোৰ ওপৰতহে তাকো সকলোৱে সোঁৱৰাই থৈ গ'ল। গাৰ্লছ হোস্টেলৰ 'ধুনীয়া বুলি নাম থকা ছোৱালী দুজনীয়েও হেওঁচেক কৰি "বেষ্ট অৱ লাক" বুলি কৈ থৈ গ'ল মোৰ বুকুখন আৰু অলপ ফুলি উঠা যেন লাগিল।

পেনাল্টি স্ট আৰম্ভ হ'ল। মোৰ বুকু দুৰু-দুৰু! প্ৰথম দুয়োটা গ'ল দুয়ো পক্ষৰ গ'লত সহজেই সোমাই গ'ল। তিনি নম্বৰ স্টটো ল'বলৈ আহিল বিপৰীত পক্ষৰ ফৰৱাৰ্ডজন। বলটো পাতি সি ঠিয় হওঁতেহে মোৰ অনুভৱ হ'ল যে গ'লটো যথেষ্ট বহল। যিফালে বলটো আহে সেইফালেই এটা প্ৰচণ্ড জাপ মাৰিবই লাগিব। সি সাজু হ'ল। মই পুৰণি চিন্তা এটাৰ আঁত ধৰি ভাবিলোঁ— সি বলটো বাওঁফালে মৰাৰ ভাও জুৰিছে যদিও সি হয়তো সোঁফালেহে মাৰিব। কিন্তু সিতো ভাবিছে যে মই সোঁফালে আহিব বুলি ধৰি লৈছোঁ গতিকে সি স্টটো বাওঁফালেই ল'ব। গতিকে এই সাধাৰণ ফৰ্মুলা মতে সি বলটো বাওঁফালেই মাৰিব আৰু মই ধৰি পেলাম। তেনেকুৱাতে দেখিলোঁ যে এটা ডাঙৰ আকাৰৰ বৰলে ক'ববাৰ কিবা খঙত সোঁফালৰ পৰা মোৰ ফালে চোচা লৈছে। হেণ্ডগ্লোভজোৰ এবাৰ চাই বৰলটো খেদিবলৈ বুলি সৰ্বশক্তিৰে সোঁফালে জপিয়াই দিলোঁ। মোক আচৰিত কৰি পানীৰে গধুৰ হৈ থকা বলটো 'ধপকৈ মোৰ হাতত লাগিল! "হেই-ই-ই!" — চিঞৰ শুনিহে গম পালোঁ যে এটা গ'ল বাছিল। বৰলটো বাচিল নে মৰিল ধৰিব নোৱাৰিলোঁ। এইবাৰ স্ট ল'বলৈ যিজন আহিল দেখি মোৰ বুকু আকৌ দুগুণে কঁপি উঠিল। ব্যংগাত্মক হাঁহি এটা মাৰি মাৰাডোনাই বল পাতি ল'লে। বলটো খামোচ মাৰি ধৰিব নোৱাৰিলে মোৰ বুকু বা পেটৰ যে কি অৱস্থা হ'ব ভাবি বৰ ভয় খালোঁ। মাৰাডোনাই বলটো পাতি লৈ মোৰ মনোভাৱ বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। এবাৰত দাঁত মুখ কৰচি বলটোৰ ফালে খেদি আহিল। মই ভয়তে এনেয়ে দিলোঁ এটা জাপ মাৰি। কিন্তু গ'ল পষ্টৰ ভিতৰৰ মাটিভাগ ইমান পিছল আছিল যে মই তাল চম্ভালিবলৈ পোৱাৰ আগতেই মই কোনোবা এফালে মুখ খেকেচা খাই পৰিলোঁগৈ। উপস্থিত সকলৰ গগণ কঁপোৱা উল্লাস ধ্বনি আৰু হাতখনৰ বিষটোৰ পৰাহে গম পালোঁ যে মোৰ হাতখন বলতে লাগিল আৰু মই নভবাকৈয়ে আৰু এটা গ'ল বাচিল।

এইবাৰ শেষ স্ট। ইনচাৰ্জ আহি মোৰ কাণে-কাণে বিৰাট কিটিপ শিকোৱাৰ দৰে কৈ গ'ল যে বিপক্ষৰ গ'ল কীপাৰেও দুটা বল ৰক্ষা কৰিছে। গতিকে এই গ'লটো বচাবই লাগিব। কলেজৰ সন্মানৰ ডাঙৰ প্ৰশ্ন! "তই ভয় নকৰিবি, আমি আছোঁ।" তেখেতৰ কথাৰ সুৰত মই যেন বেছিকৈয়ে ভয় খালোঁ।

বিপক্ষৰ খেলুৱৈজনে বল সাজু কৰি ল'লে। ওচৰে পাজৰে কোনো নাই। গ'ল পষ্টৰ সন্মুখত কেৱল মই আৰু বিপক্ষৰ খেলুৱৈজন।

কি কথা নাজানো হঠাতে সন্মুখৰ শীণ-শীণ খেলুৱৈজনে মোক এটা অশ্লীল ইঙ্গিত দিলে। এইবাৰ আকৌ আকাৰে-ইংগিতে বুজাবলৈ ধৰিলে — যে মই তাৰ তুলনাত এটা তেনেই নিশকতীয়া, লেছকা প্ৰাণী। তাৰ বলৰ একেটা স্টটে মই উৰি যাম। বলত উৰি নগ'লেও ফিল্ডৰ বাহিৰত সি এনে এটা ঘোচা দিব যে মই এনেয়েও উৰি যাম। মোক খং তুলি বিভ্ৰান্ত কৰাই তাৰ লক্ষ্য আছিল বুলি বুজি পায়ো মোৰ ভীষণ খং উঠিল। তাৰ প্ৰতি প্ৰচণ্ড খং আৰু ঘৃণাত ৰ'ব নোৱাৰি সি দেখাকৈ মই আকাশৰ ফালে লক্ষ্য কৰি এটা প্ৰচণ্ড ঘোচা শোধাই দিলোঁ। সৰু গাঠিটো কটকটকৈ উঠাত গম পালোঁ যে ঘোচাটো ক'ববাত বাৰুকৈয়ে লাগিছে। লগে লগে যেন ক'ববাত বোমাহে ফুটিল। — "হে-ই-ই-ই"। ফিল্ডৰ চৌপাশ জপিয়াই উঠিল। ঘোচাটো বলত লাগিল আৰু গ'লটোও ৰক্ষা হ'ল। আন খেলুৱৈ কেইটাই মোক ওপৰলৈ দাঙি জয়ধ্বনি দিবলৈ লাগিল। আন কোনোবাই ঘোষণা কৰিবলৈ পোৱাৰ আগতেই ইনচাৰ্জ 'প্লেয়াৰ অৱ দ্য মেটছ' কাপটো আনি মোৰ হাতত তুলি দিলে।

সেইদিনাই সন্ধিয়ালৈ এখন সভা বহিল। ফুটবল টীমটোক সন্মুৰ্ণনা জনোৱা হ'ল। বিশেষভাৱে মোক। প্ৰিন্সিপালে ক'লে — "এতিয়া ফাইনেলখন ভালে ভালে হৈ গ'লেই হ'ল। অৱশ্যে ইমান এজন ভাল গ'লকীপাৰ পালোঁ যেতিয়া আমাৰ আৰু চিন্তা নাই। বাকী কেইজনে মাত্ৰ খেলখন কৰি দিলেই হ'ল নে কি কোৱা? শেষ প্ৰশ্নটো আছিল মোৰ প্ৰতি। মই কিন্তু ভাল গলকীপাৰৰ দৰে মুখেৰে একো নামাতি মাত্ৰ গুণা-গঁথা কৰিবলৈ লাগিলোঁ ফাইনেলৰ দিনা কি হোৱা বুলি ক'লে মোৰ মান ৰক্ষা পৰিব? মেলেৰীয়া নে পেটচলা? মূৰৰ বিষোতো হ'ব পাৰে। সদায়তো আৰু 'ঘণ বৰষুণ পিছল মাটি', বৰলৰ খেদা, বিপক্ষৰ ভেঙুচালি আদি পোৱা নাযায়। ☐

কৌতুক

১। নগেন : আপোনাৰ ল'ৰা পঢ়া-শুনাত বৰ কেচা।

খগেন - আপুনি কিয় তেনেকৈ কৈছে?

নগেন - আপোনাৰ ল'ৰাৰ উত্তৰ বহীৰ পৰা চাই লিখোতেইতো মোৰ ল'ৰাই ফেইল কৰিছে।

২। শিক্ষক : বাজু, তোৰ হোমৱৰ্কৰ বহীখন ক'ত?

বাজু : ছাৰ, স্কুললৈ আহি থাকোতে বৰকৈ বলা বতাহ এজাকে সেইখন উৰুৱাই লৈ গ'ল।

শিক্ষক : (খঙেৰে) কি কলি? আৰু তোৰ স্কুললৈ অহাত পলম হ'ল কেলেই?

বাজু : ছাৰ, সেই বতাহজাক আকৌ উভতি আহিব বুলি বৈ আছিলোঁ।

৩। গ্ৰাহক এজনে দুকানী এজনক সুধিলে—

গ্ৰাহক : দাদা বহী আছে নেকি?

দুকানী : অ' বহি আছেঁ।

গ্ৰাহক : বহী মানে কপি আছে নেকি?

দুকানী : ক'তনো কপি আছেঁ? ভালদৰেই বহি আছেঁ।

গ্ৰাহক : নহয় মানে আপোনাৰ দোকানত বহী আছে নেকি?

দুকানী : নহ'লেনো কি তোৰ দোকানত বহি আছেঁ?

৪। পত্নী : আপুনি দেখোন অসুখীয়া ল'ৰাটোক মাৰিয়ে পেলাব এতিয়া। তাক ইমানকৈ জোকৰিছে কিয়?

পতি : কিয়? ডাঙৰে দেখোন ঔষধ খোৱাৰ আগত অলপ জোকৰি ল'ব কৈছিল।

৫। এদিন ল'ৰা এটাই কিবা কাৰণত বয়োজ্যেষ্ঠ লোক এজনক তোৰ মুখত গোৰ মাৰি দিম বুলি ক'লে। ওচৰতে থকা মাকে তাৰ কথা শুনি ল'ৰাটোক খং কৰি ক'লে, বাবা ডাঙৰ মানুহক তোৰ বুলি ক'ব নাপাই নহয়। আপোনাৰ মূৰত গোৰ মাৰি দিম বুলি ক'ব লাগে।

৬। এদিন এজন বেপাৰীয়ে তিনিটা ভাটো চৰাই লৈ বজাৰত বহি আছিল। এনেতে এজন গ্ৰাহকে ভাটো চৰাই কেইটাৰ দাম সুধিলে। বিক্ৰেতা জনে ক'লে এই ভাটোটোৰ দাম এহেজাৰ টকা কাৰণ ই গান গাব জানে। এইবাৰ বিক্ৰেতা জনে দ্বিতীয় ভাটো চৰাইটোৰ ওচৰলৈ গৈ ক'লে ইয়াৰ দাম দুই হাজাৰ টকা কাৰণ ই গান গোৱাৰ লগত লিখিব আৰু পঢ়িবও জানে। এইবাৰ বিক্ৰেতাজনে তৃতীয় ভাটোটোৰ ওচৰলৈ গৈ ক'লে ইয়াৰ দাম তিনি হাজাৰ টকা। এইদৰে কোৱাত গ্ৰাহক জনে সুধিলে এইটোৱে আগৰ দুটাতকৈ কি বেছি জানে? তেতিয়া বেপাৰীজনে ক'লে প্রকৃততে এইটোৱে একো নাজানে। গ্ৰাহকজনে আচৰিত হৈ সুধিলে তেন্তে ইয়াৰ দাম কিয় আগৰ দুটাতকৈ বেছি? বিক্ৰেতাজনে ক'লে কাৰণ বাকী দুটাই ইয়াক “Boss” বুলি মাতে।

৭। এদিন ডিগবৈ চাৰিআলি বজাৰত বেপাৰী এজনে ডাঙৰ মোনা এটা লৈ গ্ৰাহক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ চিঞৰি আছিল “আহক আহক মই আপোনালোকক ৩০ টকাত এনেকুৱা এটা বস্তু দিম যাৰ দ্বাৰা আপোনালোক গোটেই জীৱন বহি বহি খাব পাৰিব।” আচৰিত হৈ মানুহবোৰে বেপাৰীজনৰ ওচৰলৈ গৈ ৩০ টকাকৈ দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। মানুহবোৰৰ পৰা টকা থিনি পোৱা পিছত বেপাৰীজনে প্ৰতিজনক এখন এখনকৈ পিৰা ওলিয়াই দিলে।

সংগ্ৰহ কৰ্তা : অভিজিত বুঢ়াগোহাঁই, নেত্ৰৰঞ্জন গগৈ

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

অন্তৰংগ আলাপ—

মহা মহা পুৰুষৰ চানেকিৰে জীৱনৰ
আমিও কৰিব পাৰোঁ জীৱন গঢ়িত।
অভিনয় শেষ হ'লে জীৱনৰ অন্তকালে
থই যাব পাৰোঁ খোজ সময় বালিত।

—আনন্দ চন্দ্ৰ আগৰৱালা

অৰ্কিড মানৱ ক্ষণজিৎ গগৈৰ সৈতে অন্তৰংগ সাক্ষাৎকাৰ

সাক্ষাৎ গ্ৰহণঃ সুমিত দাস, সুজাতা দাস

বাৰেবহনীয়া প্ৰকৃতিৰ অনুপম ঐশ্বৰ্য্যই লোকচিত্তক আকৰ্ষণ কৰে। মায়াময় প্ৰকৃতিক লৈয়েই মানুহৰ মনত কৌতুহল জাগে, প্ৰেম জাগে, প্ৰকৃতিৰ সীমাহীন তত্ত্বৰ অন্বেষণত উদ্ভাসিত হয় অযুত সৃষ্টি! জগতৰ সৃষ্টি বহস্যৰ সন্ধানতো মানুহে মন মেলে। প্ৰকৃতিৰ ৰূপ-লাৱন্য ফুলৰ দ্বাৰাই যেন প্ৰাণৱন্ত হয়। তেনে নানাৰঙী ফুলৰ অন্বেষণ কৰি ভালপোৱা এজন ব্যক্তি হৈছে ক্ষণজিৎ গগৈ। অৰ্কিডৰ শৃংখলাবদ্ধ অধ্যয়ন আৰু গৱেষণাত চিৰব্ৰতী ক্ষণজিৎ গগৈ এক জীৱন্ত প্ৰেৰণা। যাৰ গৱেষণাৰ মূল উপজীৱ্য — ‘অৰ্কিড’। অৰ্কিডৰ চিনাক্তকৰণ, নামকৰণ, সংৰক্ষণ আৰু সংবৰ্ধনতে নিৰন্তৰে আত্মোৎসৰ্গ কৰা ব্যক্তিত্বই হ’ল — ক্ষণজিৎ গগৈ।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ এজন আগশাৰীৰ অৰ্কিড বিশেষজ্ঞ, লোকসমাজত ‘অৰ্কিড মানৱ’ হিচাপে পৰিচিত ক্ষণজিৎ গগৈৰ

সৈতে ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয়ৰ এই সংখ্যাৰ আলোচনীৰ বাবে এটি সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণৰ সৌভাগ্য হ’ল। শ্ৰীযুত গগৈৰ সৈতে হোৱা সাক্ষাৎকাৰটিৰ সম্পাদিত ৰূপ সুহৃদ পাঠকসমাজলৈ আগবঢ়োৱা হ’ল।

প্ৰশ্ন : ছাব, আপোনাৰ জন্মস্থান আৰু ছাত্ৰ জীৱনৰ বিষয়ে কিছু কথা জনাব নেকি?

উত্তৰ : হয়। তিনিচুকীয়া জিলাৰ ডাইচা বৰদলৈ নগৰত মোৰ জন্ম। ছাত্ৰ জীৱন কথা ক’বলৈ হ’লে শৈশৱ-কৈশোৰৰ দিনবোৰলৈ ঘূৰি যাব লাগিব। আমাৰ শৈশৱ সপোনসৰ্বস্ব নাছিল।

গাঁৱৰেই প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষাজীৱনৰ পাতনি মেলি ক্ৰমে বিজয়লক্ষ্মী মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয় আৰু হনলাল উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত অধ্যয়ন

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

কৰি স্কুলীয়া শিক্ষা সাং কৰো। শেষত শিৱসাগৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা উদ্ভিদ বিজ্ঞানক গুৰু বিষয় (Honours) হিচাপে লৈ স্নাতক হৈ আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ অধ্যয় সামৰণি মাৰো।

প্ৰশ্ন : আপোনাৰ কৰ্মজীৱনৰ বিষয়ে দু-আষাৰ জানিবলৈ পালে ভাল পালোহেঁতেন।

উত্তৰ : নিজকে শিক্ষক হিচাপে পৰিচয় দি ভাল পাওঁ। বৰ্তমানেও মই শিক্ষকতাৰ সৈতে জড়িত। ৰূপাই হাইস্কুলত বিজ্ঞান শিক্ষক হিচাপে মই কৰ্মৰত। এতিয়া অৰ্কিডৰ পৃথিৱীলৈ আহোঁ, মই প্ৰকৃততে এজন ছাত্ৰ, বিচিত্ৰ অৰ্কিড জগতৰ এজন শিকাক। এসময়ত মই ডুমডুমা আদৰ্শ বিদ্যালয় (বেচৰকাৰী), কৰ্দ্দৈগুৰি হাইস্কুলতো শিক্ষকতা কৰিছিলো।

অৰ্কিডৰ অধ্যয়নত মই ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন অঞ্চললৈ গৈছোঁ। লোকচক্ষুৰ আঁৰত থকা অৰ্কিডৰ সন্ধানত উত্তৰ-পূবৰ দুৰ্গম অঞ্চলবোৰতো ভৰি দিছো। ডিব্ৰুগড় জিলাৰ জয়পুৰ, কাৰ্বিআংলং, অৰুণাচল প্ৰদেশৰ জিৰো, মেপি, চেঁচা, টিপি আদি অঞ্চলতো অৰ্কিডৰ বিস্তৃতি দেখি বিস্ময়াভিভূত হৈছো। শেহতীয়াকৈ প্ৰকৃতি আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদ সংৰক্ষণৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থা IUCN ৰ প্ৰকল্পৰ অধীনত কাম কৰি আছো।

প্ৰশ্ন : আপোনাৰ অৰ্কিড উদ্যানখনৰ বিষয়ে কিছুকথা জনাব নে?

উত্তৰ : ঠিক উদ্যান বুলি ক'ব নোৱাৰি। সংৰক্ষণ আৰু সংবৰ্ধন কেন্দ্ৰ বুলি ক'বলৈ ভাল পাম। উদ্যান হ'বৰ বাবে আনুসংগিক আন্তঃগাঁথনিৰো প্ৰয়োজন। যিহেতু এইখন অৰ্কিডৰ সংৰক্ষণৰ বাবে গঢ় দিছো সেয়ে ইয়াৰ অৰ্কিডক লৈ গৱেষণা চলি থাকে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ্থে কেন্দ্ৰটো গঢ় দিছো ; অৰ্কিডৰ অধ্যয়নত কামত আহিলে মোৰ উদ্দেশ্য সফল হ'ব।

প্ৰশ্ন : অৰ্কিড সংৰক্ষণৰ ধাৰণাটো আপোনাৰ মনলৈ কেনেদৰে আহিছিল?

উত্তৰ : বিহুৰ বতৰত বাগিচাৰ কাষৰ ওখ-ওখ গছৰ মূল কাণুবোৰত কপৌফুল (Rhynchosytilis retusa) লম্বালম্বৈ ফুলিছিল। সেই ফুলবোৰ বহুতে ব্যৱহাৰৰ বাবে আনে। আন কোনোবাই বাটৰ দাঁতিত কপৌৰ গছজোপা পেলাই দিয়ে। অৰ্কিডৰ তেনে দুৰ্গতি দেখি মই বেজাৰ পাইছিলোঁ। তেনেকৈ পথৰ দাঁতিত পৰি

থকা অৰ্কিডবোৰ সংৰক্ষণ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁ। কামটো মোৰ অত্যন্ত প্ৰিয় হৈ পৰিল। প্ৰথমে অৰ্কিডৰ বৃহৎ পৃথিৱীখন মই কল্পনা কৰিব পৰা নাছিলোঁ। ক্ৰমান্বয়ে কপৌফুল সংৰক্ষণৰ মাধ্যমেৰে আন অৰ্কিডৰ প্ৰতিও জিজ্ঞাসা উদয় হ'ল। শিক্ষাগুৰুসকলকো এই সংক্ৰান্তত প্ৰশ্নও কৰিছিলো।

প্ৰশ্ন : আপোনাৰ লক্ষ্যৰ পথত বিভিন্ন সময়ত প্ৰতিবন্ধকতাৰ সন্মুখীন হৈছিল, জনাব নেকি?

উত্তৰ : নিশ্চয়। এই পথচোৱাত ভিন্ন সময়ত প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছিলো। যাত্ৰাপথ বৰ সুগম নাছিল। পংকিল আছিল। মই এই যাত্ৰাক সুন্দৰ বুলি ক'ম।

মই যি সময়ত অৰ্কিডৰ পৃথিৱীত পদাৰ্পণ কৰিছিলোঁ, সেই সময়ত অৰ্কিড সম্পৰ্কীয় পুথি-পাঁজিৰ অভাৱ আছিল। কিতাপবোৰে যথেষ্ট খৰচী। ছাত্ৰ হৈ থকা দিনত একোখন কিতাপ কিনি ল'বলৈ অৰ্থৰ অভাৱ হৈছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰালত অৰ্কিড সম্পৰ্কীয় পুথি বিচাৰি চলাথ কৰিছিলোঁ।

কিতাপৰ বাহিৰেও আন কেতবোৰ প্ৰতিবন্ধকতাও মোৰ সন্মুখত উপস্থিত হৈছিল —

অৰ্কিড অন্বেষণত ভাৰতৰ বিভিন্ন দুৰ্গম অঞ্চললৈ যাব লগা হৈছিল। মূল প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ অৰ্কিডবোৰ অধ্যয়ন কৰাৰ সেয়াই একমাত্ৰ উপায়।

প্ৰশ্ন : আমি জানিবলৈ পাৰিছোঁ যে অৰ্কিড সংগ্ৰহৰ কাৰণে আপুনি ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইলৈ গৈছে। তাৰ সৈতে জড়িত কিছু কথা জনাব নেকি?

উত্তৰ : হয়। বিচিত্ৰ অভিজ্ঞতাৰ সন্মুখীন হৈছো। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ মালিন অঞ্চলত ১৬৫ কি.মি. মান খোজকাটি শিলাশ্ৰয়ী, পৰাশ্ৰয়ী অৰ্কিড প্ৰজাতিৰ অধ্যয়ন কৰিছো। চীনা সীমান্তৰ ঠাইখনলৈ যাওতে আমি মেগি, নুড'লছ, চাউল আলু আদি লগত লৈ গৈছিলোঁ আৰু সেই খাদ্য বস্তুবোৰকে সিজাই খাব লগা হৈছিল।

অৰ্কিড অন্বেষণত যাওঁতে মই আন এটা বিৰল অভিজ্ঞতাৰ মুখামুখি হৈছিলোঁ —

১৯৯৭ চন। মাঘবিহু আয়োজন চাৰিওফালে।

মই অৰ্কিডৰ অন্বেষণত ডিব্ৰু-ছৈখোৱাৰ অটব্য অৰণ্যলৈ ৰাওনা হ'লো। মই এদল মাছমৰীয়াৰ সৈতে নৈখন পাৰ হ'লো। তাৰোপৰি অৰণ্যৰ পাৰ্শ্বৱৰ্তী এলেকাত বাস কৰা মৎস্যজীৱিসকলৰ এই অৰণ্য

সম্পৰ্কত ব্যৱহাৰিক জ্ঞান আন ব্যক্তিতকৈ অধিক। মোৰ লগত বেগ এটা আছিল। সিপাৰত বৈ থকা আলফাৰ সদস্য এজনে মোক তেওঁলোকৰ শিবিৰলৈ লৈ গ'ল। তেওঁলোকৰ শিবিৰত মোক থকা- খোৱাৰ সুবিধা কৰি দিলেও মনত এসাগৰ শংকাই বাহ বান্ধিবলৈ ল'লে। কাৰণ চৌপাশে সেনাৰ আলফা বিৰোধী অভিযান!

দুদিনৰ পাছত আলফাৰ দলটোৱে মোৰ উদ্দেশ্য বুজি মোকলাই দিলে।

প্ৰশ্ন : আপোনাৰ কেইবাখনো গ্ৰন্থ ইতিমধ্যে প্ৰকাশ পাইছে বুলি জানিব পাৰিছো। সেই সম্পৰ্কে কিছু কথা জনাব নেকি?

উত্তৰ : মোৰ প্ৰথমখন গ্ৰন্থ 'Orchids of Tinsukia district' প্ৰকাশিত হৈছিল বন্ধুসম অগ্ৰজ শৈলেন্দ্ৰ মোহন দাসৰ বিয়াত উঠা অৰ্থৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত বিভিন্ন সংস্থাৰ দ্বাৰা মোৰ গ্ৰন্থ প্ৰকাশ পাইছে —

১) Orchids of Dibru-Saikhowa National; Park and Biosphere Reserve (২০১২ চন)

প্ৰকাশক : পৰিৱেশ আৰু বন বিভাগ, তিনিচুকীয়া বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণ, তিনিচুকীয়া, অসম, ভাৰত।

২) Wild Orchids of Tinsukia district of Assam, North East India (২০১২ চন)

প্ৰকাশক: সেউজ কুঁহি প্ৰকাশন, তিনিচুকীয়া, অসম, ভাৰত।

৩) Wild Orchids of Assam – A Pictorial Guide (২০১৭ চন)

প্ৰকাশক : অসম ৰাজ্যিক জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যতা বোৰ্ড, গুৱাহাটী, অসম, ভাৰত।

৪) Orchids of Assam – A Pictorial Guide (২০১৯ চন)

প্ৰকাশক : ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড়, অসম, ভাৰত।

প্ৰশ্ন : অসম তথা উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলক অৰ্কিডৰ ভঁৰাল বুলি জনা যায়। এই অৰ্কিডৰ যোগেদি অৰ্থনীতিলৈ অৱদান আগবঢ়োৱাৰ কেনে ধৰণৰ সুবিধা আছে বুলি আপুনি ভাবে?

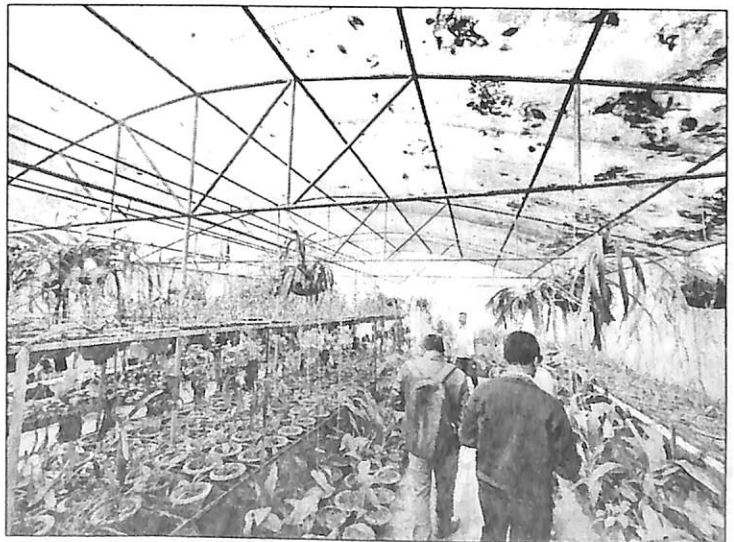
উত্তৰ : উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল অৰ্কিড বৈচিত্ৰত চহকী পাৰিস্থিতিক অঞ্চল। বিশ্ৰুত প্ৰথমবাৰৰ বাবে এই অঞ্চলৰ পৰা বিভিন্নজন গৱেষকে অৰ্কিড প্ৰজাতি আৱিষ্কাৰ কৰিছে।

অৰ্থনীতিলৈ অৰ্কিডে প্ৰভুত বৰঙণি আগবঢ়াব পাৰিব। কিছু আন্তঃগাৰ্থনিৰ প্ৰয়োজন হ'ব। অৰ্কিড ট্ৰেইল, অৰ্কিড উদ্যান আদি গঢ় দিয়াত চৰকাৰে নিশ্চিতভাৱে কিছু কাৰ্যপন্থা হাতত ল'ব পাৰে। তাৰোপৰি অৰ্কিডৰ বিজ্ঞানসন্মত উৎপাদন পদ্ধতি যেনে — কলাকৰ্ষণ (Tissue Culture) আদি প্ৰক্ৰিয়া অৱলম্বন কৰি আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বণ্টনিত মন দিলে অৰ্কিড সম্পদৰ যোগেদি আৰ্থিকভাৱে সফল হ'ব পাৰিব।

প্ৰশ্ন : বাণিজ্যিক তথা ব্যৱহাৰিক ক্ষেত্ৰত অৰ্কিডৰ বিভিন্ন ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে কিছু কথা জনাব নেকি?

উত্তৰ : আলংকাৰিক (Ornamental) গুণসম্পন্ন হোৱা বাবে লোকমানসত অৰ্কিডৰ সমাদৰ যথেষ্ট বেছি। বৰ্ণসংকৰ (Hybrid) প্ৰজাতিৰ অৰ্কিডসমূহৰ ফুলবোৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত হোৱা অৰ্কিডবোৰতকৈ স্থায়ী। সেয়ে উদ্যানপুষ্প অৰ্কিডৰ সমাদৰ বিশ্বব্যাপী।

বাণিজ্যিক দিশৰ উপৰিও অৰ্কিডৰ আন কিছুমান ব্যৱহাৰ মন কৰিবলগীয়া। অৰ্কিডৰ কেতবোৰ ঔষধি গুণ আছে। যৌন শক্তি বৰ্ধক দ্ৰব্য, যৌন ৰোগ নিৰাময়ত, সুগন্ধি দ্ৰব্য প্ৰস্তুতকৰণত অৰ্কিডৰ ব্যৱহাৰ মন কৰিবলগীয়া। প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত অৰ্কিডে সূচকৰ ভূমিকা পালন কৰে। প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ

অৱক্ষয়, প্ৰদূষণ আদিৰ প্ৰতি অৰ্কিড খুবেই সংবেদনশীল। সেয়ে অৰ্কিডক 'Ecological Indicator' বোলা হৈছে।

প্ৰশ্ন : অৰ্কিডকে আদি কৰি প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহৰ সংৰক্ষণত চৰকাৰৰ কেনে কৰণীয় আছে বুলি আপুনি ভাবে?

উত্তৰ : যথেষ্ট কৰণীয় আছে। অৰ্কিডৰ মূল আবাস হৈছে গভীৰ অৰণ্য। গতিকে অৰণ্য সংৰক্ষণ হ'বই লাগিব। পথ আদি নিৰ্মাণৰ নাৰ্মত অৰণ্য ধ্বংস কৰাৰ পূৰ্বে চৰকাৰে বিষয়সমূহ গুৰুত্বৰ সৈতে বিবেচনা কৰিব লাগিব। অৰণ্য থাকিলেহে অৰ্কিড থাকিব।

প্ৰশ্ন : বিদ্যালয় মহাবিদ্যালয়সমূহতো একোখনকৈ অৰ্কিড উদ্যান গঢ় দিব পাৰিনে? এইক্ষেত্ৰত কিদৰে আগবাঢ়িব পাৰি?

উত্তৰ : বিদ্যালয়-মহাবিদ্যালয়ত নিশ্চয়কৈ একোখন 'অৰ্কিডেৰিয়াম' গঢ় দিব পাৰি। অৱশ্যে এই বিষয়টোৰ উত্থাপন হ'লে মই কিছু পিছ হুহুকি আহো; কিয়নো অৰ্কিডৰ বৃহৎ ৰাজ্যটোত আগ্ৰহী ছাত্ৰ থাকিলেহে 'অৰ্কিডেৰিয়াম'বোৰ ধুনীয়াকৈ পৰিচালিত হয়। সেই ছাত্ৰজন যোৱাৰ পিছত অৰ্কিডেৰিয়ামৰ অৰ্কিডৰ অৱস্থা মৃতপ্ৰায় হয়গৈ।

এই ক্ষেত্ৰত কেৱল উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগক কত্ৰু প্ৰদান নকৰি মহাবিদ্যালয় প্ৰশাসনে

'অৰ্কিডেৰিয়াম'বোৰ পৰিচালনা কৰিলে ইঙ্গিত লক্ষ্য সফল হ'ব বুলি মই ব্যক্তিগতভাৱে উপলব্ধি কৰো।

প্ৰশ্ন : আপুনি ৰাষ্ট্ৰীয় আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত বিভিন্ন স্বীকৃতি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। সেই সম্পৰ্কে কিছু কথা জনাব নেকি?

উত্তৰ : মোৰ কৰ্মক বিবেচনা কৰি কিছু সংস্থা, শিক্ষানুষ্ঠানে স্বীকৃত প্ৰদান কৰি মোক বাধিত কৰিছে। তাৰে খতিয়ান —

১) সন্মানীয় গৱেষণা সভ্যৰ স্বীকৃতি।

মেক এলীন আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অৰ্কিড সমাজ, মেক এলীন, টেক্সাছ, মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰ।

তাং : ১৪ জুন, ২০১৬ চন।

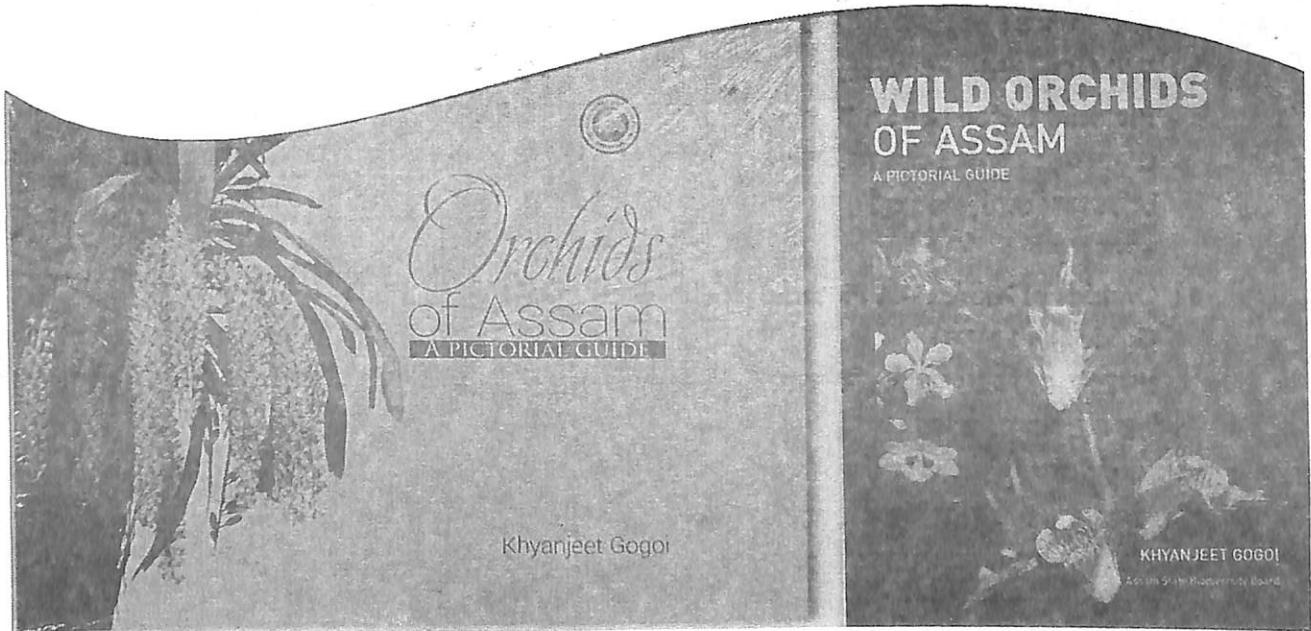
২) অৰুণ পাণ্ডে জৈৱ বৈচিত্ৰতা বঁটা।

পূব হিমালয় স্পাৰমেট'ফাইট টেক্সন'মি সমাজ, উদ্ভিদ বিদ্যা বিভাগ, উত্তৰ বংগ বিশ্ববিদ্যালয়।

তাং : ৮ মাৰ্চ, ২০১৮ চন।

প্ৰশ্ন : নৱপ্ৰজন্মলৈ আপুনি কি পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰে?

উত্তৰ : নৱপ্ৰজন্ম অধ্যয়ন পিপাসী হওক। কৰ্মক্ষেত্ৰত মনযোগী হওক। পৰিস্থিতি যিয়েই নহওক কিয় নিজ ক্ষেত্ৰত প্ৰচুৰ সাধনা কৰি যাব লাগে। এইখিনিয়েই উঠি অহা প্ৰজন্মৰ প্ৰতি মোৰ ক'বলগীয়া...।

যুৱ উদ্যোগী ৰাজৰ্ষি গগৈৰ সৈতে এক্ষণ্তক

সাক্ষাৎগ্ৰহণ — ভায়লিনা বড়া আৰু অলিম্পীকা মেধি

(তিনিচুকীয়াৰ উদ্যোগী তথা অসমৰ আগশাৰীৰ মুদ্ৰণ প্ৰতিষ্ঠান 'দি অসম কম্পিউটাৰচ্'ৰ স্বত্বাধিকাৰী ৰাজৰ্ষি গগৈ আমাৰ যুৱ-প্ৰজন্মৰ কাৰণে অনুপ্ৰেৰণাৰ উৎস। তেখেতৰ জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাই যুৱপ্ৰজন্মক সঠিক পথৰ সন্ধান দিব। সেয়েহে, যুৱ প্ৰজন্মৰ উপকাৰী হোৱাকৈ তেখেতৰ ব্যক্তিগত আৰু ব্যৱসায়িক জীৱনৰ বিষয়ে কিছু কথা জানিবলৈ বিচাৰি আমি তেওঁৰ কাষ চাপিছিলোঁ)

প্ৰশ্ন ১ : আপোনাৰ জন্মস্থান আৰু ছাত্ৰ জীৱনৰ বিষয়ে কিছু কথা জনাব নেকি ?

উত্তৰ ১:- মোৰ জন্মস্থান ডিব্ৰুগড়ৰ অতি পুৰণি খ্ৰীষ্টান চিকিৎসালয় Mercy Home Hospital ত হৈছিল ৯ অক্টোবৰ, ১৯৮০ চনৰ বৃহস্পতিবাৰে।

এগৰাকী ছাত্ৰ হিচাপে পঢ়া-শুনাত মধ্যমীয়া আছিলোঁ। বিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয়ত প্ৰাথমিক শিক্ষা আৰম্ভ কৰিছিলোঁ তিনিচুকীয়াৰ পৰ্বতীয়াস্থিত গুবৰধন প্ৰাক-প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত। হাইস্কুল শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিলো অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয় তিনিচুকীয়াৰ সৌম্যৰজ্যোতি বিদ্যালয়ত। স্নাতক শিক্ষা অৰ্থনীতিত মেজৰসহ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিলো তিনিচুকীয়া মহাবিদ্যালয়ত।

ছাত্ৰ জীৱনত মই এগৰাকী খেলুৱৈ হিচাপে পৰিচয় দিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। ১০ বছৰ বয়সত মই টেবুল টেনিছ খেলৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ প্ৰশিক্ষণ গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। সেই সময়ৰ অসম T.T.ৰ বিখ্যাত প্ৰশিক্ষক শ্ৰীযুত ৰাজদীপ ভূঞা চাৰৰ অধীনত। তাৰ পিছত SAI প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰৰ TNS Coach দম্পতী ভাৰতৰ বিখ্যাত প্ৰশিক্ষকদ্বয় শ্ৰীযুত পাৰেখ আৰু

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

শ্রীযুতা পাৰেখৰ তত্ত্বাৱধানত। এই উচ্চ প্ৰশিক্ষণৰ জৰিয়তে জিলা ভিত্তিত, ৰেংকিং ভিত্তিক ইউনিভাৰচিটি পৰ্যন্ত খেলত অংশগ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। ১৯৯০ চনৰ পৰা ১৯৯৯ চন পৰ্যন্ত নিজৰ খেলুৱৈ জীৱন আগবঢ়াই নিছিলোঁ।

প্ৰশ্ন ২ : আপুনি অসমৰ আগশাৰীৰ প্ৰেছ অসম কম্পিউটাৰচৰ স্বত্বাধিকাৰী। এই প্ৰতিষ্ঠানটিৰ কিদৰে পাতনি মেলিছিল সেই সম্পৰ্কে জানিব পাৰিলে সুখী হ'ম।

উত্তৰ ২:- ছপা মাধ্যম বা নিজক এগৰাকী উদ্যোগী হিচাপে নিজকে গঢ় দিবলৈ মোৰ লক্ষ্য নাছিল। স্নাতক ডিগ্ৰী গ্ৰহণ কৰি Indian Military Academy (IMA) ত ভৰ্তি হৈ এগৰাকী সেনা বিষয়া হোৱাৰ লক্ষ্য আছিল। কিন্তু বিধাতাই সেই সুযোগ নিদিলে। ঘৰখনৰ অৰ্থনৈতিক দুৰৱস্থাৰ বাবে ঘৰৰ ডাঙৰ ল'ৰা হিচাপে দায়িত্ব লৈ দেউতাৰ বন্ধ হৈ থকা ছপা উদ্যোগটোক পুনৰ মুকলি কৰি এক ডাঙৰ পৰ্যায়লৈ আঙুৱাই নিয়াৰ সংকল্প লৈছিলোঁ। হয়তু গুৰুজনাৰ কৃপাত আৰু মা-দেউতাৰ আশীৰ্বাদত অলপ হ'লেও সফলতাৰে আঙুৱাই গৈ আছো বৰ্তমানলৈকে।

প্ৰশ্ন ৩ : আপোনাৰ লক্ষ্য পথত বিভিন্ন সময়ত কেনে ধৰণৰ প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছিল জনাব নেকি ?

উত্তৰ ৩:- মোৰ লক্ষ্য পথত বহু সমস্যাই আহি পৰিছিল। মাজে সময়ে সমস্যাৰে এটা পষেক পাৰ হৈ আহি আজিৰ অৱস্থা পাইছোহি। মই ভাবো বৰ্তমানৰ যিবোৰ সমস্যা প্ৰতিদিনে আহি থাকে আগৰ সমস্যাসমূহৰ তুলনাত একোৱেই নহয়। সমস্যাসমূহৰ কিছু চমুকৈ তলত উল্লেখ কৰিছোঁ—

- ১) বয়স কম হোৱাৰ বাবে আৰু কাৰিকৰীভাৱে জ্ঞানৰ অভাৱত ছপা কামসমূহ নিখুতভাৱে কৰি দিবলৈ অসুবিধা হৈছিল।
- ২) কাম কৰাৰ পাছত কিছু সুবিধাবাদী মানুহে প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত কৰিছিল।
- ৩) ছপা কামৰ অভাৱৰ বাবে বহু ভিতৰুৱা চাহ বাগান, কলঘৰত অৰ্ডাৰ বিচাৰি চাইকেল বা খোজকাঢ়ি অহা-যোৱা ২৪ কিঃ মিঃ পৰ্যন্ত।
- ৪) যোৰহাটলৈ ছপা কামৰ অৰ্ডাৰ বিচাৰি যাওঁতে তিনিচুকীয়ালৈ অহা শেষৰখন বাছত আহিব নোৱাৰি পইচাৰ অভাৱত হোটেলৰ পৰিৱৰ্তে গোটেই ৰাতি যোৰহাটৰ বাছ আস্থানত বহি সময় পাৰ কৰিছিলোঁ, সেয়া ২০০৩ চনৰ কথা।
- ৫) সময়মতে কৰ্মচাৰীক মাহিলী বেতন দিয়াত অসুবিধা হোৱাত একমাত্ৰ চাইকেলখন বন্ধকত দি বেতন দিছিলোঁ, আৰু এনে বহু সমস্যাই আহিছিল। ভাল লাগে যেতিয়া সমস্যাসমূহৰ সূত্ৰ ওলাই পৰে আৰু সকলো সমস্যা দূৰ হৈ যায়।

প্ৰশ্ন ৪ : আপোনাৰ এই যাত্ৰাত আপোনাৰ ঘৰখন আৰু সমাজখনৰ অৱদান কেনে ধৰণৰ ?

উত্তৰ ৪:- মোৰ এই যাত্ৰাত মোৰ ঘৰখনৰ মা, দেউতা, দুয়ো ভাই ক্ৰমে দেৱৰ্ষি আৰু আশীৰ্বাদৰ লগতে মোৰ দাদা প্ৰয়াত বিনীত চেতিয়া আৰু মই বসবাস কৰা পৰ্বতীয়া অঞ্চলৰ জ্যেষ্ঠজনৰ উৎসাহ উল্লেখনীয়। লগতে গুৰুজনাৰ ওপৰত অপাৰ বিশ্বাসে সকলো বিপদৰ পৰা উদ্ধাৰ পাই আছো।

প্ৰশ্ন ৫ : আপোনাৰ ব্যৱসায়িক জীৱনত চৰকাৰ আৰু বেচৰকাৰী সংগঠনসমূহৰ পৰা কেনে ধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা লাভ কৰিছিল ?

উত্তৰ ৫:- মোৰ উদ্যোগিক জীৱনত চৰকাৰ আৰু জাতীয় দল সংগঠনসমূহে সহায়-সহযোগিতা কৰিছিল আৰু এতিয়াও সেই ধাৰা অব্যাহত আছে।

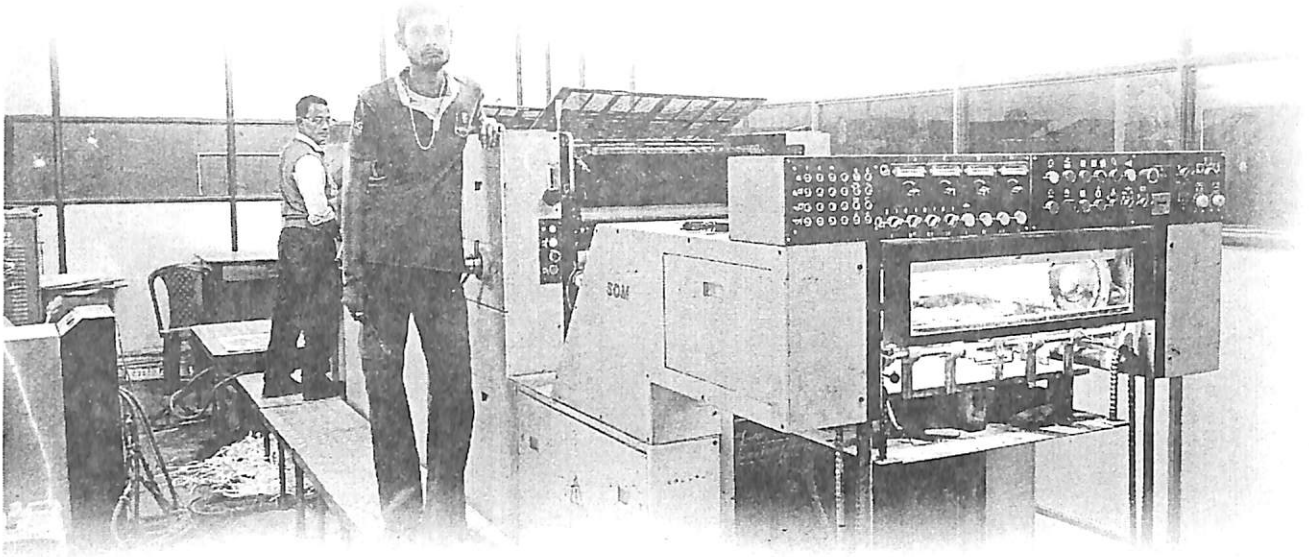
প্ৰশ্ন ৬ : আপোনাৰ প্ৰতিষ্ঠানত কিমান সংখ্যক লোক প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে জড়িত হৈ আছে আমাক জনাব নেকি ?

উত্তৰ ৬:- আমাৰ ছপা উদ্যোগত বৰ্তমান ৪০ গৰাকীৰ ওপৰত যুৱক-যুৱতী প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে জড়িত হৈ আছে।

প্ৰশ্ন ৭ : বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ উন্নয়নৰ ফলত ব্যৱসায় জগতত প্ৰতিযোগিতা বৃদ্ধি পাইছে আৰু তাৰ ফলত অনেক প্ৰত্যাহ্বান আহি পৰিছে। তেনে প্ৰতিযোগিতাৰ সৈতে মুখামুখি হ'বলৈ আপুনি প্ৰযুক্তিগতভাৱে কেনেধৰণে সাজু হৈছে বা কেনে কৌশল প্ৰস্তুত কৰিছে ?

উত্তৰ ৭:- বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ উন্নয়নৰ ফলত ব্যৱসায় জগতত প্ৰতিযোগিতা বৃদ্ধি পাইছে আৰু তাৰ ফলত অনেক প্ৰত্যাহ্বান আহি পৰিছে।

প্ৰতিযোগিতাৰ সৈতে মুখামুখি হ'বলৈ হ'লে প্ৰযুক্তিগত কাৰিকৰী দিশটো বৰ্তমান সময়ৰ সৈতে খাপখুৱাকৈ আঁচনি

গ্ৰহণ কৰিছোঁ। তাৰ ফলস্বৰূপত বঙীন ছপাৰ প্ৰযুক্তি গুৱাহাটীৰ পিছতে উজনি অসমৰ প্ৰথমটো বঙীন ছপা তিনিচুকীয়াৰ উদ্যোগ পামত স্থাপন কৰিবলৈ সক্ষম হওঁ ২০২০ বৰ্ষৰ শেষৰ ফালে।

২০২১ বৰ্ষৰ ১০ জানুৱাৰীৰ পৰা বঙীন ছপাৰ কাম আৰম্ভ হয় আৰু বৰ্তমানলৈকে সুন্দৰভাৱে সম্পাদন হৈ আছে। বৰ্তমান উজনি অসমৰ প্ৰায়সংখ্যক জিলাৰ লগতে চুবুৰীয়া ৰাজ্য অৰুণাচল প্ৰদেশ আৰু আজি কিছু দিনৰ আগতে নাগালেণ্ডৰ কহিমালৈও ছপা সামগ্ৰী পঠিয়াবলৈ সক্ষম হৈছোঁ।

এই বৰ্ষৰ যোৱা ৫ আগষ্টৰ পৰা 'দি অসম কম্পিউটাৰ্ছ'ৰ গুৱাহাটী শাখা আৰম্ভ হ'ল। এই শাখাত ডি.টি.পি., ডিজাইনিং আদি কাৰ্য সম্পাদন হৈ আছে। অহা বৰ্ষত বামুনীমেদামৰ উদ্যোগ পামত আন এটি ছপা উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ আগবাঢ়িছোঁ।

যদি এইদৰে সকলো ভালে কুশলে থাকিলে আৰু গুৰুজনাই আশীৰ্বাদ কৰিলে ত্ৰিপুৰাৰ আগৰতলাত এটি ছপা প্ৰকল্প স্থাপন কৰাৰ পৰিকল্পনা আছে।

প্ৰশ্ন ৮ : যুৱ উদ্যোগী হিচাপে বৰ্তমানলৈকে আপুনি কেনেদৰে স্বীকৃতি লাভ কৰিছে?

উত্তৰ ৪:- এগৰাকী উদ্যোগী হিচাপে মই মনৰ কথাখিনি ক'ব বিচাৰোঁ যে, বাটা-বাহন আদিবোৰ হ'ল স্বীকৃতি। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথাটো হ'ল যদি, মোৰ কৰ্মক দেখি এশ গৰাকী কৰ্ম কৰিবলৈ আগুৱাই আহিছে ই মোৰ বাবে এক ডাঙৰ স্বীকৃতি। চৰকাৰীভাৱে ২০১৬ চনত উদ্যোগ আৰু বাণিজ্য বিভাগৰ পৰা উদ্যোগীক বাটা, ভাৰত চৰকাৰৰ MSME-DI গুৱাহাটীৰ অধীনত এগৰাকী প্ৰেৰণাদায়ক উদ্যোগীক হিচাপে স্বীকৃতি পোৱাটো মোৰ বাবে ডাঙৰ স্বীকৃতি। ইয়াৰ লগতে ডুমডুমা মহাবিদ্যালয়ৰ Entrepreneurship Development Cell ৰ সৈতে জড়িত হোৱাৰ উপৰিও আজি অলপ দিনৰ আগতে Tinsukia Women's College ৰ অধ্যক্ষ ড° ৰাজীৱ বৰদলৈ ছাৰে তেখেতৰ মহাবিদ্যালয়ৰ IQAC Cell ৰ সদস্য হিচাপে মনোনীত কৰিছে।

আপোনালোকে জানি ভাল পাব যে, অসম চৰকাৰৰ ২০২১ বৰ্ষৰ বাজেটত মই আগবঢ়োৱা ২৯ টা পৰামৰ্শৰ ভিতৰত তিনিটা পৰামৰ্শ প্ৰযোজ্য কৰিছে। সেই তিনিটা পৰামৰ্শ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল —

- ১) ঘৰে ঘৰে পুখুৰী, ঘৰে ঘৰে মাছ-মীন বিভাগ।
- ২) অসমত উৎপাদিত সামগ্ৰী সমূহক GI TAG কৰি অনলাইন বজাৰ ব্যৱস্থালৈ লৈ যোৱা।
- ৩) Amazon, Flipkart ৰ সৈতে সহযোগিতা কৰি অসমৰ উৎপাদিত খাদ্য সামগ্ৰীৰ লগতে অন্যান্য উৎপাদিত থলুৱা সামগ্ৰীসমূহ অনলাইনত উপলব্ধ কৰি আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বজাৰ ব্যৱস্থালৈ লৈ যোৱা। ইতিমধ্যে Flipkart ৰ সৈতে অসম চৰকাৰৰ বাণিজ্য বিভাগৰ সৈতে এখন চুক্তিপত্ৰ হৈ গৈছে।

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

প্ৰশ্ন ৯ : ক'ভিড-১৯ মহামাৰী প্ৰকোপ বোধ কৰিবলৈ প্ৰশাসনে ঘোষণা কৰা 'ল'ক ডাউন'ৰ সময়ত ব্যৱসায়িক অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানসমূহ যথেষ্ট ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল। আপোনাৰ প্ৰতিষ্ঠানে সেই সময়ত কিবা ব্যতিক্ৰমী ব্যৱসায়িক উপায় অৱলম্বন কৰিছিল নেকি ?

উত্তৰ ৯:- ক'ভিড-১৯ মহামাৰীৰ প্ৰকোপত প্ৰশাসনে ঘোষণা কৰা 'লকডাউন'ৰ ক্ষণত আমাৰ উদ্যোগ অন্যসকলৰ দৰে যথেষ্ট লোকচানৰ সন্মুখীন হৈছিল। বিশেষকৈ উৎপাদন বন্ধ হৈ যোৱাৰ ফলত কৰ্মচাৰীসকলৰ মাহেকীয়া দৰমহা, বেংকৰ ঋণ, বিদ্যুৎ বিল আদিসমূহৰ মাহেকীয়া কিস্তিসমূহ দিয়াত বাধাৰ সৃষ্টি হৈছিল। কিন্তু তেনে এক আতংকময় পৰিৱেশত ব্যতিক্ৰমী ব্যৱসায়িক উপায় অৱলম্বনৰ চিন্তা কৰা নাছিলো এই কাৰণে যে, পৰিস্থিতি অতি সোনকালে উন্নত হ'ব বুলি আশাবাদী আছিলো।

প্ৰশ্ন ১০ঃ আপোনাৰ ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি অসমীয়া যুৱক-যুৱতীসকলৰ কৰ্মস্পৃহা সম্পৰ্কে আপুনি কেনে মন্তব্য আগবঢ়াব ?

উত্তৰ ৯:- মই মোৰ ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাৰ পৰা ক'ব বিচাৰোঁ যে, বৰ্তমান অসমীয়া যুৱক-যুৱতীসকলৰ কৰ্মস্পৃহা আগতকৈ বাঢ়িছে। বিশেষকৈ কৃষি, পশুপালন, খাদ্য-সামগ্ৰী প্ৰস্তুতকৰণৰ দিশত যুৱক-যুৱতীসকল অধিক আগ্ৰহী হোৱাটো পৰিলক্ষিত হৈছে।

প্ৰশ্ন ১১ঃ আপোনাৰ ভৱিষ্যত পৰিকল্পনাৰ বিষয়ে কিছু কথা জনাব নেকি ?

উত্তৰ ৯:- ভৱিষ্যতৰ পৰিকল্পনাসমূহ বহু আছে। তাৰ ভিতৰত গুৱাহাটী মহানগৰীত আমাৰ ছপা প্ৰতিষ্ঠানৰ এটি উদ্যোগ স্থাপন কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিছিলো ৩ বছৰৰ আগতে। এই বৰ্ষৰ যোৱা ৫ আগষ্টত আমাৰ কাৰ্যালয় স্থাপন হ'ল। ২০২২ বৰ্ষৰ এপ্ৰিল মাহত গুৱাহাটীৰ বামুণী মৈদামস্থিত উদ্যোগপামত এটি ছপা উদ্যোগ আৰম্ভ কৰিবলৈ আগবাঢ়িছো। যদি সফল হওঁ তাৰ পিছৰ পৰ্যায়ত ত্ৰিপুৰাৰ আগৰতলাত এটি উদ্যোগ স্থাপন কৰিম।

প্ৰশ্ন ১২ঃ যুৱ-প্ৰজননৰ উদ্যোগীসকললৈ চৰকাৰে আগবঢ়োৱা সহায়-সহযোগিতা সম্পৰ্কে আপুনি কি ক'ব ?

উত্তৰ ৯:- যুৱ-প্ৰজননৰ উদ্যোগীসকললৈ ভাৰত চৰকাৰ আৰু অসম চৰকাৰে বহু আঁচনিৰ জৰিয়তে ঋণৰ সৈতে ৰাজসাহায্যৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। আঁচনিসমূহৰ বিষয়ে জানিবলৈ হ'লে আগ্ৰহীসকলে তলত উল্লেখিত ঠিকনাত যোগাযোগ কৰিব -

মুখ্য পৰিচালক
জিলা উদ্যোগ আৰু বাণিজ্য কেন্দ্ৰ
বৰগুৰি, তিনিচুকীয়া

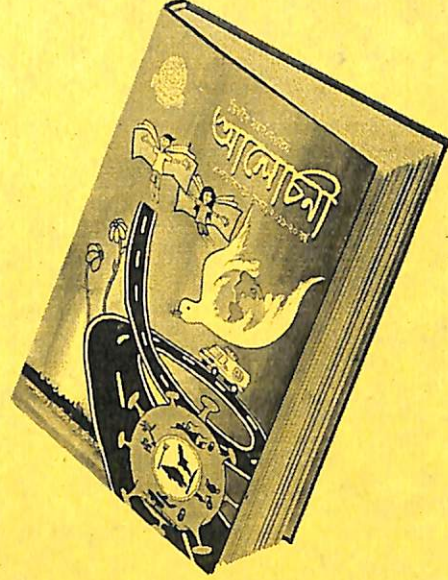
প্ৰশ্ন ১৩ঃ বৰ্তমান কালৰ চাকৰিমুখী যুৱ প্ৰজন্মলৈ আপুনি কেনে ধৰণৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াব ?

উত্তৰ ৯:- সকলোৱে যদি চৰকাৰী চাকৰিমুখী হয় তেনেহ'লে ৰাজ্যখনত উৎপাদন কেনেকৈ হ'ব। অসম ৰাজ্যখন এখন উপভোক্তা ৰাজ্য। এই ৰাজ্যত উৎপাদনশীলৰ সম্ভাৱনীয়তা যথেষ্ট কম হোৱাৰ বাবেই আমি অন্য ৰাজ্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিবলগীয়া হয়। কেৱল চাকৰিমুখী প্ৰৱণতা নাৰাখি স্ব-নিৰ্ভৰশীল হোৱাৰ সপোনহে দেখাৰ প্ৰয়োজন। তেহে নিজৰ লগতে আন দহজনক কৰ্মসংস্থাপন দিয়াৰ প্ৰৱণতা ৰাখি কৰ্ম কৰিলেহে নিজৰ ৰাজ্যখন উৎপাদনশীলতাৰ শাৰীত খোজ পেলাই আগুৱাই যাব পাৰিব। সহজ ভাষাত - 'Turn from a job seeker to job creators.'

শেষত এটাই কওঁ মোৰ ভাষাৰে -

Business does not mean only profit
Business will survive when society survive
Society will survive, when humanity survive.

ধন্যবাদ গগৈ ডাঙৰীয়া। কৰ্মব্যস্ততাৰ মাজতো বহুমূলীয়া সময় ব্যয় কৰি আমাক কৃতার্থ কৰা বাবে আপোনাৰ ওচৰত আমি চিৰকৃতজ্ঞ। আপোনাৰ অভিজ্ঞতা আৰু আপুনি আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শই নিশ্চিতভাৱে আমাৰ যুৱ-প্ৰজনক উপকৃত কৰিব।

কবিতা কুঞ্জ—

যাৰ বিষয়ে নুসুধিলে বহুত কিবা কিবি ক'ব পাৰি
অথচ সুধিলে একো ক'ব নোৱাৰি — সেয়া কবিতা।

—আগস্তান

জীৱন জিন্দাবাদ

শ্ৰী স্নেতা ছেত্ৰী
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

নিসাৰ নিস্তন্ধ গভীৰ নিশাৰ
তুমি আৰু মই উজাগৰী পখী,
নিদ্রাহীন পৃথিৱীৰ কৰুণ গাথাৰ
আমি দুয়ো নিবৰ সাক্ষী।
এই পৃথিৱীখনেই যেন সমৰাস্তন,
সূৰ্যৰ সমুখানৰ লগে লগেই আৰম্ভ হয়
জীৱন জয়ৰ মহাৰণ।
ফুটপাথৰ কাষে কাষে
ক'ত যে কিমান মানুহ অঘৰী
অকাশত উজ্বলি থকা চন্দ্ৰমাই যেন
তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ প্ৰহৰী।
ক'ত যে কিমান মানুহৰ
জুপুৰীৰে ভৰি আছে
ৰাস্তাৰ দুয়োপাৰ,
পেটৰ তাড়নাত পৰি তেওঁলোকৰ হৃদয়েও
কৰিছে হাহাকাৰ।
কিমানৰ যে আমি বেদনা শুনিলোঁ
কিমানৰ যে কাতৰ,
তথাপিও সকলোৰে জীয়াই থকাৰ ইচ্ছা
কাৰণ জীৱন হৈছে এটি সাঁথৰ।
জীয়াবই লাগিব নেওচি সকলো
ঘাত প্ৰতিঘাত,
সেয়েহে জীৱন জিন্দাবাদ
জীৱন জিন্দাবাদ। ☐

আমি Lockdown

শ্ৰী প্ৰত্যাষ কিশোৰ
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

না ৰাস্তাই সংগ দিলে,
না গন্তব্যই অপেক্ষা কৰিছে!
খোজবোৰৰ এতিয়া সীমা আছে,
ঠিকনাবোৰৰ এতিয়া ঘৰ আছে!!
আৰু হয়তো,
অপেক্ষাবোৰৰো এতিয়া ধৈৰ্য আছে!!

পৰিস্থিতি আৰু প্ৰেক্ষাপট
অকস্মাৎ সলনি হ'ল
পৰজীৱী এটাৰ নিৰ্মম তাগিদাত।
অকল্পনীয়, অস্বাভাৱিক, নিদাৰুণ...
কৰ'না কৰুণাময়!!

সম্প্ৰতি আমি Lockdown
বিনাচৰ্তে স্বইচ্ছাই মানি লোৱা
একো একোজন গৃহবন্দী আমি!
সামাজিক দূৰত্বৰ সঞ্জীৱনীৰে
আমি ওচৰ চাপিব খুজিছোঁ
ভাল দিনবোৰলৈ ...
প্ৰাণোচ্ছল সুস্থ পৃথিৱী এখনলৈ...

অপেক্ষা, ত্যাগ, কষ্ট আৰু ধৈৰ্যৰ মাজেৰে
এই অস্বাভাৱিকবোৰ এদিন স্বাভাৱিক হ'ব!
যিহেতু,
দিনবোৰ দি আছে
যুগটো আমাৰেই হ'ব!!
ৰাস্তাই সংগ দিব
আৰু
গন্তব্যত আমাৰ অস্তিত্বই
পুনৰ জিলিকি উঠিব!! ☐

Blessing in disguise

✍ Priyanka Madaluwal

B.A. 4th Semester

Dark days are approaching they say,
Or is it?
Entrapment of Homo sapiens,
It is disastrous they say,
Or is it?
The lavish homes have turned into prisons,
The economy is descending to its grave,
Recovery is hard they say,
Or is it ?
The plague is destroying human resource,
The public is suffering they say,
Or is it ?
But aren't we forgetting something ?
Our very life force,
Our mother,
Nature in all its glory.

All cars are stationary,
All industries stopped,
No more encroachment of jungles,
No more hunting,
No more human domination,
Is it so bad ?
In absence of human aristocracy
Our mother nature is flourishing.

As the heroes in white coats are fighting for human survival,
The trees get a chance to breathe,
The birds get to complete their tune without choking,
The animals no longer fear the bullet,
The ozone is recovering,
So once this pandemic ends,
We will set foot on a planet who has got time to heal,
To recover from the exploitations of her most productive children,
And the only hope we should garner,
Is not to trigger such rage from our life giver.

For now we are getting time to contemplate,
Is this so bad ?
Isn't this the very break our mother nature was yearning for ?
Isn't this a blessing in disguise ? ☐

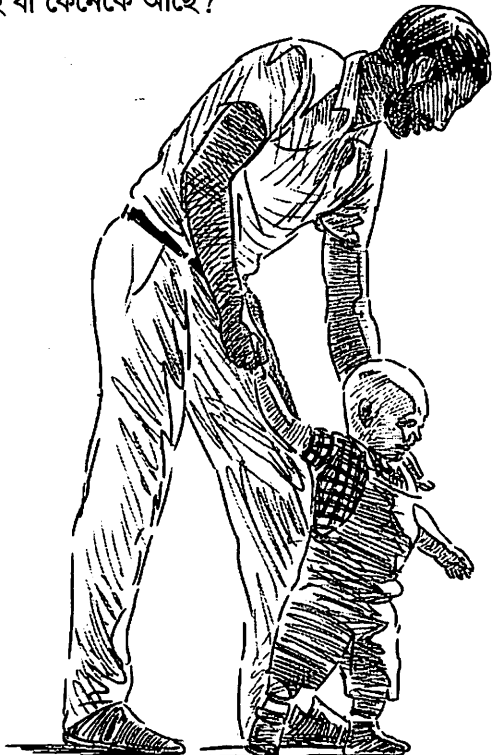

দেউতা তোলৈ

ভগতম চেতিয়া

স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

দেউতা তই মোৰ সোণৰ পুতলী
মোৰ সোঁহাতৰ তৰ্জনী আঙুলি
তই নহ'লে মই কেনেকৈ লিখিম কবিতা
কবিতা ভাল পাওঁ আৰু তোকো
আনৰ কথা নিলিখোঁ
তোৰ মোৰ কথাকে লিখিম
দেউতা তই সেই সোপা নাখাবিচোন
এদিন খাই যে
এমাহ দুমাহ পৰি থাক বিছনাত
তইও কষ্ট পাৰ
মোৰো কষ্ট হয়
কলিজা দপদপাই
বুকুখন ফুলি উঠে অ'
কি হ'ব কি নহ'ব ভাবি ভাবি
বিবেক যুদ্ধত পৰাস্ত হৈ
আধা পাগল হওঁ
যাকে যি-টি কৈ পাওঁ
আৰু এনেকৈয়ে অকলশৰীয়া হৈ পৰিছোঁ
মৰমৰ 'জোন'কো
তাই বা কেনেকৈ আছে?

এতিয়া মোক ভাল পাই বা নাপাই?
মই বৰ ভোকাতুৰ ৰাফ্‌স হৈ পৰোঁ
তোৰ কিবা হ'লে

দেউতা তই গম নোপোৱাকৈয়ে
মই চিগাৰেট ছপিছিলোঁ কলেজলৈ গৈ
ভাবিছিলোঁ কলেজত বহু বন্ধু-বান্ধৱী পাম
প্ৰাণ খুলি হাঁহিম
জীৱনৰ কথা পাতিম
মই ভবা মতে একো নহয় অ' দেউতা
কোনজন বন্ধু লগত ফুৰিবলৈ
কেনেধৰণে কথা কোৱা ষ্টাইল
আৰু বহুত কিবা কিবি
তোক ক'লে লাজত হাঁহিবি
আমি সৰু মানুহ গাঁৱলীয়া
নাজানো নগৰৰ সভ্যতা
তই মইহে জানো
এতিয়া চিগাৰেট নাখাওঁ
লাহেকৈ বুজা হৈছোঁ
আন্ধাৰৰ গলিটো মোৰ এতিয়া চিনাকী
এই অৰণ্যখন মোৰ এতিয়া চিনাকী
মিচিকিয়া হাঁহিৰ পিছফালে লুকাই থকা মানুহবোৰো

দেউতা তই এৰি দে না মদ
তোৰ সপোন মই মানুহ হোৱা
তোৰ মোৰ সেই সেউজীয়া সপোনটোৱে
পাখি মেলিব
মই দিলোঁ অংগীকাৰ
আজিৰ পৰা নাখাবি না মদ দেউতা
অন্ততঃ সপোনটো সফল হোৱালৈ
দেউতা অ' তই শুনিলনে
শুনিলনে এই কান্দোন
মই ভাগৰি পৰিছোঁ অ' দেউতা
মই ভাগৰি পৰিছোঁ
অ' দেউতা শুনিলনে তই
দেউতা অ'
শুনিলনে তই ॥ ৫

বাৰ মাহে ফুলা শেৰালি জোপা

শ্ৰী নয়না শইকীয়া
স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

শৰতৰ ফুল প্ৰিয় তাইৰ
বগা ফুলৰ সুবাস বুটলি মতলীয়া হৈ,
শেৰালিৰ দৰ্শন হ'লেই
তাইৰ প্ৰাণত কাতৰতা লাগে কাষত পাবলৈ।

নিজ হাতেৰে
আপোন মনৰ ফুল জোপা প্ৰকৃতিৰ বুকুত ৰুই দিলে তাই
অপেক্ষা মাথোঁ সুবাসৰ।
কেতিয়াবা প্ৰাণ পাই উঠা নৱ সেউজীয়া জোপাৰ কাষত বহি
নিয়ৰৰ ফুলবোৰ গণি থাকে,
আকৌ কেতিয়াবা ৰ'দৰ তাপত তৃষ্ণাতুৰ হোৱা শেৰালিক
পানীৰ পৰশে জীপাল কৰে তাই,
কেতিয়াবা কাচিৎ গোপনে অভিমানো কৰে,
শেৰালিক বিচাৰি নোপোৱাৰ অভিমান!
তথাপিও ধৈৰ্যৰ গৰাকী তাই
কণমানি জোপাৰ কাষত বহিয়ে
কত শৰৎ পাৰ কৰিলে, অপেক্ষাত।

শৰৎ মাহৰ এটি সন্ধিয়া,
অপেক্ষা সমাপ্ত
উৎফুল্লিত হৈ হালি-জালি নাচি পৰাত
নিয়ৰৰ ফুলবোৰ সৰি পৰিছিল,
তাইৰ নূপুৰৰ স্পৰ্শত।
ফুলি উঠা শেৰালিৰ সুবাসে তাইক মনোমোহা কৰিছিল,
মধুৰ সন্ধিয়াটিক বান্ধি ৰাখিছিল তাইৰ হাঁহিৰ
খিলখিলনিবোৰে।

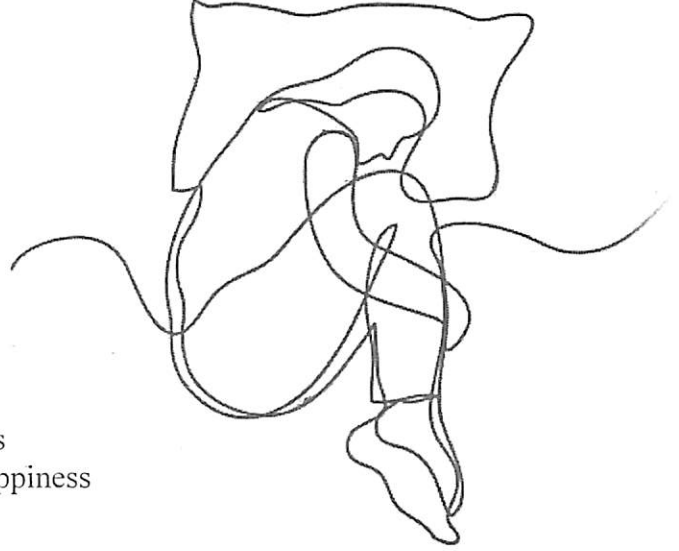
শৰতৰ প্ৰত্যেকটো সন্ধিয়া
শেৰালিৰ নামত সাঁচি দিলে
কেতিয়াবা সুবাসত মতলীয়া হৈ,
কেতিয়াবা সৰি পৰা ফুলৰ কাহিনী ৰচে,
আকৌ কেতিয়াবা কবিতাৰ শব্দ বিচাৰি,
পাহি বোৰত ব্যস্ত হৈ ৰয়।

দিন বাগৰিল, মাহ সলনি হ'ল,
চকুৰ পাৰত সাগৰ সিঁচি বিদায় বুলিলে তাই।
শেৰালিৰো মন গধুৰ!
শৰৎ গ'ল বুলিলে সোধোঁতে নাই নাই কোনো তাইৰ
সৰি পৰা দুৰ্বলবোৰক সহঁৰি নিদিয়ে কোনো।
জীয়াই থকা সকলো জীৱনেই মৰম বুজি পাই
বগা ফুল ভাল পোৱা ছোৱালীজনীৰ মৰম অমূল্য।
অপেক্ষা আৰু মৰমৰ সলনিত কেৱল
সুবাস বিচাৰি গৰাকীলৈ, উপহাৰ!
শৰৎ পাৰ হ'ল
শেৰালি আজিও ফুলিছে,
তায়ো প্ৰত্যেক সন্ধিয়া সুবাস বিচাৰি পাহিবোৰৰ
কবিতা লিখিছে
নিস্বার্থ আৰু মৰমে ধৰি ৰখা, শৰতৰ ফুলজোপা
আজি বাৰ মাহে ফুলি আছে শেৰালি। ☐

The Voice

✍ M. Nancy Rao
B.Sc. 2nd Semester

Believing myself, the world criticized me
Ready to unfold the sketch of my life
But driven back by my rivals
Expecting to get raised by some unsung arrivals
They offered me a sweet porridge,
a porridge with flavours of greed and enviousness
Longing to walk on the streets of freedom and happiness
Smothered with ethical objections
Craving only for love and affection
I usually wore a makeup, makeup of pride and bravery
Mouth waiting for someone to listen to my voice
Was never given any second choice
Wanted to fly in the sky with wings,
fledged with strong desire and glad endings
But who knew my wings will be sealed with barriers,
Still hoping to stand firmly and make my career
Anticipating to be nurtured and appreciated,
But was always tortured and humiliated. ☐

I Don't Feel Anymore

✍ Ankita Dey
H.S. 2nd Year, Arts

I have seen a dark night turning into a bright day,
but I am unable to feel the
sunlight kissing my skin.

I have seen rain drops soothing the earth
but I am unable to feel the tickling
sensation it provides.

I have seen the cold winters,
but I am unable to feel the caressing of
fog on my face.

Seasons, come and go,
but neither my skin feels more like a skin
nor my heart beats more like a heart.

May be it's because of the fact that,
I must have felt the hottest summer,
the heaviest rain and
the coldest winter long ago. ☐

A Hornbill's Plea

✍️ Violina Borah
B.Sc. 2nd Semester

(1)

Take care of our children, my dear
While I am gone for food
Tell them about the green hills
Where we met, and
All the adventure that we had.

I might fly beyond the jungle
To the people's land
To find the delicious fruits
As I hear the other birds say,
Crossing cities and houses
And,
Watching humans look at me.
Dear, I feel scared when they look at me.

But you stay strong, my dear
And wait for me till I return.
I hear humans have entered our homes
And humans are dangerous, they say.
I heard our neighbour, the deer,
Was taken away by a human that day!

So look after our children, my dear.
For our homes are not safe anymore.
I will return soon and,
We will fly away to a land far from humans
Soaring high up in the open sky,
You, me and our children.

(2)

I will take care of our children, my dear
While you are gone for food,
I will tell them about the fig tree
Where we met, and
All the adventures that we had.

Be careful, my dear
For I too have heard about the people's land.
Do not go close to them,
For you may never know their intentions.
They grow sweet fruits, true.
But,
I wish their hearts were as sweet too.
Dear, I feel scared too.

But I will stay strong, my dear.
And will wait for you.
It is true they took away our neighbour,
I heard the macaque say.
Soon they will destroy our homes
And that day is not far away.

I will look after our children, my dear
For our homes are not safe anymore.
Return soon, and
We will fly away to a land far from humans
Soaring high up in the open sky,
You, me and our children. ☐

The Joy Eternal

✍ Richard Gogoi
B.Sc. 2nd Semester

Deep in my hut,
There's casket I still haven't opened yet.
O' thou gatherers amid the cut
Don't leave these children from morrow.
In a shifted net.

What I say is no more than I what see,
Then why are these gatherers sorry !
For as the eyes see no more,
Than what the curtains in the mind allow them to worry.

That poor woman in the street from yesterday,
I want to be that woman.
That old begger thou come across today,
I want to travel with him.
The running child of the colony,
I want to be companion.

O' Gods of above,
Guide these gatherers to walk home.
For as the celebration may never be greater,
Than those smiling faces in thy garden of upheavals,
That swims along the yachts in gloam.

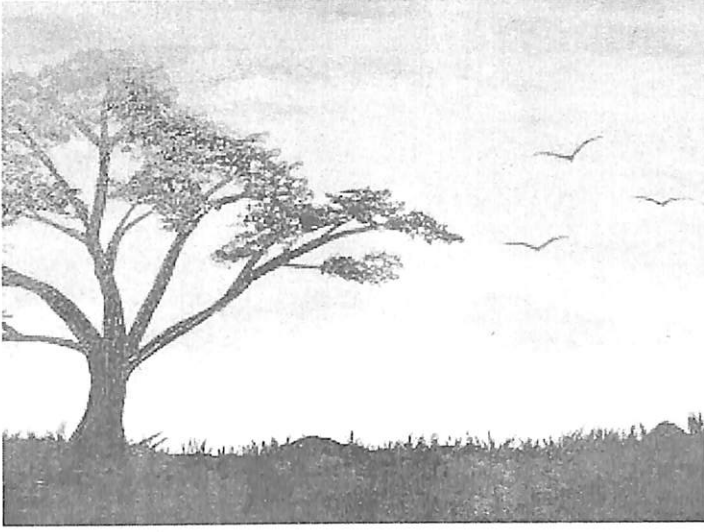
Thy innocence and my impatience,
Shall give birth to the most beautiful wonder.
The wonder of the grieving joyous ones,
Who sometimes in themselves,
Forgets to picture it's own unwoven garments,
Bathing with the giants,
In the village of riants.

The falcon that flew so soon,
shall leave no pillar nigh any goon.
The ploughman dancing in the mud,
Speaks of the happenings in the blood.
The kingsmen come to praise the well-dressed pretender,
Let the little guys all the wonder.

And What shall be the last line that I teach thee today!
Shall it be about the bags of the hoarder?
Shall it be of an infant's very first sorrow.
Or rather, shall it be about the Vines that let thee,
To swing nearby the passers
(all the way from thy nest of longing),
And let thee meet naught but the very children in thee,
When thou used to ponder without a caution,
When thou said of the wheels in motion,
And thus let it all be my celebration of thy presence.

For that delivers me a reverence towards
To ask,
Would thou be me !
If there was no one left from my today,
In morrow's half dug sea. ☐

ইটো সিটো বহুতো

✍ অলিম্পীকা মেধি
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

চাহকাপ চেঁচা হ'ল
কবিতা এটা লাগি ধৰে কলমৰ নিবটোত
চেঁচা হৈ পৰা চাহকাপৰ সৈতে বগুৱা বাই আছে কবিতাটো
এয়া চাহকাপ সলনি কৰাৰ সময়...!!

আবেলিটো আহি ঘৰৰ চোতালত বৈছেহি...
নঙলাডাল খুলি সোমামনে?
জেওৰাখনত হেন্দোলনি এটা তুলি চৰাইজাক ঘৰমুৱা হয়...
দোমোজাত ঢলি পৰে বেলিটো...
কাইলৈ আকৌ আহিম...
নঙলাডাল খুলি ৰাখিব!!

ফাগুনলৈ বৰা জানো??
কেনভাচত সৰি পৰে দুপাহ শিমলু...
এচমকা বগা চকুত জিলিকি উঠে...
ফাগুনলৈ এতিয়াও বহুপৰ...

ইটো সিটো বহুতো...
চিফুংৰ ৰাগীত নৈখনে তাল মিলাই
খোজ দিওঁ জানো সৰাপাতৰ দলিচাত?
জানোচা বিঘ্নিত হয় নিবৰতা গান...। ☐

Bidding adieu

✍ Raphiza Moran
H.S. 2nd Year, Science

As you go ahead
To discover the new world,
that awaits you.
Looking into the next chapter
of your life book
the time comes to all from the
bottom of our hearts.
Silently, bidding you a fond farewell,
Maybe, the road before us
is uncertain.
Maybe we don't know where
our fortress lie.
But, situation is such
separation will surely come to us.
Goodbye now we say,
as time begins to fly
as years pass by—
turning towards tomorrow
leaving behind the joy of yesterday.
May the road rise up and meet you,
May the sun shine upon your face.
Goodbye is not forever
Goodbye is not the end,
But, its time to say you goodbye
We'll miss until we meet again. ☐

মই হ'লোঁ পৰিপূৰ্ণা নাৰী

✍️ ৰাজশ্ৰী শইকীয়া
ছাদশ, কলা শাখা

হয়, মই নাৰী

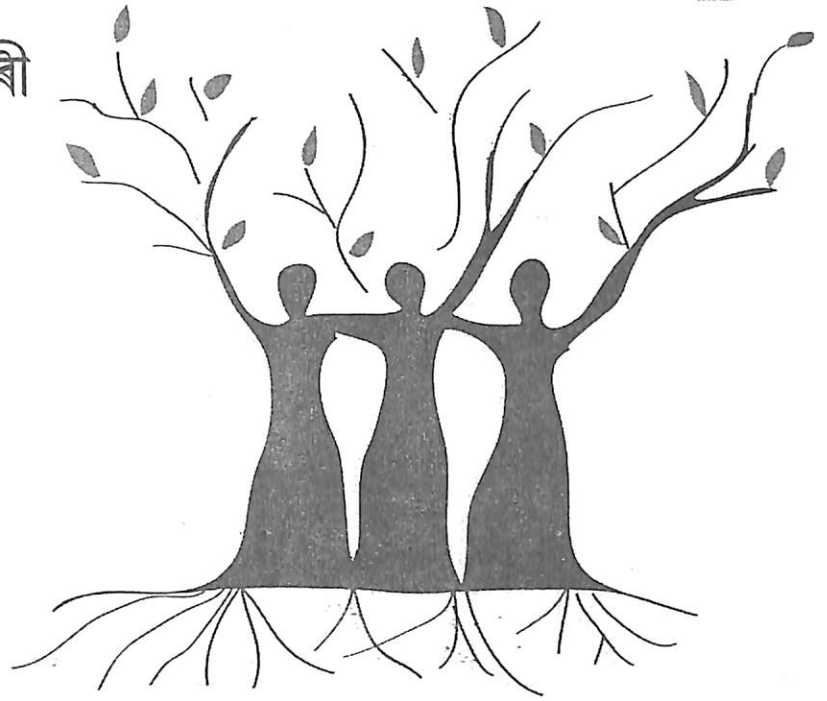
আন্ধাৰৰ মাজত পোহৰ বিয়পাই
এটা হাঁহিৰে মাথোঁ সকলো দুখ আঁতৰাই
কোমলতাৰে ভৰপূৰ মই
নহয় কোনো সাহসৰ ভিক্ষাৰী
মই হ'লোঁ এগৰাকী পৰিপূৰ্ণা নাৰী।

মোৰ এটা স্পৰ্শতে জাগি উঠে

সৃষ্টিৰ মমতা,

মোৰ আঁচলৰ তলতেই লুকাই আছে

সংসাৰৰ সবলতা ॥

মই নাৰী, মই তেজস্বিনী

কেতিয়াবা মই, জনক জননী হৈ
সংসাৰ বচোঁ
কেতিয়াবা আকৌ, বীৰ বীৰাংগনা হৈ
দেশ জিনো,

কেতিয়াবা মই মা কালীৰ ৰূপত

শত্ৰুক বৰোঁ,

কেতিয়াবা আকৌ, শকুন্তলা হৈ

দুৰ্গমন্তৰ মন মোহোঁ,

কেতিয়াবা মই ডাইনীৰ ৰূপত

অন্ধবিশ্বাসৰ বলি হওঁ

কেতিয়াবা আকৌ, মানৱ ৰূপী দানৱৰ

ধৰ্মগৰ বলি হওঁ

মই হ'লোঁ, ধৰালৈ অপূৰ্ব সুৰভি নমাই অনা

পূৰ্ববী বাগিনী

মই হ'লোঁ,

এখনৰ ঘৰৰ আশা,

সংস্কৃতিৰ পৰিভাষা

মই হ'লোঁ পৰিপূৰ্ণা নাৰী ॥ ☐

✍️ শ্বেতা ছেত্ৰী

স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

কোনে কয় নাৰী অবলা?

দেশৰ হকে প্ৰাণ আহুতি দিয়া

বীৰাঙ্গনা কনকলতা জানো দুৰ্বলা?

কোনে কয় নাৰীৰ সাহস নাই?

ইন্দিৰা মিৰি আৰু ইন্দিৰা গোস্বামী

জানো সাহসী নহয়?

কোনে কয় নাৰী ধৈৰ্য্যহীনা?

জয়মতীৰ ত্যাগ আৰু আত্মবলিদানেই

নাৰীৰ ধৈৰ্যৰ চিন।

শিপিনীয়েই হওক

ডাক্তৰ ইঞ্জিনিয়াৰেই হওক

আজিৰ নাৰী আত্মনির্ভৰশীল।

আজিৰ নাৰী সৃষ্টিশীল।

খেলৰ জগতত, বোলছবিৰ জগতত

সকলোতে নাৰীৰ বিজয় উল্লাস।

আইদেউ সন্দিকৈৰ পৰা আদি কৰি

হিমা-ৰীমা-সংযুক্তালৈ

সকলো দিশতে নাৰীৰ অবিৰাম প্ৰবাহ। ☐

ভয়

শ্ৰী মহিমা তাঁতি

স্নাতক পঞ্চম ষাণ্মাসিক

সন্ধ্যাৰ জোনাকী পৰুৱাবোৰ
এজাক বৰষুণত
জোকৰ দৰে জঁপিয়াই জঁপিয়াই
উদং গছত উঠিছে

উদং মানে উদাৰ
উদং মানে কিছু চঞ্চল
উদং মানে শূন্যতা

ডেকা ল'ৰা এটাই
এটা বন্ধ কোঠাত
পাগলৰ দৰে
এবাৰ হাঁহিছে
এবাৰ কান্দিছে
এটি মিঠা মাতৰ বাবে স্বাৰ্থপৰ হৈ পৰিছে
ব্লেকমেইল কৰিছে
গুণ্ডাৰ দৰে ধমকি দিছে
কেতিয়াবা ক্ষমা খুজিছে
সকলো হেৰাই যোৱাৰ ভয়ত
সি কিন্তু ভুল কৰা নাই
ল'ৰাটোক অকলশৰীয়া কৰিলে নহয় সময়ে, সেইবাবে
সি প্ৰেমিক চৰাই
আমাৰ মাজত থাকি ভাল পাই
নোৱাৰে অকলশৰে থাকিবলৈ
এতিয়া কোঠাটোৰ পৰা
এবাৰ সোমাইছে
এবাৰ ওলাইছে

আন্ধাৰত ভয়
পোহৰত ভয়
দোমোজাত ভয়
জন্মত ভয়
মৃত্যুত ভয়
জীৱনত ভয়
ভয় এটাই
হেৰাই যোৱাৰ ভয়
অথবা পায়ো হেৰুৱাই পেলোৱাৰ ভয় ॥ ☐

সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ নিয়তি আৰু বৰ্তমান

শ্ৰী প্ৰজ্ঞানজ্যোতি কাত্যায়ণ

স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

বৰ্তমানৰ এই আতংক
ভাইৰাচ ৰূপী কৰ'না,
ইয়াৰ সৃষ্টিৰ আওতাত
আন কোনো নহয়
মাথোঁ জীৱশ্ৰেষ্ঠ তুমি।
তোমাৰ স্বাৰ্থ সিদ্ধিৰ বাবেইতো
ধৰণীক কৰিছা নষ্ট, অত্যাচাৰ
তোমাৰ কৰ্ম-কাণ্ডত বুজিছোঁ ময়ো
মাথোঁ মানৱ ৰূপী দানৱ তুমি।
নাভাবিবা তুমি শ্ৰেষ্ঠ, মহান
অসৎ কৰ্মৰে নিদিবা
তোমাৰ নিকৃষ্টতাৰ প্ৰমাণ,
পাহৰি গৈছা নেকি?
তোমাৰ ওপৰতো যে নিয়তি আছে!
সৰ্বশ্ৰেষ্ঠৰ মুকুট পিন্ধাৰ অধিকাৰ।
এই নিয়তিৰ হাততহে আছে।
মোৰ বোধহয়, এতিয়া নিয়তিৰ
জীৱশ্ৰেষ্ঠৰ ওপৰত ক্ৰোধ জাগিছে।
কৰ'নাৰ ত্ৰাস, ইয়াৰেই যে প্ৰমাণ!
তথাপিও নিয়তি ইমান নিষ্ঠুৰ নহয়
নিয়তিয়ে প্ৰকৃতিৰ জৰিয়তে ইয়াৰ উপশমৰ উপায় দিব।
আৰু বুজাই দিব।
প্ৰকৃতি থাকিলেহে জীৱশ্ৰেষ্ঠ থাকিব।
মানৱেও কিন্তু এই কথা বুজিব লাগিব। ☐

গল্প গুচ্ছ—

চুটিগল্প সাহিত্যৰ বিশেষ শিল্পকৃতি য'ত পোৱা যায় ক্ষণিকৰ
বুকুত চিৰন্তনৰ ব্যঞ্জনা আৰু বিন্দুৰ বুকুত সিন্ধুৰ চেতনা।

—ড° মহেন্দ্ৰ বৰা

দেওলগা পুখুৰী এটা আৰু তেজীমলাৰ মাহীমাকজনী

✍ অলিম্পীকা মেধি
মাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

জয়াল বৰপুখুৰীটো মাজনিশা উচুপি উঠে। কোনোবা অশৰীৰীয়ে হিয়ালি-জিয়ালিকৈ বিলাপ জুৰে বৰপুখুৰীৰ চিকুণ পাবত। অমারস্যৰ বাতিটো যে আৰু ভয়ংকৰ। তেজীমলাৰ সাধুটো জুশালৰ পৰা আহি পুখুৰীপাবত বয়হি। পুখুৰীয়ে সামৰি লয় কাহিনীটো। তেজীমলা ফুল হৈ ফুলি উঠে। একাৰ নিশা বৰপুখুৰীৰ মাজভাগত কোনো কোনোৱে সোণৰ ছৈ দিয়া নাও এখন আলাসত উপঙি থকা দেখে। অথবা-ৰূপালী বিৰাট চলঙ এখন লৈ তেজাৰ মাকজনী উঠি আহে তেজা আৰু কানাইক ভোগ খুৱাবলৈ!! এই বিবল দৃশ্য দেখাৰ পিছত কোন সতৰে থিৰেৰে থাকে নদাই-ভদাইহঁত, যোৱাবেলি বাঘৰ কথমপিহে তেজ বতিয়াই নমৰিল। বৰনামঘৰৰ পৰা গোসাঁয়ে জাবি দিয়া পানীটুপি খাই বৰপুখুৰীৰ নামত সেৱা এভাগ আগবঢ়াওঁতেহে শান্তি যেনিবা। সেইবাৰেই যি শইত খালে তেতিয়াৰে পৰা একাৰ নামিলেই পুখুৰীৰ মুখ নকৰা হ'ল মানুহবোৰ। অগত্যা যাব লগা হ'লে নামঘৰীয়াৰ পৰা ডোল এডাল লৈহে যায়। মুঠৰ ওপৰত পুখুৰীটোৰ অজস্ৰ কাহিনী, তেজীমলা ফুল হৈ ফুলি থকাৰ কাহিনী, খেতিয়কৰ এলাগীজনী বৰকাছ হৈ থকাৰ কাহিনী... অথবা আপোন গাঁওখনৰ জেউতীৰ

ডিগৰৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

মাকজনীক পুখুৰীয়ে সামৰি খোৱাৰ কাহিনী। সকলোবোৰ পুখুৰীতে আৰম্ভ হৈ পুখুৰীতে লীন যায়।

ৰাতি হ'লেই ফেউৰাই ফেউ কৰিবলৈও ভয় কৰা পুখুৰীটো দিনত নহ'লে নচলেই। পুখুৰীটোৰ স'তেই জীয়াই আছে গাঁওখনৰ অস্তিত্ব!! মাঘৰ বিহুৰ ভোজ-ভাতৰ পৰাকে আদি কৰি কাৰণে-অকাৰণে খোৱা সমজুৱা ভাতসাঁজত পুখুৰীৰ বৌ, ববালি, চিতলকেইটা লাগিবই। পুখুৰীয়েহে জানে ইমানবোৰ ঐশ্বৰ্য ক'ত লুকুৱাই ৰাখে। ৰূপহী, সুবালাহঁতকো পুখুৰীটো লাগে। দিনটোৰ মূৰত আজৰি হৈ পুখুৰীৰ পাৰতে মহলা মাৰে। ভাত খোৱা, শাক খোৱাৰ পৰা আদি কৰি কাৰ মন-মগজুত কোনে বাহ বান্ধিছে পুখুৰীয়ে সকলো জানে। গোপন কথাৰে পেটাৰি পুখুৰীটো, হাতৰ টিপতে ৰুবুলে গুঁজি দিয়া শ্ৰেণ্যপত্ৰখনৰ কথা পুখুৰীয়ে জানে। বুকুৰ টিপ টিপ শব্দটোও সামৰি থয়।

জেউতীও ব্যতিক্ৰম নাছিল। পুখুৰীৰ সৈতে তাইবো এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক। তেজীমলাৰ সাধু শুনি ডাঙৰ হোৱাৰ বাবেই চাগে তাই নতুন মাকজনীক কোনোধিনেই মা বুলি মাতিব নোৱাৰিলে, সৰুতেই মাউৰীয়া হোৱা জেউতীক সামৰিম বুলিয়েই মামনে অতবোৰ বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ উফৰাই জেউতীৰ দেউতাকৰ নামৰ সেন্দূৰ পিঙ্কি আহিছিল। জেউতীৰ মাক হোৱাৰ বাহিৰে কোনোধিনেই পত্নীৰ মৰ্যাদা নাপায় বুলি জানিও বুকুত শিল বান্ধি অহা মামনলৈ জেউতীয়ে প্ৰথমপাত অশ্ৰু নিক্ষেপ কৰিলে “তুমি দেউতাৰ পত্নীহে। মোৰ মা হোৱাৰ চেষ্টা নকৰিবা।”

আৰ্জি লোৱা কষ্টবোৰে মানুহক ভাঙি পেলায়। মামনৰো একেই হ'ল। প্ৰিয় সখীৰ সন্তানৰ মুখত নিজৰ বাবে

কটু বাক্য কোনসতে শুনে মাত্ৰ জেউতীক সামৰিবলৈকে পৰিয়ালৰ স'তে নিজৰ সকলো সম্পৰ্ক শেষ কৰি অহা মামনে...? নিয়তিৰ কি নিষ্ঠুৰ পৰিহাস, ভাগাই হয়তো বিচাৰিছিল। জেউতীয়ে তাইক বেয়া পালেও জেউতী যে তাইৰ হিয়াৰ আমঠু!! অথবা হিৰুদাৰ মতেই... “দুখ মোৰ কোলাৰ কেঁচুৱা” তাই সাজি দিয়া ভাতৰ পাতখন দলিয়াই দিয়া জেউতীক খং কৰিবলৈ গৈও নোৱাৰে তাই। মাকৰ ফটোখন বুকুত সাৱটি নিশ্চুপ হৈ বহি থকা ছোৱালীজনীক কোনসতে খং কৰে তাই। মাকৰ ওপৰত থকা সমস্ত ক্ষোভ জেউতীয়ে তাইৰ গাত সাৰে — হওক তেওঁ এনেকৈ হ'লেও ছোৱালীজনীৰ মনটো মুকলি হওক। ভালে থাকক তাই — বৰপুখুৰীৰ পাৰত বহি জেউতীয়ে নীৰৱে চকুলো মচে। পুখুৰীলৈ শিল এটা দলিয়াই বুৰবুৰণিবোৰ মাৰ নোযোৱালৈকে পলক নেপেলোৱাকৈ চাই থাকে — চিঞৰি চিঞৰি মাকক গালি দিয়ে। হাজাৰ ক্ষোভ জমা হৈ বৰফ হ'ব ধৰা কলিজাটো সামৰিব নোৱাৰে তাই। আইতাকে কোৱা সাধুকথাৰ মাহীমাকজনী ক'লা দৈত্য এটা হৈ তাইক থেকেচি পেলায়। প্ৰচণ্ড খং এটা উঠি আহে দেউতাকৰ নতুন ঘৈণীয়েক মামন মাহীলৈ। মাহীজনী তাইৰ মাক হৈ নহাহ'লে কিনো আছিল বাক? তাইৰ এতিয়াও মন যায় মামন মাহীৰ কোলাত বহি চকলেটৰ আন্ধাৰ ধৰিবলৈ!! নোৱাৰে... অহেতুক খং এটাই চেপি-খুন্দি তাইক বোবা কৰি পেলায়!! এইজনী তাইৰ মামন মাহী নহয় — তেজীমলাৰ মাহীমাক!!

পাৰ ভাঙি বৈ অহা চকুপানীবোৰ গাৰুটোৰ এটা ফাল সম্পূৰ্ণ তিয়াই পেলাইছে। গোটি মৰা বুকুৰ বিষটো

চকুলো হৈ নীৰৱে নামি আহে — আহ!! কি অবাধ্য! প্ৰিয় ভায়লিনৰ সুৰ এটা তুলি বাজি উঠা এলাৰ্মৰ শব্দত মনত পৰে এয়া জেউতীৰ ককাকৰ দৰবৰ সময়। হাই প্ৰেচাৰ থকা ককাকৰ বাবে সময়ে সময়ে দৰৱ লৈ নাথাকিলে পৰিস্থিতি বিপদজনক হ'ব পাৰে। নোৱাৰে তাই আৰু আপোন মানুহ হেৰুৱাবলৈ। চকুপানীখিনি মচি নিৰ্মল হাঁহি এটি পিঙ্কি লয়। ষিক্কাৰ নিজকে — -বাহ মামন তই নিপুণ অভিনেত্ৰী — এৰা অভিনেত্ৰীয়েইটো। জেউতী ঘৰত নাই, বোধহয় তাই পুখুৰীৰ পাৰত। পুখুৰীটোক ঘৃণা কৰে তাই। প্ৰিয় বান্ধৱীৰ স'তে বিচ্ছেদৰ কাৰণ এই পুখুৰীটো। জেউতীক অনাথ কৰাৰ কাৰণ এই পুখুৰীটো। যোৱাবেলি ব'হাগত অকস্মাতে পুখুৰীত ডুবি জেউতীৰ মাকজনী নুচুৰা হ'লে আজি জেউতীয়ে তাইৰ কোলাত বহি চকলেটৰ আন্ধাৰ ধৰিলহি হয়। জেউতীক এবাৰ সাৱটি কান্দিবৰ খুব মন যায় তাইৰ; কিন্তু জেউতীয়ে যে তাইক বেয়া পায়।

কাহিনীটো গৈ থাকে নিজৰাটে। ক'ব নোৱাৰা কথাবোৰে বুকুত পাহাৰ সাজে। হাঁহি এটি মামন জেউতীৰ মাক হৈ পৰে। অথবা জেউতীৰ দেউতাকৰ পত্নী বা ঘৰখনৰ বোৱাৰী— ককাকৰ ঔষধ, আইতাকৰ পূজাৰ থালিখন সকলো চম্ভালি লয়, প্ৰাণৰ পুতলীজনীৰ সকলো ঘৃণা সামৰিও কাহিনী আগবাঢ়ি গৈ থাকে। কাহিনীয়ে নিজেই বিচাৰি লয় নিজৰ বাট। পুখুৰীটোৱে বলি লয় — যেনেকৈ যোৱাবেলি জেউতীৰ মাকক লৈ গৈছিল। পুখুৰীৰ পাৰৰ জৰীগছজোপাৰ পিছফালে লুকাই থকা ক'লা বিছাটোক মামনে ঠিকেই দেখিছিল। ডেকডেকাই যোৱা তাৰ চাৰনি দেখিয়েই মামনে পুনৰ আৰম্ভ কৰিছিল

সোঁৱৰণীত জাহ যাব ধৰা কাৰাটেৰ অভ্যাস। মামনে বেয়া পোৱা পুখুৰীটোৰ পাৰত জেউতী দিনৰ দিনটো বৰ্তি থাকে ঘড়ীৰ টিক টিক শব্দৰ স'তে। মামনৰ বুকুৰ ঢপঢপনি বাঢ়ি আহে!! কোনে জানে বৰপুখুৰীৰ দেৱতাৰ কাৰ ওপৰত বা চকু। মামনে কাকুতি কৰিও মনাব নোৱাৰা জেউতী এতিয়াও বৰপুখুৰীৰ পাৰত অভিমानी হৈ বহি আছে। নাই, বৰকাছ এজনী হৈ মাক নাহে তাইক ভোগ খুৱাবলৈ। ঘৰত তাই ভালপোৱা পায়স অকণ লৈ তেজীমলাৰ মাহীমাকজনী বৈ থাকে। তাইকো বাক মাহীমাকে খুন্দি মাৰিব নেকি?? মৰমৰ মামন মাহীজনী নিমিষতে ৰেপুনজেলক মিনাৰত বন্দী কৰি থোৱা ডাইনীজনী হৈ পৰে। অজান ক্ষোভ এটাই তাই পায়সকণ খাবলৈ অনুমতি নিদিয়ে। মাহীমাকক বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি। তেজীমলাৰ সাধুটো শিপাই যায় মনলৈ, গজালি মেলে। “জেউতীজনীলৈ বেয়াই লাগে দেহি! মাকজনী নোহোৱা হোৱাৰে পৰা ক্ষীণাই গৈছে চাচোন, মাহীমাকহে তেও খাবলৈ বা ভালকৈ দিয়ে নাই।”

ৰমলা জেঠাইৰ কথাষাৰত উচপ খাই উঠে জেউতী। চাঁতকৈ মনত সজীৱ হৈ পৰে তাই স্পৰ্শও নকৰা পায়সবাটি লৈ সজল চকুৰে বৈ থকা মানুহজনী। ভিতৰি ঘামি উঠে গোটেইজনী। কৈ দিব নেকি তাইৰ জ্বৰ হওঁতে ওৰে নিশা শিতানত চকুলো টুকা মানুহজনীৰ কথা। নোৱাৰে তাই, বুকুত তৰপ বান্ধি থকা তেজীমলাৰ সাধুৰে তাইক অনুমতি নিদিয়ে। যান্ত্ৰিকভাৱে কৈ উঠে — “দ্বিতীয়বাৰ মোৰ ঘৰৰ কথাত মূৰ

নঘমাৰ।” নিজৰ মাতৰ কৰ্কশতাত জেউতী নিজেই আচৰিত হয়!! ফোঁ-ফোঁৱাই গুছি আহে তাই!! ৰমলা জেঠাই যেন অলপ ক্ষুণ্ণ হয়। বিচৰামতে মামন নামৰ মানুহজনীৰ বিপক্ষে কটাঙ্ক শুনিবলৈ নাপাই চিঞৰি উঠে — “বিজনী মানুহৰ হৈ ওকালতি কৰিছ নিজৰ পোৱালী এটা আহিবলৈ দ্ৰেচোন, তাৰ পিছত চাবি। হাজাৰ হওক মাহীমাকহে তেও।” ধক সময়বোৰ বৈ যায়। কাঁইটীয়া শব্দবোৰ বুকুৰ সোঁমাজলৈ বিক্ষে। মামন মাহীজনী মাহীমাক হৈ পৰে। যেন এটা ভয়লগা সপোন!! সন্ধিয়ালৈ খং, ক্ষোভ, অভিমানৰ খেলখনৰ পুনৰাবৃত্তি। মাহীমাকক তাইৰ জোক এটাহে লাগে লিপিত খাই লাগি ধৰে। কিয় আহিব তাইৰ মাকৰ ঠাই ল'বলৈ?? পুখুৰীৰ পাৰত বহি হাজাৰ ক্ষোভ উজাৰি দিয়ে তাই। পুখুৰীটো তাইৰ প্ৰাণৰ। মাকজনী আছে যে। ৰাতি হ'লেই মাকজনী বৰকাছ এজনী হৈ ওলাই আহে, তাইহে দেখা নাপায়। নতুন মাকজনীয়ে আবেলি হ'লেই টানি আজুৰি লৈ আহে — সহ্য নহয় তাইৰ!!

দিন যায়, বছৰ যায় — জেউতী ডাঙৰ হয়। তেজীমলাৰ কাহিনীটোৱে তাইক এৰি নিদিয়ে। মামন মাহীক আঁকোৱালি ল'ব খুজিলেই তেজীমলাৰ মাহীমাকজনীয়ে খেদি আহে। পুখুৰীটোৱে টানি ফুৰে তাইক ॥ মাক ঢুকুৱা আজি ৫ বছৰ হ'ল — মনত পৰিছে মাকলৈ। দেউতাকৰ নতুন ঘৈণীয়েকে শৰাই এখন আগবঢ়াইছিল। জেউতী নীৰৱে গৈ পুখুৰীৰ পাৰত

বহেগৈ। পুখুৰীটোৱে যে মাকলৈ মনত পেলাই দিয়ে মাকৰ সান্নিধ্য!! স্মৃতিও যে প্ৰেম। মাকৰ সান্নিধ্যত জলজলীয়া হয় দুচকু !!

চিঃ, জোক এটা যেন লিপিত খাই ধৰে গাত... অকটা... বিশ্বাস!! থুঃ এলেপা উজাই আহে মুখলৈ... ৫ বছৰৰ আগতে মাকক পুখুৰীত পেলাই দিয়া এই দৈত্যটোক তাই চকুপাৰি দেখিব নোৱাৰে!! মানুহটো জোক এটাৰ দৰে লেকেতিয়াকৈ লাগি ধৰে। একেৰাব নোৱাৰে তাই।

ঘনাই মনলৈ আহে মাকৰ ৰূপত থকা মানুহজনীৰ চেহেৰাটো। এপাকত চিঞৰি উঠে — “মা”!! জেউতীক বিচাৰি ফুৰা মানুহজনীৰ মনটো কিবা বিকটা লাগে। জেউতী ঠিকেই আছেনে। সখীয়েকৰ মৃত্যুৰ বাবে দায়ী মানুহটোক জেউতীৰ ওচৰত তাইৰ সহ্য নহয়। বিছাই ডকাডি ডাকে গাটো। একেই ঘটনাৰ পুনৰাবৃত্তি। এইবাৰ পিছে সি জিকিব নোৱাৰে। এইবাৰ ৰেপুনজেল ডাইনীৰ তলতীয়া নহয়। ব্লেক বেল্ট প্ৰাপ্ত মামনৰ আগত দৈত্যটো বহি পৰে পুখুৰীটোৱে আৰু এটা বলি লয়। জেউতীৰ এতিয়া মাকৰ ওপৰত কোনো ক্ষোভ নাই। দেউতাৰ ঘৈণীয়েকজনী তাইৰ মাক হৈ পৰে। আটাইবোৰ মাহীমাক তেজীমলাৰ মাহীমাক নহয়টো।

জোনটো বৰকৈ জিলিকিছে। ৰাতিলৈ ৰূপোৱালী চলঙৰ বিৰাট কাছ এজনীয়ে শান্তিৰে বুৰ মাৰে বৰপুখুৰীৰ পানীত। সোণালী নাও এখন জিলিকি উঠে। অতদিনৰ গধুৰ হৈ থকা বুকখন পাতলি উঠে মামনৰ... ☐

তেজৰ সম্পৰ্ক

শ্ৰী স্নেতা ছেত্ৰী
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

ঃ ক্ৰিং ক্ৰিং... ক্ৰিং ক্ৰিং

বমেনে হাততে লৈ থকা মোবাইলটো হঠাত বাজি উঠিল। কঁপা কঁপা হাতেৰে সেউজীয়া বুটামটো টিপি দিলে। ফোনৰ সিম্বলৰ পৰা ভাহি আহিল ডাক্তৰ হৰেশ্বৰ নাথৰ শব্দ। কমালেৰে কপালৰ ঘাম মচি লৈ মনোযোগেৰে শুনিলে ডাক্তৰে কোৱা কথা কেইবাৰ। AB- তেজৰ যোগান দিবলৈ কৈছে ১ ঘণ্টাৰ ভিতৰতে। মোবাইলটো চাৰ্টৰ পকেটত ভৰাই লৈ চাহ দোকানখনৰ আগফালে পাৰি থোৱা সৰু বেঞ্চখনতে বহি পৰিল। বয়স তথা দায়িত্বৰ বোজাই জুৰুলা কৰা বমেন বকৰাৰ পত্নী জটিল বোগত আক্ৰান্ত। প্ৰায় এমাহ ধৰি পৰি আছে হস্পিটেলৰ বিছনাত। ১০ দিনৰ পূৰ্বেও এবাৰ তেজ দিবলগীয়া হৈছিল। তেতিয়া প্ৰায় বহুখিনি টকাৰ বিনিময়ত যেনে-তেনে যোগান দিছিলহি। দুৰ্লভ তেজ গ্ৰুপ হোৱা হেতুকে সহজতে পোৱা নাযায়। পকেটৰ পৰা মোবাইলটো উলিয়াই দুই-এঠাইত খবৰ কৰি চালে। নাই, ক'তোৱেই নাই সেই গ্ৰুপৰ তেজ। যান্ত্ৰিকতাৰ পয়োভৰত যন্ত্ৰলৈ ৰূপান্তৰ হোৱা একমাত্ৰ পুত্ৰলৈ ফোন কৰিব লৈয়ো থমকি ব'ল। নিজৰ সৰ্বস্ব ত্যাগ কৰি পঢ়ুৱাই-শুনোৱাই ডাঙৰ মানুহ কৰি তোলাৰ পিছত আজি সি নিজৰ মাক-দেউতাককো চিনি নোপোৱা হ'ল। বিয়া পতাৰ পিছতে বুঢ়া মাক-দেউতাকক এৰি থৈ বেলেগকৈ ঘৰ লৈ

থাকিবলৈ ল'লে। মাক হাস্পতালত ভৰ্তি হৈ থকাৰ কথা বমেনে পুতেকক ফোন যোগে জনাইছিল যদিও পুতেকে নিজেই এবাৰো খবৰ লোৱা নাই। সিফালে বোগৰ যন্ত্ৰণাৰ লগতে পুত্ৰৰ স্নেহত ককবকাই থকা পত্নীৰ চিন্তাই বমেনৰ মনটো হাহাকাৰ কৰি তুলিলে। মনতে ভাবিলে, হে ঈশ্বৰ তোমাৰ ওপৰতে সকলোবোৰ এৰি দিছোঁ প্ৰভু। চাহ এটুপি খাবলৈ বুলি ওলাই অহা বমেনে একো নোখোৱাকৈ পুনৰ হস্পিটেলৰ ছিৰি বগাই থক বৰক খোজেৰে ওপৰলৈ গ'ল। উঠি গৈয়েই দেখিলে ডাক্তৰ হৰেশ্বৰ নাথে এমুখ হাঁহি লৈ তেওঁলৈ চাই আছে। মুখত চিন্তাক্লিষ্ট ৰেশ লৈ বমেন খৰ খোজেৰে আগুৱাই গ'ল।

চিন্তা নকৰিব খুৰাদেউ। খুৰীদেউক ৰক্তদান কৰিবলৈ এজন সদাশয় ব্যক্তি নিজেই আগবাঢ়ি আহিছে। সৌ চকীখনতে বহি আছে তেওঁ। এতিয়া চিন্তাৰ কোনো কাৰণ নাই। আপুনি নিশ্চিন্ত হৈ থাকক।

স্বস্তিৰ নিশ্বাস লৈ ডাক্তৰে দেখুৱাই দিয়া ব্যক্তিজনৰ দিশে আগুৱাই গ'ল বমেন। নীলা চাৰ্ট আৰু ক'লা পেণ্ট পৰিহিত এজন ডেকা ল'ৰা। এইবাৰ হাতযোৰ কৰি ল'ৰাজনৰ মুখলৈ কৃতজ্ঞতাৰ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি কিবা ক'ব লওঁতেই থমকি ব'ল। মুখৰ পৰা আপোনা-আপুনি ওলাই গ'ল "তুমি"...

অশ্ৰুসিক্ত নয়নেৰে বমেনে একেথৰে চাই ব'ল অৰুণাভৰ ফালে। আগতে বমেনহঁতৰ চুবুৰীয়া আছিল অৰুণাভ। সৰুতে ঘাট-মাউৰা হোৱা অৰুণাভ আছিল অন্য ধৰ্মৰ। মাক-দেউতাকৰ মৰম নোপোৱা অৰুণাভে বমেনহঁতৰ পৰিয়ালৰ সান্নিধ্য পাৰ বিচাৰিছিল যদিও বমেনে কেতিয়াও তাক আপোন বুলি ভবা নাছিল। আজি বমেনে নিজকে ক্ষমা কৰিব পৰা নাই। বাকবন্ধ হৈ কেৱল চাই আছে অৰুণাভৰ ফালে। আজি বিগিকি বিগিকি মনত পৰিছে অৰুণাভৰ প্ৰতি কৰা বেয়া ব্যৱহাৰবোৰ। নিজেই চকীত বহি খাই অৰুণাভক তলত মাটিত বহি খাবলৈ দিয়া দৃশ্য আজি বমেনৰ চকুৰ আগত জলজল পটপটকৈ ভাহি আহিছে। অন্য ধৰ্মৰ হৈয়ো আজিচোন একো পাৰ্থক্য নাই। আজিৰে পৰা গঢ় ল'লে বমেনহঁতৰ পৰিয়ালৰ সৈতে অৰুণাভৰ এক নতুন সম্পৰ্ক। তেজৰ সম্পৰ্ক। প্ৰকৃত তেজৰ সম্পৰ্ক জানো এয়াই নহয়। তেজ দি আনৰ জীৱন ৰক্ষা কৰাতকৈ ডাঙৰ সম্পৰ্ক জানো কিবা হ'ব পাৰে। নিজ গৰ্ভ, নিজ ঔৰসত জন্ম লাভ কৰা পুত্ৰ আৰু অন্য ধৰ্মৰ ঘাট-মাউৰা ল'ৰা অৰুণাভৰ তুলনা কৰি বমেনে মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিলে যে অৰুণাভৰ সৈতেহে তেওঁৰ তেজৰ সম্পৰ্ক আছে। এই সম্পৰ্ক জাতি, ধৰ্ম, বৰ্ণ, ভাষা সকলোতকৈ উৰ্ধত। ☐

মুক্তি

চুমি চাউৰক

স্নাতক ষষ্ঠ বাণাসিক

শীতকাল। কুঁৱলীয়ে আকাশখনক ঢাকি ৰাখিছে আৰু এজাক কিনকিনিয়া বৰষুণ। ট্ৰেইনখন আহি ইতিমধ্যে ষ্টেচনত ৰৈছেহি। মানুহবোৰৰ ভিৰ কিছু বাঢ়িছে। মানুহবোৰ দপদপাই ট্ৰেইনখনত উঠিল। আদিত্যও ট্ৰেইনখনৰ ভিতৰলৈ গৈ চিট এটাত বহি ল'লে। তেওঁৰ তিতি থকা পোছাকযোৰ অলপ অলপকৈ শুকাবলৈ লৈছে। মানুহবোৰৰ ইটো-সিটো কথাৰ গুণগুণনিয়ে তেওঁক আমনি কৰিছেহি। দুটামান ষ্টেচন পাৰ হোৱাৰ পিছত আকৌ হঠাৎ কোনোবা যাত্ৰীৰ চিঞৰ-বাখৰে তেওঁক ব্যতিব্যস্ত কৰি তুলিছে। কোনোবা এজনে যেন কেইজনমানক বেয়াকৈ কিবা গালি পাৰি আছে। আদিত্যই এইবোৰক প্ৰায়েই আওকাণ কৰে; যিহেতু তেওঁ এজন ভদ্ৰ লোক। আজি বাজে কথাত গুৰুত্ব দি তেওঁ বেয়া পায়। তেওঁ বাহিৰলৈ চাই কিবা এটা ভাবি আছে, এনেতে তেওঁক কোনোবা ছোৱালী এজনীয়ে মাত লগাইছেহি।

“হেল্ল আংকল। আপুনি অলপমান চাপি দিয়কচোন। মইয়ো বহিম ইয়াতেই”। ছোৱালীজনীৰ মাতত তেওঁ উচপ খাই উঠিছে। তাইৰ মৰমলগা হাঁহিটো দেখি তেওঁৰ কেইবছৰৰ আগৰ এটা স্মৃতি সজীৱ হৈ উঠিছে — ন বছৰীয়া এজনী ছোৱালী আইনু। দেউতাকৰ লগত বজাৰলৈ গৈছিল। ৰাস্তাৰ ইটো পাৰে আইচক্ৰীমৰ দোকানখন দেখি “পাপা, মই আইচক্ৰীম খাম” বুলি দৌৰি যাওঁতেই ধুমুহাৰ বেগেৰে অহা গাড়ীখনে তাইক মহতিয়াই লৈ গৈছিল।

“আংকল, আংকল অলপ চাপি দিয়কচোন”। ছোৱালীজনীৰ মাতত আদিত্য বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল। তেওঁৰ চকুহাল সেমেকি উঠিছে। ছোৱালীজনীলৈ তেওঁ অলপ সময় একেথৰেই চাই থাকিল। তাইৰ নিচিনাই মৰমলগা আছিল আইনু। তাইৰ চকুহাল দেখিবলৈও থিক ছোৱালীজনীৰ নিচিনাই। ছোৱালীজনীৰ বয়স উনৈশ-বিশৰ ভিতৰতেই হ'ব বুলি তেওঁ অনুমান কৰিলে। কথাবোৰ ভাবি থাকোঁতেই ট্ৰেইনখনে কেইবাটাও ষ্টেচন পাৰ কৰিলে।

“আংকল, চিটটো ৰাখিবচোন দেই, মই এই দোকানখনৰ

পৰা পানী বটল এটা আৰু এপেকেট চিপছ লৈ আহোঁ”- কথাষাৰ কৈ ছোৱালীজনী ট্ৰেইনখনৰ পৰা নামি গ'ল। তেখেতৰ ছোৱালীজনীৰ লগত বিশেষ কথা পতা হোৱা নাই যদিও তাইক তেওঁৰ যেন কিবা আপোন আপোন লাগিছে। তাই যেন তেওঁৰেই আইনুজনী, আন কোনো নহয়।

“আংকল, মই আহিলোঁ। চিপছ খাব নেকি আংকল? লওক, আপুনিও খাওক, মইয়ো খাওঁ”। ছোৱালীজনী নিজৰ চিটত বহি তেওঁলৈ চিপছৰ পেকেটটো আগবঢ়াই দি ক'লে। তাইৰ কথাখিনি বৰ মৰমলগা।

“নাই নাই মাজনী, মই চিপছ নাখাওঁ। তুমিয়েই খোৱা। পিছে তুমি অকলে আহিছা?” আদিত্যই এটি মিচিকিয়া হাঁহি মাৰি তাইলৈ চাই কথাষাৰ সুধিলে।

“হয় আংকল, মই অকলেই আহিছোঁ। পিছে আপুনিও অকলেই আহিছে?” ছোৱালীজনীয়ে তেখেতক ওলোটাই প্ৰশ্ন কৰিলে। তেওঁ সহঁৰি জনাই ক'লে — “হয় মাজনী, মইয়ো অকলেই আহিছোঁ।”

তাই চিপছখিনি খাই শেষ কৰি খালি পেকেটতো বেগতেই ভৰাই থ'লে। “তোমাৰ নামটো কি মাজনী?” আদিত্যই তাইলৈ চাই নামটো সুধিলে। তাই নামটো ক'বলৈ লওঁতেই “ছাই ছাই ছাই...বুলি চিঞৰি চিঞৰি এজন চাহৰলা চাহ লৈ সিহঁতৰ সন্মুখতে থিয় হ'লহি। আদিত্যই একাপ চাহ হাতত তুলি ল'লে। “মাজনী, তুমি চাহ নোখোৱা নেকি? লৈ লোৱা একাপ। চাহকাপ খালে ভাল লাগিব”। — আদিত্যই ক'লে।

“নাই আংকল, মই চাহ নাখাওঁ নহয়” — এইবুলি কৈ তাই বাদামৰ পেকেট এটা বেগৰ পৰা উলিয়াই এটা দুটাকৈ চুৰাবলৈ ধৰিলে। কিছু সময়ৰ পিছত আদিত্যইয়ো চাহৰ শেষ সোহাটো মাৰি ক'লে — “মাজনী, তোমাৰ নামটো কি? নক'লা যে?” তেনেতে তাইৰ হাতৰ চেলফোনটো বাজি উঠিল। ফোনটো ৰিচিভ কৰাৰ আগতেই কাট খাই মিচকল হৈ গ'ল। তাই আদিত্যলৈ চাই হাঁহি মাৰি কয় “মোৰ মা”।

ষ্টেচন এটাত ট্ৰেইনখন বৈছেহি। “তুমি ক’ত নামিবা?” আদিত্যই তাইলৈ চাই সোধে। “মই ইয়াতেই নামিম” — ছোৱালীজনীয়ে তেওঁলৈ চায় ক’লে। “অ’ হয় নেকি? ময়ো ইয়াতেই নামিম। ভালেই হ’ল দিয়া একেলগেই দুয়োজনৰ নামিবৰ হ’ল” — আদিত্যই ক’লে। দুয়ো ট্ৰেইনখনৰপৰা নামিল। প্লেটফৰ্মৰ বাহিৰত অট’ৰিক্সাবোৰ বৈ আছে। আদিত্য তাৰে এখনত বহিল।

“আংকল, যাওঁক দেই, মইয়ো যাওঁ”। ছোৱালীজনীৰ মাতত আদিত্যই ঘূৰি চাই দেখে যে তাই অট’ৰিক্সাখনৰ কাষতে থিয় হৈ আছে। তাই অট’ৰিক্সাখনত নুঠা দেখি আদিত্যই তাইক ক’লে — “তুমি বৈ আছা যে, তুমি নোযোৱা নেকি?”

“আংকল, মোক পাপাই নিবলৈ আহিছে। মই পাপাৰ লগতহে যাম। বাস্তাৰ সিটোপাৰে দেখিচেনে বাইক লৈ মানুহজন যে বৈ আছে তেওঁ মোৰ দেউতা হয়। মই যাওঁ দেই”। — বুলি কৈ তাই যাবলৈ ওলাল। তেনেতে হঠাৎ

আদিত্যই তাইক পিছফালৰ পৰা মাত লগালে — “মাজনী, মাজনী শুনাচোন, তোমাৰ নামটো কি আছিল কোৱাচোন? ছোৱালীজনীয়ে ঘূৰি চাই তেওঁলৈ আৰু এটা মিচিকীয়া হাঁহিৰে নিজৰ নামটো ক’লে “মুক্তি”।

আদিত্যৰ মুখত এটা মিঠা হাঁহি বিৰিঙি উঠিল। মুক্তি যেন তেওঁৰেই ছোৱালী, তেওঁ নিজৰ মনটোক তেনেকৈয়ে সান্ত্বনা দিলে। মুক্তি দেউতাকৰ ওচৰলৈ বুলি যাবলৈ বাস্তাটো পাৰ হ’বলৈ লওঁতেই তীব্ৰবেগত অহা ট্ৰাকৰ খুন্দাত তাই চিটিকি পৰিল। বাস্তাৰ সোঁমাজেৰে বৈ অহা তেজৰ নৈখনে আদিত্যৰ ভৰিৰ জোতাত স্পৰ্শ কৰিছেহি। আদিত্য জঠৰ হৈ কেৱল তেজখিনিলৈ চাই থাকিল। মানুহবোৰ জুম পাতিছে। সঁচাকৈয়ে আইনুৰ দৰে মুক্তিকো হেৰুৱালে নেকি আদিত্যই। মুক্তিৰ মুক্তিয়ে যেন আদিত্যক চিৰদিনৰ বাবে মুক কৰি পেলালে। আকাশত, বতাহত কেৱল মুক্তিৰ দেউতাকৰ যন্ত্ৰণা কাতৰ চিঞৰৰ প্ৰতিধ্বনি বাজি উঠিছে — “মুক্তি, মোৰ মাজনী”। ☐

অনুগল্প

অভাৱ

✍ বীপা বৰপাত্ৰ গোহাঁই
স্নাতক পঞ্চম বান্ধাষিক

মাঁ সৰিয়হৰ পানী দিয়া শাকৰ জুলখন খাবলৈ বৰ সোৱাদ হৈছে, অলপ দেচোন।

আজি নিমখৰ লগতে বাকী থকা ভাতকেইটা খা অ’ পোনাকণ। পানী দিয়া শাক এনেও খাবলে বেয়া।

ওচৰতে জুহালৰ কাষত পৰি থকা কেৰাহীটো দুৰৈৰ পৰাই ট ট কৈ জিলিকি আছিল।

শান্তি

শ্ৰী গুণীন দাস
স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিক

মহেশ এজন ডাঙৰ মানুহৰ ল'ৰা। খাৰনে-শোৱনে কোনো অভাৱ নাই। কিন্তু মহেশক লৈ মাকৰ চকুত টোপনি নাই। মহেশে কেতিয়াও লগৰীয়াৰ লগত খেলা-ধূলা কৰি বা ঘূৰি ফুৰিবলৈ ভাল পোৱা নাছিল। ঘৰৰ ভিতৰতে দিনৰ দিনটো সোমাই কি কৰি থাকে সিহে জানে, তাক এনেদৰে দেখি মাক কেতিয়াবা কেতিয়াবা গভীৰ চিন্তাত পৰে। কেতিয়াবা ভালদৰে কথা-বতৰা পাতে, আকৌ কেতিয়াবা গম্ভীৰভাৱে থাকে। এনেদৰেই সি ডাঙৰ-দীঘল হ'ল। মাকে তাক নৱম শ্ৰেণীত নাম লগাই দিলে। সি আগৰ দৰেই পঢ়া-শুনা কৰিবলৈ ধৰিলে।

মাকে ভবাৰ দৰে তাৰ একো পৰিৱৰ্তন নহ'ল। তাৰ এনে অৱস্থা দেখি মাকে তাক বাহিৰত পঢ়োৱাৰ সিদ্ধান্ত ল'লে। তাক মাকে সি পঢ়ি থকা বিদ্যালয়খনৰ পৰা এৰোৱাই নি কলকাতাৰ এখন বিদ্যালয়ত নাম লগাই দিলে।

কলকাতাত প্ৰথম অৱস্থাত মহেশৰ বিৰাট অসুবিধা হৈছিল, কিয়নো সি অকৰ্মণ্য আছিল

আৰু তাৰ ভাষাটো অৰ্থাৎ বঙালী ভাষা সি ক'ব নাজানিছিল। কিন্তু পাছত সকলোবোৰ ঠিক হ'ল। কলকাতাত তাৰ জীৱনলৈ এক পৰিৱৰ্তনৰ জোৱাৰ আহিল চৰগুপ্তা নামৰ ছোৱালী এজনীৰ লগত সাক্ষাৎ হোৱাৰ পাছত। সি গম পাইছিল যে চৰগুপ্তা মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ ছোৱালী আৰু সি কৈৱৰ্ত্ত কুলৰ। কিন্তু তাৰ মনত কোনো ধৰণৰ ভেদভাৱ নাছিল। সি তাইৰ লগত ইমানেই খোলামনৰ হৈ গৈছিল যে জীৱনৰ সকলোবোৰ কথাই তাইৰ লগত আলোচনা কৰে। তাৰ সেইবোৰ কাম দেখি সমাজৰ কিছুমান শিক্ষিত ব্যক্তিয়ে তাক ঘৃণাৰ দৃষ্টিৰে চাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে যদিও সি সেইবোৰ কথাত কোনো ধৰণৰ গুৰুত্ব দিয়া নাছিল। দিনবোৰ এনেকৈয়ে পাৰ হ'ল। হঠাৎ সিহঁতৰ মাজত এক ধুমুহা আহিল। এদিন এজন মানুহে মহেশক ক'লে — আপুনি অনেক ভ্ৰুটি কৰেছে, তেতিয়া মহেশে সুধিলে — আমি কি ভুল কৰছি,

মুসলিম সম্প্রদায়ৰ মেয়েৰ সাথে কথা বলতো অথবা তার সাথে সম্পর্ক বজাই রাখাতো। মানুহজনে উত্তৰত ক'লে –
–তুমি তার সম্পর্কে কিছুই জানো না। তিনি একজন মুসলিম মেয়ে এবং আপনি এজন হিন্দু। তাই...। মহেশে এইবাৰ খঙেৰে ক'লে –তাহলে কি?..
“তাই তুমি তার সাথে কোন সম্পর্ক রাখবে না...” মানুহজনে ক'লে। এইবাৰ মহেশে মানুহজনক লাহেকৈ সুধিলে – তুমি আমাকে এ কটা কথা বলো। মানুহ কি জন্ম দিতে আসে এবং জাতপাত, ধর্ম, বিচার করে? আমি বুঝতে পেরেছি। কিন্তু এটা শোনা যায় না যে মুসলিম জন্মগণ হিন্দুদের সাথে কিছু করতে চায় না... মানুহজনে কৈ শেষ নহওঁতেই মহেশে মাত দিলে – জাতপাত খাৰাপ নয়, ধর্ম খাৰাপ নয়, এটা খাৰাপ, এটা এমন একটা সমাজ যেখানে আপনার মত মানুষ বাস করছে। সৰগুপ্তেৰ কি হয়েছে (সি দুখেৰে আৰম্ভ কৰিলে)। সে একজন সাধাৰণ মেয়ে এবং শুনুন তিনি আমাকে তার নিজের ভাইয়ের মত ভালবাসেন এবং তার পিতা-মাতা আমাকে তাদের নিজের চেলের ভালবাসা দিয়েছেন এবং

তিনি শুধুমাত্র উপলব্ধি করতে পারেন যে তিনি অল্প বয়স থেকে তার বাবা, বোন এবং বাবার ভালবাসা পেতে পারেন না। তোমার মত সমাজের অপচয় গুলো এগুলো জানে না। আর ধর্ম, বর্ণ, তুমি একজন অসমীয়া, তাহলে কেন আপানি মাংলার কথা বলছেন, অসমীয়া ভাষাৰ নয়? এইবাৰ মানুহজনে নিজকে নিজে লাজ পালে। তেওঁ তাৰ পৰা লাহেকৈ আঁতৰি গ'ল। গোটেই ৰাতি তেওঁ মহেশৰ কথাবোৰে মনত অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰিলে। “জাতপাত খাৰাপ নয়, ধর্ম খাৰাপ নয়, এটা খাৰাপ, এটা এমন একটা সমাজ যেখানে আপনার মত মানুষ বাস করছে।” এই কথাষাৰে তেওঁৰ মনত এক পৰিৱৰ্তনৰ চিন আনিলে। ইমান কম বয়সীয়া ল'ৰা এজনৰ মনত এনেকুৱা ভাব আছিল কেনেকৈ! তেওঁ উপলব্ধি কৰিলে আৰু পিছদিনাখন মহেশৰ আগত ক্ষমা খুজিলে। মহেশ খুবেই আনন্দিত হ'ল কিয়নো তাৰ কথাবোৰে এজন মানুহক সৎ পথলৈ আনিব পাৰিলে।

তাৰ পঢ়া শেষ হোৱাৰ পাছত সি ঘৰলৈ আহি মাকক সকলোবোৰ কথা

ক'লে। মাকে প্ৰথমে বুজিবলৈ টান পাইছিল যদিও পিছত তাৰ কথাৰ প্ৰতি সমৰ্থন জনালে। মহেশৰ পৰিয়াল চৰগুপ্তাৰ পৰিয়ালে সুখেৰে দিন কটাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। হঠাৎ এদিন মহেশৰ মাকৰ মৃত্যু হ'ল। কিন্তু সৎকাৰৰ সময়ত চৰগুপ্তাৰ বাহিৰে তাইৰ মাক-দেউতাক নাছিল। তেওঁলোকে বিচৰা নাছিল যে তেওঁলোকৰ কাৰণে মহেশৰ কিবা বিপদ আহি পৰক। মহেশে দুখ প্ৰকাশ কৰিলে যদিও মনক সান্ত্বনাও দিলে। সি গঞাক বুজাবলৈ চেষ্টা কৰি ক'লে যে কোনো ধর্ম বেয়া নহয়, কোনো জাতি বেয়া নহয়। সেইটো আমি বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে আৰু মিলা-প্ৰীতিৰে থাকি দেশখন আগুৱাই নিয়াত সহায় কৰিব লাগে। সকলো ধর্ম সমান, সকলো জাতি সমান।

মহেশে কথাখিনি কৈ এক শান্তি লাভ কৰিলে কিয়নো তাৰ কথাবোৰে যেনেকৈ দেৱজিত আৰু মাকক সৎ পথত আনিব পাৰিছিল ঠিক তেনেদৰে সমাজখনেও এদিন নিশ্চয় বুজি পাব যে সকলো জাতি সমান, সকলো ধর্ম সমান, সকলো মানুহ সমান। ☐

ধৰাংসম্পূৰ্ণৰ শেষত

✍ ময়ূৰী কলিতা
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

২০২০ বৰ্ষৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহ। প্ৰকৃতিৰ এজাক ফিৰফিৰীয়া বতাহে সকলোকে যেন এক নতুন অনুভূতি দি গৈছে। নতুন বৰ্ষটোৰ বিভিন্ন নতুন জল্পনা-কল্পনা, প্ৰীতিভোজ আদিৰ অন্তৰালত সকলোৱে নিজৰ যান্ত্ৰিক জীৱনত আকৌ ব্যস্ত হৈ পৰিছে।

নিবিড় আৰু অভিনৱ দুজন স্নাতকৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ ছাত্ৰ। দুয়ো মধ্যবিত্ত ঘৰৰ ল'ৰা। মধ্যবিত্ত ঘৰৰ ল'ৰা-ছোৱালীক এটা উচ্চ শিক্ষা দিয়াবৰ বাবে মাক-দেউতাকে কিমান কষ্ট মুৰ পাতি ল'ব লগা হয় সেয়া সিহঁতে ভালদৰেই উপলব্ধি কৰিছে। সেয়ে দুয়োৱে আশা কৰিছে যাতে স্নাতক শেষ কৰি সিহঁতে ঘৰখনক কিবা কিবা এটা সহায় কৰিব পাৰে। দুয়োটাই বিভিন্ন আশা-চিন্তা মনত লৈ কলেজ অভিমুখে গৈছে। কলেজৰ যিমনেই ওচৰ পাইছে সিমনেই সিহঁতে অনুভৱ কৰিছে আজি যেন কলেজখনত অলপ ভিৰ কম। কলেজৰ দীঘলীয়া পথটোত শাৰী পাতি অহা-যোৱা কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা আজি তেনেই নগণ্য। হয়তো কিছুমান ঘৰৰ পৰা অহাই নাই, কাৰণ বহুত দিন ঘৰত থাকিলে আহিবলৈ একেবাৰেই মন নাথাকে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি কম বাবে ক্লাছবোৰ ভালদৰে আগবঢ়াই নাই, তাতে আকৌ সকলোৰে আলোচনাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হৈ পৰিছে কৰ'না ভাইৰাছ। নিউজ চেনেল, বাতৰি কাকত সকলোতে শীৰ্ষ স্থান অধিকাৰ কৰিছে চীনৰ য়ুহান চহৰত ধৰা পৰা এই ভাইৰাছ বিধে।

লাহে লাহে ফেব্ৰুৱাৰী অতিক্ৰম কৰি মাৰ্চ সোমাল, লগতে বাঢ়ি গৈছে কৰ'না ভাইৰাছ তথা ক'ভিড 19 ৰ আতংক। চীন, ইটালীৰ দৰে বিভিন্ন প্ৰভাৱশালী দেশেও হাৰ মানিছে এই ভাইৰাছৰ তাণ্ডৱত। নিউজ চেনেলবোৰত ক'ভিড 19 ৰ সংহাৰী ৰূপ দেখি মনবোৰ সেমেকি উঠে।

দিনবোৰ যিমানেই বাঢ়িছে সিমানেই বাঢ়ি গৈছে বিত্তীয়কাময় পৰিস্থিতিবোৰ। অৱশেষত সমগ্ৰ বিশ্বতে আৰম্ভ হ'ল ক'ভিড 19 ৰ সংহাৰী অৱতাৰ। ভাৰতো মুক্ত হৈ নাথাকিল ইয়াৰ কৰলৰ পৰা। বিভিন্ন স্থানত শিক্ষাবত, কৰ্মৰত লোকসকলেও টাপলি মেলিলে নিজৰ আপোন ঘৰখনলৈ। এখন উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰ ভাৰতত কৰ'নাৰ প্ৰভাৱত হ'ব পৰা অভাৱনীয় পৰিস্থিতিৰ কথা চিন্তা কৰি ইতিমধ্যে ভাৰত চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছে লকডাউন। ভাৰতৰ বিভিন্ন ৰাজ্যত ধৰা পৰিছে কৰ'নাত আক্ৰান্ত লোকৰ সংখ্যা। ভাৰতৰ এখন সীমামূৰীয়া ৰাজ্য অসমতো আবিৰ্ভাৱ হ'ল কৰ'না। মাত্ৰ কিছুসংখ্যক উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠানৰ লগতে মূলতঃ কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল এইখন ৰাজ্য। ইয়াত প্ৰায়বোৰ মানুহেই পাৰ কৰে সহজ-সৰল জীৱন। প্ৰায়বোৰ লোকেই জীৱন সংগ্ৰাম কৰে এমুঠি খাদ্যৰ বাবে। তেনে এখন দেশত, তেনে এখন ৰাজ্যত কৰ'নাই বিশেষ প্ৰভাৱ পেলাইছে। দেশৰ চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ সুৰক্ষাৰ বাবে বন্ধ কৰি দিছে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ, বিভিন্ন উদ্যোগ, দোকান-পোহৰ, যান-বাহনৰ চলাচল সকলো। কেৱল খোলা ৰখা হৈছে বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠান, চিকিৎসালয় আৰু প্ৰয়োজনীয় খাদ্য-সামগ্ৰীৰ দোকান।

কিন্তু ক'ভিড 19 ৰ এনে ৰূপত নিমাত হৈ পৰিছে নিবিড়, অভিনৱহঁতৰ দৰে সৰু পৰিয়ালবোৰ। দুচকুত জীৱনৰ অলেখ সপোন, ঘৰত এমুঠি ভাতৰ যোগাৰ কৰাৰ চিন্তাই জুৰুলা কৰি তুলিছে সিহঁতক। বিভিন্ন সংস্থা তথা চৰকাৰী সাহায্যকৰণ পাবলৈও দিব লগা হৈছে দৰিদ্ৰতাৰ পৰিচয় পত্ৰ।

দিল্লীৰ এটা সৰু প্ৰতিষ্ঠানত কৰ্মৰত অভিনৱৰ ককায়েকে শেষ ৰে'লখনেৰে আহি উপস্থিত হৈছে ঘৰত। এনে হাহাকাৰ পৰিস্থিতিত পুত্ৰক কাষত পাই উচুপি উঠিছে মাকে। চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি সি আবদ্ধ হৈছে ঘৰতেই। অৱশ্যে দেশৰ চৰকাৰ, চিকিৎসা বিভাগৰ সকলো কৰ্মচাৰী, প্ৰশাসন আৰু চাফাই কৰ্মীসকলে দিনে-নিশাই নিষ্ঠাৰে পালন কৰিছে তেওঁলোকৰ কৰ্তব্য। দেশৰ প্ৰত্যেকজন নাগৰিকো যেন হৈ পৰিছে একো একোজন যোদ্ধা। যেন এখন যুদ্ধক্ষেত্ৰত পৰিণত হৈছে সমগ্ৰ বিশ্ব আৰু অসীম সৈন্যই যুদ্ধ কৰিছে কৰ'না নামৰ দৈত্যটোৰ বিৰুদ্ধে।

কৰ'নাৰ এনে বিত্তীয়কাৰ মাজতে আহি পাইছেহি হেঁপাহৰ

ৰঙালী বিহুটি। গোহালিৰ গৰু কেইটাই বাট চাই আছে এটা বছৰৰ মূৰত নতুন পথা এডাললৈ। আপোন ঢোল, পেঁপাটোও যেন নিস্তক হৈ পৰিছে।

বাতিৰ ভাতকেইটা খায় নিবিড়ে বাহিৰলৈ চালে, সঁচাকৈ আকাশখন আজিহে যেন স্পষ্টকৈ দেখিছে। প্ৰদূষণৰ ক'লা ঘোঁৰাই আৰবি ৰখা আকাশখন আজি পৰিস্কাৰ। বতাহজাকে বেছি নিৰ্মল অনুভৱ কৰিলে সি। সঁচাকৈ যান্ত্ৰিকতাত ডুবি থকা মানুহে কিমান যে ধ্বংস কৰিছে। এতিয়া হয়তো প্ৰকৃতিয়ে শান্তিৰে বিশ্ৰাম কৰিছে। ঠাণ্ডা বতাহজাকে তাৰ কেতিয়া টোপনি লৈ আহিলে সি গমকে নাপালে। শিৰিকীখন খোলা কৈ ৰাখি সি শুই পৰিল।

আজি সোমবাৰ, নিবিড়ে সাৰ পাই দেখিছে মাকে আঁখলত পিঠা বনোৱাত ব্যস্ত। ভনীয়েকে ঘৰৰ কাষৰে নিভাৰ সৈতে হুঁচৰিৰ আখৰা কৰিবলৈ ওলাই গৈছে। অভিনৱেও ৰাজুহঁতক লগত লৈ তাক মাতিবলৈ আহিছে। সিহঁতৰ লগত ঢোল, তাল, পেঁপাও আছে। নিবিড়ৰ সকলোবোৰ আচৰিত লাগিল। কৰ'নাৰ তাণ্ডৱৰ মাজত সকলোবোৰ কেনেকৈ ইমান সহজ হৈ পৰিল? কথাটো মাকক সোধাত মাকে হাঁহি-হাঁহি ক'লে যে কৰ'না নামৰ দৈত্যক যুদ্ধত হৰুৱাই মানুহ জয়ী হৈছে আৰু সকলো আগৰ দৰেই হৈ পৰিছে।

হঠাৎ নিবিড় বিছনাৰ পৰা বাগৰি পৰিল। খকমককৈ ঘড়ীটোলৈ চাই দেখিলে পুৱা আঠ বাজিলে। সি গম পালে এয়া তাৰ সপোনহে আছিল। সি উঠি গ'ল বাৰাণ্ডালৈ, মনতে ভাবিলে সপোনবোৰ যদি দিঠক হ'লহেঁতেন তেন্তে আজি সকলো ঠিক হৈ গ'লহেঁতেন। দেউতাকে বাতৰি শুনি আছিল। হঠাৎ তাৰ কাণত পৰিল এষাৰ বাতৰি ভাৰতৰ লগতে প্ৰায়কেইখন ৰাষ্ট্ৰই ক'ভিড 19 ৰ প্ৰতিষেধক তৈয়াৰ কৰিবলৈ কৰাৰ ফলত নিৰ্মাণ হৈছে এবিধ প্ৰতিষেধক। বিভিন্ন দেশৰ চেষ্টা সহযোগত নিৰ্মাণ হোৱা এই প্ৰতিষেধক বিধে হয়তো বাধা দিব পাৰিব কৰ'নাক। লগতে কৰ'নাত আক্ৰান্ত বহুকেইজন ৰোগী সুস্থ হৈ উভতিছে আপোন ঘৰখনলৈ। এই বাতৰিটোৱে নিবিড়ক চুই গ'ল। সি উপলব্ধি কৰিলে কেতিয়াবা সপোনো দিঠক হয়। সমগ্ৰ বিশ্ববাসীৰ আশা যাতে এইবিধ প্ৰতিষেধকে পূৰণ কৰি কৰ'না নামৰ দৈত্যটোক নিঃশেষ কৰি পেলাওক। ধ্বংসস্তপৰ শেষত সকলোৰে মনত এক আশাৰ সঞ্চাৰ হৈছে। ☐

উহান

✍ বিজয়লক্ষ্মী বৰুৱা
স্নাতক চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

পুৱা পাঁচ বজাতে ঘৰত ছলছুল আৰম্ভ হ'লেই। কি বা হৈছে জানিবলৈ সুধিলোঁ। মায়ে ফোনটো আগবঢ়াই দি ক'লে, “এইটো কি বস্তু চাই দিচোন।” চাব লৈছিলোঁহে সৰু পোনাটোৱে ম'বাইলটো থাপ মাৰি ল'লেই। সি ক'লে, “মই জানো আইতা, এতিয়া কৈছোঁ শুনক। যেনেদৰে বৰুৱা হ'লে বৰুৱানী হয়, শইকীয়া হ'লে শইকীয়ানী হয়, পণ্ডিত হ'লে পণ্ডিতানী হয়, তেনেহ'লে কৰ'না হ'লে কোৱাৰেণ্টাইন হয় আকৌ।” বুজিলে? মায়ে দেউতাক ক'লে, অ' আই ই জীয়া মানুহটো গোটে গোটে মাৰি পেলাব পাৰে বুজিছেনে। মই আগতে শুনিছিলোহে

আজি দেখিলোঁও, “কেৱল দুটা সম্পদ অসীম। বিশ্বখন আৰু মানুহৰ মূৰ্খতা!!”

এওঁ চিঞৰিলে, “হেৰা শুনিছানে অলপ পাকঘৰত লাগি দিয়াহি।” পাকঘৰলৈকে যাওঁ, দিনকেইটাটো এনে কৈয়ে ঘৰতে থাকিব লাগিব গতিকে ভোকে-লঘোণে মৰাতকৈ যোৱাটোৱেই ভাল। তাতে আকৌ বনকৰা মানুহ গৰাকীও অহা নাই। দেউতাৰ ভাষাত এইবোৰ কি হেচ্টেক (#) Social distancing নে কিবা দিছে হেনো ফেচবুকত দেখিলে, সেইবোৰ পালন কৰিছে। সকলোৱে বাতিপুৱাৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰা হ'ল।

এতিয়া নিজৰ নিজৰ কামত যাব লাগে, মানে কমলৈ। ইহঁত দুটাৰো ক্লাছ আৰম্ভ হ'লেই, মোৰো অলপ ক্লাছ ল'বলৈ আছেই। কামবোৰ শেষ কৰি আহি বাৰাণ্ডাতে বহিলোঁ। কাষৰে শৰ্মাহঁতৰ ঘৰত চিঞৰ-বাখৰ কৰি থকা শুনা পালোঁ। কি হ'ল সুধোঁতে ক'লে ল'ৰাটোৱে দুখ পালে হেনো। মই বোলো ঘৰতে থকা ল'ৰাটোৱে ইমান ক'ত দুখ পালে, পিছলি পৰিল ছবিল নেকি আকৌ? নহয় হেনো টিকাত দুখ পালে, একেবাৰে ৰঙা কৰি দিলে পুলিচে। হেৰ' যা হওক ভগৱানে যি কৰে ভালৰ কাৰণেই কৰে।

যেনে-তেনে আবেলি হ'লগৈ।

ইহঁত দুটাৰ উৎপাতত ঘৰৰ টিঙ কেইখন যাওঁ যাওঁ অৱস্থা। মাকে ক'লে, কিমাননো আৰু লুডুখনকে খেলি থাক, যা অলপ পঢ়গৈ। সৰু পোনা, “For your kind information, আপোনাক জনাই সুখী হ'ম যে প্ৰথমৰ পৰা অষ্টম শ্ৰেণীলৈকে সকলোকে Promote কৰি দিছে। সেইবাবে সকলোৱে মিলি খেলিব আৰু উৎপাত কৰিব পাৰে।” এওঁ — অহ, আগৰ শ্ৰেণীৰ পঢ়িব নোৱাৰি নেকি? সৰু পোনা, “কিতাপেই নাই, আমি কি কৰিম।” ইণ্টাৰনেটত পঢ়। সৰু পোনা, “বাঃ, বাঃ ৫ মিনিট ইণ্টাৰনেটত খেল খেলিলে চকু বেয়া হৈ যাব এতিয়া তাত কিতাপ পঢ়িলে চকু বেয়া নহ'ব নেকি? Hypocrisy ৰো এটা সীমা থাকে। মাক মনে মনে ভিতৰলৈ গ'লগৈ। ওস বক্ষা, ধুমুহাৰ আগৰ শান্ত পৰিৱেশ! এওঁ যাওঁতে কৈ গ'ল, “যেতিয়ালৈকে স্কুল অফিচ খোলা আছিল, ঠিক আছিল। ময়ো বোলো, Same pinch!!! (মনতে)

৭ বজাৰ আগতে প্ৰাৰ্থনা কৰি চাহ-জলপান খাই আজৰি সকলো। কাৰণ ৭ বজাৰ লগে লগে DD National ত মহাভাৰত আৰম্ভ। মা-দেউতাৰ লগতে ইহঁতেও আজিকালি চাইছে। মই বাহিৰলৈ যাওঁতে পদূলিতে চামেলিক পালো। যাবলৈ ওলাইছিলেই, মইহে বখালোঁ। ‘ব’ চোন। তহঁতৰ বাগানত মানুহ মৰিছেনে নাই?” “কিয় নাই মৰিব? ৰাত-দিন মৰি থাকে।” “কেনেকৈ মৰে?” “বেমাৰ হৈ মৰে। চুলাই খাই মৰে। ৰে'লৰ আগত পৰি মৰে। কাজিয়া কৰি মৰে।” মই ভাবিলোঁ, ভাগ্যে ইবিধ নহয়। তাই গ'লগৈ। ঘৰত সোমাওঁ মানে

মায়ে সেই নতুনকৈ শিকা শব্দটো ক'বলৈ ধৰিলে। ‘Lockdown News’ ত চাই দেখিলোঁ, আকৌ ১১ দিন বঢ়ালে মানে মে'লৈকে। প্ৰভু, কৃপা কৰ' না আ আ...।

ৰাতিপুৱা বাতৰি কাকতখন হাতত লৈ দেখিছোঁ গোটেইখন বৰ্গ আকৃতিৰ ফুটা হৈ আছে। পাছতহে গম পালোঁ পোনাই মাজ বনাইছিল হেনো। এয়াহে বাকী থাকিলগৈ। ই দিনে দিনে বৰ বদমাছ হৈ আহিছে। পাচলিও কমি আহিছে ঘৰত, সকলোৰে মানসিক-সামাজিক চিন্তা বাঢ়িছে। তাকে গণ্য কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কাঁহী-বাতি বজাই ডাক্তৰ-নাৰ্চ, চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলক উৎসাহ জনাবলৈ ক'লে। আমি বোলো ভালহে কথা। তাকে লৈ আমাৰ ইয়াত অনুষ্ঠানেই পাতি পেলালে। বাদ্য-যন্ত্ৰৰ অবিহনে কেৱল কাঁহী-বাতি বজাই অনুষ্ঠিত কৰা হ'ল গান-নাচৰ প্ৰতিযোগিতা।

অত্যন্ত বিৱৰ্তনৰ কোবত এইবিধৰ ঔষধহে পোৱা নাই। মায়ে ক'লে, এজন আছে একদম এক নম্বৰৰ। কোনেও একো নোসোধাকৈয়েই নিজেই আকৌ ক'লে, পংকজ পাঠক। সেইজনে টিভিত বহিয়ে দুনিয়াৰ চৰ বেমাৰ ঠিক কৰি দিয়ে। ডাক্তৰ, হস্পিটেল, অপাৰেশ্বন.. একোৰে দৰকাৰ নাই। পিছে পাঠকক পাবলৈ হ'লে কাৰণটো লাগিব। দুদিন ধৰি বৰদৈচিলাই যি নিলে কেতিয়া আহিব তেওঁবাইহে জানে। কিন্তু দুই নম্বৰৰ অপশ্বন— ৰোহানি ইলাজ খেৰাপি, টিংকু ডেকা, ছেৰাজেম, হোমিঅ', পটলবাবা, ভেণ্ডি বাবা, জিকাবাবা....। কোনোবাই হেনো

তাতকৈও এটা ভাল পৰামৰ্শ দিলে। তহঁতে নিজেই এটা সাংঘাতিক চিকিৎসা পদ্ধতি আৱিষ্কাৰ কৰ যিটোৱে বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ যিকোনো ৰোগ মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে নোহোৱা কৰি দিয়ে। তেতিয়া আগলৈকে কোনো নমৰিব। আনকি ৰেবিজ, কেঙ্গাৰ, এইডছ, টিবি, ছিফিলিছ, গণৰিয়া, ডায়েবেটিছ, আৰ্ণাইটিছ, হাৰ্ট এটেক, ষ্ট্ৰ'ক, পেৰালাইছিছ প্ৰত্যেককেই পলাই ফাট মাৰিব। মাৰ কথা শুনি চকু কপালত। ভাগ্যে এই মূলুকত একো বস্তু স্থিৰ নহয়, নহ'লে পাঠকে এতিয়াও গপত গঙ্গাটোপটো হৈ পাৰ্মানেণ্টলি বৈ থাকিলহেতেন।

এইকেইদিন হালধিৰ ৰস, আদাৰ গুৰি, জালুকৰ গুড়ি, তুলসীৰ পাত পানীৰ লগত খাই আছোঁ, ইমিউন বাকচটো শক্তিশালী কৰি ৰাখিব লাগিব নহয়। নহ'লে আকৌ প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ নতুন নতুন গৃহকাৰ্য কৰিবলৈ শক্তি ক'ত থাকিব নে কি কয়। যাহক, সৰ্বে সন্ত নিৰাময়াঃ। ভগৱানে যাতে সকলোকে ধৈৰ্য্য, শক্তি, সাহস প্ৰদান কৰে ঘৰতে থাকি এই যুদ্ধ কৰি যাবলৈ, “Stay home, stay safe.”

নঙলামুখতে মাছৰ বেপাৰীটোৱে দেউ তাক সুধিলে, “এই যে সকলোৱেই ৰিপ ৰিপ কৰি থাকে, ইয়াৰ মানেনো কি?”

“ৰেষ্ট ইন পিছ। মানে শান্তিত থাক।”

“কাক শান্তিত থাকিবলৈ কয়? কৰ'নাক!!

“ক'ৰ পৰানো আহিল এইটো দদাইদেউ ???”

দেশৰ শ্বহীদ

পূৰ্ণিমা শইকীয়া
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

যিদিনা প্ৰশান্তই বুকুত এসোপা সাহস বান্ধি ঘৰৰ পৰা বিদায় লৈছিল, সেইদিনা সকলোৱে প্ৰশান্তক আগবঢ়ায় কিছু উৎসাহ উদ্দীপনাৰে। যেতিয়া সি মাক আৰু মৰমৰ ভনীয়েক শেৱালিৰ পৰা বিদায় লৈছিল, তেতিয়া সিহঁতৰ চকুত, বাৰিষাৰ বান উপচি পৰিছিল। সেই মুহূৰ্ত্তত সকলোৱে নিথৰ হৈ পৰিছিল। কোনোৱে মাত মাতিল পৰা নাছিল। সকলোৱে নিৰুত্তৰ হৈ বৈছিল। কাৰণ প্ৰশান্তই ঘৰৰ পৰা বা গাঁৱৰ পৰা অনিৰ্দিষ্ট কাললৈ বিদায় লৈছিল।

বিদায় মুহূৰ্ত্তত প্ৰশান্তই ভনীয়েক শেৱালিক এটি চুম্বা দি কৈছিল—

: ভগ্নী দুখ নকৰিবিচোন। কিয় কান্দিছ? মই আকৌ ঘূৰি আহিম নহয়।

ভনীয়েক শেৱালিয়ে তেতিয়াও একেথৰে ককায়েকৰ মুখলৈ চায়ে আছিল। প্ৰশান্তই পুনৰ কৈছিল —

: শেৱালি একো নকৰ নেকি? লাহেকৈ শেৱালিয়ে চকুপানী মচি কৈছিল —

: যোৱা দাদা। ভগৱানে তোমাৰ মংগল কৰক। দাদা তুমি য'তেই থাকে কুশলে থাকিবা। মাজে মাজে আমাৰ খবৰ লৈ থাকিবা।

: ভগ্নী চিন্তা নকৰিবি। ভগৱানে মোক কুশলে ৰাখিব। এতিয়া মই যাওঁ মা, ভগ্নী।

এইদৰেই ওলাই গৈছিল প্ৰশান্তই চাকৰিলৈ বুলি। প্ৰশান্ত আছিল লুইতপৰীয়া গাঁৱৰ এজন নামাঙ্কলা ল'ৰা। সকলোৱে চিনি পাইছিল প্ৰশান্ত বুলি ক'লে। কাৰণ সি আছিল সন্মাজৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে আগবাঢ়ি অহা ল'ৰা। গাঁৱৰ সকলো ৰাইজক সহায় কৰা ল'ৰা। সেইবাবে সকলোৱে ভাল পাইছিল প্ৰশান্তক। সৰু হৈ থাকোঁতেই প্ৰশান্তৰ দেউতাক ঢুকাইছিল। তেতিয়াৰ পৰাই সিহঁতৰ ঘৰৰ অৱস্থা একেবাৰে বেয়া, সিহঁতৰ পৰিয়ালত এতিয়া আছে মাথোঁ প্ৰশান্তৰ মাক আৰু ভনীয়েক শেৱালি। মাকে তাঁত বৈ, কাপোৰ-কানি বিক্ৰী কৰি সিহঁত দুটাক যেনে—
— তেনে মানুহ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। অৱশেষত প্ৰশান্তই উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষা পাছ কৰিলে। সি সৰুৰে পৰা এটা চাকৰি কৰাৰ বৰ ইচ্ছা কৰিছিল। সিহেতু ঘৰৰ অৱস্থা একেবাৰে বেয়া আছিল। মাটি-বাৰীও একেবাৰে কম, খেতি-পথাৰো

নাই। সেয়েহে প্ৰশান্তই চাকৰি বিচাৰি ফুৰিছিল। যেনেকৈ বিচাৰিছিল ঠিক তেনেদৰেই সি এটা চাকৰিও পালে। সি ইণ্ডিয়ান আৰ্মিত ভৰ্তি হ'ল বা যোগদান কৰিলে।

এতিয়া সিহঁতৰ ঘৰত আছে মাথোঁ মাক আৰু ভনীয়েক শেৱালি। শেৱালি দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী। ভালদৰেই জীৱন-যাপন কৰি আছে সিহঁতে। খোৱা-বোৱাক লৈ বৰ বেছি কষ্টও হোৱা নাই সিহঁতৰ। কাৰণ কেতিয়াবা কিবা অসুবিধা হ'লে ওচৰৰ মানুহে সহায় কৰিছিল। শেৱালিয়েও ভালদৰে পঢ়া-শুনা কৰিছে।

এনেদৰেই অতিবাহিত হ'ব ধৰিছে সিহঁতৰ দিনবোৰ। কেতিয়াবা খুব মনত পৰে শেৱালিৰ মৰমৰ কথাবোৰলৈ। কেতিয়াবা তাই ভাবে — ককাইদেউ ক'ত আছে এতিয়া? ঘৰলৈ কেতিয়া আহিব? সি থকা ঠিকনাটো জনা হ'লে চিঠিকে এখন পঠালোঁহেঁতেন। এনেবোৰ কথাই বাৰুকৈয়ে আমনি কৰে শেৱালিক। এদিন মাকক শেৱালিয়ে সুধিছিল —

: মা ককাইদেউ ক'ত থাকে এতিয়া? ঘৰলৈ কেতিয়া আহিব? মোৰ হ'লে বৰ মনত পৰিছে অ'।

: মাজনী নাজানো নহয় সি ক'ত আছে? কিয় জানো এদিনো খবৰ লোৱা নাই সি। ওলাই যোৱা দেখোন আজি প্ৰায় ছমাহ মানেই হ'ল।

এইদৰেই কৈ থাকোঁতে এজন পিয়ন আহি শেৱালিক সোধে—

: এইটো শেৱালি শইকীয়াৰ ঘৰ হয়নে?
: হয় হয়! কিয় বাৰু।
: এখন চিঠি আহিছে? এয়া লোৱা বুলি কৈ পিয়নজন গুছি গ'ল।

শেৱালিয়ে খামৰ মাজত থকা চিঠিখন লাহেকৈ উলিয়াই চালে। চিঠিখনৰ ওপৰত লিখা আছে প্ৰশান্তৰ নামটো। দেখি শেৱালিয়ে উলাহতে চিঠিৰ উঠিল।

: মা মা দাদাই চিঠি দিছে। মাকৰো আনন্দৰ সীমা নাই। শেৱালিয়ে চিঠিখন পঢ়িবলৈ ধৰিলে। চিঠিখনত লিখা আছিল. —

মৰমৰ শেৱালি আৰু মা, মই এতিয়া ভাৰত-পাকিস্তান সীমান্তত আছোঁ। বৰ্তমান মোৰ ভালেই। আশা কৰোঁ ঈশ্বৰৰ

কৃপাত তোমালোকৰো ভাল। শেৰালি আৰু মা তোমালোকৰ চাগে মৌলৈ মনত পৰিছে নহয়? চিন্তা নকৰিবা মই কুশলে আছোঁ।

জানা মোৰো তোমালোকলৈ কেতিয়াবা খুউব মনত পৰে। এতিয়া মোৰ দুচকুৰ আগত বন্দুক-বাৰুদৰ মাত, কেৱল ঘোঁৱা আৰু ঘোঁৱা। আকৌ কেতিয়াবা ভাবোঁ সেই ঘোঁৱাৰ লগতেই মোৰ জীৱনটোও বিলীন হৈ যাব নেকি? বাৰু যি কি নহওক মই বিহুত ঘৰলৈ যাম। ভণ্টী মই তোলৈ এযোৰ ধুনীয়া কাপোৰ লৈ থৈছোঁ। বিহুত যাওঁতে লৈ যাম। আৰুতো বেছি দিন নায়েই বিহুলৈ। আজিলৈ দীঘলীয়া নকৰোঁ। শেষত তোমালোক কুশলে থকাৰ কামনা কৰি আজিলৈ সামৰিলোঁ ...।

ইতি

তোমালোকৰ মৰমৰ

প্ৰশান্ত

চিঠিখন পঢ়ি শেৰালিয়ে আনন্দতে জঁপিয়াই ফুৰিছে। পাছদিনাই শেৰালিয়ে ওচৰৰ মানুহক কথাটো জনাবলৈ ল'লে যে প্ৰশান্তই বিহুত ঘৰলৈ আহিব বুলি। কথাটো জানিবলৈ পাই ওচৰৰ মানুহবোৰেও আনন্দিত হৈছে। কাৰণ সিহঁতৰ গাঁৱৰ সিজন ডেকাই গাঁৱৰ সকলো ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি গৈ বাইজক সহায় কৰে আৰু বাইজৰ হকে কাম কৰি গৈছিল, তেওঁ খন্তেকৰ কাৰণে হ'লেও সিহঁতৰ মাজলৈ পুনৰ আহিব। লাহে লাহে কথাটো গোটেই গাঁৱতেই বিয়পি পৰিল।

এনেকৈয়ে কিছুদিন পাৰ হৈ গ'ল। লাহে লাহে আজি কালিলৈ বিহু পালেহি। শেৰালিয়ে সিহঁতৰ ঘৰখন চাৰিওফালে সুন্দৰ কৰি থৈছে। বহু আশাৰে বাট চাই আছে মৰমৰ ককায়েকলৈ। এদিন দুদিন কৰি বিহুৰ উৰুকা পালেহি। কিন্তু প্ৰশান্ত

এতিয়ালৈকে ঘৰ পোৱাহি নাই। কিবা হৈছে নেকি? এই বুলি ভাবি চিন্তাত অধীৰ হৈ পৰিছে। এইদৰেই উৰুকাৰ দিনটো পাৰ হ'ল। কিন্তু প্ৰশান্ত ঘৰ আহি নাপালেহি।

এনেকৈয়ে বাৰাণ্ডাত বহি শেৰালিয়ে কথা ভাবি আছিল। সেইসময়তে সিহঁতৰ পদূলিমূৰত এখন গাড়ী ব'লহি। তাকে দেখি শেৰালিয়ে মাকক চিঞৰি কৈছিল —

ঃ মা মা দাদা আহিছে হ'বলা। লগে লগে মাকো ওলাই আহে। অলপ পাছতে গাড়ীখনৰ পকা দুজন সৈনিক নামিল। লগে লগে শেৰালিয়ে দাদা বুলি চিঞৰি গাড়ীখনৰ ফালে দৌৰি দিলে। গৈ দেখে তাতো প্ৰশান্ত নাই। আছে মাথোঁ বগা কাপোৰৰ ঢকা কিবা এটা বস্তু। তাই এজন সৈনিকক সুধিলে —

ঃ মোৰ দাদা অহা নাই নেকি?

ঃ আহিছে ব'বা ভিতৰত আছে।

ঃ ক'ত মই দেখোন দেখাই নাই।

ঃ তোমাৰ মাক মাতি দিয়াচোন। শেৰালিয়ে মাকক মাতিলে। মাকেও লৰালৰিকৈ গাড়ীখনৰ ওচৰলৈ গ'ল।

দুজন সৈনিক গাড়ীৰ ভিতৰৰ পৰা প্ৰশান্তৰ শটো (মৃতদেহ) উলিয়াইছিল।

ঃ মাকে সুধিলে, এয়া কোন?

এজন সৈনিক লাহেকৈ বগা কাপোৰখন গুচাই দিলে আৰু ক'লে —

ঃ দুখ নকৰিব। আপোনালোকৰ প্ৰশান্ত আৰু এই পৃথিৱীত নাই। সি এতিয়া দেশৰ শ্বহীদ হ'ল।

শেৰালি আৰু মাকে চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। সিহঁতৰ চিঞৰ শুনি ওচৰৰ সকলো মানুহ উধাতু খাই দৌৰি আহিল। আহি দেখে যিজন মাহান ব্যক্তি তেওঁলোকৰ মাজত জন্ম হৈছিল, যিজন ব্যক্তিয়ে সকলো দিশতে তেওঁলোকক আগবঢ়াই দিছিল, সেইজন মাহান ব্যক্তি আজি আমাৰ সকলোকে কন্দুৱাই এই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় ল'লে। এই শ্বহীদ ডেকাজনলৈ মাক, ভনীয়েকৰ লগতে সকলো বাইজে তেওঁৰ বিদেহী আত্মাই সদগতি পাবলৈ মৌন প্ৰাৰ্থনা কৰিলে। তেওঁ য'তেই নাথাকক কিয় ভালে কুশলে থাকক। ☐

Heaven made me Realize!

 Nayana Saikia
B.A. 4th Semester

Coughing and sneezing he fell directly on the ground trying hard to get back his breathing; unable to yell for help, his body trembling in pain all he could do was lay on the ground of the dark room. As his pain grew up to an intolerant stage he saw a ray of light entering through the pores of the wooden door of his dark room and in just a second the light grew stronger. Though his eyes were blurred with sufferings he could clearly see the image of an old mythological figure; Yes a known mythological character he which his vision clearly remember: the character from the television shows 'Yamiraj'. All of a sudden the dark room felt like that of a heaven, the figure before him now spoke "Let's go! Your time has come my child." His heartbeat now grew faster he could feel his cold body lying on the ground with no movements; he searched for his mother around and wanted to hug his grandma for the very last time but realized that now there is no point of his thoughts and without attempting to make even a 'ouch!' he went leaning towards the forwarded hand of 'Yamraj'. While they were all ready to move up, he silently viewed his room for the one last time; his body lying calmly on the ground, the wall holding the portrait of the three: he, his mother and grandmother, his phone beside his pillow and the pack of cigarette he brought yesterday all new and unopened. Slowly and slowly his room getting vanished and now he could see his house fully, now the more he rises he goes on seeing his neighbourhood houses and then his village and the town and it goes on

and on until they reached to an end with the fullest view of the whole earth.

Finally they reached their destination, a place calm and quiet holding peace in its entirety. Still standing cold he was distracted by a sound of a manly figure wearing a pure white dress who reassembled like that of a glowing CFL so bright and unnatural, who asked him to follow his way with some more people standing in line after him. As they reached a place named as "Freshers", Month April 2020," all of them were asked to enter; upon his entering he saw thousands of people: man, women, old people, teenagers and even children, standing in lines according to their age. He was so busy noticing the huge number of humans together that he forgot to notice the huge hall he was standing on; a hall built with white marble stone and decorated with some unknown kind of light pink and white flowers which was so pleasing and mesmerizing with pure smell of fresh air and nature. His breathing now could only feel the sweetest smells surrounding him.

Since he left his body his all pain went cold and now it's all over no tears, no fears, no pain and sufferings all he could feel was peace. His heart was left behind down the heaven in his little house, his mind to was roaming on the closed dark room but partially he was conscious of what's going around. With loud and clear voice his full consciousness was back to the place he stand; a voice calling out 'next'. He tried to see the owner of the voice but the lines of the people were so unending that he couldn't meet his eyes to his

aim. Unaware of what's going on he walk towards a person standing a meter away from him, who was also shining like an unnatural object and he clearly recognized him to be one of the angel of heaven. Without hesitation he asked the angle about what's going on in the huge hall; the man answered that all these people are freshers' soul and they are making line to see their deeds of their life and after their verification they will be sent accordingly to their deserved places. "Why so many people died at same time?" asked he with suspicious tone; the angel looked confused and replied "Are not aware of what really earth's people are going through? Are not aware of why why you are here?" The angel's reply shook him almost he tried to remember what really happened to him why did he died; the next moment he was about to speak and the voice of the angel interrupted him "You all are in the compartment of Covid-19 attacked souls." He stood speechless for more than a minute until a sound of 'next' hit his ears once again. Without saying a word to the angel he drag himself towards the line of teenagers. He stood lost and thousands of hit him of how he got trapped in the covid-19 deaths. He recalled all the scenes he could reach of the day before his death and the former day and another former day, all he could remember was he getting into fist fights with his mother for shouting at him because he was out even breaking the rules of the lockdown. He remembers how he yelled at his mother when he wanted to go out with his friends while he was bored at home. He remembers how he ignores everyone's sayings and goes on and on contacting with people, secretly partying at some old godowns with his friends. He remembers how bad he wanted to get out to get his pack of cigarettes and now when he left his full packet of cigarette was lying at his house and he was away.

After more than an hour the line before him came to an end and as soon as heard the word next he quickly step to that little room of glass

before him. He saw another angel sat with a pen and a huge book reveling the earth's surface. The angel looked up at him taking his name aloud "Mihirl! Come sit." He sat beside the angel with a question of how come his name was known to the angle; but when his eyes catch the view of the book with his grandma lying in his bed. struggling to breathe, his mom on the floor lying cold just like he was few hours ago. His voice was back with a shaking tune "Wha-a-a-t. Wh-a-t happened to my grandma! and W-h-y my mom lies on the ground like me?" The angel replied in a sad tone. You still unaware of what you did? Your Mom and Grandma is affected by covid-19 and this is all because of your fault; your negligence took your life and their life is in danger too. Yesterday when you went out to buy your pack of cigarettes, remember smoking from the stranger you met outside the stall? That person was already affected by Coronavirus which got transmitted in your body too. My child you did the greatest mistake by taking your own life and even being the carrier of danger to your family too. Only if you had listened to your good thinkers! once the angel ended speaking, their attention was drawn again towards the book where his grandma was shouting loud for help, now he could do nothing but broke out into tears and suddenly interrupted by a known voice. He opened his eyes which was blurred with tears and tried to reach to the voice that brought him back to his consciousness; the sound of his mobile ringtone. He woke up from his sleep as found his friend Rohan calling, upon picking the phone Rohan spoke "Are you coming now? Or still sleeping?" He breathe in sigh and replied "No man I will not go out from today, and you too stay at home, see the news how cases of covid-19 are raising. Okay bye, stay safe." Once he disconnect his phone and then runs to see his mother and grandmother, they sitting before the T. V. watching the news with volume. He suddenly runs and hugs both of them. His mother taunts saying "Ahh! See our Prince waking so early, right in 11.30 AM." ☑

NSS ACTIVITIES

NSS Digboi College with adopted village: Solid Waste Management.

NSS Special Camp

Vaccination of animals with the help of NSS Digboi College.

NSS Special Camp

Special Awareness on maintaining social distance during Covid-19 Pandemic.

Blood Donation Camp on the occasion of World Blood Donation Day.

Distribution of slippers, socks and food items by NSS Digboi College.

Distribution of masks during Covid-19 Pandemic.

Distribution of food items during Covid-19 Pandemic.

Distribution of masks during Covid-19 Pandemic.

ৰং তুলিকা

Nilakhi Saikia, B.Sc. 1st Semester

Saurav Debnath, B.Sc. 3rd Semester

Deboshree Malakar, B.Com. 6th Semester

Monalisa Medhi, B.Sc. 3rd Semester

Monikanchan Borpujari, B.A. 3rd Semester

Biraj Paul, H.S. 2nd Year (Science)

Himanjana Deori, B.Sc. 1st Semester

Niranjan Nayak, B.Sc. 6th Semester

Sujata Das, B.Sc. 3rd Semester

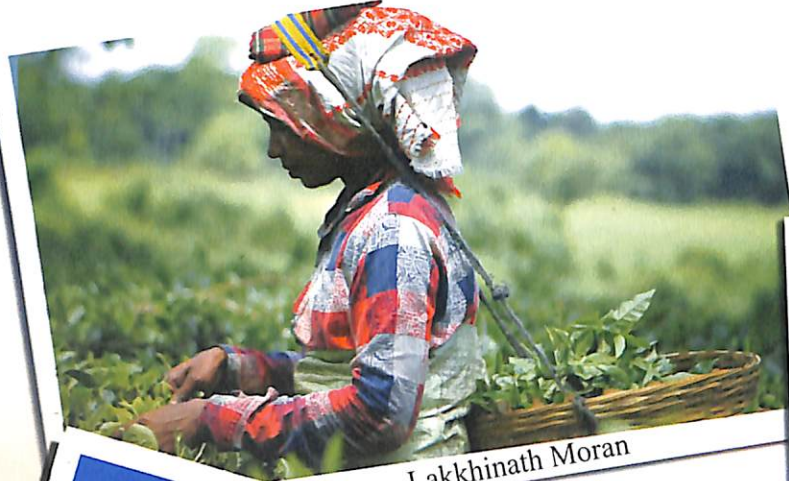
Subhajit Nath, H.S. 2nd Year (Science)

Akashitara Nath, B.A. 6th Semester

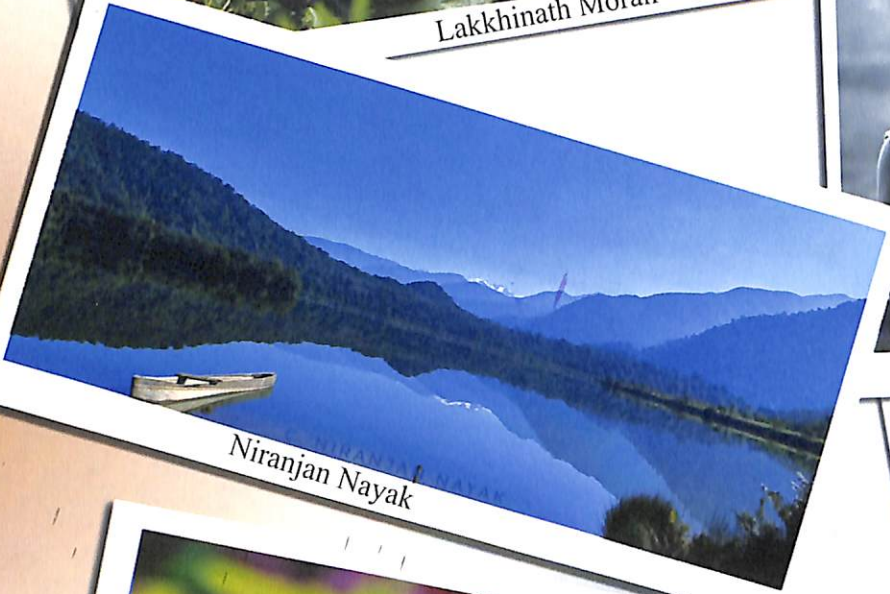
Photography

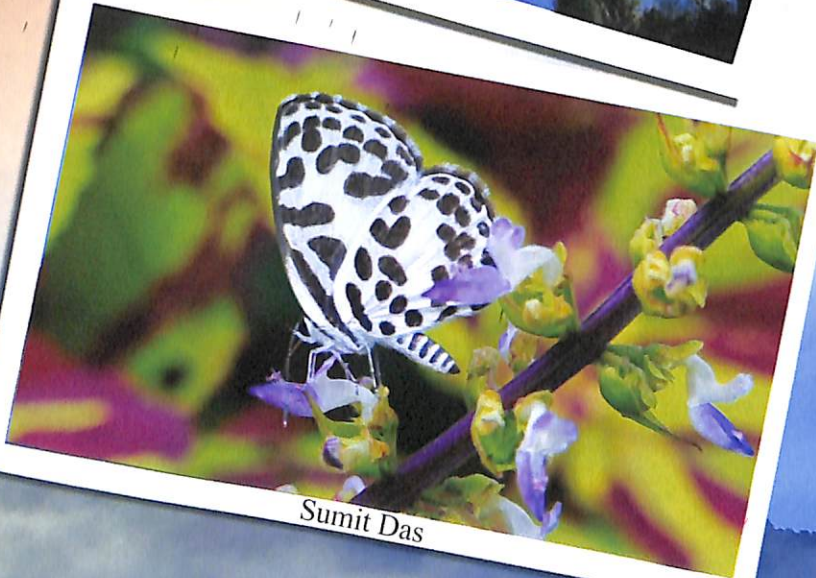
Lakkhinath Moran

Lakkhinath Moran

Niranjana Nayak

Sumit Das

Lakkhinath Moran

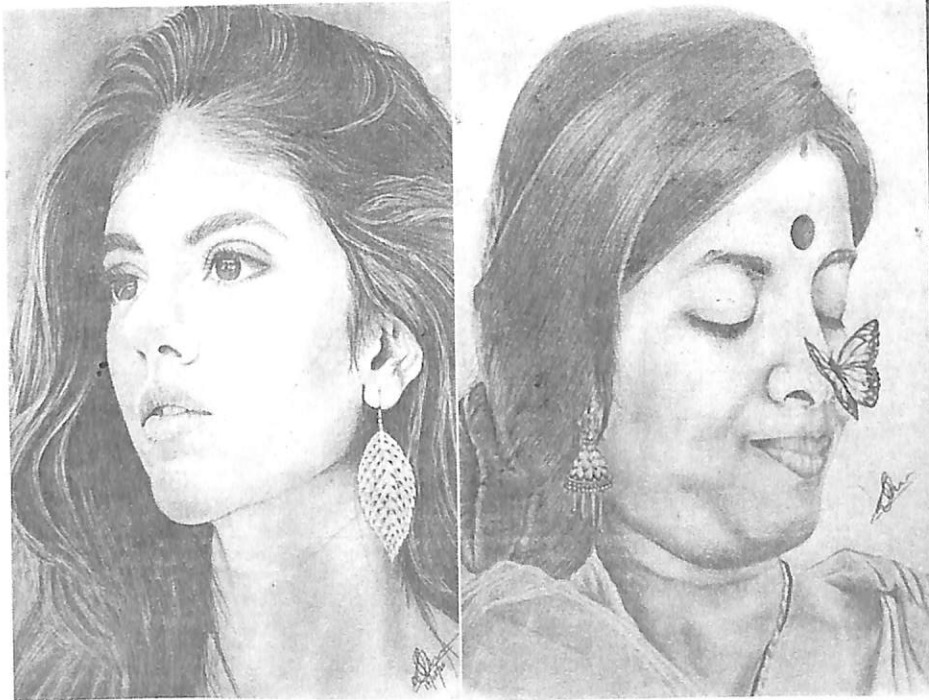
কলা বীথিকা—

সুদক্ষ চিত্রশিল্পী হ'বলৈ বিষয়টো ভিতৰৰ পৰা আদৰি ল'ব লাগিব। বিষয়টো গুৰিৰ পৰা ভালদৰে শিকি অৰ্থাৎ ধাৰণাটো ভালদৰে আয়ত্ব কৰি সেইমতে আগবাঢ়ি গ'লে ছবি এখনক প্ৰাণ দিব পাৰি।

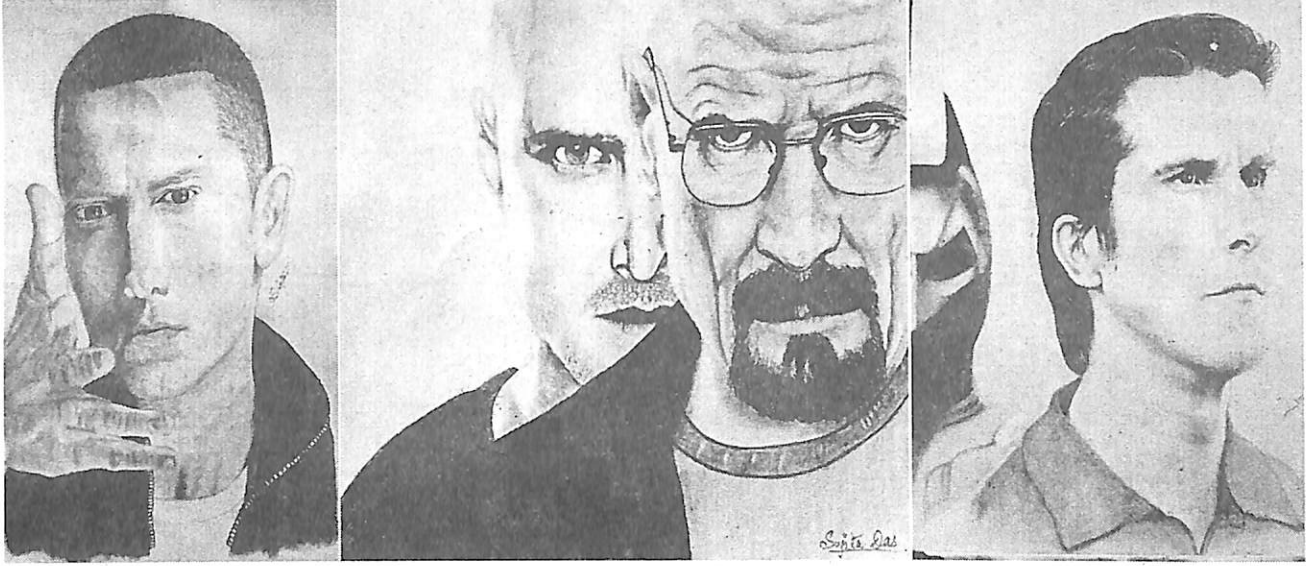
—নীলপৰন বৰুৱা

নিৰঞ্জন নায়কৰ
স্নাতক পঞ্চম বাণাসিক

সৌৰভ দেৱনাথ
স্নাতক তৃতীয় বাণাসিক

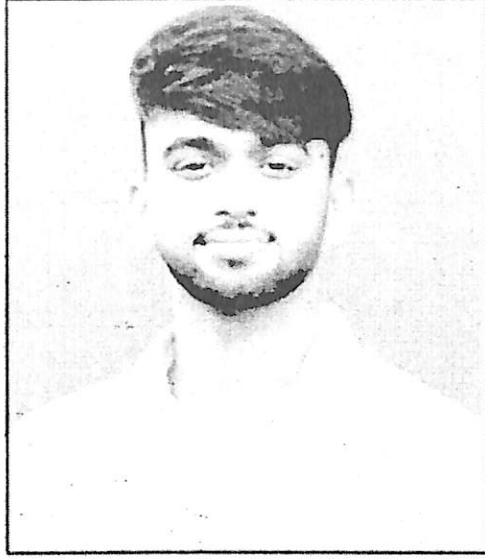
সুজাতা দাস
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

মণিকাঞ্চন বৰপূজাৰী
স্নাতক তৃতীয় ষাণ্মাসিক

Report of President

I consider it an opportunity for me to express my gratitude to each and every student of the college, all the teaching and non-teaching workforce for electing me as the President of the Union Body (D.C.S.U) for the session 2019-20.

I would like to say that I am very lucky because I got a chance to serve Digboi College. I had tried to do the best to perform my duty throughout the year where I have learnt lot of things. It has been a great experience being the President of Digboi College Students' Union for the session 2019-20. I should put forward my faithful respect to our honourable Principal Dr. Dip Saikia Sir, Vice-Principal Kedarnath Timsina Sir and Student Union in-charge Pabitra Bharali Sir.

I convey love, wishes and thanks to secretaries, students and friends for making me a part of D.C.S.U (2019-20) as the President.

I had no knowledge when I started this journey. But as time passed, I started learning. I faced lots of ups and downs in this journey. I enjoyed and learnt a lot and got a chance to serve our college. I want to say that it was a very wonderful experience being President of Digboi College Students' Union.

Lastly, I ask for forgiveness from all the office staff and students for any mistakes from my side. I pray to God for the bright future and immense success of all the students and the college.

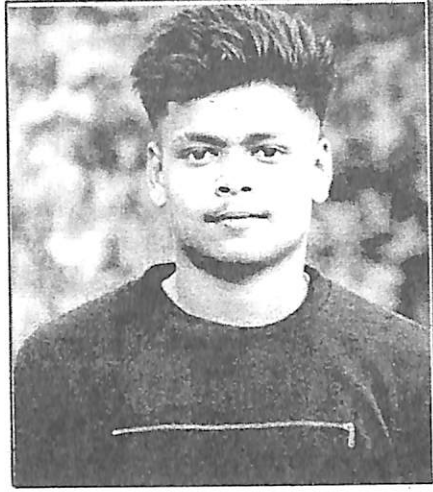
Long Live Digboi College.

Long Live Digboi College Students' Union.

Vishal Shahi

President

D.C.S.U. 2019-20

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই যিসকল মহান ব্যক্তিৰ নিঃস্বার্থ আৰু আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টা আৰু কঠোৰ শ্ৰম আৰু কৰ্মৰ লগতে ত্যাগৰ বিনিময়ত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ে ৫০ টা বছৰ অতিক্ৰম কৰি আজিৰ পৰ্যায় পাইছেহি, মই তেখেত সকলোলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০২০ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতি পদৰ সম্পাদক ৰূপে মই বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাবে নিৰ্বাচিত হোৱাত যিসকল শিক্ষাগুৰু, মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী আৰু আন আন যিসকল লোকে সহায়ৰ হাত আগবঢ়ালে, তেওঁলোকৰ লগতে মোৰ সকলো শুভাকাঙ্ক্ষীলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

উপ-সভাপতি পদৰ গুৰু দায়িত্ব বহন কৰিয়েই কিছুমান পৰিকল্পনা কৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিটো সমস্যাৰ সমাধান কৰিম বুলি দৃঢ় সংকল্পবদ্ধতাৰে কাম কৰি যাম বুলি লক্ষ্য বান্ধি লৈছিলো। তাৰে পৰিপ্ৰেক্ষিতত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিটো সমস্যাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি তেওঁলোকৰ প্ৰতিটো সমস্যাৰ বুজ লৈ যথাসম্ভৱ সকলো সমস্যাৰ সমাধান কৰাত আমি অপ্রাণ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। গৌৰবোজ্জ্বল মহাবিদ্যালয়খনৰ বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত মই প্ৰতিজন সম্পাদক/সম্পাদিকাক যথাসম্ভৱ সহায় কৰি তেওঁলোকৰ কাম-কাজসমূহ নিয়াৰিকৈ চলাই নিয়াত সহায় কৰিছিলো।

মোৰ এই কাৰ্যকালত সহায় আবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° দীপ শইকীয়া ছাৰ, উপাধ্যক্ষ কেদাৰনাথ টিমছিনা ছাৰ তথা মোৰ বিভাগীয় অৰুণ চন্দ্ৰ দত্ত ছাৰ, বনজিৎ দাস ছাৰ, জনাৰ্দন বৰা ছাৰ আৰু জিতু ছাৰক অশেষ ধন্যবাদ, আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু মোৰ মৰম মাৰিলোঁ। লগতে মোৰ সতীৰ্থ, আমাৰ ছাত্ৰ একতা-সভাৰ সমূহ বিষয়-ববীয়ালৈ তেওঁলোকৰ সহায়-সহযোগিতা আৰু পৰামৰ্শৰ বাবে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ বিগত কাৰ্যকালত অজানিতে যদি কোনো ভুল-ত্রুটি হৈছে তাৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ।

॥ জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ॥

॥ জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ॥

॥ জয় আই অসম ॥

ধন্যবাদেৰে —

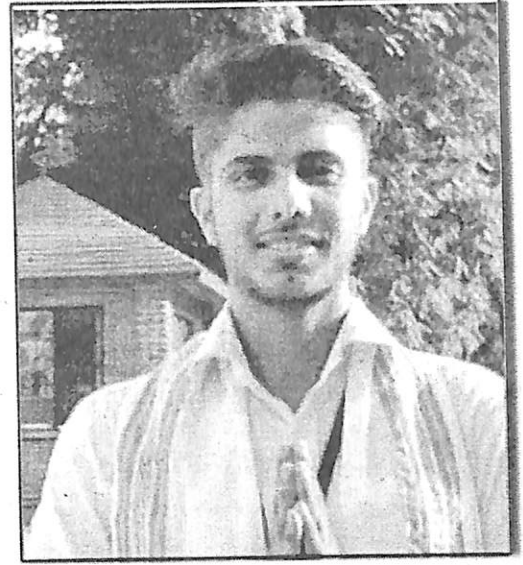
প্ৰাঞ্জল ডেকা

উপ-সভাপতি সম্পাদক

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

২০১৯-২০২০ বৰ্ষ

Report of General Secretary

On 26th August 2019 Digboi College students' union 2019-20, election was held and I was elected General Secretary of Digboi College Students' Union 2019-20.

On 12th September 2019 the oath ceremony was conducted and from that day I had taken the charge of General Secretary.

At the very beginning, I would like to impart my respect to our honourable Principal - Dr. Dip Saikia sir, Ex Vice-Principal - Mr. K.N Timsina sir, Vice Principal - Dr. J. Changmai sir, Union advisor - Dr. Pabitra Bharali sir and all the advisors, teachers, students and my dear colleagues.

After being elected as General Secretary, I tried my best with all my efforts to help the students of our college in all possible ways.

On the very first day of my duty as a General Secretary a tragic news came to me about the accident of one of our college students 'Chandan Jyoti Das' who was hit by a bus. I along with our President-Vishal Shahi and union members helped him in all possible ways for his treatment.

In the month from September to December various intercollege competitions were held and our college successfully participated in all the competitions. This year for the first time from Digboi College, girls khokho team was created and sent for inter college kho-kho competition.

In between these days we also solved various students related problems of our college and our principal fully cooperated with us. I along with other secretaries also raised some funds for Rishab Dutta, student from Doomdooma who was suffering from aplastic anemia. I along with our president and union members also implemented speed limit sign board in college campus.

I had also discussed various problems like water problem, toilet, canteen price problems etc. of our college with the principal some of which have been already solved and some are under process.

I had also discussed classroom related problems of the Commerce building such as curtains, fans, projector, light etc. with our vice principal Dr. J Changmai sir which had been solved.

From 23rd to 28th of January 2020 we organised 53rd Annual College week and invited Sri Dibakar Nath (S.D.O, Margherita) for inauguration of college week. We have organised various competition and events in which all our union secretaries performed their work with full effort.

On 29th of January, Saraswati Puja was celebrated in the college and on that day we paid tribute to 5 anti-CAA martyrs (Sam Stafford, Dipanjal Das, Ishwar Nayak, Abdul Alim and Dwijendra Panging) in college Shahid Bedi. In the month of February our college had successfully participated in the Youth Festival 2019-20 which was held in Gargaon College from 11th to 14th February.

On 6th March 2020, a popular talk was arranged in Digboi college as a part of International Womens' Day (8th March) by the Political Science Department, in association with IQAC and Digboi college students' union. The orator of this popular talk was Dr. Dolly Phukan, Asst. Professor Department of

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

Political Science Dibrugarh University and the topic was Women Voice of North East; problems and challenges. On 25th March Lockdown was announced in India due to on going Corona Virus pandemic, which was tough phase in everyone's life. Despite this our teachers didn't stop teaching us. They started online mode of teaching where students fully cooperated with teachers. In this covid pandemic Digboi college students union helped the poor by distributing ration, masks and other essential items and we also awared them about corona virus.

During online form fill up process for admission into colleges I along with our president by the help of union advisor Dr. Pabitra Bharali sir waived 60% of the computer cafe fee for the students, so that no students will have to face the problem in the form filling process.

On 1st July 2020, we the Digboi college students' Union made two demands to our college principal to solve the seats related problems faced by our college students on the helm of admission. The demands are as follows:

1) To ensure 15% reserved seats for the college students whose score will fall below cutoff score.

2) If the cutoff score comes out to be 45% then avail admission to the college students whose score is below 45% under the college reserved seats as mention in point 1.

During admission of the new session, I along with our president Vishal Shahi made sure that no student is facing any difficulties. Although everything was being done online, we tried our best to aware all the students about the process through various social media platforms and on phone calls.

Due to covid-19 pandemic the D.C.S.U election for the session 2020-21 was postponed. So, I was continuing my charge as general secretary.

From the 1st week of November the college reopened following covid-19 protocol.

On 19th December 2020, I had requested our principal Dr. Dip Saikia sir to help two of our college students who were unable to fill the admission form of fifth semester and were unable to take admission. Without any objection principal sir had accepted the request and they had been admitted into fifth semester without any admission fees.

I am indeed fortunate that I was entrusted with the responsibility of being integral part of our Digboi College as the general secretary. I had really enjoyed all sorts of responsibilities despite having some obstacles which are inevitable.

I would like to say that I am very happy to serve as a union member of session 2019-20.

I will always remain grateful to our principal - Dr. Dip Saikia sir, Ex vice-principal - Mr. K. N. Timsina Sir, vice principal - Dr. J. Changmai sir, union advisor - Dr. Pabitra Bharali sir, NSS programme officer, Mr. R.R Tariang sir, Rashmid Patowary ma'am, advisers all the teachers and my union colleagues and my dear brothers and sisters who stood by me from the very beginning till end. I want to thank you all for always encouraging, supporting and coordinating with me in this journey.

Lastly, I want each and every one to forgive and ignore any misdeed which I might have done unintentionally.

Long Live Digboi College
Long Live Digboi College Students' Union
Joi Aai Axom.

Manish Upadhaya
General Secretary
Digboi College Students' Union
(2019-20)

আলোচনী সম্পাদক আৰু সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

অসমৰ শ্যামলী প্ৰকৃতিৰ কোলাত স্ব-মহিমাৰে মহীয়ান ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়। প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ নিষ্ঠা, সততা আৰু নিস্বার্থ ত্যাগৰ বিনিময়ত ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় বৰ্তমানৰ পৰ্যায়ত উপনীত হৈছেহি সেইসকলক আমাৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতিত্ব বক্ষাৰ হকে যি সকলে কৃচ্ছসাধনা আৰু পৰিশ্ৰম কৰিলে তেওঁলোকলৈ আমাৰ সহস্ৰ প্ৰণাম।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ আলোচনী সম্পাদক হিচাপে আমাক নিৰ্বাচিত কৰি যিসকল, শিক্ষাগুৰু, সতীৰ্থ আৰু অনুজসকলে প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে সহায়-সহযোগিতা কৰিলে তেখেতসকললৈ আমাৰ আন্তৰিক মৈত্ৰী আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

আলোচনী সম্পাদক আৰু সম্পাদিকা হিচাপে আমাৰ প্ৰধান দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য আছিল ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনীখন উলিয়াই বিতৰণ কৰা, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা, মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন বিভাগৰ মাজত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাৰ প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰি সাহিত্যনুৰাগী আৰু নৱ প্ৰজন্মক উৎসাহিত কৰা।

বিভিন্ন সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাত যিসকল প্ৰতিযোগীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল তেওঁলোকৰ প্ৰতি আমি কৃতজ্ঞ। আমাৰ প্ৰতিটোঁ খোজতে বিশেষভাৱে সহযোগ কৰা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুৰুসকল, আমাৰ অগ্ৰজ-অনুজ সকলোলৈকে মৈত্ৰী, শ্ৰদ্ধা যাচিলো।

আমাৰ কাৰ্যকালত সহায় আগঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° দ্বীপ শইকীয়া ছাৰ, তত্ত্বাবধায়ক ড° মামণি শৰ্মা বাইদেউ, ড° পৰিত্ৰ ভৰালী ছাৰ, ড° জয়ন্ত সন্দিকৈ ছাৰ, সীমান্ত বৰদলৈ ছাৰ, ড° বিশ্বজিৎ শইকীয়া ছাৰ আৰু ড° দেৱৰ্ষি গগৈ ছাৰলৈ আমাৰ পৰম শ্ৰদ্ধা আৰু সেৱা যাচিলোঁ।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ আলোচনীৰ উপযোগীকৈ সময় যুগুতাই আমাক কৃতার্থ কৰা সকলো পক্ষৰ ওচৰত আমি চিৰঋণী।

আমাৰ সীমিত অভিজ্ঞতা, জ্ঞান আৰু অজ্ঞতাৰ হেতুকে আলোচনী সম্পাদনাৰ বেলিকা অনাকাঙ্ক্ষিতভাৱে অনেক ভুল-ভ্ৰান্তি ৰৈ গৈছে, তাৰ বাবে সকলো পক্ষৰ ওচৰত ক্ষমাপ্ৰাৰ্থনাৰে সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনখনিৰ যৱনিকা পেলালো।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

জয় আই অসম।

ধন্যবাদেৰে—

ভায়লিনা বড়া

সুমিত দাস

সম্পাদক আৰু সম্পাদিকা

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ২০১৯-২০ বৰ্ষ

Report of Debate, Symposia and Literary Secretary

I am very thankful that I got this privilege that I got elected as the Debate, Symposia and Literary secretary through which I got a chance to have a great experience in this college. It was a great opportunity for me that I was the Debate, Symposia and Literary secretary of DCSU (2019-20) and for this I would like to thank and advance my respect to our Principal Dr. Dip Saikia sir, vice principal Mr. Kedar Nath Timsina sir, DCSU incharge Pabitra Bharali sir, my advisors and all other students.

Since being at this college, I have loved every minute of my time, specially my time to serve our college, that I have a duty of doing every literary programmes related to the college in a very proper manner. As I first set my steps in this duty, I totally had no idea what I actually need to do and what not but, as the days passed I worked hard in everything and remained dedicated in my activities and did my best for our college.

Ultimately, I would like to say that I got to learn many important and different things for which I am very thankful. Being one of the secretaries of Digboi College was one of the most interesting stages of my life which made me more strong and confident and I wish all the students' success in their future endeavours and I hope for the bright future of our college.

Long Live Digboi College Students' Union.

Sweta Chetry

Debate, Symposia and Literary Secretary

DCSU 2019-2020

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ বুলনিত্তে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰীলৈ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ। ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা হিচাপে মহাবিদ্যালয়লৈ দিব লগীয়া মোৰ অৱদান একেবাৰে নগন্য। কিন্তু মই এই দায়িত্বৰ কালত লাভ কৰা সহঁৰি অতিকৈ তুলনাহীন।

৫৩তম ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ক্ৰীড়া সপ্তাহত মোৰ ভাগত নৃত্য প্ৰতিযোগিতা, সৃষ্টিশীল প্ৰতিভা প্ৰতিযোগিতা, পৰম্পৰাগত সাজপাৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হ'ল। এই প্ৰতিযোগিতাসমূহ সফল ভাৱে সামৰণি কৰাত আৰু মোৰ কাৰ্যকালত দিহা পৰামৰ্শ দি বিশেষ ভাৱে সহায় আগবঢ়োৱা - ড° সংগীতা শইকীয়া, মুকুন্দ মাধৱ গগৈ, বিষ্টি ৰাম নাৰ্জাৰী, প্ৰদীপ দত্ত লৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ বন্ধু বান্ধৱী আৰু দাদা বাইদেউ সকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত যদি কিবা ভুল ভ্ৰান্তি হৈছিল তাৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিছোঁ আৰু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যত অধিক উজ্জ্বল হোৱাৰ কামনা কৰিলো।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ধন্যবাদেৰে—

কৃষ্ণা দেৱী দাফলাৰী
সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

समाज सेवा सम्पादिकाৰ प्रतिवेदन

मोर् प्रतिवेदनर कठिंयातलित डिगबै महाविद्यालयर समूह सन्मानीय शिक्षणुकर, कर्मचाबीबुन्द आरु समूह छात्र छात्री लै मोर् प्रणाम आरु श्रद्धा ज्ञापन कर्बिछे। २०१९-२० बर्यर छात्र एकता सभा र समाज सेवा सम्पादिका हिचापे महाविद्यालयलै दिया मोर् अरदान एकेबाबे नगन्य यदिओ मोर् एहि दायित्वर कालत मई लाड कर्बा सहाय सहयोगिता तथा अभिज्ञता सँचाके अतुलनीय।

मोर् भागत पर्बा सबस्यती पूजा र उदयापन, महाविद्यालयर चौहद चाफ चिकुणर दायित्व समूह सफलताबे सामर्बणि कर्बात आरु मोर् कार्यकालत सकलो दिशते दिहा पर्बामर्श दि विशेषभारे सहाय सहयोगिता आगवठोरा - ड° जनार्दन बर्बा छार, बिपा शर्मा बाह्दुडे, जयन्त द्वीप दत्त छार आरु बाजीर रुद्र टारियां छारलै मोर् आन्तरिक श्रद्धा आरु कृतज्ञता ज्ञापन कर्बिछे।

शेषत मोर् कार्यकालत सहाय सहयोगिता आगठोरा मोर् बन्धु बान्धवी आरु दादा बाह्दुडे लगते छात्र एकता सभा र प्रतिजन सदस्यलै कृतज्ञता ज्ञापन कर्बिछे। मोर् कार्यकालत यदि अजानिते किबा डूल भ्रान्ति हैछे तार बाबे सकलोबे ओचरत क्कमा प्रार्थना बिचाबि मोर् प्रतिवेदन सामर्बणि मारिछे आरु डिगबै महाविद्यालयर भविष्यत आरु उज्ज्वल होरा र कामना कर्बिलो।

जयतु डिगबै महाविद्यालय

जयतु डिगबै महाविद्यालय छात्र एकता सभा

धन्यवाद—

अभिज्ञति शह्कीया
समाज सेवा सम्पादिका

সাধাৰণ ক্ৰীড়া সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

১৯৬৫ চনত প্ৰতিষ্ঠা হোৱা ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় গৌৰৱোজ্জ্বল বিভিন্ন অধ্যায়ৰ সাক্ষী হৈ ৰৈছে। ২০১৯-২০২০ চনৰ সাধাৰণ ক্ৰীড়া সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে সকলো মহান ও বিদ্বান শিক্ষাবিদলৈ সহস্ৰ প্ৰণাম জনাইছোঁ যিসকলৰ ত্যাগ আৰু কঠোৰ শ্ৰমৰ বিনিময়ত মহাবিদ্যালয়খনে সফলতাৰ উচ্চ শিখৰত উপনীত হৈছে।

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় হৈছে অসমৰ পূব প্ৰান্তৰ তৈল নগৰী ডিগবৈৰ এটি প্ৰাঞ্জল প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ আৰু সৰু সৰু পাহাৰীয়া পটভূমিত অৱস্থিত এখন নামজ্বলা মহাবিদ্যালয়। এই মহাবিদ্যালয়ৰ বুকুত নিজৰ নাম খুদিত কৰাৰ মানসেৰে ২০১৮ বৰ্ষৰ জুন মাহত স্নাতক প্ৰথম ষাণ্মাসিকত (প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগত) নামভৰ্তি কৰিছিলোঁ। জয় জয়তে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিয়ালৰ আশীষ শিৰত লৈ মোৰ কাৰ্যকালৰ সফলতা বিফলতা বিচাৰৰ প্ৰতিবেদন আপোনালোকলৈ আগবঢ়ালোঁ। সৌভাগ্যৰ কথা যে মই বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে সাধাৰণ ক্ৰীড়া সম্পাদিকা ৰূপে নিৰ্বাচিত হৈছিলোঁ। কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰে পৰা মোৰ সকলো কামতে সহযোগ আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ দেউতাৰ দৰে মৰম কৰা সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ ড° দীপ শইকীয়া ছাৰলৈ অশেষ ধন্যবাদ, কৃতজ্ঞতা আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্যসূচীত নানান পৰামৰ্শ আৰু উপদেশ প্ৰদান কৰি আমাৰ কাৰ্যসূচী সফল কৰাত সহায় কৰা জিতু বৰা ছাৰ, দিপেশ মণ্ডল ছাৰ, চন্দনা চেতিয়া বাইদেউ আৰু সম্প্ৰীতি বৰুৱা বাইদেউলৈ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোৰ সহপাঠী নয়না শইকীয়া, দীপাংকব দেৱ, মেবিনা দেউৰী, পুৱালী শইকীয়া, দীপ বৰা, কৃষ্ণ দেৱী দাফলাৰী আৰু সকলো বন্ধু-বান্ধৱী তথা অংশগ্ৰহণকাৰীকো মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

অধ্যক্ষ ছাৰৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি ২৩ জানুৱাৰী, ২০২০ ৰ পৰা ২৮ জানুৱাৰী, ২০২০লৈ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আয়োজন কৰা হৈছিল। বিশিষ্ট অতিথিৰ উপস্থিতিত মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ আৰম্ভ কৰা হৈছিল। সেইদিনা সাধাৰণ ক্ৰিয়াৰ ভিতৰত মিউজিকেল ছোৱাৰ হে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল, যিহেতু সেইদিনা অন্য কাৰ্যসূচী সমূহ হাতত লোৱা হৈছিল।

২৪ জানুৱাৰীত ১০০ মিটাৰ দৌৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ১৬০০ মিটাৰ দৌৰ পতা হৈছিল। লগতে অন্য বিভাগৰ কাৰ্যসূচী সমূহ সমূহীয়াকৈ চলাই নিয়া হৈছিল। আবেলি ২.৩০ বজাত ৰছী টনা প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল।

২৫ জানুৱাৰীত ষ্ট পুত, জেভলিন থ্ৰো, হাই জাঁপ, লং জাঁপ, তিনি জাঁপ আদি প্ৰতিযোগিতাসমূহ পতা হয়।

২৬ জানুৱাৰীত বন্ধৰ হেতুকে সেইদিনাৰ কাৰ্যসূচীসমূহ পিছুৱাই দিয়া হয়। খো-খো প্ৰতিযোগিতাৰ বাবে সকলো আয়োজন কৰা হৈছিল যদিও প্ৰতিযোগীৰ অভাৱত খেল বাতিল কৰা হৈছিল।

২৭ জানুৱাৰীত পুৱা ৭ বজাত মাৰাথন অনুষ্ঠিত কৰা হয় লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ সাধাৰণ ক্ৰীড়াৰ সমাপ্তি কৰা হয়।

২৮ জানুৱাৰীত ১১ বজাৰ পৰা সকলো শিক্ষক বৰ্গৰ উপস্থিতিত বাঁটা বিতৰণী অনুষ্ঠান আয়োজন কৰা হয়। শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ সমাপ্তিৰ ঘোষণা কৰা হয় ড° দীপ শইকীয়া ছাৰৰ দ্বাৰা।

নিজ অনুভৱ : মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ হৈছে এনে এটি অনুষ্ঠান যাৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ বিভিন্ন দিশত থকা প্ৰতিভা সমূহ বিকাশৰ সুবিধা লাভ কৰে। এনে এটি পবিত্ৰ অনুষ্ঠানত মই আগধৰিবলৈ পাই নিজকে সৌভাগ্যৱালী অনুভৱ কৰিছোঁ। অনুষ্ঠানৰ বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰোতে মই বিভিন্ন ধৰণৰ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হোৱাৰ স্বত্তেও প্ৰতিযোগিতাসমূহ সূচাৰূপে পৰিচালনা কৰিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছিলোঁ। তথাপিও যদি কৰবাত ভুল-ভ্ৰান্তি ৰৈ গৈছে, ক্ষমা কৰে যেন। ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি তথা দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

জয় আই অসম

শ্ৰীমতী কাশ্মিৰী হাজৰিকা

সাধাৰণ ক্ৰীড়া সম্পাদিকা, ২০১৯-২০, ডি.ম.ছা.এ.স

Report of Major Games Secretary

Writing a journey of 3 years within few pages becomes really tough when you have had so much of experiences within these years, having been said that I would like to try.

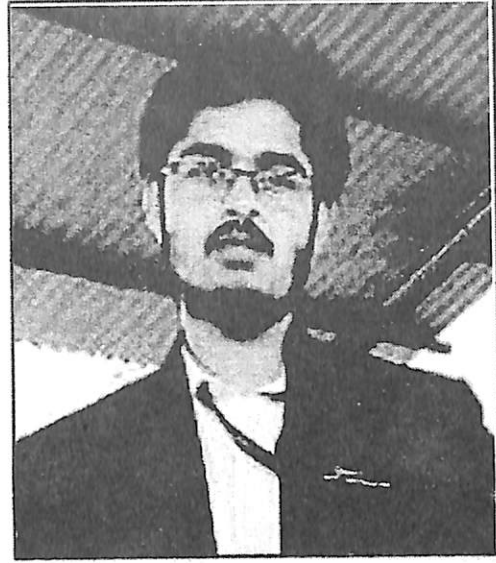
Being a union member of such a big college like Digboi College is itself challenging in many ways, be it understanding the working pattern of college or taking up grievances of students or be it the unscheduled meetings, late night works of college, collecting fund or conducting college week. College week has been a great experience of teamwork for union members and many other volunteers who had made it possible.

All the efforts are made for the welfare and development of students, which I have tried my best to put my efforts on.

Lastly, I would like to thank my college and our respected principal sir and all other teachers and working staffs and all the students to give me this opportunity to work on behalf of college, it has been the most prestigious year of my college and definitely an experience of life which I will never forget.

Thank you—

Amit Gohain
Major Games Secretary
Digboi College Students' Union 2019-20

Report of Minor Games Secretary

I am very blessed as I am writing this report as a minor game secretary of Digboi College.

Digboi College has given me a very unique experience and an immense opportunity that I have never experienced in my student career. I feel very lucky to be a part of this excellent institution. I would like to express my deepest gratitude towards all the persons who have selflessly supported me and elected me as their minor games secretary in Digboi College Student's union DCSU[2019-20].

At the very same moment I would also like to thank our principal sir Dr. Dip Saikia and my very own advisors Dr. Kanai Das, Mr. Pawan Gogoi. The advices of my advisors were immensely important and up to the point for that time. I am very grateful to get such an amazing and cooperating advisors by my side. I would like to give a special thanks to all my advisors for guiding me throughout my year and giving me very possible ways of all the problems.

I have seen and learned lot of things in my tenure. During 53rd college week all the games under my sector, viz, table tennis, volleyball, badminton, kabbadi and many other events have been conducted very enthusiastically. It wouldn't be possible to do some of my tasks without the co-operation of my fellow union members especially our General Secretary Mr. Manish Upadhyay and our beloved President Vishal Shahi. They have given complete cooperation so that we can do our assigned works fruitfully.

Lastly, I want to apologise if I have done any mistake unintentionally during my tenure.

Manash Das
Minor Games Secretary

Report of Gymnasium Secretary

In the beginning of my report, I Sri Roky Limbu extend my respect and regards to our respected principal Sir Dr. Dip Saikia and all my respected teachers of Digboi College, office staff, library staff and every one related to Digboi College. I would also like to offer my good wishes to all colleague members of Digboi College students Union.

I got opportunity to work as Gymnasium Secretary of Digboi College Students Union for the session 2019-2020. I am very grateful to all the students for their support and I feel proud for being a part of Digboi College. During my tenure I got opportunity to gain so many work experience and I also got some little bit management skills such as “how to conduct a programme, how can it be efficiently conducted, necessity of team spirit, etc. These means a lot for succeeding any events. During my tenure our gym trainer Sir Sri Partha Borpujari also helped me for succeeding my each and every programme during our college week. We organised various games during the college week. Power lifting, weight lifting, arm wrestling and Mr. Digboi College competitions were held. During my tenure, our college participated in inter-college lifting and bodybuilding competitions, Mr. Bitupon Sonowal got the Gold and also he got Bronze in the body building competition.

I would like to thank, with my humble respect, Gauri Buragohain sir, my prof. in charge. He helped me in each and every event and motivated and inspired me. I would like to say “thanks a lot sir for everything you have done for me.” I would also like to thank each and every teacher who helped me a lot in many ways. I would also like to thank the students and my friends who helped me in various events, including college week. I ended up with a successful college week in 2019-2020. There are still much to be done for the college and I hope the new student union will surely continue the good works. Here I sincerely apologize to one and all for any unintentional mistake on my part, during my gymnasium secretarial tenure.

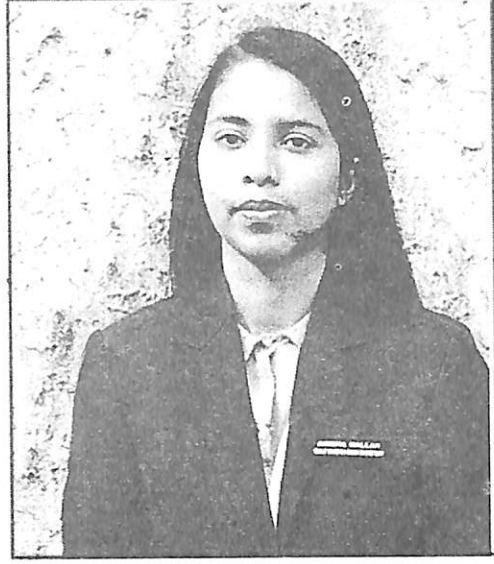
“Long live Digboi College Students’ Union”

“Long Live Digboi College”

“Long live Assam”

Roky Limbu
Gymnasium Secretary

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু মোৰ মৰমৰ দাদা-বাইদেউ, বন্ধু-বান্ধৱী, ভাইটি-ভণ্টিলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা, শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ। এই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাত যিসকল বন্ধু-বান্ধৱী আৰু দাদা বাইদেউৱে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে, তেওঁলোকক কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

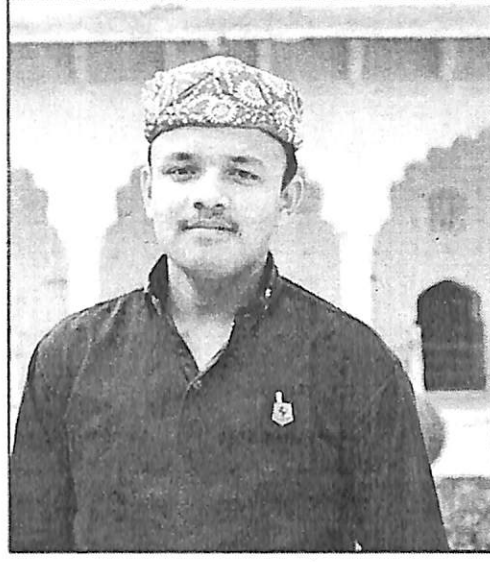
ছাত্ৰ একতা সভাৰ পৰম্পৰা অনুসৰি মই মোৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিনৰ পাছতে আৰম্ভ হৈছিল মহাবিদ্যালয়ৰ ৫৩ তম বাৰ্ষিক সপ্তাহ। এই বাৰ্ষিক সপ্তাহত মোৰ ভাগত পৰিছিল ডবা আৰু কেৰম খেল প্ৰতিযোগিতা। এই প্ৰতিযোগিতাসমূহ সফলভাৱে সামৰণি কৰাত আৰু মোৰ কাৰ্যকালত দিহা-পৰামৰ্শ দি বিশেষভাৱে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা ড° দিম্পী দাস, শ্ৰীযুতা শেৱালি শইকীয়া, নিলাক্ষী হাজৰিকা বাইদেউলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী আৰু দাদা-বাইদেউ সকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত যদি কিবা ভুল-ভ্ৰান্তি হৈছিল তাৰ বাবে সকলোৰে ওপৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিছোঁ আৰু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যত অধিক উজ্জ্বল হোৱাৰ কামনা কৰিলোঁ।

জয়তু ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়

ধন্যবাদেৰে —

অনিছা মল্লাহ
ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা
২০১৯-২০

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক্ ক্ষণতেই ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ সন্মানীয় শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰী বৃন্দ আৰু মোৰ মৰমৰ দাদা বাইদেউ, বন্ধু বান্ধৱী, ভাইটি-ভনীটিলৈ মোৰ প্ৰণাম তথা ভক্তি নিবেদন কৰিছোঁ।

মোৰ শুভাকাংক্ষী তথা জ্যেষ্ঠজনৰ উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা আৰু সহযোগত ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে অৱতীৰ্ণ হৈছিলো। দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছু দিনৰ পিছতেই আৰম্ভ হয় মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ। মোৰ বিভাগত কেবম আৰু ডবা প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। আটাইকেইটা প্ৰতিযোগিতাত বহুতো প্ৰতিযোগীয়ে ভাগ লৈছিল। এই প্ৰতিযোগিতা সফল ভাবে সামৰণি কৰাত আৰু মোৰ কাৰ্যকালত দিহা পৰামৰ্শ দি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা ড° দেৱৰ্ষি গগৈ ছাৰ, দুৰ্লুমণি দাস ছাৰ আৰু নয়নজ্যোতি খাউণ্ড ছাৰলৈ আৰু মোৰ বন্ধু বান্ধৱী আৰু দাদা বাইদেউ সকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সৰ্বশেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত জ্ঞাতে অজ্ঞাতে বৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ মাৰ্জনা বিচাৰি প্ৰতিবেদনৰ পৃষ্ঠা সমাপ্ত কৰিলোঁ।

ৰঞ্জন ভৰালী

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

২০১৯-২০২০ বৰ্ষ

আমাৰ প্ৰাক্তন সম্পাদকসকল

	উপেন বৰঠাকুৰ	-	প্ৰস্তাৱনা সংখ্যা, ১৯৬৭
১।	ডব্বৰু শইকীয়া	-	১৯৭২-১৯৭৩
২।	শিৱদাস তালুকদাৰ	-	১৯৭৫-১৯৭৬
৩।	প্ৰদীপ ফুকন	-	১৯৭৬-১৯৭৭
৪।	অজিত কুমাৰ বৰা	-	১৯৭৮-১৯৭৯
৫।	ৰমেশ গগৈ	-	১৯৮০-১৯৮১
৬।	ৰবীন ৰয়	-	১৯৮১-১৯৮২
৭।	নৰেন্দ্ৰ হাজৰিকা	-	১৯৮২-১৯৮৩
৮।	প্ৰবীন মমিন ৰাজখোৱা	-	১৯৮৩-১৯৮৪
৯।	অৰুণ পাল	-	১৯৮৪-১৯৮৫
১০।	ৰঞ্জিত ফুকন	-	১৯৮৬-১৯৮৭
১১।	পবিত্ৰ কুমাৰ গগৈ	-	১৯৮৭-১৯৮৮
১২।	দ্বীপেন কুমাৰ বড়া	-	১৯৮৮-১৯৮৯
১৩।	নয়নমণি বৰা	-	১৯৮৯-১৯৯০
১৪।	কমলাকান্ত বুঢ়াগোহাঁই	-	১৯৯০-১৯৯১
১৫।	ৰুদ্ৰ বাহাদুৰ ছেত্ৰী	-	১৯৯১-১৯৯২
১৬।	গণেশ বাহাদুৰ ছেত্ৰী	-	১৯৯২-১৯৯৩
১৭।	দীপক কুমাৰ ছেত্ৰী	-	১৯৯৩-১৯৯৪
১৮।	বমনি বুঢ়াগোহাঁই	-	১৯৯৪-১৯৯৫
১৯।	ৰাজীৱ শইকীয়া	-	১৯৯৫-১৯৯৬
২০।	প্ৰিতম কুমাৰ খাউন্দ	-	১৯৯৬-১৯৯৭
২১।	ভূপেন্দ্ৰ শৰ্মা	-	১৯৯৭-১৯৯৮
২২।	প্ৰফুল্ল সোনোৱাল	-	১৯৯৮-১৯৯৯
২৩।	নিলোৎপল শইকীয়া	-	১৯৯৯-২০০০
২৪।	ধৰণী লাহন	-	২০০০-২০০১
২৫।	হোমনাথ উপাধ্যায়	-	২০০১-২০০২
২৬।	ফণী শৰ্মা	-	২০০২-২০০৩
২৭।	ফণী শৰ্মা	-	২০০৩-২০০৪
২৮।	পঙ্কজ আগৰৱাল	-	২০০৫-২০০৬
২৯।	ৰঞ্জিত গুৰাগাই	-	২০০৬-২০০৭
৩০।	অমৰ ছেত্ৰী	-	২০০৮-২০০৯
৩১।	সঞ্জয় সৰকাৰ	-	২০০৯-২০১০
৩২।	মিল্টন দেৱনাথ	-	২০১০-২০১১
৩৩।	নমিতা গগৈ	-	২০১১-২০১২
৩৪।	দীপাঞ্জল শৰ্মা	-	২০১২-২০১৩
৩৫।	বিদ্যাপ বৰুৱা	-	২০১৩-২০১৪
৩৬।	বক্তিম বৰগোহাঁই	-	২০১৪-২০১৫
৩৭।	দিপশিখা বৰুৱা	-	২০১৫-২০১৬
৩৮।	দীপাঞ্জল বৰগোহাঁই	-	২০১৬-২০১৭
৩৯।	দীপাঙ্কৰ শৰ্মা	-	২০১৭-২০১৮
৪০।	লক্ষীনাথ মৰাণ	-	২০১৮-২০১৯

এই সংখ্যাৰ সম্পাদকদ্বয় ভায়লিনা বড়া আৰু সুমিত দাস

53rd Annual College Week, Digboi College 23th to 28th January, 2020

Name of Event : 100m Race

Result :

100m race Boys-

- 1st Dodhimoni Moran (B.A. 6th sem)
- 2nd Itendra Gohain (B.A. 6th sem)
- 3rd Vivek prasad (B.com 4th sem)

100m race (Girls)

- 1st Rituporna Saikia (B.A. 6th sem)
- 2nd Dixita Sonowal (B.A. 4th sem)
- 3rd Smita Khaklari (H.S. 1st year, Arts)

Name of Event : 200m Race

Result :

200m race Boys-

- 1st Dodhimoni Moran (B.A. 6th sem)
- 2nd Sandip Gorh (B.A. 2nd sem)
- 3rd Suresh Kandulna (B.com 4th sem)

200m race (Girls)

- 1st Pratima Dohutia (B.A. 6th sem)
- 2nd Smita Khaklari (H.S. 1st year, Arts)
- 3rd Rituporna Saikia (B.A. 6th sem)

Name of Event : 400m Race

Result :

400m race Boys-

- 1st Suresh Kandulna (B.com 4th sem)
- 2nd Dipankar Barbi (B.A. 4th sem)
- 3rd Mayank Shorma (B.com 4th sem)

400m race (Girls)

- 1st Pratima Dohutia (B.A. 6th sem)
- 2nd Smita Khaklari (H.S. 1st year, Arts)
- 3rd Sangita Chetry (B.Sc. 4th sem)

Name of Event : 1000m Race

Result :

Boys-

- 1st Sandip Gorh (B.A 2nd sem)
- 2nd Phoyendra Kowar (B.A. 2nd sem)

3rd Satyajit Gohain (B.A 6th sem)

(Girls)

- 1st Pratima Dohutia (B.A. 6th sem)
- 2nd Kabita Changmai (B.A. 6th sem)
- 3rd Sangita Chetry (B.Sc. 4th sem)

Name of Event : Long Jump

Result :

Boys-

- 1st Itendra Gohain (B.A 6th sem)
- 2nd Sandip Gorh (B.A. 2nd sem)
- 3rd Dodhimoni Moran (B.A 6th sem)

(Girls)

- 1st Pratima Dohutia (B.A. 6th sem)
- 2nd Rituparna Saikia (B.A. 6th sem)
- 3rd Rita Senabonya Deori (B.Sc. 2nd sem)

Name of Event : High Jump

Result :

Boys-

- 1st Sandip Gorh (B.A. 2nd sem)
- 2nd Akash Deepsen Gupta (B.Com. 2nd sem)
- 3rd Dodhimoni Moran (B.A 6th sem)

(Girls)

- 1st Rita Senabonya Deori (B.A. 2nd sem)
- 2nd Rituparna Saikia (B.A. 6th sem)
- 3rd Karabi Das (B.A. 6th sem)

Name of Event : Triple Jump

Result :

Boys-

- 1st Dodhimoni Moran (B.A 6th sem)
- 2nd Vivek prasad (B.Com. 4th sem)
- 3rd Satyajit Gohain (B.A 6th sem)

(Girls)

- 1st Rituparna Saikia (B.A. 6th sem)
- 2nd Pratima Dohutia (B.A. 6th sem)
- 3rd Rita Senabonya Deori (B.A. 2nd sem)

Name of Event : Shot put

Result :

Boys-

- 1st Dodhimoni Moran (B.A. 6th sem)
2nd Mayank Shorma (B.Com. 4th sem)
3rd Suraj Gupta (B.Com. 4th sem)

(Girls)

- 1st Rita Senabonya Deori (B.A. 2nd sem)
2nd Rituporna Saikia (B.A. 6th sem)
3rd Tanushree Baruah

Name of Event : Discus throw

Result :

Boys-

- 1st Dodhimoni Moran (B.A. 6th sem)
2nd Mayank Shorma (B.Com. 4th sem)
3rd Asil Hussain (B.Sc. 6th sem)

(Girls)

- 1st Arpana pradhan
2nd Manika Deori (B.Sc. 4th sem)
3rd Joyshree Khuklari

Name of Event : Javelin Throw

Result :

Boys-

- 1st Dodhimoni Moran (B.A. 6th sem)
2nd Raja Bora (B.Com. 2nd sem)
3rd Mayank Shorma (B.Com. 4th sem)

(Girls)

- 1st Merina Deori (B.Sc. 2nd sem)
2nd Deepmoni
3rd Smita Chetry

Name of Event : Relay Race

Result :

Boys-

- 1st Dodhimoni Moran (B.A. 6th sem)
1st Saniran Thakeeli (B.com. 6th sem)
1st Bishal Karki
1st Saityajit Gohain

- 2nd Suresh Kandulna (B.A. 4th sem)
2nd Subnata Dohutia (B.A. 4th sem)
2nd Ankon jyoti Das (B.A. 2nd sem)
2nd Sandip gorh (B.A. 2nd sem)

3rd Mayank Sharma (B.com 4th sem)

3rd Vivek prasad (B.com 4th sem)

3rd Sutendra sah (B.Sc 4th sem)

3rd Sangam Boruah (B.Sc. 4th sem)

(Girls)

1st Pratima Saikia (B.A. 6th sem)

Rituporna Saikia (B.A. 6th sem)

Kabita Changmai (B.A. 6th sem)

Sangita chetry (B.Sc. 3rd sem)

2nd Priyonka Madalawal (B.A. 4th sem)

2nd Madhurima Sonowal (H.S. 1st year, arts)

2nd Smita Khaklari (H.S. 1st year, arts)

2nd Manisha thapa (B.A. 4th sem)

3rd Gitashree Gohain (B.A. 6th sem)

3rd Smita chetry (B.A. 6th sem)

3rd Snidha Mahayon (B.A. 6th sem)

3rd Monika Gosh (B.com 6th sem)

Name of Event : Marathon

Result :

Boys-

1st Sandip Gosh (B.A. 2nd sem)

2nd Kalpojit Khaklari (B.A. 2nd sem)

3rd Iswar chetry (B.A. 2nd sem)

Girls

1st Protima Dohutia (B.A. 6th sem)

2nd Rituparna Saikia

3rd Ashmita Rajput (B.A. 6th sem)

Name of Event : Tug of war

Result :

Girls

Queen chowrak (B.A. 6th sem)

Kabita changmai (B.A. 6th sem)

Rituporna Saikia (B.A. 6th sem)

Protima Dohutia (B.A. 6th sem)

Sikha sonowal (B.Sc. 2nd sem)

Monika Gosh (B.Com. 6th sem)

Gitashree Gohain (B.A. 6th sem)

Dipamoni Mech (B.A. 6th sem)

Trishna Devi Boruah (B.Sc. 2nd sem)

Name of Event : Musical chair

Result :

1st Jayanti Bhagat

2nd Niharika Dutta

Name of Event : Painting Competition

Result :

1st Prize- Biraj Paul (H.S. 1st year, Science)

2nd Prize- Monalisha Medhi (B.Sc. 2nd Sem)

3rd Prize- Jyoti Sutradhar (B.Com- 4th sem)

Name of Event : Inter Departmental Wall Magazine Competition

Result :

1st Position- Dept. of Zoology 'vision'

2nd Position- Dept Physics 'Mirror'

3rd Position- Dept of Commerce 'Aalok'

3rd Position- Dept of English 'Ressurrection'

Consolation :- Dept. of Economics 'Quest'
Dept of Botany 'Botanica'

Name of Event : Yoga Winner

Result :

Boys

1st Subhojit Nath

2nd Manish Upadhyia

3rd Bikash Mishra

Girls

1st Queen Chowrak

2nd Snigdha Mahajan

3rd Anamika Ghosh

Name of Event : Inter Departmental Cultural Rally

Result :

1st Dept of Economics

2nd Dept of English

3rd Dept of Philosophy

3rd Dept of Mathematics

Name of Event : Group Dance

1st Anjelina Gogoi and Team

2nd Anisha Chetry and team

3rd Indu Tinsina and team

Consolation :

1) Arpita Sonowal and team

2) Violina Lahon and team

Name of Event: Painting Competition

1st Prize- Biraj Paul

2nd Prize- Monalisha Medhi

3rd Prize- Jyoti Sutradhor

Name of Event: Traditional Dress Competition

1st Position- Nayan Kumari Limbu

2nd Position- Violina Lahon

3rd Position- 1) Sarujani chawrok

2) Yesen Khen

Consolation: 1) Biraj Paul

2) Thapona Dutta

Name of Event: Gogona Competition

Consolation : 1) Momi Borah

2) Bhaskar Mout

Name of Event: Dhol competition

1st position : Debojit Moran

2nd position : Rupom Konwar

3rd position : Bhaskar Mout

Name of Event: Guitar competition

Consolation :

1) Kaushik Kr. Chaudhury

2) Pabitra Sonowal

Best Singer : Payal Sarkar

Name of Event: Modern Song Competition

1st Prize : Payal Sarkar

2nd Prize : Karishma Gohain

3rd Prize : 1) Violina Borah

2) Sumit Aich

Name of Event: Bhupendra Songeet

1st Position : Payal Sarkar

2nd Position : 1) Violina Borah

2) Karishma Gohain

3rd Position : Rhythm Dutta

Name of Event: Parboti Prasad Boruah Geet

1st Position : Payal sarkar

2nd Position : Violina Borah

3rd Position : Sarujani Chawrok

Name of Event: Jayanta Sangeet

1st Position : Payal sarkar
2nd Position : Violina Borah
3rd Position : Karishma Gohain

Name of Event: Rabha Sangeet

1st Position : Rhythm Dutta
2nd Position : Violina Borah
3rd Position : Payal sarkar

Name of Event: Jyoti Sangeet

1st Position : Violina Borah
2nd Position : Payal sarkar
3rd Position : Karishma Gohain

Name of Event: Bihu Song

1st Position : Debojit Moran
2nd Position : Sailojit Gohain
3rd Position : Bhaskar Mout
Consolation : Akash Pratim Gogoi

Name of Event: Dance

Bihu Dance :
1st Position : Sarujati Chawrok
2nd Position : Kabyashree Gogoi
3rd Position : Pushpa Bhuyan

Consolation : 1) Rajashree Saikia
2) Simran Kaur

Creative Dance :

1st Position : Simran kaur
2nd Position : Anindita Paul
3rd Position : 1) Pushpa Bhuyan
2) Yamuna Bhandari
Consolation : Ditimoni Gogoi

Classical Dance :

1st Position : Simran Kaur
2nd Position : Karishma Gohain
3rd Position : 1) Ditimoni Gogoi
2) Kabyashree Gogoi
Consolation : Biraj Paul

Name of Event : Chess

Boys

Results :

1. Vivek Prasad, B.com 4th sem

2. Bikash Mishra, B.com 4th sem

3. Rakesh Singh, HS 1st year com

Girls

1. Dipa Sonar (B.com 4th sem)

2. Riya Mazumder (S.Sc. 4th sem)

3. Supali Gowala (B.A 6th sem)

Name of Events : Carrom (Single)

Boys

Results:

1. Suraj Kumar Gupta, B.A 2nd sem

2. Biru Sonar, B.com 6th sem

3. Gaurikanta Phukan, HS 1st year com

Girls

1. Sweta Sharma (B.com 6th sem)

2. Sanchita Giri (S.Sc. 2nd sem)

3. Anju Sharma (B.A 4th sem)

Name of Events : Carrom (Double)

Boys

Results:

1. Gaurikanta Phukan, HS 1st year com. & Sarbananda Bhuyan HS 1st year

2. Biswajit Das & Bishal Debnath (HS 1st year com.)

3. Abdul Hacim Khan & Kishnan Sah (B.A 2nd sem.)

Girls

Results:

1. Sweta Sharma (B.com 6th sem)

Suparna Mandal (B.com 2nd sem)

2. Urimimala Saikia (B.A. 4th sem)

Radhika Mandal (B.com 6th sem)

3. Shibangi Gupta (B.A 4th sem)

Manisha Thapa (B.A 4th sem)

Name of Event: Short Story Writing competition

Results :

1. Monalisa Medhi, B.Sc. 2nd Sem

2. Alimpika Medhi, B.Sc. 2nd Sem

3. Manokhi Chetia, B.A. 5th Sem

ডিগবৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

Name of Event: Spot Short Story Writing competition

Results :

1. Nil
2. Alimpika Medhi, B.Sc. 2nd Sem
Sweta Chetry, B.A. 5th Sem
3. Sumit Das, B.Sc. 3rd Sem
Rajia Khatun,

Name of Event: Spot Article Writing competition

Results :

- Consolation Prize :**
Sanku Deka
Manokhi Chetia

Name of Event: Spot Essay Writing competition

Results :

1. Nil
2. Nil
3. Manokhi Chetia, BA 5th Sem
Sweta Chetry, BA 5th Sem

Consolation Prize :

- Aman Netushree Rao
Sweta Sharma

Name of Event: Spot Poem Writing Competition

Results :

1. Nayana Saikia, BA 3rd Sem
2. Alimpika Medhi, B.Sc. 1st Sem
3. Rajia Khatun

Name of Event : Extempore Speech

Results :

- 1st Prize : Jayeeta Bhattacharjee
2nd Prize : Tushar Jyoti Borah
3rd Prize : Sumit Das

Name of Event : Elocution

Results :

- 1st Prize : Snigdha Pathak
2nd Prize : Tusharjyoti Borah
3rd Prize : Sumit Das
Judges Special Prize : Nayana Saikia

Name of Event : Debate Competition

Results :

- 1st Prize : Jayita Bhattacharjee (F)
2nd Prize : Snigdha Pathak (A)
3rd Prize : Raktulpa Baruah (A)

Name of Event : English Poem Recitation

Results :

- 1st Prize : Nayana Saikia
2nd Prize : Bipasha Saha
3rd Prize : Biraj paul

Name of Event : Assamese Poem Recitation

Results :

- 1st Prize : Alimpika Medhi
2nd Prize : Snigdha Pathak
3rd Prize : Momi Bora

Name of Event : Quiz Competition

Results :

- 1st Prize : Ankur Bhandari
Narayan Adhikari
2nd Prize : Mridusmita Das
Prastuti Gogoi
3rd Prize : Sumit Das
Nayana Saikia

Name of Event : Poem Writing competition

Results :

1. Manakhi Chetia
2. Pranab Jyoti Gogoi
3. Nayana Saikia

Consolation Prize :

- Shardha Rai
Jayanti Bhagat

Name of Event : Arm Wrestling competition (Girls) 50 Kg Class

Results :

- 1st Prize : Nayan Kumari Limbu (B.Com. 4th sem)
2nd Prize : Naina Gurung (B.Com 6th sem)
3rd Prize : Indira Maya Chetri

Name of Event : Arm Wrestling competition (Girls) 50-60 Kg Class

Results :

- 1st Prize : Rita Senababoriya Deori

2nd Prize : Smita Chetry
3rd Prize : Arpana Pradhan

**Name of Event : Arm Wrestling competition
(Girls) 60 Kg + Class**

Results :

1st Prize : Pratiksha Tiwari
2nd Prize : Manika Ghosh
3rd Prize : Dimpri Baruah

**Name of Event : Arm Wrestling competition
(Boys) 60-70 Kg Category**

Results :

1st Prize : Sanku Deka (B.A 6th sem)
2nd Prize : Dodhimoni Moran (B.A 6th sem)
3rd Prize : Bitupan Sonowal (B.A 6th sem)

70 Kg + Class

1st Prize : Kalpajit Khaklari
2nd Prize : Tusharjyoti Borah
3rd Prize : Junamandra Sonowal

Champion of the Champions (Boys)
Kalpajit Khaklari

Champion of the Champions (Girls)
Pratiksha Tiwari

**Name of Event : Powerlifting of Girls
Below 50 Kg**

1st : Nayan Kumari Limboo
2nd : Mondira Baruah
3rd : Razia Khatun

50 to 60 Kg

1st : Rita Senaboria Deori
2nd : Arpana Pradhan
3rd : Ankita Dey

60 Kg+

1st : Jyoti Sutradhar

2nd : Pratiksha Tiwari
3rd : Monika Ghosh

Strong Woman 2020

Rita Sanaharia Deori total lift (142 kg) and body weight (58 kg)

**Name of Event : Powerlifting of Boys
Below 60 Kg**

1st : Gaurav Sen
2nd : Sangam Baruah
3rd : Subhajit Nath

60-70 Kg

1st : Bitupon Sonowal
2nd : Dhiraj Kumar Gupta
3rd : Subhraj Dohutia

70 Kg+

1st : Dipankar Sharma
2nd : Bageesh Phukan
3rd : Vishal Shahi

Strong Man 2020

Bitupan Sonowal total lift (429 kg) and bodyweight (66 kg)

Name of Event : Body Building Competition

1st : Bitupan Sonowal
2nd : Subhraj Dohutia
3rd : Gaurav Sen

Arm Wrestling Competition (Boys)

0-60 Kg category

Results:

1st : Biswajit Nath (B.Com 2nd sem)
2nd : Abhilekh Dutta (B.Sc. 2nd sem)
3rd : Rohit Sharma (H.S 1st year Sc)

Result of Various Competitions held During the Lockdown Period

Poem Competition:

- 1st Prize: Pratyush Kishor, M.Sc (Phy)
2nd Prize: Pragyanyoti Katyayan, BA 6th Sem
3rd Prize: Priyanka Madaluwal, BA 4th Sem

Essay Competition:

- 1st prize: Rashmi Nath
2nd prize: Rima Das, M.Sc (Phy)
3rd prize: Bijoylakshmi Boruah, MSc Phy
Siddhartha Singha, MSc Phy
Probina Bora, MSc Phy

Short Story Competition:

Consolation:

- Bijoylakshmi Boruah, MSc (Phy)
Nayana Saikia, BA 4th Sem
Mayuri Kalita, BA 6th Sem

Online Bhupendra Sangeet Competition:

- 1st Prize: Rhythm Dutta, BSc 3rd Sem
2nd Prize: Anchal Chamuah, HS 1st year Arts
3rd Prize: Karishma Gohain, HS 2nd year Com
Sarajini Chawrok, BSc 3rd Sem

Results of Various Competitions held on the Occasion of International Women's Day on 6th and 7th March 2020

Extempore Speech Competition:

- 1st prize: Nayana Saikia, B. A. 4th Sem.
2nd prize: Sumit Das, B. Sc. 4th Sem.
Prostuti Gogoi, B. A. 4th Sem.
3rd prize: Mridusmita Das, B. A. 4th Sem.

Essay Competition:

- 1st prize: Sumit Das, B. Sc. 4th Sem.
2nd prize: Bipasa Saha, B. A. 4th Sem
3rd prize: Punam Sharma, B. A. 4th Sem

Poem Competition:

- 1st prize: Sweta Chetry, B. A. 6th Sem.
2nd prize: Bipasa Saha, B. A. 4th Sem.
Rajashri Saikia, B. A. 2nd Sem
3rd prize: Nayana Saikia, B. A. 4th Sem.

Drawing Competition:

- 1st prize: Monalisha Medhi, B. Sc 2nd Sem
2nd prize: Biraj Paul, H. S 1st Year (Sc.)
3rd prize: Krishna Devi Daflari, B.Sc. 4th Sem.

Some Species of Butterflies

Photographs by - Sarujani Chawrok
BSC-3rd Semester

Common peacock (*Papilio polyctor*)

Lime butterfly (*Papilio demoleus*)

Orchid tit (*Chliaria othona*)

Pointed ciliated blue (*Anthene lycaenina*)

Chocolate albatross (*Appias lycinda*)

Common grass yellow (*Eurema hecabe*)

